



**Building a better
working world**

EY LLC
Kote Abkhazi Street, 44
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
Fax: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს იუგა
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

Report in accordance with the requirements of Article 7, paragraph 10 of the Georgian Law on Accounting, Reporting and Auditing

To the Shareholders and Supervisory Board of JSC Bank of Georgia

We expressed an unmodified audit opinion on the audited consolidated financial statements of JSC Bank of Georgia and its subsidiaries in our report dated 13 March 2019 and on the audited separate financial statements of JSC Bank of Georgia in our report dated 13 August 2019. The audited financial statements do not reflect the effects of events that occurred subsequent to the date our report on the audited financial statements. The effect of events described in the Annual report that occurred after the date of our auditor's report on the audited financial statements were not audited by us.

In our opinion, based on the work undertaken in the course of the audit:

- The information given in the Annual report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the consolidated and separate financial statements; and
- The Annual report includes the information required by the Article 7 of the Georgian Law on Accounting, Reporting and Auditing and complies with respective regulatory normative acts.

Oleg Youshenkov,

On behalf of EY LLC

Tbilisi, Georgia

18 September 2019

Management Report

2018



საქართველოს ბანკი
BANK OF GEORGIA

Contents

1. Introduction.....	1
1.1. About us	1
1.2. Group structure.....	2
2. Business overview.....	3
2.1. Strategy	3
2.1.1. Delivering on current strategy	4
2.1.2. Retail Banking – client-centric, multi-brand strategy.....	4
2.1.3. Corporate Banking.....	6
2.1.4. Wealth Management	6
2.2. Improvements.....	7
2.2.1. Advanced analytics	7
2.2.2. Digital banking experience	7
2.2.3. Efficiency gains – optimisation.....	9
2.3. Key financial and non-financial indicators	9
2.4. Risk management.....	12
2.5. Principal risks and uncertainties.....	24
2.6. Share buybacks	30
3. Non-financial information.....	30
3.1. Resources and responsibilities	30
4. Corporate governance	44
4.1. Corporate governance framework.....	44
4.2. Shareholder engagement	45
4.3. Supervisory Board, BoGG Board and Committees	47
4.4. Management Board.....	59
4.5. Financial reporting procedures and risk management.....	62
5. Management Board statement	63
References	64

1. Introduction

1.1. About us

JSC Bank of Georgia (the "Bank") was established on 21 October 1994 as a joint stock company ("JSC") under the laws of Georgia. The Bank and its subsidiaries make up a group of companies (the "Group").

The Group comprises: a) retail banking b) corporate banking and wealth management operations in Georgia, and c) banking operations in Belarus ("BNB"). Among the ancillary business lines are leasing, payment services. JSC Bank of Georgia, the leading universal bank in Georgia, is the core entity of the Group. The Group intends to benefit from significant growth of the Georgian economy through both its Retail Banking and Corporate Banking services and aims to deliver on its strategy, which is based on at least 20% Return on Average Equity (ROAE) and c15%* growth of its loan book.

At 31 December 2018 the Bank had 276 operating outlets in all major cities of Georgia. The Bank's registered legal address is 29a Gagarini Street, Tbilisi 0160, Georgia.

Ownership

As at 31 December 2018, the principal shareholder of the Bank was JSC BGEO Group, owning 79.78% of the Bank's shares, while 19.78% of the shares were owned by Bank of Georgia Group plc. The remaining 0.45% of the shares are owned by up to a 1000 different persons on Georgian Stock Exchange.

Before 29 May 2018 JSC BGEO Group was fully owned by BGEO Group plc a public limited liability company incorporated in England and Wales and represented the ultimate parent company of the Bank. The shares of BGEO Group plc were admitted to the premium listing segment of the Official List of the UK Listing Authority and admitted to trading on the London Stock Exchange plc's Main Market for listed securities, effective 28 February 2012.

On 3 July 2017, BGEO Group plc announced its intention to demerge into a London-listed banking business, Bank of Georgia Group plc, and a London-listed investment business, Georgia Capital plc, by the end of the first half of 2018. The demerger was completed on 29 May 2018 and as a result, Bank of Georgia Group plc became the 100% shareholder of JSC BGEO Group through BGEO Group Limited (see below), and ultimate shareholder of the Bank.

As at 31 December 2018, BGEO Group plc is delisted and transformed into BGEO Group Limited, a limited liability company incorporated in England, whilst two demerged entities: Bank of Georgia Group plc (admitted to premium listing segment of the Official List of the UK Listing Authority and to trading on the London Stock Exchange plc under ticker "BGEO") and Georgia Capital plc (admitted to premium listing segment of the Official List of the UK Listing Authority and to trading on the London Stock Exchange plc under ticker "CGEO") continue their operation as independent London-listed companies.

As at 31 December 2018 and 2017, the following shareholders owned more than 3.0% of the total outstanding shares of Bank of Georgia Group plc (the "BoGG") and BGEO Group plc, respectively. Other shareholders individually owned less than 3.0% of the outstanding shares.

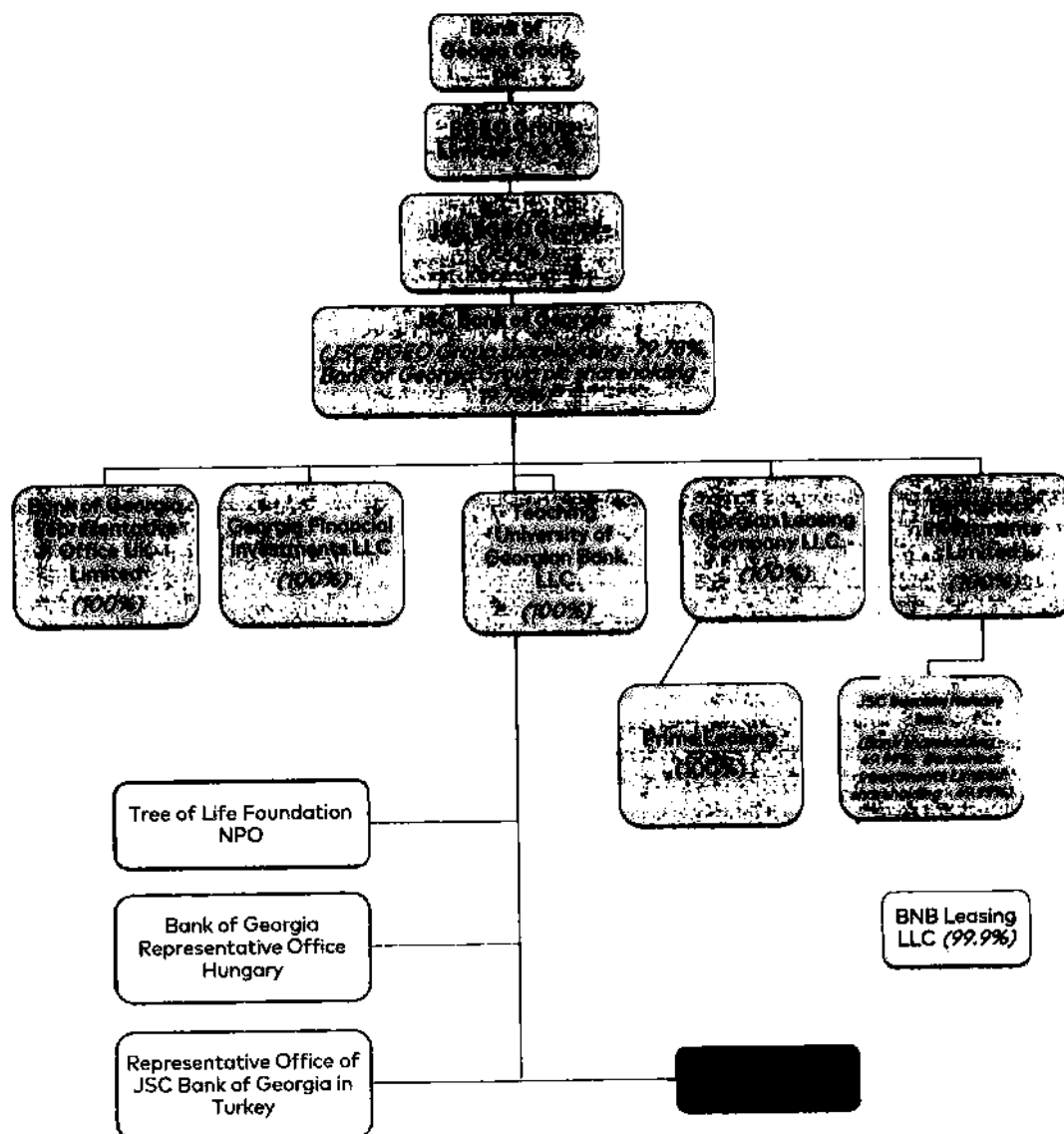
Shareholder	31 December 2018(BoGG)	31 December 2017(BGEO Group plc)
JSC Georgia Capital	19.90%	-
Harding Loevner Management LP	4.66%	8.32%
JP Morgan Asset Management	3.01%	2.34%
Norges Bank Investment Management	2.56%	3.11%
Others	69.87%	86.23%
Total**	100.00%	100.00%

* Loan book growth target was reassessed from 15%-20% to c.15% in June 2019.

** For the purposes of calculating percentage of shareholding, the denominator includes total number of issued shares, which includes shares held in the trust for the share-based compensation purposes of the BoGG group companies

1.2. Group structure

JSC Bank of Georgia and its subsidiaries make up a group of companies where the primary business activities include providing banking services to corporate and individual customers. As at 31 December 2018, the principal holdings were as follows:



2. Business overview

2.1. Strategy

JSC Bank of Georgia is the core entity of the Group, therefore, the Bank's strategy is similar on the standalone and consolidated level.

The Supervisory Board's mandate includes determining the Bank's and the Group's risk appetite and risk tolerance as well as monitoring risk exposures to ensure that the nature and extent of the main risks faced are consistent with the Bank's and the Group's overall goals and strategic objectives.

Strategy

The Bank and the Group aim to benefit from superior growth of the Georgian economy through both its retail and corporate banking services. The strategy is based on (i) at least 20% annual ROAE and (ii) c.15%* annual growth of its loan book. The Bank's and the Group's strategic priorities during the medium- to long-term are as follows:

In June 2019 the Group has amended the strategy of the Group and the Bank.

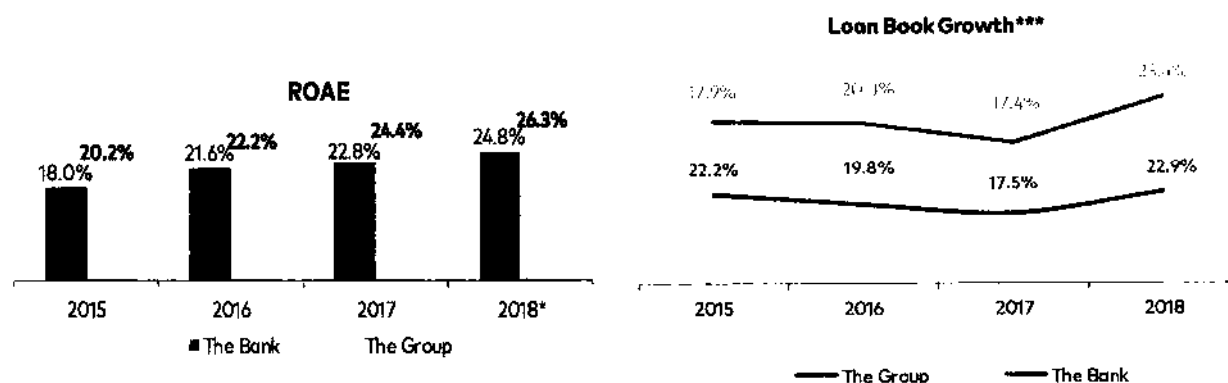
- **Retail Banking client-centric model focusing on customer success.** The Bank has started shifting to a client-centric model, which includes rolling out branches redesigned in consultation with a global management consulting firm, an independent consultant; providing a more client-centric service by training front office personnel to sell and service the Group's entire product range and freeing up their time by moving processes that are not client-facing to the back office; and developing client-centric digital channels. The roll-out of the client-centric branches and implementation of client-centric model was completed by the end of 2017 and the Bank is already operating on this model. The key areas of focus in Retail Banking is providing services to the Bank's customers through convenient channels and payment ecosystem and offering best-in-class solution-based customer experience through tailor-made products and services development with the help of advanced analytics, optimised processes and digital ecosystem. We aim to grow in retail through increasing customer satisfaction through higher digitalisation and solution based banking.
- **Grow its Solo and SME businesses.** The Bank achieved its target of 40,000 Solo clients by the end of 2018 ahead of time in the third quarter of 2018 and currently has over 44,000 Solo clients. The Bank intends to continue growing its Solo franchise through increasing the engagement and loyalty of existing customers and will be targeting doubling profit to GEL 112 million in 3 years through excellence in customer service, higher digitalisation and tailor-made bundled offering. The Bank also intends to increase its SME customer base and continue to cross-sell Solo banking services to the owners and executives of its SME customers and retail banking services to their employees.
- **Further growth in Corporate Banking (CB) after successful de-concentration.** The Bank and the Group has successfully achieved its target of reducing its ten largest exposures to less than 10% of the total loan portfolio. In 2018, the Bank resumed growth in CB and the ratio of its top ten clients accounted for 8.4% of the total loan portfolio as of 31 December 2018, compared to 8.7% as of 31 December 2017 (calculated based on consolidated JSC Bank of Georgia's figures prepared in accordance with the International Financial Reporting Standards (the "IFRS")). The Bank intends to continue to grow the CB lending portfolio, with the aim of maintaining the top ten largest borrowers' concentration at less than 10% of the total loan portfolio. CB is also focusing on developing new non-lending products, such as factoring, supply chain finance and mezzanine finance products. The key strategic objectives of the CB business are ROAE of 20%+ and 15-20% annual growth of its loan book.
- **Grow fee income.** The Bank and the Group aims to focus on further increasing fees and commission income from CB customers, and in particular from its trade finance franchise, which the Bank believes is the strongest in the region.
- **Regional private banking hub.** The Bank believes that Georgia is well placed to become the regional private banking hub due to its relatively sophisticated regulatory system (including AML legislation, which requires reporting entities, including commercial banks, to monitor and report suspicious transactions and cash transaction reports which exceed GEL 30,000, or the foreign currency equivalent), high standards of customer protection and favourable tax laws. The wealth management business provides private banking services to high net worth individuals from up to 76 countries and offers investment management products internationally through representative offices in London, Budapest, Istanbul and Tel Aviv. This

* Loan book growth target was reassessed from 15%-20% to c.15% in June 2019.

Management Report 2018 / JSC Bank of Georgia

business leverages the Bank's knowledge and capabilities in the Georgian and neighbouring markets in terms of research and expertise.

2.1.1. Delivering on current strategy



ROAE of 20%+

2018* – the Group 26.3%/the Bank 24.8%

We consistently deliver compelling returns in excess of 20%.

Loan book growth c.15-20%**

2018 – the Group 22.9%/the Bank 23.4%***

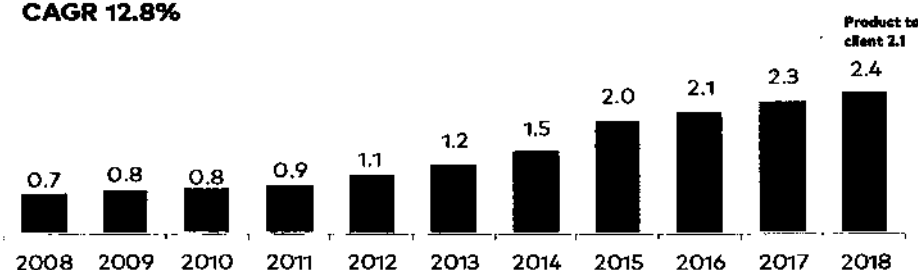
Up until the end of 2017, loan book growth was focused on Retail Banking, while in Corporate Banking our target was to decrease our exposure to our top ten clients to 10% of the total loan portfolio. After successful de-concentration of risk in the Corporate Banking portfolio, lending growth is now more balanced between Retail and Corporate Banking and we expect this trend to continue.

2.1.2. Retail Banking – client-centric, multi-brand strategy

Over the past decade, Retail Banking has been a primary driver of the growth and has repeatedly demonstrated a stellar performance by reaching 2.4 million clients, delivering a retail loan book growth of 24.2% y-o-y. The past several years marked successful transformation from a product-focused to a client-centric business model, which has resulted in more effective tailor-made services through the Bank of Georgia's multi-brand strategy. We have made significant achievements in creating highly popular digital platforms, such as our mobile banking application (mBank) and attractive loyalty programmes, both of which are an integral part of our client-centric business model and our focus on developing stronger customer relationships.

Over 2.4 million Retail Banking clients

CAGR 12.8%



* 2018 results adjusted for GEL 45.4mln Demerger-related costs, GEL 8.0mln Demerger-related corporate income tax gain, GEL 3.9mln former CEO termination costs net of income tax and GEL 30.3mln one-off impact of remeasurement of deferred tax balances

** The annual loan book growth target was reassessed from 15-20% to c.15% in June 2019.

*** Through the report the loan book represents the sum of loans to customers and finance lease receivables.

Management Report 2018 / JSC Bank of Georgia

Our Retail Banking is made up of four segments: Express Bank for emerging retail clients; Bank of Georgia's flagship mass retail brand; SOLO for the affluent retail clients; and Micro, Small and Medium Enterprise (MSME) banking. Each serves and focuses on the specific needs of their respective clients.

Segments



Strategic focus

Profitability and growth through client-centric business model

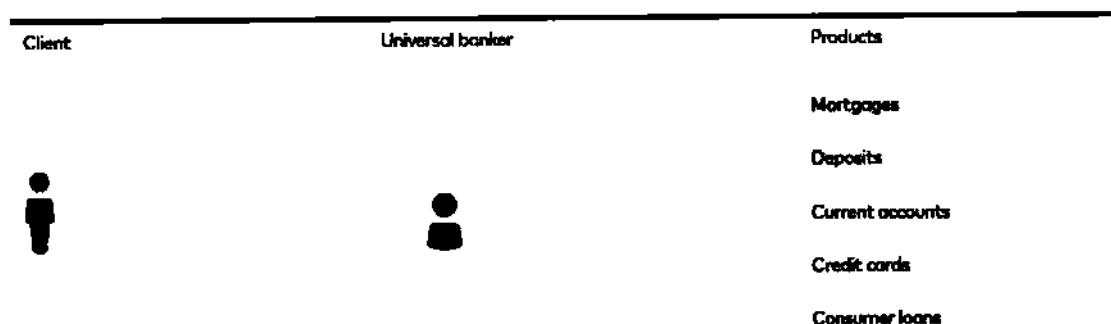
Clients

539 k	1,663 k	44 k	195 k
2018 profit*			
GEL 40 mln +2.0 % y-o-y	GEL 109 mln -1.4% y-o-y	GEL 56 mln +31.4% y-o-y	GEL 79 mln +58.2% y-o-y
Profit per client*			
GEL 75	GEL 67	GEL 1,455	GEL 440
P/C ratio			
3.3	1.7	5.4	1.4
Branches			
165	94	12	n/a

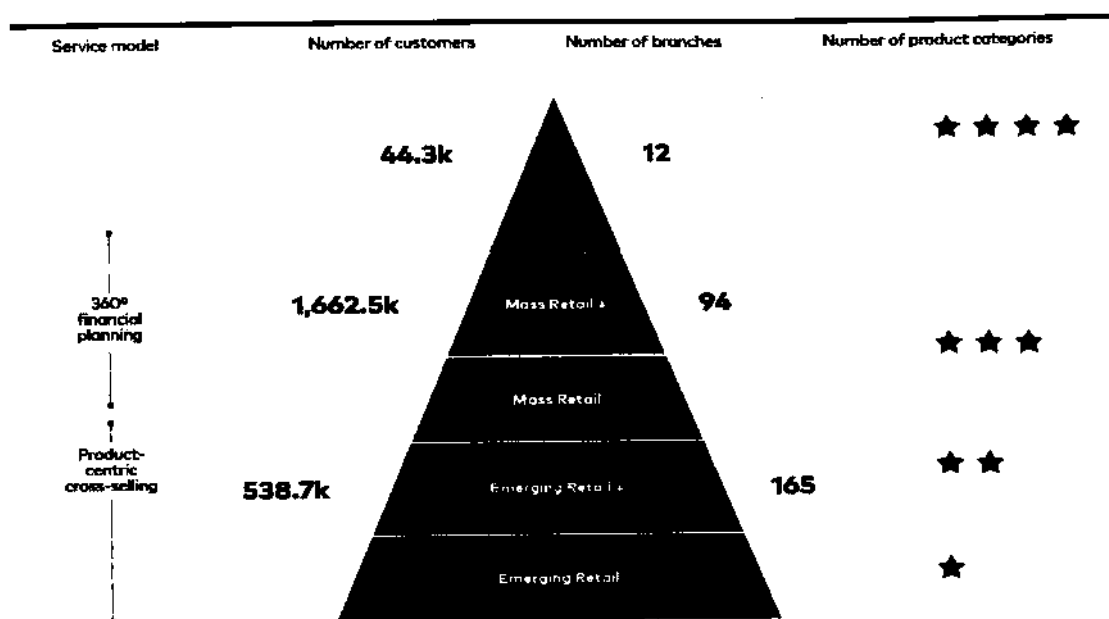
* Adjusted for Demerger-related expenses and one-off impact of remeasurement of deferred tax balances.

Branch operating model

Customer-centric approach



Retail Banking customer segmentation



2.1.3. Corporate Banking

With c.2,500 clients by the end of 2018, Bank of Georgia's Corporate Banking (CB) is a leading provider of corporate banking solutions in Georgia. Our CB franchise leverages its best-in-class expertise in product design and 360 degree view of every client to execute profitable transactions for the Bank and offer excellent services to clients.

In 2018, CB loan portfolio resumed growth after our strategic goal to de-concentrate and reposition the CB loan portfolio was successfully achieved by the end of 2017. CB's Standalone Bank's net loan book reached GEL 2.4 billion at 31 December 2018, up 19.7% y-o-y. The top ten CB clients' concentration was 8.4% of total consolidated Group's loan book at the end of 2018. While aiming for a healthy growth of the Corporate Banking loan book, Bank of Georgia will continue to prudently manage the concentration risk so that the exposure to its top ten clients is maintained around 10% of the total loan book. CB's loan portfolio is targeted to grow by c.15%* and we aim for profitability in terms of a ROAE to be at 20%+.

2.1.4. Wealth Management

Bank of Georgia's Wealth Management serves high-net worth individuals and offers investment management products internationally through representative offices in London, Budapest, Istanbul and Tel Aviv. Our customer base in Wealth Management increased to 1,528 clients from 76 countries compared to 1,434 clients from 75 countries in 2017.

In January 2019, Bank of Georgia opened an office in the centre of Tbilisi, which is dedicated to serve our Wealth Management clients. This coincides with the creation of a new brand identity for the Wealth Management, which is based on the virtues of both Georgia and the Bank itself. The country offers a number of advantages such as stability, a liberal tax system, innovative financial services, a growing economy and security to international investors. Bank of Georgia is a leading bank that delivers strong returns, constantly innovates and is known for reliability. Our strategic focus in Wealth Management is to turn it into a regional hub for private banking and extend its client base to nearby countries. A stable business environment in Georgia and Bank of Georgia's reputation and expertise make it a perfect bank for affluent individuals to do business with. Bank of Georgia is a digitally strong bank, but we always apply a tailor-made approach when the needs of our clients are concerned.

* The annual loan book growth target was reassessed from 15-20% to c.15% in June 2019.

2.2. Improvements

2.2.1. Advanced analytics

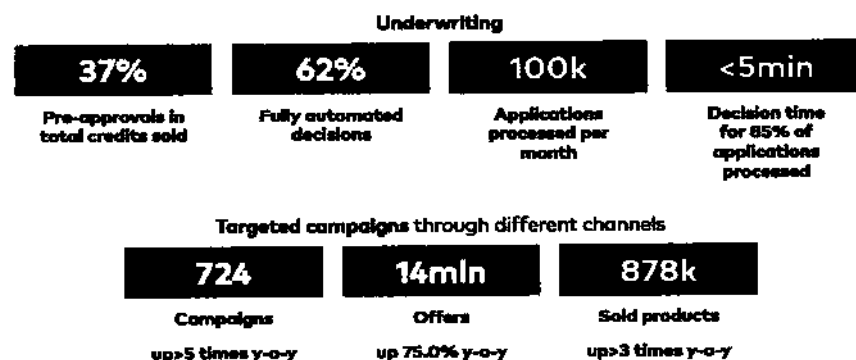
In addition to replacing a product-centric model with the client-centric approach, we have actively invested our resources in revamping credit management in Retail Banking. Namely, in 2017, we added machine learning tools to traditional statistics used before, and already in 2018, advanced analytics methods, such as client wallet size estimation and a probability of default prediction with machine learning algorithms, became business as usual. This enhanced our capabilities in predictive modelling, through which we aim to further optimise our credit, collections and campaign management in Retail Banking.

In 2018, we implemented new analytics tools to identify the best choices for the shadow limits and to predict customer churn. In order to gain a better insight into the behavioural propensities of our Retail Banking clients, we classified them on a loyalty scale based on the variables such as time span, frequency and monetary value of their engagement with Bank of Georgia. Client analysis through loyalty classification allows us to predict client relationships with the Bank and make specific steps to retain them and boost their satisfaction.

In 2018, automated decisions accounted for 75% of total consumer loan sales in Retail Banking and 59% of the sales were driven by active campaign management. A share of automated decisions in Retail Business Banking loan sales increased from 11% in 2017 to 47% in 2018 and 29% of the sales were driven by campaign management. In 2018, the campaigns resulted in a total of c.19.5 million actions through phone calls, messages and Next Best Offer (NBO).

The year 2018 was also marked by our first venture into Natural Language Processing (NLP). We tried our first high precision sentiment evaluation model using customer satisfaction data. In the future, we aim to use text analytics, an NLP technique, to categorise customer feedback into specific topics, analyse the feedback, extract critical trends from it and find the solutions.

Going forward, we also plan to enhance our NBO and make our customer service even more personalised. By harnessing big data and machine learning capabilities, we aim to offer our clients relevant products and services that are logically linked to their needs and lifestyle. We plan to build a recommendation system that self-develops and evolves around client characteristics and habits.



2.2.2. Digital banking experience

Bank of Georgia regards digital experience in modern banking as inherent to its own identity and strategy. We have actively invested in information technology solutions to offer our retail and corporate clients best-in-breed digital banking channels that help to make their everyday lives and businesses easier and successful. In order to remain relevant and up-to-date with today's ever increasing preferences in digital solutions, we observe the latest trends and practices, analyse potential novelties and quickly turn knowledge into the services our clients need.

Internet banking

In the first quarter of 2019, we released a brand new business internet banking platform (Business iBank) for our MSME and corporate clients, which comes with plenty of handy features designed to make its use an intuitive and smooth experience. Many of the existing features were redesigned, while a number of new ones were added. We focused our efforts on making the Business iBank even more useful for business transactions, accounting, payments, money transfers and administration.

Mobile banking

Since the Bank launched its mobile banking application (mBank) platform in 2017, we consistently boosted its capabilities and usefulness.

In 2018, we enriched our mBank with flexible tools that enable our clients to manage their accounts, loans and deposits. In addition, starting from 2018, our customers are also able to apply for a loan or prepay it via mBank. 26,098 loans were issued with a total value of GEL 39.4 million using the mobile banking application during 2018. Moreover, a new feature was added to mBank and our customers can now open or terminate a deposit via our mobile platform. Currently, we are in the process of building a personal finance manager (PFM) tool for mBank. We partnered with Strands to integrate their award-winning solution for PFM into our mBank.

Open banking strategy

In 2018, we introduced BOG Fintech – a new strategic direction established under the Open Banking Strategy. Open Banking offers new opportunities to innovators to create new technology-based financial services for customers. It opens up information technology infrastructure and new resources to fintechs so that they can introduce innovative services in partnership with the Bank.

In 2018, we transformed the delivery process of in-house information technology solutions. We aim to increase the efficiency and effectiveness of project delivery, better meet the requirements of the Banking Business and improve the quality of end-products.

Omni-channel experience

Currently, we are developing an omni-channel digital experience within Bank of Georgia's primary website www.bankofgeorgia.ge, which will be completely redesigned and revamped in order to make it comprehensive and useful. The updated website, which we will introduce in 2019, will be a one-stop-shop space for all products and services that Bank of Georgia offers. Importantly, the website will come with fully integrated internet banking platforms for both our retail and corporate clients. With a single login, a client will be able to navigate to any of the digital platforms he or she desires. Once logged in, a client will be able to easily apply for any product from the menu and since the client's data automatically flows from other digital channels, filling the application will be as easy and enjoyable as never before. To make the experience even more worthwhile, the website will offer product comparison pages, calculators, currency conversion widgets, GPS location, and more.

Internet bank (iBank)

Volume of transactions

2.0bln

+44.7% y-o-y

Number of transactions

5.9mln

-8.2% y-o-y

Number of users

295,226

+34.5% y-o-y

Mobile bank (mBank)

Volume of transactions

2.0bln

+186.1% y-o-y

Number of transactions

15.7mln

+146.9% y-o-y

Number of users

333.698

+88.3% y-o-y

In 2018, Bank of Georgia was awarded with a Consumer Digital Bank of Distinction Award from Global Finance in Central and Eastern Europe, for the second consecutive year.

2.2.3. Efficiency gains – optimisation

Project Lean

In 2018, Bank of Georgia launched project "Lean", which aims to transform and optimise the operations in three areas of the Bank: service centres, processes and functions.

Transformation of the service centres has been carried out with the purpose of increasing the number of customers served and products sold to them. Currently, all of the flagship branches of the Bank have been transformed to become more productive and efficient in their services. We set up a queue management system to improve customer experience, increase client satisfaction and retention rates by offering speedier and higher quality services. As a result, 98% of the clients entering a transformed service centre are served, while the figure before the optimisation used to be 83%. We introduced frequently revised shorter-term key performance indicators for our bankers, which are aimed at boosting sales by increasing the number of clients served and products sold per banker ratios. As a result, the sales in transformed service centres increased by 20%. Client satisfaction also saw a positive trend having reached 90%, in line with our future target of 95%.

We have optimised the way we process mortgage applications in Retail Banking and loan applications in Corporate Investment Banking, and plan to transform the processes in other segments as well. In order to efficiently utilise the time and human resources needed to process mortgage applications and reduce the number of errors to a minimum, we introduced standard operating procedures and checklists. As a result, we decreased the number of errors by 50%.

In addition to applying new procedures, we also updated the flow of application processing, which now includes a Time to Yes concept and allows us to inform clients of the outcome of their application within an hour from its submission. Overall, our goal was to decrease the amount of time needed to process a mortgage application from 7.5 days to only 3 days. Currently, this number stands at four days.

In Corporate Investment Banking, we aim to halve the time needed to issue a corporate loan to 15 days. We have introduced an evaluation system, whereby by the end of each loan processing cycle the involved parties are encouraged to voice their feedback to each other. We have rearranged the roles and responsibilities within the teams, aiming to ultimately eliminate duplicated and scattered tasks. The launch of the new scheme in a trial mode revealed that the process cycle time can potentially be reduced by 50%, and the number of errors by 30%. CIB will start applying the new process in 2019.

In addition to transforming the processes in order to achieve a more efficient utilisation of resources, we have also optimised the functions in several departments and plan to work with others in the nearest future. We have improved the efficiency of task flows in the operations support unit and streamlined the processes in the cash and securities settlements unit. We have also reshuffled the functions in corporate lending, so that the corporate bankers focus increasingly more on sales and relationships with clients. Moreover, we freed SOLO branches from back office functions, which we instead centralised in the headquarters of the Bank. We are in the process of implementing the same changes in SME banking and in Wealth Management. In 2019, we plan to identify all the back office operations throughout Bank of Georgia that can be transferred to and centralised in the headquarters.

2.3. Key financial and non-financial indicators

Strong results driven by solid performance across all segments

The KPIs for 2018 reflect a continuing strong performance, demonstrating excellent customer franchise growth with stable margins, a strong balance sheet and strong profitability.

Profitability KPIs

Diversified revenue sources, a growing loan book, improved asset quality, efficient cost performance and fee income growth were the main drivers of the exceptional results in terms of profitability.

The substantial growth of the loan book and good cost management in both Retail and Corporate Banking businesses, stable individual product loan yields, stable cost of funds, and higher asset quality translated into 28.6% y-o-y increase in profit before non-recurring items and income tax in 2018 for the Group and 26.2% for the Bank. The resulting strong growth in interest and non-interest income translated into 15.2% y-o-y growth in revenue for the Group and 15.0% for the Bank. Our increasing focus on lending in the mortgage segment and to finer margin corporate and SME clients, has however led to a negative mix effect on overall loan yields and on the net interest margin, which was reduced by 60 basis points y-o-y in 2018 both for the Group and the Bank.

In 2019 and beyond, we will continue to focus on profitable earnings growth, to be driven by sustainable levels of customer lending growth without compromising asset quality, to increase the share of income from fee-generating operations and to enhance cost efficiencies.

Profit before non-recurring items and income tax (GEL million)

The Group	The Bank
476.2	455.0
+28.6% y-o-y	+26.2% y-o-y

Profit before non-recurring items and income tax is calculated in accordance with IFRS and represents revenue and profit from associates, less operating expenses and cost of risk.

Return on average equity*

The Group	The Bank
26.3%	24.8%
+190 bps y-o-y	+210 bps y-o-y

Profit attributable to shareholders divided by monthly average total equity attributable to shareholders. Total equity attributable to shareholders is made up of share capital, additional paid-in capital, treasury shares, retained earnings and other reserves.

Efficiency KPIs

In 2018, operating expenses broadly kept pace with revenue growth, reflecting organic growth of our Retail Banking business and increase in administrative expenses. Express Banking, a technology-intensive remote banking channel, and our remote channels, such as mBank and iBank, are the main drivers of efficiency for our Banking Business. In 2018, we implemented "Agile Delivery" in our information technology arm, which aims at optimising the workflow and coordination processes and increasing end-product quality and usefulness. In 2018, the Bank introduced a "Lean" project, which has already started to improve back office procedures, and introduce end-to-end process optimisation in the mortgage business.

Cost to income ratio

The Group	The Bank
35.9%	34.5%
-160 bps y-o-y	-160 bps y-o-y

Operating expenses divided by revenue

Operating Leverage

The Group	The Bank
4.9%	5.1%

Operating leverage is measured as the percentage change in revenue less the percentage change in operating expenses

Growth KPIs

The 22.9% loan book growth for the Group and 23.4% for the Bank was driven by our Retail Banking business, which posted a 24.2% growth in the loan book in 2018. The Corporate Banking loan book increased by 19.6% in 2018, after delivering on the targets of loan portfolio risk de-concentration initiatives in 2017. We expect customer lending growth for the medium to long term to be comfortably within our c.15 expected growth range.

Net loan book growth

The Group	The Bank
22.9%	23.4%

Net loans to customers and finance lease receivables at the end of the year compared to the previous year

* 2018 results were adjusted for GEL 45.4mln Demerger-related costs, GEL 8.0mln Demerger-related corporate income tax gain, GEL 3.9mln former CEO termination costs net of income tax and GEL 30.3mln one-off impact of remeasurement of deferred tax balances.

Asset quality KPIs

Our asset quality improved in 2018, as a result of our prudent application of the Group's risk management policies, good lending discipline and the ongoing strength of the Georgian economy. Cost of credit risk ratio decreased from 2.3% in 2017 to 1.7% in 2018 both for the Bank and the Group. NPLs to gross loans improved from 3.9% as at 31 December 2017 to 3.3% at the end of 2018 for the Group and from 3.5% as at 31 December 2017 to 3.2% at the end of 2018 for the Bank. NPL coverage ratio went down in 2018 to 89.9% for the Bank and 90.7% for the Group.

Cost of Credit Risk		NPLs to Gross Loans	
The Group	The Bank	The Group	The Bank
1.7%	1.7%	3.3%	3.2%
-60 bps y-o-y	-60 bps y-o-y	-60 bps y-o-y	-30 bps y-o-y

Cost of credit risk ratio equals expected credit loss/impairment charge for loans to customers and finance lease receivables for the period divided by monthly average gross loans to customers and finance lease receivables over the same period.

NPLs to Gross Loans equals NPLs divided by Gross Loans to Customer and Finance Lease Receivables

Capital KPIs

In 2018, our Tier I Capital Adequacy ratio (NBG, Basel III) stood at 12.2%. The risk weighted assets increased by 23.4%, reflecting the increase in interest earning assets during the year. We continue to generate high levels of internal capital as a result of both high return on average equity, and the improved risk asset intensity of our lending growth. Over the medium term, we aim to maintain c.200 basis points for CET1 and Tier 1 capital ratios over the minimum regulatory requirements.

Tier 1 capital adequacy ratio, (NBG, Basel III)**		Leverage (times)	
The Group	The Bank	The Group	The Bank
12.2%	12.2%	7.4	6.9

NBG (Basel III) Tier I capital adequacy ratio equals Tier I capital divided by total risk weighted assets, both calculated in accordance with the requirements of the National Bank of Georgia instructions.

Leverage (times) equals total liabilities divided by total equity

NBG (Basel III) Tier I capital adequacy ratio equals Tier I capital divided by total risk weighted assets, both calculated in accordance with the requirements of the National Bank of Georgia instructions.

Non-financial KPIs

The Bank tracks customer satisfaction with multiple survey channels and several key performance indicators on an ongoing basis, followed by an effective "close-the-loop" process. The Bank is responsive to the customer feedback which it collects on a daily basis and has been consistently working on integrating the customer experience in its processes. Going forward, we aim at improving these non-financial KPIs.

Net promotion scale (NPS)	Customer satisfaction (CSAT)
The Bank	The Bank
38.8%	25.3%

NPS asks: on a scale of 0-10, how likely is it that you would recommend our Bank to a friend or a colleague? The responses are: 9 and 10 – are promoters; 7 and 8 – are neutral; 1 to 6 – are detractors. The final result, thus on NPS, equals to the percentage of the promoters minus the percentage of the detractors.

CSAT asks: on a scale of 1-5, how satisfied are you with a particular channel or a parameter? The final result is the percentage of the respondents that reply with 5 from the total number of the respondents

* The gross loans and respective allowance for impairment are presented net-of expected credit loss (ECL) on contractually accrued interest income. These do not have an effect on the net loans to customers balance. Management believes that netted-off balances provide the best representation of the Group's loan portfolio position

** Tier 1 capital adequacy ratio at 31 December 2016 is presented in accordance with NBG Basel II guidelines.

2.4. Risk management

The Bank's and the Group's risk management is principally the same at the Standalone and Consolidated JSC Bank of Georgia level.

Each year, the Bank and the Group review the effectiveness of the risk management processes and internal control systems, with the assistance of the Audit and Risk Committees. This review covers all material systems, including financial, operational and compliance controls. The latest review covered the financial year to 31 December 2018. The Bank and the Group obtained assurance from management, external and Internal Auditors.

The Supervisory Board is able to conclude with reasonable assurance that the appropriate internal controls and risk management systems were maintained and operated effectively throughout 2018. The review did not identify any significant weaknesses or failings in the systems.

Although the Bank did not identify any significant weaknesses or failings, it continuously strives to improve its framework and focus on further mitigating the key risks, especially as they evolve.

Overview

Management believes that in order to have an effective risk management framework there needs to be a strong risk management culture within the Bank and the Group and for this purpose the risk management is ingrained in everyday business activities. The Bank seeks to create an environment where there is openness and transparency in how decisions are made and risks are managed and where business managers are accountable for the risk management and internal control processes associated with their activities. The Bank's culture also seeks to ensure that risk management is responsive, forward-looking and consistent.

The Group and the Bank has a comprehensive system of internal controls in place, designed to ensure that risks are mitigated and that the Group's and the Bank's objectives are attained. The Supervisory Board recognises its responsibility to present a fair, balanced and understandable assessment of the Group's and the Bank's position and prospects. It is accountable for reviewing and approving the effectiveness of internal controls operated by the Group and the Bank, including financial, operational and compliance controls, and risk management. The Supervisory Board recognises its responsibility in respect of the Group's and the Bank's risk management process and system of internal control, and, oversees the activities of external auditors and risk management function which have been delegated to the Audit and Corporate Governance and Risk Committees. The Audit and Corporate Governance and Risk Committees monitor internal control over operating and compliance risk through discussions with the Deputy General Director/Chief Risk Officer, Deputy General Director/Chief Financial Officer and the Head of AML and Compliance and other executive management on a quarterly basis. Any key issues identified are escalated to the Supervisory Board. The Supervisory Board also receives regular presentations directly from the head of each risk unit. Important risk and internal control issues are addressed in such presentations.

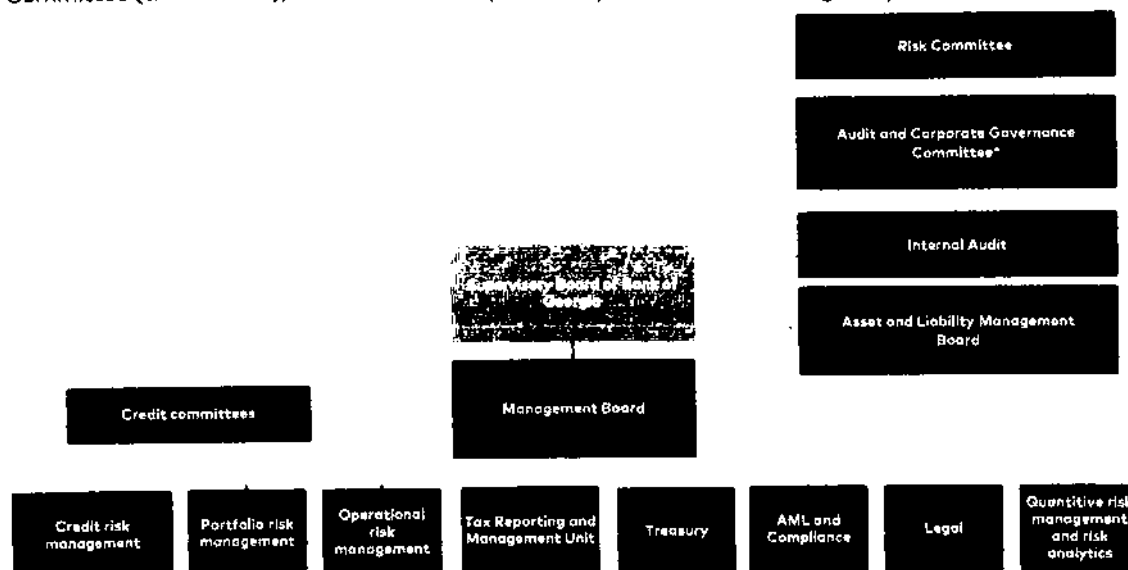
The main risks inherent in the Group's and the Bank's operations are credit risk, liquidity risk, market risk (including currency and interest rate risks), operational risk and legal risk. The following is a description of risk management policies and procedures in respect of those risks. Business risks such as changes in the environment, technology and industry are monitored through the Group's strategic planning process.

The Bank's risk management system is based on the principle of continually assessing risk throughout the life of any operation and includes such stages as:

- risk identification;
- qualitative and quantitative assessment of a particular risk;
- determination of an acceptable risk level;
- risk monitoring and mitigation;
- on-going monitoring and control allowing efficient adjustments in case of any changes in the conditions on which the preliminary risk assessment was made; and
- Analysis of the effectiveness of the risk management system.

Risk management bodies

The principal risk management bodies of the Group and the Bank are: the Supervisory Board, the Audit and Corporate Governance Committee*, the Risk Committee, the Management Board, the Internal Audit department, the Treasury, the Credit Committee, the Asset and Liability Management Committee (the "ALCO"), the AML and Compliance department and the Legal department.



Supervisory Board. The Supervisory Board is responsible for the Group's and the Bank's overall risk management approach and for approving risk strategies and principals and is ultimately responsible for identifying and controlling risks. It approves Credit Policies, which outline credit risk control and monitoring procedures and credit risk management systems and approves certain decisions which fall outside the scope of the respective authorities of the Credit Committees (including approvals of single borrower lending exposure exceeding US\$25.0 million). The Management Board presents a comprehensive credit risk report and market risk report to the Supervisory Board for its review on a quarterly basis.

Audit and Corporate Governance Committee. The Audit and Corporate Governance Committee has overall responsibility for monitoring the Group's and the Bank's financial reporting, internal control and assurance frameworks. It is responsible for fundamental financial risk issues and manages and monitors compliance of relevant financial risk management decisions with the risk management policy. The Audit and Corporate Governance Committee facilitates the activities of the Internal Audit department and the external auditors. The Internal Audit department also reviews AML policies and procedures and presents audit reports on AML to the Audit and Corporate Governance Committee on a quarterly basis. The Audit and Corporate Governance Committee is elected by the Supervisory Board and is usually comprised of the members of the Audit Committee of BoGG.

Management Board. The Management Board has overall responsibility for the Group's and the Bank's asset, liability and risk management activities, policies and procedures. In order to effectively implement the risk management system, the Management Board delegates individual risk management functions to each of the various decision-making and executive bodies within the Bank and the Group.

Risk Committee. The Risk Committee has overall responsibility for advising the Supervisory Board on the Group's and the Bank's overall risk appetite, tolerance and strategy, taking into account the current and prospective macroeconomic and financial environment. The Risk Committee oversees the risk exposures of the Bank and the Group and advises the Supervisory Board on risk strategy. The Risk

*In January 2019, Audit Committee of the Bank was transformed into the Audit and Corporate Governance Committee in accordance with NBG Corporate Governance Code.

Committee regularly reviews and approves the parameters and methodology used by the Bank to assess risk and reviews the Bank's capability to identify and manage new risk types. The Risk Committee also sets standards for accurate and timely monitoring of large exposures and certain risk types of critical importance, including, but not limited to, credit risk, market risk and operational risk.

Internal Audit department. Internal Audit department is responsible for the regular review/audit of the Group's and the Bank's operations, activities, systems and processes, in order to evaluate and provide reasonable, independent and objective assurance and consulting services designed to add value and improve the Group's and the Bank's operations.

Internal Audit department is independent of the Management Board. The Head of Internal Audit department is appointed by the Supervisory Board and reports directly to the Audit and Corporate Governance Committee. Internal Audit department discusses the outcomes of all assessments with the Management Board, and reports its findings and recommendations to the Audit and Corporate Governance Committee.

The Internal Audit department's scope of work is to determine whether overall risk management framework, internal control and corporate governance processes, as designed and represented by the Management Board, are adequate and functioning in a manner to ensure:

- material risks - including strategic, credit, compliance market, liquidity, reputational and operational risks - are appropriately identified, measured, assessed and managed across the Bank, including its outsourced activities;
- interaction between the various governance and risk management groups occurs efficiently and effectively;
- material financial, management and operational reporting is accurate, reliable and timely;
- the Group's, the Bank's and its employees' conduct is of high integrity and their actions are in compliance with the Group's and the Bank's policies, standards, procedures, as well as applicable laws and regulations;
- resources are acquired economically, used efficiently, and protected adequately;
- programmes, plans and objectives are achieved in line with predetermined expectations; and
- significant legislative or regulatory issues impacting the organization are recognised and addressed timely and properly.

In order to fulfil its function, the Bank's Internal Audit department has unrestricted access to all of the Bank's records, property and personnel.

Treasury. Treasury is responsible for managing the Bank's assets and liabilities and its overall financial structure and is also primarily responsible for managing funding and liquidity risks of the Bank.

Credit Committee tiers of subcommittees for Retail and Corporate Banking loans

	Subcommittee Chair	Approval limit for Corporate Banking loans (US\$)
Tier I	Risk Manager of the relevant Credit Risk department	Less than US\$ 2.0 million
Tier II	Deputy CRO/Head of the Credit Risk department	Between US\$ 2.0 million and US\$ 10.0 million
Tier III	CEO/CRO	Greater than US\$ 10.0 million
	Subcommittee Chair	Approval limit for Retail Banking loans (US\$)
Tier I	Risk Manager of the relevant Credit Risk Management unit	Less than US\$ 200,000
Tier II	Head of the relevant Credit Risk Management unit	Between US\$ 200,000 and US\$ 500,000
Tier III	Deputy CRO	Between US\$ 500,000 and US\$ 2.0 million
Tier IV	CEO/CRO	Greater than US\$ 2.0 million

Credit Committee. The Bank has five credit committees (together, the "Credit Committees"), each responsible for supervising and managing the Bank's credit risk in respect of retail and investment (wealth) management clients, micro loans, SME loans, corporate loans and counterparty loans. The committees are: the Retail Banking Committee, the Micro Loans Credit Committee, the SME Loans Credit Committee, the Corporate Banking Credit Committee and the Financial and Governmental Counterparty Risk Management Committee ("FGCRMC"). FGCRMC manages, monitors and controls counterparty risk in relation to financial and governmental counterparties of the Bank. Each Credit Committee approves individual loan transactions. The Credit Committees set counterparty limits by the use of a credit risk classification and scoring system and approve individual transactions. The credit quality review process is continuous and provides early identification of possible changes in the creditworthiness of customers, including regular collateral revaluations, potential losses and corrective actions needed to reduce risk, which may include obtaining additional collateral in accordance with underlying loan agreements. In 2016 and 2017, the Group increased its NPL coverage ratio (to 91.4% as of the end of 2017 from 85.0% as of the end of 2016). As of 31 December 2018, the Group's NPL coverage was 92.3 %. The Group continuously monitors market conditions and reviews market changes, and it also performs stress and scenario testing to test its financial position under adverse economic conditions.

Each Credit Committee is comprised of tiers of subcommittees. The FGCRMC consists of two tiers of subcommittees. The Committee consists of six members - Deputy General Director, Chief Risk Officer ("CRO")/ Deputy General Director, Chief Financial Officer/ Deputy General Director, Corporate Banking/ Head of Quantitative Risk Management department, Head of Treasury and Head of Trade Finance. A majority of votes is enough for approval. If the potential exposure exceeds US\$10.0 million, then the decision is deferred to the ALCO. The Credit Committee for retail loans comprises four tiers of subcommittees (for risk management purposes, loans for investment (wealth) management clients are classified as retail loans), for micro loans - one tier and for SME loans three tiers of subcommittees. Since 2017, micro loans and SME loan applications of less than US\$1.0 million are approved by credit risk managers of relevant Credit Risk department. The SME loans of more than US\$1.0 million are approved by the Head of SME Credit Risk Analysis unit. The Credit Committee for corporate loans consists of three tiers of subcommittees. Participation of the General Director is required for exposures exceeding US\$10.0 million. All exposures to a single group of borrowers over US\$25.0 million must be approved by the Supervisory Board. Lower tier subcommittees meet on a daily basis, whereas higher tier ones typically meet three to four times a week. Each of the subcommittees of the Credit Committees makes its decisions by a majority vote of its respective members.

The Problem Assets Committee is chaired by one of the following: the Head of the Problem Loan Management department (1st level pertains to loans of up to GEL 250,000), the Bank's Deputy General Director, Operations (2nd level pertains to the loans in the range of GEL 250,000-500,000) and the Bank's Deputy General Director, the CRO (3rd level pertains to the loans above GEL 500,000). The Problem Loan Management department manages the Bank's exposures to problem loans and reports to the Deputy General Director, Operations.

The Corporate Recovery Committee is chaired by the Deputy General Director, the CRO and is responsible for monitoring all of the Bank's exposures to loans that managed by the Corporate Recovery department. The Corporate Recovery department reports to the Deputy General Director, Corporate Banking.

Asset and Liability Management Committee. The ALCO is the core risk management body that establishes policies and guidelines with respect to capital adequacy, market risks and respective limits, funding liquidity risk and respective limits, interest rate and prepayment risks and respective limits, money market general terms and credit exposure limits. ALCO designs and implements respective risk management and stress testing models in practice and regularly monitors compliance with the pre-set risk limits, and approves treasury deals with nonstandard terms. Specifically, ALCO:

- sets money-market credit exposure/lending limits;
- sets open currency position limits with respect to overnight and intraday positions;
- establishes stop-loss limits for foreign currency operations and securities;
- monitors compliance with the established risk management models for foreign exchange risk, interest rate risk and funding liquidity risk;
- sets ranges of interest rates for different maturities at which the Bank may place its liquid assets and attracts funding; and
- reviews different stress tests and capital adequacy models prepared by the Finance department and FGCRMC.

The ALCO is chaired by the General Director and meets at any time deemed necessary, with decisions made by a majority vote of its members. ALCO members include the General Director, Deputy General

Director/ Chief Financial Officer, Deputy General Director/ CRO, Deputy General Director/ Corporate Banking, Deputy General Director/ Retail Banking, Deputy General Director/ Solo and SME, Deputy General Director/ Operations, the Head of the Treasury department and the Head of the Finance department. The ALCO reviews financial reports and indices including the Bank's limits/ratios, balance sheet, statement of operations, maturity gap, interest rate gap, currency gap, foreign exchange risk, interest rate risk and funding liquidity risk reports, total cash flow analysis, customer cash flow analysis and concentration risk analysis, for the past periods as well as future projections and forecasts, other financial analysis and further growth projections on a monthly basis.

Regulatory capital requirements in Georgia are set by the NBG and are applied to the Bank on a stand-alone basis. The NBG requires the Bank to maintain minimum capital adequacy ratios computed based on the Bank's standalone special purpose financial statements prepared in accordance with NBG regulations and pronouncements.

In order to transition to the Basel III framework, the NBG introduced new capital adequacy requirements since December 2017, which are phased-in on different levels of capital over the four year period through 31 December 2021. As a result of these changes, the Bank became subject to the following minimum capital requirements as at 31 December 2018: Common Equity Tier 1 ratio of 9.5%, Tier 1 ratio of 11.4%, and Total Capital ratio of 15.9%. At 31 December 2018, the Bank's Common Equity Tier 1 and Tier 1 ratios were 12.2%, while the Total Capital ratio was 16.6%. Transition to Basel III is not expected to affect the Bank's growth prospects or its ability to maintain dividend distributions within the existing dividend policy pay-out range.

The ALCO is the key governing body for the capital adequacy management as well as for the respective risks identification and management. The ALCO establishes limits and reviews actual performance over those limits for NBG Basel II/III capital adequacy regulations. The Finance department is in charge of regular monthly monitoring of and reporting over NBG Basel II/III capital adequacy compliance with original pronouncements, as well as with ALCO policies. Capital adequacy management is an integral part of the Bank's monthly reporting, as well as the Bank's annual and semi-annual budget approval and budget review processes. The Finance department prepares NBG Basel II/III capital adequacy actual reports as well as forecasts and budgets and different stress scenarios, while the ALCO and the Management Board regularly review them, identify risks, issues recommendations and, if applicable, propose action plans.

Anti-Money Laundering (AML) and Compliance. The Bank's AML and Compliance department is responsible for the implementation of the Bank's AML programme (including the development of AML policies and procedures, transaction monitoring and reporting, and employee training) throughout the Bank and its subsidiaries. The AML programme is based on recommendations, directives and requirements of international organisations, including FATF/Basel, the European Parliament, the US Department of Treasury on sanctions programs, as well as local regulations. The Bank's Internal Audit department makes annual assessments of the Bank's AML systems and controls and provides independent assurance of internal controls.

The Bank has adopted a risk-based approach towards money laundering and terrorist financing risks, including a general AML policy, a customer acceptance policy and financial sanctions compliance policy. The Bank's riskbased approach means that it applies enhanced due diligence towards money laundering and terrorist financing risks, it determines high risk products, customers, services and jurisdictions.

The Bank is obliged to notify the Financial Monitoring Service of Georgia (the "FMS") of all transactions that are subject to monitoring in accordance with Georgian legislation. These reports are currently filed in electronic form in an offline mode by the AML and Compliance department. The reporting process is fully automated and is supported by a special software application. Furthermore, the Bank operates special AML software, which meets industry requirements. The programme allows fully-automated monitoring of all transactions against every sanctions list, as well as debarred and banned individuals and organisations as identified by OFAC, the EU, the UN and similar bodies. In pursuance of identifying suspicious transactions, the AML and Compliance department has implemented a centralised solution that links transactions, accounts and customers so that the Bank can see the enterprise-wide risk associated with each customer.

Legal department. The Legal department's principal purposes are to ensure that the Bank's activities conform to applicable legislation and to minimise losses from the materialisation of legal risks. The Legal department is responsible for the application and development of mechanisms for identifying legal risks in the Bank's activities in a timely manner, the investigation of the Bank's activities in order to identify any legal risks, the planning and implementation of all necessary actions for the elimination of identified legal risks, participation in legal proceedings on behalf of the Bank, where necessary, and the investigation of possibilities for increasing the effectiveness of the Bank's legal documentation and

its implementation in the Bank's daily activities. The Legal department is also responsible for providing legal support to structural units of the Bank and/or its subsidiaries.

Bodies implementing the risk management system

The Bank's risk management system is implemented by the Bank's Credit Risk department, Quantitative Risk Management and Risk Analytics department, Treasury, Operational Risk Management, Legal, AML and Compliance and Security departments, Finance department and other departments. The Credit Risk, Quantitative Risk Management and Risk Analytics, Portfolio Risk Management and Operational Risk Management departments report to the Bank's Deputy General Director, Chief Risk Officer and the Legal department is under supervision of the Bank's General Counsel, who directly reports to the Bank's General Director. The Finance department and the Treasury department report to the Bank's Deputy General Director, Chief Financial Officer. The AML and Compliance department reports to the Bank's Deputy General Director, Operations.

The Quantitative Risk Management and Risk Analytics department, in coordination with the Treasury, implements the Bank's market risk policies by ensuring compliance with established open currency position limits, counterparty limits, VAR limits on possible losses and the interest rate policy set by the ALCO.

The Treasury department manages foreign currency exchange, money market, securities portfolio and derivatives operations and monitors compliance with the limits set by the ALCO for these operations. The Treasury department is also responsible for management of short-term liquidity and treasury cash flow and monitors the volumes of cash in the Bank's ATMs and at its service centres.

The Credit Risk department manages credit risks with respect to particular borrowers and assesses overall loan portfolio risks. It is responsible for ensuring compliance with the Bank's Credit Policies and management of the quality of the Bank's loan portfolio.

The Portfolio Risk Management department manages and assesses credit risk with respect to the overall loan portfolio and is responsible for providing recommendations on the improvement of loan portfolio quality to minimise credit losses. It develops the Bank's portfolio quality control models/methods and ensures compliance with the Bank's Credit Policies and established limits.

The Operational Risk Management department identifies and assesses operational risk within the Bank's processes and operations. It also detects critical risk areas or groups of operations with an increased risk level and develops internal control procedures to address these risks, through (among other things) business-process redesign schemes, including document circulation, information streams, distribution of functions, permissions and responsibility.

The Legal department monitors all changes in relevant laws and regulations, and ensures that those changes are properly reflected in the Bank's procedures, instructions, manuals, templates and other relevant documentation. It also disseminates information on legislative changes to all relevant departments within the Bank. The Legal department participates in drafting laws and regulatory documents upon request of legislators and regulators, certain associations and other professional bodies.

The Tax Reporting and Tax Risks Management unit focuses on the Bank's relationship with the tax authorities, provides practical advice and monitors tax compliance across the Group.

Each of these departments is provided with policies and/or manuals that are approved by the Bank's Management

BoGG Board and/or the Supervisory Board (as required). The manuals and policies include comprehensive guidance for each stage of a transaction, including, but not limited to, manuals outlining asset and liability management policies, foreign exchange operations procedures, fixed income investment guidelines, Retail Banking operations procedures, the deposit policy and Credit Policies.

Risk measurement and reporting. The Bank measures risk using a method which reflects both the expected loss likely to arise in normal circumstances and unexpected losses, which are an estimate of the ultimate actual loss based on different forecasting models. These models use probabilities derived from historical experience, adjusted from time to time to reflect the economic environment. The Bank also models scenarios simulating the impact of extreme events.

Monitoring and controlling of risks is primarily performed based on limits established by the Bank. These limits reflect the business strategy and market environment of the Bank, as well as the level of risk that it is willing to accept, with additional emphasis on selected industries. The Bank also conducts ongoing monitoring and control, allowing efficient adjustments in case of any unexpected changes in the conditions on which the preliminary risk assessment was made. In addition, the Bank monitors and

measures overall risk-bearing capacity in relation to aggregate risk exposure across all risk types and activities.

The Bank maintains a management reporting system which requires the Credit Risk, Quantitative Risk Management and Risk Analytics, Portfolio Risk Management, Finance and Treasury departments to prepare certain reports on a daily and monthly basis. On a daily basis, a statement of operations, balance sheet and treasury report (which includes the Bank's open foreign exchange positions, cash flows, limits and balances on correspondent accounts with other banks) and confirmation that there has been compliance with mandatory financial ratios must be provided by each department. On a monthly basis, a report on the structural liquidity gap, a report on interest rate risk, and financial statements are produced, and these are summarised in a quarterly report to the Bank's Supervisory Board and to the Risk Committee containing analysis of the Bank's performance against its budget. Information compiled from all the businesses is examined and processed in order to analyse, control and identify emerging risks. This information is presented and explained to the Management Board and the head of each business division. The report includes aggregate credit exposure, liquidity ratios and risk profile changes. The Bank's Management Board assesses the appropriateness of the allowance for credit losses on a monthly basis. The Management Board and the Supervisory Board receive a comprehensive risk report once a quarter which is designed to provide all the necessary information to assess and draw conclusions on the Bank's risk exposure.

Specifically tailored risk reports are prepared and distributed to all levels throughout the Bank in order to ensure that all business divisions have access to extensive, relevant and up-to-date information. A daily briefing is given to the Bank's Management Board and all other relevant employees of the Bank on the utilisation of market limits, proprietary investments and liquidity, as well as any other risk developments.

Risk mitigation and excessive risk concentration

As part of its overall risk management, the Bank uses derivatives and other instruments to manage exposures resulting from changes in interest rates, foreign currencies, credit risks, and exposures arising from forward transactions. While these derivatives are intended for hedging, they do not qualify for hedge accounting.

The Bank actively uses collateral to reduce its credit risks.

In order to avoid excessive concentrations of risks, the Bank focuses on maintaining a diversified portfolio. Identified concentrations of credit risks are controlled and managed accordingly. Concentrations arise when a number of counterparties, or related shareholders, are engaged in similar business activities, or activities in the same geographic region, or have similar economic features that would cause their ability to meet contractual obligations to be similarly affected by changes in economic, political or other conditions. Concentrations also involve combined, aggregate exposures of large and significant credits compared to the total outstanding balance of the respective financial instrument(s).

Concentrations indicate the relative sensitivity of the Bank's performance to developments affecting a particular industry or geographical location. Identified concentrations of credit risks are controlled and managed accordingly.

Management of main risks

Credit risk

Definition: Credit risk is the risk that a borrower or counterparty will be unable to pay amounts in full or in part when due. Credit risk arises mainly in the context of the Bank's lending activities.

Mitigation: The general principles of the Bank's credit policy are outlined in the Credit Policies. The Credit Policies also outline credit risk control and monitoring procedures and the Bank's credit risk management systems. The Credit Policies are reviewed annually or more frequently, if necessary. As a result of these reviews, new loan restructuring tools are introduced. The Bank also uses the NBG's provisioning methodology in order to comply with NBG requirements.

The Bank manages its credit risk by placing limits on the amount of risk accepted with respect to individual corporate borrowers or groups of related borrowers, liability of insurance companies, types of banking operations and by complying with the exposure limits established by the NBG. The Bank also mitigates its

credit risk by obtaining collateral and using other security arrangements. The Bank monitors the market value of collateral, requests additional collateral in accordance with the underlying agreement and monitors the market value of collateral obtained during its review of the adequacy of the allowance for

ELC/impairment losses. The exposure to financial institutions is managed by limits covering on and off-balance sheet exposures and by settlement limits with respect to trading transactions such as foreign exchange contracts.

The Credit Committees approve individual transactions and the Credit Risk department establishes credit risk categories and the provisioning rates, which are set as per the provisioning methodology. The Bank's Deputy General Director, Chief Risk Officer, the Credit Risk department and the Portfolio Risk Management department review the credit quality of the portfolio and set provisioning rates, in consultation with the Bank's General Director and Deputy General Director, Chief Financial Officer, on a monthly basis.

The Bank's credit quality review process provides early identification of possible changes in the creditworthiness of counterparties, including regular collateral revaluations. Counterparty limits are established by the use of a credit risk classification system, which assigns a risk rating to each counterparty. Risk ratings are subject to regular revision. The credit quality review process allows the Bank to assess the potential loss as a result of the risks to which it is exposed and to take corrective action. The Bank makes available to its customers guarantees/letters of credit, which may require that the Bank makes payments on their behalf. Such payments are collected from customers based on the terms of the guarantee/letter of credit. They expose the Bank to similar risks to loans and these are mitigated by the same control processes and policies.

Loan approval procedures

The procedures for approving loans, monitoring loan quality and for extending, refinancing and/or restructuring existing loans are set out in the Bank's Credit Policies that are approved by the Supervisory Board and/or the Management Board of the Bank. The Credit Committees approve individual transactions (refer to page 15). Participation of the General Director is required for exposures exceeding US\$10.0 million. All exposures to a single group of borrowers over US\$25.0 million must be approved by the Supervisory Board.

The Bank evaluates Corporate Banking clients on the basis of their financial condition, credit history, business operations, market position, management, level of shareholder support, proposed business and financing plan and on the quality of the collateral offered. The appropriate level of the relevant Credit Committee is responsible for making the decision for loan approval based on credit memorandum and, where appropriate, the Credit Risk Manager's report.

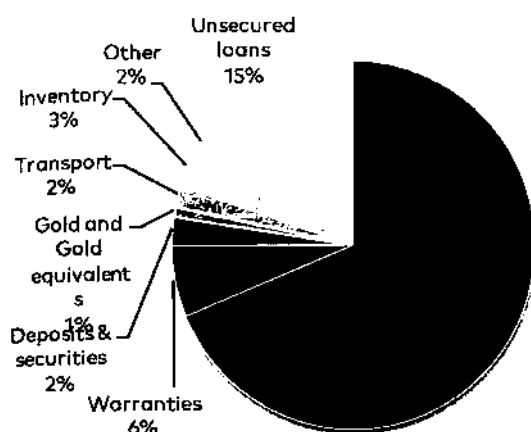
The loan approval procedures for Retail Banking loans depend on the type of retail lending products. Applications for consumer loans, including credit cards and auto loans up to GEL 50,000 are approved by the scoring system. Applications for mortgage loans of Retail Banking clients are completed by the Mortgage Loan Officer and submitted to the Credit Risk Manager, who evaluate the credit risks and determine the amount, terms and conditions of the loan, which must be approved at the appropriate level of the Credit Committee. In the case of micro financing loans and SME loans of less than US\$ 1.0 million, loan officers evaluate loan applications, prepare a project analysis and submit proposals to the relevant Credit Risk Manager, who makes the final decision. Loans of more than US\$ 1.0 million to SMEs are approved by the Head of SME Credit Risk Analysis unit.

Collateral

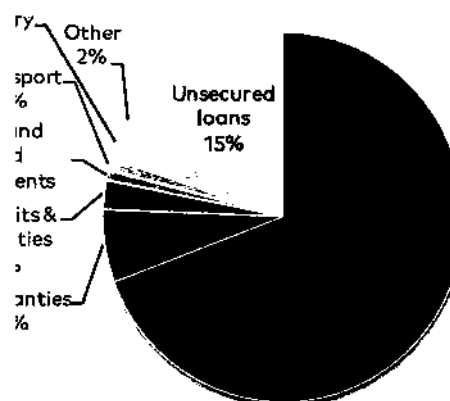
The Bank typically requires credit support or collateral as security for the loans and credit facilities that it grants. The main forms of credit support are guarantees and rights to claim amounts on the borrower's current account with the Bank or other assets. The main forms of collateral for corporate lending are charges over real estate properties, equipment, inventory and trade receivables and the main form of collateral for retail lending is a mortgage over residential property. In the case of corporate loans, the Bank usually requires a personal guarantee (surety) from the borrower's shareholders. Under the Bank's internal guidelines, collateral should be provided (where it is required) to cover outstanding liabilities during the entire duration of a transaction. As of 31 December 2018, 86.1% of the loan portfolio was collateralised. An evaluation report of the proposed collateral is prepared by the Asset Evaluation department or by the third party asset appraisal company and submitted to the appropriate Credit Committee, together with the loan application and Credit Risk Manager's report. When evaluating collateral, the Bank discounts the market value of the assets to reflect the liquidation value of the collateral.

Below is presented the credit risk concentration per respective mitigation instruments, which shows that the Bank is well secured mostly by real estate, followed by warranties, movable property, deposits and securities:

The Group as at 31 December 2018



The Bank as at 31 December 2018



Measurement

Exposure and limits are subject to annual or more frequent review. The Bank's compliance with credit risk exposure limits is monitored by the Credit Risk department on a continuous basis. The allowance is based on the Expected Credit Loss (ECL) associated with the probability of default in the next 12 months, unless there has been a significant increase in credit risk since the loan origination, in which case the allowance is based on the ECL over the life of the asset. The allowance for credit losses is based on forward-looking information, which takes into consideration past events, current conditions and forecasts of future economic conditions. The Bank establishes the ECL of financial assets on a collective basis and on an individual basis when a financial asset or group of financial assets is impaired. The Bank creates the ECL by reference to the particular borrower's financial condition, the number of days the relevant loan is overdue, changes in credit risk since loan origination, any forecasts for adverse changes in commercial, financial or economic conditions affecting the creditworthiness of the borrower and other qualitative indicators, such as external market or general economic conditions. If in a subsequent period the amount of the ECL decreases the previously recognised loss is reversed by an adjusted ECL account. The determination of ECL is based on an analysis of the assets at risk and reflects the amount which, in the judgement of the Bank's Management Board, is adequate to provide for expected losses considering forward-looking information.

Provisions are made against gross loan amounts and accrued interest. Under the Bank's internal loan loss allowance methodology, which is based upon IFRS requirements, the Bank categorises its loan portfolio into significant and non-significant loans. Significant loans are defined as loans in excess of US\$ 1.0 million and non-significant loans are defined as loans below US\$ 1.0 million. The Credit Risk department makes an individual assessment of all defaulted significant loans. Non-defaulted significant loans are given a collective assessment rate. For the purposes of provisioning, all loans are divided into different groups (such as mortgage, consumer, micro loans).

In 2004, the Bank, jointly with certain other Georgian banks and with the Creditinfo International GmbH, an international holding of credit information bureaus and a provider of credit information solutions, established Credit Information Bureau Creditinfo Georgia JSC (the "Creditinfo") to serve as a centralised credit bureau in Georgia. Most Georgian banks have shared negative customer information since July 2005. Since 2007, they also share and contribute positive and negative customer credit information to Creditinfo.

Effective 1 January 2018, loans up to US\$ 1.0 million secured by real estate are subject to a write-off once overdue for more than 1,460 days. Unsecured loans and loans secured by collateral other than real estate are subject to a write-off once overdue for more than 150 days. Corporate loans and loans above US\$ 1.0 million, secured by real estate, may be written off following an assessment by the Bank's Deputy General Director, Chief Risk Officer and the Credit Risk department.

The Group has completed its IFRS 9 implementation programme and adopted IFRS 9 Financial Instruments from 1 January 2018. There were no material changes in credit risk management practice at the Group as a consequence of IFRS 9 application.

For retail and micro loans, the Group uses external ratings provided by Credit Bureau.

The Group's treasury, trading and interbank relationships and counterparties comprise financial services institutions, banks and broker-dealers. For these, where external ratings provided by rating agencies are available the Group credit risk department uses such external ratings. For those where external ratings are not available internal ratings are assigned.

Liquidity risk

Definition: Liquidity risk is the risk that the Bank will be unable to meet its payment obligations when they fall due under normal and stress circumstances.

Monitoring: Liquidity risk is managed through the ALCO-approved liquidity framework. Treasury manages liquidity on a daily basis. In order to manage liquidity risk, it performs daily monitoring of future expected cash flows on customers' and banking operations, which is a part of the assets/liabilities management process. The Finance department prepares and submits monthly reports to the ALCO. The ALCO monitors the proportion of maturing funds available to meet deposit withdrawals and the amounts of interbank and other borrowing facilities that should be in place to cover withdrawals at unexpected levels of demand.

The liquidity risk management framework models the ability of the Bank to meet its payment obligations under both normal conditions and extreme circumstances. The Bank has developed a model based on the Basel III liquidity guidelines. This approach is designed to ensure that the funding framework is sufficiently flexible to secure liquidity under a wide range of market conditions. The liquidity management framework is reviewed from time to time to ensure it is appropriate to the Bank's current and planned activities. Such review encompasses the funding scenarios, wholesale funding capacity, limit determination and minimum holdings of liquid assets. The liquidity framework is reviewed by the ALCO prior to approval by the Bank's Management Board.

The Treasury and Funding departments also undertake an annual funding review that outlines the current funding strategy for the coming year. This review encompasses trends in global debt markets, funding alternatives, peer analysis, estimation of the Bank's upcoming funding requirements, estimated market funding capacity and a funding risk analysis. The annual funding plan is reviewed by the Bank's Management Board and approved by the Bank's Supervisory Board as part of the annual budget. The Funding and Treasury departments also review, from time to time, different funding options and assess the refinancing risks of such options.

Mitigation: The Bank's capability to discharge its liabilities is dependent on its ability to realise an equivalent amount of assets within the same period of time. The Bank maintains a portfolio of highly marketable and diverse assets that it believes can be easily liquidated in the event of an unforeseen interruption of cash flow. It also has committed lines of credit that it can access to meet its liquidity needs. Such lines of credit are available through the NBG's refinancing facility. In addition, the Bank maintains a cash deposit (obligatory reserve) with the NBG, the amount of which depends on the level of customer funds attracted. As of 31 December 2018, in line with the NBG's requirements, 25% of customer deposits in foreign currencies were set aside as minimum reserves. In addition, the Bank maintains a minimum average balance of 5% of its customers' deposits in Georgian Lari on its correspondent account at the NBG. For wholesale funding and Certificates of Deposits, the NBG requires the Bank to set aside 25% of its unsubordinated foreign currency wholesale funding for borrowings with a remaining maturity of less than one year (which will be gradually increased to 30% by the end of May 2019, as announced by the NBG on 13 March 2019), 10% for borrowings with a remaining maturity of one to two years (which will be gradually increased to 15% by the end of May 2019, as announced by the NBG on 13 March 2019) and 5% of its unsubordinated Georgian Lari wholesale funding for borrowings with a remaining maturity of less than one year. There is no minimum reserves requirement for Georgian Lari Certificates of Deposits.

Funding: In the Georgian marketplace, the majority of working capital loans are short-term and granted with the expectation of renewal at maturity. As such, the ultimate maturity of assets may be different from the analysis presented elsewhere. In addition, the maturity gap analysis does not reflect the historical stability of current accounts.

The Bank's principal sources of liquidity are as follows:

- deposits;
- borrowings from international credit institutions;

- inter-bank deposit agreements;
- debt issuances;
- proceeds from sale of securities;
- principal repayments on loans;
- interest income; and
- fee and commission income.

Market risk

Definition: The Bank is exposed to market risk (including currency exchange rate risk and interest rate risk), which is the risk that the fair value or future cash flows of financial instruments will fluctuate due to changes in market variables. Market risk exposure arises from mismatches of maturity and currencies between the assets and liabilities, all of which are exposed to market fluctuations.

Mitigation: The general principles of the Bank's market risk management policy are set by the ALCO. The Bank aims to limit and reduce the amount of possible losses on open market positions which may be incurred by the Bank due to negative changes in currency exchange rates and interest rates. The Bank classifies exposures to market risk into either trading or non-trading positions. Trading and non-trading positions are managed and monitored using different sensitivity analyses. In order to address these risks, the ALCO specifically establishes Value at Risk (VAR) limits on possible losses for each type of operation (currently the VAR limit is set for foreign currency exchange operations and counterparty risk) and the Quantitative Risk Management and Risk Analytics department monitors compliance with such limits.

Currency exchange rate risk: Currency exchange rate risk is the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign currency exchange rates. The Bank is exposed to the effects of fluctuation in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position. The Bank's currency risk is calculated as an aggregate of open positions and is controlled by setting a VAR calculation (established by the ALCO) with respect to the Bank's currency basket.

The Bank uses the historical simulation method based on 400-business-day statistical data. Its open currency positions are managed by the Treasury department on a day-to-day basis and are monitored by the Quantitative Risk Management and Risk Analytics department. The ALCO sets open currency position limits with respect to both overnight and intra-day positions and stop-loss limits. Currently, the Bank's proprietary trading position is limited by the ALCO to a maximum of 10% of the Bank's total regulatory capital as defined by NBG. The open currency position is also limited by the ALCO to an annual VAR limit of GEL 50 million with a 98.0% "tolerance threshold".

The ALCO limits are more conservative than NBG requirements, which allow banks to keep open positions of up to 20.0% of regulatory capital. The Bank also applies sensitivity stress tests to its open currency positions to estimate any potential negative impact on its net assets and earnings.

Interest rate risk: The Bank has exposure to interest rate risk as a result of lending at fixed and floating interest rates in amounts and for periods which differ from those of term borrowings at fixed and floating interest rates. Interest margins on assets and liabilities having different maturities may increase or decrease as a result of changes in market interest rates.

Similarly to other Georgian banks, the majority of the Bank's assets and deposits have fixed interest rates. In order to minimise interest rate risk, the Bank monitors its interest rate (re-pricing) gap and maintains an interest rate margin (net interest income before impairment of interest-earning assets divided by average interest-earning assets) sufficient to cover operational expenses and risk premium. Within limits approved by the Bank's Supervisory Board, the ALCO approves ranges of interest rates for different maturities at which the Bank may place assets and attract liabilities. The Quantitative Risk Management and Risk Analytics department analyses duration gap and capital sensitivity to interest rate changes. Interest rate risk levels for each currency are monitored by Finance, Treasury and Quantitative Risk Management and Risk Analytics.

Prepayment risk: The Bank is also subject to prepayment risk, which is the risk that the Bank will incur a financial loss because its customers and counterparties repay or request repayment earlier than expected, such as fixed rate mortgages when interest rates fall. The Bank reviews the prior history of early repayments by calculating the weighted average effective rate of early repayments across each credit product, individually, applying these historical rates to the outstanding carrying amount of each loan product as of the reporting date and then multiplying the product by the weighted average effective annual interest rates for each product. This allows the Bank to calculate the expected amount of unforeseen losses in the case of early repayments.

Operational risk

Definition: Operational risk is the risk of loss arising from systems failure, human error, fraud or external events. When controls fail to perform, operational risks can cause damage to reputation, have legal or regulatory implications, or lead to financial loss. The Bank cannot expect to eliminate all operational risks, but through a risk management and integrated control framework and by monitoring and responding to potential risks, the Bank aims to manage the risks.

Mitigation: The Bank manages its operational risks by establishing, monitoring and continuously improving its policies and procedures relating to the various aspects of the Bank's cash, payments, accounting, trading and core processing operations and data back-up and disaster recovery arrangements. The Bank has elaborated a framework, which is in compliance with normative acts defined by Georgian legislation and international standards. Regular review of and amendments to the policy are performed by the Management Board and overseen by the Risk Committee, which are also responsible for setting an overall risk appetite.

The Operational Risk Management department is responsible for development of policies, processes and procedures for managing operational risks in all products, activities, processes and systems, consistently implementing an operational risk framework throughout the Bank. The department is responsible for the identification and assessment of operational risks, detecting critical risk areas or groups of operations with an increased risk level, developing escalation processes, considering business recommendations and mitigation action plans.

The Operational Risk Management Committee is responsible for setting and overseeing qualitative and quantitative parameters of operational risk appetite and tolerance.

Operational risks are identified and assessed by using several methodologies, including: internal loss database collection and analysis, scenario analysis, Risk and Control Self-Assessment (RCSA), new products assessment, and Key Risk Indicators (KRIs) analysis. To mitigate the impact of operational risk, the Bank applies approaches, including the implementation of control elements in a business process, segregation of duties, access, authorisation and reconciliation procedures, and development of preventive control tools within operating systems.

To ensure that adequate risk management competency levels are achieved and maintained, the Bank provides regular staff education and training courses as part of the risk management process. Specific risk management training sessions are held on an annual basis aimed at providing an overview of the risk management framework.

The Head of Operational Risk Management, who reports to the Bank's Deputy General Director, Chief Risk Officer, is responsible for the oversight of the Bank's operational risks.

2.5. Principal risks and uncertainties

The principal risks and uncertainties are similar on the Standalone and Consolidated JSC Bank of Georgia level.

We outline the principal risks and uncertainties that are most likely to have an impact on our strategic objectives, business model, operations, future performance, solvency and liquidity. These principal risks are described in the table that follows, together with the relevant strategic business objectives, key drivers/trends, material controls which have been put in place to mitigate the risks and the mitigation actions we have taken. It is recognised that the Group is exposed to risks wider than those listed. We disclose those which we believe are likely to have had the greatest impact on our business.

The order in which the principal risks and uncertainties appear does not denote their order of priority. It is not possible to fully mitigate all of our risks. Any system of risk management and internal control is designed to manage rather than eliminate the risk of failure to achieve business objectives and can only provide reasonable and not absolute assurance against material misstatement or loss.

Macroeconomic environment

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY KEY DRIVERS/TRENDS

Macroeconomic factors relating to Georgia, including depreciation of the Lari against the US Dollar, may have a material impact on our loan book.

The Group's operations are primarily located in, and most of its revenue is sourced from, Georgia. Macroeconomic factors relating to Georgia, such as changes in GDP, inflation and interest rates, may have a material impact on the quality of our loan portfolio, loan losses, our margins, and customer demand for our products and services. The Georgian economy delivered a solid 4.8% estimated real GDP growth in 2018, compared to real GDP growth of 4.8% in 2017 and 2.8% in 2016, according to Geostat. Uncertain and volatile global economic conditions could have substantial political and macroeconomic ramifications globally which in turn could impact the Georgian economy.

In 2018, the Lari depreciated against the US Dollar by 3.3%, after appreciating by 2.1% in 2017. The volatility of Lari against Dollar may adversely affect the quality of our loan portfolio, as well as increase the cost of credit risk and expected credit loss/impairment provisions. This is because our corporate, MSME and mortgage loan books are largely US Dollar-denominated and the majority of our customers' income is Lari-denominated. The creditworthiness of our customers may be adversely affected by the depreciation of Lari against US Dollar, which could result in them having difficulty repaying their loans. The depreciation of Lari may also adversely affect the value of our customers' collateral.

As at 31 December 2018, approximately 80.8% and 50.3% of our Corporate Banking and Retail Banking loans both for the Bank and the Group, respectively, were denominated in foreign currency (predominantly US Dollar), while US Dollar income revenue loans covered 6.2% of Retail Banking gross loans and 35.2% of Corporate Banking gross loans. Our cost of credit risk was 1.7% both for the Group and the Bank in 2018 compared to 2.3% in 2017 both for the Group and the Bank.

The Group continuously monitors market conditions and reviews market changes, and also performs stress and scenario testing to test its position under adverse economic conditions, including adverse currency movements.

The Bank's Asset and Liability Management Committee sets our open currency position limits and the Bank's proprietary trading position limits, which are currently more conservative than those imposed by the National Bank of Georgia (NBG), our regulator. The Treasury department manages our open currency position on a day-to-day basis. The open currency position is also monitored by the Bank's Quantitative Risk Management and Risk Analytics department.

In order to assess the creditworthiness of our customers, we take into account currency volatility when there is a currency mismatch between the customer's loan and the revenue. We allocate 75% additional capital to the

MITIGATION

Macroeconomic environment

foreign currency loans of clients, whose source of income is denominated in Lari.

The Bank's Credit Committees and Credit Risk department set counterparty limits by using a credit risk classification and scoring system for approving individual transactions. The credit quality review process is continuous and provides early identification of possible changes in the creditworthiness of customers, including regular collateral revaluations, potential losses and corrective actions needed to reduce risk, which may include obtaining additional collateral in accordance with underlying loan agreements.

Since the beginning of 2016, we have focused on increasing local currency lending. We actively work with IFIs to raise long-term Lari funding to increase our Lari-denominated loans to customers. Furthermore, in June 2017, we completed the inaugural local currency- denominated international bond issuance in the amount of GEL 500 million to support local currency lending.

Applicable from the beginning of 2017, the NBG expanded the list of assets that banks are permitted to use as collateral for REPO transactions, which provides an additional funding source for our Lari-denominated loan book.

Regional instability

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY

The Georgian economy and our business may be adversely affected by regional tensions and instability.

The Group's operations are primarily located in, and most of its revenue is sourced from, Georgia. The Georgian economy is dependent on economies of the region, in particular Russia, Turkey, Azerbaijan and Armenia who are key trading partners.

There has been ongoing geopolitical tension, political and economic instability and military conflict in the region, which may have an adverse effect on our business and financial position.

KEY DRIVERS/TRENDS

Russian troops continue to occupy the Abkhazia and the Tskhinvali/South Ossetia regions and tensions between Russia and Georgia persist. Russia is potentially opposed to the eastward enlargement of NATO, including former Soviet republics such as Georgia. The introduction of a free trade regime between Georgia and the EU in September 2014 and the visa-free travel in the EU granted to Georgian citizens in March 2017 may intensify tensions between the countries. The Government has taken certain steps towards improving relations with Russia, but, as of the date of this Annual Report these have not resulted in any formal or legal changes in the relationship between the two countries.

In June 2018, as a result of early parliamentary and presidential elections, amendments to the Turkish constitution became effective. The amendments which grant the president wider powers are expected to transform Turkey's system of government away from a parliamentary system which could have a negative impact on political stability in Turkey.

There is an ongoing conflict between Azerbaijan and Armenia which impacts the region.

MITIGATION

The Group actively monitors regional and local market conditions and risks related to political instability, and performs stress and scenario tests in order to assess our financial position. Responsive strategies and action plans are also developed.

Despite tensions in the breakaway territories Russia has continued to open its export market to Georgian exports since 2013. While lower global commodity prices and macroeconomic factors have affected Georgia's regional trading partners, leading to lower exports within the region,

Regional instability

Georgia has benefited from increased exports earnings from non-traditional markets such as Switzerland, China, Egypt, Saudi Arabia, South Korea and Singapore.

In April 2017, the IMF approved a new three-year US\$ 285 million economic programme, aimed at preserving macroeconomic and financial stability and addressing structural weaknesses in the Georgian economy to support higher and inclusive growth. Implementation of the IMF programme is on track, with the authorities achieving all structural benchmarks set for specific periods. On 20-26 February 2019, the IMF staff visited Georgia to discuss the recent economic and financial developments and progress with structural reforms. In their end-of-mission statement, the IMF thanked the authorities for the open and constructive discussions and stated that they are looking forward to continuing the dialogue during the visit for the fourth review of Georgia's IMF-supported programme in April and May 2019.

During 2018, Georgia delivered estimated real GDP growth of 4.8%, whilst inflation was well contained at 1.5% in December 2018, comfortably below the NBG's target of 3.0% for the year. Tourist arrivals and remittances, a significant driver of Dollar inflows for the country, continued to increase. The country recorded its first ever current account surplus in the third quarter of 2018, an extremely positive macroeconomic development for Georgia.

Loan portfolio quality

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY

The Group may not be able to maintain the quality of its loan portfolio.

The quality of the Group's loan portfolio may deteriorate due to external factors beyond the Group's control such as negative developments in Georgia's economy or in the economies of its neighbouring countries, the unavailability or limited availability of credit information on certain of its customers, any failure of its risk management procedures or rapid expansion of its loan portfolio (see other currency risk above).

The Group's Corporate Investment Banking loan portfolio is concentrated and to the extent that such borrowers enter into further loan arrangements with the Group, this will increase the credit and general counterparty risk of the Group with respect to those counterparties and could result in deterioration of the Group's loan portfolio quality.

Furthermore, the collateral values that the Group holds against the loans may decline, which may have an adverse effect on the business and financial position of the Group.

KEY DRIVERS/TRENDS

During 2018, the Group's and the Bank's cost of credit risk ratio was 1.7%, as compared to 2.3% in 2017. Expected credit loss/impairment charges and, in turn, the Group's and the Bank's cost of risk could increase if a single large borrower defaults or a material concentration of smaller borrowers default. As of 31 December 2018 and 2017, the Group's non-performing loans accounted for 3.3% and 3.9% of gross loans, respectively and the Bank's non-performing loans accounted for 3.2% and 3.5% of gross loans, respectively.

The Corporate Banking loan portfolio is concentrated, with the Group's top ten Corporate Banking borrowers accounting for 8.3% of the loan portfolio (gross of allowances for impairment) as of 31 December 2018, as compared to 8.6% at 31 December 2017 and the Bank's top ten Corporate Banking borrowers accounting for 8.8% of the loan portfolio (gross of allowances for impairment) as of 31 December 2018, as compared to 9.2% at 31 December 2017.

As of 31 December 2018, the Group held collateral against gross loans covering 85.2% of the total gross loans, while for the Bank 84.6%. The main forms of collateral taken in respect of Corporate Banking loans are liens

Loan portfolio quality

MITIGATION

over real estate, property plant and equipment, corporate guarantees, inventory, deposits and securities, transportation equipment and gold. The most common form of collateral accepted in Retail Banking loans is a lien over residential property.

Downturns in the residential and commercial real estate markets or a general deterioration of economic conditions in the industries in which the Group's customers operate may result in illiquidity and a decline in the value of the collateral securing loans, including a decline to levels below the outstanding principal balance of those loans. In addition, declining or unstable prices of collateral in Georgia may make it difficult for the Group to accurately value collateral it holds. If the fair value of the collateral that the Group holds declines significantly in the future, it could be required to record additional provisions and could experience lower than expected recovery levels on collateralised loans past due more than 90 days. Further changes to laws or regulations may impair the value of such collateral.

The Group continuously monitors market conditions and reviews market changes, and also performs stress and scenario testing to test its position under adverse economic conditions.

Our Credit Committees and Credit Risk department set counterparty limits by using a credit risk classification and scoring system for approving individual transactions. The credit quality review process is continuous and provides early identification of possible changes in the creditworthiness of customers, including regular collateral revaluations, potential losses and corrective actions needed to reduce risk, which may include obtaining additional collateral in accordance with underlying loan agreements.

The Group continuously monitors the market value of the collateral it holds against the loans. When evaluating collateral, the Group discounts the market value of the assets to reflect the liquidation value of the collateral.

In terms of Corporate Investment Banking loan portfolio concentration, the Group aims to adhere strictly to the limits set by the NBG for client exposures, monitors the level of concentration in its loan portfolio and the financial performance of its largest borrowers and uses collateral to minimise loss given default on its largest exposures, reduces guarantee exposures in the riskier sector and maintains a well diversified loan book sector concentration.

Regulatory risk

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY

Bank of Georgia operates in an evolving regulatory environment and is subject to regulatory oversight of the National Bank of Georgia, supervising the banking sector and the securities market in Georgia.

The financial sector in Georgia is highly regulated. The regulatory environment continues to evolve. We, however, cannot predict what additional regulatory changes will be introduced in the future or the impact they may have on our operations.

KEY DRIVERS/TRENDS

Our banking operations must comply with capital adequacy and other regulatory ratios set by our regulator, the NBG, including reserve requirements and mandatory financial ratios. Our ability to comply with existing or amended NBG requirements may be affected by a number of factors, including those outside of our control, such as an increase in the Bank's risk-weighted assets, our ability to raise capital, losses resulting from deterioration in our asset quality and/or a reduction in income levels and/or an increase in expenses, decline in the value of the Bank's securities portfolio, as well as a weakening of global and Georgian economies.

MITIGATION

Continued investment in our people and processes is enabling us to meet our current regulatory requirements and means that we are well placed to

Regulatory risk

respond to any future changes in regulation.

In line with our integrated control framework, we carefully evaluate the impact of legislative and regulatory changes as part of our formal risk identification and assessment processes and, to the extent possible, proactively participate in the drafting of relevant legislation. As part of this process, we engage in constructive dialogue with regulatory bodies, where possible, and seek external advice on potential changes to legislation. We then develop appropriate policies, procedures and controls, as required, to fulfil our compliance obligations.

Our compliance framework, at all levels, is subject to regular review by Internal Audit and external assurance services providers.

Liquidity risk

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY

The Group is exposed to liquidity risk when the maturities of its assets and liabilities do not coincide.

Although the Group expects to have sufficient funding over the next 18 months and beyond to execute its strategy and to have sufficient liquidity over the next 18 months and beyond, liquidity risk is nevertheless inherent in banking operations and may be heightened by a number of factors, including an over-reliance on, or an inability to access, a particular source of funding, changes in credit ratings or market-wide phenomena, such as financial market instability.

Credit markets worldwide have in recent years experienced, and may continue to experience, a reduction in liquidity and long-term funding as a result of global economic and financial factors. The availability of credit in emerging markets, in particular, is significantly influenced by the level of investor confidence and, as such, any factors that affect investor confidence (for example, a downgrade in credit ratings of the Bank, Georgia, or state interventions or debt restructurings in a relevant industry) could affect the price or availability of funding for the Group companies, operating in any of these markets.

KEY DRIVERS/TRENDS

The Group's current liquidity may be affected by unfavourable financial market conditions. If assets held by the Group in order to provide liquidity become illiquid or their value drops substantially, the Group may be required, or may choose, to rely on other sources of funding to finance its operations and future growth. Only a limited amount of funding, however, is available on the Georgian inter-bank market, and recourse to other funding sources may pose additional risks, including the possibility that other funding sources may be more expensive and less flexible. In addition, the Group's ability to access such external funding sources depends on the level of credit lines available to it, and this, in turn, is dependent on the Group's financial and credit condition, as well as general market liquidity.

In terms of current and short-term liquidity, the Group is exposed to the risk of unexpected, rapid withdrawal of deposits by its customers in large volumes. Circumstances in which customers are more likely to withdraw deposits in large volumes rapidly include, among others, a severe economic downturn, a loss in consumer confidence, an erosion of trust in financial institutions or a period of social, economic or political instability. If a substantial portion of customers rapidly or unexpectedly withdraw their demand or term deposits or do not roll over their term deposits upon maturity, this could have a material adverse effect on the Group's business, financial condition and results of operations.

MITIGATION

The Group manages its liquidity risk through the liquidity risk management framework, which models the ability of the Group to meet its payment obligations under both normal conditions and crisis. The Group has developed a model based on the Basel III liquidity guidelines. This approach is

Liquidity risk

designed to ensure that the funding framework is sufficiently flexible to secure liquidity under a wide range of market conditions.

Among other things, the Group maintains a diverse funding base comprising of short-term sources of funding (including Retail Banking and Corporate Investment Banking customer deposits, inter-bank borrowings and borrowings from the NBG) and longer-term sources of funding (including term Retail Banking and Corporate Investment Banking deposits, borrowing from international credit institutions, sales and purchases of securities and long-term debt securities).

Amounts due to customers are one of the most important sources of funding for the Group. As of 31 December 2018 and 2017, 90.9% and 91.4%, respectively, of the Group's amounts due to customers had contractual maturities of one year or less, while the Bank's was 91.0% and 91.4% respectively. However, as of the same dates, the ratio of net loans to amounts due to customers was 112.6% and 105.4%, respectively for the Group and 111.7% and 103.7%, respectively for the Bank, and the NBG liquidity coverage ratios were 120.9% and 112.4% as of 31 December 2018 and 2017, respectively both for the Bank and the Group.

Operational risk, cyber-security, information systems and financial crime

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY

We are at risk of experiencing cyber-security breaches, unauthorised access to our systems and financial crime, or failures in our banking activity processes or systems or human error, which could disrupt our customer services, result in financial loss, have legal or regulatory implications and/or affect our reputation.

We are highly dependent on the proper functioning of our risk management, internal controls and systems, and internal processes including those related to data protection, IT and information security in order to manage these threats.

KEY DRIVERS/TRENDS

Cyber-security threats have continued to increase y-o-y and during 2018, we saw a number of major international organisations subject to cyber-attacks, although fortunately, our operations were not materially affected. The external threat profile is continuously changing and we expect threats to continue to increase.

Over the past few years, as our operations have expanded, we have seen an increase in electronic crimes, including fraud, although losses have not been significant. Money laundering, which the Bank has measures in place to guard against, has also increased globally in recent years.

MITIGATION

We have an integrated control framework encompassing operational risk management, IT systems, corporate and other data security, each of which is managed by a separate department. We also have an Anti-Money Laundering (AML) officer and controls in place.

We identify and assess operational risk categories within our risk management framework, identify critical risk areas or groups of operations with an increased risk level and develop policies and security procedures to mitigate these risks.

We have security controls in place including policies, procedures and security technologies. We also regularly carry out IT and information security checks internally and with the assistance of external consultants. We have sophisticated anti-virus protection and firewalls to help protect against potentially malicious software. We have increased our internal and external penetration testing and have back-up disaster recovery and business continuity plans in place across the Group. We improved access control and password protections through the implementation of "Privileged Access Monitoring" for employees with the highest privileged access to confidential

Operational risk, cyber-security, information systems and financial crime

and customer data. We continue to invest in technology to enhance our ability to prevent, detect and respond to increasing and evolving threats.

Our Internal Audit function provides assurance on the adequacy and effectiveness of our risk management, internal controls and systems in place. These types of operational risk are on the Audit Committee's regular agenda and are also frequently discussed at Board level.

2.6. Share buybacks

During the year neither the Bank, nor the Group has acquired the shares of JSC Bank of Georgia.

Sanne Fiduciary Services Limited (the "Trustee"), acts as the trustee of the Group's Executives' Equity Compensation Plan ("EECP"). The Group makes contributions to the Trustee in respect of the awards granted within EECP. JSC BGEO Group has the legal obligation to settle the awards. In granting the awards, the Bank acts as the agent of the parent and the ultimate parent companies.

In 2018, the Group contributed GEL 65,420 and the Bank contributed GEL 65,401 as intra-group recharge under share-based compensation schemes described above.

3. Non-financial information

3.1. Resources and responsibilities

The concept of sustainability lies at the heart of our business and reflects our contribution to sustainable development

We recognise that we owe a duty not only to our shareholders but to the wider society in which we operate. As a large employer in Georgia, it is incumbent upon us to play a leading role in minimising our impact upon the environment, to be an employer of choice and to drive positive change in society. We consider sustainability to be integral to the growth of our business. Our sustainability agenda allows us to be profitable as well as environmentally and socially responsible. By implementing a sustainability approach in our activities, we foster long-term relationships with our main stakeholders, providing high return on investment for shareholders, satisfying the financial needs of customers, developing employees and contributing to the economic and social welfare of the local communities, while taking into account our environmental footprint.

The Group and the Bank both has Environmental and Social Policy for the Group in order to effectively manage the Group's direct and indirect impact on society and the environment. This policy describes the Group's strategy to develop solid management controls to conserve natural resources, minimise health and safety risks, and provide employees with equal development opportunities, fair compensation and benefits. We are pioneering sustainability practices in our operations and are constantly seeking new ways to improve our performance.

This report sets out the policies we have in place to meet these responsibilities and the ways in which these policies have been implemented, and our achievements against these over the course of 2018.

The Group's and the Bank's business model, and principal risks and uncertainties can be found on pages 3 and 24, respectively.

Environmental matters

The Group recognises that its operations have both an indirect and direct impact on the environment, and therefore seeks to establish management approaches which will help it become a more environmentally-friendly institution. As a leading financial institution in Georgia, the Bank, through the projects it finances, produces significant indirect impacts on the environment. As for the direct environmental impact, we believe that the impact of the Banking Business is not significant.

Indirect environmental impact through business operations

The Group considers the interests of its main stakeholders (customers, shareholders, employees, lenders and wider society) when developing the strategy and the processes to improve its operations. We continually strive to positively contribute to society through the entire scope of our business activities by developing socially-oriented products and services, implementing responsible approaches to our business operations, carrying out sponsorship and charitable activities.

In order to efficiently manage its indirect environmental and social impact, the Bank has prioritised the integration of sustainable finance principles into its credit risk management procedures since 2012. The Bank ensures it has a consistent approach to evaluating and managing the environmental, human health and safety risks of its financed projects. In all that the Bank does, it strives to find sustainable solutions that make business sense to clients and minimise negative impacts on the social and natural environments.

Environmental and Social Risk Management (ESRM) procedures were further updated in 2017. The purpose of the review was to ensure that the policy remains fit for purpose and reflects experience and changes in the relevant legislation. In 2017, the Bank updated the assessment procedures of low, medium and high risk projects and refined the monitoring procedures of the projects.

The main objective of the E&S Policy is to increase environmental and social benefits for our clients. Through ESRM procedures, the Bank enhances clients' opportunities to be in compliance with national environmental and social regulations and adopt international best practices in this area. ESRM procedures are periodically updated and approved by the Board of Directors to ensure that the Policy remains fit for purpose and reflects experience and changes in the relevant legislation. ESRM procedures, along with other tools necessary for their implementation, comprise the core components of the Bank's Environmental and Social Risk Management System (ESMS). Under this mechanism, the Bank endeavours to become an environmentally friendly financial institution.

Furthermore, to ensure a more effective operation and maintenance of the ESRM Policy, the Social and Environmental Risk Unit was created in September 2016. Until then, the Environmental and Social Risk Coordinator was responsible for the implementation of the Policy. In 2018, we appointed a Social and Environmental Risk Manager in the Social and Environmental Risk Unit, who will oversee the practical, day-to-day implementation of the Bank's ESMS.

We implement the following procedures to ensure the operation and maintenance of the ESMS:

- We refrain from financing environmentally or socially sensitive business activities mentioned in the exclusion lists of Development Finance Institutions such as EBRD, IFC, DEG, FMO and ADB, among others.
- We aim to assess the relative level of environmental and social risk associated with clients' businesses. We require certain customers to implement specific environmental or social action plans to avoid or mitigate their environmental and social impact and adhere to specific monitoring and reporting requirements that we set in order to minimise environmental and social risk. These requirements are included as covenants in agreements between certain of our customers and the Bank.
- We aim to regularly monitor environmental and social risks associated with the Bank's activities, and assess clients' compliance with the terms of respective agreements.

Through ensuring comprehensive environmental and social assessment and action plans, as a part of stable due diligence, the Bank encourages its customers to fulfil their environmental and social obligations and establishes a framework for them to achieve good environmental and social standards. In many cases, the Bank's proper and timely management of customers' environmental and social risks has helped them to avoid financial and legal sanctions during inspections conducted by state enforcement agencies.

Environmental and social issues are tracked at project sites in cooperation with the facility staff, providing ongoing advice and guidance on good practice and standards and monitoring compliance with the requirements. For environmental and social due diligence of certain high risk projects, the Bank contracts independent external experts. As part of monitoring, the Bank requires each high risk client to provide the Bank with an annual report on their environmental and social performance and the implementation of applicable Environmental and Social Action Plans. Alternatively, the Bank's staff visits high risk clients on a regular basis.

Throughout 2018, the Bank held extensive Environmental and Social Due Diligence (ESDD), where the Bank monitored clients and developed action plans for non-compliant clients. Thanks to the Bank's efforts, some clients conducted an environmental audit and obtained the necessary environmental impact permits to continue their business operations. Those clients started to identify, avoid, mitigate and manage

environmental and social risks and their impact on the natural and social environment. In addition, as a result of ESDD some clients took out loans to enhance their companies' power and ability to reduce negative impacts on the environment and positively benefit their communities. Others implemented environmental and social management systems in accordance with international standards.

Procedures for addressing external queries and concerns, developed within the framework of ESMS, provide a means for the public to submit queries or concerns related to the Bank's E&S Policy, and have these inquiries responded to by the Bank in a timely manner. In the Association Agreement between the European Union and Georgia, Georgia has committed to progressively approximate its legislation in the relevant sectors with that of the EU and to implement it effectively. Through this approximation process, Georgia is actively developing and amending its national legislation in the relevant sectors. As a result, the Bank regularly checks legal developments and updates with regard to environmental, health and safety, and labour issues and places great emphasis on the improvement of ESDD opportunities. The Bank's staff are very focused on introducing clients to information about relevant (existing and new) regulations and laws during ESDD with the aim of strengthening public knowledge and capacity in the area of environmental and social protection.

Training activities play an important role in enhancing the implementation of the Policy. In 2018, the Bank provided training opportunities for the Head of Social and Environmental Risk and the staff involved in environmental and social risk management processes. The Head of Unit participated in the 12th Annual Performance Standards Community of Learning organised by the IFC. The Community of Learning is a knowledge sharing forum aimed at strengthening the implementation of environmental and social standards by financial institutions in emerging markets. The event provided a chance to exchange experience, learn from investment case studies, and engage in dialogue among environmental and social risk management specialists from all over the globe. A Social and Environmental Risk Management Training was held to help risk managers appropriately categorise the projects according to their environmental risk characteristics. More generally, the Bank has delivered several training sessions in this area and consequently more than 100 employees were trained during the last five years. Leading experts and state inspectors were invited as trainers. We intend to continue the trainings in the future.

In 2018, the Bank launched an Enhancement of Environmental and Social System, supported by the Green for Growth Fund within the framework of the Green for Growth Fund Technical Assistance Facility (GGF TAF). The project focuses on strengthening the Bank's environmental and social framework for it to become a best-practice environmental and social management system in the Georgian market. The project aims (i) to assess current environmental and social processes of the Bank versus relevant recommendations of international financial institutions and best international practice, in particular ISO 14001:2015 international standard, (ii) to address gaps identified during the assessment through revision and amendment of documentation and processes, providing consultancy, recommendations and implementation support for the necessary improvements, and (iii) to conduct a final assessment of upgraded environmental and social procedures and systems to confirm our compliance with requirements and best-practice as defined in the initial phase of the project. Staff trainings are one of the deliverables of the project. The project should be completed in 2019.

The Bank is committed to respecting the principles of sustainable development, protecting the environment, and is willing to improve the level of public health safety as an essential element for sustainable development and economic growth. The Bank will continue to conduct business with due consideration to environmental and social protection and contribute to the creation of a sustainable society. The Bank will further help its clients benefit from a proper and diligent implementation of the E&S Policy.

Direct environmental impact

We believe that the direct impact on the environment is not significant. Nevertheless, we undertake a number of measures to reduce paper, electricity, and fuel consumption. "Green Boxes" are placed on every floor of the Bank's headquarters and are designated to collect paper for recycling purposes. Some of the Bank's paper-intensive departments switched to the principle of two monitors, which considerably reduces paper waste. The lighting system in all of the Bank's service centres was replaced with energy efficient LED lamps, which consume far less electricity than traditional economical ones. In 2018, the Bank outsourced 45% of its car fleet in order to reduce its fuel consumption.

Greenhouse gas emissions and calculating methodology

In preparing our emissions data, we have used the World Resources Institute/World Business Council for Sustainable Development (WRI/WBCSD) Greenhouse Gas Protocol: A Corporate Accounting and Reporting Standard (revised edition) and emissions factors from the UK Government's Greenhouse Gas

Conversion Factors for Company Reporting 2016. For wastewater treatment and discharge operations we used conversion factors from 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories.

Our reported data is collected and reported on in respect of the Bank, which includes all of its offices and retail branches, where the Bank has operational control. The data is provided by on-site delegates, invoices and metre readings.

Scope 1 (combustion of fuel and operation of facilities) includes emissions from:

- combustion of natural gas, diesel and petrol in stationary equipment at owned and controlled sites; and
- combustion of petrol, diesel and aviation fuel in owned transportation devices.

Scope 2 (electricity, heat, steam and cooling purchased for own use) includes emissions from:

- used electricity at owned and controlled sites; to calculate the emissions, we used the conversion factor for Non-OECD Europe and Eurasia (average) conversion from the UK Government's Greenhouse Gas Conversion Factors for Company Reporting 2016.

Scope 3 includes emissions from:

- air business travel (short haul and long haul); information on the class of travel is unavailable, hence, we used an "average passenger" conversion factor;
- ground transportation, including taxis, coaches and car hire; and
- data on emissions resulting from travel is reported for business-related travel only and excludes commuting travel.

Total greenhouse gas emissions data (Tonnes of CO ₂ E)	2018	2017	2016
Scope 1	2,034	2,504	1,937
Scope 2	7,370	7,141	6,385
Scope 3	3,029	2,819	2,077
Total emissions	12,433	12,464	10,400
FTEs	5,828	5,501	5,016
Total emissions per FTE	2.13	2.27	2.07

Social impact through business operations

Bank of Georgia also continues to support Georgia's emerging economy by financing industries that are of strategic importance for the development of the country.

Corporate Banking

Tourism

Tourism is an important pillar of Georgia's economy and the most rapidly growing industry. The Bank actively provides financing for hotel constructions throughout the country and thus helps develop Georgian tourism brands and position the country as an attractive destination for travel and business.

Bank of Georgia financed a new hotel in the village of Kachreti in Georgia's famous wine region – Kakheti. The hotel was commissioned in 2018 by Ambassadors Group, a Georgian hotel chain that owns hotels in Tbilisi and Kachreti. The project financed by the Bank was an expansion of an existing 182-room hotel in Kachreti, and upon completion of construction, an additional 106 rooms were added to its capacity. Besides wine tourism, the hotel offers a wide range of recreational activities and has one of the few professional golf courses in Georgia and an Olympic-size swimming pool.

Among tourist destinations in Georgia, Batumi remains one of the most popular cities. Bank of Georgia financed Real Estate Development Company (RedCo) to build Batumi Tower – a hotel, apartment and entertainment complex in downtown Batumi. Moreover, Bank of Georgia supported RedCo in financing a set of important projects in Georgia's most popular winter resort, Gudauri, namely a five-star hotel under the Radisson brand and 26 other development projects.

In Tbilisi, the Bank financed Axis Towers – a complex of premium class Hotel Pulman, residences and offices in the most prestigious part of the capital. Another large project the Bank funded in the capital was

a Hilton Garden multifunctional hotel in the centre of Tbilisi constructed by A&A Company. Bank of Georgia supported the latter by issuing a letter of guarantee.

In addition to these investments in larger complexes, the Bank actively finances increasingly popular budget hotels as well. Bank of Georgia funded GDG Group to construct two budget 112-room hotels in the historic centre of Tbilisi.

Case study

The village of Akhasheni

In 2018, Bank of Georgia financed a brand new hotel in the village of Akhasheni – a micro zone of Georgia's winemaking region in Kakheti, Eastern Georgia. The hotel was built by Kakhetian Traditional Winemaking – one of the major wine producers and exporters in Georgia, and Bank of Georgia's long-term partner, with whom we have successfully cooperated on a number of projects, starting with a wine factory, later adding spirits production and rehabilitation of a historic wine cellar in Kakheti. With our most recent project in Akhasheni we helped the company enter the hospitality sector in the heart of Georgia's winemaking region. The hotel has a capacity of 41 rooms equipped with modern facilities and offering unique cultural experiences in winetasting and local cuisine. The most attractive characteristic of the hotel is its location in Akhasheni, which is one of the appellations for wines in Georgia and a wonderful destination for wine connoisseurs and tourists. Bank of Georgia takes pride in supporting wine tourism in Georgia and by co-financing the hotel in Akhasheni, we are happy to be playing our role in developing this beautiful winemaking region of Kakheti.

Production and export

In 2018, the Bank financed natural juices processing company Aroma Product, which is a leading 100% export oriented fruit and vegetable processing company. Bank of Georgia financed the construction of a new production plant in Kakheti. The company acquired new filling machines that enable it to produce new types of pulpy juices and high-viscosity products.

Another important project was financing coffee production by Meama. The main goal of the company is to offer its customers high-quality coffee processed in Georgia using modern equipment and technologies. Meama has already built the coffee production plant and administration offices on 5,000 m² of land. The company intends to supply the Georgian market, as well as export its products to Azerbaijan, Armenia, Ukraine and Kazakhstan within one to two years of production launching.

Infrastructure

Infrastructure development remains one of the most important objectives in Georgia. In 2018, the Bank financed several significant infrastructure projects and among them was the rehabilitation of the Khevi-Ubisa segment of Western Georgia's E60 highway. Bank of Georgia supported the project by issuing letters of guarantee in collaboration with Crédit Agricole, Deutsche Bank and Commerzbank. The rehabilitation of the second part of the E60 highway Ubisa-Shorapani is also supported by Bank of Georgia via letters of credit in collaboration with Société Générale and HSBC.

Very important projects are implemented to rehabilitate the water supply system. Bank of Georgia financed a German company Ludwig Pfeiffer Hoch-und Tiefbau GmbH & Co. to develop infrastructure and rehabilitate the water supply system in different regions of Georgia.

Energy

Electricity consumption continues to grow in Georgia and long-term investment in the energy sector remains one of the top priorities in the country. The Bank supported the winner of the tender run by Georgian State Electrosystem for supply of various autotransformers, by issuing a letter of guarantee. The project is part of Georgia's Ten Year Network Development Plan.

Education

In 2018, Bank of Georgia organised several meetings for its clients in order to enable a knowledge and information exchange among them. The format of the meetings was informal and aimed to present the most successful Bank of Georgia clients with an opportunity to share their success stories with other clients. One of the meetings was held for female entrepreneurs and covered the challenges they encounter in their businesses, the solutions they reached and the overall experience they received all the way towards success. We believe in the power of knowledge-sharing and hope to help our clients achieve the objectives they set for their businesses.

Retail Banking

Bank of Georgia continues to innovate and generate a wide range of socially-oriented financial products and services that provide additional value to individuals and micro, small and medium-sized enterprises (SMEs) and meet their respective needs.

Express Banking

The Georgian banking sector still experiences difficulties in overcoming economic and geographical barriers in expanding its financial services in remote regions and among low-income segments of the population.

Our Express Banking service plays an important role in addressing this issue.

- As at 31 December 2018, a network of 165 Express branches and 3,115 Express Pay terminals are located all over the country, including in remote mountain regions.
- Express financial products, such as Express Card, Express Deposit and Express Loan are uncomplicated, easily accessible and affordable to a segment of the population that would not have access to banking products and services otherwise. By 31 December 2018, the Bank had attracted 538,729 clients, of which 48,701 became clients of the Bank in 2018.

As a part of the Express Banking service, we prioritise the development of self-service skills. We plan to expand the services offered by Express Pay terminals. All of these changes will provide a more accessible banking service to our clients. In 2017, the Bank developed web-based application processing tools that enable the completion of a full lending cycle remotely.

Express Student Card offers special discounts on public transport and free distance banking services, among other benefits. Moreover, students can get special #StudentBreak discounts in various stores, cafés and entertainment centres. Students are automatically involved in the Plus+ loyalty scheme – the Bank's initiative that offers different status levels to customers and reward points that accumulate based on the client's business with the Bank and can be redeemed into partner companies' products and/or services, at the client's request. Plus+ points can also be converted into mobile phone top-ups and used to pay public transport, utility bills and other products. The programme encourages the student population to use financial services and supports them financially during their studies.

Youth support

We developed a wide range of financial products to support young people in Georgia. For example, via special conditions of the Child Deposit we provide parents with the opportunity to secure their children's future. Starting from a minimal amount of GEL 10, a deposit can be opened for at least two years at any time from a child's birth until the age of 18. The annual interest rate (10.2% for Georgian Lari and 1.0%-3.5% for foreign currency) is added to the initial deposit. In 2018, we opened approximately 10,000 Child Deposit accounts.

The Bank also offers special products that allow young people to get a higher education. Examples of such products are student loans with favourable terms that do not require any financial guarantees and collateral. Total portfolio of student loans amounted to c.GEL 672 thousand by the end of 2018, while loans with a total value of c.GEL 253 thousand were issued in 2018.

In 2016, the Bank partnered with the International Educational Centre (IEC) and created a new opportunity for students to study abroad. Students can apply for loans to finance tuition, living and insurance expenses abroad. The loans have a grace period of maximum 27 months. With a recommendation letter from IEC, the Bank finances the students without requesting a confirmation of income. In 2018, the Bank extended the contract with IEC and will continue to support students' education.

Another example of the Bank's products aimed at supporting young people is a social-educational project "sCool Card" – a multifunctional card for school children. The main objective of the project is to teach children about financial culture and build their knowledge around financial services at an early stage. sCool Card is available at no cost and all of the transactions and services are also free of charge. sCool Card provides special benefits for children in Georgian public and private schools. The benefits include free public transport in Tbilisi (metro, buses) and Batumi (buses), discounts for entertaining centres popular among children, bookstores, toyshops, children cafés, as well as the accumulation of points (sCoola) with each transaction.

In a further effort to help children better understand banking products, the Bank opened a sCool Card Business School, where experienced staff provide free training about topics such as: "The importance of money", "Bank and me", "Family budget", "I am a manager", etc. Bank of Georgia and the sCool Card are the finalists of the Child Friendly Banking Award 2017, The Global Inclusion Awards 2017 (Berlin, Germany).

Micro, small and medium enterprises (MSME)

We continue to provide financing to MSMEs, a backbone of the Georgian economy that helps to ensure the sustainable development of Georgia. In addition to our own microfinance and SME loan programmes, we also participate in various projects that support entrepreneurs. Since 2015, the Bank has partnered with the non-profit Agriculture Projects Management Agency (APMA), which supports MSMEs in the agriculture sector. Together, we have co-financed agriculture loans at fixed annual interest rates that are partially subsidised by APMA. As of 31 December 2018, the total amount of gross loans that the Bank issued to MSMEs amounted to GEL 2.2 billion, of which c.GEL 177 million was issued through the Preferential Agriculture Lending Program.

In 2018, the Bank continued to reinforce the financing of micro business owners and considers this segment as one of the main areas of its portfolio growth.

The Bank has dedicated staff and established processes for its Micro-Express loans that target micro businesses and offer them loans under GEL 40,000. Increasing the automation and digitalisation is one of the cornerstones of the Bank's micro lending strategy to make their banking experience fast, smooth and enjoyable.

Bank of Georgia is committed to further extending financing to MSMEs. Furthermore, the Bank is keen to develop financial products and lending practices to specifically service women-led MSMEs, which will ultimately increase their involvement in developing Georgia's private sector.

In addition to assisting the MSMEs financially, the Bank runs an MSME portal www.businesshub.ge. The portal provides financial and business-related advice to entrepreneurs in order to upgrade their financial literacy and management skills and ensure the sustainable development of their businesses. The portal provides entrepreneurs with information on trainings and equips them with knowledge and skills in accounting, legal documents, business development, sales and marketing. The Bank assists its clients in marketing products through videos we create about them and publish on our pages in social media. #Icreate corners, located in Bank of Georgia's branches, are also a great opportunity for clients to exhibit and promote their products free of charge.

Environmental and social risk management processes of MSME clients are embedded throughout the Bank's activities. By ensuring that comprehensive environmental and social risk assessments and the necessary action plans are undertaken, we encourage our MSME clients to be in compliance with national environmental and social legislation. During site visits, we provide our clients with advice and guidance on good practice and standards in these areas. We update them on environmental, health and safety, as well as labour issues and monitor their compliance with environmental and social legislation. In many cases of non-compliance, our proper and timely management of the environmental and social risks of our MSME clients has helped them to address issues that would otherwise have resulted in financial and legal sanctions from the state enforcement agency.

Sponsorship and charity

As part of our sponsorship and charitable activities, the Group continues to focus on promoting and enhancing access to education, conserving nature, supporting people with disabilities and special needs, developing social enterprises and facilitating innovative projects that focus on social goods. The Group's Sponsorship and Charity Policy encourages partnerships with various foundations and Non-Governmental Organisations (NGOs) to deliver sustainable results and bring positive change. Sponsorship and charity funds are channelled through the Bank's Tree of Life Foundation that, in its turn, distributes funding by means of grant competitions in order to ensure transparent and fair methods of financing. The Group also implements its own social projects.

In 2018, Tree of Life has allocated around GEL 1.7 million to support education, nature conservation, people with disabilities and special needs, social platforms, and the development of social entrepreneurship. Bank of Georgia together with the Tree of Life Foundation established a charity platform www.donate.ge, which connects the people in need with those who are willing to donate items, clothes, books, etc. The platform offers collection, sorting and delivery of items. In 2017-2018, 41,815 items were collected with help from 428 donors and www.donate.ge has already supported 1,360 beneficiaries.



საქართველოს ბანკი



Bank of Georgia recognises the impact it can have on the country's social-economic development. Therefore, the Bank launched a grant programme to support socially driven enterprises in Georgia. In 2016-2018, Bank of Georgia supported ten social enterprises with up to GEL 387 thousand and GEL 50 thousand per project. At the same time, the Bank provided pro-bono services by helping the businesses in areas such as marketing, public relations, information technology, etc. The Bank partners with various NGOs to maximise its role in the social cause.

Promoting and enhancing access to education

Bank of Georgia University has offered a top quality master's degree programme since its foundation in 2014. The university welcomed its fifth intake of MBA students in 2018 and simultaneously launched a bachelor's degree programme in 2017. The cost of studies in 2017-2018 were again largely subsidised by the Bank with GEL 767 thousand. Up to 20 students study at no cost, while 40 students benefit from a 0% loan with grace period until graduation. Bank of Georgia University provides its students with hands-on experience by offering them the possibility to observe various business processes at the Group's companies.

In 2013, the Bank became the first Georgian company to cooperate with one of the most prestigious scholarship programmes in the world – the Chevening scholarship. This cooperation provides Georgian students with an opportunity to pursue education in the UK. In 2018, the Group provided up to GBP 100 thousand to finance a master's degree programme for three students. The partnership with Chevening will continue next year and the Group is looking forward to selecting students who will continue their studies in the UK.



In 2014, the Bank signed a partnership agreement with the prestigious US Fulbright scholarship scheme. Thanks to the Bank of Georgia's contribution, a selected number of students from Georgia are able to enrol in a two-year master's degree programme at a US university. In 2018, the funding provided to the students for their two-year degrees amounted to US\$ 50 thousand. Since 2014, the Bank has granted US\$ 300 thousand to the US Fulbright scholarship programme.



Starting from 2018, Bank of Georgia supports San Diego State University (SDSU) Georgia. For 2018-2019 academic year the Bank will finance the scholarships for ten students in the amount of up to US\$ 80 thousand.

Over the last four years, the Bank has been supporting a public speaking competition organised by the English Speaking Union Georgia. The competition allows high school senior year or first year university students to prepare a speech on a pre-selected topic and present it in front of a competent jury. The winner is granted a fully paid trip to London to attend a global public speaking competition. We aim to support this competition in 2019 as well.

The Bank has been supporting every single TEDx Tbilisi conference since they were first organised in 2012. A TEDx conference is a locally organised TED format event, where communities, organisations and individuals join to initiate a conversation and connect with each other on different topics, which are important to society.

In 2018, Bank of Georgia became a general sponsor of the Georgian National Olympic Committee, which the Bank will support in all of its planned sports activities up until 2020. In 2018, the Bank granted monetary awards to the best young Georgian sportsman of 2018, selected by the Georgian National Olympic Committee, and to the winner of the boys' Greco-Roman 60kg competition at the 2018 Youth Olympic Games in Buenos Aires, Argentina. The Bank's partnership with the Georgian National Olympic Committee aims to support and popularise sport in Georgia, to raise awareness of Georgian athletes and to provide information on Olympic Game

Case study

In 2018, Bank of Georgia's Corporate Banking team organised a charity auction-exhibition of modern Georgian paintings and invited its top clients to participate in the cause. As a result, US\$ 75,000 collected from the auction was rounded to US\$ 100,000 by the Bank and the amount is directed at financing extremely talented children from Georgia's highlands. The first batch of five children will study English in summer school in the UK. These children gained huge popularity on social media for popularising Georgian regions.

In our effort to spread internet access to financially disadvantaged families in Georgia, we support a social enterprise www.charter.ge. We believe that this project is crucial for access to education. In 2018, we granted laptops and access to internet to 19 families near the conflict zone in the village of Dvani.

Supporting people with disabilities

Since 2014, the Bank has focused its efforts on supporting people with disabilities – one of the most vulnerable social groups in Georgia. In 2018, the Bank donated up to GEL 75 thousand to the Tree of Life Foundation for this cause. The Tree of Life Foundation distributed the funds through grant competitions – one intended for the relevant NGOs that work with people with disabilities and another with the specific aim of promoting social entrepreneurship. In order to qualify for the competition, the proposals had to focus on the creation of a small enterprise with a social component aimed at improving the livelihood of people with disabilities.

Case study

A social enterprise Tsnuli

Bank of Georgia financed a social enterprise, Tsnuli, founded by the People with Disabilities Union in Kaspi – a town 65 km from Tbilisi. The enterprise makes handmade wood-woven products of various shapes and sizes, namely, baskets, lamps, furniture, etc. Tsnuli employs seven beneficiaries with disabilities, who were taught the craft in just three months. Employment in Tsnuli gave the beneficiaries a unique opportunity to learn new skills and materialise their newly gained know-how in a supportive atmosphere. The enterprise aims to improve the quality of life of its employees and plans to expand in the future and benefit even more people on its way.

The Bank continues to focus on the adaptation of its own infrastructure. In 2018, an additional ten service centres became available for people with disabilities.

Conserving nature

Another priority of the Group's charitable activities is the preservation of wildlife diversity. The Bank cooperates with the Caucasus Nature Fund (CNF) and each year donates US\$ 100,000 for the maintenance of ten protected areas: Borjomi-Kharagauli, Lagodekhi, Tusheti, Vashlovani Mtirala, Javakheti, Kazbegi, Algeti, Kintrishi and Pshav-Khevsureti.

In order to promote eco-tourism in Georgia, the Bank's Tree of Life Foundation financed an eco-camp in Lagodekhi Protected Area in Kakheti, Eastern Georgia. The eco-camp can host 50 visitors at a time and is equipped with water closets, kitchens, a wooden cafeteria, and communication infrastructure. Moreover, the visitors can hold conferences, training, sport competitions, screen films and organise events in open air. The camp has a space for tents, including large ones designed for people with disabilities. The eco-camp received its first visitors in the summer of 2018 and had hosted c.800 people by the end of 2018. The camp employs five people, including people with disabilities.

In order to raise awareness about conserving nature and the importance of ecology, Bank of Georgia is actively involved in a number of activities such as World Cleanup Day. Over the last two years, the Bank has recycled around eight tonnes of used paper in its headquarters and saved 136 trees as a result.

In 2018, Bank of Georgia's employees continued using a car pooling application called "Gzad". The application enables them to share a ride to and from the Bank, which in turn helps reduce air pollution and ease the traffic in Tbilisi.

In 2018, Bank of Georgia's Tree of Life Foundation financed a social enterprise Green Gift, whose goal is to manufacture and promote products made of recycled paper. The enterprise cooperates with a number of companies to collect used paper, process it and manufacture useful and eco-friendly products. With the grant from Bank of Georgia, Green Gift aims to strengthen its resources, both in human and technical terms.

Employee matters

A key factor to our success is a cohesive and professional team, capable of accomplishing the Group's objectives. We are committed to attracting and identifying the best professionals, caring and planning for their needs, investing in their development and fostering their commitment.

The Human Capital Management (HCM) department and the management system it implements play a vital role in managing our most valuable asset – our employees. The HCM department develops Human Resource (HR) policies and procedures which determine key principles, areas, approaches and methods that are crucial for building HCM systems for all our businesses.

This section sets out the policies we have in place to meet the responsibilities towards our employees, the ways in which these policies have been implemented, and the aims of the policies achieved, over the course

of 2018. Bank of Georgia's HCM department oversees these policies in coordination with the Board of Directors and ensures relevant updates according to organisational, strategic or systemic changes.

Examples of some of our HR policies and procedures include, but are not limited to:

- employee planning and recruiting;
- staff administration;
- compensation and benefits;
- a code of conduct for employees;
- employee development and training;
- human rights;
- grievances;
- retrenchment; and
- anti-nepotism.

The Bank's HCM department works closely with HR managers and executives from our subsidiaries in order to ensure proper implementation of the main principles and the provision of necessary support in all HR-related matters.

We recognise the importance of observing human rights and are committed to implementing socially responsible business practices. Our Human Rights Policy establishes priorities and puts control procedures in place to provide equal opportunities and prevent discrimination or harassment on any grounds, including disability. Our Human Rights Policy applies to all employees and includes procedures in relation to employment processes (including recruitment procedures and procedures governing the continuity of employment of employees who become disabled during the course of their employment), training and development.

We are committed to employee engagement. Ensuring that all employees at all levels of the business are aware of our Group is important to us and we strive to provide our employees with a continuous flow of information, which includes but is not limited to information about our corporate culture, the Group's strategy and performance, risks relating to its performance, such as financial and economic factors, and our policies and procedures. We provide information in a number of ways, including via managers, presentations, new employees onboarding, intranet, email and regular town hall and off-site meeting.

We value the views of our employees. We consult with them regularly and have implemented feedback systems, such as regular employee satisfaction surveys, which ensure that opinions of our employees are taken into account when making decisions which are likely to affect their interests. Employee feedback also helps to improve our customer-focused approach. In 2018, by the Supervisory Board's initiative, the Bank introduced Employee Voice on Board event, nurturing a culture of sharing, feedback, transparency, equal opportunities, appreciation, trust and respect. The first meeting was held on 20 September 2018. It was facilitated by the Supervisory Board Vice-chairman Ms. Hanna Loikkanen and Chairman Mr. Neil Janin and 18 employees from the Bank's leadership pool participated in the meeting. The meeting overview was shared with employees and the Board. The next meeting is scheduled for Spring 2019.

Following the Barrett Organisational Values assessment last year, in 2018, we prepared our employee engagement survey in cooperation with Korn Ferry representative office in Ukraine and created a holistic view of the cultural factors in the performance indicators. Using Korn Ferry's Engaged Performance™ Framework in 2019 we will have better insights regarding the current state and the future initiatives on employee engagement, inclusion and other issues related to employee productivity.

In order to ensure pay is competitive, the Bank monitors employee pay satisfaction via labour market compensation surveys in the financial sector. The results of the 2018 survey confirmed that the Bank remains a competitive employer.

The Bank's Employee compensation package includes the following benefits:

- maternity leave compensation;
- health insurance for our employees and their family members;
- financial aid in case of marriage, child birth or adoption, employee death, death of family members, illness of family members, employee illness (in particular cases) when the insurance package does not cover the expenses;
- flexible days off in addition to those defined by Labour Code of Georgia; and
- special rates on banking products and services.

Employee relations office

In 2017, the Bank's Human Capital department started Leaders Partnership services as a key point of contact for managers regarding all matters related to HR processes. In 2018, we enhanced this practice by introducing an Employee Relations Office to provide such services to individual contributors as well. The office contributes to the employee voice and to the culture of feedback and respect. The office aims at supporting employees' development through interactive communication and consulting, and maintaining their satisfaction and engagement during their employment at Bank of Georgia.

Talent attraction

Our recruitment policy and relevant control procedures ensure an unbiased hiring process that provides equal employment opportunities for all candidates. However, internal candidates have a priority when filling vacant positions, especially in situations where there are vacancies in top and middle management. Thus, in 2018, 191 Group employees (102 women and 89 men) were promoted to managerial positions.

In order to attract young talent, we actively partner with leading Georgian business schools and universities, participate in job fairs and run extensive internship programmes aimed at the development of young professionals. Since 2012, the Bank runs regular internship programmes in its special format and constantly develops it. The program attracts promising graduates and provides them with the opportunity to participate in professional trainings. Interns are directly coached by the Bank's executives and middle managers.

Training and development

To manage our employees in a way that best supports our business strategy, we seek to help them contribute to business performance through personal and professional development. Following our aspiration to develop strong leaders, we have developed an extensive leadership development programme.

The Group's corporate learning system is comprised of a wide range of internal and external training sessions specifically designed to meet the needs of front and back office employees at the Group. Middle and senior-level employees are given the opportunity to receive external training in well known training institutions outside of Georgia.

Directors

Headcount

the Group

the Bank

Senior managers

Headcount

the Group

the Bank

Employees

Headcount

the Group

the Bank

In 2014-2015, Bank of Georgia launched a Leadership Development Executive Coaching programme. It provides an individual approach towards developing leadership skills. The programme continued to run successfully throughout 2018 and further expanded to lower leadership levels, having benefited its participants with a personally tailored development experience. Employees involved in the programme gained greater awareness of their leadership strengths and opportunities for future growth. Based on its previous years' experience, the Bank regularly updates and improves its Leadership Development System together with the 360 degree feedback process. The last update of Leadership Competency Models was delivered for 2018 360 Feedback.

The Bank highly values the talent of its employees and provides various talent retention activities engaging them through leadership development and various professional certification programmes. The Bank creates different development opportunities for employees in terms of career and personal growth. Internal promotions are part of the talent attraction and retention system and create a basis for employee loyalty and retention. The Bank also offers competitive remuneration and benefit packages for its employees and supports work-life balance by providing additional paid days off, in addition to those in the Labour Code of Georgia. The Bank encourages engagement and dedication of its talented employees with awards made to the Best Employee and Team of the Year.

The Bank has developed an extensive training programme for front office employees in order to provide them with relevant skills such as: effective communication and building strong and valuable client relationships. In-house client-centric sales programme for Express and Retail Business Banking employees has been developed by internal learning experience and a team of trainers. The goal is to enhance their conversational sales skills and help them develop mutually beneficial relationships with customers, switch their mindset from a product-centric approach to the client-centric approach and equip them with new skills and techniques accordingly.

In 2018, we are also partnering with international consulting and training company Franklin Covey for development of a training programme for our sales force to better understand of the Bank's client-centered approach. Participants of this training programme will improve their ability to dialogue with clients in order to achieve common goals, build long-term sustainable solutions for our clients and help them in their decision making process of buying products and services.

The Bank's mentoring programme is part of front office training. Every new employee is provided with regular advice, guidance and practical instructions from an appointed mentor, who later also evaluates a new employee's performance. Through this programme we aim to provide individual support to our employees in achieving their professional goals.

In 2017, the Bank launched an online Learning Management System (LMS) to offer its employees an easy and comfortable access to corporate learning opportunities. On average 250 unique users are participating in various programmes daily. LMS currently offers more than 70 distance and blended courses for professional development, various blogs, translated articles and videos about important topics.

The Bank has updated the onboarding programme, which is a special welcoming event for the employees at all levels. It is an orientation programme, where information about the organisational culture, the Bank's values and benefits for employees are delivered and discussed. Participants are also informed about the Bank's social responsibilities, career opportunities, learning, personal and professional development.

Human Rights Policy

The Human Resources and Human Rights Policies are an integral part of the employee on-boarding package. It is available for employees on the intranet and the updates are communicated electronically.

The Human Rights Policy covers:

- equal opportunities and anti-discrimination;
- work environment free of harassment; and
- grievance policy.

Code of ethics, anti-bribery and anti-corruption policies

The Group has a Code of Ethics, as well as an Anti-Bribery Policy, which are also applicable to the Group companies. In the Bank, the Corporate Security Unit within the AML and Compliance department is in charge of implementing and monitoring controls related to anti-bribery issues. The department has the procedures in place, which define the process of establishing relationships with vendors and other third parties, undertaking public tenders, etc. The Corporate Security Unit provides annual online training for employees on anti-bribery issues, which are also included in induction trainings.

As an organisation that is fully committed to the prevention of bribery and corruption, the Bank ensures that appropriate internal controls are in place and operating effectively.

Anti-bribery and anti-corruption policy enforcement processes include:

- operating an internal whistleblowing hotline system;
- disclosure of gifts or other benefits, including hospitality, offered to, or received by Bank's personnel;
- voluntary disclosure of corrupt conduct;
- third party screening to identify the level of risk third parties might pose;
- all charitable and political donations must be authorised by the relevant responsible position;
- informing the stakeholders about anti-corruption and anti-bribery principles before commencement of business relations;
- ensuring that anti-bribery and anti-corruption clauses are incorporated in the agreements with customers and third parties;
- ensuring that anti-bribery and anti-corruption matters are included in contractual agreements with partners/counterparties; and
- online training programmes aiming to raise awareness in corruption and bribery issues among employees.

As part of the Group's third party screening to identify the level of risk the third parties might pose, the Group carries out the following due diligence processes: indirect investigations which includes general research of the activities undertaken by the proposed business partners such as agents, joint venture partners, contractors, suppliers and other third parties, their reputation and information whether the company is a related party.

Client experience

Bank of Georgia has identified customer experience as one of its strategic priorities and incorporates its principles in all relationships/touch-points with customers, new product and channel development, and optimisation of business processes in the back office.

The Bank tracks customer satisfaction with multiple survey channels and several key performance indicators on an ongoing basis, followed by an effective "close-the-loop" process. The Bank is responsive to the customer feedback which it collects on a daily basis and has been consistently working on integrating the customer experience in its processes. The Bank's Net Promoter Score (NPS) increased from 27.4% to 38.8% in the past year based on a research conducted by an independent company across Georgia.

We made significant progress in several areas:

- the transformation towards our client-centric model in Retail Banking started in 2016 and has gradually increased client satisfaction with the service they receive from universal bankers in re-designed branches. Our employees in front offices have proved to be the key drivers of this increase thanks to the Bank's investment in training in customer service trainings based on international best practices;
- the Bank is gradually increasing the utilisation of its digital channels among its customers through ongoing loyalty and bonus programmes. Now, bankers in front offices have more time to provide consulting services to clients and spend less time on transactional services that customers already prefer to carry out on digital channels;
- the owners of the channels we use to research and report customer experience have a transparent view of the customer feedback on those channels and work consistently on enhancing the experience in their channel to improve the overall journey of the customer; and
- the majority of back office transformation processes that have a direct or indirect impact on a customer are tested. In some cases customer feedback is obtained before the transformation is implemented (where relevant).

Educating on banking matters

The Group recognises the importance of having the best interest of society both in the short and long term. With the aim to positively impact the community where it operates, the Bank is motivated to provide its clients with comprehensive information on their rights and financial transactions.

Aiming to increase financial knowledge throughout the country, the Bank of Georgia together with the National Bank of Georgia (NBG) and with the support of the German Foundation of Savings Banks for International Cooperation, launched a website www.ge-wid.com.ge which contains information on World Savings Day, banking products and services, and customer rights. The idea behind the project is to restore the public trust in the financial sector and to overcome the hurdle between people and commercial banks.

Grovia, which is a symbol of World Savings Day in Georgia, was created within Savings Accumulation and Financial Opportunities – the project supported by the Savings Banks Foundation for International Cooperation (SBFIC) together with the Ministry of Economic Cooperation and Development of Germany. Public savings are important for the country's economy and financial institutions. The culture of saving is directly related to people's knowledge of financial and economic matters. Financial education is considered as one of the components of financial services and consumer protection. Due to its importance, many countries, including Georgia, have taken steps to increase opportunities to educate the population on financial services. Grovia is a step towards spreading financial education in Georgia and empowering the people to make sound and informed decisions about their personal finances.

In addition to Grovia, Bank of Georgia compiled a dictionary of banking terminology to help clients better understand the banking products offered to them, read and comment on the contracts they are about to sign, and as a result make informed decisions in their best interest. The dictionary includes more than 1,000 banking, financial, legal, accounting, insurance, marketing terms and phrases and is available in the Bank's service centres, as well as online under www.terminebi.ge. Printed copies are also available in public libraries and universities. Similar projects are successfully implemented in various developed countries, including Germany and Poland.

Security matters

Bank of Georgia takes a number of measures to guarantee employee safety. The Bank regularly carries out fire and other emergency drills and relevant trainings. Selected employees in every major branch of the Bank are periodically trained in providing first aid. In 2018, Bank of Georgia launched a new project which aims to provide security to employees in case they are blackmailed, abused, stalked, etc. In 2018, the Bank launched "My Lawyer" – a project created to protect the rights of the employees and their family members in case a crime was committed against them or if they themselves are accused of wrong-doing. Every service centre of the Bank is equipped with a security system and is protected by the Police force when the alarm is activated. The Bank also employs its own security which patrols the service centres around the clock.

Group policies

The Group has in place a Code of Ethics, as well as policies which relate to environmental matters, employees, social matters, our respect for human rights and anti-corruption and bribery.

4. Corporate governance

4.1. Corporate governance framework

The corporate governance framework is the same for the Bank and the Group as well.

The Bank's and the Group's corporate bodies are the General Meeting of Shareholders ("**GMS**"), the Supervisory Board and the Management Board, each having its own responsibilities and authorities in accordance with applicable Georgian laws and the Bank's Charter. The **GMS** is the highest internal governing body of the Bank and elects members of the Supervisory Board, which is responsible for supervising the Management Board. The Supervisory Board appoints the members of the Management Board, which is the executive body of the Bank directly responsible for day-to-day operations. The Bank's ultimate parent company, BoGG, determines the strategy for the Bank and the Group as a whole. Under the newly adopted Corporate Governance Code for Commercial Banks (Order # 215/04 of the President of NBG, dated 26 September 2018) (the "**Corporate Governance Code**"), commercial banks in Georgia are required to have audit and risk committees, elected by and reporting to supervisory board, and systemically important banks are additionally required to have corporate governance and remuneration committees under their supervisory boards.

On the BoGG level, BoGG Board of directors, (which is currently comprised of the members of the Bank's Supervisory board serving as non-executive directors, the Bank's General Director serving as Chief Executive Officer, and the Bank's Supervisory Board Chairman serving as the Chairman) (the "**BoGG Board**"), with its Audit, Risk, Nomination and Remuneration Committees, is ultimately responsible for the Group's and the Bank's risk management and internal controls.

The Bank's Supervisory Board, with its Audit and Corporate Governance Committee, Remuneration Committee and Risk Committee performs similar roles as the BoGG Board, at the Bank and the Group level.

Interaction between the BoGG Board and the Supervisory Board is further described below:

- While the BoGG Board/Supervisory Board retains ultimate responsibility for the whole BoGG Group's governance and management, it delegates authority for certain matters to its Committees (Audit, Nomination, Remuneration, Risk) and to the Supervisory Board of the Bank.
- The BoGG Board/Supervisory Board sets the Group strategy, oversees its implementation and sets Group policies, which are cascaded down to key operating subsidiaries as appropriate. The BoGG Board/Supervisory Board monitors the Management Board's execution of strategy and financial performance through a number of ways including:
 - Receiving regular reports at BoGG Board/Supervisory Board meetings from the Bank's General Director, CFO and Deputy General Directors on matters including strategy, progress against strategy and financial performance;
 - Updates at each regularly scheduled meeting of each Committee Chairman;
 - Updates at each regularly scheduled meeting on macroeconomics and business segment performance;
 - Updates at each regularly scheduled meeting of Audit and Corporate Governance Committee on Internal Audit, with serious matters reported to the BoGG Board/Supervisory Board by the Chairman of the Audit and Corporate Governance Committee;
 - Reviewing and approving policies in a range of areas which have relevance across the Group; and
 - The Supervisory Board supervising the activities of the Management Board and having its own Audit and Corporate Governance Committee.
- The BoGG Board/Supervisory Board has a schedule of defined matters reserved for the BoGG Board/Supervisory Board and meets at least quarterly to discuss strategic matters and business performance. The BoGG Board committees have documented terms of reference.

The core focus of this Report will be placed on Supervisory Board and its functions, but where necessary/overlapping with those of BoGG Board, BoGG Board operations will also be discussed, as marked accordingly.

4.2. Shareholder engagement

The Bank's Shareholder engagement is similar for the Standalone and Consolidated JSC Bank of Georgia.

Regulation of shareholder engagement, based on the Bank Charter

According to the Charter of the Bank, the annual GMS shall be convened no later than two months following the completion of an external audit of the Bank's books and in any case no later than six months from the end of the previous fiscal year.

The time, place and the agenda of the GMS is published in printed media at least 20 days prior to the date of such GMS. According to the Charter, the Supervisory Board determines the record date for the GMS. Shareholders holding at least 1.0% of voting shares should be notified about the GMS via registered mail. In certain cases envisaged by the applicable laws, shareholders holding smaller stakes in the Bank's equity should also receive notifications. The annual GMS discusses and adopts decisions on issues such as annual report and annual accounts, proposal(s) of the Management Board and Supervisory Board regarding distribution of dividends, bank's reserves and dividend policy and a justification of such policy by the Management Board, selection of the auditor and other subjects presented for discussion by the Management Board or the Supervisory Board as well as items put forward by the shareholders in accordance with Georgian law and the Charter.

The GMS quorum is satisfied if it is attended by the holders of at least half of the voting shares or their representatives. If there is no quorum, a new GMS shall be convened with the same agenda and within the period determined by the Supervisory Board in accordance with the procedures set by the law and the Charter. The new GMS quorum is satisfied if holders of at least 25.0% of the voting shares are present. If there is no quorum at this new GMS, a further new GMS shall be convened and such further GMS will be quorate irrespective of the number of attending and voting shareholders or their representatives.

An extraordinary GMS ("EGM") is convened whenever the Management Board, the Supervisory Board or a shareholder/group of shareholders holding at least 5.0% of the issued shares deems such a meeting necessary. Pursuant to the law, shareholders who individually or together hold at least 5.0% of the total issued capital may, stating the subjects to be discussed, not earlier than one month from the last GMS, request that the Management Board convene an EGM. The Management Board shall convene such meeting no later than three months after the receipt of the request from the shareholder(s). If the only item on the agenda of the EGM requested by the shareholder(s) is the removal of one or more directors and such request is not satisfied within 20 days, the initiating shareholders are entitled to convene an EGM through notification of the shareholders via registered mail. Such EGM is quorate if attended by holders of not less than 75.0% of voting shares. If the EGM is not quorate, the shareholders may reconvene the meeting no earlier than 20 days after the date of the first EGM and the quorum requirement for this second EGM shall remain the same. If the second meeting is not quorate either, the shareholders may apply to the court of relevant jurisdiction, which shall oblige the Management Board to convene an EGM within three months following adoption of the respective court resolution.

The GMS is presided over by the chairman of the Supervisory Board or, in his absence, by the deputy chairman or any other member of the Supervisory Board. In the absence of members of the Supervisory Board, the meeting is presided over by the General Director. The minutes of the meeting are drawn up and certified by a notary.

All shareholders registered with the share registrar as of the record date of the GMS shall have the right to attend and vote (if applicable) at the meeting. Georgian law provides that holders of preferred shares are not entitled to voting rights at the GMS, unless the Charter or any relevant share issue prospectus allocates voting rights to preferred shareholders. According to the Charter, holders of preferred shares are not entitled to voting rights at the GMS. As of the date of this Report, the Bank has not issued any preferred shares. Shareholders may be represented at the GMS by a proxy.

Convention of GMS is not necessary, if a shareholder holding more than 75.0% of the Bank's voting shares passes a resolution. Such decision will be equivalent to the minutes of the GMS and is considered as a resolution of the GMS. If more than one shareholder owns more than 75.0% of shares of the Bank, convening of the general meeting of shareholders is mandatory.

Under Georgian law and the Charter, the shareholders are authorized to pass resolutions on the following issues at a GMS:

- Approval and amendment of the Charter (including, without limitation, charter capital, and change of the corporate name);
- Increase of share capital or reduction of share capital;
- Liquidation of the Bank;
- Approval of merger, division or transformation of the Bank into another legal entity;
- Full or partial cancellation of pre-emptive rights during the increase of share capital;
- Approval of Supervisory Board and Management Board proposals regarding the distribution of profits, or if these bodies cannot provide a joint proposal, making a decision about the use of net profits;
- Election or dismissal of Supervisory Board members and determination of their terms of service;
- Establishment of a code of conduct for Supervisory Board members;
- Approval of Supervisory Board and Management Board reports;
- Approval of remuneration of Supervisory Board members;
- Appointment of auditors;
- Approval of participation in litigation against Supervisory Board and Management Board members, including the appointment of a representative in such litigation;
- Approval of acquisition, sale, transfer, exchange (or such related transactions) or encumbrance of the Bank's assets, the value of which is more than 25.0% of the total assets of the Bank;
- Approval of annual accounts; and
- Other issues provided by law.

According to the Charter, decisions on all other issues are made by the Supervisory Board and the Management Board within their respective capacities.

Shareholder meetings held and resolutions reached during 2018

- On 21 May 2018 the shareholder owning more than 75% of the voting shares of the Bank - JSC BGEO Group approved salaries of the Supervisory Board's members;
- On 25 May 2018, the shareholder owning more than 75% of the voting shares of the Bank
 - JSC BGEO Group approved resignation of two new members of the Supervisory Board - David Morrison and Kim Bradley (They stepped down from the Supervisory Board as a result of Demerger);
- On 28 May 2018 the shareholder owning more than 75% of the voting shares of the Bank
 - JSC BGEO Group approved distribution of dividends from 2017 FY's profit in amount of GEL 120 Million;
- On 7 June 2018, the shareholder owning more than 75% of the voting shares of the Bank
 - JSC BGEO Group approved appointment of a new member of the Supervisory Board - Cecil Quillen;
- On 21 December 2018 the shareholder owning more than 75% of the voting shares of the Bank - JSC BGEO Group approved increase of Bank's share capital by issuing 172,510 new shares.

Regulation of holders of commercial bank shares, based on the NBG regulations

Pursuant to the Banking Law, a person who has been convicted of a serious or extremely serious offence, terrorism financing and/or legalisation of illicit income, or other economic crime, may not hold a significant shareholding (defined as more than 10.0% of either the authorised share capital or of the fully paid-up issued share capital held directly or indirectly) in a commercial bank. The NBG is authorised to establish additional compliance criteria for holders of a significant shareholding with a normative act.

Pursuant to the Banking Law, a person who intends to acquire shares in a Georgian bank and who, as a result of the relevant acquisition, would hold or beneficially own more than 10%, 25% or 50% of the share capital of the bank, must submit a declaration to and obtain prior approval from the NBG. Generally, the NBG should issue or deny its consent within one month from the date of submission of the declaration; however, if the information provided by the applicant is not satisfactory to the NBG, it may extend this term by up to three months.

A transaction by which a person acquires directly or indirectly more than 10% of the authorised share capital or fully paid-up issued share capital of a Georgian bank, without submission of a declaration to NBG or in case of NBG's refusal, is deemed to be null and void.

The NBG may request a bank to submit a declaration about direct/indirect or beneficial holders of more than 10% of the authorised share capital or fully paid-up issued share capital of the bank. In this case, NBG is entitled to temporarily or indefinitely suspend the voting rights of a relevant person or request that such person reduces his shareholding to 10%. The NBG is entitled to deny approval if the transaction may endanger stability of Georgia's financial sector, result in breach of requirements

established by international organisations or by Georgia's international agreements or if the person wishing to acquire shares in a commercial bank fails to provide all necessary information about the origin of funds used to purchase such shares. The NBG is authorised to establish additional compliance criteria for holders of significant shareholding with a normative act.

Furthermore, according to the Banking Law, a person, or group of shareholders acting in concert, who intend to sell shares in a Georgian bank and, as a result of the relevant sale, their holding may fall below 10%, 25% or 50%, are required to notify the NBG prior to such sale and provide detailed information regarding such transaction.

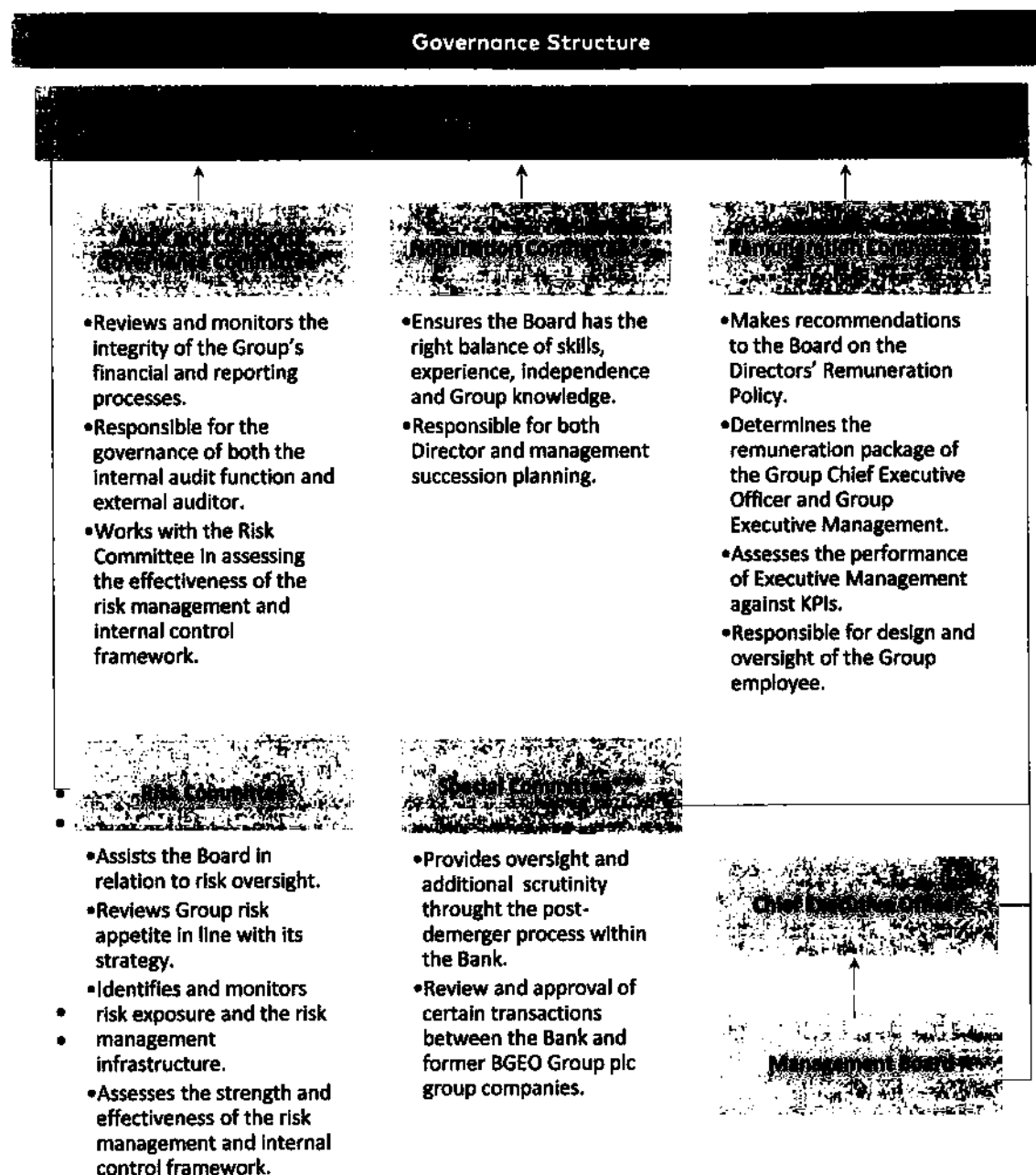
There are certain reporting obligations related to the ownership of a significant shareholding of a Georgian bank. Pursuant to the Banking Law, commercial banks are required to submit to the NBG, together with the annual report, information on the direct and beneficial holders of more than 10% of their share capital (NBG Order No. 145 of 23 May 2006 sets a lower threshold of 5%). Such information must be prepared in reliance on the information available to the commercial bank, which must also note whether or not it confirms the accuracy thereof. In addition, any person that directly or indirectly beneficially owns more than 10% of shares of a commercial bank must submit a declaration to the NBG in April of each calendar year as to the amount of its shareholdings as of 31 December of the preceding calendar year.

4.3. Supervisory Board, BoGG Board and Committees

The Supervisory Board and Committees roles are the same at the Standalone and consolidated JSC Bank of Georgia level.

As mentioned above, the Supervisory Board of the Bank performs largely similar roles as the BoGG Board at the Bank level (interaction between the two was described above). In accordance with the Charter, it is the responsibility of the Supervisory Board to supervise the Management Board. The Supervisory Board consists of eight members, each of whom is elected by the GMS, subject to approval of the NBG. The members are appointed for four-year terms, and their reappointment and prolongation is unlimited. The Supervisory Board members are required to act in the best interests of all the shareholders of the Bank and its business when performing their duties. Supervisory Board is assisted by five different committees, composed by the members of the Supervisory Board, namely: Audit and Corporate Governance Committee, Risk Committee, Nomination Committee, Remuneration Committee and Special committee. The members of the relevant Committees are elected by the Supervisory Board. The functions of Supervisory Board's Risk, Audit and Corporate Governance, Nomination and Remuneration Committees are described below.

The chart below outlines the committees operating under the Supervisory Board and their key responsibilities. The Supervisory Board of the Bank mirrors the non-executive members of BoGG Board as mentioned above.



* In January 2019, Audit Committee of the Bank was transformed into the Audit and Corporate Governance Committee in accordance with NBG Corporate Governance Code

** The Nomination Committee was established on 22 January 2019

*** The Special Committee was established on 7 January 2019

The Supervisory Board is responsible collectively for the long-term success of the Bank and for the creation and delivery to shareholders of sustainable value through the management of the Bank's business. The Supervisory Board establishes the Bank's core values and leads by example; sets and oversees the execution of the Bank's strategy within a framework of strong and effective risk management and internal controls; and encourages a culture of corporate governance in line with best practice, amongst its many other responsibilities.

Terms of reference and reporting to the Supervisory Board

Each Committee has agreed terms of reference, which are reviewed annually by each Committee and any changes are approved by the BoGG Board and Supervisory Board, respectively.

All Non-Executive Directors have a standing invitation to attend Committee meetings (rather than just limiting attendance to Committee members).

On BoGG level, the BoGG Board members are elected by BoGG Shareholders' Annual General Meeting ("AGM") and they are divided into "Executive" and "Non-executive" directors (the "Non-Executive Directors"). As at 31 December 2018, eight out of nine members of BoGG Board were independent non-executive members. Each of the Chairman and Non-Executive Directors has clearly defined roles within the BoGG Board structure.

On the Bank's Supervisory Board level, there are no "executive" directors, as the executive powers are carried out by the management of the Bank as exemplified below. Supervisory Board is appointed by GMS in accordance to the procedures described above at Section 3.2. The Supervisory Board elects its own Chairman and Committee members.

Below are outlined the Supervisory Board members' and their professional backgrounds (the Supervisory Board of the Bank mirrors the BoGG Board except for Archil Gachechiladze which is the executive member of BoGG Board):

■ **Neil Janin**
Chairman

Neil Janin was appointed as the Chairman of the Bank's Supervisory Board in September 2010 and has been subsequently re-appointed in accordance with the Charter. Mr Janin also serves as Chairman of the Bank's Nomination Committee, as well as a member of the Remuneration Committee. Mr Janin also serves as Non-Executive Chairman of BoGG, as well as Chairman of BoGG's Nomination Committee and a member of its Remuneration Committee

Skills and experience:

Mr Janin serves as counsel to CEOs of both for-profit and non-profit organisations and continues to provide consulting services to McKinsey & Company. Prior to joining the Bank in 2010, Mr Janin was a Director of McKinsey & Company, based in its Paris office, for over 27 years, from 1982 until his retirement. At McKinsey & Company, he conducted engagements in the retail, asset management and corporate banking sectors, and was actively involved in every aspect of organisational practice, including design, leadership, governance, performance enhancement and transformation. Before joining McKinsey & Company, Mr Janin worked for Chase Manhattan Bank (now JP Morgan Chase) in New York and Paris, and Procter & Gamble in Toronto. Mr Janin has practised in Europe, Asia and North America. Mr Janin is also a Director of Neil Janin Limited, a company through which he provides his ongoing consulting services.

Education:

Mr Janin holds an MBA from York University, Toronto, and a joint honours degree in Economics and Accounting from McGill University, Montreal.

■ **Hanna Loikkanen**
Independent member

Hanna Loikkanen was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board in August 2015. Ms Loikkanen is also a member of the Bank's Nomination Committee and the Audit and Corporate Governance Committee. Ms Loikkanen also serves as the Senior Independent Non-executive Director of BoGG, as well as a member of the BoGG's Audit and Nomination Committees. Ms Loikkanen previously served as an Independent Non-Executive Director of BGEO Group plc from 2011 until 2013 and from 2015 until 2018, which included positions on BGEO Group plc's Audit, Nomination and Risk Committees.

Skills and experience:

Ms Loikkanen has over 20 years of experience working with financial institutions in Russia and Eastern Europe. She currently serves as an advisor to East Capital Private Equity AB. Prior to this, she served from 2010 to 2012 as the Chief Representative and Head of the Private Equity team at East Capital, a Swedish asset management company in Moscow, with a special focus on financial institutions. Prior to this, Ms Loikkanen held the position of Country Manager and Chief Executive Officer at FIM Group in Russia, a Finnish investment bank, where she was responsible for setting up and running FIM Group's brokerage and corporate finance operations in Russia. During her tenure at FIM Group, the company advised several large foreign companies in their M&A activities in Russia. Earlier in her career, Ms Loikkanen worked for Nordea Finance in various management positions in Poland, the Baltic States and Scandinavia with a focus on business development, strategy and business integration; for SEB in Moscow where she was responsible for the restructuring of SEB's debt capital market operations in Russia; and for MeritaNordbanken in St Petersburg where she focused on trade finance and correspondent banking. In addition to her directorships at Bank of Georgia Group PLC, Ms Loikkanen serves as a Non-Executive Director, Chair of the Compensation and Remuneration Committee and member of the Audit Committee of PJSC Rosbank, a universal bank listed on the Moscow Stock Exchange (Société Générale Group in Russia). Since 2014, she has acted as Non-Executive Chairman of the Board of T&B Capital, an independent regulated wealth management company based in Helsinki.

Education:

Ms Loikkanen holds a Master's degree in Economics and Business Administration from the Helsinki School of Economics, and was a Helsinki School of Economics scholar at the University of New South Wales.

■ **Tamaz Georgadze**
Independent member

Tamaz Georgadze was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board in December 2013 and has been subsequently re-appointed in accordance with the Charter. Mr Georgadze serves as a Chairman of the Bank's Risk Committee and as a member of the Remuneration Committee and the Nomination Committee. Mr Georgadze also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as a Chairman of BoGG's Risk Committee and a member of the Remuneration and Nomination Committees. Mr Georgadze previously served as an Independent Non-Executive Director of BGEO Group plc, which included positions on BGEO Group plc's Audit, Nomination and Risk Committees.

Skills and experience:

In 2013, Mr Georgadze founded Raisin GmbH (formerly SavingGlobal GmbH) a company which launched the first global deposit intermediation in Europe and he continues to serve as its CEO/Chairman. Prior to founding this company, Mr Georgadze had a ten-year career at McKinsey & Company in Berlin, where he served as a Partner from 2009 to 2013. At McKinsey & Company, he conducted engagements with banks in Germany, Switzerland, Russia, Georgia and Vietnam, focusing on strategy, risk identification and management, deposit and investment products, operations and sales. Prior to joining McKinsey & Company, Mr Georgadze worked as an aide to the President of Georgia in the Foreign Relations Department from 1994 to 1995. Save for his role at Raisin GmbH, Mr Georgadze does not hold any other directorships.

Education:

Mr Georgadze holds two PhDs, one in Economics from Tbilisi State University and the other in Agricultural Economics from Justus-Liebig University Gießen, Germany. Mr Georgadze also studied Law at Justus-Liebig Universität Gießen and graduated with honours.

■ **Alasdair (Al) Breach**
Independent member

Alasdair Breach was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board in September 2010 and has been subsequently re-elected in accordance with the Charter. Mr Breach is the Chairman of the Bank's Remuneration Committee and also serves as a member of the Nomination Committee. Mr Breach also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as a Chairman of BoGG's Remuneration Committee and a member of the Risk and Nomination Committees. He previously served as an Independent Non-Executive Director of BGEO Group plc, which included positions on BGEO Group plc's Remuneration, Nomination and Risk Committees.

Skills and experience:

In 2013, Mr Breach co-founded Gemsstock Limited, a UK FCA-regulated fund manager, where he also serves as an Executive Director. In 2010, Mr Breach founded Furka Advisors AG, a Swiss-based asset management firm, and served as an Executive Director until founding Gemsstock Limited, which manages the Gemsstock Fund, which was previously called the Gemsstock Growth Fund and was managed by Mr Breach at Furka Advisors AG. His previous career was in research in investment banks, principally in Russia. In January 2003, Mr Breach joined Brunswick UBS (later UBS Russia) as Chief Economist, and later was appointed Head of Research and Managing Director until October 2007. From 1998 to 2002, Mr Breach was a Russia and Former Soviet Union (FSU) economist at Goldman Sachs, based in Moscow. Mr Breach is also the co-founder of The Browser.com, a web-based curator of current affairs writing, established in 2008. Mr Breach serves as a Director of Gemsstock Limited, the Gemsstock Fund, The Browser and Furka Holdings AG, all of which are private entities. He is also an advisor to East Capital.

Education:

Mr Breach holds an MSc in Economics from the London School of Economics and an undergraduate degree in Mathematics and Philosophy from Edinburgh University.

■ **Jonathan Muir**
Independent member

Jonathan Muir was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board in August 2017. He serves as the Chairman of the Bank's Special Committee and the Audit and Corporate Governance Committee and as a member of the Nomination Committee. Mr Muir also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as the Chairman of BoGG's Audit Committee and a member of the Nomination Committee. He previously served as an Independent Non-Executive Director to BGEO Group plc's board of directors since June 2017, after serving as an advisor to BGEO Group plc's board of directors since December.

Skills and experience:

Mr Muir has over 30 years' experience working as a professional in accounting and finance. He is an executive director (CEO) of LetterOne Holdings SA and is CEO of LetterOne Investment Holdings. LetterOne is an international investment business consisting of two groups which target investments in the healthcare, energy, telecoms and technology, and retail sectors. Prior to joining LetterOne, Mr Muir was CFO (2008-2013) and Vice President of Finance and Control (2003-2008) of TNK-BP, which he joined after serving as CFO of SIDANCO, one of TNK-BP's heritage companies. Prior to this, he was a partner at the global audit and consulting company Ernst & Young (1985-2000).

Education:

Mr Muir graduated with first class honours from St. Andrews University in the UK. He is a British qualified Chartered Accountant and a member of the Institute of Chartered Accountants of England and Wales.

■ **Cecil Quillen**

Independent member

Cecil Quillen was elected as an Independent Member of the Supervisory Board of the Bank in June 2018. Mr Quillen also serves as a member of the Bank's Audit and Corporate Governance, Remuneration, Nomination and Special Committees. He also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as a member of BoGG's Audit, Remuneration and Nomination Committees.

Skills and experience:

Mr Quillen is a lawyer and a London-based US partner of Linklaters LLP, the global law firm. He is the leader of the firm's US securities practice. Mr Quillen works on a broad spectrum of securities and finance matters. A particular focus of his practice has been transactions in the CIS and in Central and Eastern Europe. Mr Quillen is an officer of the Securities Law Committee of the International Bar Association, chairing its Underwriting and Distribution Subcommittee, and sits on the Advisory Committee for Securities Regulation in Europe of the Practising Law Institute. He is a trustee of the University of Virginia Law School Foundation and of UK Friends of Harvard University. Mr Quillen became a partner of Linklaters in 1996 and was resident in the firm's New York office before transferring to the London office in 2000. He is admitted to practice in New York and the District of Columbia and is a registered foreign lawyer in England and Wales.

Education:

Mr Quillen received his undergraduate degree from Harvard and his law degree from the University of Virginia.

■ **Véronique McCarroll**

Independent member

Véronique McCarroll was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board on 11 February 2019. Ms McCarroll also serves as a member of Bank's Risk, Nomination and Special Committees. She also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as a member of BoGG's Risk and Nomination Committees.

Skills and experience:

Ms McCarroll has over 30 years' experience in financial services, with a strong focus on corporate and investment banking and risk management. She currently sits on the Executive Committee of Mobile Finance, where she heads Strategy and Innovation for Digital banking across Europe. She was until recently an Executive Director at Crédit Agricole CIB, in charge of Strategy and Business Transformation. Prior to joining CACIB in 2016, she spent 19 years in consulting firms, helping large banking clients on financial matters, including as a Partner at McKinsey & Company (2013-2016), Oliver Wyman (2004-2013) and Andersen/Ernst & Young (1996-2003). Ms McCarroll started her career with Banque Indosuez in Capital Markets in 1986, serving in various front office fixed income and then market risk management roles. Ms McCarroll teaches Finance at Paris Dauphine University.

Education:

Ms McCarroll graduated from ESSEC (Ecole Supérieure des Sciences Economiques et Commerciales) in 1985.

■ **Andreas Wolf**

Independent member

Andreas Wolf was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board on 6 December 2018. Mr Wolf also serves as a member of the Bank's Audit and Corporate Governance, Nomination and Special Committees. He also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as a member of BoGG's Audit and Nomination Committees.

Skills and experience:

Mr Wolf has more than 12 years of experience working with financial institutions in Central and Eastern Europe as well as Asia. He currently serves as Head of Strategy and Business Development for MHB-Bank AG in Germany. He also serves as an advisor to Raisin, a European deposit brokerage marketplace. Prior to his current positions, Mr Wolf had more than ten years at McKinsey & Company in Frankfurt, where he served as a Partner from 2014 to 2018. At McKinsey, he worked with banking and

insurance clients in Germany, Austria, the Netherlands, Croatia, Georgia, India and China, focusing on digital transformation/digital attackers, strategy, risk management, operations and sales. Prior to that, Mr Wolf worked as a lecturer in Statistics at the University of Jena for four years.

Education:

Mr Wolf holds a PhD in Statistics and Research Methodology from the Friedrich-Schiller-University of Jena, and also studied Psychology at the Universities of Tuebingen, St. Andrews and Jena and graduated with honours.

Supervisory Board diversity and independence

The Bank considers that a diversity of skills, backgrounds, knowledge, experience, outlook and approach, geographic location, nationalities and gender is important to effectively govern the business. The BoGG Board and its Nomination Committee work to ensure that the BoGG Board/ Bank's Supervisory Board continues to have the right balance of skills, experience, independence and the Bank knowledge necessary to discharge its responsibilities.

The BoGG Board believes that its size and composition, as well as the size and composition of the Bank's Supervisory Board, are appropriate. In particular, the BoGG Board has determined that each of the Non-Executive Directors is independent in character and judgement. Similarly, on Bank Supervisory Board level, each of the members is independent in character and judgement. Each of the Bank's Supervisory Board members occupies, and/or has previously occupied, senior positions in a broad range of relevant associated industries, bringing valuable external perspective to the Supervisory Board's deliberations through their experience and insight enabling them to contribute significantly to decision-making. No individual or group of individuals is able to dominate the decision-making process and no undue reliance is placed on any individual.

The Bank values diversity in all forms. At 31 December 2018, 6 different nationalities were represented on the Bank's Supervisory Board of eight Directors. Bank is committed to sustaining and developing gender balance. At 31 December 2018, 2 of eight Directors were women.

On BoGG Board, the independence of each of the eight Non-Executive Directors is assessed and BoGG is of the opinion that each of the Non-Executive Directors (who are also members of the Bank's Supervisory Board) acts in an independent and objective manner and therefore, under the UK Corporate Governance Code (the "Code") and, the Banking Law in Georgia, is independent and free from any relationship that could affect their judgement. Each Non-Executive Director has an on-going obligation to inform the BoGG Board of any circumstances which could impair their independence.

Succession planning and Supervisory Board appointment procedures

At the Bank level, members of the Supervisory Board may be appointed and dismissed at a GMS according to the process defined by the Bank's charter. Banking regulations contain certain limitations as to who may become a member of the Supervisory Board, for example, a person who has been convicted of money laundering, terrorist financing or economic crime cannot be elected to the Supervisory Board of a bank. The statutory term of each Supervisory Board member is four years. The Supervisory Board as well as each holder of voting shares is entitled to make a recommendation on one or more candidates for each vacant seat of the Supervisory Board.

Furthermore, holders of shares representing in aggregate at least 20.0% of the issued share capital have the right to nominate, subject to the existence of a vacancy on the Supervisory Board, their representative to the Supervisory Board. The members of the Supervisory Board are elected by cumulative voting. A member of the Supervisory Board may serve as a member of the Management Board at the same time. The members of the Management Board may not hold majority of the seats in the Supervisory Board. According to the Bank's Charter the Supervisory Board elects the Chairman and the Vice-Chairman from its members.

The Chairman of the Supervisory Board (or in case of his/her absence, the Vice-Chairman) convenes the Supervisory Board meetings and determines the agenda. Any member may add items to the agenda or request a meeting of the Supervisory Board. Meetings of the Supervisory Board shall be held at least once per quarter. A written notification with the respective agenda shall be sent at least eight days prior to the anticipated date of the meeting.

BoGG and the Bank believe that effective succession planning mitigates the risks associated with the departure or absence of well qualified and experienced individuals. The Bank recognises this, and its aim is to ensure that the Supervisory Board and Management Board are always well resourced with the right people in terms of skills and experience, in order to effectively and successfully deliver the Bank's strategy. The Bank also recognises that continued tenure brings a depth of Bank-specific knowledge that is important to retain.

Succession Planning and BoGG Board Appointment Procedures

At BoGG level, the BoGG Board Nomination Committee is responsible for both Director and Group executive management succession planning. There is a formal, rigorous and transparent procedure for the appointment of new Directors to the BoGG Board.

BoGG's succession planning model occasionally involves the recruitment of independent external advisors to the BoGG Board and Committees. In this way, both BoGG and the Bank receive objective insight into the decision making and can judge whether an individual advisor has the requisite skills – and knowledge and understanding of the Bank – to be appointed as an Independent Non-Executive Director and/or Independent member of the Bank's Supervisory Board.

On appointment, Non-Executive Directors are given a Letter of Appointment that sets out the terms and conditions of their directorship, including the fees payable and the expected time commitment. Each Non-Executive Director is expected to commit approximately 25-35 days per year to the role. An additional time commitment is required to fulfil the role as BoGG Board Committee members and/or BoGG Board Committee Chairmen, as applicable. The BoGG is satisfied that all Non-Executive Directors dedicate the amount of time necessary to contribute to the effectiveness of the BoGG Board. The Letters of Appointment for the Non-Executive Directors are available for inspection at the BoGG's registered office during normal business hours and also at the Annual General Meeting for 15 minutes prior to and during that Meeting.

Any external appointment or other significant commitment of the Non-Executive Directors requires the prior approval of the BoGG Board. The Non-Executive Directors hold external directorships or other external positions but the BoGG Board believes they still have sufficient time to devote to their duties as a Director of BoGG and that the other external directorship positions held provide BoGG and the Bank with valuable expertise.

Role of the Supervisory Board Both BoGG Board's and the Bank Supervisory Board's principal duty is to promote the long-term success of the Bank by directing management towards creating and delivering sustainable shareholder value. This is accomplished by setting the Bank's strategy and overseeing its implementation by management. The Supervisory Board is accountable to shareholders for the financial performance of the Bank.

The Bank believes that the success of the implementation of its strategy requires for the strategy to be aligned with the Bank's internal governance framework. The Bank views a strong system of risk management and internal controls as essential to governance in allowing the Bank to pursue its strategy in a way that risk appetite can be set and risks identified, assessed, managed and reported effectively.

By setting the tone at the top, establishing the core values of the Bank and demonstrating the leadership, Supervisory Board is able to implement the key policies and procedures the Bank has created in a manner that clearly sets an expectation that every employee acts ethically and transparently in all of his or her dealings.

The management's execution of strategy and financial performance are also monitored. While the ultimate focus is long-term growth, the Bank also needs to deliver on short-term objectives and thus seeks to ensure that management strikes the right balance between the two.

The Bank is mindful of its wider obligations and considers the impact its decisions will have on the Bank's various stakeholders, such as the employees, the shareholders, the customers and the clients, the environment and the community as a whole.

In order to ensure that the Bank meets its responsibilities, specific key decisions have been reserved for approval by the Supervisory Board. In addition, the Supervisory Board will receive reports and recommendations from time to time on any matter which it considers significant to the Bank.

Responsibilities of the Bank's Supervisory Board include:

- Supervising the activities of the Management Board;
- Appointing and dismissing the General Director and other directors, concluding and terminating service contracts with them, as well as establishing a code of conduct for the members of the Management Board;
- Approving and amending the Bank's policy and other regulatory requirements;
- Inspecting the Bank's accounts and property, including inspection of conditions of cash desk, securities and assets, personally or with the help of invited experts;
- Requesting reports of the Bank's activities from the Management Board (including information concerning associated companies and subsidiaries) and reviewing the information provided by internal audit or external inspections;
- Convening an extraordinary general meeting, if necessary;
- Reviewing annual reports and the proposals of the Management Board on profit distribution;
- Representing the Bank in proceedings against the Bank's General Director and other directors;
- Approving the annual budget;
- Electing Supervisory Board committee members;
- Making decisions in other cases provided by applicable laws; and
- Approving the decisions of the Management Board (see page 62)

Operation of the Supervisory Board

During the year, there are usually four scheduled in-person meetings for the Bank's Supervisory Board. For the rest of the meetings the discussion and approval were held either through teleconference or through email correspondence.

At each scheduled meeting, the Supervisory Board receives reports from the Chairman, the General Director and the CFO on the performance and results of the Bank. The General Directors of the principal subsidiaries and the Deputy General Directors of the Bank regularly update the Supervisory Board on the performance, strategic developments and initiatives in their respective segment throughout the year. The Chief Risk Officer and General Counsel regularly present to the full Supervisory Board. The Supervisory Board receives updates from the Bank's operating functions on internal control and risk management, compliance, internal audit, human resources and corporate responsibility matters.

A typical quarterly in-person meeting will include discussion on the following topics:

- Updates from Committee Chairmen on matters discussed at the respective Committee meetings held the day before;
- The macroeconomic environment;
- Financial performance;
- Business segment performance and developments;
- A deeper dive into strategy and performance at one or more business units;
- New strategic initiatives and progress against strategy;
- Regulatory, legislative and other corporate governance updates;
- Developments in relation to principal risks and risk management.

A comprehensive assessment of the risk management framework and system of internal controls is performed at least twice a year through the Risk and Audit and Corporate Governance Committees or the full Supervisory Board.

Supervisory Board meetings are, however, flexible to ensure that pressing matters, when they arise, are addressed as quickly as possible.

The Chairman meets with the General Director after each meeting to agree the follow-up actions and to discuss how effective the meeting was.

The Chairman and General Director maintain frequent contact (in person or otherwise) with each other and the other Supervisory Board members throughout the year outside of the formal meetings.

Supervisory Board induction, on-going training and professional development

On appointment, each Supervisory Board member takes part in an induction programme, during which he or she meets members of executive management, receives information about the role of the Supervisory Board and individual members, each Supervisory Board Committee and the powers delegated to these Committees. The new member is also advised of the legal and other duties.

The Bank is committed to the continuing development of the Supervisory Board members in order that they may build on their expertise and develop an ever-more detailed understanding of the business, markets and regulatory environment in which the Bank operates and of the evolving corporate governance framework.

All of the Supervisory Board members participated in an on-going training and professional development throughout 2018, which included briefings, site visits, development sessions and presentations by members of management, external speakers and the Bank's professional advisors.

The Bank also ensures that all of the Supervisory Board members have access to the advice of the Supervisory Board Secretary as well as independent professional advice, at the Bank's expense, on any matter relating to their responsibilities.

Evaluation of BoGG Board/Supervisory Board performance

The BoGG Board and subsequently, the Bank's Supervisory Board continually strives to improve its effectiveness and recognises that its annual evaluation process is an important tool in reaching that goal.

For the year 2018 BoGG undertook an internal evaluation of the BoGG Board as a whole and its Committees. As a result of evaluation BoGG is confident that the BoGG Board has a good balance of skills, experience and diversity of backgrounds and personality that encourages open, transparent debate and change. The results of the evaluation rated the BoGG Board highly in most of the areas and confirmed that the Board operated effectively. The BoGG Board also recognised the areas for further improvement and set objectives for 2019 to address these. Based on the evaluation, the BoGG Board's objectives for 2019 are:

- increase the time dedicated to audit and risk matters at the respective Committee level, and introduce more communication and collaboration between the Audit and Corporate Governance Committee and Risk Committee;
- alongside the new General Director, focus closely on the Bank's vision and the strategy for the next three years and secure a close follow-up on the chosen strategy at BoGG Board level with clear feedback to management;
- ensure the KPIs associated with the vision and the strategy provide the right focus to management;
- increase the range of stakeholder views, including the views of shareholders, heard at BoGG Board level; and
- as the Group moves on from the Demerger, assure further succession planning both at BoGG Board level and across senior staff of the Group. In addition, in December 2018, the Non-Executive Directors met to evaluate the performance of the Chairman led by the Senior Independent Director and concluded that the Chairman continues to show effectiveness in leadership. The Chairman also met with Non-Executive Directors without the General Director present in December 2018.

BoGG Board and Committee meeting attendance

Details of BoGG Board, and subsequently the Supervisory Board's, and Committee meetings attendance in 2018 are presented below.

Members	Board	Audit and Corporate Governance	Nomination Committee	Remuneration Committee	Risk Committee
Neil Janin	6/6 scheduled 3/3 ad hoc	n/a	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	3/3	n/a
Alasdair Breach	6/6 scheduled 3/3 ad hoc	n/a	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	3/3	3/3
Tamaz Georgadze	6/6 scheduled 3/3 ad hoc	3/3 scheduled 1/1 ad hoc	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	3/3	3/3
Kaha Kiknavelidze	6/6 scheduled 2/2 ad hoc	n/a	2/2 scheduled	n/a	3/3
Hanna Loikkanen	6/6 scheduled 3/3 ad hoc	5/5 scheduled 1/1 ad hoc	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	n/a	n/a
Véronique McCarroll	2/2 scheduled 2/2 ad hoc	n/a	1/1 scheduled 2/3 ad hoc	n/a	1/1
Jonathan Muir	5/6 scheduled 3/3 ad hoc	5/5 scheduled 1/1 ad hoc	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	n/a	3/3
Cecil Quillen	6/6 scheduled 3/3 ad hoc	5/5 scheduled 1/1 ad hoc	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	3/3	n/a
Andreas Wolf	2/2 scheduled 2/2 ad hoc	2/2 scheduled	1/1 scheduled 3/3 ad hoc	n/a	n/a

Committees

Both the Bank's Supervisory Board and BoGG Board have delegated authority to respective Board Committees to carry out certain tasks on their behalf, in order to operate efficiently and give the right level of attention and consideration to relevant matters, and to ensure there is independent oversight of financial, audit, internal control and risk issues, review of remuneration, while reserving the authority to approve certain key matters, as documented in the Bank's charter reserved for the Supervisory Board, which is reviewed annually by the Supervisory Board.

In 2018, the BoGG Board had four Committees: Risk, Audit, Remuneration and Nomination. The Banks Supervisory Board had three Committees: Risk, Audit and Remuneration. On 2 January 2019, the Audit Committee of the Bank was transformed into the Audit and Corporate Governance Committee, on 7 January 2019 and 22 January 2019 the Special and the Nomination Committees were established on the Bank's Level.

The functions of BoGG Board's Risk, Audit, Nomination and Remuneration Committees are essentially the same as described below with regards to the Bank's Supervisory Board's respective Committees.

The Bank's the Supervisory Board had following Committees:

- the Audit and Corporate Governance Committee;
- the Risk Committee;
- the Nomination Committee (*From 22 January, 2019*);
- the Remuneration Committee and;
- Special Committee (*From 7 January, 2019*);

Audit and Corporate Governance Committee

The Audit and Corporate Governance Committee assists the Supervisory Board in relation to the oversight of the Bank's financial and reporting processes. It monitors the integrity of the financial statements and is responsible for governance around both the internal audit function and external auditor, reporting back to the Supervisory Board. It reviews the effectiveness of the policies, procedures and systems in place related to, among other operational risks, compliance, IT and information security (including cyber-security) and works closely with the Risk Committee in connection with assessing the effectiveness of the risk management and internal control framework. The Audit and Corporate Governance Committee oversees and challenges management on its internal control and risk management systems in relation to the financial reporting process.

Risk Committee

The main role of the Risk Committee is in relation to the oversight of risk. It reviews the Bank's risk appetite in line with strategy, identifies and monitors risk exposure and the risk management infrastructure, oversees the implementation of strategy to address risk, reviews the Bank's risk policies on regular basis cooperates and monitors the activities of the Chief Risk Officer, provides recommendations to the Supervisory Board regarding the risk strategies and effectiveness of the policies and in conjunction with the Audit and Corporate Governance Committee, assesses the strength and effectiveness of the risk management and internal control framework.

Nomination Committee

The Nomination Committee (recommended for systemically important banks) provides recommendations to the Supervisory Board on all new appointments of both directors and Supervisory Board members, ensures that the Supervisory Board is not dominated by any one individual or small group of individuals. The Nomination Committee is constituted to regularly review the structure, size and composition (including the skills, knowledge, experience and diversity) of the Supervisory Board. The committee is required to give consideration to succession planning for directors and other senior executives; and make recommendations to the Supervisory Board on new appointments of executive and non-executive directors and memberships in Supervisory Board committees. The committee also oversees the annual review of the Supervisory Board effectiveness.

Remuneration Committee

The Remuneration Committee reviews and recommends to the Supervisory Board the Remuneration Policy for the General Director, Deputy General Directors and executive management to ensure that remuneration packages are designed to promote the long-term success of the Bank and to see that management is appropriately rewarded for its contribution to the Bank's performance in the context of wider market conditions and shareholder views. The Committee determines the remuneration packages for the above-listed positions along with their terms of employment and assesses the performance of executive management against KPIs.

Special Committee

The Special Committee was established on 7 January 2019 in the interests of the best practices of corporate governance and provides oversight and additional scrutiny throughout the post-demerger process within the Bank. The functions of the Special Committee include general oversight of post-demerger processes, including review and approval of certain transactions between the Bank and former BGEO Group plc group companies.

Terms of reference and reporting to the Supervisory Board

Each Committee has agreed terms of reference, which are reviewed annually by each Committee and any changes are approved by the BoGG Board and the Bank's Supervisory Board, respectively.

All Non-Executive Directors have a standing invitation to attend Committee meetings (rather than just limiting attendance to Committee members).

Committee meeting attendance

Details of the Bank's Committee meetings attendance in 2018 are presented on page 57 above.

4.4. Management Board

The Management Board roles are the same for the Standalone and consolidated JSC Bank of Georgia

The Bank's Management Board consisted of the members listed below. The business address for all of the Management Board members is 29a Gagarini Street, Tbilisi 0160, Georgia.

Name	Current Position
Archil Gachechiladze	General Director
Kakhaber Kiknavelidze	General Director (until 28 January 2019)
Sulkhan Gvalia	Deputy General Director, Chief Financial Officer
Davit Tsiklauri	Deputy General Director, Chief Financial Officer (until 1 May 2019)
Levan Kulijanishvili	Deputy General Director, Operations
Mikheil Gomarteli	Deputy General Director, Retail Banking - Emerging and Mass Retail, and Micro Business Banking
Giorgi Pailodze	Deputy General Director, Corporate and Investment Banking
Vasil Khadeli	Deputy General Director, (until 11 June 2019)
George Chiladze	Deputy General Director, Chief Risk Officer
Vakhtang Bobokhidze	Deputy General Director, Chief Information Officer
Ramaz Kukuladze	Deputy General Director, SME and Premium Retail business (Until 1 May 2019)

Below are outlined the Bank's Management Board members' professional backgrounds:

■ Archil Gachechiladze General Director

Archil Gachechiladze was appointed as a CEO and General Director of the BoGG and the Bank on 28 January 2019. Prior to his recent appointment Mr Gachechiladze served as CEO of Georgian Global Utilities since January 2017 to January 2019. Mr Gachechiladze joined the Bank in 2009 as Deputy General Director, Corporate Banking (2009-2013) and has since held various roles with the Bank and its holding and sister companies, such as Deputy General Director, Investment Management (2013-2015), CFO of JSC BGEO Group (2015-2016) and Deputy General Director, Corporate Investment Banking (2016-2017) of the Bank. Mr Gachechiladze has over 17 years of experience in the financial services, including various senior positions both in local and international organisations, such as TBC Bank (2008-2009), Lehman Brothers Private Equity (currently Trilantic Capital Partners) (2006-2008), and Salford Equity Partners, KPMG and the World Bank's CERMA (1998-2004). Mr Gachechiladze received his undergraduate degree in Economics from Tbilisi State University and holds his MBA with distinction from Cornell University. He is also a CFA Charterholder and a member of the CFA Society in the United Kingdom.

■ **Sulkhan Gvalia**

Deputy General Director, Chief Financial Officer

Sulkhan Gvalia was appointed as Deputy General Director, Chief Financial Officer in May 2019. Mr Gvalia has extensive experience in banking having worked in a number of senior management roles at the Bank, including Chief Risk Officer (2005-2012) and Head of Corporate Banking (2012-2016). Prior to these roles Mr Gvalia served as Deputy Chairman of the management board of TbilUniversalBank, prior to its acquisition by Bank of Georgia in November 2004. Prior to his recent appointment Mr Gvalia was the founder and CEO of E-Space Limited, Tbilisi – the only Georgian company developing the electric car charging infrastructure in Georgia. He also serves as a non-executive independent director at Inecobank (Armenia). Mr Gvalia holds a law degree from Tbilisi State University.

■ **Levan Kulijanashvili**

Deputy General Director, Operations

Levan Kulijanishvili was appointed as Deputy General Director, Operations in September 2017, prior to which he served as BGEO Group plc's CFO and as Deputy General Director, Finance of the Bank from February 2016. He has been with the Bank since 1997. During his 20 years of service, Mr Kulijanishvili has held various senior positions, including Head of Compliance and Internal Control from 2009 until his appointment as Deputy General Director, Finance, Head of the Internal Audit department (2000 to 2009), Manager of the Financial Monitoring, Strategy and Planning department (1999 to 2000) and Head of the Financial Analysis division (1997 to 1999). Mr Kulijanishvili received his undergraduate degree in Economics and Commerce from Tbilisi State University and received his MBA from Grenoble Graduate School of Business.

■ **Mikheil Gomarteli**

Deputy General Director, Retail Banking - Emerging and Mass Retail, and Micro Business Banking

Following the split of Retail Banking into two segments in February 2017 due to significant growth in the Retail Banking business, Mr Gomarteli assumed the role of Deputy General Director responsible for Emerging and Mass Retail Banking and Micro Business Banking. Prior to this, Mr Gomarteli had served as the sole Deputy General Director of Retail Banking since February 2009. He has been with the Bank since December 1997. During his 20 years of service with the Bank, Mr Gomarteli has held various senior positions, including Co-Head of Retail Banking (March 2007 to February 2009), Head of Business Development (March 2005 to July 2005), Head of Strategy and Planning (2004 to 2005), Head of Branch Management and Sales Coordination (2003 to 2004), Head of Branch Management and Marketing (2002 to 2003) and Head of Banking Products and Marketing (2000 to 2002). Mr Gomarteli received an undergraduate degree in Economics from Tbilisi State University.

■ **Giorgi Pailodze**

Deputy General Director, Corporate and Investment Banking

Mr Pailodze was appointed as Deputy CEO, Corporate and Investment Banking of JSC Bank of Georgia in June 2019. Mr Pailodze has extensive experience in the global financial services sector, having worked for international and local banking institutions. Prior to joining the Bank, Mr Pailodze was a Vice President at Evercore, an investment banking advisory firm, where he was based in London (2017-2019) and New York (2015-2017). In his role at Evercore he provided strategic, debt and equity advice to corporate and private equity clients across a range of sectors. Prior to joining Evercore, Mr Pailodze spent two years in corporate and investment banking at Citigroup in New York. Mr Pailodze started his banking career in Georgia, where he held various managerial roles at TBC Bank and HSBC Bank Georgia. Mr Pailodze received his MBA degree from Cornell University and his undergraduate degree in business administration from Caucasus School of Business.

■ **George Chiladze**

Deputy General Director, Chief Risk Officer

Mr Chiladze was appointed as Deputy General Director, Chief Risk Officer in September 2013. He re-joined the Bank having already served as Deputy General Director, Finance from 2008 to 2012. From 2012 to 2013, Mr Chiladze was Deputy CEO at the Partnership Fund, and he served as general director of BTA Bank (Georgia) from 2005 to 2008. Prior to joining BTA Bank, he was an executive member of the Supervisory Board of JSC Europace Insurance Company and a founding partner of the management consulting firm, Altergroup Ltd. Mr Chiladze had previously worked in the US at the Programme Trading Desk at Bear Stearns in New York City, prior to returning to Georgia in 2003. Mr Chiladze received a PhD in Physics from Johns Hopkins University in Baltimore, Maryland and an undergraduate degree in Physics from Tbilisi State University.

■ **Vakhtang Bobokhidze**

Deputy General Director, Chief Information Officer

Mr Bobokhidze was appointed as Deputy General Director, Chief Information Officer in March 2018, prior to which he served as Head of IT since April 2016. He joined the Bank in late 2005 as a Quality Control Manager through a progression of positions until he joined JSC Bank Republic in 2010. Mr Bobokhidze made his return to the Bank in December 2010 as IT Business Consultant and he currently holds the position Chief Information Officer. He received his undergraduate and MBA degree from Tbilisi State University.

The Management Board of the Bank is an executive body that is responsible for the day-to-day management of the Bank (with the exception of the functions reserved to the GMS and the Supervisory Board) and consists of the General Director and not less than three directors. The Management Board of the Bank is accountable to the shareholders and the Supervisory Board and its members are appointed and dismissed by the Supervisory Board. Any member of the Management Board shall have the right to request from any Supervisory Board member that a meeting of the Supervisory Board be called and he/she may address such meeting.

The Supervisory Board of the Bank approves the remuneration and other conditions of employment for each member of the Management Board of the Bank. Certain resolutions of the Management Board of the Bank are subject to the prior approval of the Supervisory Board of the Bank.

The Management Board is led by the General Director, who together with the Supervisory Board, allocates responsibilities of the Management Board among its members. The responsibilities of the Management Board include:

- Conduct of the Bank's day-to-day activities;
- Review of agenda items for the GMS or the Supervisory Board meetings, obtaining all the necessary information, preparing proposals and drafting resolutions;
- Drafting and presenting to the Supervisory Board for approval the business plan for the following year (such business plan to include the budget, profit and loss forecast and the Bank's investments plan);
- Review of issues in relation to lending, settlement, financing, cash services, security, accounting and reporting of cash and valuables of the Bank and internal controls;
- Decisions regarding the operation of the Bank's branches and service centers, ensuring that the branch managers and heads of service centers fulfil their tasks and functions;
- Review of the information provided by internal audit or external inspections, and the reports submitted by the branch managers and heads of service centers, making appropriate decisions;
- Ensuring the fulfilment of resolutions passed at the GMS and the Supervisory Board;
- Developing policies, by-laws and other regulatory documents, which are approved by the Supervisory Board and ensuring compliance with such policies, by-laws and regulatory documents;
- Deciding on the appointment, dismissal, training and remuneration of staff;
- Convening an extraordinary general meeting, if necessary;
- Any other issues which may be assigned to the Management Board by the Supervisory Board and/or the GMS; and
- Fulfilling the responsibilities set forth by the Bank's charter and the applicable laws.

The following activities may be carried out by the Management Board only with the approval of the Supervisory Board:

- Acquisition and disposal of a stake in other companies if the amount of such stake/shares exceeds 50.0% of the total equity of such company or the volume of the transaction exceeds 2.5% of the Bank's equity value as of the end of the previous calendar month;
- Acquisition, transfer and encumbrance of real estate and related ownership rights, if such transaction falls outside the scope of routine economic activity of the Bank and the volume of such transaction exceeds 2.5% of the Bank's equity value as of the end of the previous calendar month;
- Establishment and liquidation of branches;
- Investments, the partial or total amount of which exceeds 2.5% of the Bank's equity value as of the end of the previous calendar month;
- Borrowing funds in excess of 2.5% of the Bank's equity value as of the end of the previous calendar month;
- Securing debt financing, if such financing falls outside the scope of routine economic activity;
- Launching a new type of banking activity or terminating or suspending the existing type of banking activity;
- Adopting general principles of business strategy and the business plan of the Bank and the development and approval of the annual budget and long-term liabilities;
- Determination of the remuneration and/or additional benefits for the Bank's top management (General Director, other members of the Management Board and any other top managers so selected by the Supervisory Board);
- Appointment and dismissal of trade representatives;
- Approval of an agreement or contract pursuant to which the expenditures of the Bank (payable by single or several tranches) exceeds 1.0% of the Bank's equity value as of the end of the previous calendar month;
- Determination and approval of internal policies and procedures for lending, investing, foreign exchange, assets and liabilities management, asset valuation, their classification and adequate provisioning;
- Determination and approval of the minimal and maximal interest rates to be used on credits and deposits;
- Redemption of the Bank's shares in cases envisaged by the applicable laws, including the redemption of treasury shares;
- All exposures to a single group of borrowers over US\$25.0 million must be approved by the Supervisory Board; and
- Other activities that may be prescribed by applicable laws.

The Management Board is led by the General Director who is responsible for: (i) acting independently on behalf of the Bank (subject to any required consents from the Supervisory Board); (ii) chairing meetings of the Management Board, supervising the implementation of decisions of the Management Board, Supervisory Board and the GMS, assigning tasks to the Management Board members with the consent of the Supervisory Board and to other managers of the Bank and issuing relevant orders, instructions and other directives for these purposes; (iii) submitting for approval to the Supervisory Board, recommendations on the remuneration and bonuses of the Bank's employees; (iv) appointing and dismissing employees in accordance with the employee recruitment plan approved by the Management Board; (v) carrying out any other activity required for attaining the goals of the Bank (except those that fall within the competence of the GMS or Supervisory Board). The General Director is entitled to delegate his direct tasks to other Management Board members or the heads of the relevant departments of the Bank as deemed appropriate.

4.5. Financial reporting procedures and risk management

Financial reporting procedures of the Group and the Bank are centralised and are managed and monitored by the Finance Department of the Bank and Group Budgeting and Reporting. Each subsidiary has a designated financial reporting team. Their function and performance is coordinated and controlled by the Group Reporting team. Overall monitoring of the process is led by the Group's CFO. The Bank's and the Group's financial reporting procedures are aimed at producing annual full set and interim condensed stand-alone and consolidated financial statements in accordance with IFRS and EU IFRSs. In 2007 the Group issued financial reporting procedures manual, which is a set of instructions and templates prescribing the key components, key rules, procedures and deadlines for preparing financial statements. The manual is regularly updated based on the changes in the Group or in reporting standards.

Management Report 2018 / JSC Bank of Georgia

Process of financial reporting starts at subsidiary level. Finance department of each subsidiary prepares respective full package financial reports, which are then reviewed and finally approved by subsidiary CFOs. Financial reports and information packages of the subsidiaries are further submitted to the Group Budgeting and Reporting team, which reviews the reports and consolidates them into the Group's and the Bank's financial Statements. Consolidated full package report is reviewed and approved by the Group's and the Bank's CFO.

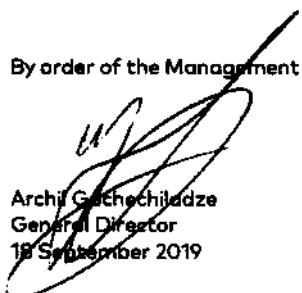
Following CFO approval, financial statements are reviewed by Management Board, Audit Committee, Supervisory Board and external auditors. The Bank's and the Group's financial statements are authorized for issuance by the Management Board, Audit Committee and Supervisory Board.

Internal Audit Department of the Bank and the Group regularly reviews financial reports and financial statements of the Bank and the Group and provides Finance Department and Group Reporting and Budgeting team with review points and suggestions for improvement.

5. Management Board statement

The Management Board is responsible for preparing the Annual Report and the consolidated and separate financial statements in accordance with applicable law and regulations. We consider that the Annual Report and the consolidated and separate financial statements taken as a whole, are fair, balanced and understandable and gives shareholders the information needed to assess the Group's position and performance, business model and strategy.

By order of the Management Board



Archil Gachechiladze
General Director
18 September 2019

Management Report 2018 / JSC Bank of Georgia

References

The Bank	JSC Bank of Georgia
The Board	The Board of Directors of Bank of Georgia Group plc
The Group	The Bank and its subsidiaries
The Directors	Members of the BoGG Board of Directors
The Report	Management Report of JSC Bank of Georgia
CFO or Chief Finance Officer	Chief Finance Officer of the Bank
CRO or Chief Risk Officer	Chief Risk Officer of the Bank
The Charter	Bank's charter
GMS	General Meeting of Shareholders
IFRSs	International Financial Reporting Standards
Management Board/Executive Management	Management Board of the Bank and the Group
Supervisory Board	Supervisory Board of the Bank and the Group
Return on average total equity (ROAE)	Profit for the period attributable to shareholders of BOGG divided by monthly average equity attributable to shareholders of BOGG for the same period
Loan Book	Through the report the term "loan book" and "loans" represents the sum of loans to customers and finance lease receivables. Further the gross loans and respective allowance for impairment are presented net-of expected credit loss (ECL) on contractually accrued interest income. These do not have an effect on the net loans to customers balance. Management believes that netted-off balances provide the best representation of the Group's loan portfolio position.

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი **N191178742**

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი **25.09.2019 6**
სანოტარო მოქმედების დასახელება **დოკუმენტის ასლის დამოწმება**
ნოტარიუსი **ნინო მასხულია**
სანოტარო ბიუროს მისამართი **ქ.თბილისი, შალვა დადიანის ქუჩა N12.**
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი **2997150**
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი **95815617598919**

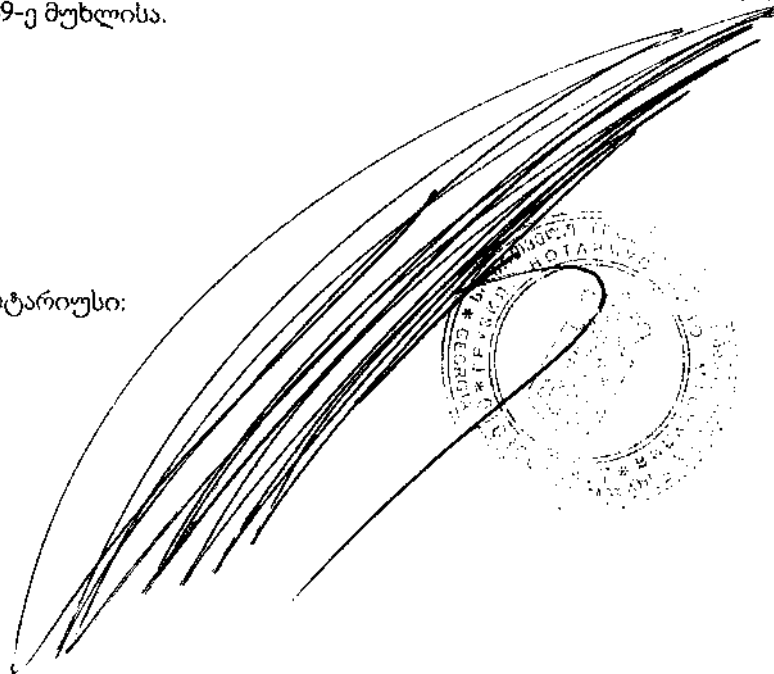

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

ორიათასცხრამეტი წლის ოცდახუთ სექტემბერს მე, ნოტარიუსი, ნინო მასხულია, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ.თბილისი, შალვა დადიანის ქუჩა №12, ვამოწმებ არასახელმწიფო (ინგლისურ) ენაზე წარმოდგენილი დოკუმენტის ფოტოასლის იდენტურობას მის დედანთან, სამოცდაშვიდ გვერდზე, ექვს ცალად, რომელიც ჩემთან წარმოდგენილია ქალბატონი მზია თულიანის მიერ, დაბადებული 1952 წლის 17 აპრილს თბილისში, პირადი №01009023304, რეგისტრირებული ქ.თბილისში, ო.დგებუაძის ქუჩა N1, ბინა 236.

დოკუმენტი არ არის აკინძული და დალუქული. ნოტარიუსს არ ეკისრება პასუხისმგებლობა იმის გამო, თუკი დოკუმენტის დედანი კანონსაწინააღმდეგოა ან გაყალბებულია მატერიალურად ან შინაარსობრივად.

გადახდილია 237,18 ლარი - აქედან: საზღაური 201,00 ლარი „სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისთვის დადგენილი საფასურის ოდენობის, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბრის N507 დადგენილების 31.5 მუხლის საფუძველზე, ხოლო 36,18 ლარი დღგ, თანახმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლისა.

ნოტარიუსი:



ნინო მასხულია



**Building a better
working world**

EY LLC

Kate Akhiani Street, 44

Tbilisi, 0105, Georgia

Tel: +995 (32) 215 8811

Fax: +995 (32) 215 8822

www.ey.com/ge

საქართველო, 0105 თბილისი

კატე აფხაზის ქუჩა 44

ტელ: +995 (32) 215 8811

ფაქსი: +995 (32) 215 8822

www.ey.com/ge

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერსა და სამეთვალყურეო საბჭოს -

ჩვენ სს „საქართველოს ბანკის“ აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 13 მარტს გაცემულ დასკვნაში და აუდიტირებულ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 13 აგვისტოს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომზადარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- წლიურ ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- წლიურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

18 სექტემბერი 2019

გენერალური დირექტორი

მმართველობითი ანგარიში 2018



საქართველოს ბანკი
BANK OF GEORGIA

Handwritten signature

შინაარსი

1.	შესავალი	1
1.1.	ჩვენს შესახებ	1
1.2.	ჯგუფის სტრუქტურა	2
2.	საქმიანობის მიმოხილვა	3
2.1.	სტრატეგია	3
2.1.1.	მიმდინარე სტრატეგიის განხორციელება	4
2.1.2.	საცალო საბანკო საქმიანობა – კლიენტზე ორიენტირებული, მულტიბრენდული სტრატეგია	4
2.1.3.	კორპორატიული საბანკო საქმიანობა	6
2.1.4.	დაგროვილი ქონების მართვა	6
2.2.	გაუმჯობესებები	6
2.2.1.	ღრმა ანალიზი	7
2.2.2.	ციფრული/ელექტრონული საბანკო მიმართულება	8
2.2.3.	ეფექტურობის ზრდა და ოპტიმიზაცია	9
2.3.	ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	11
2.4.	რისკის მართვა	21
2.5.	ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	26
2.6.	წილის გამოსყიდვა	26
3.	არაფინანსური ინფორმაცია	26
3.1.	რესურსები და პასუხისმგებლობები	38
4.	კორპორატიული მმართველობა	38
4.1.	კორპორატიული მართვის ჩარჩო	39
4.2.	აქციონერთა ჩართულობა	41
4.3.	სამეთვალყურეო საბჭო, BCG საბჭო და კომიტეტები	51
4.4.	დირექტორთა საბჭო	54
4.5.	ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები და რისკის მართვა	54
5.	დირექტორთა საბჭოს განაცხადი	55
	მითითებები	

შპს აფიონი

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

1. შესავალი

1.1. ჩვენს შესახებ

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა 1994 წლის 21 ოქტომბერს, როგორც სააქციო საზოგადოება („სს“) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები ქმნიან კომპანიათა ჯგუფს („ჯგუფი“).

ჯგუფი ახორციელებს: ა) საბანკო საბანკო მომსახურებას; ბ) კორპორატიულ საბანკო მომსახურებას და დაგროვილი ქონების მართვას საქართველოში და გ) საბანკო ოპერაციებს ბელარუსში („BNB“). დამხმარე ბიზნეს მიმართულებებს ასევე წარმოადგენს ლიზინგი და გადახდის სერვისები. ჯგუფის ძირითადი კომპანია არის საქართველოში წამყვანი უნივერსალური ბანკი - სს საქართველოს ბანკი. ჯგუფის მიზანია ისარგებლოს საქართველოს ეკონომიკის უპირატესი ზრდით მისი საბანკო და კორპორატიული საბანკო მომსახურებების საშუალებით. ბანკის მიზანია მიიღოს მისი სტრატეგიის ფარგლებში გამოყენებულ აქტივებზე შემოსავალი წლიურად სულ მცირე 20% (ROAE) და მისი საკრედიტო პორტფელის 15% წლიური ზრდა.

2018 წლის 31 დეკემბრის ბანკს ჰქონდა 276 სერვისცენტრი საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში. ბანკის რეგისტრირებული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0160, გაგარინის ქუჩა 29ა.

მფლობელობა

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო ჯგუფი“ იყო ბანკის მთავარი აქციონერი და ფლობდა ბანკის აქციების 79.78%-ს, ხოლო აქციების 19.78%-ს ფლობდა „ბიჯეო გრუპ ფლს“. აქციების დარჩენილ 0.45%-ს ფლობს 1000-მდე სხვადასხვა პირი საქართველოს საფონდო ბირჟაზე.

2018 წლის 29 მაისამდე სს „ბიჯეო ჯგუფი“ სრულად ფლობდა ინგლისსა და უელსში დაფუძნებული დია სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო გრუპ ფლს“ („BGEO“), რომელიც იყო ბანკის საბოლოო მშობელი კომპანია. „ბიჯეო გრუპ ფლს“-ს აქციები შეყვანილი იყო გაერთიანებული სამეფოს მარეგისტრირებული ორგანიზაციის ოფიციალური ნუსხის პრემიუმ დაშვების სეგმენტში და უფლება ჰქონდა ევაკრა ღს „ლონდონის საფონდო ბირჟის“ რეგისტრირებული ფასიანი ქაღალდების მთავარ ბაზარზე, რაც ძალაში იყო 2012 წლის 28 თებერვლიდან.

2017 წლის 3 ივლისს „ბიჯეო გრუპ ფლს“-მ გამოაცხადა საკუთარი განზრახვის შესახებ, რომელიც ითვალისწინებდა ბიჯეო ჯგუფის გაყიდვას ლონდონში რეგისტრირებულ საბანკო ბიზნესად - ღს „საქართველოს ბანკის ჯგუფად“ და ლონდონში რეგისტრირებულ საინვესტიციო ბიზნესად - ღს „საქართველოს კაპიტალად“, 2018 წლის პირველი ნახევრის ბოლოსთვის. გაყოფა განხორციელდა 2018 წლის 29 მაისს და ღს „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ გახდა სს „ბიჯეო ჯგუფის 100%-ის მფლობელი აქციონერი, ბანკის საბოლოო აქციონერი.

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, „ბიჯეო გრუპ ფლს“ ამოღებულია საფონდო ბირჟის რეგისტრირება და გარდაიქმნა „ბიჯეო გრუპ ლიმიტედად“, ინგლისში დარეგისტრირებულ შერეულდული პასუხისმგებლობის კომპანიად, მაშინ როცა ორი გაყოფილი სუბიექტი: „ბიჯეო გრუპ ფლს“ (დაშვებული გაერთიანებული სამეფოს ლისტინგის ოფიციალური სიის პრემიუმ ლისტინგში და რომელიც სავაჭროდ გატანილია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე ტიკერით BGEO) და „საქართველოს კაპიტალი“, (დაშვებული გაერთიანებული სამეფოს ლისტინგის ოფიციალური სიის პრემიუმ ლისტინგში და რომელიც სავაჭროდ გატანილია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე ტიკერით CGEO) აგრძელებენ ოპერაციებს როგორც დამოუკიდებელი ლონდონის ლიტინგში შეტანილი კომპანიები.

2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქვემოთ ჩამოთვლილი აქციონერები ფლობდნენ ღს „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“-ს (BoGG) და შესაბამისად ღს „ბიჯეო გრუფი“-ს მთლიანი გამოშვებული აქციების 3.0%-ზე მეტს. სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად ფლობდნენ გამოშვებული აქციების 3.0%-ზე ნაკლებს.

	31 დეკემბერი 2018(BoGG)	31 დეკემბერი 2017(BGEO Group plc)
აქციონერი		
JSC Georgia Capital	19.90%	-
Harding Loevner Management LP	4.66%	8.32%
JP Morgan Asset Management	3.01%	2.34%
Norges Bank Investment Management	2.56%	3.11%
სხვები	69.87%	86.23%
სულ	100.00%	100.00%

* 2019 წლის ივნისში წლიური საკრედიტო პორტფელის ზრდის გეგმა გადაფასდა 15-20%-დან 15%-მდე.

** აქციების პროცენტული მაჩვენებლის გაანგარიშების მიზნით, დენომინატორი მოიცავს გამოშვებული აქციების მთლიან რაოდენობას, რომელიც მოიცავს ტრასტში არსებულ აქციებს BoGG ჯგუფის კომპანიების წილობრივი ინსტრუმენტების ანაზღაურების მიზნით

Handwritten signature

1.2. აგუფის სტრუქტურა

[illegible]

Вн. ауд. 28

2. საქმიანობის მიმოხილვა

2.1. სტრატეგია

სს საქართველოს ბანკი ჯგუფის მთავარი კომპანიაა, აქედან გამომდინარე ბანკის სტრატეგია ანალოგიურია დამოუკიდებელ და კონსოლიდირებულ დონეზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს მანდატი მოიცავს ბანკის რისკისადმი მიდრეკილებასა და რისკისადმი ტოლერანტულობის შეფასებას, ასევე, რისკის საფრთხეების მონიტორინგს, რათა ბანკის წინაშე არსებული მთავარი რისკების ხასიათი და მოცულობა შეესაბამებოდეს ბანკის საერთო და სტრატეგიულ მიზნებს.

სტრატეგია

ბანკის მიზანია ისარგებლოს საქართველოს ეკონომიკის უპირატესი ზრდით მისი საცალო და კორპორატიული საბანკო მომსახურებების საშუალებით. ბანკის მიზანია მიიღოს მისი სტრატეგიის ფარგლებში (i) გამოყენებულ აქტივებზე შემოსავალი წლიურად სულ მცირე 20% (ROAE) და (ii) მისი საკრედიტო პორტფელის 15% წლიური ზრდა. ბანკის სტრატეგიული პრიორიტეტები საშუალოდან გრძელვადიან პერიოდში შემდეგია:

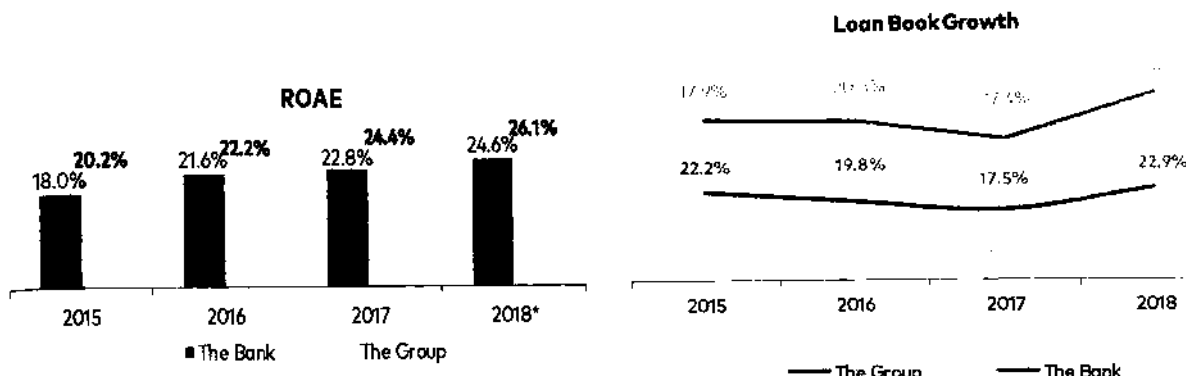
2019 წლის ივნისში ჯგუფმა შევალა ჯგუფის და ბანკის სტრატეგია:

- საცალო საბანკო საქმიანობის კლიენტზე ორიენტირებული მოდელი, რომელიც ორიენტირებულია კლიენტის წარმატებაზე.** ბანკმა დაიწყო კლიენტზე ორიენტირებულ მოდელზე გადასვლა, რომელიც ითვალისწინებს ფილიალების გაფართოებას და გადაკეთებას, საერთაშორისო მენეჯმენტის საკონსულტაციო ფირმასთან კონსულტაციის საფუძველზე, რომელიც წარმოადგენს დამოუკიდებელ კონსულტანტს; კლიენტზე ორიენტირებული მომსახურების გაწევას „ფორნ-ოფისის“ პერსონალის ტრენინგის გზით, რომლის მიზანია ჯგუფის მთლიანი პროდუქტის გაყიდვა და მომსახურება და მათი დროის გამოთავისუფლებას იმ პროცესების გადატანით ბექ-ოფისში, რომელიც არ არის კლიენტზე ორიენტირებული; და კლიენტზე ორიენტირებული ციფრული ქსელების განვითარებას. კლიენტზე ორიენტირებული ფილიალების გაფართოება და კლიენტზე ორიენტირებული მოდელის განხორციელება დასრულდა 2017 წლის ბოლოს და ბანკი უკვე მუშაობს ამ მოდელზე. საცალო საბანკო საქმიანობაში მთავარი საორიენტაციო სფეროა ბანკის კლიენტებისთვის მომსახურებების გაწევა მოხერხებული ქსელებით და გადახდის ეკოსისტემით და საუკეთესო გადაწყვეტაზე დაფუძნებული მომსახურების შეთავაზება სპეციალური პროდუქტების და მომსახურებების შემუშავებით, სიდრმისეული ანალიზის, ოპტიმიზირებული პროცესების და ციფრული ეკოსისტემის დახმარებით. საცალო საბანკო მიზნებში გაფართოებას ვგეგმავთ გაზრდილი კლიენტების კმაყოფილების ხარჯზე, რის მიღწევასაც ვგეგმავთ ციფრულიზაციისა და კლიენტისებზე მორგებული საბანკო მომსახურების შეთავაზებით.
- „სოლო“ და მცირე და საშუალო საწარმოების კლიენტების ზრდა.** ბანკმა მიაღწია თავის მიზანს - 40,000 „სოლო“ კლიენტი 2018 წლის ბოლოს, რომელიც განხორციელდა მოცემულ ვადამდე, კერძოდ: 2018 წლის მესამე კვარტალში, და ამჟამად ჰყავს 44,000-ზე მეტი „სოლო“ კლიენტი. ბანკი აპირებს გაზარდოს მისი „სოლო“ ფრანჩაიზ არსებული კლიენტების ჩართულობისა და ლოიალობის საშუალებით და მიზნად ისახავს გააორმაგოს მოგება 112 მილიონამდე 3 წელიწადში, საუკეთესო მომსახურების, ციფრულიზაციის და კლიენტზე მორგებული შეთავაზებებით. ბანკი ასევე აპირებს გაზარდოს მისი SME კლიენტების რაოდენობა და გაგრძელოს კომპლექსური სოლო საბანკო მომსახურებების გაწევა მცხოვრებლებისთვის და მისი SME კლიენტების აღმასრულებლებისთვის და საცალო ბანკინგის მომსახურებები მათი თანამშრომლებისთვის.
- შემდგომი ზრდა კორპორატიული საბანკო საქმიანობაში (CB) წარმატებული დეკონსოლიდაციის შედეგ.** ბანკმა და ჯგუფმა წარმატებით მიაღწია მის მიზანს, შეამციროს მთლიანი საკრედიტო პორტფელით გათვალისწინებული მისი ათი უმსხვილესი რისკის პოზიცია 10%-მდე. 2018 წელს, ბანკმა განახალა კორპორატიული საბანკო საქმიანობაში (CB) ზრდა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მისი მთავარი ათი კლიენტის მთლიანი საკრედიტო პორტფელთან შეფარდების კოეფიციენტი შეადგენდა 8.4%-ს, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ 8.7%-თან შედარებით (განგაზრდა სს საქართველოს ბანკის კონსოლიდირებული მონაცემების საფუძველზე, რომელიც მომზადდა ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბანკი აპირებს კვლავ გაზარდოს კორპორატიული საბანკო საქმიანობის საკრედიტო პორტფელი, იმ მიზნით, რომ შენარჩუნდეს ძირითადი ათი უმსხვილესი მსხვებლის კონცენტრაცია მთლიანი საკრედიტო პორტფელის არანაკლებ 10%-მდე. კორპორატიული საბანკო საქმიანობა ასევე ორიენტირებულია ახალი არასაკრედიტო პროდუქტების განვითარებაზე, როგორიცაა ფაქტორინგი, მიწოდების ქსელის დაფინანსება და შეუღლებული დაფინანსების პროდუქტები. კორპორატიული საბანკო საქმიანობის მთავარი სტრატეგიული მიზნებია წლიურად სულ მცირე 20% (ROAE) და საკრედიტო პორტფელის 15%-20% წლიური ზრდა.
- ბაკოშიზის შემოსავლის გაზრდა.** ბანკის და ჯგუფის მიზანია ყურადღება გაამახვილოს CB-ს კლიენტების შემოსავლიდან და კერძოდ მისი საცალო ფინანსური ფრანჩაიზისგან საკომისიო შემოსავლების გაზრდაზე, რომელიც ბანკის აზრით ყველაზე ძლიერია რეგიონში.
- რეგიონული კერძო საბანკო პატი.** ბანკი დარწმუნებულია, რომ საქართველოს აქვს კარგი მდებარეობა საიბისოდ, რომ მისი შედარებით თანამედროვე მარეგულირებელი სისტემის (მათ შორის AML კანონმდებლობა, რომელიც მოითხოვს, რომ ორგანიზაციებს, მათ შორის კომერციულ ბანკებს ჰქონდეთ ანგარიშგება, რათა შეამოწმონ და ასახონ საცემო გარიგებები და ფულადი ტრანზაქციის ანგარიშები, რომელიც აღემატება 30,000 ლარს, ან უცხოურ ვალუტაში ეკვივალენტურ თანხას), მომხმარებელი დაცვის მაღალი სტანდარტებისა და ხელსაყრელი საგადასახადო კანონმდებლობის გამო გახდეს რეგიონის კერძო საბანკო პატი. დაგროვილი ქონების მართვის მიმართულება ითვალისწინებს პირადი საბანკო მომსახურებების გაწევას მაღალი შემოსავლების მქონე ფიზიკური პირებისთვის 76 ქვეყანაში და სთავაზობს საინვესტიციო მართვის პროდუქტებს საერთაშორისო მასშტაბით წარმომადგენლობების მეშვეობით ლონდონში, ზუდაპეტში, სტამბულში და თელ-ავივში. ეს მიმართულება იყენებს ბანკის ცოდნასა და შესაძლებლობებს ქართულ და მეზობელ ბაზრებზე კვლევის და ექსპერტიზის თვალსაზრისით.

1604 აგვისტო 2018

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

2.1.1. მიმდინარე სტრატეგიის განხორციელება



ROAE - 20%+

ჩვენ მუდმივად ვახორციელებთ შემოსავლების ზრდას 20%-ს ზემოთ.

საკრედიტო პორტფელის c.15-20%*

2017 წლის დასრულებამდე, საკრედიტო პორტფელის ზრდა ორიენტირებული იყო საცალო საბანკო საქმიანობაზე, ხოლო კორპორატიულ საბანკო საქმიანობაში ჩვენი მიზანი იყო ჩვენი ათი უმსხვილესი მსესხებლის კონცენტრაციის შემცირება ბილიონი საკრედიტო პორტფელის 10%-მდე. კორპორატიული საბანკო საქმიანობის პორტფელში რისკის წარმატებული დეკონცენტრაციის შემდეგ, კრედიტირების ზრდა ამგვარად უფრო დაბალანსებულია საცალო და კორპორატიულ საბანკო საქმიანობებს შორის და ჩვენი რწმენით ეს ტენდენცია გაგრძელდება.

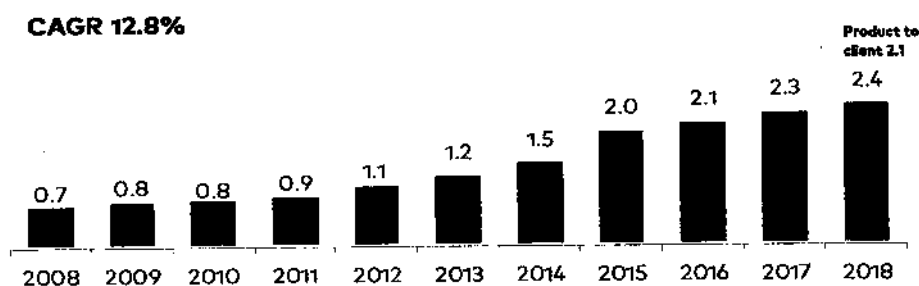
2018* - ჯგუფი 26.3%/ ბანკი 24.8%

2018 - ჯგუფი 22.9%/ ბანკი 23.4%***

2.1.2. საცალო საბანკო საქმიანობა - კლიენტზე ორიენტირებული, მულტიბრენდული სტრატეგია

ბოლო ათწლეულის განმავლობაში, საცალო საბანკო საქმიანობა არის ზრდის მთავარი ფაქტორი და ინარჩუნებს ეფექტურ მაჩვენებლებს - ჰყავს 2.4 მილიონი კლიენტი, საცალო საკრედიტო პორტფელის 24.2% წლიური ზრდა. ბოლო რამდენიმე წელი აღსანიშნავი იყო პროდუქტზე ორიენტირებიდან - კლიენტზე ორიენტირებულ მიზნებს მიყვება წარმატებული ტრანსფორმაციით, რაც უზრუნველყოფს უფრო ეფექტურ ინდივიდუალურ მომსახურებებს საქართველოს ბანკის მულტიბრენდული სტრატეგიის მეშვეობით. ჩვენ მივაღწიეთ მნიშვნელოვან შედეგებს პოპულარული ციფრული პლატფორმების შექმნაში, როგორცაა ჩვენი მობილური საბანკო აპლიკაცია (mBank) და მიმზიდველი ლოიალობის პროგრამები, ორივე ზემოაღნიშნული შეადგენს კლიენტზე ორიენტირებული მიზნების მოდელის განუყოფელ ნაწილს, და ორიენტირებულია ვართ კლიენტთან მჭერი ურთიერთობების დამყარებაზე.

საცალო საბანკო მომსახურების 2.4 მილიონი კლიენტი



ჩვენი საცალო საბანკო საქმიანობა შედგება ოთხი სეგმენტისგან: Express Bank ნებისმიერი საცალო კლიენტებისთვის; საქართველოს ბანკის წამყვანი საცალო ქსელის ბრენდი: „სილი“ - მაღალ შემოსავლიანი საცალო კლიენტებისთვის; და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) საბანკო მომსახურება. თითოეული სეგმენტი ემსახურება და ორიენტირებულია მათი კლიენტების სპეციალურ საჭიროებებზე.

* 2018 წლის შედეგები კორექტირდა 45.4 მლნ ლარის გაყოფასთან დაკავშირებული ხარვეზით, 8.0 მლნ ლარის გაყოფასთან დაკავშირებული კორპორატიული მოგების გადასახადით მიღებული მოგებით, 3.9 მლნ ლარის ყოფილი გენერალური დირექტორის შრომითი საქმიანობის შეწყვეტის გასაძრველოთი (მოგების გადასახადის გამოკლებით) და 30.3 მლნ. ლარის გადავადებული საგადასახადო ნაშთების ერთჯერადი გადაფასებით.

**2019 წლის ივნისში წლიური საკრედიტო პორტფელის ზრდის გეგმა გადაფასდა 15-20%-დან 15%-მდე.

***ამ მმართველობითი ანგარიშის მიზნებისთვის საკრედიტო პორტფელი წარმოადგენს მომხმარებლებზე გადებული სესხებისა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების ჯამს.

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სასაქონლო ფინანსები

Segments

 BANK OF GEORGIA EXPRESS	 BANK OF GEORGIA	 SOLO	 BANK OF GEORGIA BUSINESS
Emerging Retail	Mass Retail	Mass Retail	Micro, Small and Medium Business

Strategic focus

მომგებიანობა და ზრდა კლიენტზე ორიენტირებული ბიზნეს მოდელის მეშვეობით

კლიენტები

539 k	1,663 k	44 k	195 k
2018 მოგება*			
40 მლნ ლარი +2.0 % y-o-y	109 მლნ ლარი -1.4% y-o-y	56 მლნ ლარი +31.4% y-o-y	79 მლნ ლარი +58.2% y-o-y
მოგება თითოეულ კლიენტზე*			
75 ლარი	67 ლარი	1,455 ლარი	440 ლარი
P/C კოეფიციენტი			
3.3	1.7	5.4	1.4
ფილიალები			
165	94	12	n/a

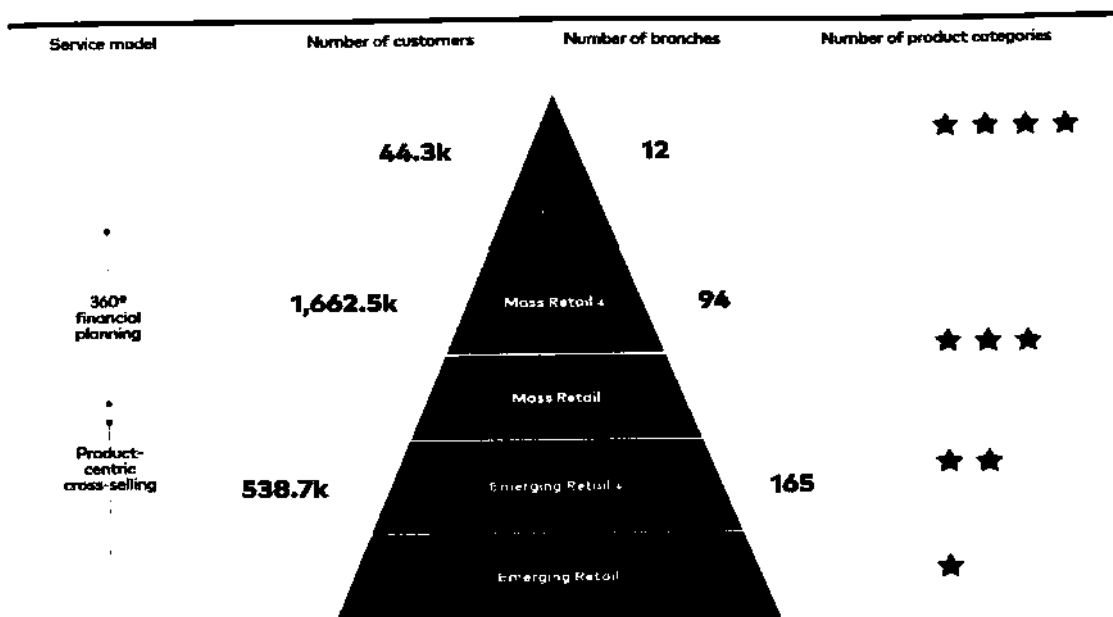
* გაყოფასთან დაკავშირებულ ხარჯებზე და გადახადებულ საგადასახადო წამულის გადასაცემის ერთეული გავლენა.

ფილიალის საოპერაციო მოდელი
კლიენტზე ორიენტირებული მიდგომა

Client	Universal banker	Products
		Mortgages
		Deposits
		Current accounts
		Credit cards
		Consumer loans

Handwritten signature

საგალო საბანკო საქმიანობის კლიენტის სეგმენტაცია



2.1.3. კორპორატიული საბანკო საქმიანობა

საქართველოს ბანკის კორპორატიული საბანკო მომსახურება (CB), c 2,500 კლიენტით 2018 წლის ბოლოს, არის კორპორატიული საბანკო გადაწყვეტის წამყვანი პროვაიდერი საქართველოში. ჩვენი კორპორატიული საბანკო საქმიანობის ფრანშიზა იყენებს საუკეთესო გამოცდილებას პროდუქტის შემუშავებაში და სრულად ფლობს ინფორმაციას თითოეული კლიენტის შესახებ მომგებიანი ტრანზაქციების განხორციელებისთვის ბანკისთვის და მაქსიმალური მომსახურების შეთავაზებისთვის კლიენტისთვის.

2018 წელს კორპორატიული საბანკო მომსახურების პორტფელი კვლავ განაგრძობს ზრდას აშს შემდეგ, რაც ჩვენი სტრატეგიული მიზანი, რომელიც ითვალისწინებს კორპორატიული საბანკო მომსახურების საკრედიტო პორტფელის დეკონცენტრაციას და რეპოზიციას, წარმატებით განხორციელდა 2017 წლის ბოლოს. CB-ს დამოუკიდებელი ბანკის საკრედიტო პორტფელმა შეადგინა 2.4 მილიარდი ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის, 19.7% წლიურად. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მისი მთავარი ათი კლიენტის მთლიან საკრედიტო პორტფელთან შეფარდების კოეფიციენტი შეადგენდა 8.4%-ს.

ვინაიდან ბანკი აპირებს კვლავ გაზარდოს კორპორატიული საბანკო საქმიანობის საკრედიტო პორტფელი, საქართველოს ბანკი აგრძელებს რისკის კონცენტრაციის გონივრულ მართვას იმ მიზნით, რომ შენარჩუნდეს ძირითადი ათი უმსხვილესი მსესხებლის კონცენტრაცია მთლიანი საკრედიტო პორტფელის არანაკლებ 10%-მდე. კორპორატიული საბანკო მომსახურების საკრედიტო პორტფელის მიზანია c.15% ზრდა და ჩვენი მიზანია ROAE სულ მცირე 20%+ ზრდა.

2.1.4. დაგროვილი ქონების მართვა

საქართველოს ბანკის დაგროვილი ქონების მართვა ემსახურება მაღალშემოსავლიან ფიზიკურ პირებს და სთავაზობს საინვესტიციო მართვის პროდუქტებს საერთაშორისო მასშტაბით, წარმომადგენლობების მეშვეობით ლონდონში, ზუდაპეტში, სტამბულში და თელ-ავიში. ჩვენი კლიენტთა ნაზა დაგროვილი ქონების მართვაში გაიზარდა 1,528 კლიენტამდე 76 ქვეყანაში, ეს მაჩვენებელი 2017 წელს შეადგენდა 1,434 კლიენტს - 75 ქვეყანაში.

2019 წლის იანვარში, საქართველოს ბანკმა გახსნა ოფისი თბილისის ცენტრში, რომელიც ემსახურება დაგროვილი ქონების მართვის კლიენტებს. პარალელურად შეიქმნა ახალი საფირმო სიბოლიკა დაგროვილი ქონების მართვისთვის, რომელიც ეფუძნება როგორც საქართველოს, ასევე ბანკის ძალისხმევებს. ქვეყნას აქვს მთელი რიგი უპირატესობები, როგორიცაა სტაბილურობა, ლიბერალური საგადასახადო სისტემა, ინოვაციური ფინანსური მომსახურებები, მზარდი ეკონომიკა და საერთაშორისო ინვესტიორების დაცვა. საქართველოს ბანკი არის წამყვანი ბანკი, რომელსაც აქვს მაღალი შემოსავლები, მუდმივად ვითარდება და ცნობილია საიმედოობით. ჩვენი სტრატეგიული მიზანი დაგროვილი ქონების მართვაში არის რეგიონულ პაზად გარდაქმნა კერძოკლიენტებისთვის საბანკო მომსახურების გასაწევად და მისი კლიენტთა ბაზის გაფართოება მეზობელ ქვეყნებში. სტაბილური ბიზნეს გარემო საქართველოში და საქართველოს ბანკის რეპუტაცია და გამოცდილება განაპირობებს გახდეს იდეალური ბანკი მაღალშემოსავლიანი ფიზიკური პირებისთვის საქმიანი ურთიერთობისთვის. საქართველოს ბანკი არის ციფრული ძლიერი ბანკი, თუმცა ჩვენ ყოველთვის ვიყენებთ ინდივიდუალურ მიდგომას ჩვენი კლიენტების საჭიროებების მიხედვით.

2.2. კაპიტალიზაცია

2.2.1. ღრმა ანალიზი

პროდუქტზე ორიენტირებული მოდელის კლიენტზე ორიენტირებული მიდგომით ჩანაცვლების გარდა, ჩვენ აქტიურად დავაზნადეთ ჩვენი რესურსები კრედიტების მართვის გადასაცვანად საგალო საბანკო საქმიანობაში. კერძოდ, 2017 წელს ჩვენ დავამატეთ მანქანური სწავლების ინსტრუმენტები მანამდე გამოყენებულ ტრადიციურ სტატისტიკურ მონაცემებს და უკვე 2018 წელს ღრმა ანალიზის

* წლიური საკრედიტო პორტფელის ზრდა გადავასდა 15-20%-დან 15%-მდე 2019 წლის ივნისში

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

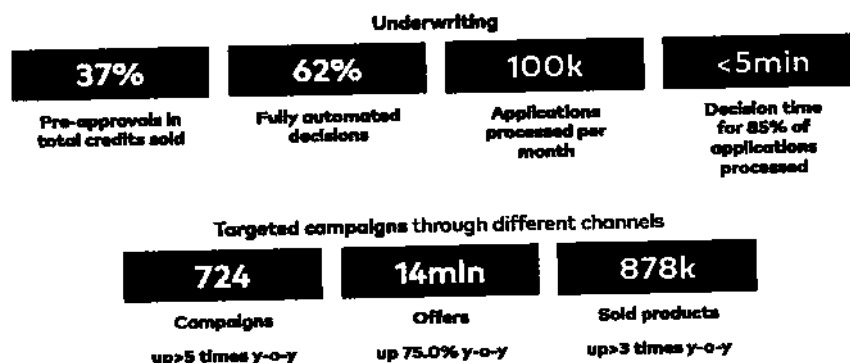
მეთოდები, როგორიცაა კლიენტის საფულის შეფასება და დეფოლტის პროგნოზის აღბათობა მანქანური სწავლების ალგორითმებით, ჩვეულებრივი საქმიანობა გახდა. შედეგად გაიზარდა ჩვენი შესაძლებლობები პროგნოზულ მოდელირებაში, აქედან გამომდინარე ჩვენი მიზანია ჩვენი საკრედიტო, ინკასაციის და კაპანის მართვის შემდგომი ოპტიმიზაცია საბანკო მომსახურებაში.

2018 წელს ჩვენ დავერგეთ ახალი ანალიტიკური ინსტრუმენტები ტექნოლოგიური ლიმიტების ზერევის და კლიენტების გადინების პროგნოზირების მიზნით. ჩვენი საბანკო მომსახურების კლიენტების ქვევითი ტენდენციების შესახებ მკაფიო წარმოდგენის მიღების მიზნით, ჩვენ მათი კლასიფიკაცია ლოიალობის შესახებ განვხორციელეთ ისეთი მაჩვენებლების საფუძველზე, როგორიცაა საქართველოს ბანკში მათი ჩართულობის დროითი დიაპაზონი, სიხშირე და ფულადი ღირებულება. კლიენტის ანალოზი ლოიალობის კლასიფიკაციის მეშვეობით შესაძლებლობას გვაძლევს გავაკეთოთ კლიენტის ურთიერთობის პროგნოზირება ბანკთან და მივიღოთ შესაბამისი ზომები მათ შესაბამისად და მათი კმაყოფილების დონის ასაზღაურებლად.

2018 წელს ავტომატიზირებული გადაწყვეტილება შეადგენდა საბანკო საქმიანობაში საერთო სამომხმარებლო საკრედიტო გაყიდვების 75%-ს და გაყიდვების 59% განპირობებული იყო აქტიური კაპანის მართვით. საბანკო მომსახურების საკრედიტო გაყიდვებში ავტომატიზირებული გადაწყვეტილების წილი გაიზარდა 11%-დან 2017 წელს - 47%-მდე 2018 წელს და გაყიდვების 29% განპირობებული იყო კაპანის მართვით. 2018 წელს კაპანები მოიცავდა მოლიანობაში 19.5 მილიონ ლონის მიზანს, სატელეფონო ზარებით, შეტყობინებებით და მომდევნო საუკეთესო შეთავაზებით (NBO).

2018 წელი ასევე აღსანიშნავი იყო ჩვენი პირველი წამოწყება ტექტის მშობლიურ ენაზე დამუშავებაში (NLP). ჩვენ გამოვადეთ ჩვენი პირველი მაღალი სიზუსტის მგრძნობელობის შეფასების მოდელი, კლიენტის კმაყოფილების მონაცემების გამოყენებით. მომავალში ჩვენი მიზანია ტექტის ანალიტიკური მეთოდების, NLP მეთოდის გამოყენება კლიენტის შთაბეჭდილების კლასიფიკაციისთვის კონკრეტულ თემებზე, მისი ანალიზისთვის, მნიშვნელოვანი ტენდენციების ამოღებისთვის და გადაწყვეტილების პოვნისთვის.

მომავლისთვის ასევე გვგეგმავთ ჩვენი NBO და გავხადოთ კლიენტის მომსახურება უფრო მეტად ინდივიდუალიზირებული. მოცულობითი მონაცემების და მანქანური სწავლების შესაძლებლობების გამოყენებით, ჩვენი მიზანია შევთავაზოთ ჩვენ კლიენტებს ის პროდუქტები და მომსახურებები, რომლებიც ლოგიკურად უკავშირდება მათ საჭიროებებს და ცხოვრების სტილს. ჩვენ ვგეგმავთ შექმნათ სარეკომენდაციო სისტემა, რომელიც დამოუკიდებლად შეიმუშავებს და განვითარებს კლიენტის მახასიათებლებს და ჩვევებს.



2.2.2. ციფრული/ელექტრონული საბანკო მიმართულება

საქართველოს ბანკი ციფრულ მიმართულებას განიხილავს თანამედროვე საბანკო საქმიანობაში თავისი ინდივიდუალობის და სტრატეგიის თანხმდე ფაქტორად. ჩვენ განვხორციელეთ ინვესტიცია ინფორმაციული ტექნოლოგიების გადაწყვეტაში ჩვენი საბანკო და კორპორატიული კლიენტებისთვის საუკეთესო ციფრული საბანკო მომსახურების ქსელის შესათავსებლად, რომელიც ხელს უწყობს მათი ყოველდღიური და ბიზნეს საქმიანობების გამარტივებას და წარმატებას. იმისათვის რომ შევინარჩუნოთ აქტუალობა და ფეხი ავუწყოთ დღესდღეობით მუდმივად მზარდ უპირატესობებს ციფრულ გადაწყვეტებში, ჩვენ ვაკვირდებით თანამედროვე ტენდენციებს და პრაქტიკებს, ვაანალიზებთ პოტენციურ ინოვაციებს და სწრაფად გარდავექმნით ცოდნას მომსახურებებში, რომელიც ჩვენს კლიენტებს სჭირდებათ.

ინტერნეტბანკის მომსახურება

2019 წლის პირველ კვარტალში ჩვენ გამოვეშეთ ახალი ბიზნეს ინტერნეტბანკის პლატფორმა (ბიზნეს iBank) ჩვენი MSME და კორპორატიული კლიენტებისთვის, რომელსაც აქვს მრავალი მოსახერხებელი ფუნქცია, რომელიც შექმნილია იმისათვის, რომ მისი გამოყენება ადვილად გასაგები და ნაყოფიერი იყოს. მრავალი ფუნქცია გადაკეთდა, ასევე დაემატა ახალი ფუნქციები. ჩვენი მიზანია გავხადოთ ბიზნეს iBank უფრო სასარგებლო ბიზნეს ტრანზაქციებისთვის, აღრიცხვისთვის, გადახდებისთვის, ფულადი გადარიცხვებისთვის და ადმინისტრაციისთვის.

მობილური მომსახურება

მას შემდეგ რაც ბანკმა გამოუშვა თავისი მობილური აპლიკაციის (mBank) პლატფორმა 2017 წელს, ჩვენ მუდმივად ვაფართოებთ მის შესაძლებლობებს და გამოვეყენებოდებით.

2018 წელს mBank-ს დავამატეთ მოქნილი ინსტრუმენტები, რომელიც საშუალებას აძლევს კლიენტებს მართონ თავიანთი ანგარიშები, სესხები და ანაზღაურებები. გარდა ამისა, 2018 წლიდან ჩვენს მომხმარებლებს ასევე შეუძლიათ მიმართონ სესხისთვის და დაფარონ სესხი mBank-ით. 2018 წელს მობილური მომსახურებით გაიდა 26,098 სესხი, რომლის უმეტესი ღირებულება შეადგენს 39.4 მილიონ ლარს. გარდა ამისა ახალი ფუნქცია დამატდა mBank-ს, რითაც ჩვენს მომხმარებლებს შეუძლიათ გახსნან ან შეწყვიტონ ანაზღაურება ჩვენი მობილური პლატფორმის მეშვეობით. დღესდღეობით ჩვენ ვქმნით პირადი ფინანსების მენეჯერის (PFM) ინსტრუმენტს mBank-თვის. ჩვენ ვითანამშრომლობთ Strands-თან მათი აღიარებული გადაწყვეტის ინტეგრაციის მიზნით PFM-თან დაკავშირებით ჩვენს mBank-ში.

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სასაქართველოს ბანკი

ღია ბანკინგის სტრატეგია

2018 წელს ჩვენ შემოვიღეთ BOG ფინტეკი - ეს არის საქართველოს ბანკის ახალი სტრატეგიული მიმართულება, რომელიც ღია ბანკინგის (Open Banking) სტრატეგიის დანერგვის ფარგლებში შეიქმნა. ღია ბანკინგი ახალ შესაძლებლობებს აძლევს ნოვატორებს შექმნან ახალი ტექნოლოგიები დაფუძნებული ფინანსური მომსახურებები კლიენტებისთვის; ხელმისაწვდომს ხდის ინფორმაციული ტექნოლოგიის ინფრასტრუქტურას და ახალ რესურსებს ფინტეკში, რითაც შესაძლებელია ინოვაციური მომსახურებების დანერგვა ბანკთან თანამშრომლობით.

2018 წელს მოვახდინეთ შიდა ინფორმაციული ტექნოლოგიური გადაწყვეტების მიწოდების პროცესის ტრანსფორმაცია. ჩვენი მიზანია გავზარდოთ პროექტის მიწოდების ეფექტურობა და ეფექტიანობა, საბანკო საქმიანობის მოთხოვნების მაქსიმალურად დაკმაყოფილება და სამოღილო პროდუქტების ხარისხის გაუმჯობესება.

მრავალრიზიანი მიმართულება

მოცემულ ეტაპზე ჩვენ ვამუშავებთ მრავალრიზიან ციფრულ მიმართულებას, საქართველოს ბანკის ვებ-გვერდის ფარგლებში www.bankofgeorgia.ge, რომელიც მთლიანად გადაკეთდება და განახლდება იმისათვის, რომ გახდეს სრულყოფილი და გამოყენებადი, განახლებული ვებ-გვერდი, რომელსაც ჩვენ წარმოვადგენთ 2019 წელს, იქნება ერთი ფანტეკის სივრცე ყველა იმ პროდუქტისა და მომსახურებისთვის, რომელსაც საქართველოს ბანკი სთავაზობს მომხმარებლებს. არსებითად, ვებ-გვერდი წარმოადგენილია სრულად ინტეგრირებული ინტერნეტ ბანკინგის პლატფორმით როგორც საცალო, ასევე კორპორატიული კლიენტებისთვის. ერთიანი რეგისტრაციით კლიენტი შეძლებს ნავიგაციას მისთვის სასურველ ნებისმიერ ციფრულ პლატფორმარეგისტრაციის შემდეგ კლიენტი შეძლებს მარტივად მოითხოვოს პროდუქტი მენიუდან, კლიენტის მონაცემები ავტომატურად მოედინება სხვა ციფრული არხებიდან, რის შემდეგ განაცხადის შეცვლა ისეთი მარტივი იქნება, როგორც არასდროს. ამ მიმართულების გამოყენებადობის გაუმჯობესების მიზნით, ვებ-გვერდზე წარმოდგენილი იქნება პროდუქტის შედარების გვერდები, კალკულატორები, ვალუტის გადაცვლის პროდუქტები, GPS ლოკაცია და სხვა.

ინტერნეტბანკი (iBank)

ტრანზაქციების მოცულობა

2.0bln

+44.7% y-o-y

ტრანზაქციების რაოდენობა

5.9mln

-8.2% y-o-y

მომხმარებლების რაოდენობა

295,226

+34.5% y-o-y

მობილბანკი (mBank)

ტრანზაქციების მოცულობა

2.0bln

+186.1% y-o-y

ტრანზაქციების რაოდენობა

15.7mln

+146.9% y-o-y

მომხმარებლების რაოდენობა

333.698

+88.3% y-o-y

2018 წელს, საქართველოს ბანკმა Global Finance-ის სპეციალური ჯილდოი ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში Digital Bank of Distinction - „გამორჩეული ციფრული საბანკო მომსახურება“ - მიიღო, ზედირზედ მეორე წელია.

2.2.3. ეფექტურობის ზრდა და ოპტიმიზაცია

პროექტი Lean

2018 წელს, საქართველოს ბანკმა გამოუშვა პროექტი „Lean“, რომლის მიზანია ოპერაციების ტრანსფორმირება და ოპტიმიზება ბანკის სამ სფეროში: სერვისის ცენტრები, პროცესები და ფუნქციები.

სერვისცენტრების ტრანსფორმაცია ხორციელდება მომსახურებული კლიენტების და მათზე გაყიდული პროდუქტების რაოდენობის ზრდის მიზნით. ამჟამად ბანკის ყველა წამყვანი ფილიალი ტრანსფორმირდა მათი მომსახურებების პროდუქტულობის და ეფექტურობის გაზრდის მიზნით. ჩვენ შევქმენით ელექტრონული რიგი კლიენტის მთავრდამიღების გაუმჯობესების, კლიენტის კმაყოფილების დონის გაზრდის და მაჩვენებლების შენარჩუნების მიზნით, უფრო სწრაფი და მაღალი ხარისხის მომსახურებების შეთავაზებით. შედეგად, მომსახურება გაწევა კლიენტების 98%, რომელიც შევიდა ტრანსფორმირებულ მომსახურებაში, ხოლო ოპტიმიზაციამდე ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 83%-ს. ჩვენ ჩვენი ბანკირებისთვის შემოვიღეთ მოკლევადიანი საქმიანობის ეფექტურობის შეფასების ძირითადი მაჩვენებლები, რომელიც ხშირად გადაიხედება და რომლის მიზანია გაყიდვების გაფართოება მომსახურებული კლიენტების და გაყიდული პროდუქტების რაოდენობის გაზრდის გზით ბანკირის მაჩვენებლების შესაბამისად. შედეგად გაყიდვები ტრანსფორმირებულ სერვის-ცენტრებში გაიზარდა 20%-ით. კლიენტის კმაყოფილება ასევე დადებითი ტენდენციებით ხასიათდება და აღწევს 90%-ს, ჩვენი მომავალი მიზანი 95% შეადგენს.

ჩვენ მოვახდინეთ იმ საშუალებების ოპტიმიზაცია, რომლითაც ვამუშავებთ იპოთეკის განცხადებებს საცალო საბანკო მომსახურებაში და სესხის განცხადებებს კორპორატიულ საბანკო საქმიანობაში და ვგეგმავთ პროცესის ტრანსფორმირებას ასევე სხვა სერვისცენტრებში. დროის და ადამიანური რესურსების ეფექტურად გამოყენების მიზნით, რომელიც საჭიროა იპოთეკური განცხადებების დასამუშავებლად და შედგომების მინიმუმამდე დაყვანისთვის, შემოვიღეთ სტანდარტული საოპერაციო პროცედურები და საკონტროლო ჩამონათვალები. შედეგად 50%-მდე შევამცირეთ შედგომების რაოდენობა.

ახალი პროცედურების გამოყენების გარდა ასევე განვახლებთ განცხადების ნაკადის დამუშავება, რომელიც უკვე მოიცავს გადაწყვეტილების მიღების ვადის კონფერენციის და საშუალებას გვაძლევს ვაგნოთ კლიენტებს მათი განცხადების შედეგად, მისი წარდგენიდან ერთი საათის განმავლობაში. მთლიანობაში ჩვენი მიზანი იყო იპოთეკის განცხადებების და მუშავებისთვის საჭირო დროის შემცირება 7.5 დღიდან - 3 დღემდე. დღესდღეობით ეს დრო ოთხ დღემდე შენარჩუნებული.

Now again

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

კორპორატიულ საინვესტიციო სამსახურებში ჩვენი მიზანია გავაუმჯობესოთ კორპორატიული სესხის გაცემისთვის საჭირო 15 დღეზე. ჩვენ შემოვიღეთ ზეგასების სისტემა, რომლის საფუძველზე თითოეული სესხის დამუშავების ციკლის დასრულებისას მონაწილე მხარეებს შესაძლებლობა აქვთ გაახმოვანონ თავიანთი პასუხები. ჩვენ გადავავსეთ ფუნქციები და პასუხისმგებლობები ჯგუფების ფარგლებში, რომლის მიზანი იყო გაორმაგებული და გაძვირებული დავალებების სამოლოდო აღმოფხვრა. ახალი სტეპის საცდელ რეჟიმში გამოვლინდა, რომ პოტენციურად შესაძლებელი იყო პროცესის დროის შემცირება 50%-ით და შეცდომების 30%-ით შემცირება. CIB დაიწყო ახალი პროცესის გამოყენება 2019 წელს.

რესურსების უფრო ეფექტურად გამოყენების მიზნით აღნიშნული პროცესების ტრანსფორმირების გარდა, ასევე მოვახდინეთ ფუნქციების ოპტიმიზაცია რამდენიმე დეპარტამენტში და ვაპირებთ სხვებთან მუშაობას უახლოეს მომავალში. ჩვენ გავაუმჯობესეთ დავალების ნაკადების ეფექტურობა ოპერაციების მხარდაჭერის განყოფილებაში და მივართეთ აღნიშნული პროცესები ფულის და ფასიანი ქაღალდების ანგარიშსწორების განყოფილებაში. ჩვენ ასევე გადავავსეთ ფუნქციები კორპორატიულ კრედიტრებში, იმისათვის, რომ კორპორატიულმა ბანკებმა უფრო მეტად მოახდინონ ოქროს ბაზრის გაყიდვებზე და კლიენტებთან ურთიერთობებზე. გარდა ამისა, ჩვენ გავეთავისუფლეთ SOLO ფილიალები ბექ-ოფისის ფუნქციებიდან, რომელიც ნაცვლად ცენტრალიზებული იქნა ბანკის სათაო ოფისებში. ჩვენ ვახორციელებთ ანალოგიურ ცვლილებებს მცირე და საშუალო ბიზნესის (SME) სამსახურებში და დავტესტოთ კონტაქტის მართვაში. 2019 წელს ჩვენ ვეგეგმავთ განვსაზღვროთ ბექ-ოფისის ყველა ოპერაცია მთლიანად საქართველოს ბანკში, რომელიც შეიძლება გადავიტანოთ ცენტრალიზებული იქნას სათაო ოფისებში.

2.3. მირიადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

მაღალი შედეგები, განპირობებული ნაყოფიერი საქმიანობით ყველა სფეროში

2018 წლის KPI ასახავს უწყვეტ ნაყოფიერ საქმიანობას, კლიენტის ფრანშიზას მნიშვნელოვან ზრდას სტაბილური მარცხით, სტაბილურ სამალასო მაჩვენებლებს და მაღალ მომგებიანობას.

რენტაბელობის ძირითადი მაჩვენებლები

დოკუმენტირებული შემოსავლების წყაროები, მზარდი საკრედიტო პორტფელი, აქტივის გაუმჯობესებული ხარისხი, ხარჯ-ეფექტურობა და საკომისიო შემოსავლის ზრდა იყო აღსანიშნავი შედეგების მთავარი ფაქტორები რენტაბელობის თვალსაზრისით. საკრედიტო პორტფელის არსებითი ზრდა და ხარჯების ეფექტური მართვა როგორც საცალო, ასევე კორპორატიულ სამსახურებში, სტაბილური ინდივიდუალური პროდუქტების საკრედიტო შემოსავლები, სტაბილური დაფინანსების ხარჯები და აქტივების მაღალი ხარისხი, გადაყვანილი 28.6% წლიურ ზრდაში მოგებაში ერთეულად ხარჯებამდე და მოგების გადასახადით დახვეწილად 2018 წელს ჯგუფისთვის და 26.2% - ბანკისთვის. შედეგად საპროცენტო და არასაპროცენტო შემოსავლის მყარი ზრდა, გადაყვანილი 15.2 წლიურ ზრდაში შემოსავლებში ჯგუფისთვის და 15.0% - ბანკისთვის. თუმცა ჩვენს მიერ ყურადღების კონცენტრაციამ კრედიტრებზე იპოთეკის სფეროში და მარჯვ კორპორატიული და SME კლიენტებისთვის, გამოიღო უარყოფითი შედეგი მთლიან საკრედიტო შემოსავლებზე და წმინდა საპროცენტო მარჯვზე, რომელიც შემცირდა 60 საბაზისო პუნქტით 2018 წელს როგორც ჯგუფისთვის, ასევე ბანკისთვის.

2019 წელს და შემდეგ ჩვენ გავაგრძელებთ ფოკუსირებას მოგების ზრდაზე, რომელიც განპირობებული იქნება კლიენტის კრედიტრების ზრდის მდგრადი დონეებით აქტივის ხარისხის შემცირების გარეშე, შემოსავლის წილის ზრდის მიზნით, საკომისიო შემოსავლების მომტანი ოპერაციებიდან და ხარჯ-ეფექტურობის გაუმჯობესებისთვის.

წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე და მოგების გადასახადამდე (ლარი, მილიონი)

ჯამური	ბანკი
476.2	455.0
+28.6% y-o-y	+26.2% y-o-y

მოგება არარეგულარულ ხარჯებამდე და მოგების გადასახადამდე გამოითვლება ფასის შესაბამისად და წარმოადგენს შემოსავალს და მოგებას მუდგომურ საწარმოიდან, რომელსაც აკლდება საოპერაციო ხარჯები და რისკის ხარჯი.

მომგებიანობა საშუალო საკუთარ კაპიტალზე (ROAE) *

ჯამური	ბანკი
26.3%	24.8%
+190 bps y-o-y	+210 bps y-o-y

აქციონერებისთვის მიკუთვნებული მოგება, გაყოფილი საშუალო ყოველივე აქციონერებისთვის მიკუთვნებულ მთლიან კაპიტალს მარცხებზე. აქციონერებისთვის მიკუთვნებული მთლიანი კაპიტალი შედგება საბაზო კაპიტალისგან, დამატებით გადამხდი კაპიტალისგან, გაუნაწილებელი მოგებისგან და სხვა რეზერვებისგან.

ეფექტურობის KPIs

2018 წელს საოპერაციო ხარჯები არ ჩამორჩება შემოსავლების ზრდას, ასახავს ჩვენი საცალო სამსახურ საქმიანობის ორგანულ ზრდას და ადმინისტრაციული ხარჯების ზრდას. Express Banking, მაღალტექნოლოგიური დისტანციური სამსახურ მომსახურება და ჩვენი დისტანციური მომსახურებები, როგორცაა mBank და iBank, ჩვენი სამსახურ საქმიანობის ეფექტურობის მთავარი ფაქტორებია. 2018 წელს ჩვენ განვახორციელეთ "Agile Delivery" ჩვენ ინფორმაციულ ტექნოლოგიებში, რომლის მიზანია ტექნოლოგიური პროცესების და საკოორდინაციო პროცესების ოპტიმიზაცია და საბოლოო პროდუქტის ხარისხის და გამოყენებადობის გაზრდა. 2018 წელს ბანკმა შემოიღო "Lean" პროექტი, რომელსაც უკვე დაიწყო ბექ-ოფისის პროცედურების გაუმჯობესება და დანერგა უწყვეტი პროცესის ოპტიმიზაცია იპოთეკურ ბიზნესში.

* 2018 წლის შედეგები კორექტირდა 45.4 მლნ ლარის გაყოფასთან დაკავშირებული ხარჯებით, 8.0 მლნ ლარის გაყოფასთან დაკავშირებული კორპორატიული მოგების გადასახადით მიღებული მოგებით, 3.9 მლნ ლარის ყოველივე გენერალური დირექტორის შრომითი საქმიანობის შეწყვეტის გასამრეგელოთი (მოგების გადასახადის გამოკლებით) და 30.3 მლნ. ლარის გადაყვანილი საგადასახადო ნაშთების ერთეულადი გადაყვანებით.

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

ბარჯის შემოსავლიან ზეგარდების კოეფიციენტი

ჯგუფი	ბანკი
35.9%	34.5%
-160 bps y-o-y	-160 bps y-o-y

საბერაგო ბარჯები, გაყოფილი შემოსავლების მიხედვით.

საბერაგო ლევერეჯი

ჯგუფი	ბანკი
4.9%	5.1%

საბერაგო ლევერეჯი ფასდება როგორც შემოსავლებში პროცენტული ცვლილება, გამოკლებული პროცენტული ცვლილება საბერაგო ბარჯებში.

ზრდის KPIs

22.9% საკრედიტო პორტფელის ზრდა ჯგუფისთვის და 23.4% ბანკისთვის განპირობებული იყო ჩვენი საცალო სამაგო საკრედიტო, რომელიც ასახავს 24.2% ზრდას საკრედიტო პორტფელში 2018 წელს. კორპორატიული სამაგო მომსახურების საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა 19.6%-ით 2018 წელს, საკრედიტო პორტფელის რისკის დეკონცენტრაციის ინიციატივების მიზნების განხორციელების შემდეგ 2017 წელს. ჩვენ მოველოთ სამომხმარებლო საკრედიტო ზრდას საშუალოდან გრძელვადიან პერსპექტივაში, რომელიც მოიცავდა ჩვენი c.15 მოსალოდნელი ზრდის ფარგლებში.

წმინდა საკრედიტო პორტფელის ზრდა

ჯგუფი	ბანკი
22.9%	23.4%

წმინდა სესხები კლიენტებზე და ფინანსური ლიზინგის დეფალიანცები მიმდინარე წლის ბოლის წინა წელთან შედარება

აქტივის ხარისხის KPIs

ჩვენი აქტივის ხარისხი გაუმჯობესდა 2018 წელს, ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკის გონივრული გამოყენების, სათანადო საკრედიტო დისციპლინის და საქართველოს ეკონომიკის ზრდის შედეგად. საკრედიტო რისკის ხარჯის კოეფიციენტი შემცირდა 2.3%-დან 2017 წელს 1.7%-მდე 2018 წელს როგორც ბანკისთვის, ასევე ჯგუფისთვის. უიმედო საკრედიტო ფორთფელი (NPL) გადებული კრედიტების მოცულობაში გაუმჯობესდა 3.9%-დან 2017 წლის 31 დეკემბრის 3.3%-მდე 2018 წელს ჯგუფისთვის და 3.5%-დან 2017 წლის 31 დეკემბრის 3.2%-მდე 2018 წელს ჯგუფისთვის. NPL დაფარვის კოეფიციენტი შემცირდა 2018 წელს 89.9%-მდე ბანკისთვის და 90.7%-მდე ჯგუფისთვის.

საკრედიტო რისკის ხარჯი

ჯგუფი	ბანკი
1.7%	1.7%
-60 bps y-o-y	-60 bps y-o-y

საკრედიტო რისკის კოეფიციენტი შეადგენს პერიოდის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ხარჯ კლიენტებისთვის გადებულ სესხებზე და ფინანსური ლიზინგის დეფალიანცებზე, გაყოფილი ყოველივე საშუალო მთლიან კლიენტებზე გადებული სესხების და ფინანსური ლიზინგის დეფალიანცებზე აღნიშნულ პერიოდის განმავლობაში.

NPL-ის წილი მთლიან გადებული კრედიტების მოცულობაში

ჯგუფი	ბანკი
3.3%	3.2%
-60 bps y-o-y	-30 bps y-o-y

NPL-ის წილი მთლიან გადებული კრედიტების მოცულობაში შეადგენს უიმედო საკრედიტო პორტფელის (NPL) გაყოფილი მთლიანი კლიენტებისთვის გადებულ კრედიტს და ფინანსური ლიზინგის დეფალიანცებზე აღნიშნულ პერიოდის განმავლობაში.

კაპიტალის KPIs

2018 წელს, ჩვენი 1-ელი დონის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (NBG, ბაზელი III) იყო 12.2%, რისკზე შეწონილი აქტივები გაიზარდა 23.4%-ით, ასახავს საპროცენტო შემოსავლის აქტივების ზრდას წლის განმავლობაში. ჩვენ ვაგრძელებთ მიდა კაპიტალის მაღალი დონეების მიღწევას მაღალი შემოსავლების საფუძველზე საშუალო კაპიტალზე და ჩვენი კრედიტორების ზრდის რისკიანი აქტივების გაუმჯობესებული ინტენსიურობის საფუძველზე. საშუალო ვადიან პერსპექტივაში ჩვენი მიზანია c.200 საბაზისო პუნქტის შენარჩუნება CET1 და პირველი დონის კაპიტალის კოეფიციენტი მინიმალური მარეგულირებელი მოთხოვნების ფარგლებში.

1 დონის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (NBG, ბაზელი III)**

ჯგუფი	ბანკი
12.2%	12.2%

NBG (ბაზელი III) 1 დონის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შეადგენს 1 დონის კაპიტალს, რომელიც გაყოფილია მთლიან რისკით შეწონილ აქტივებზე, რომლებიც გამოთვლილია საქართველოს ეროვნული ბანკის ინსტრუქციების მოთხოვნების შესაბამისად.

ლევერეჯი (ჯერ)

ჯგუფი	ბანკი
7.4	6.9

ლევერეჯი უდრის მთლიანი ვალდებულებები გაყოფილი მთლიან კაპიტალზე

* მთლიანი სესხები და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი წარმოდგენილია ხელშეკრულებით დარიცხული მისაღები საპროცენტო შემოსავლის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით. ამას არ აქვს გავლენა წმინდა სესხების ბალანსზე. მენეჯმენტი თვლის რომ ეს მეთოდი ყველაზე სწორად და მართებულად წარმოადგენს სესხის პირთვლას

** T1 დონის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 2016 წლის 31 დეკემბრის წარმოდგენილია NBG ბაზელის II სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისად

მ. ნ. აყიშვილი

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

NBC (ზ III) 1-ლი დონის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შეადგენს 1-ლი დონის კაპიტალს, რომელიც დაყოფილია მთლიანი რისკზე შეწირულ აქტივებზე, რომლებიც გამოთვლილია საქართველოს ეროვნული ბანკის ინსტრუქციების მოთხოვნების შესაბამისად.

არაფინანსური KPIs

ბანკი აკონტროლებს კლიენტის კმაყოფილების დონეს მრავალრიცხოვანი კვლევებით და რამდენიმე ეფექტურობის მაჩვენებლებით. ეფექტური „close-the-loop“ პროცესის საფუძველზე. ბანკი პასუხისმგებელია უკუკავშირზე კლიენტთან ყოველდღიურ საფუძველზე და მუშაობს კლიენტის შთაბეჭდილების ინტეგრაციაზე თავის პროცესებში. ჩვენი მიზანია აღნიშნული არაფინანსური KPIs გაუმჯობესება.

ლიაილბის მაჩვენებელი (NPS)

ბანკი

38.8%

NPS შეიქმნა 0-10 შკალაზე, რამდენად არის შესაძლებელი, რომ თქვენ გაუზიარებთ რეკომენდაციას ჩვენს ბანკს მეგობართან ან კოლეგასთან? პასუხები: 9 და 10 – მთავდაწყვეტილი; 7-8 ნეიტრალური; 1-6 კრიტიკოსები. საბოლოო შედეგი, NPS, შეადგენს მთავდაწყვეტილების პროცენტული მაჩვენებელს გამოკვლეული კრიტიკოსების პროცენტული მაჩვენებელი.

კლიენტის კმაყოფილება (CSAT)

ბანკი

25.3%

CSAT შეიქმნა 1-5 შკალაზე რამდენად კმაყოფილი ხართ კონკრეტული მომსახურებით ან პარამეტრებით? საბოლოო შედეგი არის რესპონდენტების პროცენტული მაჩვენებელი, 5 პასუხით რესპონდენტების საერთო რაოდენობიდან.

2.4 რისკის მართვა

ბანკის და ჯგუფის რისკის მართვა პრინციპულად ანალოგიურია სს საქართველოს ბანკის დამოუკიდებელ და კონსოლიდირებულ ანგარიშგებებში.

თითოეულ წელს ბანკი და ჯგუფი განიხილავს რისკის მართვის პროცესების და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას, აუდიტის და რისკის კომიტეტების დახმარებით. აღნიშნული მიმოხილვა მოიცავს ყველა არსებით სისტემას, მათ შორის ფინანსურ, საოპერაციო და შესაბამისობის კონტროლს. ბოლო მიმოხილვა მოიცავდა ფინანსურ წელს 2018 წლის 31 დეკემბრამდე. ბანკმა და ჯგუფმა მოიპოვა გარანტია ხელმძღვანელობისგან, გარე და შიდა აუდიტორებისგან.

სამეთვალყურეო სამჭოს შეუძლია სათანადო გარანტიით უზრუნველყოს, რომ შიდა კონტროლის და მართვის სისტემების შენარჩუნება და ეფექტურ ფუნქციონირებასთან 2018 წლის განმავლობაში. განხილვაში არ არის განსაზღვრული მნიშვნელოვანი სუსტი მხარეები ან ხარვეზების სისტემებში.

მიუხედავად იმისა, რომ ბანკს არ დაუდგენია მნიშვნელოვანი სისუსტეები ან ხარვეზები, უწყვეტად ისწრაფვის თავისი სტრუქტურის გაუმჯობესებისკენ და ორიენტირებულია ძირითადი რისკების შემდგომ შემოიღებაზე.

მიმოხილვა

ბანკი დარწმუნებულია, რომ იმისთვის, რომ ჰქონდეს ეფექტური რისკის მართვის სისტემა, საჭიროა ძლიერი რისკის მართვის კულტურა ბანკის ფარგლებში და აქედან გამომდინარე, რისკის მართვა ინტეგრირებულია ყოველდღიურ ბიზნეს საქმიანობის პირობებში. ბანკი ცდილობს შექმნას გარემო, სადაც ღია და გამჭვირვალედ ჩანს, თუ როგორ მიიღება გადაწყვეტილებები და იმართება რისკები, და სადაც ბიზნეს მენეჯერები ანგარიშვალდებულნი არიან თავიანთ საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკების მართვაზე და შიდა კონტროლის პროცესებზე. ბანკის კულტურა ასევე ცდილობს უზრუნველყოს, რომ რისკის მართვა იყოს ეფექტური, მომავალზე ორიენტირებული და თანმიმდევრული.

ბანკს აქვს შიდა კონტროლის ყოვლისმომცველი სისტემა, რომელიც შექმნილია იმგვარად, რომ უზრუნველყოფს რისკების მითითების და ბანკის მიზნების მიღწევას. სამეთვალყურეო სამჭო აღიარებს თავის პასუხისმგებლობას წარმოადგინოს ბანკის პოზიციისა და პერსპექტივების სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები შეფასება. ის პასუხისმგებელია ბანკის მიერ გამოყენებული შიდა კონტროლის შემოწმებაზე და მისი ეფექტიანობის დადასტურებაზე, მათ შორის, ფინანსური, საოპერაციო და შესაბამისობის კონტროლებზე, და რისკის მართვაზე. სამეთვალყურეო სამჭო აღიარებს თავის პასუხისმგებლობას ბანკის რისკის მართვის პროცესზე და შიდა კონტროლის სისტემაზე, ის თვალყურს ადევნებს ბანკის გარეშე აუდიტორების და ბანკის რისკის მართვის ფუნქციას, რომლებიც გადაცემულია აუდიტისა და რისკების კომიტეტებზე. აუდიტისა და რისკების კომიტეტები მონიტორინგს უწევენ საოპერაციო და შესაბამისობის რისკის შიდა კონტროლს, გენერალური დირექტორის მოადგილესთან რისკების მიმართულებით, გენერალური დირექტორის მოადგილესთან ფინანსების საკითხებში და ფულის გათვითქმის (AML) და შესაბამისობის უფროსთან და სხვა აღმასრულებელ ხელმძღვანელობასთან ერთად, კვარტალში ერთხელ განხილვის საშუალებით. ნებისმიერი გამოვლენილი მნიშვნელოვანი პრობლემის შესახებ ეცნობება სამეთვალყურეო სამჭოს. სამეთვალყურეო სამჭო ასევე იღებს რეგულარულ პრეზენტაციებს უშუალოდ თითოეული რისკის განყოფილების ხელმძღვანელისგან. ასეთ პრეზენტაციებში განხილულია რისკისა და შიდა კონტროლის მნიშვნელოვანი საკითხები.

ბანკის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი მთავარი რისკებია: საკრედიტო რისკი, ლიკვიდურობის რისკი, ბაზრის რისკი (მათ შორის, საგაყიდვო და გაცვლითი კურსის რისკები) და საოპერაციო რისკები. მომდევნო პარაგრაფებში აღწერილია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა და ამ რისკებთან დაკავშირებული პროცედურები. ბიზნეს რისკები, როგორცაა გარემოს, ტექნოლოგიის და მრეწველობის ცვლილება, კონტროლდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესის საშუალებით.

Handwritten signature

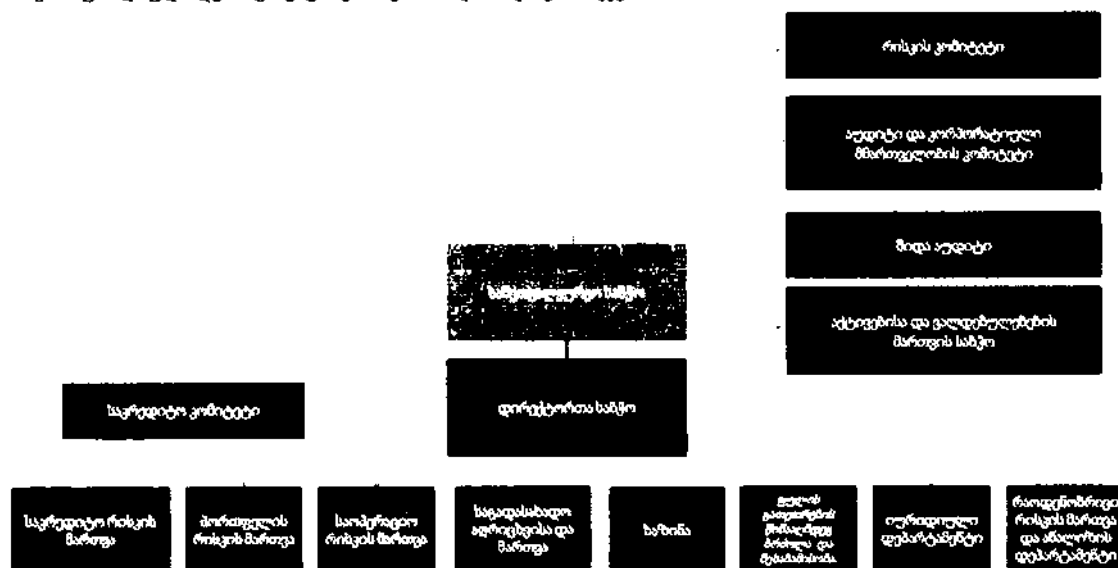
მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

ბანკის რისკის მართვის სისტემა ეფუძნება ნებისმიერი ოპერაციის პერიოდში რისკის მუდმივად შეფასების პრინციპს და მოიცავს შემდეგ ეტაპებს:

- რისკის იდენტიფიკაცია;
- კონკრეტული რისკის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი შეფასება;
- მისაღები რისკის დონის განსაზღვრა;
- რისკის მონიტორინგი და ზიანის შემცირება;
- მიმდინარე მონიტორინგი და კონტროლი, რაც ეფუძნება კორექტირებების საშუალებას იძლევა რაიმე ნეგატიური ცვლილების აღმოჩენის შემთხვევაში იმ მონაცემებში, რომლებზე დაყრდნობითაც გაკეთდა წინასწარი რისკის შეფასება;
- რისკის მართვის სისტემის ეფექტიანობის ანალიზი.

რისკის მართვის ორგანოები

ბანკის რისკის მართვის მთავარი ორგანოებია: სამეთვალყურეო საბჭო, აუდიტის და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი, რისკის კომიტეტი, შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, ხაზინა, საკრედიტო კომიტეტი, აქტივისა და ვალდებულების მართვის კომიტეტი (ALCO), ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის (AML) და შესაბამისობის და ბანკის იურიდიული დეპარტამენტი. გთხოვთ იხილოთ დიაგრამა ქვემოთ.



სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის საერთო რისკის მართვის მეთოდსა და ბანკის რისკის სტრატეგიების და პრინციპების დამტკიცებაზე და საბოლოოდ არის პასუხისმგებელი რისკების გამოვლენასა და კონტროლზე. ის ამტკიცებს ბანკის საკრედიტო პოლიტიკას, რომელიც ყურადღება მახვილდება საკრედიტო რისკის კონტროლისა და მონიტორინგის პროცედურებზე და ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის სისტემებზე, და ამტკიცებს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც სცილდება საკრედიტო კომიტეტების შესაბამისი უფლებამოსილების ფარგლებს (მათ შორის ერთი მსესხებლის კრედიტირების ჯამურ მაჩვენებელს, რომელიც აღემატება 25.0 მილიონ აშშდ-ს). დირექტორთა საბჭო კვარტალურად წარუდგენს ყოვლისმომცველ საკრედიტო რისკის ანგარიშს და ბაზრის რისკის ანგარიშს განსახილველად სამეთვალყურეო საბჭოს.

აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი. აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი პასუხისმგებელია მონიტორინგი გაუწიოს ბანკის ფინანსურ ანგარიშებს, შიდა კონტროლსა და უტყუარობის პრინციპებს. ის პასუხისმგებელია ფინანსური რისკის ფუნდამენტურ საკითხებსა და მართვაზე და აკონტროლებს შესაბამისი რისკის მართვის გადაწყვეტილებების ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკასთან შესაბამისობას. აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი ხელს უწყობს შიდა აუდიტის დეპარტამენტის და ბანკის გარეშე აუდიტორების საქმიანობას. შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ასევე განიხილავს ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის (AML) პოლიტიკას და პროცედურებს და კვარტალურად წარუდგენს ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის შესახებ ანგარიშებს აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტს. აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი არჩეულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და ჩვეულებრივ მოიცავს საქართველოს ბანკის გენერალ აუდიტის კომიტეტის წევრებს.

დირექტორთა საბჭო. დირექტორთა საბჭოს აქვს საერთო პასუხისმგებლობა ბანკის აქტივის, ვალდებულებისა და რისკის მართვის აქტივობებზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. იმისთვის, რომ ეფექტურად განხორციელდეს რისკის მართვის

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

სისტემა, დირექტორთა საბჭო გადასცემს ინდივიდუალურ რისკის მართვის ფუნქციებს ბანკის ფარგლებში სხვადასხვა გადაწყვეტილების მიმღებსა და აღმასრულებელ ორგანოს.

რისკის კომიტეტი რისკის კომიტეტი პასუხისმგებელია სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ბანკის საერთო რისკებთან, მათთვის წინააღმდეგობის გაწევასა და სტრატეგიასთან დაკავშირებით კონსულტაციაზე, რომლის დროსაც გათვალისწინებული უნდა იყოს არსებული და მომავალი მაცროკონომიკური და ფინანსური გარემო, რისკის კომიტეტი აკონტროლებს ბანკის რისკის ხარისხს და კონსულტაციებს უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკთან დაკავშირებული სტრატეგიის შესახებ. რისკის კომიტეტი რეგულარულად განიხილავს და ამტკიცებს ბანკის მიერ რისკის შეფასებისთვის გამოყენებულ პარამეტრებსა და მეთოდოლოგიას და განიხილავს ბანკის შესაძლებლობას გამოავლინოს და მართოს რისკის ახალი ტიპები. რისკის კომიტეტი ასევე განსაზღვრავს დიდი მასშტაბის რისკების ზუსტი და დროული მონიტორინგისთვის საჭირო სტანდარტებს და კრიტიკული მნიშვნელობის გარეგანი რისკის ტიპებს, მათ შორის და არა მხოლოდ საკრედიტო რისკსა და საოპერაციო რისკს.

შიდა აუდიტის დეპარტამენტი შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის ოპერაციების, მოქმედებების, სისტემებისა და პროცესების რეგულარულ შემოწმებასა და აუდიტზე, რათა შეაფასოს და მოიპოვოს გონივრული, დამოუკიდებელი და ობიექტური მხარდაჭერა და დამატებითი ღირებულებისა და ბანკის ოპერაციების გაუმჯობესებისთვის საჭირო საკონსულტაციო მომსახურებები.

ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი დამოუკიდებელია ბანკის დირექტორთა საბჭოსგან. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი ინიშნება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და ანგარიშს ახარებს უშუალოდ ბანკის აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტს. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი განიხილავს ყველა შეფასებას ბანკის მმართველ საბჭოსთან და ანგარიშს ახარებს ბანკის აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტს მის მიერ გამოვლენილი შედეგებისა და რეკომენდაციების შესახებ.

შიდა აუდიტის კომიტეტის მიზანია განსაზღვროს არის თუ არა დირექტორთა საბჭოს მიერ შექმნილი და დანერგული ბანკის რისკის მართვის, შიდა კონტროლისა და კორპორატიული მართვის პროცესები ადეკვატური და ფუნქციონირებს საიმისოდ, რომ უზრუნველყოს:

- მატერიალური რისკები, რომელიც მოიცავს სტრატეგიულ, საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და საოპერაციო რისკებს, სათანადოდ იყოს იდენტიფიცირებული, შეფასებული, გაზომილი და მართული მთელს ბანკში, აუტოსონისგან გადამცემული საქმიანობის ჩათვლით;
- სათანადოდ განხორციელდეს სხვადასხვა შიდა მმართველ ჯგუფებთან ურთიერთობა; მნიშვნელოვანი ფინანსური, მმართველობითი და საოპერაციო ინფორმაცია იყოს ზუსტი, საიმედო და დროული;
- ბანკი და მისი თანამშრომლები მოქმედებდნენ პატიოსნად და მათი ქმედებები შეესაბამებოდას ნორმებს, სტანდარტებს, პროცედურებს და მოქმედ კანონმდებლობებსა და რეგულაციებს;
- რესურსების შეძენა ხდებოდა ეკონომიურად, გამოიყენებოდა ეფექტურად, და დაცული იყოს ადეკვატურად;
- პროგრამები, გეგმები და მიზნები სრულდებოდა; და
- მნიშვნელოვანი საკანონმდებლო ან მარეგულირებელი საკითხები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ორგანიზაციაზე, გამოვლინდეს და იმართოს დროულად და სათანადოდ.

იმისთვის, რომ შეასრულოს თავისი ფუნქციები, ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტს შეუზღუდავად მიუწევდა ხელი ბანკის ყველა ფუნქციაზე, ჩანაწერებზე, ქონებასა და პერსონალზე.

ბაზონა ბაზონა პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების და მისი მთლიანი ფინანსური სტრუქტურის მართვაზე და ასევე, უპირველეს ყოვლისა, პასუხისმგებელია ბანკის დაფინანსებისა და ლიკვიდურობის რისკების მართვაზე.

საკრედიტო კომიტეტი, ქვე-კომიტეტების დონეები საცალო და კორპორატიულ საბანკო სესხებთან დაკავშირებით

ქვეკომიტეტის თავმჯდომარე		კორპორატიული საბანკო კრედიტების დამტკიცების ლიმიტი (აშშ დოლარი)
I დონე	საკრედიტო რისკის დეპარტამენტის რისკის მენეჯერი	2.0 მილიონ აშშ დოლარზე ნაკლები
II დონე	საკრედიტო რისკის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი / მოადგილე	2.0 მილიონ აშშ დოლარს და 10.0 მილიონ აშშ დოლარს შორის
III დონე	CEO/CRO	10.0 მილიონ აშშ დოლარს ზემოთ
ქვე-კომიტეტის თავმჯდომარე		საცალო საბანკო კრედიტების დამტკიცების ლიმიტი (აშშ დოლარი)
I დონე	საკრედიტო რისკის მართვის განყოფილების რისკის მენეჯერი	200,000 აშშ დოლარზე ნაკლები
II დონე	საკრედიტო რისკის მართვის განყოფილების ხელმძღვანელი	200,000 აშშ დოლარს და 500,000 აშშ დოლარს შორის
III დონე	CRO მოადგილე	500,000 აშშ დოლარს და 2.0 მილიონ აშშ დოლარს შორის
IV დონე	CEO/CRO	2.0 მილიონ აშშ დოლარს ზემოთ

საკრედიტო კომიტეტი ბანკს აქვს სამი საკრედიტო კომიტეტი (ერთობლივად „საკრედიტო კომიტეტები“), სადაც თითოეული პასუხისმგებელია ფიზიკური პირებისა და შეძლებული კლიენტების, კორპორატიული სესხების და კონტრაგენტების სესხებთან დაკავშირებით ბანკის საკრედიტო რისკის ზედამხედველობასა და მართვაზე. ეს სამი კომიტეტია: ფიზიკური კლიენტების საბანკო მომსახურების კომიტეტი, კორპორატიული საბანკო მომსახურების საკრედიტო კომიტეტი და ფინანსური და სამთავრობო კონტრაგენტების რისკის მართვის კომიტეტი (FGCRM). ეს კომიტეტი მართავს, ამოწმებს და აკონტროლებს კონტრაგენტის რისკს ბანკის ფინანსურ და

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

სამთავრობო კონტრაგენტთან დაკავშირებით თითოეული საკრედიტო კომიტეტი ამტკიცებს ინდივიდუალურ საკრედიტო ოპერაციებს. კრედიტის ხარისხის შემოწმების პროცესი ხანგრძლივია და უზრუნველყოფს მომხმარებელის კრედიტუნარიანობაში, შესაძლო ცვლილებების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენას, მათ შორის უზრუნველყოფის რეგულარულ გადასახებას, პოტენციურ დანაკარგებს და გამოსასწორებელ ღონისძიებებს, რომლებიც აუცილებელია რისკის შესამცირებლად, რაც შეიძლება მოიცავდეს დამატებითი უზრუნველყოფის ნაბიჯებს საბაზისო სესხის ხელშეკრულების შესაბამისად. 2016 და 2017 წელს, ჯგუფმა გაზარდა თავისი პრობლემური დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის პრობლემური სესხების დაფარვა იყო 92.3%. ჯგუფი მუდმივად აკონტროლებს ბაზრის მდგომარეობას და განიხილავს ბაზრის ცვლილებებს, ასევე ახორციელებს სტრატეგიულ ტესტირებას საიმისოდ, რომ შეამოწმოს არახელსაყრელ ეკონომიკურ პირობებში მისი ფინანსური პოზიცია.

თითოეული საკრედიტო კომიტეტი შედგება რვაი ქვეკომიტეტებისგან. ფინანსური და სამთავრობო კონტრაგენტის რისკის მართვის კომიტეტი მოიცავს ორ ქვეკომიტეტს. ეს კომიტეტი შედგება ექვს წევრისგან - გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მმართველობით, გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების საკითხებში, დირექტორის მოადგილე კორპორატიული საინვესტიციო ბანკინგის მიმართულებით, რაოდენობრივი რისკის მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, ხაზინის ხელმძღვანელი და საგაპრო მართვის ხელმძღვანელი. ხმათა უმრავლესობა საქმისათვის დასამტკიცებლად, თუ პოტენციური საკრედიტო მოცულობა აღემატება 10.0 მილიონ აშშ დოლარს. მაშინ გადაწყვეტილება მისაღებად გადაეცემა ALCO-ს. ფორიკური პირების სახანკო მომსახურების საკრედიტო კომიტეტი მოიცავს ოთხ ქვეკომიტეტს (რისკის მართვის მიზნებისთვის, შემღებელი კლიენტების კრედიტები კლასიფიცირებულია, როგორც განვადებები აბტკიცებენ შესაბამისი საკრედიტო რისკის კომიტეტის საკრედიტო რისკის მენეჯერები. 1.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის საკრედიტო განვადებებს აბტკიცებენ შესაბამისი საკრედიტო რისკის ანალიზის განყოფილების ხელმძღვანელი. კორპორატიული სესხების მოცულობის SME სესხებს აბტკიცებს SME საკრედიტო რისკის ანალიზის განყოფილების ხელმძღვანელი. კორპორატიული სესხების საკრედიტო კომიტეტი შედგება სამი ქვეკომიტეტისგან. გენერალური დირექტორის მონაწილეობა საქონალ 10.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის კრედიტის დროს. მსესხებელთა ერთი ჯგუფისთვის 25.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის ყოველი კრედიტის შემთხვევაში, აუცილებელია სამთავრობო საბჭოს დასტური. ქვედა რგოლის ქვეკომიტეტები იკრიბებიან ყოველდღიურად, მაშინ როცა უფრო მაღალი რგოლის ქვეკომიტეტები ჩვეულებრივ იკრიბებიან საბჭო-ოთხჯერ კვირაში. საკრედიტო კომიტეტების თითოეული ქვეკომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებებს შესაბამისი წევრების ხმათა უმრავლესობით.

პრობლემური აქტივების კომიტეტს ხელმძღვანელობს ქვემოთ ჩამოთვლილიდან ერთ-ერთი: პრობლემური სესხების მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი (პირველი დონე უკავშირდება 250,000 ლარამდე სესხებს), გენერალური დირექტორის მოადგილე ოპერაციების მიმართულებით (მეორე დონე უკავშირდება სესხებს 250,000-500,000 ლარის დიაპაზონში) და გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მიმართულებით (მესამე დონე უკავშირდება 500,000 ლარზე მეტ სესხებს). პრობლემური სესხების მართვის დეპარტამენტი მართავს ბანკის რისკებს პრობლემურ სესხებთან მიმართებაში და ანგარიშს ახარებს გენერალური დირექტორის მოადგილეს ოპერაციების მიმართულებით.

კორპორატიული სესხების ამოღების კომიტეტს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მიმართულებით და ის პასუხისმგებელია სესხებთან დაკავშირებით ბანკის ყველა რისკის მონიტორინგზე, რომლებსაც მართავს კორპორატიული სესხების ამოღების დეპარტამენტი. კორპორატიული სესხების ამოღების დეპარტამენტი ანგარიშს ახარებს გენერალური დირექტორის მოადგილეს კორპორატიული საინვესტიციო სახანკო მომსახურების მიმართულებით.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO). აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი არის მთავარი რისკის მართვის ორგანო, რომელიც განსაზღვრავს კაპიტალის ადეკვატურობასთან, საბაზრო რისკებთან და შესაბამის ლიმიტებთან, დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკთან და შესაბამის ლიმიტებთან, საბაზრო რისკებთან, საპროცენტო განაკვეთისა და წინასწარ გადახდის რისკებთან და შესაბამის ლიმიტებთან, ფულადი ბაზრის საერთო პირობებთან და საკრედიტო რისკის ლიმიტებთან დაკავშირებულ წესებსა და მიმართულებებს. აქტივისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ქმნის და პრაქტიკაში წერავს შესაბამის რისკის მართვისა და სტრატეგიულ ტესტირებას და რეგულარულად აკონტროლებს არსებულ რისკის ლიმიტებთან შესაბამისობას, და აბტკიცებს არასტანდარტული პირობების სახაზინო გარიგებებს, კერძოდ, აქტივისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტს:

- განსაზღვრავს ფულადი ბაზრის საკრედიტო რისკის მოცულობას / კრედიტის ლიმიტებს;
- განსაზღვრავს დია საგაპრო პოზიციის ლიმიტებს სადღეღამისო პოზიციებთან დაკავშირებით;
- განსაზღვრავს „სტოპ-ლოსის“ ლიმიტებს საგაპრო ოპერაციებისა და ფასიანი ქაღალდებისათვის;
- აკონტროლებს არსებულ საგაპრო რისკთან, საპროცენტო განაკვეთის რისკთან და დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკთან დაკავშირებული რისკის მართვის მოდულებთან შესაბამისობას;
- განსაზღვრავს სხვადასხვა ვადიანობის მიხედვით საპროცენტო განაკვეთების დიაპაზონებს, რომლებშიც ბანკს შეუძლია განათავსოს თავისი ლიკვიდური აქტივები და მოიზიდოს დაფინანსება, და
- ამოწმებს ფინანსური დეპარტამენტის და ფინანსური და სამთავრობო კონტრაგენტის რისკის მართვის კომიტეტის მიერ მომზადებულ სხვადასხვა სტრატეგიულ ტესტირებას და კაპიტალის ადეკვატურობის მოდულებს.

აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი და კომიტეტი იკრიბება ნებისმიერ დროს, როცა ის ამას საჭიროდ ჩათვლის, და გადაწყვეტილებების მიღება ხდება მისი წევრების ხმათა უმრავლესობით. აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტის წევრები არიან: გენერალური დირექტორი, გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების საკითხებში, გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მიმართულებით, გენერალური დირექტორის მოადგილე კორპორატიული სახანკო საქმიანობის მიმართულებით, გენერალური დირექტორის მოადგილე ფორიკური პირების სახანკო მომსახურების მიმართულებით, გენერალური დირექტორის მოადგილე ოპერაციების მიმართულებით, „სოლო“ და მიკრო და მეტრო და საშუალო ბიზნესის მიმართულებით, გენერალური დირექტორის მოადგილე ოპერაციების მიმართულებით, ფინანსური დეპარტამენტის ხელმძღვანელი და სახაზინო დეპარტამენტის ხელმძღვანელი. აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტი ყოველთვიურად განიხილავს გასული პერიოდების ფინანსურ ანგარიშგებებს და ინდექსებს, მათ შორის, ბანკის ლიმიტებს/კოეფიციენტებს, ბალანსს, ოპერაციების ანგარიშგებებს, დაფარვის ვადიანობის დეფიციტს, საპროცენტო პოზიციის, კურსის ცვლილებებს, საგაპრო რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის და დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის ანგარიშგებებს, მთლიანი ფულადი ნაკადების ანალიზს, კლიენტის ფულადი ნაკადების ანალიზს და კონტრაგენტის რისკის ანალიზს, და ასევე სამომავლო პროგნოზებს, სხვა ფინანსურ ანალიზს და მომავალი ზრდის გეგმებს.

ნომინალური კაპიტალის მოთხოვნები საქართველოში განისაზღვრება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ (სებ) და გამოიყენება ბანკის მიმართ დამოუკიდებლად. სებ-ი მოითხოვს ბანკისგან შეინარჩუნოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების მინიმალური ზღვრები, რომლებიც გაანგარიშებულია სებ-ის რეგულაციებისა და განცხადებების შესაბამისად მომზადებული ბანკის დამოუკიდებელი სპეციალური დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე.

ბაზელ III-ის სისტემაზე გადასვლისთვის, სებ-მა დაწერა ახალი კაპიტალური ადეკვატურობის მოთხოვნები 2017 წლის დეკემბრიდან, რომელიც ეტაპობრივად იწერება კაპიტალის სხვადასხვა დონეებზე ოთხი წლის პერიოდში 2021 წლის 31 დეკემბრამდე. ამ ცვლილებების შედეგად, ბანკი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაეკმაყოფილება ქვემოთ ჩამოთვლილ მინიმალურ კაპიტალის მოთხოვნებს: 1-ლი

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

დონის ძირითადი კაპიტალის კოეფიციენტი 9.5%, 1-ლი დონის კოეფიციენტი 11.4%, და მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტი 15.9%. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ძირითადი კაპიტალის 1-ლადი და 1-ლადი კაპიტალის კოეფიციენტი იყო 12.2%, ხოლო მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტი 16.6%. ბაზელ III-ზე გადახვლა სუფარავდომ გავლენას არ მოახდენს ბანკის ზრდის პერსპექტივაზე ან მის უნარზე განახორციელოს დივიდენდის განაწილება დივიდენდის გადახდის დიამაზონის არსებული პოლიტიკის შესაბამისად.

აპტივისა და ვალდებულების კომპიტეტი არის კაპიტალის ადეკვატურობის მართვის, ასევე შესაბამისი რისკების იდენტიფიკაციისა და მართვის მთავარი მმართველი ორგანო. აპტივისა და ვალდებულების კომპიტეტი განსაზღვრავს ლიმიტებს და განიხილავს ამ ლიმიტების დატკბობრივ შესრულებას, როგორც სენ-ის, ასევე, ბაზელ I-ის და ბაზელ II/III-ის კაპიტალის ადეკვატურობის რეგულაციებთან მიმართებაში. ფინანსური დეპარტამენტი პასუხისმგებელია რეგულარულ ყოველთვიურ მონიტორინგზე და ანგარიშის ჩაბარებაზე, რომელშიც გამოჩნდება სენ-ის, ბაზელ I-ის და ბაზელ II/III-ის კაპიტალის ადეკვატურობის შესაბამისობა თავდაპირველ განცხადებებთან და აპტივისა და ვალდებულების კომპიტეტის პოლიტიკებთან. კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა, ასევე, ბანკის წლიური და ექვსთვიანი ბიუჯეტის დამტკიცება და ბიუჯეტის განხილვის პროცესები, ბანკის ყოველთვიური ანგარიშების გაწყობილი ნაწილია. ფინანსური დეპარტამენტი აწვადებს სენ-ის, ბაზელ I-ისა და ბაზელ II/III-ის კაპიტალური ადეკვატურობის დატკბობრივ ანგარიშებს, ასევე, მათ პროგნოზებსა და ბიუჯეტებს და სხვადასხვა სტრატეგიულ სეგნარებს ორივე ორივე რეგულაციისთვის, ხოლო, აპტივისა და ვალდებულების კომპიტეტი და დირექტორია საბჭო რეგულარულად განიხილავს მათ, გამოავლენს რისკებს, გასცემს რეკომენდაციებს, და საჭიროების შემთხვევაში, წარმოადგენს სამოქმედო გეგმებს.

ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა (AML) და შესაბამისობა. ბანკის ფულის გათეთრებასთან ბრძოლისა და შესაბამისობის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის პროგრამის დანერგვაზე (მათ შორის, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ) ბრძოლის პოლიტიკასა და პროცედურების შემუშავებაზე, ტრანზაქციის მონიტორინგსა და ანგარიშებზე, და თანამშრომლების ტრენინგებზე შთაღებ ბანკში და მის პრაქტიკულ კომპანიებში. ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის პროგრამა ეფუძნება საერთაშორისო ორგანიზაციების, მათ შორის, FATF/Basel-ის, ცვლილების პარალელურად, აშშ-ის სანქციების პროგრამების სახაზინო დეპარტამენტის რეკომენდაციებს, დირექტივებსა და მითითებებს, და ასევე, ადგილობრივ რეგულაციებს. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ახორციელებს ბანკის ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის სისტემებისა და კონტროლების შეფასებებს და უზრუნველყოფს შიდა კონტროლის დონის მიხედვით დამოუკიდებლობას.

ზანაძე მიიღო რისკზე დაფუძნებული მიდგომა ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დადენანსების რისკების მიმართ, მათ შორის, ფულის გათეთრებათან ბრძოლის საერთო პოლიტიკა, კლიენტების მიღების პოლიტიკა და ფინანსური საქმიანობის შესაბამისობის პოლიტიკა. ზანაძის რისკზე დაფუძნებული მიდგომა ნიშნავს, რომ ის იყენებს გაჯაროებულ ფინანსურ გეგმურტრზას ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დადენანსების რისკების მიმართ, ის განსაზღვრავს პროდუქტების, კლიენტების, მომსახურებების და იურისდიქციების მხედარ რისკის დატეგორიებს.

ზანკი ვალდებულია შეატყობინოს საქართველოს ფინანსური მინისტრისთვის სამსახურს ეცვლა ტრანზაქციის შესახებ, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს საქართველოს ანონიმდებლობის შესაბამისად. ეს ანგარიშები ამჟამად წარმოდგენილია ფულის გაეთიერებასთან ბრძოლისა და შესაბამისობის დეპარტამენტის მიერ ელექტრონული ფორმით გავშვრს გარეთ რეიში. ანგარიშების პრივიტი სრულად ატომიტირებულია და გამტარებულია სპეციალური პროგრამული ალგორითმით. უფრო მეტი, ზანკი იყენებს ფულის გაეთიერებასთან ბრძოლის სპეციალურ პროგრამულ უზრუნველყოფას, რომელიც აკამათავს ინდუსტრიის მოთხოვნებს. ეს პროგრამა მოიცავს სანქციების, ასევე, აკრძალული პირებისა და ორგანიზაციების ჩამონათვალს, რომელიც განსაზღვრულია OFAC-ის, ევროკავშირის, გაეროსა და სხვა მსგავსი ორგანიზაციის მიერ. ის საშუალებას იძლევა განხორციელდეს ცველა ტრანზაქციის სრულად ატომიტირებული მონიტორინგი სპეციალური სიის მიხედვით, იმისათვის, რომ გამოვლინოს საჭკო ტრანზაქციები, ფულის გაეთიერებასთან ბრძოლისა და შესაბამისობის დეპარტამენტმა დანერგა ცენტრალიზებული პროგრამა, რომელიც აკავშირებს ტრანზაქციებს, ანგარიშებს და კლიენტებს იმავარად, რომ ზანკმა დაინახოს თითოეულ კლიენტთან დაკავშირებული რისკები საწარმოს ფარგლებში.

იურიდიული დეპარტამენტი. იურიდიული დეპარტამენტის მთავარი მიზნებია იმის უზრუნველყოფა, რომ ზანკის საქმიანობები შეესაბამებოდეს მოქმედ კანონმდებლობას და მინიმუმადე ამცირებდეს სამართლებრივი რისკების მატერიალიზაციიდან წარმოქმნილ დანაკარგებს. იურიდიული დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ზანკის საქმიანობებში სამართლებრივი რისკების დროულად გამოვლენისთვის საჭირო მექანიზმების გამოყენებასა და გაზიარებაზე, ზანკის საქმიანობის გამაოთხებელ, რაფა გამოვლინებ ნებისმიერი სამართლებრივი რისკი, გამომდინარე სამართლებრივი რისკების აღმოჩენიდან ყველა ადვოკატული ღონისძიებების დაგეგმვასა და განხორციელებაზე, ზანკის სახელთი სასამართლო პროცესებში მონაწილეობაზე, საკირობების შეძიხევაში, და ზანკის იურიდიული დოკუმენტაციის ეფექტიანობის გაზრდის შესაძლებლობების შესწავლასა და მისი ზანკის ყოველდღიურ საქმიანობებში დანერგვაზე. იურიდიული დეპარტამენტი ასევე პასუხისმგებელია ზანკის და/ან მისი შეღავათილი კომპანიების სტრუქტურული დანაყოფებისთვის იურიდიული დახმარების გაწევაზე.

რძის მართვის ხისტი მითხრობის ფაქტორები

რისკის მართვის სისტემის დამწერტავი ორგანიზაცია
ზანგის რისკის მართვის სისტემა ხორციელდება ზემდგომ ორგანოების მიერ: საკრედიტო რისკის მართვის, რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკის ანალიზის დეპარტამენტი, ხაზინის, საოპერაციო რისკის მართვის, იურიდიული, ფულის გაეთვორებასთან ზრძილისა და შესაბამისობის და უსაფრთხოების დეპარტამენტები, ფინანსური დეპარტამენტი და სხვა დეპარტამენტები. საკრედიტო რისკის მართვის, რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკის ანალიზის დეპარტამენტი და საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტები ანგარიშს აბარებენ გენერალური დირექტორის მოადგილეს რისკების მმართველუიბით, ხოლო, იურიდიულ დეპარტამენტს ზედამხედველობას უწევს გენერალური დირექტორი კონსულტანტი, რომელიც პირდაპირ ანგარიშვალდებულება გენერალური დირექტორის წინაშე. ფინანსური დეპარტამენტი და სახაზინო დეპარტამენტი ანგარიშვალდებულნი არიან ფინანსების საკითხებში გენერალური დირექტორის მოადგილის წინაშე. ფულის გაეთვორებასთან დაკავშირებული რისკების დეპარტამენტი ანგარიშვალდებულება ოპერაციების მმართველუიბით უწევს გენერალური დირექტორის მოადგილეს წინაშე.

[illegible]

სახაზინო დეპარტამენტი მართავს საგალუტო კურსებს, ფულის მაზარს, ფსიქიკური ქაღალდების პორტფელს და დერეფანების ოპერაციებს, აკონტროლებს ამ ოპერაციებისთვის პეტრეისა და ქალაქების კომიტეტის მიერ განსაზღვრულ ლიმიტებთან შესაბამისობას. სახაზინო დეპარტამენტი ასევე უზრუნველყოფს მოვლევადიანი ლიკვიდურობისა და სახაზინო თანხების ნაკადის მართვას, და აკონტროლებს ნალდი ფულის მოცულობას ბანკის ბანკომატებში და მის სერვის ცენტრებში.

საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტი მართავს საკრედიტო რისკებს კონკრეტულ მსესხებლებთან დაკავშირებით და აფასებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკებს. ის პასუხისმგებელია ზანკის საკრედიტო პოლიტიკასთან შესაბამისობასა და ზანკის სესხის პორტფელის ხარისხის მართვაზე.

პორტუგალიის რისკების მართვის დეპარტამენტი მართავს და აგებს საკრედიტო რისკებს კონკრეტულ მსესხებლეთთან დაკავშირებით და აფასებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკებს და პასუხისმგებელია საკრედიტო დანაკარგების მინიმუმად შემცირების მიზნით საკრედიტო პორტფელის ხარისხის გაუმჯობესების შესახებ რეკომენდაციების უზრუნველყოფაზე. ის შეიმუშავებს ბანკის პორტფელის ხარისხის კონტროლის მოდელს/ს/სეთი/იდებს და უზრუნველყოფს ბანკის საკრედიტო პოლიტიკას და არსებულ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

RV asymm

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი გამოაქვეყნებს და აფასებს საოპერაციო რისკს ბანკის პროცესებისა და ოპერაციების ფარგლებში. ის ასევე გამოაქვეყნებს კრიტიკული რისკის არაღებებს ან გაზრდებს დონის მქონე ოპერაციების ჯგუფებს და ავითარებს შიდა კონტროლის პროცედურებს საიმისოდ, რომ შეამციროს რისკები, ბიზნეს პროცესის ხელახალი დაგეგმვის სტეპის საშუალებით (სხვა საშუალებებთან ერთად), მათ შორის, დოკუმენტების ცირკულაციით, ინფორმაციის ნაკადებით, ფუნქციების განაწილებით, ნებართვებითა და პასუხისმგებლობებით.

იურიდიული დეპარტამენტი აკონტროლებს ყველა ცვლილებას შესაბამის კანონმდებლობასა და რეგულაციებში, და უზრუნველყოფს, რომ ეს ცვლილებები სათანადოდ აისახოს ბანკის პროცედურებში, ინსტრუქციებში, სახელმძღვანელოებში და სხვა შესაბამის დოკუმენტაციაში. ის ასევე გადასცემს საკანონმდებლო ცვლილებების შესახებ ინფორმაციას ბანკის ფარგლებში ყველა შესაბამის დეპარტამენტს, კანონმდებლებისა და მარგულირებლების, გარკვეული ასოციაციებისა და სხვა პროფესიონალური ორგანიზაციის მოთხოვნის საფუძველზე. იურიდიული დეპარტამენტი ასევე მონაწილეობს საკანონმდებლო და მარგულირებული დოკუმენტების მომზადებაში.

საგადასახადო ანგარიშების და საგადასახადო რისკის მართვის განყოფილება ყურადღებას ამახვილებს ბანკის ურთიერთობაზე საგადასახადო ორგანიზებთან და უზრუნველყოფს პრაქტიკულ რჩევებს და აკონტროლებს საგადასახადო ვალდებულებებთან შესაბამისობას ჯგუფის მასშტაბით.

თითოეულ ჩამოთვლილ დეპარტამენტს აქვს თავისი პოლიტიკა და/ან სახელმძღვანელოები, რომლებიც დამტკიცებულია ბანკის დირექტორთა საბჭოს და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ (საჭიროების შემთხვევაში). სახელმძღვანელოები და პოლიტიკები მოიცავს ყოვლისმომცველ განმარტებებს ტერმინების თითოეულ ეტაპზე, მათ შორის, და არა მხოლოდ, სახელმძღვანელოებს, რომლებიც ხაზს უსვამს აქტივებსა და ვალდებულებების მართვის წესებს, საგადასახადო ოპერაციების პროცედურებს, ფიქსირებული შემოსავლების ინვესტიციების მართვას, ფიზიკური ბიზნესის საბანკო საქმიანობის პროცედურებს, სადენოზიტო პოლიტიკას და საკრედიტო პოლიტიკას.

რისკის შეფასება და ანგარიშგება ბანკი აფასებს რისკს იმ მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ასახავს როგორც მოსალოდნელ დანაკარგს, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას ნორმალურ გარემოებებში, ასევე მოულოდნელ დანაკარგებს, რომლებიც წარმოადგენს სხვადასხვა პროგნოზირების მოდელის საფუძველზე განსაზღვრულ საბოლოო ფაქტობრივი დანაკარგის მარჯვენაებს. ეს მოდელი იყენებს ძველი გამოცდილების საფუძველზე დაანგარიშებულ ალბათობებს, რომლებიც პერიოდულად კორექტირდება რათა ასახოს ეკონომიკური გარემო. ბანკი ასევე აკვირდება ყველაზე უარეს სცენარებს, რომლებიც შესაძლოა წარმოიქმნას ექსტრემალური მოვლენების შემთხვევაში.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი მართლაც ბორცვდება ბანკის მიერ განსაზღვრული ლიმიტების საფუძველზე. ეს ლიმიტები ასახავს ბანკის ბიზნეს სტრატეგიას და საბანკო გარემოს, ასევე იმ რისკის დონეს, რომელიც მისთვის მისაღებია, შერჩეულ ინდუსტრიებზე დამატებითი ყურადღების გამახვილებით. ბანკი ასევე ახორციელებს მინდინარე მონიტორინგსა და კონტროლს, რომელიც ეფუძნება კორექტირების საშუალებას იძლევა იმ შემთხვევაში, თუ მოულოდნელი ცვლილება მოხდა იმ გარემოებებში, რომლებსაც ემყარებოდა რისკის წინასწარი შეფასებები. გარდა ამისა, ბანკი აკონტროლებს და ზომავს მთლიან რისკის ადების უარაიანობას, შეწინილი რისკის საფრთხესთან მიმართებაში, ყველა რისკის ტიპისა და აქტივობის ფარგლებში.

ბანკს აქვს მართვის საანგარიშგებო სისტემა, რომელიც მოითხოვს საკრედიტო რისკის მართვის, რაოდენობრივი რისკის მართვისა და ანალიტიკური, ფინანსური და საბანკო დეპარტამენტებისგან, მოამზადონ გარკვეული ანგარიშები ყოველდღიურად და ყოველთვიურად. ყოველდღიურად, თითოეულმა დეპარტამენტმა უნდა მოამზადოს ოპერაციების ანგარიშები, ბალანსი და ბაზინის ანგარიში (რომელიც მოიცავს ბანკის და საგადასახადო პოზიციებს, ფულის ნაკადებს, ლიმიტებს და სხვა ბანკებში საკორესპონდენტო ანგარიშებზე ნაშთებს), და იმის დამადასტურებელი დოკუმენტი, რომ საგადასახადო ფინანსურ კოეფიციენტებთან შესაბამისობა დატული იყო. ყოველთვიურად წარმოდგენილი უნდა იყოს სტრუქტურული ლიკვიდურობის დეფიციტი ანგარიში, საპროცენტო განაკვეთის რისკის ანგარიში, ყოველთვიური ფინანსური ანგარიშგებები და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს კვარტალური ანგარიში, რომელიც მოიცავს ბანკის საქმიანობის ანალიზს ბიუჯეტთან მიმართებაში, ყველა ბიზნესიდან მიღებული ინფორმაცია მოქმედება და მუშაგდება, რათა განაწილდეს, გაკონტროლდეს და გამოვლინდეს რისკები ადრეულ ეტაპზე. ეს ინფორმაცია წარმოდგენილია და განმარტდება დირექტორთა საბჭოს და თითოეული ბიზნეს განყოფილების ხელმძღვანელს. ეს ანგარიში მოიცავს მთლიან საკრედიტო რისკებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებს და რისკის პროფილის ცვლილებებს. ხელმძღვანელთა ყოველთვიურად აფასებს საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის გონიერულობას. ბანკის დირექტორთა საბჭო და სამეთვალყურეო საბჭო იღებს ყოვლისმომცველ რისკის ანგარიშს კვარტალში ერთხელ, რომელიც მოიცავს ყველა აქტივებზე ინფორმაციას ბანკის რისკის შესაფასებლად და დასკვნების გასაკეთებლად.

კონკრეტული რისკის ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ყველა დონეზე ბანკის ფარგლებში, რათა ყველა განყოფილებას მიუწვდებოდეს ხელი ყოვლისმომცველ, რელევანტურ და განახლებულ ინფორმაციაზე. ბანკის დირექტორთა საბჭოსა და ბანკის ყველა შესაბამის თანამშრომელს ყოველდღიურად მიეწოდება მოკლე ინფორმაცია საბანკო ლიმიტების გამოყენებაზე, კერძო ინვესტიციებისა და ლიკვიდურობის, ასევე, ნებისმიერი სხვა რისკის განვითარების შესახებ.

რისკის მართვა და კარგი რისკის კონცენტრაცია

მთლიანი რისკის მართვის ფარგლებში, ბანკი იყენებს დერივატივებსა და სხვა ინსტრუმენტებს, რათა მართოს საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტების, საკრედიტო რისკების ცვლილებების შედეგად წარმოშობილი პოზიციები და ფორვარდული ტრანზაქციების შედეგად წარმოქმნილი პოზიციები. თუმცა, ეს დერივატივები გამოიყენებულია ჰეჯირებისთვის, ისინი არ აკმაყოფილებენ პერიოდების აღრიცხვის პრინციპებს.

საკრედიტო რისკების შესამცირებლად, ბანკი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას.

იმისათვის, რომ თავიდან იყოს აცილებული რისკების კარგი კონცენტრაცია, ბანკი ყურადღებას ამახვილებს დივერსიფიცირებული პორტფელის შენარჩუნებაზე. საკრედიტო რისკების გამოვლენილი კონცენტრაციები კონტროლდება და იმართება შესაბამისად. კონცენტრაციები წარმოიქმნება, როცა რამდენიმე კონტრაგენტი, ან შესაბამისი აქტივებები ჩართული არიან მსგავს ბიზნეს საქმიანობებში, ან იმ საქმიანობებში რომლებიც ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ რეგიონშია მოქცეული, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რომლის დროსაც ეკონომიკურ, პოლიტიკურ ან სხვა პირობებში განხორციელებული ცვლილებები მსგავს გავლენას იქონიება მათ მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების უარაიანობაზე. კონცენტრაციები ასევე მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან ნაშთთან შედარებით, დიდი და მნიშვნელოვანი კრედიტების კონცენტრაციებს, მთლიან პოზიციას.

კონცენტრაციები მიუთითებს ბანკის შედეგების შეფარდებით სენსიტიურობაზე იმ განვითარებებთან მიმართებაში, რომლებიც გავლენას ახდენენ კონკრეტულ ინდუსტრიაზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე. გამოვლენილი საკრედიტო რისკების კონცენტრაციები კონტროლდება და იმართება შესაბამისად.

მთავარი რისკების მართვა

საკრედიტო რისკი

განმარტება: საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მსესხებელმა ან კონტრაგენტმა შეიძლება ვერ გადაიხადოს თანხები მთლიანად ან ნაწილობრივ, რაც მათი გადახდის დრო დადგება. საკრედიტო რისკი ძირითადად წარმოიქმნება ბანკის საკრედიტო საქმიანობის კონტექსტში.

მითითება: ბანკის საკრედიტო პოლიტიკის ზოგადი პრინციპები წარმოდგენილია საკრედიტო პოლიტიკებში. საკრედიტო პოლიტიკები ასევე გამოიყენება საკრედიტო რისკის კონტროლისა და მონიტორინგის პროცედურებს და ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის სისტემებს. საკრედიტო პოლიტიკები განიხილება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად, საჭიროების შემთხვევაში. ამ განხილვების შედეგად შემოიღება სესხის რესტრუქტურირების ახალი ინსტრუმენტები. ბანკი ასევე იყენებს სეზ-ის დარეზერვების მეთოდოლოგიას, რათა შესაბამისობაში იყოს სეზ-ის მოთხოვნებთან.

ბანკი თავის საკრედიტო პოლიტიკას მართავს ინდივიდუალურ კორპორატიულ მსესხებელთან ან დაკავშირებულ მსესხებელთან ჯგუფებთან, სადაზღვევო კომპანიების ვალდებულებასთან, და საბანკო ოპერაციების ტიპებთან მიმართებაში რისკის დასაზღვევად დონეზე ლიმიტების დაწესებით, და სეზ-ის მიერ განსაზღვრული პოზიციების ლიმიტების დაცვით. ბანკი აკონტროლებს უზრუნველყოფის საბანკო ღირებულებას, ითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას ხელშეკრულების შესაბამისად და აკონტროლებს უზრუნველყოფის საბანკო ღირებულებას, რაც აფასებს კრედიტის სავარაუდო გაუფასურების გავალისწინებით შექმნილი რეზერვის ადეკვატურობას. ბანკი ასევე ამტკიცებს თავის საკრედიტო რისკს უზრუნველყოფის მიღებით და სხვა უსაფრთხოების ღონისძიებების გამოყენებით. ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ არსებული პოზიციების შესაბამისი რისკები იმართება შიდა და გარე საბალანსო პოზიციებზე ლიმიტების დაწესებით, და ასევე, ანგარიშსწორების ლიმიტებით ისეთ სავაჭრო ტრანზაქციებთან მიმართებაში, როგორიცაა სავალუტო კონტრაქტები.

საკრედიტო კომიტეტი ამტკიცებს ინდივიდუალურ ტრანზაქციებს, ხოლო, საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტი განსაზღვრავს საკრედიტო რისკის კატეგორიებს და დარეზერვების განაკვეთებს, რომლებიც წარმოდგენილია დარეზერვების მეთოდოლოგიაში. გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მართვით და საკრედიტო რისკების მართვის დეპარტამენტი ყოველთვიურად ამოწმებს პორტფელის საკრედიტო ხარისხს და განსაზღვრავს დარეზერვების განაკვეთებს, ბანკის გენერალურ დირექტორთან და ფინანსების საკითხებში გენერალური დირექტორის მოადგილესთან კონსულტაციების საფუძველზე.

ბანკის საკრედიტო ხარისხის შემოწმების პროცესი უზრუნველყოფს კონტრაგენტების კრედიტუნარიანობაში შესაძლო ცვლილებების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენას, მათ შორის, უზრუნველყოფის საშუალებების რეგულარულ შეფასებას. კონტრაგენტის ლიმიტები განისაზღვრება საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის სისტემის მეშვეობით, რომელიც ანიჭებს რისკის რეიტინგს თითოეულ კონტრაგენტს. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება რეგულარულ გადახედვას. კრედიტის ხარისხის შემოწმების პროცესი საშუალებას აძლევს ბანკს შეაფასოს რისკების შედეგად წარმოქმნილი პოტენციური დანაკარგი, და განაზოგადოს გამოსასწორებელი ღონისძიება. ბანკი აწვევს კლიენტებს განაჩივროს / აკრედიტოებს, რომლებმაც შესაძლოა ბანკს მოსთხოვოს მათი სახელით გადახდების განხორციელება. კლიენტებისგან ასეთი თანხების ამოღება ხდება გარანტიების / აკრედიტაციების პირობების შესაბამისად. ისინი ბანკს უქმნიან სესხების მსგავს რისკებს და მათი მითითება ხდება იმავე კონტროლის პროცესებისა და პოლიტიკის შესაბამისად.

სესხის დამტკიცების პროცედურა

კრედიტების დამტკიცების, კრედიტის ხარისხის მონიტორინგის, და არსებული კრედიტების გაგრძელების, რეფინანსირებისა და/ან რესტრუქტურირების პროცედურები წარმოდგენილია ბანკის საკრედიტო პოლიტიკებში, რომლებსაც ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო და/ან დირექტორთა საბჭო. საკრედიტო კომიტეტები ამტკიცებენ ინდივიდუალურ ტრანზაქციებს. (იხილეთ გვერდი 13). გენერალური დირექტორის მონაწილეობა საჭიროა 10.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის კრედიტის დროს. მსესხებელთა ერთი ჯგუფისთვის 25.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის ყოველი კრედიტის შემთხვევაში, აუდიტებული სამეთვალყურეო საბჭოს დასტური.

ბანკი აფასებს კორპორატიული საინვეტიციო საბანკო მომსახურებების კლიენტებს მათი ფინანსური მდგომარეობის, საკრედიტო ისტორიის, ბიზნეს ოპერაციების, ბაზრის პოზიციის, მართვის, აქტივების მხარდაჭერის დონის, შემთავაზებული ზიზნის და ფინანსური გეგმის და შემთავაზებული უზრუნველყოფის ხარისხის საფუძველზე. სათანადო საკრედიტო კომიტეტის შესაბამისი დონე პასუხისმგებელია კრედიტის დამტკიცებასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღებაზე. საკრედიტო მემორანდუმის საფუძველზე და, თუ საჭიროა, საკრედიტო რისკის მენეჯერის ანგარიშზე დაყრდნობით.

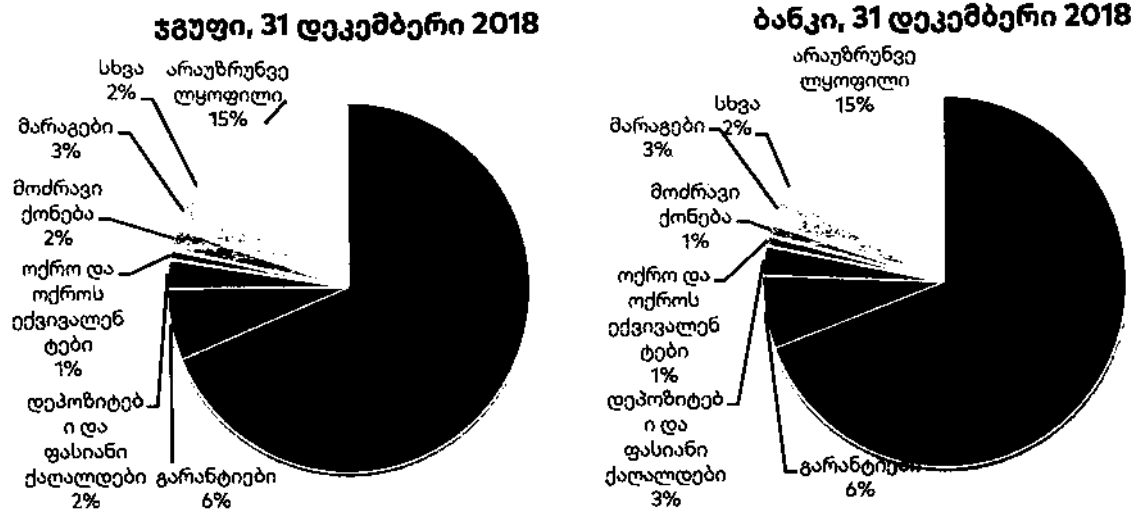
კრედიტის დამტკიცების პროცედურა ფიზიკური პირების საბანკო მომსახურებებთან დაკავშირებით დამოკიდებულია პროდუქტების ტიპზე. ფიზიკურ პირებზე გაცემული პროდუქტების ტიპზე, სამომხმარებლო კრედიტებთან დაკავშირებული განცხადებების, მათ შორის, საკრედიტო ბარათებისა და 50,000 ლარამდე ავტო სესხების დამტკიცება ხდება ქულების სისტემით. ფიზიკური პირების საბანკო მომსახურების კლიენტების იპოთეკურ სესხებზე განაცხადი კეთდება იპოთეკური სესხის ოფიცის მიერ და წარედგინება საკრედიტო რისკის მენეჯერს, რომელიც აფასებს საკრედიტო რისკებს და განსაზღვრავს კრედიტის მოცულობას და პირობებს, რომლებიც უნდა დამტკიცდეს საკრედიტო კომიტეტის შესაბამის დონეზე. მიერო საფინანსო სესხების შემთხვევაში, რომელიც არ აღემატება 1.0 მილიონ აშშ დოლარს, კრედიტ ოფიცები აფასებენ საკრედიტო განცხადებებს, ამზადებენ პროექტის ანალიზს და წარუდგენენ შემთავაზებებს შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს, რომელიც იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას. მეორე და საშუალო საწარმოებისთვის 1.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტის დასამტკიცებლად საჭიროა მეორე და საშუალო საწარმოების საკრედიტო რისკის ანალიზის განყოფილების ხელმძღვანელის მიერ.

უზრუნველყოფა

ბანკი ჩვეულებრივ მოითხოვს საკრედიტო უზრუნველყოფას ან უზრუნველყოფის საგანს მის მიერ გაცემული სესხებისა და საკრედიტო სახსრების სანაცვლოდ. საკრედიტო უზრუნველყოფის მთავარი ფორმებია გარანტიები და ბანკში მსესხებლის ანგარიშზე არსებულ თანხებზე ან სხვა აქტივებზე მოთხოვნის უფლებები. კორპორატიული კრედიტორებისთვის უზრუნველყოფის მთავარი ფორმებია უზრუნველყოფის უზრუნველყოფის უფლებები, ინვენტარი და სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, ხოლო, ფიზიკურ პირებზე გაცემული კრედიტებისთვის - სავაჭრო დებიტორული ქონება იპოთეკა. კორპორატიული კრედიტების შემთხვევაში, ბანკი ჩვეულებრივ მოითხოვს პერსონალურ გარანტიას მსესხებლის აქტივებისგან. ბანკის შიდა სახელმძღვანელოს მითითებების შესაბამისად, უზრუნველყოფა წარმოდგენილი უნდა იყოს (თუ ის მოთხოვნილია) საიმისოდ, რომ დაფაროს ვალდებულებები ტრანზაქციის მთელი პერიოდის განმავლობაში. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, კლიენტებზე გაცემული კრედიტების 86.1% უზრუნველყოფილი იყო. შემთავაზებული უზრუნველყოფის შეფასების ანგარიში მზადდება აქტივის შეფასებისა და განკარგვის დეპარტამენტის მიერ და წარედგინება შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს, საკრედიტო განცხადებასთან და საკრედიტო რისკის მენეჯერის ანგარიშთან ერთად. უზრუნველყოფის შეფასების დროს, ბანკი ახორციელებს აქტივების საბანკო ღირებულების დისკონტირებას, რათა ასახოს უზრუნველყოფის სალიკვიდაციო ღირებულება.

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

ქვემოთ წარმოდგენილია საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია შერჩეულების საშუალებების მიხედვით, რომელიც აჩვენებს, რომ ბანკი საკმაოდ კარგად არის უზრუნველყოფილი მართადად უძრავი ქონებით, რომელსაც მოჰყვება გარანტიები, მოძრავი ქონება, დეპოზიტები და ფასიანი ქაღალდები:



შეფასება

პოზიციის რისკები და ლიმიტები უნდა შემოწმდეს ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად. ბანკის შესაბამისობა საკრედიტო რისკის ლიმიტებთან მუდმივად მოწმდება საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტის მიერ. რეზერვი ეფუძნება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (ECL), რომელიც უკავშირდება ვალდებულების შესრულებლობის ალბათობას მომდევნო 12 თვეში, თუ არ იქნება მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკში კრედიტის გადემის შემდეგ. რომელ შემთხვევაშიც რეზერვი ეფუძნება მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს აქტივის ექსპლუატაციის ბოლომდე. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ეფუძნება მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას, რომელიც ითვალისწინებს წარსულ მოვლენებს, არსებულ მდგომარეობას და მომავალ ეკონომიკურ მდგომარეობას. ბანკმა შექმნა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ფინანსური აქტივები კოლექტირდება და ინდივიდუალურ საფუძველზე, როცა ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურდება. ბანკი ქმნის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს კონკრეტული მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის, ვადაგადაცილების დღეების რაოდენობის, კრედიტის გადემის შემდეგ საკრედიტო რისკში ცვლილებების, და იმ კომპერციულ ფინანსურ ან ეკონომიკურ პირობებზე არახელსაყრელი ცვლილებების ნებისმიერი პროგნოზის გათვალისწინებით, რომლებიც გავლენას ახდენს მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე და სხვა ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე, როგორიცაა გარეშე ზაზარი ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები. თუ შემდგომ პერიოდში გაუფასურების დანაკარგის თანხა შემცირდება და თუ ეს კლება შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ წარმოქმნილ მოვლენას, ადრე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგი აღდგება კორექტირებული რეზერვის ანგარიშში. გაუფასურების შედეგად დანაკარგების რეზერვის განსაზღვრა ეფუძნება რისკის ქვეშ არსებული აქტივების ანალიზს და ასახავს მოცულობას, რომელიც ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით ადეკვატურია წარმოქმნილი დანაკარგების უზრუნველყოფისთვის მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის გათვალისწინებით.

რეზერვები იქმნება მთლიანი საკრედიტო თანხის და დარიცხული პროცენტის მიხედვით. ბანკის შიდა საკრედიტო დანაკარგის რეზერვის მეთოდოლოგიის შესაბამისად, რომელიც ეფუძნება ფასს - ის მოთხოვნებს, ბანკი ყოფს თავის საკრედიტო პორტფელს მნიშვნელოვან და არამნიშვნელოვან კატეგორიებად. მნიშვნელოვანი კრედიტები განსაზღვრულია როგორც კრედიტები, რომლებიც აღემატება 1.0 მილიონ აშშ დოლარს, ხოლო, არამნიშვნელოვანი კრედიტები განსაზღვრულია, როგორც 1.0 აშშ დოლარზე ნაკლები თანხის კრედიტები. საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტი ახორციელებს ყველა დეტალიზირებული მნიშვნელოვანი კრედიტის ინდივიდუალურ შეფასებას. არადეტალიზირებული მნიშვნელოვან კრედიტებს ენიჭებათ კოლექტიური შეფასების კოეფიციენტი. რეზერვების მიზნით, ყველა კრედიტი დაყოფილია სხვადასხვა ჯგუფად (როგორიცაა, იპოთეკური, სამომხმარებლო, მიკროსაფინანსო კრედიტები).

2004 წლიდან, ბანკმა, გარკვეულ სხვა ქართულ ბანკებთან და საკრედიტო ინფორმაციის პროვაიდერ „საკრედიტო ინფორმაციის ჯგუფთან“ ერთად შექმნა სს „კრედიტ ინფო ჯორჯია“, რომელიც წარმოადგენს ცენტრალიზებულ საკრედიტო ბიუროს საქართველოში. 2005 წლის ივლისიდან, ყველა ქართული ბანკი უზიარებს მას ნეგატიურ საკრედიტო ინფორმაციას კლიენტებზე. 2007 წლიდან, ისინი აწვდიან და უზიარებენ სს „კრედიტ ინფო ჯორჯიას“ პოზიტიურ და ნეგატიურ საკრედიტო ინფორმაციას კლიენტებზე.

2018 წლის 1 იანვრიდან გაცემული 1.0 მილიონ აშშ დოლარამდე კრედიტები, რომლებიც უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით ჩამოიწერება, თუ ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა 1,460 დღეზე მეტია. უზრუნველყოფის გარეშე კრედიტები და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილის გარდა სხვა უზრუნველყოფილი კრედიტები ექვემდებარება ჩამოწერას, თუ ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა 150 დღეზე მეტია. კორპორატიული კრედიტები და 1.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის კრედიტები, რომლებიც უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, შეძლება ჩამოიწეროს რისკის მიმართულების ბანკის გენერალური დირექტორისა და საკრედიტო რისკის დეპარტამენტის მიერ შეფასების შემდეგ.

ჯგუფმა დასრულა თავისი ფასს 9 დანერგვის პროგრამა და მიიღო ფასს 9. ფინანსური ინსტრუმენტები 2018 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფში საკრედიტო რისკის მართვის პრაქტიკაში არ ყოფილა მნიშვნელოვანი ცვლილებები ფასს 9-ს გამოყენების შემდეგ.

სადალო და მიკრო კრედიტებისთვის, ჯგუფი იყენებს საკრედიტო ბიუროს მიერ წარმოდგენილ გარეშე რეიტინგებს.

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

ჯგუფის ხაზინა, საგაქრო და ბანკთაშორის ურთიერთობები და კონტრაგენტები მოიცავს ფინანსური მომსახურებების ინსტიტუტებს, ბანკებს და ბროკერ-დეილერებს. მათთვის ვისთვისაც არსებობს სარეიტინგო სააგენტოების მიერ წარმოდგენილი გარეშე რეიტინგები, ჯგუფის საკრედიტო რისკის დეპარტამენტი იყენებს ასეთ გარეშე რეიტინგებს. მათთვის, ვისთვისაც არ არსებობს გარეშე რეიტინგები, ისინი იყენებენ შიდა რეიტინგებს.

ლიკვიდურობის რისკი

განმარტება: ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ ბანკი ვერ შეძლებს თავისი გადახდის ვალდებულებების შესრულებას, როცა მათი გადახდის დრო დადგება ნორმალურ ან სტრესულ გარემოებებში.

მოწოდებით: ლიკვიდურობის რისკი იმართება აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ დამტკიცებული ლიკვიდურობის ფარგლებში. ხაზინა მართავს ლიკვიდურობას ყოველდღიურად. იმისათვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკი, ის ახორციელებს კლიენტებისა და საბანკო ოპერაციების მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების ყოველდღიურ მონიტორინგს, რომელიც არის აქტივების / ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილი. ფინანსური დეპარტამენტი აზრადებს და წარუდგენს ყოველთვიურ ანგარიშებს აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტს. აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტი აკონტროლებს არსებული გადასახდელი თანხების პროპორციას, რათა ის შესაბამისობაში იყოს დეპოზიტთან მოხსნად თანხებს, და ბანკთაშორის და სხვა ნახევრების სახსრების თანხებს, რომლებიც უნდა არსებობდეს გატანილი თანხების დასაფარად მოულოდნელი მოთხოვნის დროს.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის სისტემა განსაზღვრავს ბანკის შესაძლებლობას დააკმაყოფილოს თავისი გადახდის ვალდებულებები, როგორც ნორმალურ პირობებში, ასევე კრიზისის დროს. ბანკმა შეიმუშავა მოდელი ბაზელ III-ის ლიკვიდურობის მითითებების საფუძველზე. ეს მიდგომა განსაზღვრულია იმის საგარანტიოდ, რომ სახსრების მართვის სისტემა საკმარისი მოქნილი იქნება საიმისოდ, რომ უზრუნველყოს ლიკვიდურობა ბაზრის პირობების ფართო დიაპაზონის ფარგლებში. ლიკვიდურობის მართვის სისტემა პერიოდულად მოწმდება საიმისოდ, რომ ის შესაბამისობაში იყოს ბანკის მიმდინარე და დაგეგმილ საქმიანობებთან. ასეთი შემოწმება მოიცავს დაფინანსების მოდელირებულ სცენარებს, მოდელირების მიდგომას, საბითუმო ფონდირებას, ლიმიტის განსაზღვრას და ლიკვიდური აქტივების მინიმალურ მფლობელობას. ლიკვიდურობის სისტემა მოწმდება აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ, ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებამდე.

სახაზინო და დაფინანსების დეპარტამენტები ასევე ახორციელებენ ყოველწლიური დაფინანსების შემოწმებას, რომელიც განსაზღვრავს მომავალი წლისთვის არსებული დაფინანსების სტრატეგიას. ეს შემოწმება მოიცავს ტრენდებს სავალო ვალდებულებების გლობალურ ბაზრებზე, დაფინანსების ალტერნატივებს, გარეშე ანალიზს, ბანკის მომავალი დაფინანსების მოთხოვნების შეფასებებს, ბაზრის დაფინანსების მოცულობის შეფასებას და დაფინანსების რისკის ანალიზს. წლიური დაფინანსების გეგმა მოწმდება ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ და მტკიცდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, როგორც წლიური ბიუჯეტის ნაწილი. დაფინანსებისა და სახაზინო დეპარტამენტები პერიოდულად ასევე ამოწმებენ სხვადასხვა დაფინანსების ვარიანტებს და აფასებენ ასეთი ვარიანტების რეგულაციის რეგულაციის რისკებს.

მითითება: ბანკის შესაძლებლობა განაზოგადოს თავისი ვალდებულებები დამოკიდებულია მის უნარზე განაზოგადოს აქტივების ეკვივალენტური მოცულობის რეალიზება დროის იმავე პერიოდში. ბანკს აქვს მაღალ მოთხოვნადი და დივერსიფიკირებული აქტივების პორტფელი, რომელიც მისი ზრით, შესაძლებელია ადვილად იქნას ლიკვიდირებული. ფულადი სახსრების ნაკადის გაუთვალისწინებელი შეწყვეტის შემთხვევაში. მას ასევე აქვს სავალდებულო საკრედიტო ხაზები, რომელზეც მას ხელი მოეწვევა საიმისოდ, რომ დააკმაყოფილოს თავისი ლიკვიდურობის მოთხოვნები. ასეთი საკრედიტო ხაზები ხელმისაწვდომია სეზონის რეგულაციის რისკების საშუალებით. გარდა ამისა, ბანკს აქვს ფულადი დეპოზიტი (სავალდებულო რეზერვი) სეზ-ში, რომლის მოცულობა დამოკიდებულია კლიენტებისგან მოზიდული სახსრების დონეზე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სეზ-ის მოთხოვნების შესაბამისად, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული კლიენტების დეპოზიტების 25% გადაიდო მინიმალური რეზერვების სახით. გარდა ამისა, ქართულ ლარში დენომინირებული კლიენტების დეპოზიტების 5%-ის სახით, ბანკი ინარჩუნებს მინიმალურ საშუალო ნაშის სეზ-ში საკორესპონდენტო ანგარიშზე. საბითუმო დაფინანსებასა და სადეპოზიტო სერტიფიკატებთან დაკავშირებით, სეზ-ი მოითხოვს ბანკისგან, რათა ამ უკანასკნელმა გადადოს თავისი არასუბორდინირებული უცხოური ვალუტის საბითუმო დაფინანსების 25% იმ ვალდებულებებიდან, რომელთა გადახდის დარჩენილი ვადა ერთ წელზე ნაკლებია. (რომელიც თანდათან გაიზარდება 30%-მდე 2019 წლის მაისის ბოლოს, რაც გამოვლინდება სეზ-ის მიერ 2019 წლის 13 მარტს), და 10% იმ ვალდებულებებიდან, რომელთა გადახდის ვადა ერთი ან ორი წელი (რომელიც თანდათან გაიზარდება 15%-მდე 2019 წლის მაისის ბოლოს, რაც გამოვლინდება სეზ-ის მიერ 2019 წლის 13 მარტს), ხოლო, არასუბორდინირებული ქართული ლარის საბითუმო დაფინანსების 5% გადადოს იმ სესხებიდან, რომელთა გადახდის დარჩენილი ვადა ერთ წელზე ნაკლებია. ქართულ ლარში დენომინირებული სადეპოზიტო სერტიფიკატებისთვის არ არსებობს მინიმალური სარეზერვო მოთხოვნები.

დაფინანსება: საქართველოს ბაზარზე, საბრუნავი კაპიტალის შესავსებად აღებული კრედიტების უზრავლესობა მოკლევადიანია და გაცემულია მათი გადახდის დროისთვის განახლების ვარაუდით. შესაბამისად, ასეთი აქტივების საბოლოო გადახდის ვადა შესაძლოა განსხვავდებოდეს ნებისმიერ ადგილას წარმოდგენილი ანალიზისგან. გარდა ამისა, დაფარვის ვადიანობაში დეფიციტის ანალიზი არ ასახავს არსებული ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას.

ბანკის ლიკვიდურობის მთავარი წყაროებია:

- დეპოზიტები;
- სესხები საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებიდან;
- ბანკთაშორის სადეპოზიტო ხელშეკრულებები;
- ომლივაციების გამოშვება;
- ფსიანი ქაღალდების რეალიზაციიდან ამონაგები;
- კრედიტებზე ძირითადი თანხის გადახდები;
- საპროცენტო შემოსავალი; საკომისიო შემოსავალი.

საბაზრო რისკი

განმარტება: ბანკზე გავლენას ახდენს საბაზრო რისკი (მათ შორის, სავალუტო კურსის რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი), რომელიც არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები განიცდის მერყეობას ბაზრის ცვლადი მაჩვენებლების ცვლილებების გამო. საბაზრო რისკის საფრთხე წარმოიქმნება ყველა იმ

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

აქტივისა და ვალდებულების დაფარვის ვადიანობისა და ვალუტებს შორის სხვაობის გამო, რომლებზეც ზარის ცვალებადობა გავლენას ახდენს.

მიტიგაცია: ბანკის საბაზრო რისკის მართვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები განსაზღვრულია აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ. ბანკის მიზანია, შეზღუდოს და შეამციროს ღია საბაზრო პოზიციებზე შესაძლო დანაკარგების მოცულობა, რომელიც შესაძლოა წარმოიქმნას ბანკში, სავალუტო კურსისა და საპროცენტო განაკვეთების ნეგატიური ცვლილებების გამო. ბანკი ახდენს საბაზრო რისკის სავაჭრო ან არასავაჭრო პოზიციებზე კლასიფიკაციას. სავაჭრო და არასავაჭრო პოზიციები იმართება და კონტროლდება სხვადასხვა სენსიტიურობის ანალიზის გამოყენებით. იმისთვის, რომ აღმოიფხვრას ეს რისკები, აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტი თითოეული ტიპის ოპერაციისთვის სპეციალურად განსაზღვრავს რისკის ქვეშ არსებული მოცულობის (VAR) ლიმიტებს შესაძლო დანაკარგებზე (ამჟამად, VAR განსაზღვრულია მხოლოდ უცხოური ვალუტის გაცვლითი ოპერაციებისთვის) და რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკის ანალიტიკური დეპარტამენტი აკონტროლებს ასეთი ლიმიტებთან შესაბამისობას.

სავალუტო კურსის რისკი: სავალუტო კურსის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება იქნება მერყევი სავალუტო კურსში არსებული ცვლილებების გამო. ბანკზე გავლენას ახდენს თავისი ფინანსური პოზიციის ფარგლებში არსებული სავალუტო კურსების მერყეობით გამოწვეული შედეგები. ბანკის სავალუტო რისკი განაპირობებს, როგორც ღია პოზიციების ერთობლიობა და კონტროლდება ბანკის სავალუტო კალათასთან მიმართებით VAR-ის დათვლით (განსაზღვრულია აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ).

ბანკი იყენებს ისტორიული სიმულაციის მეთოდს, რომელიც იყენებს 400 სამუშაო დღის სტატისტიკურ მონაცემებს. მისი ღია სავალუტო პოზიციები იმართება საბაზრო დეპარტამენტის მიერ ყოველდღიურად და კონტროლდება რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკის ანალიტიკური დეპარტამენტის მიერ. აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტი განსაზღვრავს ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტებს როგორც დღე-ღამეში, ასევე დღის განმავლობაში პოზიციებთან და „სტოპ-ლოსების“ ლიმიტებთან დაკავშირებით. ამჟამად, ბანკის კერძო სავაჭრო პოზიციის ლიმიტირებულია აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ, სეზ-ის მიერ განსაზღვრული ბანკის მთლიანი საზედამთებლო კაპიტალის მაქსიმუმ 10.0%-ით. სავალუტო პოზიციის ასევე ლიმიტირებულია აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ, 50 მილიონი ლარის ოდენობის წლიური VAR-ით ერთდღიან სავაჭრო პერიოდზე, 98.0%-იანი „დასაშვები ზღვრით“.

აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის ლიმიტები უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე სეზ-ის მოთხოვნები, რაც შესაძლებლობას აძლევს ბანკებს იქონიონ საზედამთებლო კაპიტალის 20.0%- მდე ღია პოზიციები. ბანკი ასევე იყენებს სენსიტიურობის სტრეს ტესტებს თავისი ღია სავალუტო პოზიციების მიმართ, რათა შეფასდეს მის სუფთა აქტივებსა და მოგებებზე პოტენციური ნეგატიური ზემოქმედება.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი: ბანკს აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რაც გამოწვეულია ფიქსირებულ და ცვლად საპროცენტო განაკვეთებში კრედიტების გაცემით, რომელთა თანხა და ვადიანობა განსხვავდება ფიქსირებულ და ცვლად საპროცენტო განაკვეთებში წარმომადგენელი ვადიანი ვალდებულებების შესაბამისი პირობებისგან. საპროცენტო მართვის, სხვადასხვა გადახდის ვადის მქონე აქტივებსა და ვალდებულებებზე, შეიძლება გაიზარდოს ან შემცირდეს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებების შედეგად.

სხვა ქართული ბანკების მსგავსად, ბანკის აქტივებისა და დეპოზიტების უმრავლესობას აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთები. იმისთვის, რომ მინიმუმამდე შემცირდეს საპროცენტო განაკვეთის რისკი, ბანკი აკონტროლებს თავისი საპროცენტო განაკვეთის (ფასების გადახედვა) დეფიციტს და ინარჩუნებს საპროცენტო განაკვეთის მარგას (პროცენტის მომტანი აქტივების სუფთა საპროცენტო შემოსავალი აქტივების გაუფასურებამდე, გაყოფილი პროცენტის მომტანი აქტივების საშუალოზე) იმ დონეზე, რომელიც საკმარისია საოპერაციო ხარჯების და რისკის პრემიის დასაფარად. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული ლიმიტების ფარგლებში, აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტი ამტკიცებს იმ საპროცენტო განაკვეთების დიაპაზონებს, სხვადასხვა დაფარვის ვადიანობის მიხედვით, რომლის ფარგლებშიც ბანკს შეუძლია განათავსოს აქტივები და მოიზიდოს ვალდებულებები. რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკის ანალიზის დეპარტამენტი აანალიზებს ვადიანობის დეფიციტს და კაპიტალის სენსიტიურობას საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებების მიმართ. თითოეული ვალუტის საპროცენტო განაკვეთის რისკის დონეები კონტროლდება ფინანსური, საბაზრო და რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკი ანალიზის განყოფილების მიერ.

წინასწარ გადახდის რისკი: ბანკი ასევე შესაძლოა დადგეს წინასწარ გადახდის რისკის ქვეშ. ეს არის რისკი იმისა, რომ ბანკს მოადგება ფინანსური ზარალი იმის გამო, რომ მისი კლიენტები და კონტრაგენტები იხდიან ან ითხოვენ გადახდას მოსალოდნელზე ადრე, როგორცაა ფიქსირებული- განაკვეთიანი იმთავითვე, როცა საპროცენტო განაკვეთები მცირდება. ბანკი ამოწმებს დროზე ადრე გადახდების წინა ისტორიას თითოეულ საკრედიტო პროდუქტთან დაკავშირებით ინდივიდუალურად, დროზე ადრე გადახდების საშუალო შეწონილი ეფექტური განაკვეთის გაანგარიშებით, შემდეგ იყენებს ამ ისტორიულ განაკვეთებს თითოეული საკრედიტო პროდუქტის ანგარიშების თარიღისთვის არსებული საბალანსო ღირებულების მიმართ, და ბოლოს ამრავლებს პროდუქტის თითოეული პროდუქტისთვის საშუალო შეწონილის ეფექტურ წლიურ საპროცენტო განაკვეთებზე. ეს ბანკს საშუალებას აძლევს გაანგარიშოს გაუთვალისწინებელი დანაკარგების მოსალოდნელი რაოდენობა დროზე ადრე გადახდის შემთხვევაში.

საოპერაციო რისკი

განმარტება: საოპერაციო რისკი არის მწკობრიდან გამოსვლის, ადამიანის მიერ დაშვებული შეცდომის, თაღლითობის ან გარემო მოვლენების შედეგად გამოწვეული დანაკარგის რისკი. როცა კონტროლები ვერ ფუნქციონირებს, საოპერაციო რისკმა შესაძლოა ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, ჰქონდეს სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ხასიათის პოტენციური შედეგები, ან გამოიწვიოს ფინანსური დანაკარგი. ბანკი არ ვარაუდობს ცვლა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ, კონტროლის სისტემის და მონიტორინგისა და პოტენციურ რისკებზე რეაგირების საშუალებით, ბანკს განზრახული აქვს ამ რისკების მართვა.

მიტიგაცია: ბანკი მართავს თავის საოპერაციო რისკებს ბანკის თანხის, გადახდების, ანგარიშების, ვაჭრობის და ძირითადი დამუშავების ოპერაციების სხვადასხვა ასპექტთან დაკავშირებული თავისი პოლიტიკისა და პროცედურების განსაზღვრის, მონიტორინგისა და მუდმივი გაუმჯობესებისა და მონაცემთა სარეზერვო ასლებისა და მწკობრიდან გამოსვლის შემდეგ აღდგენის ღონისძიებების საშუალებით. ბანკმა შეიმუშავა სისტემა, რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობითა და საერთაშორისო სტანდარტებით განსაზღვრულ ნორმატიულ აქტებს. პოლიტიკის რეგულარული შემოწმება და ცვლილებები ზორციელდება რისკების კომიტეტის მიერ, რომელიც ასევე პასუხისმგებელია საერთო რისკის აპეტიტის განსაზღვრაზე.

Handwritten signature

საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია პოლიტიკების, პროცესებისა და პროცედურების შემუშავებაზე, რათა იმართოს საოპერაციო რისკები ყველა პროდუქტში, საქმიანობაში, პროცესებში და სისტემებში, და მთელი ბანკის მასშტაბით საოპერაციო რისკის სისტემის უწყვეტად დანერგვაზე. ეს დეპარტამენტი პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკების იდენტიფიკაციასა და შეფასებაზე, კრიტიკული რისკების არეგის გამოვლენაზე ან იმ ოპერაციათა ჯგუფების გამოვლენაზე, რომელთაც აქვთ გაზრდილი რისკის დონე; ის ავითარებს ზემდგომი ორგანოების მიერ განხილვის პროცესს, ითვალისწინებს შემცირების სამოქმედო გეგმებს. ბიზნეს რეკომენდაციებს და ზიანის შემცირების სამოქმედო გეგმებს.

საოპერაციო რისკის მართვის კომიტეტი პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკისადმი მიდრეკილებასა და ტოლერანტულობის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი პარამეტრების განსაზღვრაზე და გადახედვაზე.

საოპერაციო რისკები გამოვლენილია და შეფასებულია რამდენიმე მეთოდოლოგიის გამოყენებით, როგორებიცაა: შიდა დანაკარგის მონაცემთა ბაზის შეფრთხვა და ანალიზი, სენზარების ანალიზი, რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება (RCSA), ახალი პროდუქტების შეფასება, ძირითადი რისკის ინდიკატორების (KRIs) ანალიზი, და სხვა. საოპერაციო რისკის ზემოქმედების შესაძვრებლად, ბანკი იყენებს რამდენიმე მიდგომას, მათ შორის, კონტროლის ელემენტების დანერგვა ბიზნეს პროცესში, მფალოებების განაწილება და პრევენციული კონტროლის ინსტრუმენტების განვითარება საოპერაციო სისტემების ფარგლებში.

იმისთვის, რომ გარანტირებული იყოს ადეკვატური რისკის მართვის კომპეტენციის დონეების მიღწევა და შენარჩუნება, როგორც რისკის მართვის პროცესის ნაწილი, ბანკი რეგულარულად უზრუნველყოფს პერსონალის საგანმანათლებლო და ტრენინგ კურსებს. კონკრეტული რისკის მართვის ტრენინგები ტარდება ყოველ წელს და მისი მიზანია რისკი მართვის სისტემის მიმოხილვის უზრუნველყოფა.

საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, რომელიც ანგარიშვალდებულია რისკების მიმართულებით გენერალური დირექტორის მოადგილის ბანკის საოპერაციო რისკების ზედამხედველობაზე. პასუხისმგებელია ბანკის საოპერაციო რისკების ზედამხედველობაზე.

2.5. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები ანალოგიურია საქართველოს ბანკის დამოუკიდებელ და კომპოლიტირებულ დონეზე.

ჩვენ წარმოადგენთ ძირითად რისკებს და გაურკვევლობებს, რომლებიც დიდი ალბათობით გავლენას მოახდენენ ჩვენს სტრატეგიულ მიზნებზე, ბიზნეს მოდელზე, ოპერაციებზე, მომავალ ექვეტურებაზე, გადახდისუნარიანობაზე და ლიკვიდურობაზე. აღნიშნული ძირითადი რისკები აღწერილია ქვემოთ ცხრილში, სტრატეგიულ ბიზნეს მიზნებთან, ძირითად ფაქტორებთან/ტენდენციებთან, რისკების ზერბილებისთვის განსაზღვრულ არსებით კონტროლთან და ჩვენს მიერ მიღებულ შემარბილებელ ზომებთან ერთად. ცნობილია, რომ გველი ჩამოთვლილზე მეტად ექვემდებარება რისკებს, ჩვენ წარმოადგენთ რისკებს, რომლებიც ჩვენი მოსაზრებით, ყველაზე დიდ გავლენას ახდენენ ჩვენს საქმიანობაზე.

ძირითადი რისკებისა და გაურკვევლობების ჩამონათვალის რიგითობა არ აღნიშნავს მათ პრიორიტეტულ რისკს. შეუძლებელია ყველა ჩვენი რისკის სრული შერბილება. რისკის მართვის და შიდა კონტროლის წესდინიერი სისტემა შექმნილია ბიზნეს მიზნების მოუწყველობის რისკის მართვისთვის და არა აღმოფხვრისთვის და ითვალისწინებს მხოლოდ გონივრულ და არა სრულ გარანტიას, რომ წარმოდგენილი იქნება არსებითი უზუსტობების ან დანაკარგის გარეშე.

მაკროეკონომიკური გარემო

ძირითადი
რისკი/გაურკვევლობა
მთავარი
ფაქტორები/ტენდენციები

საქართველოსთან დაკავშირებული მაკროეკონომიკური ფაქტორებმა, მათ შორის ლარის გაუფასურებამ აშშ დოლარის მიმართ, შესაძლოა არსებითი გავლენა მოახდინოს ჩვენზე საკრედიტო პორტფელზე.

ჯგუფი საქმიანობას ძირითადად ახორციელებს და მისი შემოსავლების ძირითადი წყარო განთავსებულია საქართველოში. საქართველოსთან დაკავშირებულ მაკროეკონომიკურმა ფაქტორებმა, როგორიცაა ცვლილებები მშპ-ში, ინფლაციის და საპროცენტო განაკვეთებში, შესაძლოა არსებითი გავლენა მოახდინოს ჩვენი საკრედიტო პორტფელის ხარისხზე, საკრედიტო ზარალზე, ჩვენს მარგზე და მომხმარებლის მოთხოვნაზე ჩვენს პროდუქტებზე და მომსახურებებზე. საქართველოს ეკონომიკამ მიაღწია რეალური მშპ-ს მყარ ზრდას, რომელიც შეადგენს 4.8% - 2018 წელს, რეალური მშპ-ს ზრდა შეადგენდა 4.8%-ს 2017 წელს და 2.8%-ს 2016 წელს საქსტატის შესაბამისად. გაურკვეველ და არასტაბილურ გლობალურ ეკონომიკურ მდგომარეობას შესაძლოა არსებითი პოლიტიკური და მაკროეკონომიკური შედეგები, რაც თავის მხრივ იმოქმედებს საქართველოს ეკონომიკაზე.

2018 წელს, ლარი დოლართან მიმართებით გაუფასურდა 3.3%-ით, 2017 წელს გამყარდა 2.1%-ით. ლარის მერყეობამ დოლართან მიმართებით შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჩვენს საკრედიტო პორტფელის ხარისხზე, გაზარდოს საკრედიტო რისკის ხარჯი და და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების რეზერვები. ეს განპირობებულია იმ გარემოებით, რომ ჩვენი კორპორატიული, MSME და იპოთეკური საკრედიტო პორტფელში ძირითადად დენომინირებულია აშშ დოლარში და ჩვენი კლიენტების უმეტესობის შემოსავალი დენომინირებულია ლარში. ჩვენი კლიენტების კრედიტუნარიანობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ლარის გაუფასურებამ აშშ დოლართან მიმართებით და გაართულოს მათთვის სესხების დაფარვა. ლარის გაუფასურებამ ასევე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჩვენი კლიენტების უზრუნველყოფის ღირებულებაზე.

2018 წლის 31 დეკემბრს, ჩვენი კორპორატიული საბანკო და საცალო საბანკო სესხების დაახლოებით 80.8% და 50.3% ბანკისთვის და ჯგუფისთვის დენომინირებული იყო უცხოურ ვალუტაში (ძირითადად აშშ დოლარში), ხოლო აშშ დოლარში შემოსული სესხები ფარავდა საცალო საბანკო მთლიანი სესხების 6.2%-ს და კორპორატიული საბანკო მთლიანი სესხების 35.2%-ს. ჩვენი საკრედიტო რისკის ხარჯი შეადგენდა 1.7%-ს როგორც ჯგუფისთვის, ასევე ბანკისთვის 2018 წელს, ხოლო ეს მაჩვენებელი 2017 წელს შეადგენდა 2.3%-ს როგორც ჯგუფისთვის, ასევე ბანკისთვის.

Handwritten signature

მაკროეკონომიკური გარემო

მიტიგაცია

ჯგუფი უწყვეტად აკონტროლებს ბაზრის მდგომარეობას და განიხილავს საბაზრო ცვლილებებს, ასევე ახორციელებს სტრეს და სცენარის ტესტებს მისი პოზიციის შესაბამისად უარყოფით ეკონომიკურ პირობებში, მათ შორის სავალუტო კურსის უარყოფითი ცვლილებების პირობებში.

ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ადგენს ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტებს და ბანკის კერძო სავაჭრო პოზიციის ლიმიტებს, რომელიც უფრო კონსერვატიულია ვიდრე საქართველოს ეროვნული ბანკის (სეზ), ჩვენი მარეგულირებლის, მოთხოვნები. ხაზინის დეპარტამენტი ვენს ღია სავალუტო პოზიციას ყოველდღიურად. ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგს ასევე ახორციელებენ ბანკის რაოდენობრივი რისკის მართვის და რისკის ანალიზის დეპარტამენტები.

ჩვენი კლიენტების კრედიტუნარიანობის შეფასების მიზნით, ჩვენ ვითვალისწინებთ სავალუტო კურსის რყევას როდესაც არსებობს სავალუტო შეუსაბამო კლიენტის სესხსა და შემოსავალს შორის. ჩვენ გამოყენებთ 75% დამატებითი კაპიტალი კლიენტების უცხოურ ვალუტაში სესხებისთვის, რომელთა შემოსავლის წყარო დენომინირებულია ლარში.

ბანკის საკრედიტო კომიტეტები და საკრედიტო რისკის დეპარტამენტი ადგენს კონტრაგენტის ლიმიტებს საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის და ინდივიდუალური ტრანზაქციების ქულათა სისტემის გამოყენებით. კრედიტის ხარისხის გადახედვის პროცესი უწყვეტია და უზრუნველყოფს კლიენტების კრედიტუნარიანობაში შესაძლო ცვლილებების ადრეულ დადგენას, მათ შორის უზრუნველყოფის რეგულარულ გადაფასებას, პოტენციურ ზარალს და რისკის შემცირებისთვის საჭირო გამოსწორების ზომებს, რომელიც შესაძლოა მოიცავდეს დამატებითი უზრუნველყოფის მოპოვებას სესხის ბელშეკრულებების შესამაშისად.

2016 წლის დასაწყისიდან ჩვენ ორიენტირებული ვიყავით ადგილობრივ ვალუტაში კრედიტირების ზრდაზე. ჩვენ აქტიურად ვმუშაობთ IFS-თან გრძელვადიანი დაფინანსებისთვის ლარში კლიენტებისთვის ლარში დენომინირებული სესხების გაზრდის მიზნით. გარდა ამისა 2017 წლის ივნისში ჩვენ განვახორციელეთ პირველი ადგილობრივ ვალუტაში დენომინირებული საერთაშორისო ობლიგაციის გამოშვება 500 მილიონი ლარის ოდენობით ადგილობრივ ვალუტაში კრედიტირების ჩვენ ლარში დენომინირებული საკრედიტო პორტფელისთვის.

რეგიონალური არასტაბილურობა

ბირთიადი

რისკი/გაურკვევლობა

საქართველოს ეკონომიკაზე და ჩვენს საქმიანობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს რეგიონალურმა დაძაბულობამ და არასტაბილურობამ.

ჯგუფის საქმიანობას ბირთიადად ახორციელებს და მისი შემოსავლების ბირთიადი წყარო განთავსებულია საქართველოში. საქართველოს ეკონომიკა დაზოკიდებულია რეგიონის ეკონომიკაზე კერძოდ რუსეთის, თურქეთის, აზერბაიჯანის და სომხეთის ეკონომიკაზე, რომლებიც მთავარ სავაჭრო პარტნიორებს წარმოადგენენ.

რეგიონში მიმდინარეობს გეოპოლიტიკური დაძაბულობა, პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა და შეიარაღებული კონფლიქტი, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჩვენს საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

მთავარი

ფაქტორები/ტენდენციები

რუსული შეიარაღებული ძალები აგრძელებენ აფხაზეთის და ცხინვალის / სამხრეთ ოსეთის რეგიონების ოკუპაციას და დაძაბულობა რუსეთსა და საქართველოს შორის მუდმივად არსებობს. რუსეთი პოტენციურად ეწინააღმდეგება აღმოსავლეთით ანატოს“ გაფართოებას, მათ შორის ყოფილ სახმეთა კავშირის ქვეყნებში, როგორცაა საქართველო. თავისუფალი სავაჭრო რეჟიმის შემოღებამ საქართველოსა და ევროკავშირის შორის 2014 წლის სექტემბერში და უფრო მისივლა ევროკავშირში საქართველოს მოქალაქეებისთვის 2017 წლის მარტში, შესაძლოა გააძლიეროს დაძაბულობა აღნიშნულ ქვეყნებს შორის. მთავრობამ კონკრეტული ზომები მიიღო რუსეთთან ურთიერთობების გაუმჯობესების მიმართულებით, მაგრამ წინამდებარე წლიური ანგარიშის თარიღისთვის ამ ზომებმა არ გამოიწვია ოფიციალური ან სამართლებრივი ცვლილებები აღნიშნულ ქვეყნებს შორის ურთიერთობებში.

2018 წლის ივნისში, ვადაშდე საპარლამენტო და საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგად თურქეთის კონსტიტუციაში ამოქმედდა ცვლილებები. ცვლილებები, რომელიც პრეზიდენტს ანიჭებს გაფართოებულ უფლებებს, საგარეო დოგმატებს თურქეთის სამთავრობო სისტემის ტრანსფორმირებას საპარლამენტო სისტემიდან, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს პოლიტიკურ სტაბილურობაზე თურქეთში.

არსებობს მიმდინარე კონფლიქტი აზერბაიჯანსა და სომხეთის შორის, რაც გავლენას ახდენს რეგიონზე.

ჯგუფი აქტიურ მონიტორინგს ახორციელებს რეგიონულ და საბაზრო პირობებზე და რისკებზე, რომელიც დაკავშირებულია პოლიტიკურ არასტაბილურობასთან და ახორციელებს სტრეს და სცენარის ტესტებს ჩვენი ფინანსური მდგომარეობის შესაფასებლად. ასევე შემუშავებულია საპასუხო სტრატეგიები და სამოქმედო გეგმები.

მიტიგაცია

მიუხედავად დაძაბულობისა სებატარისტულ ტერიტორიებზე რუსეთმა გააგრძელა თავისი საექსპორტო ბაზრის გახსნა საქართველოს ექსპორტისთვის 2013 წლიდან. ნედლეულზე მსოფლიო ფასების შემცირებამ და მაკროეკონომიკურმა ფაქტორებმა გავლენა მოახდინა

რეგიონალური არასტაბილურობა

საქართველოს რეგიონულ პარტნიოვნებაზე, რამაც გამოიწვია ესპორტის შემცირება რეგიონში, თუმცა საქართველომ მიიღო სარგებელი გაზრდილი საექსპორტო შემოსავლებიდან არატრადიციული ბაზრებიდან, როგორიცაა შვეიცარია, ჩინეთი, ეგვიპტე, საუდის არაბეთი, სამხრეთ კორეა და სინგაპური.

2017 წლის აპრილში IMF დაამტკიცა ახალი სამწლიანი 285 მილიონი აშშ დოლარის ეკონომიკური პროგრამა, რომლის მიზანი იყო მაკროეკონომიკური და ფინანსური სტაბილურობის დაცვა და სტრუქტურული სუსტი მხარეების აღმოფხვრა საქართველოს ეკონომიკაში მაღალი და ინკლუზიური ზრდის მხარდაჭერის მიზნით. IMF პროგრამის განხორციელება წარმატებით მიმდინარეობს, აღნიშნულმა ორგანიზებმა მიაღწიეს სტრუქტურული გარდაქმნის ყველა საკონტროლო მაჩვენებელს კონკრეტულ პერიოდში. 2019 წლის 20-26 თებერვალს IMF პერსონალი ეწვია საქართველოს ახალი ეკონომიკური და ფინანსური მიღწევების და პროგრესის განსახილველად სტრუქტურული რეფორმებით. მისიის დასრულების შემდგომ განცხადებაში IMF მაღლობა გადაუხადა აღნიშნულ ორგანიზებს ღია და კონსტრუქციული დისკუსიებისთვის და მოუთხოვა, რომ გააგრძელებინ, რომ დიალოგს საქართველოს IMF-ს - მხარდაჭერილი პროგრამის მეოთხე განხილვის ვიზიტის დროს 2019 წლის აპრილსა და მაისში.

2018 წლის განმავლობაში საქართველოს რეალური მშპ-ს ზრდამ შეადგინა 4.7%, თვლიდა განისაზღვრა 1.5% 2018 წლის დეკემბერში, სეზონის მიზნობრივი მაჩვენებლის - 3.0 ქვემოთ წლის განმავლობაში. ტურისტული ნაკადების შემოადინება და ფულადი გადარიცხვები, ქვეყანაში დოლარის შემოდინების მნიშვნელოვანი ფაქტორი, კვლავ გრძელდება. ქვეყანამ აღრიცხა თავისი პირველი აქტიური საღმრთო მიმდინარე ანგარიში 2018 წლის მესამე კვარტალში, მნიშვნელოვნად დადებითი მაკროეკონომიკური განვითარება საქართველოსთვის.

საკრედიტო პორტფელის ხარისხი

ძირითადი
რისკი/გაურკვევლობა

ჯგუფმა შესაძლოა ვერ შეძლოს თავისი საკრედიტო პორტფელის ხარისხის შენარჩუნება

ჯგუფის საკრედიტო პორტფელის ხარისხი შესაძლოა გაუარესდეს გარე ფაქტორების გამო, რომელიც სიდიდება ჯგუფის კონტროლის ფარგლებს, როგორიცაა უარყოფითი მოვლენები საქართველოს ეკონომიკაში ან მუხომელი ქვეყნების ეკონომიკაში, კონკრეტული კლიენტების შესახებ საკრედიტო ინფორმაციის ხელმოწევა და ან შეზღუდული ხელმისაწვდომობა, რისკის მართვის პროცედურების შეუსრულებლობა ან საკრედიტო პორტფელის სწრაფი გაფართოება (იხილეთ სხვა საფასურ რისკები ზემოთ).

ჯგუფის კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საკრედიტო პორტფელი კონცენტრირებულია და იმ პირობით, თუ ასეთი მსესხებლები გააფორმებენ შემდგომ სასესიო შეთანხმებებს ჯგუფთან, ეს გაზრდის ჯგუფის საკრედიტო და კონტრაგენტის საერთო რისკს აღნიშნულ კონტრაგენტებთან დაკავშირებით და შესაძლოა გამოიწვიოს ჯგუფის საკრედიტო პორტფელის ხარისხის გაუარესება.

გარდა ამისა, უზრუნველყოფის ღირებულება, რომელსაც ჯგუფი ფლობს სესხების სანაცვლოდ, შესაძლოა შემცირდეს, რაც საგარეუდოდ უარყოფით გავლენას მოახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

მთავარი
ფაქტორები/ტენდენციები

2018 წლის განმავლობაში ჯგუფის და ბანკის საკრედიტო რისკის ბარჯის კოეფიციენტი შეადგენდა 1.7%-ს, ხოლო 2017 წელს - 2.3%-ს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ხარჯები და ჯგუფის და ბანკის რისკის ღირებულება შესაძლოა გაიზარდოს ერთი მხრივ მსესხებლის დეფოლტის ან მცირე მსესხებლების დეფოლტის არსებითი კონცენტრაციის შემთხვევაში. 2017 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის უიმედო კრედიტები შეადგენდა მილიონი გადებული კრედიტების 3.3%-ს და 3.9%-ს, შესაბამისად ბანკის უიმედო კრედიტები შეადგენდა მილიონი გადებული კრედიტების 3.2%-ს და 3.5%-ს.

კორპორატიული საბანკო საკრედიტო პორტფელი კონცენტრირებულია, ჯგუფის ათი უმსხვილესი კორპორატიული საბანკო მომსახურების მსესხებლები შეადგენს საკრედიტო პორტფელის 8.3%-ს, (გაუფასურების რეზერვი) 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს მაჩვენებელი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 8.6%-ს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი ფლობდა უზრუნველყოფას მთლიან სესხებზე, რომელიც შეადგენს საერთო გადებული კრედიტების 85.2%-ს, ხოლო ბანკისთვის - 84.6%-ს. კორპორატიული საბანკო კრედიტებთან დაკავშირებით აღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ფორმებია დაკავების უფლებები უძრავ ქონებაზე, ძირითად საშუალებებზე, კორპორატიული გარანტიები, მარაგები, ანაზრები და ფსიანი ქაღალდები, სატრანსპორტო მოწყობილობები და ოქრო. საცალო საბანკო კრედიტებისთვის აღებული უზრუნველყოფის გავრცელებული ფორმაა დაკავების უფლება საცხოვრებელ ქონებაზე.

შემცირებულმა საცხოვრებელი და კომერციული უძრავი ქონების ბაზარზე ან ეკონომიკური მდგომარეობის ზოგადმა გაუარესებამ იმ დარგებში, რომელშიც ჯგუფის კლიენტები ოპერირებენ, შესაძლოა გამოიწვიოს ლიკვიდურობა და სესხების უზრუნველყოფის ღირებულების შემცირება, მათ შორის აღნიშნული სესხების ძირითადი დაუფარავი ნაშთის შემცირება. გარდა ამისა, უზრუნველყოფის კლება ან არასტაბილური ფასები საქართველოში

საკრედიტო პორტფელის ხარისხი

მიტიგაცია

საგარეოდად გაართულებს ჯგუფისთვის ფლობილი უზრუნველყოფის ღირებულების ზუსტ შეფასებას. თუ იმ უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება, რომელსაც ფლობს ჯგუფი, მნიშვნელოვნად შემცირდება მომავალში, შესაძლოა საჭირო გახდეს დამატებითი რეზერვები და განაპირობოს მოსალოდნელზე დაბალი ანაზღაურების დონეები 9მ დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებულ უზრუნველყოფილ სესხებზე. შემდგომში ცვლილებებმა კანონებში ან რეგულაციებში შესაძლოა გააუფასუროს ასეთი უზრუნველყოფის ღირებულება.

ჯგუფი უწყვეტად ახორციელებს ბაზრის პირობების მონიტორინგს და ასევე ახორციელებს სტრეს და სცენარის ტესტირებას მისი მდგომარეობის შემოწმების მიზნით უარყოფით ეკონომიკურ პირობებში.

ჩვენმა ბანკმა საკრედიტო კომიტეტებმა და საკრედიტო რისკის დეპარტამენტმა განსაზღვრა კონტრაგენტის ლიმიტები საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის და ინდივიდუალური ტრანზაქციების ქულათა სისტემის გამოყენებით. კრედიტის ხარისხის გადახედვის პროცესი უწყვეტია და უზრუნველყოფს კლიენტების კრედიტუნარიანობაში შესაძლო ცვლილებების ადრეულ დადგენას, მათ შორის უზრუნველყოფის რეგულარულ გადაფასებას, პოტენციურ ზარალს და რისკის შემცირებისთვის საჭირო გამოსწორების ზომებს, რომელიც შესაძლოა მოიცავდეს დამატებითი უზრუნველყოფის მოპოვებას სესხის ხელშეკრულებების შესაბამისად.

ჯგუფი უწყვეტად ახორციელებს კრედიტებზე მის მიერ ფლობილი უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს. უზრუნველყოფის შეფასებისას ჯგუფი ახდენს აქტივების საბაზრო ღირებულების დისკონტირებას, უზრუნველყოფის სალიკვიდაციო ღირებულების ასახვის მიზნით.

კორპორატიული საინვესტიციო სამსახურ საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის თვალსაზრისით, ჯგუფის მიზანია მკაფიოდ დაიცვას სეზ-ის მიერ დადგენილი ლიმიტები კლიენტების რისკებთან დაკავშირებით, ჯგუფი აკონტროლებს კონცენტრაციის დონეს თავის საკრედიტო პორტფელში და თავისი უზრუნველყოფის წესებზე დაყრდნობით მაქსიმალურად დაიკავშირებს უზრუნველყოფას ზარალის შესამცირებლად დეფოლტის შემთხვევაში თავის აქტიურ სარისკო სამსახურ ოპერაციებზე, ამიტომ გარანტიის მოცულობას სარისკო სექტორში და ინარჩუნებს დივერსიფიციკებული საკრედიტო პორტფელის სექტორის კონცენტრაციას.

მარეგულირებელ ნორმებთან შესაბამისობის რისკი

ძირითადი რისკი/გაურკვევლობა

საქართველოს ბანკი ოპერირებს განვითარებად მარეგულირებელ გარემოში და ექვემდებარება საქართველოს ცოცხელი ბანკის მარეგულირებელ ზედამხედველობას, რომელიც ზედამხედველობას უწევს სამსახურ სექტორს და ფასიან ქაღალდებს საქართველოში.

საქართველოში ფინანსური სექტორი მკაცრად რეგულირდება. მარეგულირებელი გარემო განაგრძობს განვითარებას. თუმცა, ჩვენ არ შეგვიძლია წინასწარ განსაზღვროთ რა მარეგულირებელი ცვლილებები იქნება შენობიერებული მომავალში ან რა გავლენას მოახდენს ისინი ჩვენს ოპერაციებზე.

მთავარი ფაქტორები/ტენდენციები

ჩვენი სამსახურ ოპერაციები უნდა შეესაბამებოდეს მარეგულირებელი ორგანოს, სეზ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტს და სხვა მარეგულირებელ კოეფიციენტებს, მათ შორის რეზერვის მოთხოვნებს და სავალდებულო ფინანსურ კოეფიციენტებს. ჩვენს უნარზე - შევასრულოთ სეზ-ის არსებული თუ შესწორებული მოტოვნები - შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მთელმა რიგმა ფაქტორებმა, მათ შორის ისეთმა ფაქტორებმა, რომელიც სცილდება ჩვენი კონტროლის ფარგლებს, როგორცაა ბანკის რისკზე შეწონილი აქტივების ზრდა, კაპიტალის მოზიდვის უნარი, ჩვენი აქტივის ხარისხის გაუმჯობესებით გამოწვეული ზარალი და/ან შემოსავლის დონის შემცირება და/ან ხარჯების ზრდა, ბანკის ფასიანი ქაღალდების პორტფელის ღირებულების შემცირება, ასევე გლობალური და საქართველოს ეკონომიკის შესუსტება.

მიტიგაცია

უწყვეტი ინვესტიციები მოსახლეობაში და პროცესები შესაძლებლობას გვაძლევს დაგაგვიფიქროლოთ მიმდინარე მარეგულირებელი მოთხოვნები და საშუალებები, რომელიც გვაძლევს შესაძლებლობას მოვახდინოთ რეაგირება მომავალ ცვლილებებზე რეგულაციებში.

ჩვენი ინტეგრირებული კონტროლის სტრუქტურის შესაბამისად, სათანადო სიფრთხილით ვაფასებთ საკანონმდებლო და მარეგულირებელი ცვლილებების გავლენას ჩვენი ოფიციალური რისკის დადგენის და შეფასების პროცესების ფარგლებში და შესაძლებლობის მიხედვით აქტიურ მონაწილეობას ვიღებთ შესაბამისი კანონმდებლობის შედგენაში. ამ პროცესის ფარგლებში ჩვენ ვმონაწილეობთ კონსტრუქციულ დიალოგში მარეგულირებელ ორგანოებთან და მიმართავთ გარეშე კონსულტაციას კანონმდებლობაში შესაძლო ცვლილებებთან დაკავშირებით. შემდეგ ჩვენ შევიმუშავებთ შესაბამის პოლიტიკას, პრიციპებს და კონტროლის მექანიზმებს ჩვენი შესაბამისობის ვალდებულებების შესასრულებლად.

ჩვენი შესაბამისობის სტრუქტურა ყველა დონეზე ექვემდებარება შიდა აუდიტის და გარეშე სადაზღვევო მომსახურების პროვაიდერების მიერ რეგულარულ გადახედვას.

Handwritten signature

ლიკვიდურობის რისკი

ძირითადი
რისკი/გაურკვევლობა

ჯგუფი ექვემდებარება ლიკვიდურობის რისკს, როდესაც მისი აქტივების და ვალდებულებების დაფარვის გადა არ ემთხვევა .

მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს თვლის, რომ ექნება საკმარისი სახსრები მომდევნო 18 თვის განმავლობაში და შემდეგ იმისათვის, რომ განახორციელოს თავისი სტრატეგია და ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა მომდევნო 18 თვის განმავლობაში და შემდეგ, ლიკვიდურობის რისკი დამახასიათებელია საბანკო ოპერაციებისთვის და შესაძლოა გაიზარდოს მთელი რიგი ფაქტორების გამო, მათ შორის გადაჭარბებული მოლოდინები ან კონკრეტული დაფინანსების წყაროს მოუწევლობა, ცვლილებები საკრედიტო რეიტინგებში ან საერთო საბაზრო მოვლენა, როგორცაა ფინანსური ბაზრის არასტაბილურობა.

საკრედიტო ბაზრებზე მსოფლიო მასშტაბით ბოლო წლებში აღინიშნა და შესაძლოა კვლავ აღინიშნოს ლიკვიდურობის და გრძელვადიანი დაფინანსების შემცირება გლობალური ეკონომიკური და ფინანსური ფაქტორების შედეგად. კრედიტის ხელმისაწვდომობაზე განვითარებად ბაზრებზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინვესტირის ნდობის დონე და ნებისმიერი ფაქტორები, რომელიც გავლენას ახდენს ინვესტირის ნდობაზე (მაგალითად ბანკის საკრედიტო რეიტინგის შემცირება ან სახელმწიფოს ჩარევა ან ვალის რესტრუქტურირება შესაძამის დარგში) ასევე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ფასზე და დაფინანსების ხელმისაწვდომობაზე ჯგუფის კომპანიებისთვის, რომლებიც აღნიშნულ ბაზრებზე ახორციელებენ საქმიანობას.

ჯგუფის ლიკვიდურობაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ფინანსური ბაზრის არასტაბილურობამ პირობებში. თუ აქტივებს ჯგუფი ფლობს იმ მიზნით, რომ ლიკვიდურობა გაზდეს არალიკვიდური ან მათი ღირებულება მნიშვნელოვნად შემცირდება, ჯგუფმა შესაძლოა გადაწყვიტოს ან დასჭირდეს დაფინანსების სხვა წყაროების გამოყენება თავისი ოპერაციების დასაფინანსებლად და მომავალი ზრდისთვის. თუმცა მხოლოდ დაფინანსების შეზღუდული მოცულობა არის ხელმისაწვდომი საქართველოს შიდა საბანკო ბაზარზე და სხვა დაფინანსების წყაროების რესურსებმა შესაძლოა წარმოქმნას დამატებითი რისკები, მათ შორის იმის ალბათობა, რომ სხვა დაფინანსების წყაროები შესაძლოა იყოს უფრო ძვირი და ნაკლებ მოქნილი. გარდა ამისა, ჯგუფის უნარი ასეთ გარემო დაფინანსების წყაროებზე წვდომაზე დამოკიდებულია მისთვის ხელმისაწვდომი საკრედიტო ხაზების დონეზე და თავის მხრივ დამოკიდებულია ჯგუფის ფინანსურ და საკრედიტო პირობებზე, ასევე ბაზრის საერთო ლიკვიდურობაზე.

მიმდინარე და მოკლევადიანი ლიკვიდურობის თავისუფალი, ჯგუფი ექვემდებარება თავისი კლიენტების მიერ ანაბრების დიდი მოცულობით მოულოდნელი, სწრაფი გატანის რისკს. გარემოებები, როდესაც დიდი ალბათობით კლიენტები სწრაფად გაიტანენ დიდი მოცულობით ანაბრებს, მოიცავს მნიშვნელოვან ეკონომიკურ ვარდნას, ნდობის შერყევას ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ან სოციალური, ეკონომიკური ან პოლიტიკური არასტაბილურობის პერიოდს. იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტების მნიშვნელოვანი ნაწილი სწრაფად ან მოულოდნელად გამოიტანს მოთხოვნამდე ან ვადიან ანაბარს ან არ განახლებს ვადიან ანაბარს დაფარვამდე, ამან შესაძლოა არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის საქმიანობაზე, ფინანსურ პირობებზე და ოპერაციების შედეგებზე.

ჯგუფი მართავს თავის ლიკვიდურობის რისკს ლიკვიდურობის რისკის მართვის სტრუქტურის მეშვეობით, რომელიც ქმნის ჯგუფის შესაძლებლობას - შესარულოს გადახდის ვალდებულებები როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ პირობებში. ჯგუფმა შეიმუშავა მოდელი, რომელიც ეფუძნება ბაზელი III ლიკვიდურობის სახელმძღვანელო პრინციპებს. ეს მიდგომა განსაზღვრულია იმის უზრუნველსაყოფად, რომ დაფინანსების სტრუქტურა საკმარისად მოქნილი იყოს ლიკვიდურობის უზრუნველყოფისთვის, საბაზრო პირობებში.

სხვა საკითხებთან ერთად, ჯგუფი აწარმოებს სხვადასხვა დაფინანსების ბაზას, რომელიც მოიცავს დაფინანსების მოკლევადიან წყაროებს (მათ შორის საცალო საბანკო და კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო კლიენტის ანაბრები, ნაწვთაშორის სესხები და სესხები სებ-დან) და დაფინანსების გრძელვადიან წყაროებს (მათ შორის ვადიანი საცალო საბანკო და კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო ანაბრები, სესხები საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებიდან, ფასიანი ქაღალდების და გრძელვადიანი საცალო ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვა).

კლიენტების სახსრები დაფინანსების ყველაზე მნიშვნელოვანი დაფინანსების წყაროა ჯგუფისთვის. 2017 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების მიმართ ჯგუფის სახსრები, რომელიც შეადგენს 90.9%-ს და 91.4%-ს, რომელთა სახელმწიფოებო დაფარვის ვადები შეადგენს ერთ წელს ან ნაკლებს, ხოლო ბანკის - 91.0%-ს და 91.4%-ს. თუმცა, აღნიშნული თარიღების მდგომარეობით, წმინდა სესხების კოეფიციენტი კლიენტების მიმართ ვალდებულებებთან შეადგენდა 112.6%-ს და 105.4%-ს ჯგუფისთვის და 111.7%-ს და 103.7%-ს ბანკისთვის და სებ-ის ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი შეადგენდა 120.9%-ს და 112.4%-ს 2017 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით როგორც ჯგუფისთვის, ასევე ბანკისთვის.

საოპერაციო რისკი, კიბერ-უსაფრთხოება, საინფორმაციო სისტემები და ფინანსური დანაშაული

ძირითადი
რისკი/გაურკვევლობა

ჩვენ გვაქვს კიბერ-უსაფრთხოების დარღვევის, ჩვენს სისტემებზე ურეზონანო წვდომის და ფინანსური დანაშაულის ან ჩვენი საბანკო საქმიანობის პროცესებში ან სისტემებში გაუმართაობების ან ადამიანური ფაქტორების/შეცდომების რისკი, რომელზეც შესაძლოა ზღუდა

Handwritten signature

საოპერაციო რისკი, კიბერ-უსაფრთხოება, საინფორმაციო სისტემები და ფინანსური დანაშაული

მთავარი ფაქტორები/ტენდენციები

შერბილება

შეუძლებლობა ჩვენს მიერ კლიენტის მომსახურებას, გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი, ჰქონდეს სამართლებრივი ან მარეგულირებელი შედეგები და/ან გავლენა მოახდინოს ჩვენს რეპუტაციაზე.

ჩვენ მნიშვნელოვნად დამოკიდებული ვართ ჩვენი რისკის მართვის სათანადო ფუნქციონირებაზე, შიდა კონტროლზე და სისტემებზე და შიდა პროცესებზე, მათ შორის მონაცემთა დაცვასთან, ინფორმაციული ტექნოლოგიების და ინფორმაციის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით აღნიშნული საფრთხეების მართვის მიზნით.

კიბერ-უსაფრთხოების საფრთხეები წლის განმავლობაში იზრდება და 2018 წელს, ჩვენთვის ცნობილი გახდა მთელი რიგი მსხვილი საერთაშორისო ორგანიზაციების კიბერ-თავდასხმების შესახებ, თუმცა სამდენიოდ ჩვენს საქმიანობაზე არსებითი გავლენა არ მოუხდენია. გარეშე საფრთხეების პროფილი უწყვეტად იცვლება და ჩვენი მოსაზრებით ასეთი საფრთხეები კვლავ გაგრძელდება.

გასული რამდენიმე წლის განმავლობაში, ჩვენი საქმიანობის გაფართოების შესაბამისად გაიზარდა ელექტრონული დანაშაულები, მათ შორის თაღლითობის შემთხვევები, თუმცა ზარალი მნიშვნელოვანი არ არის. ფულის გათეთრება, რომლის წინააღმდეგ ჩვენს გააჩნია სათანადო დაცვის ზომები, ასევე გლობალურად გაიზარდა ზოლო წლებში.

ჩვენ გვაქვს ინტეგრირებული კონტროლის სტრუქტურა, რომელიც მოიცავს საოპერაციო რისკის მართვას, IT სისტემებს, კორპორატიული და სხვა მონაცემების უსაფრთხოებას, რომლებსაც მართავს ცალკე დეპარტამენტი. ჩვენს ასევე გვაქვს ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის (AML) ოფიცერი და კონტროლის მექანიზმები.

ჩვენ ვადგენთ და ვაფასებთ საოპერაციო რისკის კატეგორიებს ჩვენი რისკის მართვის სტრუქტურის ფარგლებში. ვადგენთ კრიტიკული რისკის სფეროებს და ვადგენთ პოლიტიკას და უსაფრთხოების პროცედურებს აღნიშნული რისკების შესარბილებლად.

ჩვენ გვაქვს უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმები, მათ შორის პოლიტიკა, პროცედურები და უსაფრთხოების ტექნოლოგიები. ჩვენ ასევე რეგულარულად ვახორციელებთ IT და საინფორმაციო უსაფრთხოების შემოწმებებს შიდა ფარგლებში და გარეშე კონსულტანტების დახმარებით. ჩვენ გვაქვს რთული ანტივირუსული და დამცავი ბრანდმაღური პოტენციური ჰაკერული პროგრამისგან დაცვის მიზნით. ჩვენ გაფხარდეთ შიდა და გარეშე შეფასების ტესტირება და გვაქვს სარეზერვო ავარიული აღდგენის და მიზნის უწყვეტობის გეგმები ჯგუფის ფარგლებში. ჩვენ გავაუმჯობესეთ წვდომის კონტროლი და პაროლის დაცვა "პრივილეგირებული წვდომის მონიტორინგის" განხორციელებით თანამშრომლებისთვის, მაქსიმალური პრივილეგირებული წვდომით კონფიდენციალურ და კლიენტის მონაცემებზე. ჩვენ ვაგრძელებთ ტექნოლოგიაში ჩვენი შესაძლებლობების გაფართოებას შიდა საფრთხეების პრევენციის, გამოვლენის და მათზე რეაგირებისთვის.

ჩვენი შიდა აუდიტის განყოფილება უზრუნველყოფს ჩვენი რისკის მართვის, შიდა კონტროლის და სისტემების ადეკვატურობას და ეფექტურობას. ამ ტიპის საოპერაციო რისკი არის აუდიტის კომიტეტის რეგულარული დღის წესრიგის და ხშირი განხილვის საგანი სამკის დონეზე.

2.6. წილის გამოსყიდვა

წლის განმავლობაში არც ბანკს და არც ჯგუფს არ შეუძენია სს საქართველოს ბანკის აქციები.

Sanne Fiduciary Services Limited ("მინდობილი მესაკუთრე"), რომელიც მოქმედებს ჯგუფის ხელმძღვანელობის წილობრივი ინსტრუმენტებით საკომპენსაციო ანაზღაურების სქემის ("EECP") მინდობილი მესაკუთრის სახით. ჯგუფი ახორციელებს შენატანებს ამ კომპანიაში EECP-ს ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი მოქმედებს მშობელი და საბოლოო მშველი კომპანიების აგენტის სახით.

2018 წელს ჯგუფმა ზემოაღნიშნული წილობრივი ანაზღაურების სქემის ფარგლებში შეიტანა 65,420 ლარი და ბანკმა შეიტანა 65,401 ლარი შიდა-ჯგუფური გადანაწილებისთვის.

3. არაფინანსური ინფორმაცია

3.1. რესურსები და პასუხისმგებლობები

მდგრადობის კონცეფცია ჩვენი საქმიანობის საფუძველია და ასახავს ჩვენს წვლილს მდგრად განვითარებაში.

ჩვენ ვალიარებთ, რომ ვიღებთ ვალდებულებას არამხოლოდ ჩვენი აქტიონერების, ასევე ფართო საზოგადოების წინაშე, სადაც ჩვენ ვსაქმიანობთ. როგორც მსხვილი დამსაქმებელი საქართველოში გვევალება წამყვანი ფუნქცია შევასრულოთ ჩვენი ზემოქმედების შესამცირებლად გარეშე, ვიყოთ საუკეთესო დამსაქმებელი და დადებითი ცვლილებები შევიტანოთ საზოგადოებაში. ჩვენ ვთვლით, რომ მდგრადობა ჩვენი საქმიანობის ზრდის განუყოფელი ნაწილია. ჩვენი მდგრადობის დღის წესრიგი გვაძლევს საშუალებას ვიყოთ მომავლის, ასევე ეკოლოგიურად და სოციალურად პასუხისმგებელი. მდგრადობის მიდგომის განხორციელებით ჩვენს საქმიანობებში, ჩვენ მზარს ვუჭერთ გრძელვადიან ურთიერთობებს ჩვენს მთავარ დაინტერესებულ პირებთან, რაც უზრუნველყოფს მაღალ შემოსავლებს ინვესტიციაზე აქტიონერებისთვის, აკმაყოფილებს კლიენტების ფინანსურ საჭიროებებს, ავითარებს თანამშრომლებს და

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

შეტეს წვლილიადგილობრივი საზოგადოების ეკონომიკურ და სოციალურ კეთილდღეობაში, ასევე ითვალისწინებს ეკოლოგიურ ზედგებას.

ჯგუფს და ბანკს აქვს ეკოლოგიური და სოციალური პოლიტიკა ჯგუფისთვის ჯგუფის პირდაპირი და არაპირდაპირი ზემოქმედების ეფექტური მართვის მიზნით საზოგადოებაზე და ეკოლოგიაზე. ამ პოლიტიკაში აღწერილია ჯგუფის სტრატეგია შეიმუშავოს მყარი მართვის კონტროლი ბუნებრივი რესურსების დაცვის, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების რისკების შემცირების და თანამშრომლებისთვის განვითარების თანამართი შესაძლებლობების, სამართლიანი კომპენსაციის და სარგებელის მიცემის მიზნით. ჩვენ ვაზიარებთ მდგრადობის პრაქტიკას ჩვენს საქმიანობებში და მუდმივად ვეძებთ ახალ გზებს ჩვენი საქმიანობის გაუმჯობესებისთვის.

ეს ანგარიში ასახავს პოლიტიკას ზემოაღნიშნული პასუხისმგებლობების და იმ საშუალებების დასაცავად, რის საფუძველზეც ხორციელდება აღნიშნული პოლიტიკა და ჩვენი მიღწევები 2018 წლის განმავლობაში.

ჯგუფის და ბანკის ბიზნეს მოდელი და ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები შეგიძლიათ იხილოთ გვერდებზე 3 და 21.

ეკოლოგიური საკითხები

ჯგუფი აღიარებს, რომ მისი საქმიანობები პირდაპირ და არაპირდაპირ ზემოქმედებს ახდენს გარემოზე და აქედან გამომდინარე განსაზღვრავს მართვის მიდგომებს, რომელიც ხელს შეუწყობს გახდეს გარემოს დამცველი ინსტიტუტი. როგორც წამყვანი ფინანსური დაწესებულება საქართველოში, ბანკი იმ პროექტების მუშეობით, რომელსაც ის აფინანსებს, მნიშვნელოვან არაპირდაპირ გავლენას ახდენს გარემოზე. გარემოზე პირდაპირ ზემოქმედებასთან დაკავშირებით, ჩვენ ვთვლით, რომ საბანკო საქმიანობის ზემოქმედება მნიშვნელოვანი არ არის.

პირდაპირი ზემოქმედება გარემოზე ბიზნეს საქმიანობის შედეგად

ჯგუფი ითვალისწინებს თავისი მთავარი დაინტერესებული პირების ინტერესებს (კლიენტების, აქციონერების, თანამშრომლების, კრედიტორების და ფართო საზოგადოების) სტრატეგიების და პროცესების შემუშავებისას მათი საქმიანობის გაუმჯობესების მიზნით. ჩვენ განუწყვეტელი ვისწრაფვით დადებითი წვლილი შევიტანოთ საზოგადოებაში ჩვენი ბიზნეს საქმიანობის მეშვეობით სოციალურად ორიენტირებული პროდუქტების და მომსახურებების შემუშავების, სათანადო მიდგომების განხორციელების გზით ჩვენი ბიზნეს ოპერაციებისთვის, ასევე საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვის გატარებით.

ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე არაპირდაპირი ზემოქმედების ეფექტურად მართვის მიზნით, ბანკმა პრიორიტეტი მიაჩნია მდგრადი ფინანსური პრინციპების ინტეგრაციის თავისი საკრედიტო რისკის მართვის პროცედურებში 2012 წელს. ბანკი უზრუნველყოფს შესაბამის მიდგომას თავისი ფინანსური პროდუქტების გარემოს, ადამიანის ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების რისკების შეფასებისა და მართვისთვის. ბანკი ყველა ღონისძიების განხორციელებისას ისწრაფვის იპოვოს მდგრადი გადაწყვეტები, რომელიც მოგვრჩენს კლიენტებისთვის და ამცირებს უარყოფით ზემოქმედებებს სოციალურ და ბუნებრივ გარემოზე.

ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მართვის (ESRM) პროცედურები შემდგომ განახლდა 2017 წელს. მისი გადახედვის მიზანი იყო იმის დაზუსტება, რომ აღნიშნული პოლიტიკა კვლავ შეესაბამება ბიზნესს და ასახავს გამოცდილებას და ცვლილებებს შესაბამის კანონმდებლობაში. 2017 წელს ბანკმა განახლა დამალი, საშუალო და მაღალი რისკის პროექტების შეფასების პროცედურები და პროექტების მონიტორინგის პროცედურები.

E&S პოლიტიკის მთავარი მიზანია ეკოლოგიური და სოციალური სარგებლის გაზრდა კლიენტებისთვის. ESRM პროცედურების მეშვეობით ბანკი აძლიერებს კლიენტების შესაძლებლობებს ეკოლოგიურ და სოციალურ რეგულაციებთან შესაბამისობის თვალსაზრისით და იღებს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას მოცემულ სფეროში. ESRM პროცედურები პერიოდულად ნახლდება და ამტკიცებს დირექტორთა საბჭო იმის გარანტიისთვის, რომ აღნიშნული პოლიტიკა კვლავ შეესაბამება ბიზნესს და ასახავს გამოცდილებას და ცვლილებებს შესაბამის კანონმდებლობაში. ESRM პროცედურები, მათი განხორციელებისთვის საჭირო სხვა ინსტრუმენტებთან ერთად, მოიცავს ბანკის ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მართვის სისტემის (ESMS) ძირითად კომპონენტებს. ამ მექანიზმის საფუძველზე ბანკი ისწრაფვის გახდეს გარემოს დაცვაზე ორიენტირებული ფინანსური ინსტიტუტი.

გარდა ამისა, ESRM პოლიტიკის უფრო ეფექტური განხორციელების მიზნით, 2016 წლის სექტემბერში შეიქმნა სოციალური და ეკოლოგიური რისკის განყოფილება. მანამდე ეკოლოგიური და სოციალური რისკის კოორდინატორი იყო პასუხისმგებელი აღნიშნული პოლიტიკის განხორციელებაზე. 2018 წელს ჩვენ დაინიშნეთ სოციალური და ეკოლოგიური რისკის მენეჯერი სოციალური და ეკოლოგიური რისკის მართვის განყოფილებაში, რომელიც ზედამხედველობს ბანკის ESMS სისტემის პრაქტიკულ, ყოველდღიურ განხორციელებას.

ჩვენ ვაზიარებთ შემდეგ პროცედურებს ESMS სისტემის ფუნქციონირებისთვის:

- ჩვენ თავს ვიკავებთ ეკოლოგიურად და სოციალურად მგრძნობიარე ბიზნეს საქმიანობების დაფინანსებისგან, რომლებიც მითითებულია განვითარების დაფინანსების ისეთი ინსტიტუტების ექსკლუზიურ ჩამონათვალი, როგორიცაა EBRD, IFC, DEG, FMO და ADB, მათ შორის.
- ჩვენი მიზანია შევავსოთ კლიენტის საქმიანობებთან დაკავშირებული ეკოლოგიური და სოციალური რისკის შედარებითი დონე. ჩვენ ვთხოვთ კონკრეტულ კლიენტებს განახორციელონ კონკრეტული გარემოსდაცვითი ან სოციალური სამუშაოები გეგმები, ბუნებრივ ან სოციალურ გარემოზე მათი ზემოქმედების თავიდან აცილების ან შერბილების მიზნით და დაიცვან კონკრეტული მონიტორინგის და ანგარიშების მოთხოვნები, რომლებიც განსაზღვრეთ ჩვენ ეკოლოგიური და სოციალური რისკის შემცირებისთვის. აღნიშნული მოთხოვნები შეტანილია პირობა-ვალდებულებად ბანკსა და კონკრეტულ ჩვენს კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში.
- ჩვენი მიზანია რეგულარულად განახორციელოთ ბანკის საქმიანობებთან დაკავშირებული ეკოლოგიური და სოციალური რისკების მონიტორინგი და შევავსოთ კლიენტის მიერ შესაბამისი ხელშეკრულებების პირობების დაცვა.

ყოველწლიური ეკოლოგიური და სოციალური შეფასების და სამუშაო გეგმების უზრუნველყოფით, სათანადო კომპლექსური შემოწმების ფარგლებში ბანკი მხარს უჭერს თავისი კლიენტების შესაბამის თვითნებ ეკოლოგიური და სოციალური ვალდებულებები და ქმნის სტრუქტურას მათთვის სათანადო ეკოლოგიური და სოციალური სტანდარტების მისაღწევად. უმეტეს შემთხვევაში ბანკის მიერ კლიენტების ეკოლოგიური და სოციალური რისკების სათანადო და დროული მართვა ეხმარება მათ თავიდან აიცილონ ფინანსური და იურიდიული საპიკები სახელმწიფო სამართალდაცავი უწყებების მიერ ჩატარებული შემოწმების დროს.

ეკოლოგიური და სოციალური საკითხების გამოკვლევა საპროექტო ობიექტებზე ხორციელდება პერსონალთან თანამშრომლობით, რომელიც უზრუნველყოფს უწყვეტ კონსულტაციას და სახელმძღვანელო მითითებებს სათანადო პრაქტიკასთან და სტანდარტებთან

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

დაკავშირებით და მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგს. კონკრეტული მაღალი რისკის მქონე პროექტების ეკოლოგიური და სოციალური ასპექტების სათანადო შემოწმებისთვის, ბანკი ხელშეკრულებას აფორმებს დამოუკიდებელ გარემო ექსპერტებთან. მონიტორინგის ფარგლებში ბანკი მოითხოვს თითოეულმა მაღალი რისკის მქონე კლიენტმა წარუდგინოს ბანკს წერილობითი ანგარიში მათი ეკოლოგიური და სოციალური მაჩვენებლების შესახებ და განახორციელონ ეკოლოგიური და სოციალური სამოქმედო გეგმები. ალტერნატიულად ბანკის პერსონალი რეგულარულად სტუმრობს მაღალი რისკის მქონე კლიენტებს.

2018 წლის განმავლობაში, ბანკმა განახორციელა აქტიური ეკოლოგიური და სოციალური საკითხების კომპლექსური შემოწმება (ESDD), სადაც ბანკმა განახორციელა კლიენტების მონიტორინგი და შეიმსავა სამოქმედო გეგმები შესაბამის კლიენტებისთვის. ბანკის ძალიან მჭიდროდ მუშაობს რამდენიმე კლიენტთან ჩაატარა ეკოლოგიური აუდიტი და მოიპოვა გარემოზე ზემოქმედების საჭირო ნებართვა თავიანთი საქმიანობის გასაგრძელებლად. აღნიშნულმა კლიენტებმა დაიწყეს ეკოლოგიური და სოციალური რისკების და მათი ხუნდებით და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების დადგენა, თავიდან აცილება, შერბილება და მართვა. გარდა ამისა ESDD შედეგად ზოგიერთმა კლიენტმა აიღო სესხი თავიანთი კომპანიების უფლებებისა და შესაძლებლობების გაძლიერებისთვის გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების და მათი საზოგადოებისთვის სარგებელის მოტანის მიზნით. სხვა კლიენტებმა განახორციელეს ეკოლოგიური და სოციალური მართვის სისტემები საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

გარემო საკითხების და შეკითხვების დასარეგულირებელი პროცედურები ESMS-ს ფარგლებში გათვალისწინებულია ბანკის E&S პოლიტიკასთან დაკავშირებით საზოგადოების შეკითხვების წყაროების და ასეთ შეკითხვებზე ბანკის მიერ პასუხის დროულად გაცემის საშუალებები. საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების ხელშეკრულებაში, საქართველომ აიღო შესაბამისი სექტორში თავისი კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან მიახლოების და მისი ეფექტურად განხორციელების ვალდებულება. მიახლოების პროცესში საქართველო აქტიურად ამუშავებს და ცვლის კანონმდებლობას შესაბამისი სექტორებში. შედეგად ბანკი რეგულარულად ამოწმებს სამართლებრივ ცვლილებებს და შესწორებებს გარემოს, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების დაცვასთან და შრომით საკითხებთან დაკავშირებით და მნიშვნელოვან ყურადღებას აქცევს ESDD შესაძლებლობების გაუმჯობესებას. ბანკის პერსონალი ორიენტირებულია მიწოდის კლიენტებს ინფორმაცია შესაბამისი (არსებული და ახალი) რეგულაციების და კანონების შესახებ ESDD პროცესში, რომლის მიზანია საზოგადოების ინფორმირებულობის და შესაძლებლობების გაძლიერება გარემოს და სოციალური დაცვის სფეროში.

ტრენინგს დიდი მნიშვნელობა აქვს აღნიშნული პოლიტიკის განხორციელებისთვის. 2018 წელს ბანკმა გადაწყვიტა შესაძლებლობები მისცა სოციალური და ეკოლოგიური რისკის განყოფილების ხელმძღვანელს და ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მართვის პროცესებში ჩართული პერსონალს. აღნიშნული განყოფილების ხელმძღვანელმა მონაწილეობა მიიღო IFC-ს მიერ ორგანიზებულ მე-12 წლიურ Performance Standards Community of Learning ფორუმზე, რომელიც წარმოადგენს ცოდნის გაზიარების ფორუმს, რომლის მიზანია განვითარებად ბაზრებზე ფინანსური ინსტიტუტების მიერ ეკოლოგიური და სოციალური სტანდარტების განხორციელების ხელშეწყობა. ღონისძიებამ მსოფლიოს მასშტაბით ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მართვის სპეციალისტებს მისცა გამოცდილება გაზიარების, საინვესტიციო საქმიანობის პრაქტიკული მაგალითებიდან/კვლევებიდან ცოდნის მიღების და დიალოგის ჩართვის საშუალება. სოციალური და ეკოლოგიური რისკის მართვის განყოფილების ტრენინგი ჩატარდა რისკის მენეჯერების დასახმარებლად პროექტების სათანადოდ კლასიფიკაციის საკითხში მათი ეკოლოგიური რისკის მახასიათებლების შესაბამისად. ბანკმა ჩაატარა რამდენიმე სასწავლო სემინარი მოცემულ სფეროში, ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში ბანკმა გადაამუშავა 100-ზე მეტი თანამშრომელი. ინსტრუქტორებმა მოწვეულნი იყვნენ წამყვანი ექსპერტები და სახელმწიფო ინსპექტორები. ჩვენ ვაპირებთ მომავალში ჩაატაროთ მსგავსი ტრენინგები.

2018 წელს ბანკმა წარმოადგინა ეკოლოგიური და სოციალური გაუმჯობესების სისტემა, რომლის მხარდამჭერია „ფონდი მწვანე ზრდისთვის“. „ფონდის მწვანე ზრდისთვის“ ტექნიკური დანბარების ფარგლებში (GGF TAF). პროექტი ორიენტირებულია ბანკის ეკოლოგიური და სოციალური სტრუქტურის გაძლიერებაზე, იმისთვის, რომ გახდეს საუკეთესო პრაქტიკის მქონე ეკოლოგიური და სოციალური მართვის სისტემა საქართველოს ბაზარზე. პროექტის მიზანია (i) ბანკის მიმდინარე ეკოლოგიური და სოციალური პროცესების შეფასება საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების რეკომენდაციების და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის, კერძოდ ISO 14001:2015 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად; (ii) შეფასების დროს დადგენილი ხარვეზების აღმოჩენა დოკუმენტაციის და პროცესების გადახედვის და შესწორების გზით, კონსულტაციის გაწევა, რეკომენდაციების გაცემა და განხორციელების მხარდაჭერა საჭირო გაუმჯობესებებისთვის; (iii) განახლებული ეკოლოგიური და სოციალური პროცედურების და სისტემების საბოლოო შეფასების განხორციელება, ჩვენს მიერ პროექტის საწყის ეტაპზე განსაზღვრული მოთხოვნების და საუკეთესო პრაქტიკის შესრულების დადასტურების მიზნით. პერსონალის ტრენინგები პროექტის ერთ-ერთ შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს.

ბანკი ვალდებულია შესარულოს მდგრადი განვითარების პრინციპები, დაიცვას გარემო და სურს გაუმჯობესოს ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების დაცვის დონე, რომელიც მდგრადი განვითარების და ეკონომიკის ზრდის არსებითი კომპონენტია. ბანკი გააგრძელებს საქმიანობას ბუნებრივი და სოციალური გარემოს დაცვის საკითხების სათანადოდ გათვალისწინებით წვლილს შეიტანს მდგრადი საზოგადოების შექმნაში. ბანკი ასევე დაეხმარება კლიენტებს მიიღონ სარგებელი E&S პოლიტიკის სათანადოდ განხორციელების შედეგად.

პირდაპირი ზემოქმედება გარემოზე

ჩვენ ვთვლით, რომ პირდაპირი ზემოქმედება გარემოზე პირდაპირი არ არის. მიუხედავად ამისა ჩვენ ვახორციელებთ მთელ რიგ ღონისძიებებს ქაღალდის, ელექტროენერგიის და საწვავის მოხმარების შესამცირებლად. „მწვანე ყუთები“ განთავსებულია ბანკის სათავო ოფისების ყველა სართულზე და განკუთვნილია მაკულატურის შეგროვებისთვის მისი გადამუშავების მიზნით. ბანკის ზოგიერთი დეპარტამენტი, რომელიც ინტენსიურად იყენებს ქაღალდს, გადავიდა ორი მონიტორის პრინტირებზე, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს ქაღალდის მაკულატურას. განათების სისტემა ბანკის ყველა სერვის-ცენტრში ჩანაცვალა ენერგო-ეფექტური LED ნათურებით, რომელიც გაგილებით ნაკლებ ელექტროენერგიას მოიხმარს ტრადიციულ ეკონომიურ ნათურებთან შედარებით. 2018 წელს ბანკმა საწვავის მოხმარების შემცირების მიზნით მოახდინა თავისი ავტომობილების პარკის 45%-ის აუთსორსინგი.

სასათბურე გაზების ემისია და გამოთვლის მეთოდოლოგია

ემისიების შესახებ მონაცემების მომზადებისას გამოვიყენეთ მსოფლიო რესურსების ინსტიტუტის / მსოფლიო ბიზნეს სამკო მდგრადი განვითარებისთვის (WRI/WBCSD) სასათბურე გაზების ემისიის პროტოკოლის გამოყენებით: კორპორატიული ადრიტივის და ანგარიშების სტანდარტი (რედაქტირებული ვერსია) და ემისიების ფაქტორები, გერმანიის ფედერალური სამთავროს სასათბურე გაზების კონვენსიის ფაქტორები კომპანიის ანგარიშებისთვის. 2016 წ. ჩამდინარე წლების გადამუშავების და გადამუშავების ოპერაციებისთვის ჩვენ გამოვიყენეთ კონვენსიის ფაქტორები 2006 წლის IPCC სახელმძღვანელო მითითებებიდან სასათბურე გაზების ეროვნული კადასტრის შესახებ.

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

ჩვენი გამოქვეყნებული მონაცემები შეგროვდა და წარმოდგენილ იქნა ბანკთან დაკავშირებით, რომელიც მოიცავს ყველა ოფისს და საცალო დილაგებს, სადაც ბანკი ახორციელებს საოპერაციო კონტროლს. მონაცემები წარმოდგენილია ადგილზე წარმომადგენლების, ანგარიშ-ფაქტურების და მრიცხველის მაჩვენებლების საფუძველზე.

სფერო 1 (საწვავის წვა და ობიექტების საქონლობა) მოიცავს ემისიებს შემდეგიდან:

- ბუნებრივი გაზის, დიზელის და ბენზინის წვა სტაციონარულ მოწყობილობაში საკუთრებაში და კონტროლის ქვეშ არსებულ ობიექტებზე; და
- ბენზინის, დიზელის და საავიაციო საწვავის წვა საკუთრებაში არსებულ სატრანსპორტო მოწყობილობებში.

სფერო 2 (საკუთარი მოხმარებისთვის შესყიდული ელექტროენერგია, გათბობის, ორთქლის და გაყვების სისტემები) მოიცავს ემისიებს შემდეგიდან:

- გამოყენებული ელექტროენერგია საკუთრებაში და კონტროლის ქვეშ არსებულ ობიექტებზე; ემისიების გამოსათვლელად ჩვენ გამოვიყენეთ კონვენსიის ფაქტორი არა-OECD ევროპის და ევრაზიის ქვეყნებისთვის (საშუალო) გაერთიანებული სამეფოს მთავრობის სასაბურთო გაზების კონვენსიის ფაქტორები კომპანიის ანგარიშგებისთვის, 2016 წ.

სფერო 3 მოიცავს ემისიებს შემდეგიდან:

- თვითმფრინავით საქმიანი მივლინება (მოკლე მანძილზე და გრძელ მანძილზე); ინფორმაცია მგზავრობის კლასის შესახებ ხელმოწერადი, თუმცა ჩვენ გამოვიყენეთ „საშუალო მგზავრობის“ კონვენსიის ფაქტორი;
- ხელეითი ტრანსპორტირება, მათ შორის ტაქსების, ავტობუსების და ავტომობილის დაქირავება; და
- მონაცემები მგზავრობით გამოწვეული ემისიების შესახებ წარმოდგენილია მხოლოდ საქმიან მივლინებასთან დაკავშირებით და არ მოიცავს მონაცემებს ყოველდღიური მგზავრობის შესახებ.

საერთო მონაცემები სასაბურთო გაზის ემისიების შესახებ (ტონა - CO₂E)

	2018	2017	2016
სფერო 1	2,034	2,504	1,937
სფერო 2	7,370	7,141	6,385
სფერო 3	3,029	2,819	2,077
სულ ემისიები	12,433	12,464	10,400
FTEs	5,828	5,501	5,016
სულ ემისიები FTE შესაბამისად	2.13	2.27	2.07

ზემოქმედება სოციალურ გარემოზე საქმიანობის შედეგად

საქართველოს ბანკი აგრძელებს საქართველოს განვითარებადი ეკონომიკის მხარდაჭერას იმ დარგების დაფინანსების გზით, რომლებსაც სტრატეგიული მნიშვნელობა აქვს ქვეყნის განვითარებისთვის.

კორპორატიული საბანკო საქმიანობა

ტურიზმი

ტურიზმი საქართველოს ეკონომიკის მნიშვნელოვანი და სწრაფად მზარდი დარგია. ბანკი აქტიურად აფინანსებს სასტუმროს მშენებლობას ქვეყნის მასშტაბით და ხელს უწყობს საქართველოს ტურისტული ზრუნების და ქვეყნის, როგორც სამოგზაუროდ და ბიზნესის კეთებისთვის მიმზიდველი ადგილის, პოზიციის განვითარებას.

საქართველოს ბანკმა დააფინანსა ახალი სასტუმროს სოფელ კაჭრეთში, საქართველოს ცნობილ ღვინის მხარეში - კახეთში. სასტუმროს ექსპლუატაციაში შევიდა 2018 წელს „ამასადორის ჯგუფის“-ის მიერ, რომელიც წარმოადგენს საქართველოს სასტუმროების ქსელს და ფლობს სასტუმროებს თბილისსა და კაჭრეთში. ბანკის მიერ დაფინანსებული პროექტი იყო კაჭრეთში არსებული 182-ნომრიანი სასტუმროს გაფართოება და მშენებლობის დასრულების შემდეგ დაემატა 106 ნომერი. ღვინის ტურიზმის გარდა სასტუმროს აქვს სხვადასხვა გასართობი ღონისძიებები და საქართველოში ერთ-ერთი პირველი პროფესიული გოლფის მოედანი და ოლიმპიური სტანდარტის საცურაო აუზი.

საქართველოში ტურისტულ ღირსშესანიშნაობებს შორის მათში ყველაზე პოპულარულ ქალაქად რჩება. საქართველოს ბანკმა დააფინანსა უძრავი ქონების განვითარების კომპანია (რედკო) „მათემა თაუერის“ - სასტუმროს, აპარტმენტის და გასართობი კომპლექსის - ასაშენებლად მათთვის ცენტრში, გარდა ამისა საქართველოს ბანკმა მხარი დაუჭირა რედკოს საქართველოს ყველაზე პოპულარულ ზამთრის კურორტზე, გუდაურში მნიშვნელოვანი პროექტების დაფინანსებაში, კერძოდ ხუთჯარსკვლავიანი სასტუმროს „რედისონის ბრენდით და 26 სხვა განვითარების პროექტის დაფინანსებაში.

თბილისში ბანკმა დააფინანსა „აქის თაუერი“ - პრემიუმ კლასის სასტუმროს კომპლექსი Pulman, საცხოვრებელი შენობები და ოფისები დედაქალაქის ყველაზე პრესტიჟულ ნაწილში. ბანკის მიერ დედაქალაქში დაფინანსებული სხვა მსხვილ პროექტებს მიეკუთვნება თბილისის ცენტრში მრავალფუნქციური სასტუმრო „პილტონ გარდენი“, რომელიც ააშენა A&A კომპანია. საქართველოს ბანკი ამ კომპანიის დამფარავი საგარანტო წერილის გაცემით.

აღნიშნული ინვესტიციების გარდა, ბანკი ასევე აქტიურად აფინანსებს მზარდი პოპულარობის მქონე საბიუჯეტო სასტუმროებს. საქართველოს ბანკმა დააფინანსა GDG Group ორი საბიუჯეტო 112 ნომრიანი სასტუმროს ასაშენებლად თბილისის ისტორიულ ცენტრში.

მხოლოდ აუდიტის მიზნით

პრაქტიკული მაგალითი

სოფელი ახაშენი

2018 წელს საქართველოს ბანკმა დააფინანსა ბრენდული ახალი სასტუმრო სოფელ ახაშენში - საქართველოს მეღვინეობის რეგიონის კახეთის მიკრო ზონა, აღმოსავლეთ საქართველო. სასტუმრო ააშენა კახეთის ტრადიციულმა მეღვინეობამ - ერთ-ერთმა მსხვილმა ღვინის მწარმოებელმა და ექსპორტიორებმა საქართველოში და საქართველოს ბანკის პარტნიორმა, ვისთანაც ჩვენ წარმატებით ვითანამშრომლებთ სხვადასხვა პროექტებზე, დაწყებული ღვინის ქარხნით, რომელსაც მოგვიანებით დაემატა სპირტის წარმოება და ისტორიული ღვინის მარნის რეაბილიტაცია კახეთში. ჩვენი ზოლო პროექტით ახაშენში, ჩვენ დავეხმარეთ კომპანიას საქართველოს მეღვინეობის რეგიონის გულში სასტუმრო სექტორის აღორძინებაში. სასტუმროს აქვს 41 ნომერი, რომელიც აღჭურვილია თანამედროვე აღჭურვილობით და საზოგადოებას სთავაზობს ღვინის დეგუსტაციის და ადგილობრივი სამზარეულოს უნიკალურ კულტურულ თავისებურებებს. სასტუმროს ფეხაზე მიმოიღვლი მასსიათვრელი არის მისი მდებარეობა ახაშენში, რომელიც ღვინის ერთ-ერთი დისანელეა საქართველოში და შესანიშნავი ადგილი ღვინის ექსპერტებისთვის და ტურისტებისთვის. საქართველოს ბანკი ამაყობს ღვინის ტურიზმის მხარდაჭერით საქართველოში და ახაშენში სასტუმროს თანა-დაფინანსებით მოხარული ვართ ჩვენი წვლილი შევიტაროთ მეღვინეობის შესანიშნავ რეგიონში კახეთში.

წარმოება და ექსპორტი

2018 წელს ბანკმა დააფინანსა ნატურალური წველების მწარმოებელი კომპანია Aroma Product, რომელიც არის წამყვანი, 100%-ით ექსპორტზე ორიენტირებული, ხილის და ბოსტნეულის გადამამუშავებელი კომპანია. საქართველოს ბანკმა დააფინანსა ახალი საწარმოს მშენებლობა კახეთში. კომპანიამ შეიძინა ახალი დანადგარები რომლითაც შესაძლებელია ახალი რბილობიანი წველების და მაღალი სიბლანტის მქონე პროდუქტების წარმოება.

დაფინანსდა სხვა მნიშვნელოვანი პროექტი არის ყავის წარმოება - კომპანია „მეამას“ მიერ. კომპანიის მთავარი მიზანია შესთავაზოს თავის კლიენტებს საქართველოში თანამედროვე მოწყობილობების და ტექნოლოგიების გამოყენებით წარმოებული მაღალი ხარისხის ყავა. „მეამას“ უკვე ააშენა ყავის მწარმოებელი ქარხანა და ადმინისტრაციული ოფისები 5,000 m² მიწის ნაკვეთზე. კომპანია გეგმავს მოამარაგოს საქართველოს ბაზარი, ასევე ექსპორტზე გაიტანოს თავისი პროდუქტი აზერბაიჯანში, სომხეთში, უკრაინაში და ყაზახეთში, წარმოების დაწყებიდან ერთი-ორი წლის განმავლობაში.

ინფრასტრუქტურა

ინფრასტრუქტურის განვითარება საქართველოს ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან მიზნად რჩება. 2018 წელს ბანკმა დააფინანსა რამდენიმე მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურული პროექტი და მათ შორის იყო დასავლეთ საქართველოს E60 მაგისტრალის ხვედ-ულისას მონაკვეთის რეაბილიტაცია. საქართველოს ბანკმა მხარი დაუჭირა პროექტს საგარანტო წერილის გაცემით, Crédit Agricole, Deutsche Bank და Commerzbank თანამშრომლობით. E60 მაგისტრალის უბისა-შორაპანის მონაკვეთის მეორე ნაწილის რეაბილიტაცია ასევე მხარდაჭერილია საქართველოს ბანკის მიერ აკრედიტების გზით Société Générale და HSBC თანამშრომლობით.

ხორციელდება მეტად მნიშვნელოვანი პროექტები წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაციისთვის, საქართველოს ბანკმა დააფინანსა გერმანული კომპანია Ludwig Pfeiffer Hoch-und Tiefbau GmbH & Co. ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის და წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაციისთვის საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში.

ენერგეტიკა

ელექტროენერგიის მოხმარება კვლავ იზრდება საქართველოში და გრძელვადიანი ინვესტიცია ენერგოსექტორში ქვეყნის ერთ-ერთ პრიორიტეტად რჩება. ბანკმა მხარი დაუჭირა ავტოტრანსფორმატორების მიწოდებასთან დაკავშირებით საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ ჩატარებულ ტენდერში გამარჯვებულს, საგარანტო წერილის გაცემით. პროექტი არის საქართველოს ათწლიანი ქსელის განვითარების გეგმა.

განათლება

2018 წელს, საქართველოს ბანკმა ორგანიზება გაუწია რამდენიმე შეხვედრას თავის კლიენტებთან, რითაც მისცა ერთმანეთს შორის ცოდნის და ინფორმაციის გაზიარების შესაძლებლობა. შეხვედრის ფორმატი იყო არაოფიციალური და მის მიზანი იყო ყველაზე წარმატებული საქართველოს ბანკის კლიენტების წარმოდგენა, სხვა კლიენტებთან მათი წარმატების ისტორიის გაზიარების შესაძლებლობების მიცემისთვის. ერთ-ერთი შეხვედრა ჩატარდა ქალი მეწარმეებისთვის, სადაც განხილულ იქნა ის გამოწვევები, რომელსაც აწყდებიან საქმიანობაში, ასევე მათი გადაწყვეტილებები და მიღებული გამოცდილება წარმატებისკენ მიმავალ გზაზე. ჩვენ გვჯერა ცოდნის გაზიარების ძალის და იმედი გვაქვს დავეხმარებით ჩვენს კლიენტებს იმ მიზნების მიღწევაში, რომლებიც დასახეს თავიანთ ბიზნესში.

საგალო საბანკო მომსახურება

საქართველოს ბანკი აგრძელებს მთელი რიგი ინოვაციური სოციალურად ორიენტირებული ფინანსური პროდუქტების და მომსახურებების შექმნას, რომელიც დამატებით სარგებელს მისცემს ფიზიკურ პირებს და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებს (SMEs) და დააკმაყოფილებს მათ მოთხოვნებს.

Express საბანკო მომსახურება

საქართველოს საბანკო სექტორი კვლავ აწედება სირთულეებს ეკონომიკური და გეოგრაფიული ბარიერების დაძლევაში თავისი ფინანსური მომსახურებების გაფართოებასთან დაკავშირებით რეგიონებში და მოსახლეობის დაბალმეშოსავლიან სეგმენტში.

ჩვენი Express საბანკო მომსახურება მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ამ საკითხის მოგვარებაში.

- 2018 წლის 31 დეკემბრის, 165 Express ფილიალის ქსელი და 3,115 Express Pay გადახდის აპარატი არის განთავსებული ქვეყნის მასშტაბით, მათ შორის დაშორებულ მთიან რეგიონებში.
- Express ფინანსური პროდუქტები, როგორცაა Express ბარათი, Express ანაბარი და Express სესხი მარტივი, ადვილად ხელმისაწვდომი და ხელსაყრელია მოსახლეობის იმ სეგმენტისთვის, რომელსაც სხვაგვარად არ აქვს წვდომა საბანკო პროდუქტებზე და მომსახურებებზე. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკმა მოიზიდა 538,729 კლიენტი, მათგან 48,701 კლიენტი გახდა ბანკის კლიენტი 2018 წელს.

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

Express საბანკო მომსახურების ფარგლებში ჩვენ პრიორიტეტი მივაწიეთ თვითმომსახურების უზრუნველყოფას. ჩვენ გვყავდათ გათვალისწინებული Express Pay გადახდის აპარატების მიერ შეთავაზებული მომსახურებები. ყველა ეს ცდილობა უფრო მეტად ხელმისაწვდომს გახდის საბანკო მომსახურებას ჩვენი კლიენტებისთვის. 2017 წელს ბანკმა შეიმუშავა ვებ-ბანკზე განცხადების დამუშავების ინსტრუმენტები, რითაც შესაძლებელია სრული საკრედიტო ციკლის დასრულება დისტანციურად.

Express სტუდენტური ბარათი ითვალისწინებს სპეციალურ ფასდაკლებებს საზოგადოებრივ ტრანსპორტში და უფასო დისტანციურ საბანკო მომსახურებებს სხვა სარგებელთან ერთად. გარდა ამისა სტუდენტს შეუძლია მიიღოს სპეციალური # სტუდენტური შესვენების ფასდაკლებები სხვადასხვა მაღაზიაში, კაფეებში და გასართობ ცენტრებში. სტუდენტები ავტომატურად ერთვებიან Plus+ ლოიალობის პროგრამაში - ეს არის ბანკის ინიციატივა, რომელიც სხვადასხვა სტატუსის დონეებს სთავაზობს კლიენტებს და ანიჭებს ქულებს, რომელიც გროვდება კლიენტის ბანკთან ურთიერთობის საფუძველზე და შეიძლება გადახდილი იქნას პარტნიორი კომპანიების პროდუქტებში და/ან მომსახურებებში, კლიენტის მოთხოვნით. Plus+ ქულები შეიძლება ასევე გადაიყვანოს მომხმარებელი ტელეფონის ბალანსის შევსებაზე და გამოყენებულ იქნას საზოგადოებრივ ტრანსპორტში, კომუნალური გადასახადების და სხვა პროდუქტების გადასახდელად. ეს პროგრამა სტიმულს აძლევს სტუდენტებს გამოიყენონ ფინანსური მომსახურებები და მხარს უჭერს მათ ფინანსურად სწავლის დასრულებამდე.

ახალგაზრდების მხარდაჭერა

ჩვენ შევიმუშავეთ ფართო ფინანსური პროდუქტების ასორტიმენტი ახალგაზრდების მხარდაჭერად საქართველოში. მაგალითად საბანკო ანაზღაურების სპეციალური პროგრამით ჩვენ მშობლებს ვაძლევთ შესაძლებლობას უზრუნველყონ თავიანთი შვილების მომავალი. ანაზღაურების გახსნა შესაძლებელია მინიმუმ 10 ლარიდან მინიმუმ ორი წლის ვადით ნებისმიერ დროს ბანკის დაბადებიდან 18 წლამდე. წლიური საპროცენტო განაკვეთი (10.2% ლარში და 1.0%-3.5%-მდე უცხოურ ვალუტაში) ემატება საწყის შენატანს. 2018 წელს ჩვენ გავეხსენით დაახლოებით 10,000 საბანკო ანაზღაურების ანგარიში.

ბანკი ასევე გთავაზობთ სპეციალურ პროდუქტებს, რაც ახალგაზრდებს აძლევს უმაღლესი განათლების მიღების შესაძლებლობას. ასეთი პროდუქტებია სტუდენტური სესხები ხელსაყრელი პირობებით, რომელიც არ მოითხოვს ფინანსურ გარანტიებს და უზრუნველყოფას. სტუდენტური სესხების ჯამურმა საკრედიტო პორტფელმა შეადგინა c. 672 ათასი ლარი 2018 წლის ბოლოს, ხოლო 2018 წელს გაიცემული იქნა სესხები, რომელთა ჯამური ღირებულება შეადგენდა 253 ათასი ლარს.

2016 წელს ბანკმა საერთაშორისო საგანმანათლებლო ცენტრთან (IEC) პარტნიორობით შექმნა საზღვარგარეთ სწავლის ახალი შესაძლებლობები სტუდენტებისთვის. სტუდენტებს შეუძლიათ მიიღონ სესხი სწავლის, ცხოვრების და სადაზღვევო ხარჯების დასაფინანსებლად საზღვარგარეთ, სესხის საშუალო პერიოდი შეადგენს მაქსიმუმ 27 თვეს. საერთაშორისო საგანმანათლებლო ცენტრის (IEC) სარეკომენდაციო წერილით, ბანკი აფინანსებს სტუდენტებს შვეიცარიის დადასტურების მოთხოვნის გარეშე. 2018 წელს ბანკმა გააგრძელა კონტრაქტი საერთაშორისო საგანმანათლებლო ცენტრთან (IEC) და გააგრძელეს სტუდენტების განათლების მხარდაჭერა.

სხვა მაგალითი ბანკის პროდუქტებისა, რომლის მიზანია ახალგაზრდების მხარდაჭერა, არის სოციალურ-საგანმანათლებლო პროექტი "sCool Card" - მრავალფუნქციური ბარათი სკოლის მოსწავლეებისთვის. ამ პროექტის მთავარი მიზანია ასწავლოს ბავშვებს ფინანსური კულტურა და მიიღონ ცოდნა ფინანსური მომსახურებების შესახებ ადრეულ ეტაპზე. sCool Card ხელმისაწვდომია უფასოდ და ასევე უფასოა ყველა ტრანზაქცია და მომსახურება. sCool Card სპეციალურ სარგებელს აძლევს საქართველოს საჯარო და კერძო სკოლების მოსწავლეებს. სარგებელში შედის უფასო საზოგადოებრივი ტრანსპორტი თბილისში (მეტრო, ავტობუსი) და ბათუმში (ავტობუსები) ფასდაკლება ბავშვებს შორის პოპულარულ გასართობ ცენტრებში, ასევე წიგნის მაღაზიებში, სათანამშრომლო მაღაზიებში, საბანკო კაფეებში, აგრეთვე ქულების დაგროვება (sCoins) თითოეული ტრანზაქციით.

საბანკო პროდუქტების უკეთ გაგებაში ბავშვების დასახმარებლად, ბანკმა გახსნა sCool Card Business School, სადაც გამოცდილი პერსონალი ატარებს ტრენინგს ისეთ თემებზე, როგორიცაა „ფულის მნიშვნელობა“, „ბანკი და მე“, „ოჯახის ბიუჯეტი“, „მე ვარ მენეჯერი“ და სხვა. საქართველოს ბანკი და sCool Card არიან Child Friendly Banking Award 2017 ჯილდოს, The Global Inclusion Awards 2017 (ბერლინი, გერმანია) ჯილდოს ფინალისტები.

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები (MSME)

ჩვენ ვაგრძელებთ MSMEs საწარმოების დაფინანსებას, რომელიც წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკის ხერხემალი და ხელს უწყობს საქართველოს მეტად განვითარებას. ჩვენი საკუთარი მიკროსაფინანსო და SME სესხის პროგრამების გარდა, ასევე მონაწილეობას ვიღებთ სხვადასხვა პროექტებში, რომლებიც მხარს უჭერს მეწარმეებს. 2015 წლიდან ბანკი არის სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოს (APMA) პარტნიორი, რომელიც მხარს უჭერს MSMEs-ს სოფლის მეურნეობის სექტორში. ერთობლივად ჩვენ გვაქვს თანა-დაფინანსებული აგრესივები, ფიქსირებული წლიური საპროცენტო განაკვეთით, რომელსაც წაწილობრივ იხდის APMA. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიერ MSMEs-ზე გაცემული მთლიანი სესხის საერთო თანხამ შეადგინა 2.2 მილიარდი ლარი, აქედან 177 მილიონი ლარი გაიცა Preferential Agriculture Lending Program პროგრამის მეშვეობით.

2018 წელს ბანკმა გააგრძელა მიკრომზრუნველთა მფლობელების დაფინანსება და ამ სეგმენტს თვლის პორტფელის ზრდის ერთ-ერთ მთავარ სფეროდ.

ბანკმა დაიწყო პერსონალი და განსაზღვრა პროცესები თავის Micro-Express სესხებთან დაკავშირებით მიკრო ბიზნესისთვის და სტავაზობს მათ სესხებს 40,000 ლარის ფარგლებში. ავტომატიზაციის და ეფექტური ფორმატზე გადასვლის ზრდა ბანკის მიერ კრედიტორების სტრატეგიის ერთ-ერთი საფუძველია, რითაც საბანკო საქმიანობა ხდება სწრაფი, ერთგვაროვანი და სასიამოვნო.

საქართველოს ბანკი აპირებს დამატებით გააფართოოს MSMEs-ს დაფინანსება. გარდა ამისა ბანკი ისწრაფვის განავითაროს ფინანსური პროდუქტები და კრედიტორების პრაქტიკა კონკრეტულად იმ MSMEs-თვის, რომლებსაც უძღვებიან ქალები, რაც საშუალოდ გაზრდის მათ ჩართულობას საქართველოს კერძო სექტორის განვითარებაში.

MSMEs-ის ფინანსური დახმარების გარდა, ბანკი აწარმოებს MSME პორტალს www.businesshub.ge, პორტალზე წარმოდგენილია ფინანსური და ბიზნესთან დაკავშირებული რჩევები მეწარმეებისთვის მათი ფინანსური განათლების და ხელმძღვანელობის უზრუნველყოფის გასაუმჯობესებლად და უზრუნველყოფს მათი ბიზნესების მეტად განვითარებას. პორტალი აწვდის ინფორმაციას მეწარმეების ტრენინგების შესახებ და უზრუნველყოფს ცოდნით და უნარებით ზედღალტრული აღრიცხვის, იურიდიული დოკუმენტების, ბიზნესის განვითარების, გაყიდვების და მარკეტინგის შესახებ. ბანკი ეხმარება თავის კლიენტებს პროდუქტების მარკეტინგში ვიდეო მასალების მეშვეობით, რომელიც ჩვენი შექმნილია და გამოქვეყნებულია ჩვენს გვერდებზე სოციალურ მედიაში. #Icreate კუთხვები, რომლებიც განთავსებულია საქართველოს ბანკის ფილიალებში, ასევე ფართო შესაძლებლობებს აძლევს კლიენტებს წარმოადგინონ და რეკლამა გაუკეთონ თავიანთი პროდუქტებს უფასოდ.

მე-ბიზნესი

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

MSME კლიენტების ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მართვის პროცესები ჩართულია ბანკის მთლიან საქმიანობებში. ყოვლისმომცველი ეკოლოგიური და სოციალური რისკის შეფასებით და საჭირო სამუშაოდო გეგმების განხორციელებით, ჩვენ ხელს უწყობთ ჩვენს MSME კლიენტებს დაიცვან ეკოლოგიური და სოციალური კანონმდებლობა. ამ მოთხოვნის შესრულებლობის შემთხვევაში ჩვენი MSME კლიენტების ეკოლოგიური და სოციალური რისკების სათანადო და დროული მართვა ეხმარება მათ ისეთი პრობლემების მოგვარებაში, რომელმაც შესაძლოა გამოიწვიოს ფინანსური და იურიდიული სანქციები სახელმწიფოს სამართალდამცავი უწყებიდან.

დაფინანსება და ქველმოქმედება

ჩვენი დაფინანსების და საქველმოქმედო ღონისძიებების ფარგლებში, გვუფი ორიენტირებულია ხელი შეუწყოს და გააუმჯობესოს წყდომა განათლებაზე, დაიცვას ბუნება, დაეხმაროს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებს, განავითაროს სოციალური საქმიანობები და ხელი შეუწყოს ინოვაციურ პროექტებს, რომელიც მიმართულია სოციალურ კეთილდღეობაზე. გვუფის სპონსორული და საქველმოქმედო პოლიტიკა ხელს უწყობს პარტნიორობას სხვადასხვა ფონდებთან და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან (NGOs) მდგრადი შედეგების მისაღებად და დადებითი ცვლილებების განსახორციელებლად. საქველმოქმედო ფონდები დაკავშირებულია ბანკის ფონდის „სიციხის ხის“ მეშვეობით, რომელიც თავის მხრივ ანაწილებს დაფინანსებას საგრანტო კონკურსების გზით, დაფინანსების გამწვავალ და სამართლიანი მეთოდებით. გვუფი ასევე ახორციელებს საკუთარ სოციალურ პროექტებს.

2018 წელს სიციხის ხის გამოყოფის დახმარებით 1.7 მილიონ ლარი განათლების, ბუნების დაცვის, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების, სოციალური პლატფორმების და სოციალური მეწარმეობის განვითარების მხარდასაჭერად. საქართველოს ბანკმა ფონდ „სიციხის ხის“ ერთად შექმნა საქველმოქმედო პლატფორმა www.donate.ge, რომელიც აკავშირებს გაჭირვებულ ადამიანებს მათთან, ვისაც სურს მათი დახმარება სხვადასხვა საგნებით, ტანსაცმლით, წიგნებით და სხვა. პლატფორმა სთავაზობს საგნების შეგროვებას, დახარისხებას და მიწოდებას. 2017-2018 წლებში შეგროვდა 41,815 ნივთი 428 დონორისგან და www.donate.ge უკვე დაეხმარა 1,360 ბენეფიციარს.



სიციხის ხი



საქართველოს ბანკი აღიარებს ზემოქმედებას, რომელიც შესაძლოა მოახდინოს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებაზე. აქედან გამომდინარე ბანკმა გამოისცა საგრანტო პროგრამა სოციალურად მართული საწარმოების მხარდაჭერაზე საქართველოში. 2016-2018 წლებში, საქართველოს ბანკმა მხარი დაუჭირა ათ სოციალურ საწარმოს 387 ათასი ლარით და 50 ათასი ლარით თითოეულ პროექტზე. იმავდროულად ბანკმა უზრუნველყო უფასო მომსახურებები ბიზნესების ხელშეწყობით ისეთ სფეროებში, როგორიცაა მარკეტინგი, საზოგადოებრივი ურთიერთობები, ინფორმაციული ტექნოლოგიები და სხვა. ბანკი არის სხვადასხვა არასამთავრობო ორგანიზაციის პარტნიორი თავისი როლის მაქსიმალურად შესრულებაში საზოგადოებრივ საქმიანობაში.

განათლებაზე წვდომის ხელშეწყობა და გაუმჯობესება

საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი დაფუძნებულია 2014 წლიდან სტუდენტებს მაღალხარისხიან სამაგისტრო პროგრამას შესთავაზებს. უნივერსიტეტმა მიიღო მეხუთე MBA(ბიზნეს ადმინისტრირების მაგისტრი) სტუდენტები 2018 წლის და იმავდროულად გამოიშვა საბაკალავრო პროგრამა 2017 წელს. სწავლის ღირებულება 2017-2018 წლებში დიდი მოცულობით კვლავ დაფინანსდა ბანკის მიერ 767 ათასი ლარით. 20 სტუდენტი სწავლობს უფასოდ, ხოლო 40 სტუდენტმა ისარგებლა 0%-ანი სესხით სამუდამო პერიოდით დამთავრებამდე. საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს თავის სტუდენტებს პრაქტიკული გამოცდილებით, შესაძლებლობას აძლევს მათ შესარულონ სხვადასხვა ბიზნეს პროცესები გვუფის კომპანიებში.

2013 წელს ბანკი გახდა პირველი ქართული კომპანია, რომელიც თანამშრომლობს ერთ-ერთ ცეცხლზე პრესტიჟულ სტიპენდიის პროგრამაზე მსოფლიოში - „ჩივინგის სტიპენდიაზე“ / Chevening scholarship. თანამშრომლობა შესაძლებლობას აძლევს ქართველ სტუდენტებს განათლება მიიღონ დიდ ბრიტანეთში. 2018 წელს გვუფმა უზრუნველყო 100 ათასი გირფანება სტიპენდია სამი სტუდენტის სამაგისტრო პროგრამის დასაფინანსებლად. „ჩივინგთან“ პარტნიორობა გაგრძელდება მომდევნო წლის განმავლობაში და გვუფი შეარჩევს მათ სწავლას დიდ ბრიტანეთში.



CHEVENING

2014 წელს საქართველოს ბანკმა ხელი მოაწერა პარტნიორობის ხელშეკრულება პრესტიჟულ აშშ ფულბრაიტის (Fulbright) სტიპენდიის პროგრამის ფარგლებში. საქართველოს ბანკის შენატანის წყალობით საქართველოდან შერჩეულ სტუდენტებს შეუძლიათ გაიარონ ორწლიანი სამაგისტრო პროგრამა აშშ-ს უნივერსიტეტში. 2018 წელს ორწლიან პროგრამაზე სტუდენტების დაფინანსებამ შეადგინა 50 ათასი აშშ დოლარი. 2014 წლიდან ბანკმა გამოყო 300 ათასი აშშ დოლარი აშშ ფულბრაიტის სტიპენდიის დაფინანსების პროგრამისთვის.



2018 წლიდან საქართველოს ბანკი მხარს უჭერს სან დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტს (SDSU) საქართველოში. 2018-2019 აკადემიურ წელს ბანკი დააფინანსებს სტიპენდიას ათი სტუდენტისთვის 80 ათასი აშშ დოლარით.

ხოლო ოთხი წლის განმავლობაში ბანკი მხარს უჭერს საჯარო მეტყველების კონკურსს, რომელიც ჩატარდა ინგლისურ ენაზე მოლაპარაკეთა კავშირის ორგანიზებით. კონკურსი უმაღლესი სკოლის გამოსაშვები და უნივერსიტეტის პირველი კურსის სტუდენტებს აძლევს საშუალებას მოამზადონ სიტყვა წინასწარ შერჩეულ თემაზე და წარადგინონ კომპეტენტური ეიურის წინაშე. გამარჯვებულს ენიჭება ანაზღაურებული გამგზავრება ლონდონში საჯარო მეტყველების კონკურსზე დასასწრებად. ჩვენი მიზანია კვლავ დავიტვირთოთ მხარი ამ კონკურსს 2019 წელს.

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს მთავრობის

ბანკი მხარს უჭერს ყოველ TEDx Tbilisi კონფერენციას მისი პირველი ჩატარების თარიღიდან 2012 წლიდან. TEDx კონფერენცია არის ადგილობრივად ორგანიზებული TED ფორმატის ღონისძიება, სადაც საზოგადოება, ორგანიზაციები და ფიზიკური პირები იკრიბება საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვან თემებზე ერთმანეთთან სასაუბროდ.

2018 წელს საქართველოს ბანკი გახდა საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის გენერალური სპონსორი, რომელსაც ბანკი მხარს უჭერს ყველა სპორტულ ღონისძიებაში 2020 წლამდე. 2018 წელს ბანკმა ფულადი ჯილდო გადასცა 2018 წლის საუკეთესო ახალგაზრდა ქართველ სპორტსმენს, რომელიც შეარჩია საქართველოს ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა და ბუნოს აირესში, არგენტინაში, 2018 წლის ახალგაზრდული ოლიმპიური თამაშების 60 კგ წონით კატეგორიაში კლასიკურ ჭიდაობაში გამარჯვებულს. ბანკის პარტნიორობის მიზანი საქართველოს ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტთან არის სპორტის მხარდაჭერა და პოპულარიზაცია, ქართველი სპორტსმენების შესახებ ინფორმირებულობის ამაღლება და ინფორმაციის წარმოდგენა ოლიმპიური თამაშების შესახებ.

პრაქტიკული მაგალითი

2018 წელს საქართველოს ბანკის კორპორატიული საბანკო მომსახურების კვლევმა მოაწყო თანამედროვე ქართული ნახატიების საექსპოზიციო აუქციონი-გამოფენა და მოიწვია თავისი ათი უმსხვილესი კლიენტი მონაწილეობის მისაღებად. შედეგად, აუქციონიდან შეგროვებული 75,000 აშშ დოლარი დაამრგვალა 100,000 აშშ დოლარამდე და აღნიშნული თანხა საქართველოს მთავარი რეგიონების ყველაზე ნიჭიერი ბავშვების დასაფინანსებლად მიმართა. პირველი ხუთი ბავშვი ისწავლის ინგლისში ზღვრული სკოლაში დიდი ბრიტანეთში. ამ ბავშვებმა პოპულარობა მოიპოვეს სოციალურ მედიაში საქართველოს რეგიონების გაცნობისთვის.

ინტერნეტზე წვდომის გასაფრთხილებლად ფინანსურად ნაკლებ უზრუნველყოფილი ოჯახებისთვის, ჩვენ მხარს ვუჭერთ სოციალურ პროექტს www.charter.ge. ვთვლით, რომ ეს პროექტი მნიშვნელოვანია განათლების ხელმისაწვდომობისთვის. 2018 წელს ჩვენ გადავეითო ლეპტოპები და ინტერნეტზე წვდომა 19 ოჯახს კონფლიქტის ზონის ახლოს მდებარე სოფელ დეგანში.

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების მხარდაჭერა

2014 წლიდან ბანკი ორიენტირებულია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების მხარდაჭერაზე, რომლებიც ერთ-ერთ ყველაზე მოწყვლად სოციალურ ჯგუფს წარმოადგენს საქართველოში. 2018 წელს ბანკმა ამ მიზნით ფონდს სიცოცხლის ხეს გადასცა 75 ათასი ლარი. ფონდი სიცოცხლის ხე აწარმოებს სახსრებს საგარეო კონკურსების მეშვეობით - ერთ-ერთი გამსაზღვრელია შესაბამისი არასამთავრობო ორგანიზაციისთვის, რომელიც მუშაობს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებთან და მეორე მათგანის მიზანია სოციალური მეწარმეობის ხელშეწყობა. კონკურსში მონაწილეობისთვის წინადადებები და შეთავაზებები ორიენტირებული უნდა იყოს მცირე საწარმოს შექმნაზე, რომლის მიზანი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების საარსებო პირობების გაუმჯობესებაა.

პრაქტიკული მაგალითი

სოციალური საწარმო წული

საქართველოს ბანკმა დააფინანსა სოციალური საწარმო წული, რომელიც დააფუძნა შეზღუდული შესაძლებლობების პირებმა კასპში - თბილისიდან 65 კმ-ში. საწარმო ამზადებს სხვადასხვა ზომის და ფორმის ხის ისეთ ნივთებს, როგორიცაა კალათები, ავეჯი და სხვა ნივთები. წულში დასაქმებულია შვიდი შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბენეფიციარი, რომელიც ხელსაქმეს სწავლობს სამ თვეში. წულში მუშაობა ბენეფიციარებს აძლევს უნიკალურ შესაძლებლობას შეიძინონ ახალი უნარები და მოახდინონ მათი ახლად შეძენილი ნოუ-ჰაუს მატერიალურება კომფორტულ გარემოში. საწარმოს მიზანია თავისი თანამშრომლების ცხოვრების დონის გაუმჯობესება და გვემავს გაფართოებას მომავალში და მეტი ადამიანისთვის სარგებლის მოტანას.

ბანკი აგრძელებს თავისი ინფრასტრუქტურის ადაპტაციაზე მუშაობას. 2018 წელს დამატებით ათი სერვის ცენტრი გახდა ხელმისაწვდომი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის.

ბუნების დაცვა

ჯგუფის საექსპოზიციო ღონისძიებების ერთ-ერთი პრიორიტეტია ბუნების დაცვა. ბანკი თანამშრომლობს კავკასიის ბუნების ფონდთან (CNF) და თითოეულ წელს გამოყოფს 100,000 აშშ დოლარს ათი დაცული ტერიტორიის შესანარჩუნებლად: ბორჯომი-ხარაგაული, ლაგოდეხი, თუშეთი, ვაშლიკანი, მტრიალა, ჯგავახეთი, ყაზბეგი, ალგეთი, კინტარიში და ფშა-ხეცსურეთი.

საქართველოში ეკო-ტურიზმის ხელშეწყობისთვის ბანკის ფონდმა „სიცოცხლის ხე“ დააფინანსა ეკოპროექტი ლაგოდეხის ნაკრძალის ტერიტორიაზე კახეთში, აღმოსავლეთ საქართველოში. ეკოპროექტი შეუძლია უმსხვილესი ერთდროულად 50 ვიზიტორს და აღჭურვილია სველი წერტილებით, საშხარელოთი, ხის კაფეტერიით და საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურით. გარდა ამისა, ვიზიტორებს შეუძლიათ ჩაატარონ კონფერენციები, ტრენინგები, სპორტული შეჯიბრებები, კინოჩვენებები და მოაწყოთ ღონისძიებები ღია ცის ქვეშ. ბანკს აქვს სივრცე კარგებისთვის, მათ შორის დიდი კარგებისთვის, რომლებიც განსაზღვრულია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის. ეკოპროექტმა მიიღო თავისი პირველი ვიზიტორები 2018 წელს და უმსაძინებელა 800 ადამიანი 2018 წლის დასრულებისთვის. ბანკში დასაქმებულია ხუთი ადამიანი, მათ შორის შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები.

ბუნების დაცვის და ეკოლოგიის მნიშვნელობის შესახებ ინფორმირებულობის ამაღლების მიზნით საქართველოს ბანკი აქტიურად იყო ჩართული მთელ რიგ ღონისძიებებში, როგორიცაა World Cleanup Day. ბოლო ორი წლის განმავლობაში ბანკმა გადაამუშავა თავის სათავო ოფისებში გამოყენებული დაახლოებით რვა ტონა მაკულატურა და შედეგად გადარჩა 136 ხე.

2018 წელს საქართველოს ბანკის თანამშრომლები კვლავ იყენებდნენ დამზადების აპლიკაციას „გზად“. ეს აპლიკაცია თანამშრომლებს აძლევს ბანკიდან და ბანკამდე ერთად მგზავრობის საშუალებას, რაც თავის მხრივ ხელს უწყობს გამონაბოლქვების შემცირებას და საცობების პრობლემის მოგვარებას თბილისში.

2018 წელს საქართველოს ბანკის ფონდმა „სიცოცხლის ხე“ დააფინანსა სოციალური საწარმო მწვანე საჩუქარი, რომლის მიზანია გადამამუშავებული მაკულატურისგან დამზადებული პროდუქტების გასაღება და წარმოება. საწარმო თანამშრომლობს სხვადასხვა კომპანიებთან გამოყენებული მაკულატურის შესაგროვებლად, ამუშავებს მათ და ამზადებს სასარგებლო და ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტებს. საქართველოს ბანკის გრანტით მწვანე საჩუქარის მიზანია მისი რესურსების გაძლიერება როგორც ადამიანური, ასევე ტექნიკური თვალსაზრისით.

Handwritten signature

საკადრო საკითხები

ჩვენი წარმატების მთავარი ფაქტორია შევრული და პროფესიონალი კადრები, რომელსაც აქვს უნარი განახორციელოს კვლევის მიზნები. ჩვენი მიზანია მოვიზიდოთ საუკეთესო პროფესიონალები, ვიზრუნოთ და გავითვალისწინოთ მათი მოთხოვნები, დავაზნავოთ ინვესტიცია მათ განვითარებაში და გავამდიდროთ მათი დაინტერესება.

ადამიანური კაპიტალის მართვის (HCM) დეპარტამენტი და მენეჯმენტის სისტემა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ჩვენი ყველაზე მნიშვნელოვანი აქტივობის - ჩვენი თანამშრომლების მართვაში. HCM დეპარტამენტი ამუშავებს ადამიანური რესურსების (HR) პოლიტიკას და პროცედურებს, რომელიც განსაზღვრავს მთავარ პრინციპებს, სფეროებს, მიდგომებს და მეთოდებს, რომლებსაც გადაწყვეტილი მნიშვნელობა აქვს ადამიანური კაპიტალის მართვის სისტემების შექმნაში ყველა ჩვენს საქმიანობაში.

ამ წარწერაში წარმოდგენილია პრინციპები, რომელიც ეხება მოვალეობების შესრულებას ჩვენი თანამშრომლების წინაშე, აღნიშნული პოლიტიკის განხორციელების საშუალებები და მიღწეული პოლიტიკის მიზნები 2018 წლის განმავლობაში. საქართველოს ბაზრის ადამიანური კაპიტალის მართვის (HCM) დეპარტამენტი აკონტროლებს აღნიშნულ პოლიტიკას დირექტორთა საბჭოსთან კოორდინაციით და უზრუნველყოფს შესაბამის განსაზღვრულ ორგანიზაციული, სტრატეგიული ან სისტემური ცვლილებების შესაბამისად.

ჩვენი HR პოლიტიკა და პროცედურები მოიცავს და არა მხოლოდ შემდეგს:

- თანამშრომლის მომზადება და სამუშაოზე მიღება;
- კადრების მართვა;
- კომპენსაცია და სარგებელი;
- თანამშრომელთა ქცევის კოდექსი;
- თანამშრომლის განვითარება და ტრენინგი;
- ადამიანის უფლებები;
- საჩივრები;
- შემცირება; და
- ნეპოტიზმთან ბრძოლა.

ბაზრის ადამიანური კაპიტალის მართვის (HCM) დეპარტამენტი მჭიდროდ თანამშრომლობს ჩვენი შვილობილი კომპანიების HR მენეჯერებთან და ხელმძღვანელობასთან მთავარი პრინციპების სათანადოდ განხორციელების და საჭირო მხარდაჭერის უზრუნველყოფის მიზნით ყველა HR-თან დაკავშირებულ საკითხზე.

ჩვენ ვაღიარებთ ადამიანის უფლებების დაცვის მნიშვნელობას და ჩვენი მიზანია დავინერგოთ სოციალურად პასუხისმგებელი ბიზნეს პრაქტიკა. ჩვენი ადამიანური რესურსების პოლიტიკა განსაზღვრავს პრიორიტეტებს და კონტროლის პროცედურებს თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფის და ნებისმიერ საფუძველზე, მათ შორის შერღუდილი შესაძლებლობების გამო დისკრიმინაციის ან შევიწროების პრევენციის მიზნით. ჩვენი ადამიანების უფლებების დაცვის პოლიტიკა ვრცელდება ყველა თანამშრომელზე და მოიცავს პროცედურებს შრომითი მოწყობის პროცესების (მათ შორის კადრების დაკომპლექტების პროცედურებს და პროცედურებს, რომლებიც არეგულირებს იმ თანამშრომელთა სამუშაო სტაჟის უწყვეტობის საკითხს, რომელიც გახდა შერღუდილი შესაძლებლობის მქონე პირი საქმიანობის პერიოდში), ტრენინგის და განვითარების შესახებ.

ჩვენი მიზანია თანამშრომელთა ჩართულობა. ჩვენი მნიშვნელოვანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა თანამშრომელი ყველა დონეზე ინფორმირებული იყოს ჩვენი კვლევის შესახებ და ჩვენ ვეცდებით უწყვეტად მივაწოდოთ ჩვენს თანამშრომლებს ინფორმაცია, მათ შორის და არამხოლოდ ინფორმაცია ჩვენი კორპორატიული კულტურის, კვლევის სტრატეგიის და ექსპერტობის, საქმიანობისთან დაკავშირებული რისკების, როგორცაა ფინანსური და ეკონომიკური ფაქტორები და ჩვენი პოლიტიკის და პროცედურების შესახებ. ჩვენ ინფორმაციას წარმოადგენთ სხვადასხვა საშუალებებით, მათ შორის მენეჯერების, პრეზენტაციების, ახალი თანამშრომლების წარდგენის, ინტერნეტის, ელ-ფოსტის და რეგულარული შეკრებებისა და სამსახურის გარეთ შეხვედრების მეშვეობით.

ჩვენ ვაფასებთ ჩვენი თანამშრომლების მოსაზრებებს. რეგულარულად გავდივართ კონსულტაციებს მათთან და ვახორციელებთ უკუკავშირის სისტემებს, როგორცაა თანამშრომელთა კმაყოფილების რეგულარული კვლევა, რაც უზრუნველყოფს ჩვენი თანამშრომლების მოსაზრებების გათვალისწინებას იმ გადაწყვეტილებების მიღებისას, რომლებიც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მათ ინტერესებზე. თანამშრომლების მოსაზრებების გაგება ასევე ხელს შეუწყობს კლიენტზე ორიენტირებული მიდგომის გაუმჯობესებას. 2018 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს ინიციატივით, ჩვენმა შემოიღო დონისიება Employee Voice on Board, სადაც ისწავლება გაზიარების კულტურა უკუკავშირის, გამჭვირვალობა, თანაბარი შესაძლებლობები, დაფასება, ნდობა და პატივისცემა. პირველი შეხვედრა ჩატარდა 2018 წლის 20 სექტემბერს, შეხვედრას ესწრებოდნენ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ქინი პანა ლიოკანენი და თავმჯდომარე ნილ ჯანინი და 18 თანამშრომელი ბაზრის ხელმძღვანელობიდან. შეხვედრა განხილულ იქნა თანამშრომლებთან და საბჭოსთან. მომდევნო შეხვედრა დაიგეგმა 2019 წლის გაზაფხულზე.

გასულ წელს Barrett Organisational Values შეფასების შემდეგ, 2018 წელს, ჩვენ მოვაშზადეთ ჩვენი თანამშრომლების ჩართულობის კვლევა უკრაინაში Korn Ferry წარმომადგენლობასთან თანამშრომლობით და შევქმენით საქმიანობის ექსპერტობის მაჩვენებლებში კულტურული ფაქტორების კომპლექსური მიდგომა. Korn Ferry's Engaged Performance™ Framework in 2019 გამოცემით ჩვენ გვექმნება უკეთესი ანალიტიკური შედეგები არსებული მდგომარეობის და მომავალი ინიციატივების შესახებ ჩვენი თანამშრომლების ჩართულობასთან და თანამშრომლის პროდუქტიულობასთან დაკავშირებული სხვა საკითხების შესახებ.

კონკურენტუნარიანი ანაზღაურების უზრუნველსაყოფად, ბაზრი აკონტროლებს თანამშრომლების კმაყოფილებას შრომის ბაზრის კომპენსაციის კვლევების საფუძველზე ფინანსურ სექტორში. 2018 წლის კვლევის შედეგები ადასტურებს, რომ ბაზრი ინარჩუნებს კონკურენტუნარიან დამსაქმებლის პოზიციას.

ბაზრის თანამშრომელთა საკომპენსაციო პაკეტი მოიცავს შემდეგ ნაწილებს:

- დეტერმინირებული შეფასების კომპენსაცია;
- ჩვენი თანამშრომლების და მათი ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევა;
- ფინანსური დახმარება კორპორაციისთვის, შეილის შექმნასთან ან აკვანასთან, თანამშრომლის ან მისი ოჯახის წევრის გარდაცვალებისთან, თანამშრომლის ოჯახის წევრის ავადმყოფობასთან, თანამშრომლის ავადმყოფობასთან დაკავშირებით (კონკრეტულ შემთხვევებში) როდესაც სადაზღვევო პაკეტი არ ფარავს ხარჯებს;
- მოქნილი კრთდლიანი შეფასება(დღი-ოფ) საქართველოს შრომის კოდექსით დადგენილის გარდა; და
- სპეციალური ტარიფები სამსახურო პროდუქტებზე და მომსახურებებზე.

გენერალური დირექტორი

თანამშრომელთა ურთიერთობების ოფისი

2017 წელს ბანკის ადამიანური კაპიტალის მართვის დეპარტამენტმა დაიწყო Leaders Partnership მომსახურებები, მენეჯერებთან მთავარი საკონტაქტო პუნქტის სახით, ადამიანური რესურსების პროცესებთან დაკავშირებულ ყველა საკითხზე. 2018 წელს ჩვენ გავაუმჯობესეთ ეს პრაქტიკა თანამშრომელთა ურთიერთობების ოფისის შემოღებით, რომელიც მომსახურებებს გაუწევს ასევე ინდივიდუალურ პირებს, ეს ოფისი ხელს უწყობს თანამშრომლის მოსაზრების გახმოვანებას და უკუკავშირის და პატივისცემის კულტურის დანერგვას. ოფისის მიზანია თანამშრომლების განვითარება ინტერაქტიული კომუნიკაციით და კონსულტაციით და მათი კმაყოფილების და ჩართულობის შენარჩუნება საქართველოს ბანკში მუშაობის პერიოდში.

ნიჭიერი კადრების მოზიდვა

ჩვენი საკადრო პოლიტიკა და შესაბამისი კონტროლის პროცედურები უზრუნველყოფს სამუშაოზე მიღების ობიექტურ პროცესს, რაც დასაქმების თანაბარ შესაძლებლობას აძლევს ყველა კანდიდატს. თუმცა ვაკანტური პოზიციების დაკავებისას პრიორიტეტი ენიჭება შიდა პერსონალს, განსაკუთრებით იმ სიტუაციებში, როდესაც ვაკანსიები ხელმძღვანელობის უმაღლეს და შუა რგოლს ეხება. 2018 წელს ჯგუფის 191 თანამშრომელი (102 ქალი და 89 მამაკაცი) დაწინაურდა ხელმძღვანელ თანამდებობაზე.

ახალგაზრდა ნიჭიერი კადრების მოზიდვის მიზნით ჩვენ აქტიურად ვთანამშრომლობთ საქართველოს წამყვან ბიზნეს სკოლებთან და უნივერსიტეტებთან, მონაწილეობას ვიღებთ ვაკანსიების ბაზარზე და ვახორციელებთ სტაჟირების პროგრამებს, რომლის მიზანია ახალგაზრდა პროფესიონალების განვითარება. 2012 წლიდან ბანკი რეგულარულად ახორციელებს სტაჟირების პროგრამებს სპეციალურ ფორმატში და მუდმივად ავითარებს მათ. აღნიშნული პროგრამა იღებს პერსპექტიულ კურსდამთავრებულებს და აძლევს მათ შესაძლებლობას მონაწილეობა მიიღონ პროფესიულ ტრენინგებში, სტაჟირებას პირდაპირ ამაყდებს ბანკის აღმასრულებელი და შუა რგოლის მენეჯერები.

ტრენინგი და განვითარება

ჩვენი თანამშრომლების მართვის მიზნით იმ ფორმით, რომელიც მაქსიმალურად ხელს შეუწყობს ჩვენს ბიზნეს სტრატეგიას, ჩვენ ვცდილობთ დავეხმაროთ მათ მონაწილეობა მიიღონ საქმიანობის ეფექტურობაში პერსონალური და პროფესიული განვითარების გზით. ჩვენი მიზანია ძლიერი და ეფექტური ლიდერის განვითარება, ამისათვის შევიმუშავეთ ლიდერშიპის განვითარების პროგრამა.

ჯგუფის კორპორატიული სასწავლო სისტემა შედგება შიდა და გარეშე სასწავლო კურსებისგან, რომელიც შედგენილია ფრონტ და ბექ ოფისის თანამშრომლების მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად ჯგუფში. შუა და ზედა რგოლის თანამშრომლებს აქვთ შესაძლებლობა გაიარონ ტრენინგი საქართველოს ფარგლებს გარეთ ცნობილ ინსტიტუტებში.

დირექტორები

რაოდენობა ჯგუფში და ბანკში

the Group

the Bank

უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობა

რაოდენობა ჯგუფში და ბანკში

the Group

the Bank

თანამშრომლობა

რაოდენობა ჯგუფში და ბანკში

the Group

the Bank

2014-2015 წლებში საქართველოს ბანკმა დაიწყო ლიდერშიპის განვითარების ხელმძღვანელობის კოორდინატორ პროგრამა - Leadership Development Executive Coaching programme. რომელიც ითვალისწინებს ინდივიდუალურ მიდგომას ლიდერული უნარების განვითარების მიმართულებით. პროგრამა წარმატებით გაგრძელდა 2018 წლის განმავლობაში და შემდეგ გაგრძელდა ქვედა ლიდერშიპის დონეზე, რამაც სარგებელი მოუტანა მონაწილეებს პერსონალურად მორგებული განვითარების პროცესით. პროგრამაში მონაწილე თანამშრომლებმა მიიღეს უდიდესი ცოდნა თავიანთი ლიდერული ძლიერი მხარეების და მომავალი ზრდის შესაძლებლობების შესახებ. წინა წლების გამოცდილების საფუძველზე ბანკი რეგულარულად ანახლებს და აუმაღლებს თავის ლიდერშიპის განვითარების სისტემას 360 გრადუსიან უკუკავშირის პროცესთან ერთად. ლიდერშიპის კომპეტენციის მოდელის ბოლო განახლება წარმოადგენდა იყო 2018 წელს 360 გრადუსიანი უკუკავშირით.

ბანკი აყვავებს თავისი თანამშრომლების პროფესიონალიზმს და უზრუნველყოფს მათი შენარჩუნების სხვადასხვა ღონისძიებებს, უზრუნველყოფს მათ ჩართულობას ლიდერშიპის განვითარების და სხვადასხვა პროფესიული სერტიფიკაციის პროგრამების მეშვეობით. ბანკი განვითარების შესაძლებლობებს უქმნის თანამშრომლებს კარიერული და პერსონალური ზრდის თვალსაზრისით. შიდა დაწინაურებები პროფესიონალი კადრების მოზიდვის და შენარჩუნების სისტემის შემადგენელი ნაწილია და ქმნის თანამშრომლების ლოიალობის და შენარჩუნების საფუძველს. ბანკი ასევე სთავაზობს კონკურენტუნარიან ანაზღაურებას თავის თანამშრომლებს და ხელს უწყობს ბალანსის შენარჩუნებას პირად ცხოვრებასა და სამსახურს შორის, დამატებითი ერთდღიანი შევსებულების მიხედვით, საქართველოს შრომის კოდექსით გათვალისწინებულის გარდა. ბანკი თავისი პროფესიონალი თანამშრომლების ჩართულობას და შრომას აჯილდოებს წლის საუკეთესო თანამშრომლის და გუნდის სტატუსის მინიჭებით.

Handwritten signature

ბანკმა შეიმუშავა ფართო სასწავლო პროგრამა ფრონტ ოფისის თანამშრომლებისთვის მათთვის შესაბამისი უნარების განვითარებისთვის, როგორცაა ეფექტური კომუნიკაცია და კლიენტთან მყარი და ღირებული ურთიერთობების დამყარება. შიდა კლიენტზე ორიენტირებული გაყიდვების პროგრამა Express და საცალო საბანკო მომსახურების თანამშრომლებისთვის შემუშავდა შიდა სასწავლო გამოცდილებით და ინსტრუქტორების ჯგუფის მიერ. პროგრამის მიზანია მათი გაყიდვების სასაუბრო უნარების გაუმჯობესება და მათთვის დახმარების გაწევა დაამყარონ ორმხრივად მომგებიანი ურთიერთობის კლიენტებთან, შეცვალონ მათი მიდგომა პროდუქტზე ორიენტირებიდან კლიენტზე ორიენტირების მიდგომით და შესაბამისად ასწავლოს მათ ახალი უნარები და მეთოდები.

2018 წელს ჩვენ პარტნიორული ურთიერთობა გვაქვს საერთაშორისო და საკონსულტაციო და ტრენინგ-კომპანიასთან Franklin Covey სასწავლო პროგრამების შემუშავებისთვის ჩვენი გაყიდვების პერსონალისთვის ბანკის კლიენტზე ორიენტირებული მიდგომის უკეთ შეგნობის მიზნით. აღნიშნული სასწავლო პროგრამების მოწოდებები გაუმჯობესებენ კლიენტებთან დიალოგის წარმოების უნარებს საერთო მიზნების მიღწევის მიზნით, შეიმუშავებენ კლიენტებისთვის გრძელვადიან მდგრად გადაწყვეტებს და დაეხმარება მათ პროდუქტების და მომსახურებების ყიდვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.

ბანკის მენეჯტორების პროგრამა ფრონტ ოფისის ტრენინგის შემადგენელი ნაწილია. თითოეულ ახალ თანამშრომელს რეგულარულად მიეწოდება რჩევა, სახელმძღვანელო მითითება და პრაქტიკული ინსტრუქციები დანიშნული ბენჭორისგან, რომელიც მოვლიანებით ასევე აფასებს ახალი თანამშრომლის საქმიანობას. ამ პროგრამის მეშვეობით ჩვენი მიზანია ინდივიდუალურად დაეხმაროთ ჩვენს თანამშრომლებს მათი პროფესიული მიზნების მიღწევაში.

2017 წელს ბანკმა განახორციელა ონლაინ სწავლების მართვის სისტემა (LMS) რომელიც მის თანამშრომლებს აძლევს კორპორატიული სწავლების ადგილი და კომფორტული წვდომის შესაძლებლობას. ყოველდღიურად საშუალოდ 250 უნიკალური მომხმარებელი მოწოდებული სხვადასხვა პროგრამებში. LMS ამაყად ამჟამად მოიცავს 70-ზე მეტ დისკანტიურ და შერეულ კურსს პროფესიული განვითარების თემაზე, სხვადასხვა ბლოგებს, ნათარგმნ სტატიებს და ვიდეო მასალას მნიშვნელოვანი თემების შესახებ.

ბანკმა განახლება თავისი პერსონალის ადაპტაციის პროგრამა, რომელიც წარმოადგენს სპეციალურ დია ღონისძიებას თანამშრომლებისთვის ყველა დონეზე. ეს არის საორიენტაციო პროგრამა, სადაც წარმოდგენილია და განიხილება ინფორმაცია ორგანიზაციული კულტურის, ბანკის ღირებულებების და ბენეფიტების შესახებ თანამშრომლებისთვის. მოწოდებული ასევე ინფორმაცია ირებენ ბანკის სოციალური პასუხისმგებლობის, კარიერული / დაწინაურების შესაძლებლობების, სწავლების, პერსონალური და პროფესიული განვითარების შესახებ.

პოლიტიკა ადამიანის უფლებების სფეროში

ადამიანური რესურსების და ადამიანის უფლებების პოლიტიკა თანამშრომლის ადაპტაციის პაკეტის განუყოფელი ნაწილია. პოლიტიკა ხელმძღვანელთა თანამშრომლებისთვის ინტერნეტში და შესწორებების კომუნიკაცია ხდება ელექტრონულად.

ადამიანის უფლებების პოლიტიკა მოიცავს:

- თანაბარ შესაძლებლობებს დისკრიმინაციის გარეშე;
- სამუშაო გარემოს შევიწროების გარეშე; და
- საჩივრების განხილვის პოლიტიკას.

ეთიკის კოდექსი, მექრთამეობასთან და კორუფციასთან ბრძოლის პოლიტიკა

ჯგუფს აქვს ეთიკის კოდექსი, ასევე მექრთამეობასთან ბრძოლის პოლიტიკა, რომელიც ასევე ვრცელდება ჯგუფის კომპანიებზე. ბანკში კორპორატიული უსაფრთხოების განყოფილება AML ფარგლებში და შესაბამისობის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია მექრთამეობასთან ბრძოლის საკითხებთან დაკავშირებით კონტროლის მექანიზმების მონიტორინგსა და განხორციელებაზე. დეპარტამენტში შემუშავებულია პროცედურა, რომელიც განსაზღვრავს მომწოდებლებთან და სხვა მესამე მხარეებთან ურთიერთობების დამყარების პროცესს, ასევე საჯარო ტენდერების ჩატარების და სხვა საკითხებს. კორპორატიული უსაფრთხოების განყოფილება უზრუნველყოფს წლიურ ონლაინ ტრენინგს თანამშრომლებისთვის კორუფციასთან ბრძოლის საკითხებზე, რომელიც ასევე შეტანილია საწყის ტრენინგებში.

ბანკი, როგორც მექრთამეობის და კორუფციის პრევენციისთვის მოწოდებული ორგანიზაცია უზრუნველყოფს შიდა კონტროლის მექანიზმების არსებობას ადგილზე და მათ ეფექტურად გამოყენებას.

მექრთამეობასთან და კორუფციასთან ბრძოლის პოლიტიკის განხორციელების პროცესი მოიცავს შემდეგს:

- ინფორმაციის გამჟღავნების ცხელი ხაზის სისტემის მუშაობა;
- ბანკის პერსონალის მიერ მიღებული ან მათთვის მეთაურობებული სარეკების ან სხვა სარგებლის, მათ შორის გამასპინძლების შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება;
- მესამე მხარის შემოწმება იმ რისკის დონის დასადგენად, რომელიც შესაძლოა შექმნან ასეთმა მესამე მხარეებმა;
- ყველა საქველმოქმედო და პოლიტიკური დონაცია ნებადართული უნდა იყოს შესაბამისი პასუხისმგებელი თანამდებობის პირის მიერ;
- დაინტერესებული პირების ინფორმირება კორუფციასთან და მექრთამეობასთან ბრძოლის პრინციპების შესახებ საქმიანი ურთიერთობების დაწყებამდე;
- კორუფციასთან და მექრთამეობასთან ბრძოლის მუხლების შეტანის უზრუნველყოფა კლიენტებთან და მესამე მხარეებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში;
- კორუფციასთან და მექრთამეობასთან ბრძოლის საკითხების შეტანის უზრუნველყოფა საკონტრაქტო ხელშეკრულებებში პარტნიორებთან / კონტრაგენტებთან; და
- ონლაინ ტრენინგ პროგრამები, რომელთა მიზანია ინფორმირებულობის ამაღლება კორუფციასთან და მექრთამეობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე.

ჯგუფის მიერ მესამე მხარის შემოწმების ფარგლებში იმ რისკის დონის დასადგენად, რომელიც შესაძლოა შექმნან ასეთმა მესამე მხარეებმა, ჯგუფი ახორციელებს შემდეგ კომპლექსური შემოწმების პროცესებს: არაპირდაპირი კვლევა, რომელიც მოიცავს წარმოდგენილი ბიზნეს პარტნიორების მიერ განხორციელებული საქმიანობების ზოგად კვლევას, როგორცაა აკრედიტები, ერთობლივი საწარმოს პარტნიორები, კონტრაქტორები, მომწოდებლები და სხვა მესამე მხარეები; მათი რეპუტაცია და ინფორმაცია არის თუ არა კომპანია დაკავშირებული მხარე.

36- აუგოი 17

კლიენტის შთაბეჭდილება/კმაყოფილება

საქართველოს ბანკი განსაზღვრავს კლიენტის კმაყოფილებას ერთ-ერთ სტრატეგიულ პრიორიტეტად და შეაქვს მისი პრინციპები ყველა ურთიერთობაში / შესვლის წერტილებში კლიენტებთან, ახალი პროდუქტის და ქსელის შეტუმრებაში დაბეჭდვის ბიზნეს პროცესის ოპტიმიზაციაში.

ბანკი თვალყურს ადევნებს კლიენტის კმაყოფილებას სხვადასხვა კვლევებით და საქმიანობის ეფექტურობის ძირითადი მაჩვენებლებით, ეფექტური „close-the-loop“ პროცესის საფუძველზე. ბანკი პასუხისმგებელია უკუკავშირზე კლიენტთან ყოველდღიურ საფუძველზე და მუშაობს კლიენტის შთაბეჭდილების ინტეგრაციაზე თავის პროცესებში. ბანკის კლიენტის ლოიალობის მაჩვენებელი (NPS) გაიზარდა 27.4%-დან 38.8%-მდე გასულ წელს დამოუკიდებელი კომპანიის მიერ საქართველოს მასშტაბით ჩატარებული კვლევის საფუძველზე.

ჩვენ მივაღწიეთ მნიშვნელოვან წარმატებას რამდენიმე სფეროში:

- კლიენტზე ორიენტირებულ მოდელზე გადასვლა საცალო სამაგისტრო მომსახურებებში დაიწყო 2016 წელს და თანდათანობით გაიზარდა კლიენტის კმაყოფილების დონე იმ მომსახურებით, რომელიც მიიღეს უნივერსალური ბანკიერებისგან მოდერნიზებულ ფილიალებში. ჩვენმა თანამშრომლებმა ფორტ ოფისში დაამტკიცეს, რომ არიან აღნიშნული ზრდის მთავარი განმარტებელი ფაქტორები, საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკაზე დაფუძნებულ ტრენინგებში კლიენტის მომსახურების საკითხზე ბანკის მიერ განხორციელებული ინვესტიციების წყალობით.
- ბანკი თანდათანობით ზრდის თავისი ციფრული ქსელების გამოყენებას თავის კლიენტებს შორის ლოიალობის და ბონუს პროგრამების მეშვეობით. დღეს ფორტ ოფისის ბანკიერებს მეტი დრო აქვთ იმისათვის, რომ საკონსულტაციო მომსახურება გაუწიონ კლიენტებს და ნაკლებ დრო დახარჯონ ტრანზაქციულ მომსახურებებზე, რომლის განხორციელებას კლიენტები უკვე ციფრულ ქსელებზე ანიჭებენ უპირატესობას.
- იმ არხების მფლობელებს, რომელსაც ჩვენ ვიყენებთ კლიენტის შთაბეჭდილების კვლევისა და წარმოდგენისთვის, აქვთ მკაფიო წარმოდგენა ასეთ არხებზე კლიენტის უკუკავშირის შესახებ და მუშაობენ კლიენტის საერთო შთაბეჭდილების გაუმჯობესებაზე. და
- მოწმდება ბექ ოფისის ტრანსფორმაციის პროცესების უმეტესობა, რომელსაც პირდაპირი ან არაპირდაპირი გავლენა აქვს კლიენტზე. ზოგ შემთხვევაში კლიენტის უკუკავშირის მიღებული ტრანსფორმაციის განხორციელებამდე.

განათლება საბანკო საკითხებზე

ჯგუფი აღიარებს საზოგადოების ინტერესის მნიშვნელობას როგორც მოვლევადიან, ასევე გრძელვადიან პერსპექტივაში. ბანკი იმ საზოგადოებაზე, სადაც ოპერირებს, დადებითი გავლენის მოხდენის მიზნით, მოტივირებულია მიაწოდოს სრული ინფორმაცია მათი უფლებების და ფინანსური ტრანზაქციების შესახებ.

ქვეყნის მასშტაბით ფინანსური განათლების ამაღლების მიზნით საქართველოს ბანკმა საქართველოს ეროვნულ ბანკთან (სეზ) ერთად და გერმანიის შეწინააღმდეგებელი ბანკების ფონდის საერთაშორისო თანამშრომლობისთვის მხარდაჭერით შექმნა ვებ-გვერდი www.grovia.com.ge სადაც მითითებულია ინფორმაცია მსოფლიოს დაზოგვის დღის, საბანკო პროდუქტების და მომსახურებების და კლიენტის უფლებების შესახებ. პროექტს საფუძვლად უდევს ფინანსური სექტორის მიმართ საზოგადოების ნდობის აღდგენის და ხალხს და კომერციულ ბანკებს შორის არსებული ბარიერების დაძლევის იდეა.

გროვია, რომელიც წარმოადგენს მსოფლიო დაზოგვის დღის სიმბოლოს საქართველოში შეიქმნა პროექტის „დანაზოგების დაგროვება და ფინანსური შესაძლებლობები“-ს ფარგლებში, რომელსაც გერმანული შეწინააღმდეგებელი ბანკების ფონდი საერთაშორისო თანამშრომლობისთვის (SEFIC) გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების სამინისტროსთან ერთად ახორციელებს. დანაზოგები მნიშვნელოვანია ქვეყნის ეკონომიკისთვის, ფინანსური ინსტიტუტებისა და მოსახლეობისთვის. დანაზოგები მნიშვნელოვანია ქვეყნის ეკონომიკისთვის და ფინანსური ინსტიტუტებისთვის. დაზოგვის კულტურა პირდაპირ კავშირშია მნიშვნელოვანია ქვეყნის ეკონომიკისთვის და ფინანსური ინსტიტუტებისთვის. დანაზოგების განათლების ამაღლების საკითხი განიხილება როგორც ფინანსური მომსახურების, მომხმარებელთა უფლებების დაცვის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილი. საკითხის აქტუალურობიდან გამომდინარე ბევრ ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც, უკვე გადაიდგა კონკრეტული ნაბიჯები ფინანსური მომსახურების შესახებ მოსახლეობის განათლების შესაძლებლობების გაფართოების კუთხით. „გროვია“ ფინანსური განათლებისკენ გადადგმული კიდევ ერთი ნაბიჯია, რომელიც მოსახლეობას ეხმარება დასაბუთებული და ინფორმირებული გადაწყვეტილების მიღებაში პირადი ფინანსების შესახებ.

გროვიას გარდა საქართველოს ბანკმა შეადგინა საბანკო ტერმინოლოგიის ლექსიკონი, რომელიც ეხმარება კლიენტებს უკეთ გაიგონ მათთვის შეთავაზებული საბანკო პროდუქტები, წაიკითხონ და კომენტარი გააკეთონ კონტრაქტებზე, რომელსაც ხელი უნდა მოაწერონ და შედეგად მიიღონ ინფორმირებული გადაწყვეტილებები თავიანთი ინტერესების გათვალისწინებით. ლექსიკონი მოიცავს 1000-ზე მეტ საბანკო, ფინანსურ, იურიდიულ, საბუღალტრო, სადაზღვევო და მარკეტინგულ ტერმინებს და ფრაზებს და ხელმისაწვდომია საჯარო ბიბლიოთეკებში და უნივერსიტეტებში. მსგავსი პროექტები წარმატებით განხორციელდა სხვადასხვა განვითარებულ ქვეყანაში, მათ შორის გერმანიაში და პოლონეთში.

უსაფრთხოების საკითხები

საქართველოს ბანკი იღებს ზომებს თანამშრომლების უსაფრთხოების გარანტიისთვის. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს სახანძრო და სხვა საგანგებო სიტუაციებში რეაგირების სწავლებებს და ტრენინგებს. ბანკის ყველა მთავარ ფილიალში შემოული თანამშრომლები პერიოდულად გადიან გადამზადებას პირველადი დახმარების გაწევის საკითხზე. 2018 წელს საქართველოს ბანკმა განაგრძო ახალი პროექტი, რომლის მიზანია თანამშრომლების უსაფრთხოების დაცვა მათი შანტაჟირების, შეურაცხყოფის, დევნის და სხვა შემთხვევებით. 2018 წელს ბანკმა განაგრძო პროექტი - „ქიმი იურისტი“ - რომელიც შეიქმნა თანამშრომლების და მათი ოჯახის წევრების დასაცავად, მათ წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულის შემთხვევაში ან იმ შემთხვევაში, თუ ისინი თავად არიან სამართალდარღვევაში ჩაბმულნი. ბანკის ყველა სერვის ცენტრი აღჭურვილია უსაფრთხოების სისტემით და დაცულია პოლიციის მიერ განგაშის სიგნალის აქტივაციის შემთხვევაში. ბანკი ასევე იყენებს საკუთარ დაცვას, რომელიც 24 საათის განმავლობაში იცავს სერვის ცენტრებს.

ჯგუფის პოლიტიკა

ჯგუფის აქვს ქვეყის კოდექსი, ასევე პოლიტიკა, რომელიც ეხება ეკოლოგიურ საკითხებს, თანამშრომლებს, სოციალურ საკითხებს, ჩვენს მიერ ადამიანის უფლებების დაცვას და მქრთამეთაობასთან და კორუფციასთან ბრძოლას.

4. კორპორატიული მმართველობა

4.1. კორპორატიული მართვის ჩარჩო

ბანკის და ჯგუფის კორპორატიული მართვის სტრუქტურა მსგავსია.

ბანკის კორპორატიული ორგანიზაცია აქციონერთა საერთო კრება ("GMS"), სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭო, რომელთაგან თითოეულს გააჩნია საკუთარი პასუხისმგებლობა და უფლებამოსილება საქართველოს კანონმდებლობის და ბანკის წესდების შესაბამისად. აქციონერთა საერთო კრება ბანკის უმაღლესი შიდა მმართველი ორგანოა, იგი ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს, რომლებიც პასუხს აგებენ დირექტორთა საბჭოს ზედამხედველობაზე. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს წევრებს დირექტორთა საბჭოში, რომელიც წარმოადგენს ბანკის ყოველდღიურ ოპერაციებზე პირდაპირ პასუხისმგებელ აღმასრულებელ ორგანოს. ბანკის საბოლოო მშობელი კომპანია საქართველოს ბანკის ჯგუფი, განსაზღვრავს ბანკის და მთლიანად ჯგუფის სტრატეგიას. კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონის თანახმად („კანონი სამანკო საქმიანობის შესახებ“), (2018 წლის 26 სექტემბრით დათარიღებული სემ-ის პრეზიდენტის ბრძანება #215/04), საქართველოს კომერციული ბანკები ვალდებული არიან ჰქონდეთ აუდიტისა და რისკი კომიტეტები, რომლებიც არჩეულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე, სისტემატანად მნიშვნელოვან ბანკებს დამატებით მოეთხოვებათ ჰქონდეთ კორპორატიული მმართველობის და ანაზღაურების კომიტეტები მათი სამეთვალყურეო საბჭოების დაქვემდებარებაში.

ღსს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დონეზე, საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო (რომელიც ამჟამად შედგება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან, როგორც არა-აღმასრულებელი დირექტორებისგან, ბანკის გენერალური დირექტორისგან, როგორც მთავარი აღმასრულებელი დირექტორისგან, და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარისგან, როგორც თავმჯდომარისგან) („საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო“), თავისი აუდიტის, რისკის, ნომინაციის და ანაზღაურების კომიტეტებით, საბოლოოდ პასუხისმგებელია ჯგუფის რისკის მართვასა და შიდა კონტროლზე.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, აუდიტის კომიტეტთან, ანაზღაურების კომიტეტთან და რისკების კომიტეტთან ერთად ისეთივე როლს ასრულებს, როგორსაც საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო შესაბამის კომიტეტებთან, მხოლოდ ბანკის დონეზე.

ურთიერთქმედება საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოსა და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს შორის აღწერილია ქვემოთ:

- მაშინ, როდესაც საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო ძირითად პასუხისმგებლობას იწარჩუნებს ჯგუფის მართვაზე და ხელმძღვანელობაზე, ის გარკვეულ საკითხებზე უფლებამოსილებას გადასცემს საკუთარ კომიტეტებს (აუდიტის, ნომინაციის, ანაზღაურების, რისკების) და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს.
- საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორები სახავენ ჯგუფის სტრატეგიას და მისი განხორციელების გზებს, შემუშავებენ ჯგუფის პოლიტიკას, რომელიც საჭიროებისამებრ ვრცელდება ძირითადი ოპერატიული ფილიალების მასშტაბით. საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო აკვირდება ხელმძღვანელობის მიერ სტრატეგიის განხორციელებას და ფინანსურ შედეგებს რამდენიმე საშუალებით, მათ შორის:
 - საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს სხდომებზე რეგულარული ანგარიშების მიღება გენერალური დირექტორისგან, გენერალური დირექტორის მოადგილისგან ფინანსების საკითხებში და გენერალური დირექტორების მოადგილეებისგან ისეთ საკითხებზე, როგორიცაა სტრატეგია, პროგრესი სტრატეგიის კვალიდაკვალ და ფინანსური მდგომარეობა;
 - განახლებული ინფორმაცია თითოეულ რეგულარულად დაგეგმილ შეხვედრაზე საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს თითოეული კომიტეტის თავმჯდომარის მიერ; -
 - განახლებული ინფორმაცია თითოეულ რეგულარულად დაგეგმილ შეხვედრაზე მაკროეკონომიკის და ბიზნესის სექტორის შედეგების შესახებ; -
 - განახლებული ინფორმაცია თითოეულ რეგულარულად დაგეგმილ აუდიტის კომიტეტის შეხვედრაზე შიდა აუდიტის შესახებ, რა დროსაც სერიოზული საკითხების შესახებ ანგარიში წარედგინება საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარის მიერ;
 - პოლიტიკის მიმოხილვა და დამტკიცება მთელ რიგ სფეროებში, რომლებიც მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფარგლებში; და
 - სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დირექტორთა საბჭოს საქმიანობის ზედამხედველობა და საკუთარი აუდიტის კომიტეტის ფლობა.
- საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს გააჩნია განსაზღვრული საკითხების განრიგი, რომელიც შემუშავებულია საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოსთვის. საბჭო იკრიბება მინიმუმ კვარტალურად სტრატეგიული საკითხების და ბიზნეს-საქმიანობის განხილვის მიზნით. საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს კომიტეტებს დოკუმენტურად აქვთ დასაშუალებელი კომპეტენციის ფარგლები.

წინამდებარე ანგარიშების უმთავრეს ინტერესის საგანს წარმოადგენს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო და მისი ფუნქციები, მაგრამ, საჭიროების შემთხვევაში, განხილული იქნება საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს საქმიანობა და აღინიშნება შესაბამისად.

4.2. აქციონერთა ჩართულობა

ბანკის აქციონერთა ჩართულობა ისეთივეა, როგორც წარმოდგენილია სს საქართველოს ბანკის დამოუკიდებელ და კონსოლიდირებულ ანგარიშგებებში.

აქციონერთა ჩართულობის წესი ბანკის წესდების საფუძველზე

ბანკის წესდების მიხედვით, ყოველწლიური აქციონერთა საერთო კრება (GMS) უნდა შეიკრიბოს ბანკის საბუღალტრო წიგნების გარე აუდიტის დასრულებიდან არაუგვიანეს ორი თვისა და ნებისმიერ შემთხვევაში - წინა ფისკალური წლის დასრულებიდან არაუგვიანეს ექვსი თვის შემდეგ.

აქციონერთა საერთო კრების დრო, ადგილი და დღის წესრიგი ქვეყნდება ბეჭდურ მედიაში აღნიშნულ GMS-მდე არანაკლებ 20 დღით ადრე. წესდების თანახმად, სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს ჩანაწერის თარიღს აქციონერთა საერთო კრებისთვის. იმ აქციონერებს, რომელთაც უკავიათ მინიმუმ ხმის უფლების მქონე აქციების 1.0%, შეტყობინება ეგზავნებათ დაზღვეული ფოსტით. მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ცალკეულ შემთხვევებში, შეტყობინებას იღებენ ბანკის საკუთარ კაპიტალში შედარებით მცირე წილის მფლობელებიც. ყოველწლიური GMS განიხილავს და გადაწყვეტილებას იღებს ისეთ საკითხებზე, როგორიცაა წლიური ანგარიშგება და წლიური ანგარიშები, დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს შეთავაზებები დივიდენდების განაწილებაზე, ბანკის რეზერვები და დივიდენდების პოლიტიკა და ასეთი პოლიტიკის დასაბუთება დირექტორთა საბჭოს მიერ, აუდიტორის არჩევა და სხვა საკითხები, რომლებიც წარმოდგენილი იქნება განსახილველად დირექტორთა საბჭოს ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, ასევე აქციონერების მიერ საქართველოს კანონმდებლობის და წესდების თანახმად წამოყენებული საკითხები.

აქციონერთა საერთო კრების ქვორუმი დაკმაყოფილებულია, თუ მას ესწრება ხმის უფლების მქონე აქციების მფლობელთა მინიმუმ ნახევარი ან მათი წარმომადგენლები. ქვორუმის არარსებობის შემთხვევაში, შეიკრიბება ახალი აქციონერთა საერთო კრება იმავე დღის წესრიგით და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ პერიოდში, კანონმდებლობით ან გათვალისწინებული პროცედურების შესაბამისად. ახალი აქციონერთა საერთო კრების ქვორუმი დაკმაყოფილებულია, თუ მას ესწრებიან მინიმუმ ხმის უფლების მქონე აქციების 25.0%-ის მფლობელები. თუ აღნიშნულ ახალ აქციონერთა საერთო კრებაზე ქვორუმი არ შედგება, მოწვეული იქნება ახალი აქციონერთა საერთო კრება, რომლის ქვორუმიც დაკმაყოფილებულად ჩაითვლება, დამსწრე და ხმის უფლების მქონე აქციონერების ან მათი წარმომადგენლების რაოდენობის მიუხედავად.

საგანგებო აქციონერთა საერთო კრება ("EGM") მოწვეული იქნება იმ შემთხვევაში, როდესაც დირექტორთა საბჭო, სამეთვალყურეო საბჭო ან გამოცემული აქციების მინიმუმ 5.0%-ის მფლობელი აქციონერი/აქციონერთა ჯგუფი ასეთი კრების მოწვევას საჭიროდ მიიჩნევს. კანონის შესაბამისად, აქციონერები, რომლებიც ინდივიდუალურად ან ერთად ფლობენ სულ გამოშვებული კაპიტალის მინიმუმ 5.0%-ს, უფლებამოსილი არიან, დაასახელონ განსახილველი საკითხი ბოლო აქციონერთა საერთო კრების ჩატარებიდან არანაკლებ ერთ თვეში და მოითხოვონ დირექტორთა საბჭოს მიერ საგანგებო აქციონერთა საერთო კრების მოწვევა. დირექტორთა საბჭო მოიწვევს ასეთ კრებას აქციონერებისგან მოთხოვნის მიღებიდან არაუმეტეს სამ თვეში. იმ შემთხვევაში, თუ აქციონერ(ებ)ის მიერ მოთხოვნილი საგანგებო აქციონერთა საერთო კრების ერთადერთი საკითხი დღის წესრიგში არის ერთი ან რამდენიმე დირექტორის გათავისუფლება და ეს მოთხოვნა 20 დღის განმავლობაში არ დაკმაყოფილებს, ინიციატორი აქციონერები უფლებამოსილი არიან, მოიწვიონ საგანგებო აქციონერთა საერთო კრება აქციონერებისთვის დაზღვეული ფოსტით შეტყობინების გაგზავნის გზით. ასეთი საგანგებო აქციონერთა საერთო კრების ქვორუმი დაკმაყოფილებულად ითვლება, თუ მას ესწრებიან სულ მცირე ხმის უფლების მქონე აქციების 75.0%-ის მფლობელები. თუ საგანგებო აქციონერთა საერთო კრების ქვორუმი ვერ შედგება, აქციონერები უფლებამოსილი არიან, განმეორებით მოიწვიონ კრება პირველი საგანგებო აქციონერთა საერთო კრებიდან არანაკლებ 20 დღეში, ასეთ შემთხვევაში, ქვორუმის მოთხოვნა იგივე იქნება. თუ მეორე კრების ქვორუმიც ვერ შედგება, აქციონერები უფლებამოსილი არიან, მიმართონ შესაბამისი იურისდიქციის სასამართლოს, რომელიც დაავალდებულებს დირექტორთა საბჭოს, მოიწვიონ საგანგებო აქციონერთა საერთო კრება, სასამართლოს შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებიდან სამი თვის განმავლობაში.

აქციონერთა საერთო კრება ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, ან მისი არყოფნის შემთხვევაში, თავმჯდომარის მოადგილე ან სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი სხვა წევრი. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არყოფნის შემთხვევაში, კრებას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი. დგება კრების ოქმი, რომელსაც ამოწმებს ნოტარიუსი.

ყველა აქციონერი, რომელიც აქციონერთა საერთო კრების ჩანაწერის დღეს რეგისტრირებულია აქციითა რეესტრში, უფლებამოსილია, დაესწროს და ხმა მისცეს (საჭიროების შემთხვევაში) კრებაზე. საქართველოს კანონის თანახმად, პრივილეგირებული აქციების მფლობელებს არ გააჩნიათ ხმის მიცემის უფლება აქციონერთა საერთო კრების დროს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც წესდება ან აქციის გამოცემის გეგმა ხმის მიცემის უფლებას ანიჭებს პრივილეგირებულ აქციონერებს. წესდების თანახმად, პრივილეგირებული აქციების მფლობელებს არ გააჩნიათ ხმის მიცემის უფლება აქციონერთა საერთო კრებაზე. წინამდებარე ანგარიშის მომზადების დღისათვის ბანკის მიერ პრივილეგირებული აქციები გამოცემული არ არის. აქციონერები შესაძლოა წარმოდგენილი იქნან საგანგებო აქციონერთა საერთო კრებაზე მინდობილი პირის მიერ.

აქციონერი, რომელიც ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75.0%-ზე მეტს ფლობს, უფლებამოსილია, მიიღოს დადგენილება აქციონერთა საერთო კრების მოწვევის გარეშე. ასეთი გადაწყვეტილება ეკვივალენტური იქნება აქციონერთა საერთო კრების ოქმისა და ჩაითვლება აქციონერთა საერთო კრების GMS-ის დადგენილებად. ასეთ შემთხვევაში, დანარჩენ აქციონერებს ეგზავნებათ შეტყობინება დადგენილების შესახებ. იმ შემთხვევაში, თუ ერთზე მეტი აქციონერი ფლობს ბანკის აქციების 75.0%-ზე მეტს, აქციონერთა საერთო კრების მოწვევა სავალდებულოა.

საქართველოს კანონმდებლობით და წესდებით აქციონერები უფლებამოსილი არიან, აქციონერთა საერთო კრებაზე მიიღონ დადგენილება შემდეგ საკითხებზე:

- წესდების დამტკიცება და მასში ცვლილებების შეტანა (მათ შორის, შეუზღუდავად, საწესდებო კაპიტალისა და კორპორატიული სახელის შეცვლა);
- სააქციო კაპიტალის ზრდა ან სააქციო კაპიტალის შემცირება;
- ბანკის ლიკვიდაცია;
- შერწყმის დამტკიცება, ბანკის გაყიდვა ან სხვა იურიდიულ პირად გარდაქმნა;

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

- აქციების ყიდვის უპირატესი უფლების სრული ან ნაწილობრივი გაუქმება სააქციო კაპიტალის ზრდის დროს;
- სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს შეთავაზებების დამტკიცება მოგების განაწილების შესახებ, ან იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნულ ორგანოებს არ შეუძლიათ ერთობლივი შეთავაზების წარმოდგენა, გადაწყვეტილების მიღება სუფთა მოგების გამოყენების შესახებ;
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა და გათავისუფლება და მათი მომსახურების პირობების განსაზღვრა;
- ქვეყნის კოდექსის დაწესება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის;
- სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს ანგარიშების დამტკიცება;
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურების დამტკიცება;
- აუდიტორების დანიშვნა;
- სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორთა საბჭოს წევრების წინააღმდეგ სამართალწარმოებაში მონაწილეობის დამტკიცება, მათ შორის, წარმომადგენლის დანიშვნა ასეთი სამართალწარმოების ფარგლებში.
- ბანკის აქტივების შეძენის, გაყიდვის, გადაცემის, გადაცემის (ან მსგავსი ტრანზაქციების) დამტკიცება ან ბანკის აქტივების დატვირთვა, რომელთა ღირებულება აღემატება ბანკის საერთო აქტივების 25.0%-ს;
- წლიური ანგარიშების დამტკიცება; და
- კანონით გათვალისწინებული სხვა საკითხები.

წესდების თანახმად, გადაწყვეტილებებს ყველა სხვა საკითხის შესახებ იღებს სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭო საკუთარი უფლებამოსილების ფარგლებში.

ჩატარებულ აქციონერთა კრებები და 2018 წელს მიღებული დადგენილებები

- 2018 წლის 21 მაისს ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელმა აქციონერმა -სს „ბიჯეო ჯგუფმა“ დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურების ტარიფები
- 2018 წლის 25 მაისს ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელმა აქციონერმა
 - სს „ბიჯეო ჯგუფმა“ დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭოს ორი ახალი წევრის გადაყენება
 - დევიდ მორისონი და კიმ ბრედლი (ისინი ჩამოეჭვიანდნენ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობიდან გაყოფის შედეგად);
- 2018 წლის 28 მაისს ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელმა აქციონერმა -სს „ბიჯეო ჯგუფმა“ დაამტკიცა 2017 ფინანსური წლის მოგებიდან დივიდენდების განაწილება 120 მილიონი ლარის ოდენობით;
- 2018 წლის 7 ივნისს ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელმა აქციონერმა -სს „ბიჯეო ჯგუფმა“ დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭოს ახალი წევრის -სესილ ქულიშინის დანიშვნა;
- 2018 წლის 21 დეკემბერს ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელმა აქციონერმა -სს „ბიჯეო ჯგუფმა“ დაამტკიცა ბანკის სააქციო კაპიტალის ზრდა 172,510 ახალი აქციის გამოშვებით.

კომერციული ბანკის აქციების მფლობელთა წესი, სებ-ის რეგულაციების საფუძველზე

საბანკო საქმიანობის შესახებ კანონის თანახმად, პირი, რომელიც გასამართლებულია მიმე ან უკიდურესად მიმე დანაშაულისთვის, ტერორიზმის დაფინანსებისთვის და/ან უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისთვის, ან სხვა ეკონომიკური დანაშაულისთვის, არ არის უფლებამოსილი, ფლობდეს აქციების მნიშვნელოვან ნაწილს (განისაზღვრება, როგორც ავტორიზებული სააქციო კაპიტალის 10.0%-ზე მეტი, ან პირდაპირ ან არაპირდაპირ მფლობელობაში არსებული სრულად ანაზღაურებული სააქციო კაპიტალის 10.0%-ზე მეტი) კომერციულ ბანკში. სებ-ი უფლებამოსილია, ნორმატიული აქტით განსაზღვროს შესაბამისობის დამატებითი კრიტერიუმები აქციათა მნიშვნელოვანი ნაწილის მფლობელებისთვის.

საბანკო საქმიანობის შესახებ კანონის მიხედვით, პირი, რომელსაც განზრახული აქვს აქციების შეძენა ქართულ ბანკში და რომელიც შესაბამისი შესყიდვის შედეგად გახდება ბანკის სააქციო კაპიტალის 10%, 25% ან 50%-ის ზენეფიციარი მფლობელი, გალდებულია, სებ-ს წარუდგინოს დეკლარაცია და მიიღოს მისგან წინასწარი დასტური. ზოგადად, სებ ვალდებულია, გამოსცეს ან გააუქმოს საკუთარი თანხმობა დეკლარაციის წარდგენიდან ერთი თვის განმავლობაში; თუმცა, იმ შემთხვევაში, თუ აპლიკანტის მიერ წარმოდგენილი ინფორმაცია არ არის დამაკმაყოფილებელი სებ-ისთვის, იგი უფლებამოსილია, გაახანგრძლივოს აღნიშნული ვადა სამ თვემდე.

ტრანზაქცია, რომლითაც პირი პირდაპირ ან არაპირდაპირ მფლობელობაში იღებს ქართული ბანკის ავტორიზებული სააქციო კაპიტალის ან სრულად ანაზღაურებული გამოშვებული სააქციო კაპიტალის 10%-ზე მეტს, სებ-ისთვის დეკლარაციის წარდგენის გარეშე ან სებ-ის თანხმობის გარეშე, ითვლება ბათილად და მალადაკარგულად.

სებ უფლებამოსილია, მოსთხოვოს ბანკს დეკლარაციის წარდგენა ბანკის ავტორიზებული სააქციო კაპიტალის ან სრულად ანაზღაურებული გამოშვებული სააქციო კაპიტალის 10%-ზე მეტის პირდაპირი ან არაპირდაპირი მფლობელების შესახებ. ასეთ შემთხვევაში, სებ-ი უფლებამოსილია, დროებით ან განუსაზღვრელი ვადით შეუზღუდოს შესაბამის პირს ხმის მიცემის უფლება ან მოითხოვოს აღნიშნული პირის მიერ აქციების მფლობელობის 10%-მდე შემცირება. სებ უფლებამოსილია, უარი განაცხადოს დამტკიცებაზე, თუ ტრანზაქციამ შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას საქართველოს ფინანსური სექტორის სტაბილურობას, გამოიწვიოს საერთაშორისო ორგანიზაციების ან საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებების მიერ განსაზღვრული მოთხოვნების დარღვევა, ან იმ შემთხვევაში, თუ პირი, რომელსაც კომერციულ ბანკში აქციების შესყიდვა სურს, ვერ წარმოადგენს ყველა საჭირო ინფორმაციას ასეთი აქციების შესაძენად გამოყენებული ფულადი სახსრების წარმომავლობის შესახებ. სებ უფლებამოსილია, ნორმატიული აქტით განსაზღვროს შესაბამისობის დამატებითი კრიტერიუმები აქციების მნიშვნელოვანი წილის მფლობელებისთვის.

ამასთან, საბანკო საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონში პირი, ან ერთობლივად მოქმედი აქციონერთა ჯგუფი, რომლებსაც განზრახული აქვთ ქართულ ბანკში არსებული აქციების გაყიდვა, და რომელთა მფლობელობა, შესაბამისი გაყიდვის შედეგად 10%-

9/10 დეკ 2018

ზე, 25%-ზე ან 50%-ზე ნაკლები ხდება, ვალდებულნი არიან, ასეთი გაყიდვის წინ აცნობონ სებ-ს და წარმოადგინონ დეტალური ინფორმაცია აღნიშნული ტრანზაქციის შესახებ.

არსებობს გარკვეული ანგარიშების ვალდებულებები ქართული ბანკის აქციების მნიშვნელოვანი ნაწილის მფლობელობასთან დაკავშირებით. სამაჩკო საქმიანობის შესახებ კანონის თანახმად, კომერციული ბანკები ვალდებული არიან, წლიურ ანგარიშგებასთან ერთად სებ-ს წარუდგინონ ინფორმაცია მათი სააქციო კაპიტალის 10%-ზე მეტის ბენეფიციარისა და პირდაპირი მფლობელების შესახებ (სებ-ის 2006 წლის 23 მაისის ბრძანება № 145 აწესებს შედარებით დაბალ 5%-იან ზღვარს). ასეთი ინფორმაცია უნდა მომზადდეს კომერციული ბანკის ხელთ არსებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელმაც ასევე უნდა მიუთითოს, ადასტურებს თუ არა აღნიშნული ინფორმაციის სიზუსტეს. ამასთან, პირი, რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ბენეფიციურად ფლობს კომერციული ბანკის აქციების 10%-ზე მეტს, ვალდებულია, ყოველი კალენდარული წლის აპრილში სებ-ს წარუდგინოს დეკლარაცია წინა კალენდარული წლის 31 დეკემბრისთვის მის მფლობელობაში არსებული აქციების რაოდენობის შესახებ.

4.3. სამეთვალყურეო საბჭო, BoGG საბჭო და კომიტეტები

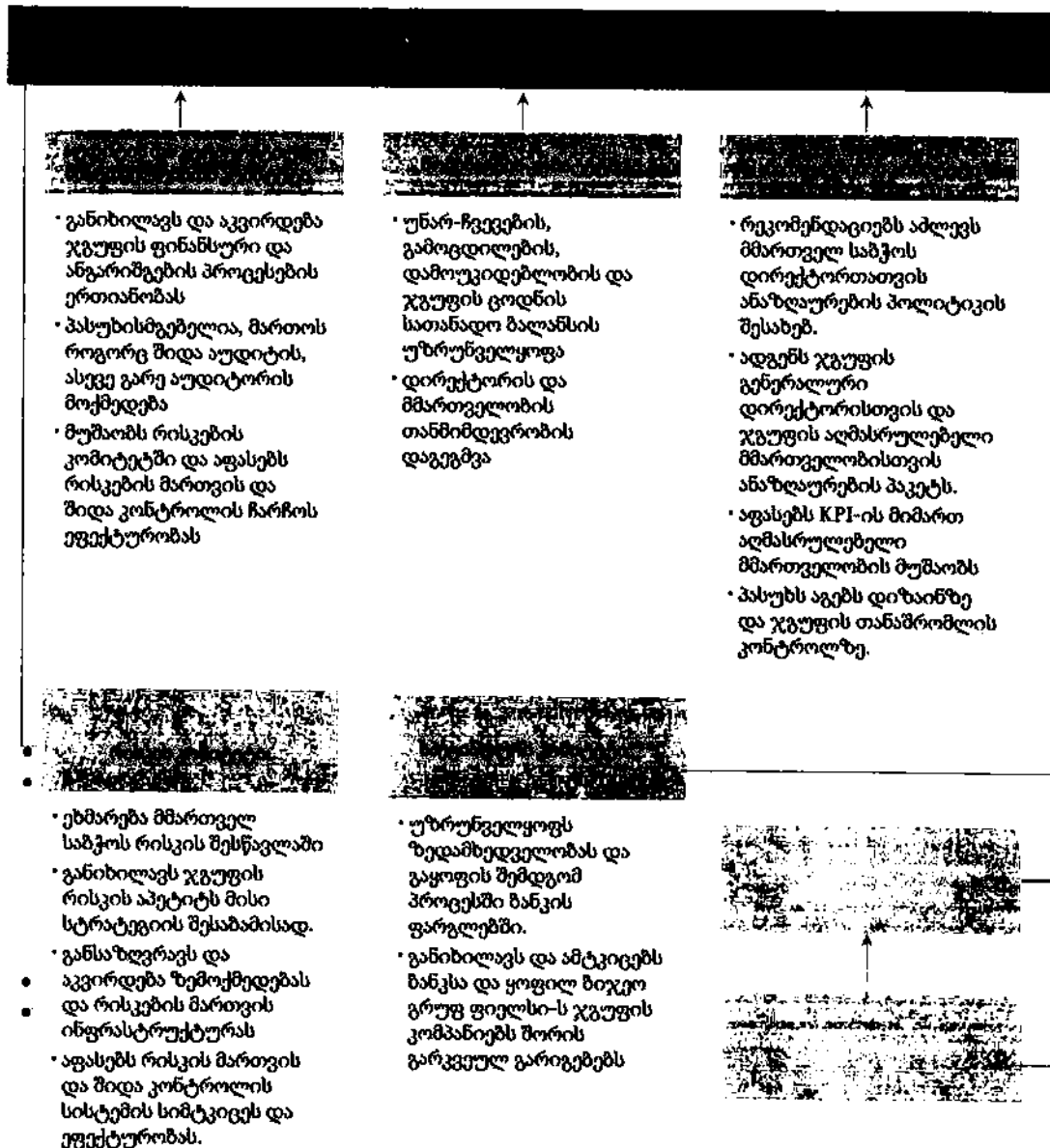
სამეთვალყურეო საბჭოს და კომიტეტების ფუნქციები სს საქართველოს ბანკის დამოუკიდებელ და კონსოლიდირებული დონეს შეესაბამება.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ასრულებს მეტწილად ისეთივე როლს, როგორსაც საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო ბანკის დონეზე (ამ ორ საბჭოს შორის ურთიერთქმედება აღწერილი იყო ზემოთ). წესდების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭომ ზედამხედველობა უნდა გაუწიოს ბანკის დირექტორთა საბჭოს. სამეთვალყურეო საბჭო შედგება რვა წევრისგან, რომელთაგან თითოეულს ირჩევს აქციონერთა საერთო კრება, სებ-ის დასტურის საფუძველზე. წევრები ინიშნებიან ოთხწლიანი ვადით, და მათი ხელახალი დანიშვნა და ვადის გაგრძელება შეუზღუდავია. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებმა მოვალეობების შესრულებისას უნდა იმოქმედონ ბანკის ყველა აქციონერის და მისი მიზნების ინტერესებიდან გამომდინარე. სამეთვალყურეო საბჭოს დახმარებას უწევს ხუთი სხვადასხვა კომიტეტი, რომლებიც შედგება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან: აუდიტისა და კორპორატიული მართვის კომიტეტი, რისკის მართვის კომიტეტი, ნომინაციის კომიტეტი, ანაზღაურების კომიტეტი და სპეციალური კომიტეტი. შესაბამისი კომიტეტის წევრებს ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის, აუდიტის და კორპორატიული მართვის, ნომინაციისა და ანაზღაურების კომიტეტების ფუნქციები აღწერილი ქვემოთ.

Handwritten signature: *Handwritten signature*

ქვემოთ სქემაზე წარმოდგენილია კომიტეტები, რომლებიც მუშაობენ სამეთვალყურეო საბჭოს დაქვემდებარებაში და ასევე მითითებულია ამთი პასუხისმგებლობები. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ასახავს BoGG საბჭოს არა-აღმასრულებელ წევრებს, როგორც აღნიშნულია ზემოთ.

მმართველობის სტრუქტურა



* 2019 წლის იანვარში, ბანკის აუდიტის კომიტეტი ტრანსფორმირდა აუდიტის და კორპორატიული მართვის კომიტეტად სვს-ის კორპორატიული მართვის კოდექსის შესაბამისად.
 ** ნომინაციის კომიტეტი დაფუძნდა 2019 წლის 22 იანვარს.
 *** სპეციალური კომიტეტი დაფუძნდა 2019 წლის 7 იანვარს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის გრძელვადიან წარმატებაზე და ბანკის საქმიანობის მართვის შედეგად აქციონერებისთვის მდგრადი ღირებულების შექმნასა და მიწოდებაზე. სამეთვალყურეო საბჭო ადგენს ბანკის ძირითად ღირებულებებს; ადგენს და აკონტროლებს ბანკის სტრატეგიის შესრულებას მლიერი და ეფექტური რისკის მართვის და შიდა კონტროლის ფარგლებში; ხელს უწყობს კორპორაციული მართვის კულტურას საუვეეთესო პრაქტიკის შესაბამისად, თავის მრავალ სხვა პასუხისმგებლობასთან ერთად.

სამეთვალყურეო საბჭოს ვალდებულებების სფერო და ანგარიშგება

თითოეულმა კომიტეტმა შეათანბნა ვალდებულებების სფერო, რომელსაც ყოველწლიურად განიხილავს თითოეული კომიტეტი და ნებისმიერი ცვლილება მტკიცდება საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

ყველა არა-აღმასრულებელ დირექტორს აქვს მუდმივი მიწვევა დაესწროს კომიტეტის კრებებს (და არა უზრალოდ კომიტეტის წევრების დასწრების შეზღუდვა).

საქართველოს ბანკის ჯგუფის დონეზე, საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს წევრებს ირჩევენ საქართველოს ბანკის ჯგუფის აქციონერთა წლიურ საერთო კრებაზე ("AGM") და ისინი იყოფა "აღმასრულებელ" და "არა-აღმასრულებელ" დირექტორებად ("არა-აღმასრულებელი დირექტორები"). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს ცხრა წევრიდან რვა დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი წევრი იყო. თითოეულ თავმჯდომარესა და არა-აღმასრულებელ დირექტორს მკაფიოდ აქვს განსაზღვრული საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს სტრუქტურაში თავისი როლი.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე არ არსებობენ "აღმასრულებელი" დირექტორები, რადგან აღმასრულებელი უფლებამოსილებები ხორციელდება ბანკის მენეჯმენტის მიერ ქვემოთ მოყვანილი მაგალითის შესაბამისად. სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე აქციონერთა საერთო კრება ზემოთ 3.2 პარაგრაფში აღწერილი პროცედურების შესაბამისად. სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს საკუთარ თავმჯდომარესა და კომიტეტის წევრებს.

ქვემოთ ჩამოთვლილია ინფორმაცია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და მათი პროფესიული გამოცდილების შესახებ (ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ასახავს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს არჩილ გაჩეჩილაძის გარდა, რომელიც არის საქართველოს ბანკის ჯგუფის საბჭოს აღმასრულებელი წევრი):

■ ნილ ჯანინი თავმჯდომარე

ნილ ჯანინი დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ 2010 წლის სექტემბერში და შემდეგ ხელახლა იქნა არჩეული წესდების შესაბამისად. ბ-ნი ჯანინი ასევე არის ბანკის ნომინაციის კომიტეტის თავმჯდომარე, ასევე ანაზღაურების კომიტეტის წევრი. ბ-ნი ჯანინი ასევე არის საქართველოს ბანკის ჯგუფის არა-აღმასრულებელი თავმჯდომარე, ასევე ჯგუფის ნომინაციის კომიტეტის თავმჯდომარე და მისი ანაზღაურების კომიტეტის წევრი.

უნარები და გამოცდილება:

ბ-ნი ჯანინი არის როგორც მომგებიანი, ასევე არამომგებიანი ორგანიზაციების აღმასრულებელი დირექტორების მრჩეველი და აგრძელებს საკონსულტაციო მომსახურებების გაწევას McKinsey & Company-თვის, ბანკში მუშაობის დაწყებამდე 2010 წელს. ბ-ნი ჯანინი იყო პარიზის ოფისში დაფუძნებული McKinsey & Company-ის დირექტორი 27 წლის განმავლობაში, 1982 წლიდან მის პენსიაზე გასვლამდე. McKinsey & Company-ში დაიწყო მუშაობა საცალო, აქტივების მართვის და კორპორატიული საბანკო საქმიანობის სექტორებში, და აქტიურად იყო ჩართული ორგანიზაციული პრაქტიკის ყველა ასპექტში, მათ შორის, დიზაინში, ხელმძღვანელობაში, მმართველობაში, წარმოების გაფართოებასა და ტრანსფორმაციაში. 2009 წელს, დირექტორების ფრანგული ინსტიტუტის წევრად ყოფნისას, ბატონმა ჯანინმა ნაშრომი გამოაქვეყნა კომპანიის სტრატეგიის განსაზღვრისა და დანერგვის საკითხებში დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობის შესახებ. McKinsey & Company-ში მუშაობის დაწყებამდე, ბატონი ჯანინი მუშაობდა Chase Manhattan Bank-ში (ამჟამად JP Morgan Chase) ნიუ იორკსა და პარიზში, ასევე, Procter & Gamble-ში ტრონტოში. ბ-ნი ჯანინი პრაქტიკულ საქმიანობას ეწეოდა ევროპაში, აზიაში და ჩრდილოეთ ამერიკაში; ის ასევე იყო Neil Janin Limited-ის დირექტორი, კომპანია, რომლის მეშვეობით ის ახორციელებს საკონსულტაციო მომსახურებებს.

განათლება:

ბატონ ჯანინს მიღებული აქვს მაგისტრის ხარისხი ტრონტოში და მინიჭებული აქვს საპატიო ხარისხი ეკონომიკისა და საზღვალტრო ანგარიშების სფეროში მონრეალის მაკგილის უნივერსიტეტის მიერ.

■ პანა ლოიკანენი დამოუკიდებელი წევრი

პანა ლოიკანენი დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2015 წლის აგვისტოში. ქ-ნი ლოიკანენი არის ასევე ბანკის ნომინაციის კომიტეტის და აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტის წევრი. ქ-ნი ლოიკანენი ასევე არის ჯგუფის უფროსი დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე ჯგუფის აუდიტისა და ნომინაციის კომიტეტის წევრი. ქ-ნი ლოიკანენი ადრე იყო ჯგუფის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი 2011 წლიდან და 2013 წლამდე და 2015 წლიდან 2018 წლამდე, რომელშიც შედიხს ჯგუფის აუდიტის, ნომინაციისა და რისკი კომიტეტებში წევრობა.

უნარები და გამოცდილება:

ქალბატონ ლოიკანენს აქვს ფინანსურ ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის 20 წლიანი გამოცდილება რუსეთში და აღმოსავლეთ ევროპაში. ამჟამად, იგი არის East Capital Private Equity AB-ის მრჩეველი. მანამდე, 2010-დან 2012 წლამდე, იგი იყო ჯერ მრჩეველი და შემდეგ კი კერძო წარმომადგენელი და კერძო კაპიტალის ხელმძღვანელი East Capital-ში, შვედური აქტივების მართვის კომპანიაში მოსკოვში. East Capital-ში მუშაობის დაწყებამდე, ქალბატონი ლოიკანენი იკავებდა ფინური საინვესტიციო ბანკის FIM Group-ის გენერალური დირექტორის და ქვეყნის მასშტაბით მენეჯერის პოზიციას რუსეთში, და პასუხისმგებელი იყო FIM Group-ის საბროკერო და კორპორატიული ფინანსური ოპერაციების აწვობასა და მართვაზე რუსეთში. FIM Group-ში მისი მუშაობის დროს, კომპანია საკონსულტაციო მომსახურებას უწევდა მსხვილ უცხოურ კომპანიებს M&A საქმიანობის კუთხით რუსეთში. მანამდე, ქალბატონი ლოიკანენი მუშაობდა Nordea Finance- ში, სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებზე ბოლონეთში, ბალტიისპირეთის და სკანდინავიის ქვეყნებში, სადაც მისი საქმიანობა ეხებოდა ბიზნესის განვითარებას, სტრატეგიას და ბიზნესის ინტეგრაციას; ის მუშაობდა SEB-ში, მოსკოვში, სადაც მას ევალებოდა SEB-ის საკრედიტო კაპიტალის ბაზრის ოპერაციების რესტრუქტურისაცა და რუსეთში; ის მუშაობდა MeritaNordbanken- ში, სანკტ-პეტერბურგში, სადაც მისი საქმიანობა ეხებოდა სავაჭრო ფინანსებს და შესაბამის საბანკო საქმიანობას. საქართველოს ბანკის ჯგუფის და ბანკში დირექტორობის გარდა, ქალბატონი ლოიკანენი არის რუსეთის საფონდო ბირჟაზე მითითებული უნივერსალური ბანკის PJSC Rosbank-ის (Société Générale Group in Russia) არა-აღმასრულებელი დირექტორი და კომპენსაციის და ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარე და აუდიტის კომიტეტის წევრი. 2014 წლიდან, ის ასრულებდა ჰელსინკიში არსებული დამოუკიდებელი რეგულირებადი ჯანდაცვის მართვის კომპანია TSB Capital-ის საბჭოს არა-აღმასრულებელი თავმჯდომარის მოვალეობას.

ქ. ნ. აყიშვილი

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

განათლება:

ქალბატონი ლილიანა ფლომს ჰელსინკის ეკონომიკის სკოლის მიერ გაცემულ მაგისტრის ხარისხს ეკონომიკასა და ბიზნესის ადმინისტრირებაში, და იყო ჰელსინკის ეკონომიკის სკოლის სტაჟენდიანტი ახალი სამხრეთ უელსის უნივერსიტეტში.

■ თამაზ გიორგაძე დამოუკიდებელი წევრი

თამაზ გიორგაძე დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2013 წლის დეკემბერში და შემდეგ ხელახლა იქნა დანიშნული წესდების შესაბამისად. მ-ნი გიორგაძე არის ბანკის რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე და ანაზღაურების კომიტეტის და ნომინაციის კომიტეტის წევრი. მ-ნი გიორგაძე ასევე არის ჯგუფის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე ჯგუფის რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე და ანაზღაურებისა და ნომინაციის კომიტეტების წევრი. მ-ნი გიორგაძე ადრე იყო საქართველოს ბანკის ჯგუფის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, რომელიც შეტანილია საქართველოს ბანკის ჯგუფის აუდიტის, ნომინაციისა და რისკების კომიტეტებში.

უნარები და გამოცდილება:

2013 წელს ბატონმა გიორგაძემ დააფუძნა Raisin GmbH (ყოფილი SavingsGlobal GmbH), რომელმაც პირველმა დაიწყო გლობალური დეპოზიტის შუამავლის ფუნქციის შესრულება ევროპაში და სადაც ბატონი გიორგაძე კვლავ განაგრძობს გენერალური დირექტორის პოზიციას მუშაობას, აღნიშნული კომპანიის დაფუძნებამდე ბატონ გიორგაძეს ათწლიანი კარიერა ჰქონდა ბერლინში McKinsey & Company-ში, სადაც პარტნიორის მოვალეობას ასრულებდა 2009-დან 2013 წლამდე. McKinsey & Company-ში მუშაობისას, ის თანამშრომლობდა გერმანიაში, შვეიცარიაში, რუსეთში, საქართველოსა და ვიეტნამში არსებულ ბანკებთან, მისი საქმიანობა ეხებოდა სტრატეგიას, რისკის იდენტიფიკაციას და მართვას, სადეპოზიტო და საინვესტიციო პროდუქტებს, ოპერაციებს და გაყიდვებს. 1994 წლიდან 1995 წლამდე, McKinsey & Company-ში მუშაობის დაწყებამდე, ბატონი გიორგაძე საქართველოს პრეზიდენტის თანამდებობაზე მუშაობდა საგარეო ურთიერთობათა დეპარტამენტში. Raisin GmbH-ის გარდა, ბატონი გიორგაძე არ არის სხვა რომელიმე კომპანიის დირექტორი.

განათლება:

ბატონ გიორგაძეს მოაწვევებული აქვს ორი დოქტორის ხარისხი, ერთი ეკონომიკის დარგში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან, მეორე კი სოფლის მეურნეობის დარგში Justus-Liebig University Gießen-დან, გერმანიაში. ბატონი გიორგაძე Justus-Liebig University Gießen-ში სამართალმცოდნეობასაც უკუვლენოდა და სწავლა წარჩინებით დაასრულა.

■ ალასდერ (ალ) ბრიჩი დამოუკიდებელი წევრი

2010 წლის სექტემბერში ალასდერ ალ ბრიჩი დაიკავა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრის ადგილი და შემდეგ ხელმეორედ იქნა არჩეული წესდების შესაბამისად. მ-ნი ბრიჩი არის ბანკის ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარე და ასევე არის ნომინაციის კომიტეტის წევრი. მ-ნი ბრიჩი ასევე არის ჯგუფის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარე და რისკისა და ნომინაციის კომიტეტების წევრი. ის ადრე იყო BoGG-ის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე BoGG-ის ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარე და ნომინაციისა და რისკის კომიტეტების წევრი. მანამდე ის იყო BGEO Group plc-ს დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, იკავებდა პოზიციებს BGEO Group plc-ს ანაზღაურების, ნომინაციისა და რისკის კომიტეტებში.

უნარები და გამოცდილება:

2013 წელს, ბატონი ბრიჩი გახდა Gemstock Limited-ის თანადამფუძნებელი, რაც წარმოადგენს UK FCA-რეგულირებულ ფონდის კომპანიას, სადაც ის ასევე იკავებს გენერალური დირექტორის პოზიციას. 2010 წელს ბატონმა ბრიჩმა შვეიცარიაში დააფუძნა აქტივების მართვის ფირმა Furka Advisors AG, სადაც მუშაობდა გენერალური დირექტორის პოზიციას. Gemstock Limited-ის დაფუძნებამდე, რომელიც მართავს Gemstock-ის ფონდს, რომელსაც წარსულში Gemstock Growth Fund ეწოდებოდა და მის მართვას ბატონი ბრიჩი ახორციელებდა Furka Advisors AG-ში. მისი ადრინდელი კარიერა მოიცავდა კვლევას საინვესტიციო ბანკებში, ძირითადად რუსეთში. 2003 წლის იანვარში ბრიჩი გადავიდა Brunswick UBS-ში (შემდგომში UBS Russia), სადაც მთავარი ეკონომისტი იყო და მოგვიანებით დაინიშნა კვლევისა და მართვის დირექტორის პოზიციას. რომელსაც იკავებდა 2007 წლის ოქტომბრამდე. 1998 წლიდან 2002 წლამდე, ბატონი ბრიჩი იყო რუსეთის და ყოფილი საბჭოთა კავშირის ეკონომისტი Goldman Sachs-ში, რომელიც მოსკოვშია დაფუძნებული. ბატონი ბრიჩი ასევე არის 2008 წელს დაარსებული ახალი ამბების მომწოდებელი ვებ-გვერდის The Browser.com-ის თანადამფუძნებელი. ბატონი ბრიჩი იკავებს დირექტორის პოზიციას Gemstock Limited-ში, Gemstock ფონდში, The Browser-ში და Furka Holdings AG-ში, რომლებიც კერძო კომპანიებია. ის ასევე არის East Capital-ის მრჩეველი.

განათლება:

ბატონმა ბრიჩმა ეკონომიკის მაგისტრის ხარისხი მოიპოვა ლონდონის ეკონომიკის სკოლაში. ის ასევე ფლობს ედინბურგის უნივერსიტეტის მიერ გაცემულ ბაკალავრის ხარისხს მათემატიკასა და ფილოსოფიაში.

■ ჯონათან მური დამოუკიდებელი წევრი

ჯონათან მური დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2017 წლის აგვისტოში. ის არის ბანკის სპეციალური კომიტეტის და აუდიტის კორპორატიული მმართველობის კომიტეტის თავმჯდომარე, ასევე ნომინაციის კომიტეტის წევრი. მ-ნი მური ასევე არის BoGG-ის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, BoGG-ის აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე და ნომინაციის კომიტეტის წევრი. ადრე ის იყო BGEO Group plc-ს დირექტორთა საბჭოს დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი 2017 წლის ივნისიდან. მას შემდეგ რაც დეკემბრიდან ეკავა BGEO Group plc-ს დირექტორთა საბჭოს კონსულტანტის პოზიცია.

უნარები და გამოცდილება:

ბატონ მურის აქვს 30 წლიანი გამოცდილება ბუღალტერიაში და ფინანსებში. იგი არის LetterOne Holdings SA-ის გენერალური დირექტორი და LetterOne Investment Holdings-ის გენერალური დირექტორი. LetterOne არის საერთაშორისო საინვესტიციო ბიზნესი.

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

რომელიც შედგება ორი ჯგუფისგან და მიზანად ისახავს ინვესტიციების განხორციელებას ჯანდაცვის, ენერგეტიკის, ტელეკომუნიკაციებისა და ტექნოლოგიების, და საგალო ვაჭრობის სექტორებში. LetterOne-მდე, ბატონი მური იყო გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების საკითხებში (2008-2013) და ფინანსების და კონტროლის ვიცე-პრეზიდენტი (2003-2008) TNK-BP-ში, რომელსაც შეუერთდა მას შემდეგ რაც ევადა გენერალური დირექტორის მოადგილის პოზიცია ფინანსების საკითხებში SIDANCO-ში, TNK-BP-ის ერთ-ერთი მემკვიდრე კომპანიაში. მანამდე, ის იყო გლობალური აუდიტისა და საკონსულტაციო კომპანია Ernst & Young-ის პარტნიორი (1985-2000).

განათლება:

ბატონმა მურიმა წარმინებით დაამთავრა წმ. ენდრიუს სახელობის უნივერსიტეტი. იგი არის ბრიტანეთში კვალიფიკირებული დიპლომირებული ბუღალტერი და ინგლისის და უელსის სერტიფიცირებული ბუღალტრების ინსტიტუტის წევრი.

■ სესილე ქუილენი დამოუკიდებელი წევრი

სესილე ქუილენი არჩეული იქნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2018 წლის ივნისში. ბ-ნი ქუილენი ასევე იყო ბანკის აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის, ანაზღაურების, ნომინაციის და სპეციალური კომიტეტების წევრი. ის ასევე იყო საქართველოს ბანკის BoCG-ის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი და ჯგუფის აუდიტის, ანაზღაურებისა და ნომინაციის კომიტეტების წევრი.

უწარგები და გამოცდილება:

ბ-ნი ქუილენი არის იურისტი და ლონდონში დაფუძნებული გლობალური იურიდიული ფირმის Linklaters LLP-ს აშშ პარტნიორი. ის არის ფირმის აშშ ფასიანი ქაღალდების გამოყენების პრაქტიკის ხელმძღვანელი. ბ-ნი ქუილენი მუშაობს ფასიანი ქაღალდებისა და ფინანსური საკითხების ფართო სპექტრზე. მისი საქმიანობისას განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა დსთ-ს ქვეყნებში და ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში ტრანზაქციებს. ბ-ნი ქუილენი არის საერთაშორისო ადვოკატთან ასოციაციის ფასიანი ქაღალდების სამართლის კომიტეტის ოსპეციალისტი და ხელმძღვანელობს მის დაზღვევისა და დისტრიბუციის ქვეკომიტეტს, ასევე არის ფასიანი ქაღალდების რეგულაციის საკონსულტაციო კომიტეტის წევრი ევროპის იურიდიული პრაქტიკის ინსტიტუტში. ის არის ვირჯინიის სამართლის სკოლის ფონდის და დიდი ბრიტანეთის ჰარვარდის უნივერსიტეტის მიმდებარე პირი. ბ-ნი ქუილენი გახდა Linklaters-ის პარტნიორი 1996 წელს და იყო ფირმის წილ იორკის ოფისის რეზიდენტი 2000 წელს ლონდონის ოფისში გადასვლამდე. მას აქვს პრაქტიკის უფლება წილ იორკში და კოლუმბიის ოლქში და არის რეგისტრირებული უცხოელი იურისტი ინგლისსა და უელსში.

განათლება:

ბ-ნი ქუილენმა მიიღო ბაკალავრის დიპლომი ჰარვარდში და იურისტიკის დიპლომი ვირჯინიის უნივერსიტეტში.

■ ვერონიკა მაკქაროლი დამოუკიდებელი წევრი

ვერონიკა მაკქაროლი დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2019 წლის 11 თებერვალს. ქ-ნი მაკქაროლი ასევე არის ბანკის რისკების, ნომინაციისა და სპეციალური კომიტეტების წევრი. ის ასევე არის BoCG -ს დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე BoCG-ის რისკებისა და ნომინაციის კომიტეტების წევრი.

უწარგები და გამოცდილება:

ქ-ნი მაკქაროლი აქვს 30 წელზე მეტი გამოცდილება ფინანსური მომსახურებების სფეროში, კერძოდ კორპორატიული და საინვესტიციო სამსახურ საქმიანობასა და რისკი მართვაში. ბოლო დრომდე ის იყო Credit Agricole CIB-ს აღმასრულებელი დირექტორი, პასუხისმგებელი იყო სტრატეგიასა და ბიზნეს ტრანსფორმაციაზე. 2016 წელს CACIB-სთან შეერთებამდე, მან 19 წელი იმუშავა საკონსულტაციო ფირმებში, ეხმარებოდა მსხვილ საბანკო კლიენტებს ფინანსურ საკითხებში, მათ შორის იყო McKinsey & Company (2013-2016), Oliver Wyman (2004-2013) და Andersen/Ernst & Young (1996-2003)-ს პარტნიორი. ქ-ნი მაკქაროლი დაიწყო თავისი კარიერა 1986 წელს კაპიტალის ბაზრებზე Banque Indosuez-ში, და ასრულებდა სხვადასხვა ფიქსირებული შემოსავლის და შემდეგ ბაზრის რისკი მართვის მომსახურებებს. ქ-ნი მაკქაროლი ასაწავლის ფინანსებს Paris Dauphine University-ში

განათლება:

ქ-ნმა მაკქაროლი დაამთავრა ESSEC (Ecole Supérieure des Sciences Economiques et Commerciales) 1985 წელს.

■ ანდრეას ვოლფი დამოუკიდებელი წევრი

ანდრეას ვოლფი დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრად 2018 წლის 6 დეკემბერს. ბ-ნი ვოლფი ასევე არის ბანკის აუდიტის და კორპორატიული მმართველობის, ნომინაციისა და სპეციალური კომიტეტების წევრი. ის ასევე არის საქართველოს ბანკის ჯგუფის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე ჯგუფის აუდიტისა და ნომინაციის კომიტეტების წევრი.

უწარგები და გამოცდილება:

ბ-ნი ვოლფს აქვს ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპასა და აზიაში ფინანსურ ინსტიტუტებთან მუშაობის 12 წელზე მეტი გამოცდილება. ამჟამად ის არის სტრატეგიისა და ბიზნესის განვითარების განყოფილების ხელმძღვანელი გერმანიაში MHB-Bank AG-ში, ის ასევე არის Raisin - ის კონსულტანტი, ევროპის სადებოზიტო საბროკერო ბაზარზე, ამჟამინდელ პოზიციაზე ბ-ნი ვოლფს ჰქონდა 10 წლიანი კარიერა McKinsey & Company -ში ფრანკფურტში, სადაც ის იყო პარტნიორი 2014 -დამ 2018 წლამდე. McKinsey-ში ის მუშაობდა საბანკო და სადაზღვევო კლიენტებთან გერმანიაში, ავსტრიაში, ნიდერლანდებში, ხორვატიაში, საქართველოში, ინდოეთსა და ჩინეთში, კერძოდ მუშაობდა ციფრულ ტრანსფორმაციაზე, სტრატეგიაზე, რისკის მართვაზე ოპერაციებისა და გაყიდვებზე. მანამდე, ბ-ნი ვოლფი მუშაობდა სტატისტიკის ლექტორად იენის უნივერსიტეტში ოთხი წლის განმავლობაში.

Handwritten signature

განათლება:

ბ-ნი ვოლფი ფლობს იენის ფრიდრიხ შილერის უნივერსიტეტის სტატისტიკისა და კვლევის მეთოდოლოგიის დარგში დოქტორის ხარისხს, და ასევე სწავლობდა ფსიქოლოგიის ტიუბინგენის, წმინდა ენდრიუს და იენის უნივერსიტეტებში და დაამთავრა წარჩინებით.

სამეთვალყურეო საბჭოს მრავალფეროვნება და დამოუკიდებლობა

ბანკი მიიჩნევს, რომ ბიზნესის ექსპერტურად მართვისთვის მნიშვნელოვანია მრავალფეროვანი უნარ-ჩვევები, ცოდნა, გამოცდილება, მსოფლმხედველობა და მიდგომა, გეოგრაფიული მდებარეობა, ეროვნება და სქესი. საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო და მისი ნომინაციის კომიტეტი მუშაობს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭომ შეინარჩუნოს უნარ-ჩვევების, გამოცდილების, დამოუკიდებლობისა და საბანკო ცოდნის სწორი ბალანსი, რომელიც აუცილებელია მისი პასუხისმგებლობის განსახორციელებლად.

BoGG დირექტორთა საბჭო მიიჩნევს, რომ მისი ზომა და შემადგენლობა, ისევე როგორც, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ზომა და შემადგენლობა შესაბამისია. კერძოდ, BoGG დირექტორთა საბჭომ დაადგინა, რომ თითოეული არა-აღმასრულებელი დირექტორი დამოუკიდებელია ხასიათისა და მსჯელობის თვალსაზრისით. ანალოგიურად, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე, თითოეული წევრი დამოუკიდებელია ხასიათისა და მსჯელობის თვალსაზრისით. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეულ წევრს უკავია დაპან ადრე ყავდა მაღალი პოზიციები მრავალ მსგავს ინდუსტრიაში, რაც უმნიშვნელოვანეს გარე პერსპექტივას სძენს სამეთვალყურეო საბჭოს განხილვებს, მათი გამოცდილებისა და ცოდნის გაზიარების გზით და საშუალებას აძლევს მნიშვნელოვანად შეუწყონ ხელი გადაწყვეტილების მიღებას. არცერთ კერძო პირს ან პირთა ჯგუფს არ შეუძლია დომინანტური გავლენის მოხდენა გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე და არცერთ კერძო პირს მიმართ არ არის გაუმართლებელი ნდობა.

ბანკი ყველა სახის მრავალფეროვნებას აფასებს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოზე ექვსი სხვადასხვა ეროვნების დირექტორი იყო წარმოდგენილი. ბანკმა უნდა შეინარჩუნოს და განავითაროს გენდერული ბალანსი. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რვა დირექტორიდან 2 იყო ქალი.

საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოზე ფასდება რვა არა-აღმასრულებელი დირექტორიდან თითოეულის დამოუკიდებლობა და ჯგუფი მიიჩნევს, რომ თითოეული არა-აღმასრულებელი დირექტორი (რომლებიც ასევე არიან ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები) დამოუკიდებელი და ობიექტურია. აქედან გამომდინარე, დიდი ბრიტანეთის კორპორაციული მმართველობის კოდექსის ("კოდექსი"), და საბანკო საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, თითოეული დირექტორი დამოუკიდებელია და თავისუფალია ნებისმიერი ურთიერთობის ფარგლებში, რასაც შეეძლო გავლენა მოეხდინა მათ გადაწყვეტილებაზე. თითოეულ არა-აღმასრულებელ დირექტორს აქვს ვალდებულება, აცნობოს დირექტორთა საბჭოს ნებისმიერი გარემოების შესახებ, რომელიც ზიანის მოტანა მისი დამოუკიდებლობისთვის.

შემდგომი ღონისძიებების დაგეგმვის და სამეთვალყურეო საბჭოს დანიშვნის პროცედურები

ბანკის დონეზე, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები შეიძლება დაინიშნონ და გათავისუფლდნენ აქციონერთა საერთო კრებაზე, ბანკის წესდებით განსაზღვრული პროცედურის შესაბამისად. საბანკო რეგულაციები შეიცავს გარკვეულ შეზღუდვებს იმის შესახებ, თუ ვინ შეიძლება გახდეს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი, მაგალითად, ფულის გათვითრების, ტერორიზმის დაფინანსების ან ეკონომიკური დანაშაულისათვის მსჯავრდებული პირის არჩევა დაუშვებელია ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოზე. სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრის მუშაობის სავალდებულო ვადაა ოთხი წელი. სამეთვალყურეო საბჭოს, ასევე ხმის უფლების მქონე აქციების მფლობელთა თითოეულ აქციონერს უფლება აქვს, წარმოადგინოს რეკომენდაცია სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეულ ვაკანტურ ადგილზე, ერთი ან მეტი კანდიდატისთვის.

გარდა ამისა, აქციების მფლობელებს, რომლებიც წარმოადგენენ სააქციო კაპიტალის მინიმუმ 20.0%-ს, უფლება აქვთ, საკუთარი წარმომადგენელი წარადგინონ სამეთვალყურეო საბჭოს ვაკანტურ ადგილზე. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს ირჩევენ ერთობლივი კენჭისყრის შედეგად. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი შეიძლება ამავე დროს იყოს დირექტორთა საბჭოს წევრი. დირექტორთა საბჭოს წევრები არ შეიძლება ფლობდნენ სამეთვალყურეო საბჭოს ადგილების უმრავლესობას. ბანკის წესდების თანახმად, სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს თავმჯდომარესა და ვიცე-თავმჯდომარეს მისი წევრებისგან.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე (ან მისი არყოფნის შემთხვევაში, ვიცე-თავმჯდომარე) იწვევს სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებს და განსაზღვრავს დღის წესრიგს. ნებისმიერ წევრს შეუძლია დღის წესრიგში საკითხის დამატება ან სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომის მოწვევის მოთხოვნა. სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ. წერილობითი შეტყობინება შესაბამის დღის წესრიგთან ერთად უნდა გაიზიარდეს კრებამდე მინიმუმ 8 დღით ადრე.

BoGG და ბანკს მიაჩნიათ, რომ შემდგომი ღონისძიებების ელექტიანი დაგეგმვა ამცირებს კვალიფიციური და გამოცდილი კადრის წასვლასთან ან არარსებობასთან დაკავშირებულ რისკებს. ბანკი აღიარებს ამას და მისი მიზანია უზრუნველყოს, რომ სამეთვალყურეო საბჭო და მენეჯმენტი ყოველთვის სათანადოდ იყოს დაკომპლექტებული წევრების უზარმაზარ და გამოცდილების გათვალისწინებით, რათა ექსპერტურად და წარმატებით იქნას მიღწეული ბანკის სტრატეგია. ბანკი ასევე აღნიშნავს, რომ მუშაობის გრძელვადიანი ვადა განაპირობებს ბანკის სპეციფიკური ცოდნის გაღრმავებას, რაც მნიშვნელოვანია ხარისხის უზარმაზარებისთვის.

შემდგომი ღონისძიებების დაგეგმვა და საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს დანიშვნის პროცედურები

საქართველოს ბანკის ჯგუფის დონეზე, დირექტორთა საბჭოს ნომინაციის კომიტეტი პასუხისმგებელია დირექტორისა და ჯგუფის აღმასრულებელი დირექტორების შემდგომი ღონისძიებების დაგეგმვაზე. დირექტორთა საბჭოს ახალი დირექტორების დანიშვნა ფორმალური, მკაცრი და გამჭვირვალე პროცედურაა.

საქართველოს ბანკის ჯგუფის შემდგომი ღონისძიებების დაგეგმვის მოდელი ზოგჯერ მოიცავს დამოუკიდებელი გარე მრჩეველების მონაწილეობას ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს და კომიტეტების საქმიანობაში. ამ გზით, ჯგუფი და ბანკი ახერხებენ ობიექტური მოსაზრების მიღებას გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში და შეუძლიათ დაადგინონ, აქვს თუ არა ინდივიდუალურ მრჩეველს საჭირო უნარ-ჩვევები და ფლობს თუ არა საკმარის ცოდნას საბანკო საქმიანობის სფეროში, რათა დაინიშნოს დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორად და / ან ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად.

პოზიციის დაკავებისას, არა-აღმასრულებელ დირექტორებს გადაეცემათ წერილი პოზიციაზე დანიშვნის შესახებ, სადაც მოცემულია მათი დირექტრობის ვადა და პირობები, გადასახდელი თანხები და მუშაობის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა. თითოეული არა-აღმასრულებელი დირექტორი ვალდებულია წელიწადში დაახლოებით 25-35 დღე დაუთმოს აღნიშნულ პოზიციას. დამატებითი დრო მოითხოვება მათ მიერ საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს კომიტეტის წევრების

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

და/ან საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს კომიტეტის თავმჯდომარის პოზიციაზე ვალდებულების შესრულებისთვის, საქართველოს ბანკის ჯგუფი გამოყოფილია იმით, რომ ყველა არა-აღმასრულებელი დირექტორი საქირო დროს ხარჯავს, რათა ხელი შეუწყოს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს ეფექტიანობას. არა-აღმასრულებელი დირექტორებისთვის განკუთვნილი წერილი პოზიციაზე დანიშნვის შესახებ ხელმისაწვდომია ბანკის რეგისტრირებულ ოფისში და მათი შემოწმება შესაძლებელია როგორც ოფისის სამუშაო საათებში, ასევე, წლიურ საერთო კრებაზე - კრების დაწყებამდე 15 წუთის განმავლობაში და კრების დროს.

არა-აღმასრულებელ დირექტორად გარეშე პირის დანიშვნა ან მისთვის სხვა მნიშვნელოვანი ვალდებულების დაკისრება საქიროებს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს წინასწარ თანხმობას. არა-აღმასრულებელი დირექტორები იკავებენ დირექტორის ან სხვა გარე პოზიციებს სხვა კომპანიებში, მაგრამ, საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო დარწმუნებულია, რომ მათი საქმიანობის დრო აქვთ, რათა შესრულონ ჯგუფის დირექტორის მოვალეობები და რომ სხვა გარე დირექტორის პოზიციების ფლობის შედეგად ჯგუფსა და ბანკს აწვდიან ღირებულ გამოცდილებას.

სამეთვალყურეო საბჭოს როლი როგორც საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს, ასევე, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ძირითადი მოვალეობაა ბანკის ხანგრძლივი წარმატების უზრუნველყოფა, ხელმძღვანელობის მიმართული აქციონერებისთვის მდგრადი ღირებულების შექმნისა და მიწოდებისკენ. აღნიშნული ხორციელდება ხელმძღვანელობის მიერ ბანკის სტრატეგიის განსაზღვრით და მისი განხორციელებით. სამეთვალყურეო საბჭო ანგარიშვალდებულია აქციონერების მიმართ ბანკის ფინანსური მდგომარეობის თვალსაზრისით.

ბანკი მიიჩნევს, რომ თავისი სტრატეგიის წარმატებით განხორციელებისთვის საჭიროა სტრატეგიის შესაბამისობა ბანკის შიდა მართვის სისტემასთან. ბანკი განიხილავს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის მძლავრ სისტემას, როგორც მნიშვნელოვან საშუალებას, რათა განხორციელდეს ბანკის სტრატეგია, რომლის ფარგლებშიც რისკის აპეტიტი დადგინდება და რისკები განისაზღვრება, შეფასდება, და მოხდება მისი მართვა და ეფექტური ანგარიშგება.

ზუდა დონეზე ბანკის ძირითადი ღირებულებების დადგენის და ხელმძღვანელობის დემონსტრირებით, სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია ძირითადი პოლიტიკის და პროცედურების განხორციელება, რომლებიც ბანკის მიერ შექმნილია იმ ვარაუდით, რომ ყველა თანამშრომელი იმოქმედებს ეთიკურად და გამჭვირვალედ მის მიერ შესრულებული ყველა ოპერაციის ფარგლებში.

ხელმძღვანელობის მიერ სტრატეგიის განხორციელება, და ფინანსური შედეგები ასევე, ექვემდებარება მონიტორინგს, მიუხედავად იმისა, რომ საბოლოო მიზანი ხანგრძლივი ზრდაა, ბანკს ასევე ესაჭიროება მოკლევადიანი მიზნების დასახვა, ამიტომ, საქიროა უზრუნველყოფილი იყოს მართებული ზალანსი ამ ორს შორის.

ბანკი ითვალისწინებს ნაკისრ ვალდებულებებს და იმას, თუ რა ზემოქმედება შეიძლება მოახდინოს მისმა გადაწყვეტილებებმა ბანკის სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეზე, მაგალითად, თანამშრომლებზე, აქციონერებზე, კლიენტებზე და მომხმარებლებზე, ზოგადად გარემოსა და საზოგადოებაზე.

იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნას ბანკის მიერ საკუთარი პასუხისმგებლობების შესრულება, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დასამტკიცებლად იქნა წარმოდგენილი სპეციფიკური ძირითადი გადაწყვეტილებები, ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭო პერიოდულად მიიღებს ანგარიშებს და რეკომენდაციებს ნებისმიერი საკითხის შესახებ, რომლებსაც იგი ბანკისთვის მნიშვნელოვანად მიიჩნევს.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობები:

- მმართველი საბჭოს საქმიანობის ზედამხედველობა;
- გენერალური დირექტორისა და სხვა დირექტორების დანიშვნა და გათავისუფლება, მათთან სამუშაო კონტრაქტების გაფორმება და შეწყვეტა, ასევე დირექტორთა საბჭოს წევრებისათვის ქვევის კოდქსის შემუშავება;
- ბანკის პოლიტიკისა და სხვა მარეგულირებელი მოთხოვნების დამტკიცება და შეცვლა;
- საბანკო ანგარიშების და ქონების შემოწმება, სალარო აპარატების, ფასიანი ქაღალდების და აქტივების შემოწმების ჩათვლით, პირადად ან მოწვეული ექსპერტების დახმარებით;
- დირექტორთა საბჭოსგან ბანკის საქმიანობის შესახებ ანგარიშების მოთხოვნა (მათ შორის, ასოცირებული კომპანიებისა და შვილობილი კომპანიების შესახებ) და შიდა აუდიტის ან გარე ინსპექტირების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის გადახედვა;
- საკიროების შემთხვევაში, საგანგებო საერთო კრების ჩატარება;
- წლიური ანგარიშების და დირექტორთა საბჭოს მიერ მოგების განაწილებაზე გაკეთებული შემოთავაზებების განხილვა;
- ბანკის წარმოდგენა ბანკის გენერალური დირექტორისა და სხვა დირექტორების წინააღმდეგ მიმდინარე სამართალწარმოების ფარგლებში;
- წლიური ბიუჯეტის დამტკიცება;
- სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტის წევრების შერჩევა;
- გადაწყვეტილების მიღება მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში; და
- დირექტორთა საბჭოს გადაწყვეტილებების დამტკიცება (იხილეთ გვერდი 53)

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა

წლის განმავლობაში, ჩვეულებრივ, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ოთხი დაგეგმილი შეხვედრა იმართება. რაც შეეხება დანარჩენ შეხვედრებს, მსჯელობა და საკითხების დამტკიცება განხორციელდა ტელეკონფერენციის ან ელ-ფოსტით მიმდინარე გზით.

თითოეულ დაგეგმილ შეხვედრაზე, სამეთვალყურეო საბჭო ანგარიშს იღებს თავმჯდომარისგან, გენერალური დირექტორისგან და გენერალური დირექტორის მოადგილისგან ფინანსების საკითხებში, ბანკის მუშაობის და შედეგების შესახებ. ძირითადი შეიღობილი კომპანიების გენერალური დირექტორები და ბანკის გენერალური დირექტორების მოადგილეები რეგულარულად აწვდიან სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაციას თავიანთ სფეროებში მთელი წლის განმავლობაში მიმდინარე მუშაობის, სტრატეგიული განვითარების და ინიციატივების შესახებ. გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მიმართულებით, და გენერალური მრჩეველი რეგულარულად აბარებენ ანგარიშს სამეთვალყურეო საბჭოს სრულ შემადგენლობას. სამეთვალყურეო საბჭო განახლებულ ინფორმაციას იღებს ბანკის ოპერატიული ნაწილიდან, შიდა კონტროლის, რისკების მართვის, შესაბამისობის, შიდა აუდიტის, ადამიანური რესურსებისა და კორპორატიული პასუხისმგებლობის საკითხებზე.

ტიპური კვარტალური შეხვედრა მოიცავს მსჯელობას შემდეგი საკითხების შესახებ:

- კომიტეტის თავმჯდომარეებისგან მიღებული განახლებული ინფორმაცია შესაბამისი კომიტეტის წინა დღეს გამართულ სხდომაზე განხილულ საკითხებზე;
- მაკროეკონომიკური გარემო;
- ფინანსური მაჩვენებლები;
- ბიზნეს სფეროს შედეგები და განვითარება;
- სიღრმისეული მსჯელობა სტრატეგიისა და შესრულების მაჩვენებლების შესახებ ერთ ან მეტ ბიზნეს ერთეულში;
- ახალი სტრატეგიული ინიციატივები და სტრატეგიის პროგრესი;
- განახლებული ინფორმაცია მარგულირებელი, საკანონმდებლო და სხვა კორპორატიული მართვის შესახებ;
- განვითარება ძირითადი რისკების და რისკების მართვის მიმართულებით.

რისკების მართვის სისტემისა და შიდა კონტროლის სისტემის დეტალური შეფასება ხორციელდება მინიმუმ წელიწადში ორჯერ, რისკების მართვის და აუდიტის კომიტეტების მეშვეობით ან სრული სამეთვალყურეო საბჭოს მეშვეობით.

სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრები მოქნილია, რათა უზრუნველყოფილი იყოს საგანგებო საკითხების მოგვარება მათი წარმოშობისთანავე, შედეგებისდაგვარად სწრაფად.

თავმჯდომარე ხდება გენერალური დირექტორის თითოეული კრების შემდეგ, შემდგომი ღონისძიებების შესათანხმებლად და იმაზე სამსჯელოდ, რამდენად ეფექტური იყო შეხვედრა.

თავმჯდომარე და გენერალური დირექტორი ოფიციალური შეხვედრების გარდა ინარჩუნებენ ხშირ კონტაქტს (პირადად ან სხვა სახით) ერთმანეთთან და სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა წევრებთან მთელი წლის განმავლობაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს წარდგენა, მიმდინარე ტრენინგი და პროფესიული განვითარება

თანამდებობაზე დანიშნვისთანავე, სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრი ერთვება მოსამზადებელ პროგრამაში, რომლის განმავლობაშიც ის ხდება აღმასრულებელი დირექტორატის წევრებს, იღებს ინფორმაციას სამეთვალყურეო საბჭოს და ინდივიდუალური დირექტორების, ასევე, თითოეული სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტის ფუნქციისა და აღნიშნული კომიტეტების უფლებამოსილების შესახებ. ახალ წევრს აცნობენ იურიდიულ და სხვა ვალდებულებებს.

ბანკი ვალდებულია, უზრუნველყოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების მუდმივი განვითარება, რათა მათ საკუთარ ცოდნაზე დაყრდნობით შეიქმნან დეტალური წარმოდგენა იმ ბიზნესის, ბაზრების და მარგულირებელი გარემოს შესახებ, რომელშიც ბანკი ახორციელებს საკუთარ საქმიანობას, და გვაუწყოს კორპორატიული მმართველობის სისტემის შესახებ.

სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრი მონაწილეობდა 2018 წელს მიმდინარე ტრენინგსა და პროფესიული განვითარების პროგრამაში, მათ შორის ბრიფინგებში, ობიექტზე განხორციელებულ ვიზიტებში, განვითარების შესახებ ჩატარებულ სესიებში და პრეზენტაციებში, რომლებსაც მმართველობის წევრები, გარეშე სპიკერები და ბანკის პროფესიონალი კონსულტანტები წარადგენდნენ.

ბანკი ასევე უზრუნველყოფს სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრის წვდომას სამეთვალყურეო საბჭოს მდივნის კონსულტაციებზე, ასევე, დამოუკიდებელი პროფესიონალების კონსულტაციებზე, ბანკის ხარჯებით, მათი პასუხისმგებლობის ფარგლებში არსებული ნებისმიერი საკითხის შესახებ.

BCGG საბჭოს / სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასება

BCGG – საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო და შესაბამისად, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად ცდილობს გააუმჯობესოს მისი ეფექტიანობა და აღიარებს, რომ მისი წლიური შეფასების პროცესი ამ მიზნის მისაღწევად მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია.

2018 წელს საქართველოს ბანკის ჯგუფმა განახორციელა მთლიანად ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს და მისი კომიტეტების შიდა შეფასება. ამ შეფასების შედეგად ჯგუფი დარწმუნდა, რომ ჯგუფის დირექტორთა საბჭოზე წარმოდგენილია უზარ-ჩვევების, გამოცდილებისა და პიროვნული თვისებების ისეთი მრავალფეროვნება, რომელიც უზრუნველყოფს დია, გამჭვირვალე განხილვებსა და გველიებას. საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს შეფასება უმეტეს შემთხვევაში მაღალია და ადასტურებს, რომ საბჭო მუშაობს ეფექტურად. საქართველოს ბანკის ჯგუფის საბჭო ასევე აღიარებს შემდგომი გაუმჯობესების საჭიროებას და მათი მოგვარებისთვის 2019 წლისთვის განსაზღვრულ მიზნებს. ამ შეფასების საფუძველზე, საქართველოს ბანკის ჯგუფის საბჭოს მიზნები 2019 წლისთვის შემდეგია:

შესაბამისი კომიტეტის დონეზე გაიზარდოს აუდიტის და რისკის საკითხებისთვის განსაზღვრული დრო, და განხორციელდეს მეტი კომუნიკაცია და თანამშრომლობა აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტსა და რისკების კომიტეტს შორის;

18. აუგო

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

ახალ გენერალურ დირექტორთან ერთად ყურადღება გაამახვილოს მომდევნო სამ წელთან დაკავშირებით ბანკის ზედგასა და სტრატეგიაზე და ზუსტად მისდით შერჩეულ სტრატეგიას საქართველოს ბანკის ჯგუფის დონეზე ზელმზღვანელობასთან სათანადო ურთიერთობით;

უზრუნველყოს, რომ ზედგასა და სტრატეგიასთან დაკავშირებული შესრულების პირითადი მარვენებლები სწორ ორიენტირს იძლევიან ზელმზღვანელობისთვის;

გაიზარდოს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს დონეზე წარმოდგენილი დაინტერესებული მხარეების, მათ შორის, აქციონერების, მოსაზრებების დიაპაზონი; და

რადგან ჯგუფი აგრძელებს თავისი გზით სვლას, გაყოფის შემდეგ, უზრუნველყოს შემდგომი დაგეგმვა, როგორც საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს დონეზე, ასევე, ჯგუფის ზელმზღვანელობის ზედა რგოლის დონეზე. გარდა ამისა, 2018 წლის დეკემბერში, არა-აღმასრულებელი დირექტორები შეიკრიბნენ, უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორის ზელმზღვანელობით, რათა შეეფასებინათ თავმჯდომარის საქმიანობა და დაასკვნეს, რომ თავმჯდომარე კვლავაც ეფექტურად უძღვება საქმეს. 2018 წლის დეკემბერში, თავმჯდომარე ასევე შეხვდა არა-აღმასრულებელ დირექტორებს. გენერალური დირექტორის გარეშე.

BCG საბჭოს და კომიტეტის კრებაზე დასწრება

ქვემოთ წარმოდგენილია ინფორმაცია საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოსა და შემდგომში სამეთვალყურეო საბჭოს და კომიტეტის კრებებზე დასწრების შესახებ, 2018 წელს.

შედეგი	საბჭო	აუდიტის და კორპორატიული მართვის	მომხმარებლის კომიტეტი	ანგარიშების კომიტეტი	რისკის კომიტეტი
ნილ ჯანინი	6/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	3/3	n/a
ალესიან ბრიზი	6/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	3/3	3/3
თამაზ გიორგაძე	6/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	3/3 დაგეგმილი 1/1 სიტუაციის მიხედვით	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	3/3	3/3
ვახა კიკნაველიძე	6/6 დაგეგმილი 2/2 სიტუაციის მიხედვით	n/a	2/2 დაგეგმილი	n/a	3/3
პანა ლოიკანენი	6/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	5/5 დაგეგმილი 1/1 სიტუაციის მიხედვით	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	n/a
ვერონიკა მაკაროლი	2/2 დაგეგმილი 2/2 სიტუაციის მიხედვით	n/a	1/1 დაგეგმილი 2/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	1/1
ჯონათან მური	5/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	5/5 დაგეგმილი 1/1 სიტუაციის მიხედვით	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	3/3
სესილ ტუილენი	6/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	5/5 დაგეგმილი 1/1 სიტუაციის მიხედვით	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	3/3	n/a
ანდრეას ვოლფი	2/2 დაგეგმილი 2/2 სიტუაციის მიხედვით	2/2 დაგეგმილი	1/1 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	n/a

კომიტეტები

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს და საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს გადამწესებული აქვთ უფლებამოსილება შესაბამის საბჭოს კომიტეტებზე, რათა ამ უკანასკნელებმა მათთვის შესრულონ გარკვეული დავალებები, ეფექტიანად ფუნქციონირების თვალსაზრისით და საჭირო დონის ყურადღების მისაქცევად, შესაბამისი საკითხების განხილვისას, და რათა უზრუნველყოფილი იყოს ფინანსური, აუდიტის, შიდა კონტროლისა და რისკების საკითხების დამოუკიდებელი ზედამხედველობა და ანაზღაურების საკითხები; თუმცა, ამავდროულად, ისინი იტოვებენ უფლებამოსილებას დაამტკიცონ გარკვეული ძირითადი საკითხები, როგორც ეს წარმოდგენილია სამეთვალყურეო საბჭოსთვის მიწოდებული ბანკის დონეზე განსახილველი საკითხების ფარგლებში, და რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

2018 წელს, საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭომ შედიოდა ოთხი კომიტეტი: რისკების, აუდიტის, ანაზღაურებისა და დანიშნების. 2019 წლის 2 იანვარს, ბანკის აუდიტის კომიტეტი გარდაიქმნა აუდიტის და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტად, 2019 წლის 7 იანვარსა და 2019 წლის 22 იანვარს, ბანკის დონეზე შეიქმნა სპეციალური და წომიანობის კომიტეტები.

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

საქართველოს ბანკის გეგუფის დირექტორთა საბჭოს რისკის, აუდიტის, ნომინაციისა და ანაზღაურების კომიტეტების ფუნქციები მტკიცებულა შემთავალურეთ საბჭოს შესაბამისი კომიტეტების ფუნქციებს:

- ბანკის სამეთვალურეთ საბჭოს ჰქონდა შემდეგი კომიტეტები:
- აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი;
- რისკების კომიტეტი;
- ნომინაციის კომიტეტი (2019 წლის 22 იანვრიდან);
- ანაზღაურების კომიტეტი და;
- სპეციალური კომიტეტი (2019 წლის 7 იანვრიდან);
- აუდიტის და კორპორატიული მართვის კომიტეტი

აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი ეხმარება სამეთვალურეთ საბჭოს ბანკის ფინანსური და ანგარიშების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი მონიტორინგს უწევს ფინანსური ანგარიშების მთლიანობას და პასუხისმგებელია შიდა აუდიტის ფუნქციისა და გარე აუდიტორის მართვაზე. სამეთვალურეთ საბჭოსთვის ანგარიშის ჩაბარებით. ის განიხილავს პოლიტიკის, პროცედურებისა და სისტემების ეფექტიანობას, რომელიც უკავშირდება, სხვა ოპერაციულ რისკებთან ერთად, შესაბამისობას, IT-სა და ინფორმაციულ უსაფრთხოებას (მათ შორის, კიბერ-უსაფრთხოებას), და მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკების კომიტეტთან, რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტიანობის შესაფასებლად. აუდიტის კომიტეტი აკონტროლებს შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მართვას, ფინანსური ანგარიშების პროცესთან მიმართებაში.

რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტის ძირითადი ფუნქცია ეხება რისკის ზედამხედველობას. იგი განიხილავს ბანკის რისკისადმი მიდრეკილებას სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და აკონტროლებს რისკის გაზრდას და რისკების მართვის ინფრასტრუქტურას, აკონტროლებს რისკების მართვის სტრატეგიის განხორციელებას რისკის თავიდან ასაცილებლად, განიხილავს ბანკის რისკის პოლიტიკას, რეგულარულად თანამშრომლობს და აკონტროლებს რისკის მთავარი სპეციალისტის საქმიანობას, რეკომენდაციებს აწვდის სამეთვალურეთ საბჭოს რისკის სტრატეგიებსა და პოლიტიკის ეფექტიანობასთან დაკავშირებით და აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტთან ერთად, აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტიანობას.

ნომინაციის კომიტეტი

ნომინაციის კომიტეტი (რეკომენდებულია სისტემატურად მნიშვნელოვანი ბანკებისთვის) რეკომენდაციებს აწვდის სამეთვალურეთ საბჭოს როგორც დირექტორების, ასევე სამეთვალურეთ საბჭოს წევრების დანიშვნის თაობაზე, უზრუნველყოფს, რომ სამეთვალურეთ საბჭოში არ დომინირებდეს რომელიმე ერთი ფიზიკური პირი ან პირთა მცირე ჯგუფი. ნომინაციის კომიტეტი შექმნილია იმისათვის, რომ რეგულარულად განიხილოს სამეთვალურეთ საბჭოს სტრუქტურა, ზომა და შემადგენლობა (მათ შორის, უნარები, ცოდნა, გამოცდილება და მრავალფეროვნება). ამ კომიტეტმა თავისი წვლილი უნდა შეიტანოს დირექტორებისა და სხვა ხელმძღვანელ აღმასრულებელ პირებთან დაკავშირებით მონაცვლეობის დაგეგმვაში; და რეკომენდაციები გაუწიოს სამეთვალურეთ საბჭოს აღმასრულებელი და არა-აღმასრულებელი დირექტორების და სამეთვალურეთ საბჭოს კომიტეტებში წევრების დანიშვნასთან დაკავშირებით. ეს კომიტეტი ასევე აკონტროლებს სამეთვალურეთ საბჭოს ეფექტურობის ყოველწლიურ განხილვას.

ანაზღაურების კომიტეტი

ანაზღაურების კომიტეტი განიხილავს და სამეთვალურეთ საბჭოს რეკომენდაციას უწევს გენერალური დირექტორის, გენერალური დირექტორის მოადგილეებისა და აღმასრულებელი დირექტორებისთვის შრომის ანაზღაურების წესზე, რათა უზრუნველყოს ანაზღაურების პაკეტების მეშვეობით ბანკის გრძელვადიანი წარმატება და ხელმძღვანელობის სათანადოდ დაჯილდოება ბანკის საქმიანობაში მათი წვლილის გათვალისწინებით, ფართო საზოგადოებრივი პირობებისა და აქციონერის შეხედულებების კონტექსტში. კომიტეტი განსაზღვრავს ზემოთ ჩამოთვლილ პოზიციებზე ანაზღაურების პაკეტებს, მათი დასაქმების პირობებთან ერთად და აფასებს აღმასრულებელი დირექტორების მუშაობას, შესრულების ძირითად მაჩვენებლებთან მიმართებაში.

სპეციალური კომიტეტი

სპეციალური კომიტეტი შეიქმნა 2019 წლის 7 იანვარს კორპორატიული მმართველობის ინტერესებიდან გამომდინარე და უზრუნველყოფს კონტროლსა და დამატებით უსაფრთხოებას ბანკის ფარგლებში, გაყოფის შემდგომ პერიოდში. სპეციალური კომიტეტის ფუნქციები მოიცავს დაყოფის შემდგომ პროცესის საერთო კონტროლს, მათ შორის, ბანკსა და ყოფილ ბიჯუ გეგუფის კომპანიებს შორის გარკვეული გარიგებების შემოწმებას და დადასტურებას.

სამეთვალურეთ საბჭოსთან ანგარიშების პირობები

თითოეული კომიტეტისთვის განსაზღვრული და შეთანხმებულია პირობები, რომლებიც ყოველწლიურად განიხილება თითოეული კომიტეტის მიერ და ნებისმიერ ცვლილებას ამტკიცებს საქართველოს ბანკის გეგუფის დირექტორთა საბჭო და სამეთვალურეთ საბჭო, შესაბამისად.

ცვლა არა-აღმასრულებელ დირექტორს აქვს მუდმივი მოწვევა კომიტეტის სხდომებზე (დასწრება არ შემოფარგლდება მხოლოდ კომიტეტის წევრებით).

კომიტეტის კრებაზე დასწრება

2018 წელს ბანკის კომიტეტის კრებებზე დასწრება წარმოდგენილია ზემოთ, 49 გვერდზე.

Handwritten signature

4.4. დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭოს ფუნქციები სს საქართველოს ბანკის დამოუკიდებელი და კონსოლიდირებული ფუნქციების მსგავსია.

ბანკის დირექტორთა საბჭო შედგება ქვემოთ ჩამოთვლილი წევრებისგან. დირექტორთა საბჭოს ყველა წევრის საქმიანობის მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0160 გაგარინის ქ. 29ა.

სახელი	დასაწყისი თანამდებობა
არჩილ გაჩეჩილაძე	გენერალური დირექტორი
კახაბერ კიკნაველიძე	გენერალური დირექტორი (2019 წლის 28 იანვრამდე)
სულხან გვალია	გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსური დირექტორი
დავით წიკლაური	გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსური დირექტორი (2019 წლის 1 მაისამდე)
ლევან ყულიაჯანაშვილი	გენერალური დირექტორის მოადგილე, ოპერაციების მმართველობით
მიხეილ გომართელი	გენერალური დირექტორის მოადგილე, სავალო სამსახურ ოპერაციები - განვითარებადი მასიური საგალო, და მიკრო ბიზნესის ბანკინგი
გიორგი ფაილოძე	გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორატიული საინვესტიციო სამსახურ საქმიანობა
ვასილ ხოდელი	გენერალური დირექტორის მოადგილე, (2019 წლის 11 ივნისამდე)
გიორგი ჭილაძე	გენერალური დირექტორის მოადგილე, რისკების მართვის დირექტორი
ვახტანგ ბოზოხიძე	გენერალური დირექტორის მოადგილე, ინფორმაციული ტექ. დირექტორი
რამაზ კუჭულაძე	გენერალური დირექტორის მოადგილე, SME პრემიუმ საგალო ბიზნეს- ბანკინგი (2019 წლის 1 მაისამდე)

ქვემოთ წარმოდგენილია ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების პროფესიული გამოცდილება:

■ არჩილ გაჩეჩილაძე გენერალური დირექტორი

არჩილ გაჩეჩილაძე დაინიშნა საქართველოს ბანკის ჯგუფის და ბანკის მთავარ აღმასრულებელ დირექტორად და გენერალურ დირექტორად 2019 წლის 28 იანვარს. ბ-ნი გაჩეჩილაძე ასევე არის საქართველოს ბანკის ჯგუფის რისკის კომიტეტის წევრი. ამ თანამდებობაზე დაინიშნამდე, ბ-ნი გაჩეჩილაძე 2017 წლის იანვრიდან 2019 წლის იანვრამდე, იყო Georgian Global Utilities-ის გენერალური დირექტორი. ბ-ნი გაჩეჩილაძე შეუერთდა ბანკს 2009 წელს, როგორც გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორატიული ბანკინგის მმართველობით (2009-2013) და მას შემდეგ სხვადასხვა თანამდებობას იკავებდა ბანკში და მის პოლიდინგურ და დაკავშირებულ კომპანიებში, როგორიცაა, გენერალური დირექტორის მოადგილე, ინვესტიციების მართვის მმართველობით, კორპორატიული საინვესტიციო ბანკინგის მმართველობით (2015-2016) და ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორატიული საინვესტიციო ბანკინგის მმართველობით (2016-2017). ბ-ნი გაჩეჩილაძეს აქვს 17-წლიანი გამოცდილება ფინანსური მომსახურებების სფეროში, მათ შორის, მას ეკავა სხვადასხვა ხელმძღვანელი პოზიცია როგორც ადგილობრივ, ასევე, საერთაშორისო ორგანიზაციებში, როგორიცაა, „თიბისი ბანკი“ (2008-2009), Lehman Brothers Private Equity (ამჟამად Trilantic Capital Partners) (2006-2008), Salford Equity Partners, KPMG და World Bank's CERMA (1998- 2004). ბ-ნი გაჩეჩილაძემ მიიღო ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკაში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და მაგისტრის ხარისხი Cornell University-ში. ის ასევე არის CFA-ის ინსტიტუტის პროფესიონალური სერტიფიკატის მფლობელი და არის CFA-ის საზოგადოების წევრი გაერთიანებულ სამეფოში.

■ სულხან გვალია გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსური დირექტორი

სულხან გვალია დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილედ, ფინანსების მმართველობით, 2019 წლის მაისში. ბ-ნი გვალიას აქვს ჭარბი გამოცდილება საბანკო საქმიანობის სფეროში, მუშაობდა ბანკის სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობაზე, მათ შორის, როგორც გენერალური დირექტორის მოადგილე, რისკების მმართველობით (2005-2012) და კორპორატიული ბანკინგის ხელმძღვანელი (2012-2016). ამ თანამდებობებამდე, ბ-ნი გვალია იყო „თბილუნდერსალ ბანკის“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, სანამ მას შეიძენდა „საქართველოს ბანკი“ 2004 წლის ნოემბერში. ამ ახალ თანამდებობაზე დაინიშნამდე, ბ-ნი გვალია გახლდათ საქართველოში ელექტრომობილების დაბტენი ინფრასტრუქტურის განვითარებელი ერთადერთი ქართული კომპანიის E-Space Limited, Tbilisi-ის დამფუძნებელი. ის ასევე არის არა-აღმასრულებელი დამოუკიდებელი დირექტორი „ინკომბანკში“ (სომხეთი). ბ-ნი გვალიას აქვს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურისტის დიპლომი.

■ ლევან ყულიაჯანაშვილი გენერალური დირექტორის მოადგილე, ოპერაციები

ბატონი ყულიაჯანაშვილი 2017 წლის სექტემბერში დაინიშნა ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილედ ოპერაციების მმართველობით. დაინიშნამდე, ის იყო ჯგუფის ფინანსური დირექტორი და სს „საქართველოს ბანკის“ გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების მმართველობით (2016 წლის თებერვლიდან). ბანკში მუშაობის 20 წლის მანძილზე, ბ-ნი ყულიაჯანაშვილი იკავებდა სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებს, მათ შორის, ის იყო შესაბამისობისა და შიდა კონტროლის უფროსი (2009 წლიდან, გენერალური დირექტორის მოადგილედ დაინიშნამდე, ფინანსების მმართველობით), შიდა აუდიტის დეპარტამენტის უფროსი (2000-დან 2009-მდე), ფინანსური მონიტორინგის, სტრატეგიისა და დაგეგმარების დეპარტამენტის მენეჯერი (1999-დან 2000-მდე) და ფინანსური ანალიზის განყოფილების უფროსი (1997-დან 1999-მდე). მან ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკასა და დაჯილდოვდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ხოლო, მაგისტრის ხარისხი მიიღო გერმანიის ბიზნეს სკოლაში.

Handwritten signature and date: 26/05/2019

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

■ მიზეზი წარმოადგენს

გენერალური დირექტორის მოადგილე, საცალო საბანკო მომსახურება - განვითარებადი და მასიური საცალო, და მიკრო ბიზნესის ბანკინგი

2017 წლის თებერვალში, საცალო საბანკო საქმიანობის მნიშვნელოვანი ზრდის გამო საცალო ბანკინგის ორად გაიზარდა შემდეგ, ბატონი გომარტელი დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილედ საცალო საბანკო საქმიანობა - განვითარებადი და მასიური საცალო, და მიკრო ბიზნესის ბანკინგი მიმართულებით. მანამდე, 2009 წლის თებერვლიდან ბატონი გომარტელი ასრულებდა საცალო ბანკინგის ერთადერთი გენერალური დირექტორის მოადგილის მოვალეობას. ის ბანკში მუშაობს 1997 წლის დეკემბრიდან. ამ 20 წლის განმავლობაში, იგი იკავებდა მრავალ ხელმძღვანელ პოზიციას, მათ შორის იყო საცალო ბანკინგის თანა-თავმჯდომარე (2007 წლის მარტიდან 2009 წლის თებერვლამდე), ბიზნესის განვითარების უფროსი (2005 წლის მარტიდან 2005 წლის ივლისამდე), სტრატეგიისა და დაგეგმარების უფროსი (2004-დან 2005-მდე), ფილიალის მართვისა და გაყიდვების კოორდინაციის უფროსი (2003-2004), ფილიალის მართვისა და მარკეტინგის უფროსი (2002-2003), და საბანკო პროდუქტებისა და მარკეტინგის უფროსი (2000- 2002). ბატონმა გომარტელმა კარიერის ბევრ ეტაპზე დაამუშავა მრავალი მნიშვნელოვანი უნივერსიტეტი.

■ გიორგი ფაილოძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა

გიორგი ფაილოძე სს საქართველოს ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილედ კორპორატიული საბანკო საინვესტიციო საქმიანობის სფეროში 2019 წლის ივნისში დაინიშნა. გიორგი ფაილოძეს მსოფლიო ფინანსური მომსახურების სექტორში მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს. იგი მუშაობდა საერთაშორისო და ადგილობრივ საბანკო დაწესებულებებში. საქართველოს ბანკში მოსვლამდე გიორგი Evercore-ის - საბანკო საინვესტიციო საკონსულტაციო კომპანიის - ვიცე-პრეზიდენტი იყო. იგი მუშაობდა Evercore-ის ნიუ-იორკის (2015-2017) და ლონდონის (2017-2019 წლები) ოფისებში. Evercore-ში გიორგი ფაილოძე სტრატეგიულ, კრედიტულ და ინვესტიციულ დაკავშირებულ კონსულტაციებს უწევდა სხვადასხვა დარგის წარმომადგენელ კორპორაციულ და კერძო საინვესტიციო კლიენტებს. Evercore-ში მოსვლამდე გიორგი ფაილოძე ორი წელი მუშაობდა ნიუ-იორკში, Citigroup-ის კორპორაციულ და საბანკო საინვესტიციო დეპარტამენტში. გიორგი ფაილოძემ საბანკო სფეროში კარიერა საქართველოში დაიწყო - მას სხვადასხვა წამყვანი თანამდებობა ეკავა „თიბისი ბანკსა“ და „HSBC ბანკ საქართველოში“. გიორგი ფაილოძეს დამთავრებული აქვს კავკასიის ბიზნესის სკოლა. მაგისტრის ხარისხი კი მან კორნელის უნივერსიტეტში მიიღო.

■ გიორგი ჭილაძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე, რისკების მართვის დირექტორი

ბატონი ჭილაძე 2013 წლის სექტემბერში დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე რისკების მიმართულებით. ის კვლავ დაბრუნდა ბანკში სამუშაოდ, მას შემდეგ რაც 2008-2012 წლებში იკავებდა გენერალური დირექტორის მოადგილის პოზიციას ფინანსების საკითხებში. 2012-2013 წლებში, ბატონი ჭილაძე იყო საპარტნიორო ფონდის გენერალური დირექტორის მოადგილე, და ის ასრულებდა BTA ბანკის (საქართველო) გენერალური დირექტორის მოვალეობას 2005-2008 წლებში. BTA ბანკში გადისვლამდე, ის იყო სს „Europace სადაზღვევო კომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭოს აღმასრულებელი წევრი და მმართველობის საკონსულტაციო ფირმის შპს „Altergroup-ის“ დამფუძნებელი პარტნიორი. ბატონი ჭილაძე მანამდე მუშაობდა აშშ-ში, ნიუ იორკში, Bear Stearns-ის პროგრამული ვაჭრობის განყოფილებაში, სანამ საქართველოში დაბრუნდებოდა 2003 წელს. ბატონმა ჭილაძემ ფიზიკის დოქტორის ხარისხი მიიღო ბალტიმორში, მერილენდის ჯონ ჰოპკინსის სახელობის უნივერსიტეტში, მაკალაგრის ხარისხი კი მიღებული აქვს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

■ ვახტანგ ზოზოხიძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე, ინფორმაციის მიმართულებით

ზ-ნი ზოზოხიძე დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილედ ინფორმაციის მიმართულებით 2018 წლის მარტში, მანამდე ის მუშაობდა IT -ს ხელმძღვანელად 2016 წლის აპრილიდან. ის შეუერთდა ბანკს 2005 წლის ბოლოს როგორც ხარისხის მართვის მენეჯერი, სანამ 2010 წელს ის არ გადავიდა სს ბანკ რესპუბლიკაში. ზ-ნი ზოზოხიძე დაბრუნდა ბანკში 2010 წლის დეკემბერში როგორც IT-ის ბიზნეს კონსულტანტი და ამჟამად არის საინფორმაციო განყოფილების ხელმძღვანელი. მან მიიღო მაკალაგრის ხარისხი და მაგისტრის ხარისხი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

ბანკის დირექტორთა საბჭო არის აღმასრულებელი ორგანო, რომელიც პასუხისმგებელია ბანკის ყოველდღიურ მართვაზე (გარდა აქციონერთა საერთო კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის გამოყოფილი ფუნქციებისა) და ის შედგება გენერალური დირექტორისა და არანაკლებ სამი დირექტორისგან. ბანკის დირექტორთა საბჭო ანგარიშვალდებულია აქციონერთა და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე, მის წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭო. დირექტორთა საბჭოს წევრების მიერ წევრს უფლება აქვს, მოითხოვოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრისგან სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომის მოწვევა და იგი უფლებამოსილია, მიმართოს აღნიშნულ კრებას..

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ბანკის დირექტორთა საბჭოს თითოეული წევრის ანაზღაურების და დასაქმების სხვა პირობებს. ბანკის დირექტორთა საბჭოს გარკვეული დადგენილებები წინასწარ უნდა დაამტკიცოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი, რომელიც სამეთვალყურეო საბჭოსთან ერთად ანაწილებს პასუხისმგებლობას დირექტორთა საბჭოს წევრებს შორის. დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობა მოიცავს შემდეგს:

- ბანკის ყოველდღიური საქმიანობის განხორციელება;
- აქციონერთა საერთო კრებისა ან სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომების დღის წესრიგის განხილვა, ყველა საჭირო ინფორმაციის მოპოვება, წინადადებების მომზადება და რეზოლუციების შედგენა;
- მომავალი წლის ბიზნეს გეგმის მომზადება და წარდგენა სამეთვალყურეო საბჭოზე დასამტკიცებლად (ასეთი ბიზნეს გეგმა უნდა შეიცავდეს ბიუჯეტს, მოგებისა და ზარალის პროგნოზირებას და ბანკის ინვესტიციების გეგმას);
- ბანკის ფულადი სახსრებისა და ფასეულობების დაკრედიტების, ანგარიშსწორების, დაფინანსების, ფულადი მომსახურებების, უსაფრთხოების, სახელმძღვანელო ადრინგებისა და ანგარიშების საკითხების განხილვა და მიდა კონტროლი;
- გადაწყვეტილებები ბანკის ფილიალებისა და სერვის ცენტრების ფუნქციონირების შესახებ, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ფილიალის მენეჯერებმა და სერვის ცენტრების ხელმძღვანელებმა შესრულონ თავიანთი ამოცანები და ფუნქციები;

Handwritten signature

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს მასკო

- შიდა აუდიტის ან გარე ინსპექტირების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის და ფილიალის მენეჯერების და სერვის ცენტრების ხელმძღვანელების მიერ წარდგენილი ანგარიშების გადახედვა; და პარალელურად შესაბამისი გადაწყვეტილებების მიღება;
- GMS-სა და სამეთვალყურეო საბჭოზე მიღებული რეზოლუციების შესრულების უზრუნველყოფა;
- სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული პოლიტიკის, კანონქვემდებარე ნორმატიული და სხვა მარეგულირებელი დოკუმენტების შემუშავება და ასეთ პოლიტიკასთან, კანონქვემდებარე ნორმატიულ და მარეგულირებელ დოკუმენტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;
- კადრების დანიშვნის, გათავისუფლების, ტრენინგისა და ანაზღაურების შესახებ გადაწყვეტილებების მიღება;
- საჭიროების შემთხვევაში, საგანგებო საერთო კრების მოწვევა; ნებისმიერი სხვა საკითხი, რომელიც შეიძლება დაეკისროს დირექტორთა საბჭოს სამეთვალყურეო საბჭოს და / ან GMS-ის მიერ; და
- ბანკის წესდებისა და მოქმედი კანონების მიერ განსაზღვრული მოვალეობების შესრულება.

დირექტორთა საბჭოს შეუძლია შემდეგი საქმიანობის განხორციელება მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცების შემთხვევაში:

- სხვა კომპანიაში აქციების მოპოვება და განკარგვა, თუ ასეთი წილის / აქციების რაოდენობა აღემატება ამ კომპანიის საერთო კაპიტალის 50.0%-ს, ან ტრანზაქციის მოცულობა აღემატება ბანკის კაპიტალის ღირებულების 2.5%-ს, წინა კალენდარული თვის ბოლოს მდგომარეობით;
- უძრავი ქონების შეძენა, მასთან დაკავშირებული საკუთრების უფლების მოპოვება და გადაცემა, თუ ასეთი გარიგება ბანკის რუტინული ეკონომიკური საქმიანობის ფარგლებს სცილდება და ასეთი გარიგების მოცულობა აღემატება ბანკის კაპიტალის ღირებულების 2.5%-ს, წინა კალენდარული თვის ბოლოს მდგომარეობით;
- ფილიალების ჩამოყალიბება და ლიკვიდაცია;
- ინვესტიციების განხორციელება, რომელთა ნაწილობრივი ან საერთო თანხა აღემატება ბანკის კაპიტალის ღირებულების 2.5%-ს, წინა კალენდარული თვის ბოლოს მდგომარეობით;
- სესხის აღება, რომლის მოცულობაც აღემატება ბანკის კაპიტალის ღირებულების 2.5%-ს, წინა კალენდარული თვის ბოლოს მდგომარეობით;
- სავალო დაფინანსების უზრუნველყოფა, თუ ასეთი დაფინანსება რუტინული ეკონომიკური საქმიანობის ფარგლებს სცილდება;
- საბანკო საქმიანობის ახალი ტიპის დაწყება ან საბანკო საქმიანობის არსებული ტიპის შეწყვეტა ან შეჩერება;
- ბიზნესის სტრატეგიის ზოგადი პრინციპებისა და ბანკის ბიზნეს გეგმის მიღება და წლიური ბიუჯეტისა და გრძელვადიანი ვალდებულებების შემუშავება და დამტკიცება;
- ბანკის ხელმძღვანელობისთვის ანაზღაურების და / ან დამატებითი სარგებლის განსაზღვრა (გენერალური დირექტორი, დირექტორთა საბჭოს სხვა წევრები და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ შერჩეული სხვა ხელმძღვანელი პირები);
- საგაქრო წარმომადგენლების დანიშვნა და გათავისუფლება;
- ისეთი ხელშეკრულების ან კონტრაქტის დამტკიცება, რომლის მიხედვითაც ბანკის ხარჯები (ერთი ან რამდენიმე ტრანშით გადასახდელი) აღემატება ბანკის კაპიტალის ღირებულების 1.0%-ს, წინა კალენდარული თვის ბოლოს მდგომარეობით;
- შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების განსაზღვრა და დამტკიცება დაკრედიტების, ინვესტიციების, უცხოური ვალუტის, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის, აქტივების შეფასების, მათი კლასიფიკაციისა და ადეკვატური უზრუნველყოფის ორგანო;
- კრედიტებსა და დეპოზიტებზე გამოყენებული მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთების განსაზღვრა და დამტკიცება;
- ბანკის აქტივების გამოსყიდვა, რომლებიც გათვალისწინებულია შესაბამისი კანონებით, მათ შორის გამოსყიდული საკუთარი აქტივები;
- მსესხებელთა ერთი ჯგუფისთვის 25.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის ყოველი კრედიტის შემთხვევაში, აუდიტებული სამეთვალყურეო საბჭოს დასტური;
- და სხვა საქმიანობა, რომელიც შეიძლება გათვალისწინებული იყოს არსებული კანონებით.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი, რომელიც პასუხისმგებელია: (i) ბანკის სახელით დამოუკიდებლად მოქმედებაზე (სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი საჭირო თანხმობით); (ii) დირექტორთა საბჭოს სხდომების თავმჯდომარეობაზე, დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და GMS-ის გადაწყვეტილებების განხორციელების ზედამხედველობაზე, სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით დავალების გადასაწილებაზე დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის, და ასევე, ბანკის სხვა მენეჯერებისთვის, და ამ მიზნით, შესაბამისი ჩრმანებების, ინსტრუქციებისა და სხვა დირექტივების გამოშვება; (iii) სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ბანკის თანამშრომლების ანაზღაურებისა და პრემიების შესახებ რეკომენდაციების წარდგენა დასამტკიცებლად; (iv) თანამშრომლების დანიშვნა და გათავისუფლება, დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებული თანამშრომლის დასაქმების გეგმის შესაბამისად; (v) ბანკის ბიზნესის მისაღწევად საჭირო ნებისმიერი სხვა საქმიანობის განხორციელება (გარდა იმათი, რომლებიც შედის აქტიონერთა საერთო კრების ან სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციის ფარგლებში), გენერალურ დირექტორს შეუძლია თავისი პირდაპირი დავალებები გადასცეს დირექტორთა საბჭოს სხვა წევრებს ან ბანკის შესაბამისი დეპარტამენტების ხელმძღვანელებს, თუ ეს მიზანშეწონილად მიაჩნია.

4.5. ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები და რისკის მართვა

ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები ცენტრალიზებულია და მის მართვას და მონიტორინგს ახორციელებს ბანკის ფინანსური დეპარტამენტი და ჯგუფის ბიუჯეტირების და ანგარიშგების დეპარტამენტი. თითოეულ შვილობილ კომპანიას ჰყავს ფინანსური ანგარიშგების ჯგუფი. მათი ფუნქციები და საქმიანობა კოორდინირებულია და კონტროლდება ჯგუფის ანგარიშგების ჯგუფის მიერ. პროცესის საერთო მონიტორინგს ხელმძღვანელობს ჯგუფის ფინანსური დირექტორი (CFO). ბანკის და ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცედურების მზიანია წლიური სრული პაკეტი და შუალედური დამოუკიდებელი და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფასს-ის და EU ფასს-ის შესაბამისად, 2017 წელს ჯგუფმა გამოსცა თავისი ფინანსური ანგარიშგების პროცედურების სახელმძღვანელო, რომელიც წარმოადგენს ინსტრუქციების და ნიმუშების კრებულს, სადაც აღწერილია მთავარი კომპონენტები, ძირითადი წესები, პროცედურები და ფინანსური ანგარიშგების მომზადების ვადები. აღნიშნული სახელმძღვანელო რეგულარულად ნახლდება ჯგუფში ან ანგარიშგების სტანდარტებში ცვლილებების საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგების პროცესი იწყება შვილობილი კომპანიის დონეზე. თითოეული შვილობილი კომპანიის ფინანსური დეპარტამენტი ამზადებს ფინანსური ანგარიშგების სრულ პაკეტს, რომელსაც მოგვიანებით გადახედავს და ამტკიცებს შვილობილი კომპანიების ფინანსური დირექტორები. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგები და საინფორმაციო პაკეტები წარედგინება ჯგუფის ბიუჯეტირების და ანგარიშგების ჯგუფს, რომელიც განიხილავს ანგარიშგებს და ახდენს მათ კონსოლიდაციას ჯგუფის და ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებებში. კონსოლიდირებული სრული პაკეტის ანგარიშს განიხილავს და ამტკიცებს ჯგუფის და ბანკის ფინანსური დირექტორი.

ფინანსური დირექტორის მიერ დამტკიცების შემდეგ ფინანსურ ანგარიშგებებს განიხილავს დირექტორთა საბჭო, აუდიტის კომიტეტი, სამეთვალყურეო საბჭო და გარეშე აუდიტორები. ბანკის და ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებები ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს, აუდიტის კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

ბანკის და ჯგუფის აუდიტის დეპარტამენტი რეგულარულად გადახედავს ბანკის და ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებს და ფინანსურ ანგარიშგებებს და წარუდგენს ფინანსურ დეპარტამენტს და ჯგუფის ანგარიშგების და ბიუჯეტირების ჯგუფს განსახილველი საკითხებით და გაუმჯობესების რეკომენდაციებით.

5. დირექტორთა საბჭოს განაცხადი

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშგების, კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებაზე შესაბამისი რეგულაციებისა და კანონის შესაბამისად. ჩვენ მივიჩნევთ რომ მმართველობითი ანგარიშგება და კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებები მთლიანობაში არის სწორი, დაბალანსებული და გასაგები და აქტიურებებს აძლევს ინფორმაციას ჯგუფის პოზიციის, საქმიანობის, ბოზნეს მოდელის და სტრატეგიის შესახებ.

დირექტორთა საბჭოს ბრძანებით

არჩილ გაჩეჩილაძე
გენერალური დირექტორი
18 სექტემბერი 2019

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

მითითებები

ბანკი	სს საქართველოს ბანკი
საბჭო	ლსს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო
ჯგუფი	ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები
დირექტორები	BCG დირექტორთა საბჭოს წევრები
ანგარიში	სს საქართველოს ბანკის მმართველობითი ანგარიში
CFO ან ფინანსური დირექტორი	ბანკის ფინანსური დირექტორი
CRO ან რისკის მართვის დირექტორი	ბანკის რისკის მართვის დირექტორი
წესდება	ბანკის წესდება
GMS	აქციონერთა საერთო კრება
ფასს	ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები
დირექტორთა საბჭო / აღმასრულებელი ხელმძღვანელობა	ბანკის და ჯგუფის დირექტორთა საბჭო
სამეთვალყურეო საბჭო	ბანკის და ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭო
მომგებიანობა საშუალო საკუთარ კაპიტალზე (ROAE)	აქციონერებისთვის მიკუთვნებული მოგება, გაყოფილი საშუალო ყოველთვიურ აქციონერებისთვის მიკუთვნებულ მთლიანი კაპიტალის მაჩვენებელზე. აქციონერებისთვის მიკუთვნებული მთლიანი კაპიტალი შედგება სააქციო კაპიტალისგან, დამატებით გადახდილი კაპიტალისგან, გაუნაწილებელი მოგებისგან და სხვა რეზერვებისგან.
საკრედიტო პორტფელი	ამ რეპორტის მიზნებისთვის „საკრედიტო პორტფელი“, „სესხები“ წარმოადგენს მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების ჯამს ასევე მთლიანი სესხები და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი წარმოდგენილია ხელშეკრულებით დარიცხული მისაღები საპროცენტო შემოსავლის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით. ამას არ აქვს გავლენა წმინდა სესხების ბალანსზე. მენეჯმენტი თვლის რომ ეს მეთოდი ყველაზე სწორად და მართებულად წარმოაჩენს სესხის პორტფელს

საქართველო
სანოტარო აქტი

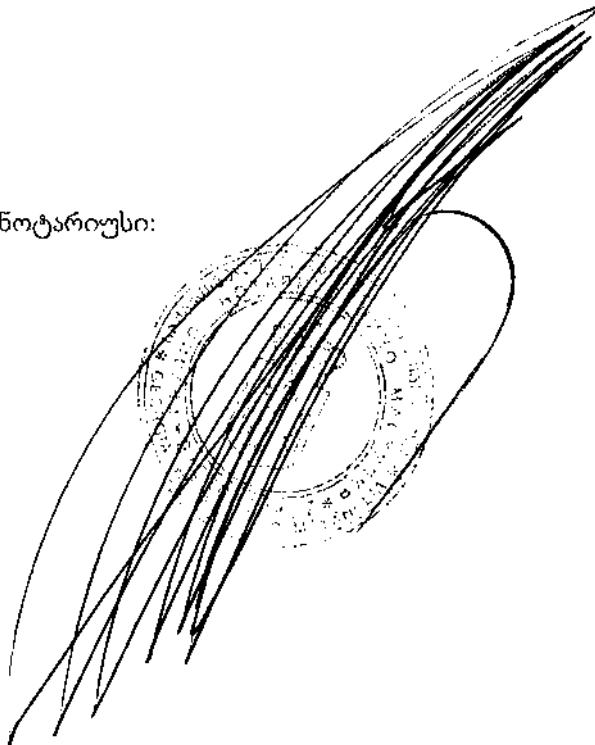
ორიათასცხრამეტი წლის ოცდახუთ სექტემბერს მე, ნოტარიუსი, ნინო მასხულია, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ.თბილისი, შალვა დადიანის ქუჩა №12, ვამოწმებ მთარგმნელის, ქალბატონი მზია თულიანის ხელმოწერის სინამდვილეს, ორმოცდათვრამეტ გვერდზე, ექვს ცალად, რომელმაც ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე თარგმნა შპს „იუა“-ს სახელით, ბატონი ოლეგ იუშენკოვის მიერ 2019 წლის 18 სექტემბერს ხელმოწერილი ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში - მმართველობითი ანგარიში 2018/სს „საქართველოს ბანკი“, ხელმოწერილი გენერალური დირექტორის, ბატონი არჩილ გაჩეჩილაძის მიერ 2019 წლის 18 სექტემბერს.

ქალბატონი მზია თულიანი, დაბადებული 1952 წლის 17 აპრილს თბილისში, პირადი №01009023304, რეგისტრირებული ქ.თბილისში, ო.დგებუაძის ქუჩა N1, ბინა 236, პროფესიით არის ინგლისური ენის სპეციალისტი, რაც დასტურდება, ილია ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის უცხო ენათა სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის მიერ 1974 წლის 17 ივლისს გაცემული დიპლომით Я N176788.

მთარგმნელი გაფრთხილებულია იმ პასუხისმგებლობის შესახებ, რომელიც მოჰყვება არაზუსტ თარგმანს.

გადახდილია 823,28 ლარი - აქედან: საზღაური 696,00 ლარი ხელმოწერის ნამდვილობის დამოწმებისათვის, „სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისთვის დადგენილი საფასურის ოდენობის, მათი გადახდევენების წესისა და მომსახურების ვადების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბრის N507 დადგენილების 31.3. მუხლის საფუძველზე, 2,00 ლარი რეგისტრაციის საზღაური, ამავე დადგენილების 39-ე მუხლის საფუძველზე, ხოლო 125,28 ლარი დღგ, თანახმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლისა.

ნოტარიუსი:



ნინო მასხულია

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N191178937



სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

25.09.2019 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

ნინო მასხელია

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ.თბილისი, შალვა დადიანის ქუჩა N12.

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

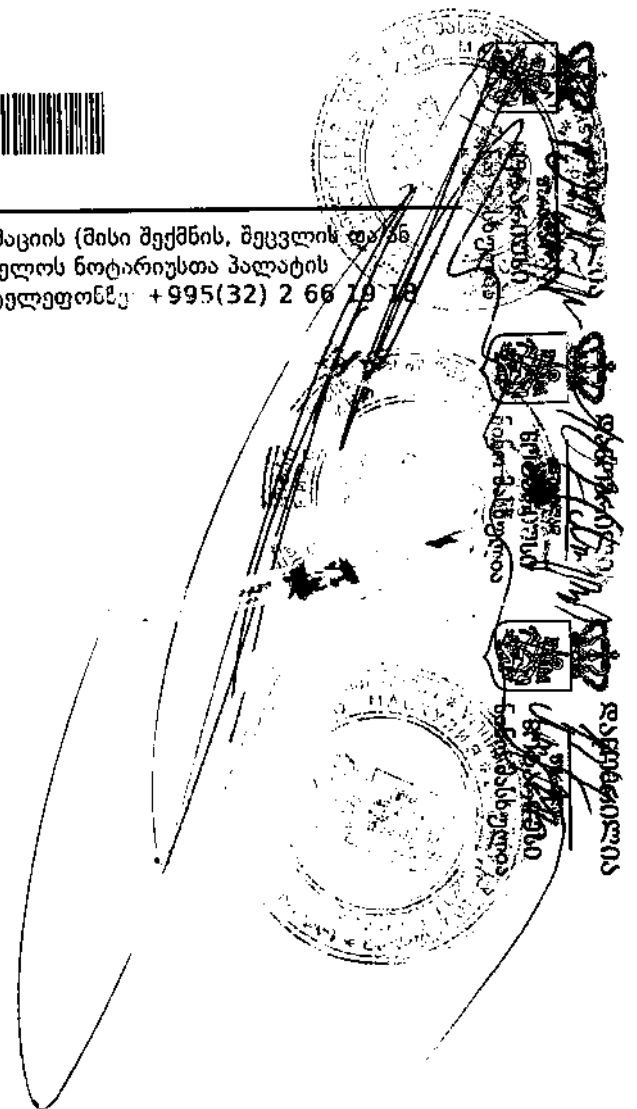
2997150

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

92527956683519



სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან
გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის
ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე +995(32) 2 66 19 18



ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერსა და სამეთვალყურეო საბჭოს -

ჩვენ სს „საქართველოს ბანკის“ აუდიტირებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 13 მარტს გაცემულ დასკვნაში და აუდიტირებულ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 13 აგვისტოს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- წლიურ ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- წლიურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

18 სექტემბერი 2019

მმართველობითი ანგარიში 2018



საქართველოს ბანკი
BANK OF GEORGIA

შინაარსი

1.	შესავალი.....	1
1.1.	ჩვენს შესახებ.....	1
1.2.	ჯგუფის სტრუქტურა	2
2.	საქმიანობის მიმოხილვა.....	3
2.1.	სტრატეგია.....	3
2.1.1.	მიმდინარე სტრატეგიის განხორციელება	4
2.1.2.	საბანკო საბანკო საქმიანობა – კლიენტზე ორიენტირებული, მულტიბრენდული სტრატეგია.....	4
2.1.3.	კორპორატიული საბანკო საქმიანობა.....	6
2.1.4.	დაგროვილი ქონების მართვა	6
2.2.	გაუმჯობესებები.....	6
2.2.1.	ღრმა ანალიზი	6
2.2.2.	ციფრული/ელექტრონული საბანკო მიმართულება	7
2.2.3.	ეფექტურობის ზრდა და ოპტიმიზაცია	8
2.3.	ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები.....	9
2.4.	რისკის მართვა.....	11
2.5.	ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	21
2.6.	წილის გამოსყიდვა	26
3.	არაფინანსური ინფორმაცია.....	26
3.1.	რესურსები და პასუხისმგებლობები	26
4.	კორპორატიული მმართველობა	38
4.1.	კორპორატიული მართვის ჩარჩო.....	38
4.2.	აქციონერთა ჩართულობა	39
4.3.	სამეთვალყურეო საბჭო, BGG საბჭო და კომიტეტები.....	41
4.4.	დირექტორთა საბჭო.....	51
4.5.	ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები და რისკის მართვა.....	54
5.	დირექტორთა საბჭოს განაცხადი.....	54
	მიითითებები	55

1. შესავალი

1.1. ჩვენს შესახებ

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა 1994 წლის 21 ოქტომბერს, როგორც სააქციო საზოგადოება („სს“) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები ქმნიან კომპანიათა ჯგუფს („ჯგუფი“).

ჯგუფი ახორციელებს: ა) საცალო საბანკო მომსახურებას ბ) კორპორატიულ საბანკო მომსახურებას და დაგროვილი ქონების მართვას საქართველოში და გ) საბანკო ოპერაციებს ბელარუსში („BNB“). დამხმარე ბიზნეს მიმართულებებს ასევე წარმოადგეს ლიზინგი და გადახდის სერვისები. ჯგუფის ძირითადი კომპანია არის საქართველოში წამყვანი უნივერსალური ბანკი - სს საქართველოს ბანკი. ჯგუფის მიზანია ისარგებლოს საქართველოს ეკონომიკის უპირატესი ზრდით მისი საცალო და კორპორატიული საბანკო მომსახურებების საშუალებით. ბანკის მიზანია მიიღოს მისი სტრატეგიის ფარგლებში გამოყენებულ აქტივებზე შემოსავალი წლიურად სულ მცირე 20% (ROAE) და მისი საკრედიტო პორტფელის 15%* წლიური ზრდა.

2018 წლის 31 დეკემბერს ბანკს ჰქონდა 276 სერვისცენტრი საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში. ბანკის რეგისტრირებული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0160, გაგარინის ქუჩა 29ა.

მფლობელობა

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო ჯგუფი“ იყო ბანკის მთავარი აქციონერი და ფლობდა ბანკის აქციების 79.78%-ს, ხოლო აქციების 19.78%-ს ფლობდა „ბიჯეო გრუფ ფლს“. აქციების დარჩენილ 0.45%-ს ფლობს 1000-მდე სხვადასხვა პირი საქართველოს საფონდო ბირჟაზე.

2018 წლის 29 მარტამდე სს „ბიჯეო ჯგუფი“ სრულად ფლობდა ინგლისსა და უელსში დაფუძნებული ღია სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო გრუფ ფლს“ („BGEO“), რომელიც იყო ბანკის საბოლოო მშობელი კომპანია. „ბიჯეო გრუფ ფლს“-ს აქციები შეყვანილი იყო გაერთიანებული სამეფოს მარეგისტრირებული ორგანოს ოფიციალური ნუსხის პრემიუმ დაშვების სეგმენტში და უფლება ჰქონდა ევაჟრა ღსს „ლონდონის საფონდო ბირჟის“ რეგისტრირებული ფასიანი ქაღალდების მთავარ ბაზარზე, რაც ძალაში იყო 2012 წლის 28 თებერვლიდან.

2017 წლის 3 ივლისს „ბიჯეო გრუფ ფლს“-მ გამოაცხადა საკუთარი განზრახვის შესახებ, რომელიც ითვალისწინებდა ბიჯეო ჯგუფის გაყოფას ლონდონში რეგისტრირებულ საბანკო ბიზნესად - ღსს „საქართველოს ბანკის ჯგუფად“ და ლონდონში რეგისტრირებულ საინვესტიციო ბიზნესად - ღსს „საქართველოს კაპიტალად“, 2018 წლის პირველი ნახევრის ბოლოსთვის. გაყოფა განხორციელდა 2018 წლის 29 მაისს და ღსს „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ გახდა სს „ბიჯეო ჯგუფის 100%-ის მფლობელი აქციონერი, ბანკის საბოლოო აქციონერი.

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, „ბიჯეო გრუფ ფლს“ ამოღებულია საფონდო ბირჟის რეგისტრიდან და გარდაიქმნა „ბიჯეო გრუფ ლიმიტედად“, ინგლისში დარეგისტრირებულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიად, მაშინ როცა ორი გაყოფილი სუბიექტი: „ბიჯეო გრუფ ფლს“ (დაშვებული გაერთიანებული სამეფოს ლისტინგის ოფიციალური სიის პრემიუმ ლისტინგში და რომელიც სავაჭროდ გატანილია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე ტიკერით BGEO) და „საქართველოს კაპიტალი“, (დაშვებული გაერთიანებული სამეფოს ლისტინგის ოფიციალური სიის პრემიუმ ლისტინგში და რომელიც სავაჭროდ გატანილია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე ტიკერით CGEO) აგრძელებენ ოპერაციებს როგორც დამოუკიდებელი ლონდონის ლიტინგში შეტანილი კომპანიები.

2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქვემოთ ჩამოთვლილი აქციონერები ფლობდნენ ღსს „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“-ს (BoGG) და შესაბამისად ღსს „ბიჯეო გრუფი“-ს მთლიანი გამოშვებული აქციების 3.0%-ზე მეტს. სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად ფლობდნენ გამოშვებული აქციების 3.0%-ზე ნაკლებს..

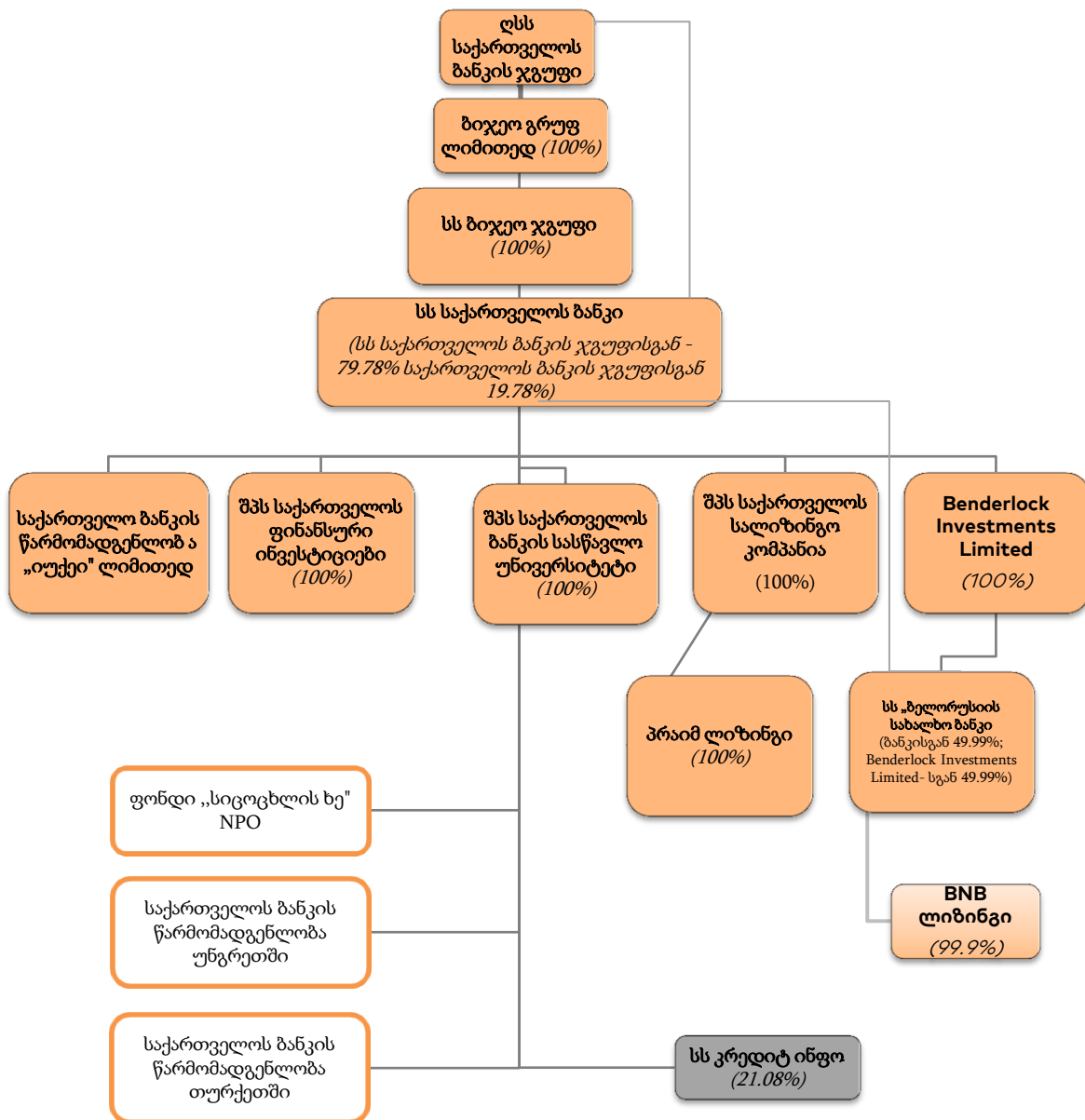
აქციონერი	31 დეკემბერი 2018(BoGG)	31 დეკემბერი 2017(BGEO Group plc)
JSC Georgia Capital	19.90%	-
Harding Loevner Management LP	4.66%	8.32%
JP Morgan Asset Management	3.01%	2.34%
Norges Bank Investment Management	2.56%	3.11%
სხვები	69.87%	86.23%
სულ	100.00%	100.00%

* 2019 წლის ივნისში წლიური საკრედიტო პორტფელის ზრდის გეგმა გადაფასდა 15-20%-დან 15%-მდე.

** აქციების პროცენტული მაჩვენებლის გაანგარიშების მიზნით, დენომინატორი მოიცავს გამოშვებული აქციების მთლიან რაოდენობას, რომელიც მოიცავს ტრასტში არსებულ აქციებს BoGG ჯგუფის კომპანიების წილობრივი ინსტრუმენტების ანაზღაურების მიზნით

1.2. ჯგუფის სტრუქტურა

სს საქართველოს ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები ქმნიან კომპანიების ჯგუფს, რომლის ძირითადი ბიზნეს-საქმიანობა მოიცავს საბანკო მომსახურებებს კორპორატიული და ინდივიდუალური კლიენტებისთვის. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის სს „საქართველოს ბანკის“ მფლობელობა ვრცელდებოდა ძირითადად შემდეგ კომპანიებზე:



2. საქმიანობის მიმოხილვა

2.1. სტრატეგია

სს საქართველოს ბანკი ჯგუფის მთავარი კომპანიაა, აქედან გამომდინარე ბანკის სტრატეგია ანალოგიურია დამოუკიდებელ და კონსოლიდირებულ დონეზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს მანდატი მოიცავს ბანკის რისკისადმი მიდრეკილებასა და რისკისადმი ტოლერანტულობის შეფასებას, ასევე, რისკის საფრთხეების მონიტორინგს, რათა ბანკის წინაშე არსებული მთავარი რისკების ხასიათი და მოცულობა შეესაბამებოდეს ბანკის საერთო და სტრატეგიულ მიზნებს.

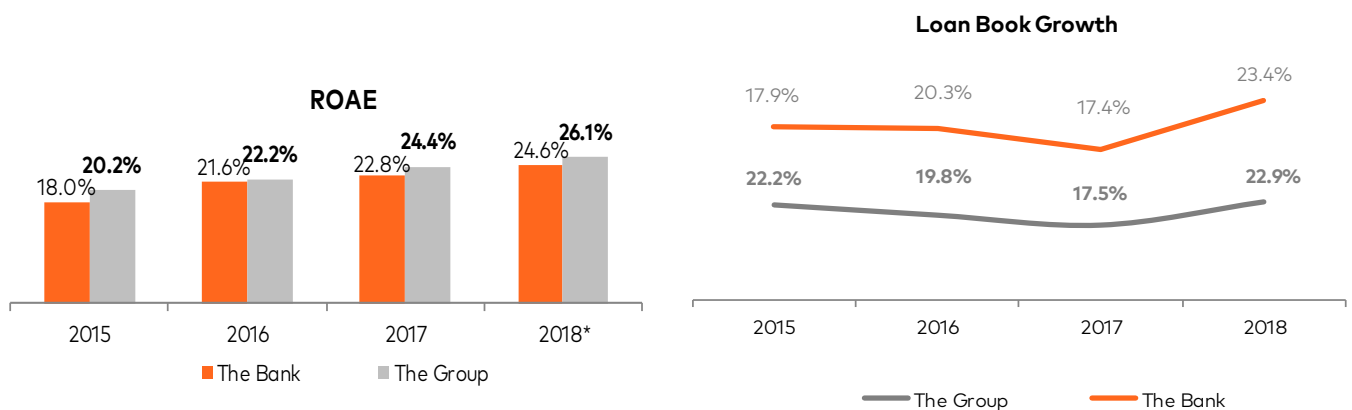
სტრატეგია

ბანკის მიზანია ისარგებლოს საქართველოს ეკონომიკის უპირატესი ზრდით მისი საცალო და კორპორატიული საბანკო მომსახურებების საშუალებით. ბანკის მიზანია მიიღოს მისი სტრატეგიის ფარგლებში (i) გამოყენებულ აქტივებზე შემოსავალი წლიურად სულ მცირე 20% (ROAE) და (ii) მისი საკრედიტო პორტფელის 15% წლიური ზრდა. ბანკის სტრატეგიული პრიორიტეტები საშუალოდან გრძელვადიან პერიოდში შემდეგია:

2019 წლის ივნისში ჯგუფმა შეცვალა ჯგუფის და ბანკის სტრატეგია:

- საცალო საბანკო საქმიანობის კლიენტზე ორიენტირებული მოდელი, რომელიც ორიენტირებულია კლიენტის წარმატებაზე.** ბანკმა დაიწყო კლიენტზე ორიენტირებულ მოდელზე გადასვლა, რომელიც ითვალისწინებს ფილიალების გაფართოებას და გადაკეთებას, საერთაშორისო მენეჯმენტის საკონსულტაციო ფირმასთან კონსულტაციის საფუძველზე, რომელიც წარმოადგენს დამოუკიდებელ კონსულტანტს; კლიენტზე ორიენტირებული მომსახურების გაწევას „ფრონტ-ოფისის“ პერსონალის ტრენინგის გზით, რომლის მიზანია ჯგუფის მთლიანი პროდუქტის გაყიდვა და მომსახურება და მათი დროის გამოთავისუფლებას იმ პროცესების გადატანით ბექ-ოფისში, რომელიც არ არის კლიენტზე ორიენტირებული; და კლიენტზე ორიენტირებული ციფრული ქსელების განვითარებას. კლიენტზე ორიენტირებული ფილიალების გაფართოება და კლიენტზე ორიენტირებული მოდელის განხორციელება დასრულდა 2017 წლის ბოლოს და ბანკი უკვე მუშაობს ამ მოდელზე. საცალო საბანკო საქმიანობაში მთავარი საორიენტაციო სფეროა ბანკის კლიენტებისთვის მომსახურებების გაწევა მოხერხებული ქსელებით და გადახდის ეკოსისტემით და საუკეთესო გადაწყვეტაზე დაფუძნებული მომსახურების შეთავაზება სპეციალური პროდუქტების და მომსახურებების შემუშავებით, სიღრმისეული ანალიზის, ოპტიმიზირებული პროცესების და ციფრული ეკოსისტემის დახმარებით. საცალო საბანკო ბიზნესში გაფართოვებას ვგეგმავთ გაზრდილი კლიენტების კმაყოფილების ხარჯზე, რის მიღწევასაც ვგეგმავთ ციფრულიზაციისა და კლიენტის ცენტრზე მორგებული საბანკო მომსახურების შეთავაზებით.
- „სოლო“ და მცირე და საშუალო საწარმოების კლიენტების ზრდა.** ბანკმა მიაღწია თავის მიზანს - 40,000 „სოლო“ კლიენტი 2018 წლის ბოლოს, რომელიც განხორციელდა მოცემულ ვადამდე, კერძოდ: 2018 წლის მესამე კვარტალში, და ამჟამად ჰყავს 44,000-ზე მეტი „სოლო“ კლიენტი. ბანკი აპირებს გაზარდოს მისი „სოლო“ ფრანჩიზა არსებული კლიენტების ჩართულობისა და ლოიალობის საშუალებით და მიზნად ისახავს გააორმაგოს მოგება 112 მილიონამდე 3 წელიწადში, საუკეთესო მომსახურების, ციფრულიზაციის და კლიენტზე მორგებული შეთავაზებებით. ბანკი ასევე აპირებს გაზარდოს მისი SME კლიენტების რაოდენობა და გაგრძელოს კომპლექსური სოლო საბანკო მომსახურებების გაწევა მფლობელებისთვის და მისი SME კლიენტების აღმასრულებლებისთვის და საცალო ბანკინგის მომსახურებები მათი თანამშრომლებისთვის.
- შემდგომი ზრდა კორპორატიულ საბანკო საქმიანობაში (CB) წარმატებული დეკონცენტრაციის შემდეგ.** ბანკმა და ჯგუფმა წარმატებით მიაღწია მის მიზანს, შეამციროს მთლიანი საკრედიტო პორტფელით გათვალისწინებული მისი ათი უმსხვილესი რისკის პოზიცია 10%-მდე. 2018 წელს, ბანკმა განაახლა კორპორატიულ საბანკო საქმიანობაში (CB) ზრდა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მისი მთავარი ათი კლიენტის მთლიან საკრედიტო პორტფელთან შეფარდების კოეფიციენტი შეადგენდა 8.4%-ს, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებულ 8.7%-თან შედარებით (გაანგარიშდა სს საქართველოს ბანკის კონსოლიდირებული მონაცემების საფუძველზე, რომელიც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბანკი აპირებს კვლავ გაზარდოს კორპორატიული საბანკო საქმიანობის საკრედიტო პორტფელი, იმ მიზნით, რომ შენარჩუნდეს ძირითადი ათი უმსხვილესი მსესხებლის კონცენტრაცია მთლიანი საკრედიტო პორტფელის არანაკლებ 10%-მდე. კორპორატიული საბანკო საქმიანობა ასევე ორიენტირებულია ახალი არასაკრედიტო პროდუქტების განვითარებაზე, როგორიცაა ფაქტორინგი, მიწოდების ქსელის დაფინანსება და შუალედური დაფინანსების პროდუქტები. კორპორატიული საბანკო საქმიანობის მთავარი სტრატეგიული მიზნებია წლიურად სულ მცირე 20% (ROAE) და საკრედიტო პორტფელის 15%-20% წლიური ზრდა.
- საკომისიო შემოსავლის გაზრდა.** ბანკის და ჯგუფის მიზანია ყურადღება გაამახვილოს CB-ს კლიენტების შემოსავლიდან და კერძოდ მისი სავაჭრო ფინანსური ფრანჩიზისგან საკომისიო შემოსავლების გაზრდაზე, რომელიც ბანკის აზრით ყველაზე მღიერია რეგიონში.
- რეგიონული კერძო საბანკო ჰაბი.** ბანკი დარწმუნებულია, რომ საქართველოს აქვს კარგი მდებარეობა საიმისოდ, რომ მისი შედარებით თანამედროვე მარეგულირებელი სისტემის (მათ შორის AML კანონმდებლობა, რომელიც მოითხოვს, რომ ორგანიზაციებს, მათ შორის კომერციულ ბანკებს ჰქონდეთ ანგარიშგება, რათა შეამოწმონ და ასახონ საექსპო გარიგებები და ფულადი ტრანზაქციის ანგარიშგება, რომელიც აღემატება 30,000 ლარს, ან უცხოურ ვალუტაში ეკვივალენტურ თანხას), მომხმარებელი დაცვის მაღალი სტანდარტებისა და ხელსაყრელი საგადასახადო კანონმდებლობის გამო გახდეს რეგიონის კერძო საბანკო ჰაბი. დაგროვილი ქონების მართვის მიმართულება ითვალისწინებს პირადი საბანკო მომსახურებების გაწევას მაღალი შემოსავლების მქონე ფიზიკური პირებისთვის 76 ქვეყანაში და სთავაზობს საინვესტიციო მართვის პროდუქტებს საერთაშორისო მასშტაბით წარმომადგენლობების მეშვეობით ლონდონში, ზუდაპეშტში, სტამბულში და თელ-ავივში. ეს მიმართულება იყენებს ბანკის ცოდნასა და შესაძლებლობებს ქართულ და მეზობელ ბაზრებზე კვლევის და ექსპერტიზის თვალსაზრისით.

2.1.1. მიმდინარე სტრატეგიის განხორციელება



ROAE - 20%+

ჩვენ მუდმივად ვახორციელებთ შემოსავლების ზრდას 20%-ს ზემოთ.

საკრედიტო პორტფელის c.15-20%**

2017 წლის დასრულებამდე, საკრედიტო პორტფელის ზრდა ორიენტირებული იყო საცალო საბანკო საქმიანობაზე, ხოლო კორპორატიულ საბანკო საქმიანობაში ჩვენი მიზანი იყო ჩვენი ათი უმსხვილესი მსესხებლის კონცენტრაციის შემცირება მთლიანი საკრედიტო პორტფელის 10%-მდე. კორპორატიული საბანკო საქმიანობის პორტფელში რისკის წარმატებული დეკონცენტრაციის შემდეგ, კრედიტირების ზრდა ამაჟამად უფრო დაბალანსებულია საცალო და კორპორატიულ საბანკო საქმიანობებს შორის და ჩვენი რწმენით ეს ტენდენცია გაგრძელდება.

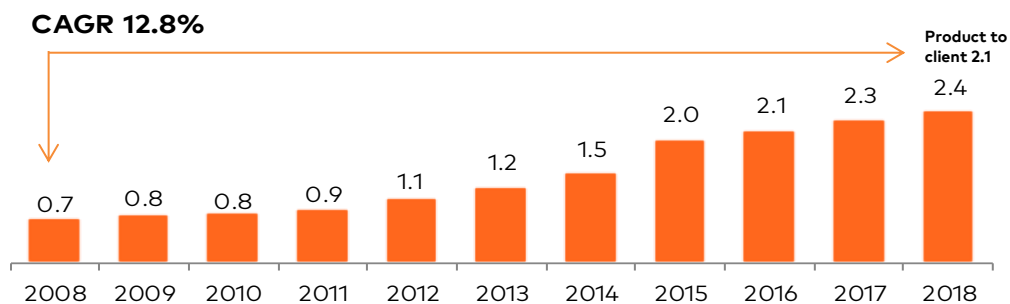
2018* - ჯგუფი 26.3%/ ბანკი 24.8%

2018 - ჯგუფი 22.9%/ ბანკი 23.4%***

2.1.2. საცალო საბანკო საქმიანობა - კლიენტზე ორიენტირებული, მულტიბრენდული სტრატეგია

ბოლო ათწლეულის განმავლობაში, საცალო საბანკო საქმიანობა არის ზრდის მთავარი ფაქტორი და ინარჩუნებს ეფექტურ მაჩვენებლებს - ჰყავს 2.4 მილიონი კლიენტი, საცალო საკრედიტო პორტფელის 24.2% წლიური ზრდა. ბოლო რამდენიმე წელი აღსანიშნავი იყო პროდუქტზე ორიენტირებიდან - კლიენტზე ორიენტირებულ ბიზნეს მოდელზე წარმატებული ტრანსფორმაციით, რაც უზრუნველყოფს უფრო ეფექტურ ინდივიდუალურ მომსახურებებს საქართველოს ბანკის მულტიბრენდული სტრატეგიის მეშვეობით. ჩვენ მივაღწიეთ მნიშვნელოვან შედეგებს პოპულარული ციფრული პლატფორმების შექმნაში, როგორიცაა ჩვენი მობილური საბანკო აპლიკაცია (mBank) და მიმზიდველი ლოიალობის პროგრამები, ორივე ზემოაღნიშნული შეადგენს კლიენტზე ორიენტირებული ბიზნეს მოდელის განუყოფელ ნაწილს, და ორიენტირებულნი ვართ კლიენტთან მყარი ურთიერთობების დამყარებაზე.

საცალო საბანკო მომსახურების 2.4 მილიონი კლიენტი



ჩვენი საცალო საბანკო საქმიანობა შედგება ოთხი სეგმენტისგან: Express Bank ნებისმიერი საცალო კლიენტებისთვის; საქართველოს ბანკის წამყვანი საცალო ქსელის ბრენდი; „სოლო“ - მაღალ შემოსავლიანი საცალო კლიენტებისთვის; და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) საბანკო მომსახურება. თითოეული სეგმენტი ემსახურება და ორიენტირებულია მათი კლიენტების სპეციალურ საჭიროებებზე.

* 2018 წლის შედეგები კორექტირდა 45.4 მლნ ლარის გაყოფასთან დაკავშირებული ხარჯებით, 8.0 მლნ ლარის გაყოფასთან დაკავშირებული კორპორატიული მოგების გადასახადით მიღებული მოგებით, 3.9მლნ ლარის ყოფილი გენერალური დირექტორის შრომითი საქმიანობის შეწყვეტის გასამრჯელოთი (მოგების გადასახადის გამოკლებით) და 30.3 მლნ. ლარის გადავადებული საგადასახადო ნაშთების ერთჯერადი გადაფასებით.

**2019 წლის ივნისში წლიური საკრედიტო პორტფელის ზრდის გეგმა გადაფასდა 15-20%-დან 15%-მდე.

***ამ მმართველობითი ანგარიშის მიზნებისთვის საკრედიტო პორტფელი წარმოადგენს მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების ჯამს.

Segments



Strategic focus

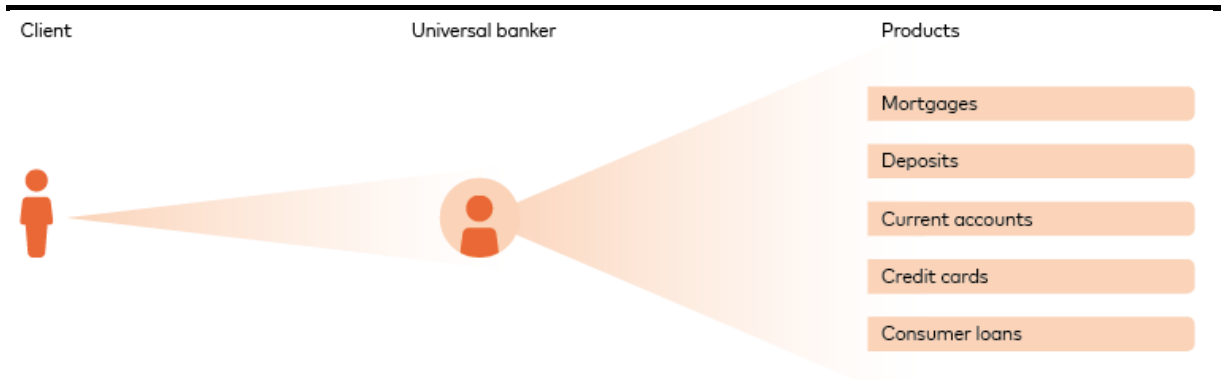
მომგებიანობა და ზრდა კლიენტზე ორიენტირებული ბიზნეს მოდელის მეშვეობით

კლიენტები

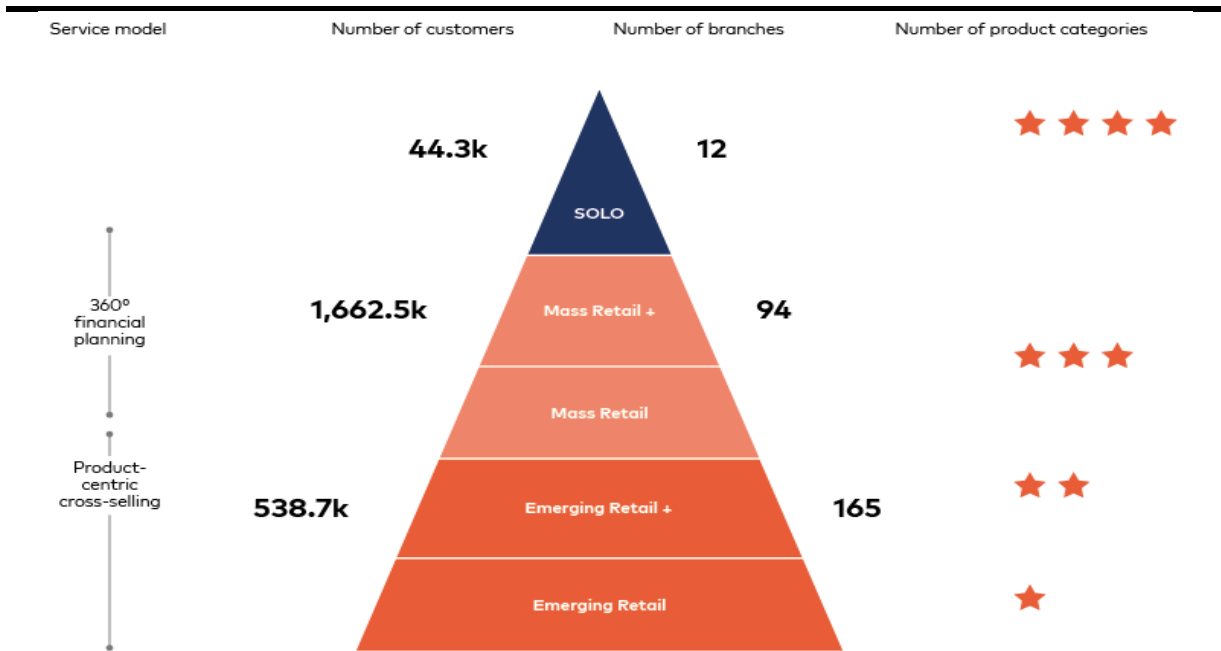
539 k	1,663 k	44 k	195 k
2018 მოგება*			
40 მლნ ლარი +2.0 % y-o-y	109 მლნ ლარი -1.4% y-o-y	56 მლნ ლარი +31.4% y-o-y	79 მლნ ლარი +58.2% y-o-y
მოგება თითოეულ კლიენტზე*			
75 ლარი	67 ლარი	1,455 ლარი	440 ლარი
P/C კოეფიციენტი			
3.3	1.7	5.4	1.4
ფილიალები			
165	94	12	n/a

* გაყოფასთან დაკავშირებულ ხარვეზზე და გადავადებული საგადასახადო ნაშთების გადაფასების ერთჯერადი გავლენა.

ფილიალის საოპერაციო მოდელი
კლიენტზე ორიენტირებული მიდგომა



საგალო საბანკო საქმიანობის კლიენტის სეგმენტაცია



2.1.3. კორპორატიული საბანკო საქმიანობა

საქართველოს ბანკის კორპორატიული საბანკო მომსახურება (CB), c 2,500 კლიენტით 2018 წლის ბოლოს, არის კორპორატიული საბანკო გადაწყვეტის წამყვანი პროვაიდერი საქართველოში. ჩვენი კორპორატიული საბანკო საქმიანობის ფრანშიზა იყენებს საუკეთესო გამოცდილებას პროდუქტის შემუშავებაში და სრულად ფლობს ინფორმაციას თითოეული კლიენტის შესახებ მომგებიანი ტრანზაქციების განხორციელებისთვის ბანკისთვის და მაქსიმალური მომსახურების შეთავაზებისთვის კლიენტებისთვის.

2018 წელს კორპორატიული საბანკო მომსახურების პორტფელი კვლავ განაგრძობს ზრდას ამ შემდეგ, რაც ჩვენი სტრატეგიული მიზანი, რომელიც ითვალისწინებს კორპორატიული საბანკო მომსახურების საკრედიტო პორტფელის დეკონცენტრაციას და რეპოზიციას, წარმატებით განხორციელდა 2017 წლის ბოლოს. CB-ს დამოუკიდებელი ბანკის საკრედიტო პორტფელმა შეადგინა 2.4 მილიარდი ლარი 2018 წლის 31 დეკემბერს, 19.7% წლიურად. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მისი მთავარი ათი კლიენტის მთლიან საკრედიტო პორტფელთან შეფარდების კოეფიციენტი შეადგენდა 8.4%-ს.

ვინაიდან ბანკი აპირებს კვლავ გაზარდოს კორპორატიული საბანკო საქმიანობის საკრედიტო პორტფელი, საქართველოს ბანკი აგრძელებს რისკის კონცენტრაციის გონივრულ მართვას იმ მიზნით, რომ შენარჩუნდეს ძირითადი ათი უმსხვილესი მსესხებლის კონცენტრაცია მთლიანი საკრედიტო პორტფელის არანაკლებ 10%-მდე. კორპორატიული საბანკო მომსახურების საკრედიტო პორტფელის მიზანია c.15% ზრდა და ჩვენი მიზანია ROAE სულ მცირე 20%+ ზრდა.

2.1.4. დაგროვილი ქონების მართვა

საქართველოს ბანკის დაგროვილი ქონების მართვა ემსახურება მაღალშემოსავლიან ფიზიკურ პირებს და სთავაზობს საინვესტიციო მართვის პროდუქტებს საერთაშორისო მასშტაბით, წარმოდგენილია მეშვიშობით ლონდონში, ზუდაპეშტში, სტამბულში და თელ-ავივში. ჩვენი კლიენტთა ბაზა დაგროვილი ქონების მართვაში გაიზარდა 1,528 კლიენტამდე 76 ქვეყანაში, ეს მაჩვენებელი 2017 წელს შეადგენდა 1,434 კლიენტს - 75 ქვეყანაში.

2019 წლის იანვარში, საქართველოს ბანკმა გახსნა ოფისი თბილისის ცენტრში, რომელიც ემსახურება დაგროვილი ქონების მართვის კლიენტებს. პარალელურად შეიქმნა ახალი საფირმო სიმბოლიკა დაგროვილი ქონების მართვისთვის, რომელიც ეფუძნება როგორც საქართველოს, ასევე ბანკის ძალისხმევებს. ქვეყანას აქვს მთელი რიგი უპირატესობები, როგორიცაა სტაბილურობა, ლიბერალური საგადასახადო სისტემა, ინოვაციური ფინანსური მომსახურებები, მზარდი ეკონომიკა და საერთაშორისო ინვესტირების დაცვა. საქართველოს ბანკი არის წამყვანი ბანკი, რომელსაც აქვს მაღალი შემოსავლები, მუდმივად ვითარდება და ცნობილია საიმედოობით. ჩვენი სტრატეგიული მიზანი დაგროვილი ქონების მართვაში არის რეგიონულ ჰაზად გარდაქმნა კერძოკლიენტებისთვის საბანკო მომსახურების გასაწევად და მისი კლიენტთა ბაზის გაფართოება მეზობელ ქვეყნებში. სტაბილური ბიზნეს გარემო საქართველოში და საქართველოს ბანკის რეპუტაცია და გამოცდილება განაპირობებს გახდეს იდეალური ბანკი მაღალშემოსავლიანი ფიზიკური პირებისთვის საქმიანი ურთიერთობისთვის. საქართველოს ბანკი არის ციფრული ძლიერი ბანკი, თუმცა ჩვენ ყოველთვის ვიყენებთ ინდივიდუალურ მიდგომას ჩვენი კლიენტების საჭიროებების მიხედვით.

2.2. გაუმჯობესებები

2.2.1. ღრმა ანალიზი

პროდუქტზე ორიენტირებული მოდელის კლიენტზე ორიენტირებული მიდგომით ჩანაცვლების გარდა, ჩვენ აქტიურად დავაბანდეთ ჩვენი რესურსები კრედიტების მართვის გადასაყვანად საგალო საბანკო საქმიანობაში. კერძოდ, 2017 წელს ჩვენ დავამატეთ მანქანური სწავლების ინსტრუმენტები მანამდე გამოყენებულ ტრადიციულ სტატისტიკურ მონაცემებს და უკვე 2018 წელს ღრმა ანალიზის

* წლიური საკრედიტო პორტფელის ზრდა გადაფასდა 15-20%-დან 15%-მდე 2019 წლის ივნისში

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

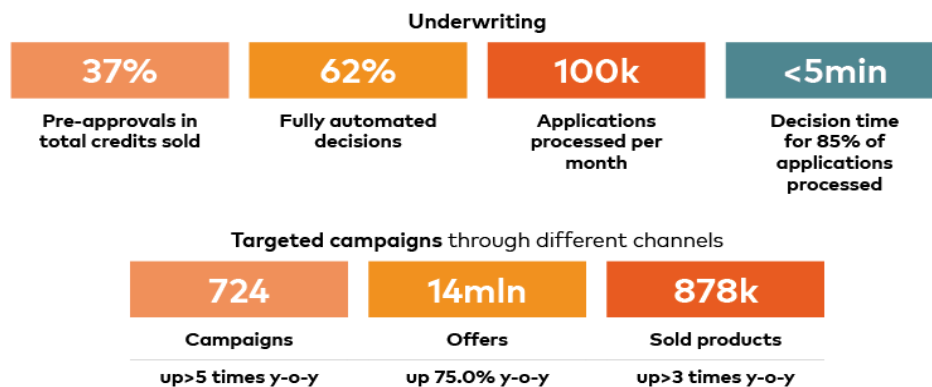
მეთოდები, როგორც კლიენტის საფულის შეფასება და დეფოლტის პროგნოზის ალბათობა მანქანური სწავლების ალგორითმებით, ჩვეულებრივი საქმიანობა გახდა. შედეგად გაიზარდა ჩვენი შესაძლებლობები პროგნოზულ მოდელირებაში, აქედან გამომდინარე ჩვენი მიზანია ჩვენი საკრედიტო, ინკასაციის და კამპანიის მართვის შემდგომი ოპტიმიზაცია საცალო საბანკო მომსახურებაში.

2018 წელს ჩვენ დაგეგმეთ ახალი ანალიტიკური ინსტრუმენტები ტექნოლოგიური ლიმიტების შერჩევის და კლიენტების გადინების პროგნოზირების მიზნით. ჩვენი საცალო საბანკო მომსახურების კლიენტების ქცევითი ტენდენციების შესახებ მკაფიო წარმოდგენის მიღების მიზნით, ჩვენ მათი კლასიფიკაცია ლოიალობის შკალაზე განვახორციელეთ ისეთი მაჩვენებლების საფუძველზე, როგორცაა საქართველოს ბანკში მათი ჩართულობის დროითი დიაპაზონი, სიხშირის და ფულადი ღირებულება. კლიენტის ანალიზი ლოიალობის კლასიფიკაციის მეშვეობით შესაძლებლობას გვაძლევს გავაკეთოთ კლიენტის ურთიერთობის პროგნოზირება ბანკთან და მივიღოთ შესაბამისი ზომები მათ შესანარჩუნებლად და მათი კმაყოფილების დონის ასამაღლებლად.

2018 წელს ავტომატიზირებული გადაწყვეტილება შეადგენდა საცალო საბანკო საქმიანობაში საერთო სამომხმარებლო საკრედიტო გაყიდვების 75%-ს და გაყიდვების 59% განპირობებული იყო აქტიური კამპანიის მართვით. საცალო საბანკო მომსახურების საკრედიტო გაყიდვებში ავტომატიზირებული გადაწყვეტილების წილი გაიზარდა 11%-დან 2017 წელს - 47%-მდე 2018 წელს და გაყიდვების 29% განპირობებული იყო კამპანიის მართვით. 2018 წელს კამპანიები მოიცავდა მთლიანობაში 19.5 მილიონ ლონისძიებას, სატელეფონო ზარებით, შეტყობინებებით და მომდევნო საუკეთესო შეთავაზებით (NBO).

2018 წელი ასევე აღსანიშნავი იყო ჩვენი პირველი წამოწყება ტექნის მშობლიურ ენაზე დამუშავებაში (NLP). ჩვენ გამოვცადეთ ჩვენი პირველი მაღალი სიზუსტის მგრძნობელობის შეფასების მოდელი, კლიენტის კმაყოფილების მონაცემების გამოყენებით. მომავალში, ჩვენი მიზანია ტექსტის ანალიტიკური მეთოდების, NLP მეთოდის გამოყენება კლიენტის შთაბეჭდილებების კლასიფიკაციისთვის კონკრეტულ თემებზე, მისი ანალიზისთვის, მნიშვნელოვანი ტენდენციების ამოღებისთვის და გადაწყვეტების პოვნისთვის.

მომავლისთვის ასევე ვგეგმავთ ჩვენი NBO და გავხადოთ კლიენტის მომსახურება უფრო მეტად ინდივიდუალიზირებული. მოვულობით მონაცემების და მანქანური სწავლების შესაძლებლობების გამოყენებით, ჩვენი მიზანია შევთავაზოთ ჩვენ კლიენტებს ის პროდუქტები და მომსახურებები, რომლებიც ლოგიკურად უკავშირდება მათ საჭიროებებს და ცხოვრების სტილს. ჩვენ ვგეგმავთ შევექმნათ სარეკომენდაციო სისტემა, რომელიც დამოუკიდებლად შეიმუშავებს და განავითარებს კლიენტის მახასიათებლებს და ჩვევებს.



2.2.2. ციფრული/ელექტრონული საბანკო მიმართულება

საქართველოს ბანკი ციფრულ მიმართულებას განიხილავს თანამედროვე საბანკო საქმიანობაში თავისი ინდივიდუალობის და სტრატეგიის თანმიმდევრულ ფაქტორად. ჩვენ განვახორციელეთ ინვესტიცია ინფორმაციული ტექნოლოგიების გადაწყვეტაში ჩვენი საცალო და კორპორატიული კლიენტებისთვის საუკეთესო ციფრული საბანკო მომსახურების ქსელის შესათავაზებლად, რომელიც ხელს უწყობს მათი ყოველდღიური და ბიზნეს საქმიანობების გამარტივებას და წარმატებას. იმისათვის რომ შევინარჩუნოთ აქტუალობა და ფეხი აუწყოთ დღესდღეობით მუდმივად მზარდ უპირატესობებს ციფრულ გადაწყვეტებში, ჩვენ ვაკვირდებით თანამედროვე ტენდენციებს და პრაქტიკებს, ვანალიზებთ პოტენციურ ინოვაციებს და სწრაფად გარდავქმნით ცოდნას მომსახურებებში, რომელიც ჩვენს კლიენტებს სჭირდებათ.

ინტერნეტბანკის მომსახურება

2019 წლის პირველ კვარტალში ჩვენ გამოვუშვით ახალი ბიზნეს ინტერნეტბანკის პლატფორმა (ბიზნეს iBank) ჩვენი MSME და კორპორატიული კლიენტებისთვის, რომელსაც აქვს მრავალი მოსახერხებელი ფუნქცია, რომელიც შექმნილია იმისათვის, რომ მისი გამოყენება ადვილად გასაგები და ნაყოფიერი იყოს. მრავალი ფუნქცია გადაკეთდა, ასევე დაემატა ახალი ფუნქციები. ჩვენი მიზანია გავხადოთ ბიზნეს iBank უფრო სასარგებლო ბიზნეს ტრანზაქციებისთვის, აღრიცხვისთვის, გადახდებისთვის, ფულადი გადარიცხვებისთვის და ადმინისტრაციისთვის.

მობილბანკის მომსახურება

მას შემდეგ რაც ბანკმა გამოუშვა თავისი მობილბანკის აპლიკაციის (mBank) პლატფორმა 2017 წელს, ჩვენ მუდმივად ვაფართოვებთ მის შესაძლებლობებს და გამოყენებადობას.

2018 წელს mBank-ს დავამატეთ მოქნილი ინსტრუმენტები, რომელიც საშუალებას აძლევს კლიენტებს მართონ თავიანთი ანგარიშები, სესხები და ანაბრები. გარდა ამისა, 2018 წლიდან ჩვენს მომხმარებლებს ასევე შეუძლიათ მიმართონ სესხისთვის და დაფარონ სესხი mBank-ით. 2018 წელს მობილბანკის მეშვეობით გაიგა 26,098 სესხი, რომლის ჯამური ღირებულება შეადგენს 39.4 მილიონ ლარს. გარდა ამისა ახალი ფუნქცია დაემატა mBank-ს, რითაც ჩვენს მომხმარებლებს შეუძლიათ გახსნან ან შეწყვიტონ ანაბარი ჩვენი მობილური პლატფორმის მეშვეობით. დღესდღეობით ჩვენ ვქმნით პირადი ფინანსების მენეჯერის (PFM) ინსტრუმენტს mBank-თვის. ჩვენ ვითანამშრომლებთ Strands-თან მათი ადიატრული გადაწყვეტის ინტეგრაციის მიზნით PFM-თან დაკავშირებით ჩვენს mBank-ში.

ღია ბანკინგის სტრატეგია

2018 წელს ჩვენ შემოვიღეთ BOG ფინტექი - ეს არის საქართველოს ბანკის ახალი სტრატეგიული მიმართულება, რომელიც ღია ბანკინგის (Open Banking) სტრატეგიის დანერგვის ფარგლებში შეიქმნა. ღია ბანკინგი ახალ შესაძლებლობებს აძლევს ნოვატორებს შექმნან ახალი ტექნოლოგიები დაფუძნებული ფინანსური მომსახურებები კლიენტებისთვის; ხელმისაწვდომს ხდის ინფორმაციული ტექნოლოგიის ინფრასტრუქტურას და ახალ რესურსებს ფინტექში, რითაც შესაძლებელია ინოვაციური მომსახურებების დანერგვა ბანკთან თანამშრომლობით.

2018 წელს მოვახდინეთ შიდა ინფორმაციული ტექნოლოგიური გადაწყვეტების მიწოდების პროცესის ტრანსფორმაცია. ჩვენი მიზანია გავზარდოთ პროექტის მიწოდების ეფექტურობა და ეფექტიანობა, საბანკო საქმიანობის მოთხოვნების მაქსიმალურად დაკმაყოფილება და საბოლოო პროდუქტების ხარისხის გაუმჯობესება.

მრავალარხიანი მიმართულება

მოცემულ ეტაპზე ჩვენ ვამუშავებთ მრავალარხიან ციფრულ მიმართულებას, საქართველოს ბანკის ვებ-გვერდის ფარგლებში www.bankofgeorgia.ge, რომელიც მთლიანად გადაკეთდება და განახლდება იმისათვის, რომ გახდეს სრულყოფილი და გამოყენებადი. განახლებული ვებ-გვერდი, რომელსაც ჩვენ წარმოვადგენთ 2019 წელს, იქნება „ერთი ფანჯრის“ სივრცე ყველა იმ პროდუქტისა და მომსახურებისთვის, რომელსაც საქართველოს ბანკი სთავაზობს მომხმარებლებს. არსებითად, ვებ-გვერდი წარმოადგენილია სრულად ინტეგრირებული ინტერნეტ ბანკინგის პლატფორმით როგორც საცალო, ასევე კორპორატიული კლიენტებისთვის. ერთიანი რეგისტრაციით კლიენტი შეძლებს ნავიგაციას მისთვის სასურველ ნებისმიერ ციფრულ პლატფორმაზე. რეგისტრაციის შემდეგ კლიენტი შეძლებს მარტივად მოითხოვოს პროდუქტი მენიუდან, კლიენტის მონაცემები ავტომატურად მოედინება სხვა ციფრული არხებიდან, რის შემდეგ განაცხადის შევსება ისეთი მარტივი იქნება, როგორც არასდროს. ამ მიმართულების გამოყენებადობის გაუმჯობესების მიზნით, ვებ-გვერდზე წარმოდგენილი იქნება პრუდიქტის შედარების გვერდები, კალკულატორები, ვალუტის გადაცვლის პროდუქტები, GPS ლოკაცია და სხვა.

ინტერნეტბანკი (iBank)

ტრანზაქციების მოცულობა

2.0bln

+44.7% y-o-y

ტრანზაქციების რაოდენობა

5.9mln

-8.2% y-o-y

მომხმარებლების რაოდენობა

295,226

+34.5% y-o-y

მობილბანკი (mBank)

ტრანზაქციების მოცულობა

2.0bln

+186.1% y-o-y

ტრანზაქციების რაოდენობა

15.7mln

+146.9% y-o-y

მომხმარებლების რაოდენობა

333.698

+88.3% y-o-y

2018 წელს, საქართველოს ბანკმა Global Finance-ის სპეციალური ჯილდო ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში Digital Bank of Distinction - „გამორჩეული ციფრული საბანკო მომსახურება“ - მიიღო, ზედიზედ მეორე წელია.

2.2.3. ეფექტურობის ზრდა და ოპტიმიზაცია

პროექტი Lean

2018 წელს, საქართველოს ბანკმა გამოუშვა პროექტი „Lean“, რომლის მიზანია ოპერაციების ტრანსფორმირება და ოპტიმიზება ბანკის სამ სფეროში: სერვის ცენტრები, პროცესები და ფუნქციები.

სერვისცენტრების ტრანსფორმაცია ხორციელდება მომსახურებული კლიენტების და მათზე გაყიდული პროდუქტების რაოდენობის ზრდის მიზნით. ამჟამად ბანკის ყველა წამყვანი ფილიალი ტრანსფორმირდა მათი მომსახურებების პროდუქტიულობის და ეფექტურობის გაზრდის მიზნით. ჩვენ შევქმენით ელექტრონული რიგი კლიენტის შთაბეჭდილების გაუმჯობესების, კლიენტის კმაყოფილების დონის გაზრდის და მაჩვენებლების შენარჩუნების მიზნით, უფრო სწრაფი და მაღალი ხარისხის მომსახურებების შეთავაზებით. შედეგად, მომსახურება გაეწია კლიენტების 98%, რომელიც შევიდა ტრანსფორმირებულ მომსახურებაში, ხოლო ოპტიმიზაციამდე ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 83%-ს. ჩვენ ჩვენი ბანკირებისთვის შემოვიღეთ მოკლევადიანი საქმიანობის ეფექტურობის შეფასების ძირითადი მაჩვენებლები, რომელიც ხშირად გადაიხედება და რომლის მიზანია გაყიდვების გაფართოება მომსახურებული კლიენტების და გაყიდული პროდუქტების რაოდენობის გაზრდის გზით ბანკირის მაჩვენებლების შესაბამისად. შედეგად გაყიდვები ტრანსფორმირებულ სერვის-ცენტრებში გაიზარდა 20%-ით. კლიენტის კმაყოფილება ასევე დადებითი ტენდენციებით ხასიათდება და აღწევს 90%-ს, ჩვენი მომავალი მიზანი 95% შეადგენს.

ჩვენ მოვახდინეთ იმ საშუალებების ოპტიმიზაცია, რომლითაც ვამუშავებთ იპოთეკის განცხადებებს საცალო საბანკო მომსახურებაში და სესხის განცხადებებს კორპორატიულ საინვესტიციო საბანკო საქმიანობაში და ვვგებთ პროცესის ტრანსფორმირებას ასევე სხვა სეგმენტებში. დროის და ადამიანური რესურსების ეფექტურად გამოყენების მიზნით, რომელიც საჭიროა იპოთეკური განცხადებების დასაბუთებლად და შედგომების მინიმუმამდე დაყვანისთვის, შემოვიღეთ სტანდარტული საოპერაციო პროცედურები და საკონტროლო ჩამონათვალები. შედეგად 50%-მდე შევამცირეთ შევადგომების რაოდენობა.

ახალი პროცედურების გამოყენების გარდა ასევე განვაახლეთ განცხადების ნაკადის დამუშავება, რომელიც უკვე მოიცავს გადაწყვეტილების მიღების ვადის კონცეფციას და საშუალებას გვაძლევს ვაინობოთ კლიენტებს მათი განცხადების შედეგი, მისი წარდგენიდან ერთი საათის განმავლობაში. მთლიანობაში ჩვენი მიზანი იყო იპოთეკის განცხადებების დამუშავებისთვის საჭირო დროის შემცირება 7.5 დღიდან - 3 დღემდე. დღესდღეობით ეს დრო ოთხ დღემდეა შენარჩუნებული.

კორპორატიულ საინვესტიციო საბანკო მომსახურებაში ჩვენი მიზანია გავანახევროთ კორპორატიული სესხის გაცემისთვის საჭირო 15 დღეზე. ჩვენ შემოვიღეთ შეფასების სისტემა, რომლის საფუძველზე თითოეული სესხის დამუშავების ციკლის დასრულებისას მონაწილე მხარეებს შესაძლებლობა აქვთ გაახმოვანონ თავიანთი პასუხები. ჩვენ გადავავსეთ ფუნქციები და პასუხისმგებლობები ჯგუფების ფარგლებში, რომლის მიზანი იყო გაორმაგებული და გაზრდილი დავალებების საბოლოოდ აღმოფხვრა. ახალი სქემის საცდელ რეჟიმში გამოვლინდა, რომ პოტენციურად შესაძლებელი იყო პროცესის დროის შემცირება 50%-ით და შეცდომების 30%-ით შემცირება. CIB დაიწყო ახალი პროცესის გამოყენება 2019 წელს.

რესურსების უფრო ეფექტურად გამოყენების მიზნით აღნიშნული პროცესების ტრანსფორმირების გარდა, ასევე მოვახდინეთ ფუნქციების ოპტიმიზაცია რამდენიმე დეპარტამენტში და ვაპირებთ სხვებთან მუშაობას უახლოეს მომავალში. ჩვენ გავაუმჯობესეთ დავალების ნაკადების ეფექტურობა ოპერაციების მხარდაჭერის განყოფილებაში და მივმართეთ აღნიშნული პროცესები ფულის და ფასიანი ქაღალდების ანგარიშსწორების განყოფილებაში. ჩვენ ასევე გადავავსეთ ფუნქციები კორპორატიულ კრედიტირებაში, იმისათვის, რომ კორპორატიულმა ბანკირებმა უფრო მეტად მოახდინონ ოქსიტირება გაყიდვებზე და კლიენტებთან ურთიერთობებზე. გარდა ამისა, ჩვენ გავათავისუფლეთ SOLO ფილიალები ბექ-ოფისის ფუნქციებიდან, რომელიც ნაცვლად ცენტრალიზებული იქნა ბანკის სათაო ოფისებში. ჩვენ ვახორციელებთ ანალოგიურ ცვლილებებს მცირე და საშუალო ბიზნესის (SME) საბანკო მომსახურებებში და დაგროვილი ქონების მართვაში. 2019 წელს ჩვენ ვვგეგმავთ განვსაზღვროთ ბექ-ოფისის ყველა ოპერაცია მთლიანად საქართველოს ბანკში, რომელიც შეიძლება გადაეცეს და ცენტრალიზებული იქნას სათაო ოფისებში.

2.3. ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

მაღალი შედეგები, განპირობებული ნაყოფიერი საქმიანობით ყველა სეგმენტში

2018 წლის KPI ასახავს უწყვეტ ნაყოფიერ საქმიანობას, კლიენტის ფრანშიზას მნიშვნელოვან ზრდას სტაბილური მარჟებით, სტაბილურ საბალანსო მაჩვენებლებს და მაღალ მომგებიანობას.

რენტაბელობის ძირითადი მაჩვენებლები

დივერსიფიცირებული შემოსავლების წყაროები, მზარდი საკრედიტო პორტფელი, აქტივის გაუმჯობესებული ხარისხი, ხარჯ-ეფექტურობა და საკომისიო შემოსავლის ზრდა იყო აღსანიშნავი შედეგების მთავარი ფაქტორები რენტაბელობის თვალსაზრისით. საკრედიტო პორტფელის არსებითი ზრდა და ხარჯების ეფექტური მართვა როგორც საცალო, ასევე კორპორატიულ საბანკო საქმიანობებში, სტაბილური ინდივიდუალური პროდუქტების საკრედიტო შემოსავლები, სტაბილური დაფინანსების ხარჯები და აქტივების მაღალი ხარისხი, გადაყვანილი 28.6% წლიურ ზრდაში მოგებაში ერთჯერად ხარჯებამდე და მოგების გადასახადით დაზღვევამდე 2018 წელს ჯგუფისთვის და 26.2% - ბანკისთვის. შედეგად საპროცენტო და არასაპროცენტო შემოსავლის მყარი ზრდა, გადაყვანილი 15.2 წლიურ ზრდაში შემოსავლებში ჯგუფისთვის და 15.0% - ბანკისთვის. თუმცა ჩვენს მიერ ყურადღების კონცენტრაციამ კრედიტირებაზე იპოთეკის სეგმენტში და მარჯაუ კორპორატიული და SME კლიენტებისთვის, გამოიღო უარყოფითი შედეგი მთლიან საკრედიტო შემოსავლებზე და წმინდა საპროცენტო მარჯაუ, რომელიც შემცირდა 60 საბაზისო პუნქტით 2018 წელს როგორც ჯგუფისთვის, ასევე ბანკისთვის.

2019 წელს და შემდეგ ჩვენ გავაგრძელებთ ფიკუსირებას მოგების ზრდაზე, რომელიც განპირობებული იქნება კლიენტის კრედიტირების ზრდის მდგრადი დონეებით აქტივის ხარისხის შემცირების გარეშე, შემოსავლის წილის ზრდის მიზნით, საკომისიო შემოსავლების მომტანი ოპერაციებიდან და ხარჯ-ეფექტურობის გაუმჯობესებისთვის.

წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე და მოგების გადასახადამდე (ლარი, მილიონი)

ჯგუფი

ბანკი

476.2

455.0

+28.6% y-o-y

+26.2% y-o-y

მოგება არარეგულარულ ხარჯებამდე და მოგების გადასახადამდე გამოითვლება ფას-ის შესაბამისად და წარმოადგენს შემოსავალს და მოგებას მეკავშირე საწარმოებიდან, რომელსაც აკლდება საოპერაციო ხარჯები და რისკის ხარჯი.

მომგებიანობა საშუალო საკუთარ კაპიტალზე (ROAE) *

ჯგუფი

ბანკი

26.3%

24.8%

+190 bps y-o-y

+210 bps y-o-y

აქციონერებისთვის მიკუთვნებული მოგება, გაყოფილი საშუალო ყოველთვიურ აქციონერებისთვის მიკუთვნებულ მთლიან კაპიტალს მაჩვენებელზე. აქციონერებისთვის მიკუთვნებული მთლიანი კაპიტალი შედგება სააქციო კაპიტალისგან, დამატებით გადახდილი კაპიტალისგან, გაუნაწილებელი მოგებისგან და სხვა რეზერვებისგან.

ეფექტურობის KPIs

2018 წელს საოპერაციო ხარჯები არ ჩამორჩება შემოსავლების ზრდას, ასახავს ჩვენი საცალო საბანკო საქმიანობის ორგანულ ზრდას და ადმინისტრაციული ხარჯების ზრდას. Express Banking, მაღალტექნოლოგიური დისტანციური საბანკო მომსახურება და ჩვენი დისტანციური მომსახურებები, როგორცაა mBank და iBank, ჩვენი საბანკო საქმიანობის ეფექტურობის მთავარი ფაქტორებია. 2018 წელს ჩვენ განვახორციელეთ “Agile Delivery” ჩვენ ინფორმაციულ ტექნოლოგიებში, რომლის მიზანია ტექნოლოგიური პროცესების და საკოორდინაციო პროცესების ოპტიმიზაცია და საბოლოო პროდუქტის ხარისხის და გამოყენებადობის გაზრდა. 2018 წელს ბანკმა შემოიღო “Lean” პროექტი, რომელმაც უკვე დაიწყო ბექ-ოფისის პროცედურების გაუმჯობესება და დანერგა უწყვეტი პროცესის ოპტიმიზაცია იპოთეკურ ბიზნესში.

* 2018 წლის შედეგები კორექტირდა 45.4 მლნ ლარის გაყოფასთან დაკავშირებული ხარჯებით, 8.0 მლნ ლარის გაყოფასთან დაკავშირებული კორპორატიული მოგების გადასახადით მიღებული მოგებით, 3.9 მლნ ლარის ყოფილი გენერალური დირექტორის შრომითი საქმიანობის შეწყვეტის გასამრჯელოთი (მოგების გადასახადის გამოკლებით) და 30.3 მლნ. ლარის გადავადებული საგადასახადო ნაშთების ერთჯერადი გადაფასებით.

ხარჯის შემოსავალთან შეფარდების კოეფიციენტი

ჯგუფი

ბანკი

35.9%

-160 bps y-o-y

საოპერაციო ხარჯები, გაყოფილი შემოსავლების მიხ.

34.5%

-160 bps y-o-y

საოპერაციო ლევერეჯი

ჯგუფი

ბანკი

4.9%

5.1%

საოპერაციო ლევერეჯი ფასდება როგორც შემოსავალში პროცენტული ცვლილება, გამოკლებული პროცენტული ცვლილება საოპერაციო ხარჯებში.

ზრდის KPIs

22.9% საკრედიტო პორტფელის ზრდა ჯგუფისთვის და 23.4% ბანკისთვის განპირობებული იყო ჩვენი საცალო საბანკო საქმიანობით, რომელიც ასახავს 24.2% ზრდას საკრედიტო პორტფელში 2018 წელს. კორპორატიული საბანკო მომსახურების საკრედიტო პორტფელი გაიზარდა 19.6%-ით 2018 წელს, საკრედიტო პორტფელის რისკის დეკონცენტრაციის ინიციატივების მიზნების განხორციელების შემდეგ 2017 წელს. ჩვენ მიველით სამომხმარებლო საკრედიტო ზრდას საშუალოდ გრძელვადიან პერსპექტივაში, რომელიც მოექცევა ჩვენი c.15 მოსალოდნელი ზრდის ფარგლებში.

წმინდა საკრედიტო პორტფელის ზრდა

ჯგუფი

ბანკი

22.9%

23.4%

წმინდა სესხები კლიენტებზე და ფინანსური ლიზინგის დავალიანებები მიმდინარე წლის ბოლოს წინა წელთან შედარება

აქტივის ხარისხის KPIs

ჩვენი აქტივის ხარისხი გაუმჯობესდა 2018 წელს, ჯგუფის რისკის მართვის პოლიტიკის გონივრული გამოყენების, სათანადო საკრედიტო დისციპლინის და საქართველოს ეკონომიკის ზრდის შედეგად. საკრედიტო რისკის ხარჯის კოეფიციენტი შემცირდა 2.3%-დან 2017 წელს 1.7%-მდე 2018 წელს როგორც ბანკისთვის, ასევე ჯგუფისთვის. უიმედო საკრედიტო ფორთველი (NPL) გაცემული კრედიტების მოცულობაში გაუმჯობესდა 3.9%-დან 2017 წლის 31 დეკემბერს 3.3%-მდე 2018 წელს ჯგუფისთვის და 3.5%-დან 2017 წლის 31 დეკემბერს 3.2%-მდე 2018 წელს ჯგუფისთვის. NPL დაფარვის კოეფიციენტი შემცირდა 2018 წელს 89.9%-მდე ბანკისთვის და 90.7%-მდე ჯგუფისთვის.

საკრედიტო რისკის ხარჯი

ჯგუფი

ბანკი

1.7%

-60 bps y-o-y

საკრედიტო რისკის კოეფიციენტი შეადგენს პერიოდის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ხარჯს კლიენტებისთვის გაცემულ სესხებზე და ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებებზე, გაყოფილი ყოველთვიურ საშუალო მთლიან კლიენტებზე გაცემული სესხებსა და ფინანსური ლიზინგის დებიტორული დავალიანებებზე აღნიშნულ პერიოდის განმავლობაში.

1.7%

-60 bps y-o-y

NPL-ის წილი მთლიან გაცემული კრედიტების მოცულობაში*

ჯგუფი

ბანკი

3.3%

-60 bps y-o-y

NPL-ის წილი მთლიან გაცემული კრედიტების მოცულობაში შეადგენს უიმედო საკრედიტო პორტფელის (NPL) გაყოფილი მთლიანი კლიენტებისთვის გაცემულ კრედიტსა და ფინანსური ლიზინგის დებიტორულ დავალიანებებზე.

3.2%

-30 bps y-o-y

კაპიტალის KPIs

2018 წელს, ჩვენი 1-ელი დონის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (NBG, ბაზელი III) იყო 12.2%. რისკზე შეწონილი აქტივები გაიზარდა 23.4%-ით, ასახავს საპროცენტო შემოსავლის აქტივების ზრდას წლის განმავლობაში. ჩვენ ვაგრძელებთ შიდა კაპიტალის მაღალი დონეების მიღწევას მაღალი შემოსავლების საფუძველზე საშუალო კაპიტალზე და ჩვენი კრედიტორების ზრდის რისკიანი აქტივების გაუმჯობესებული ინტენსიურობის საფუძველზე. საშუალო ვადიან პერსპექტივაში ჩვენი მიზანია c.200 საბაზისო პუნქტის შენარჩუნება CET1 და პირველი დონის კაპიტალის კოეფიციენტი მინიმალური მარეგულირებელი მოთხოვნების ფარგლებში.

1 დონის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (NBG, ბაზელი III)**

ჯგუფი

ბანკი

12.2%

12.2%

NBG (ბაზელი III) 1 დონის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შეადგენს 1 დონის კაპიტალს, რომელიც გაყოფილია მთლიან რისკით შეწონილ აქტივებზე, რომლებიც გამოთვლილია საქართველოს ეროვნული ბანკის ინსტრუქციების მოთხოვნების შესაბამისად.

ლევერეჯი (ჯერ)

ჯგუფი

ბანკი

7.4

6.9

ლევერეჯი უდრის მთლიანი ვალდებულებები გაყოფილი მთლიან კაპიტალზე

* მთლიანი სესხები და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი წარმოდგენილია ხელშეკრულებით დარიცხული მისაღები საპროცენტო შემოსავლის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით. ამას არ აქვს გავლენა წმინდა სესხების ბალანსზე. მენეჯმენტი თვლის რომ ეს მეთოდი ყველაზე სწორად და მართებულად წარმოადგენს სესხის პორტფელს

** T1 დონის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 2016 წლის 31 დეკემბერს წარმოდგენილია NBG ბაზელის II სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისად

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

NBG (ზ III) 1-ლი დონის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შეადგენს 1-ლი დონის კაპიტალს, რომელიც დაყოფილია მთლიანი რისკზე შეწონილ აქტივებზე, რომლებიც გამოთვლილია საქართველოს ეროვნული ბანკის ინსტრუქციების მოთხოვნების შესაბამისად.

არაფინანსური KPIs

ბანკი აკონტროლებს კლიენტის კმაყოფილების დონეს მრავალრიცხოვანი კვლევებით და რამდენიმე ეფექტურობის მაჩვენებლებით, ეფექტური „close-the-loop“ პროცესის საფუძველზე. ბანკი პასუხისმგებელია უკუკავშირზე კლიენტთან ყოველდღიურ საფუძველზე და მუშაობს კლიენტის შთაბეჭდილების ინტეგრაციაზე თავის პროცესებში. ჩვენი მიზანია აღნიშნული არაფინანსური KPIs გაუმჯობესება.

ლოიალობის მაჩვენებელი (NPS)

ბანკი

38.8%

NPS შეკითხვა: 0-10 შკალაზე, რამდენად არის შესაძლებელი, რომ თქვენ გაუწიოთ რეკომენდაცია ჩვენს ბანკს მეგობართან ან კოლეგასთან? პასუხები: 9 და 10 – მხარდამჭერი; 7-8 ნეიტრალური; 1-6 კრიტიკოსები. საბოლოო შედეგი, NPS, შეადგენს მხარდამჭერების პროცენტული მაჩვენებელს გამოკვლეული კრიტიკოსების პროცენტული მაჩვენებელი.

კლიენტის კმაყოფილება (CSAT)

ბანკი

25.3%

CSAT შეკითხვა: 1-5 შკალაზე რამდენად კმაყოფილი ხართ კონკრეტული მომსახურებით ან პარამეტრებით? საბოლოო შედეგი არის რესპონდენტების პროცენტული მაჩვენებელი, 5 პასუხით რესპონდენტების საერთო რაოდენობიდან.

2.4. რისკის მართვა

ბანკის და ჯგუფის რისკის მართვა პრინციპულად ანალოგიურია სს საქართველოს ბანკის დამოუკიდებელ და კონსოლიდირებულ ანგარიშგებებში.

თითოეულ წელს ბანკი და ჯგუფი განიხილავს რისკის მართვის პროცესების და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას, აუდიტის და რისკის კომიტეტების დახმარებით. აღნიშნული მიმოხილვა მოიცავს ყველა არსებით სისტემას, მათ შორის ფინანსურ, საოპერაციო და შესაბამისობის კონტროლს. ბოლო მიმოხილვა მოიცავდა ფინანსურ წელს 2018 წლის 31 დეკემბრამდე. ბანკმა და ჯგუფმა მოიპოვა გარანტია ხელმძღვანელობისგან, გარე და შიდა აუდიტორებისგან.

სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია სათანადო გარანტიით უზრუნველყოს, რომ შიდა კონტროლის და მართვის სისტემების შენარჩუნება და ეფექტურ ფუნქციონირებასთან 2018 წლის განმავლობაში. განხილვაში არ არის განსაზღვრული მნიშვნელოვანი სუსტი მხარეები ან ხარვეზების სისტემებში.

მიუხედავად იმისა, რომ ბანკს არ დაუდგენია მნიშვნელოვანი სისუსტეები ან ხარვეზები, უწყვეტად ისწრაფვის თავისი სტრუქტურის გაუმჯობესებისკენ და ორიენტირებულია ძირითადი რისკების შემდგომ შერბილებაზე.

მიმოხილვა

ბანკი დარწმუნებულია, რომ იმისთვის, რომ ჰქონდეს ეფექტური რისკის მართვის სისტემა, საჭიროა ძლიერი რისკის მართვის კულტურა ბანკის ფარგლებში და აქედან გამომდინარე, რისკის მართვა ინტეგრირებულია ყოველდღიურ ბიზნეს საქმიანობის პირობებში. ბანკი ცდილობს შექმნას გარემო, სადაც ღია და გამჭვირვალედ ჩანს, თუ როგორ მიიღება გადაწყვეტილებები და იმართება რისკები, და სადაც ბიზნეს მენეჯერები ანგარიშვალდებულნი არიან თავიანთ საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკების მართვაზე და შიდა კონტროლის პროცესებზე. ბანკის კულტურა ასევე ცდილობს უზრუნველყოს, რომ რისკის მართვა იყოს ეფექტური, მომავალზე ორიენტირებული და თანმიმდევრული.

ბანკს აქვს შიდა კონტროლის ყოვლისმომცველი სისტემა, რომელიც შექმნილია იმგვარად, რომ უზრუნველყოფს რისკების მიტიგაციას და ბანკის მიზნების მიღწევას. სამეთვალყურეო საბჭო აღიარებს თავის პასუხისმგებლობას წარმომადგენლის ბანკის პოზიციისა და პერსპექტივების სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები შეფასება. ის პასუხისმგებელია ბანკის მიერ გამოყენებული შიდა კონტროლის შემოწმებაზე და მისი ეფექტიანობის დადასტურებაზე, მათ შორის, ფინანსური, საოპერაციო და შესაბამისობის კონტროლებზე, და რისკის მართვაზე. სამეთვალყურეო საბჭო აღიარებს თავის პასუხისმგებლობას ბანკის რისკის მართვის პროცესზე და შიდა კონტროლის სისტემაზე, ის თვალყურს ადევნებს ბანკის გარეშე აუდიტორების და ბანკის რისკის მართვის ფუნქციას, რომლებიც გადაცემულია აუდიტისა და რისკების კომიტეტებზე. აუდიტისა და რისკების კომიტეტები მონიტორინგს უწევენ საოპერაციო და შესაბამისობის რისკის შიდა კონტროლს, გენერალური დირექტორის მოადგილესთან რისკების მიმართულებით, გენერალური დირექტორის მოადგილესთან ფინანსების საკითხებში და ფულის გათეთრების (AML) და შესაბამისობის უფროსთან და სხვა აღმასრულებელ ხელმძღვანელობასთან ერთად, კვარტალში ერთხელ განხილვის საშუალებით. ნებისმიერი გამოვლენილი მნიშვნელოვანი პრობლემის შესახებ ეცნობება სამეთვალყურეო საბჭოს. სამეთვალყურეო საბჭო ასევე იღებს რეგულარულ პრეზენტაციებს უშუალოდ თითოეული რისკის განყოფილების ხელმძღვანელისგან. ასეთ პრეზენტაციებში განხილულია რისკისა და შიდა კონტროლის მნიშვნელოვანი საკითხები.

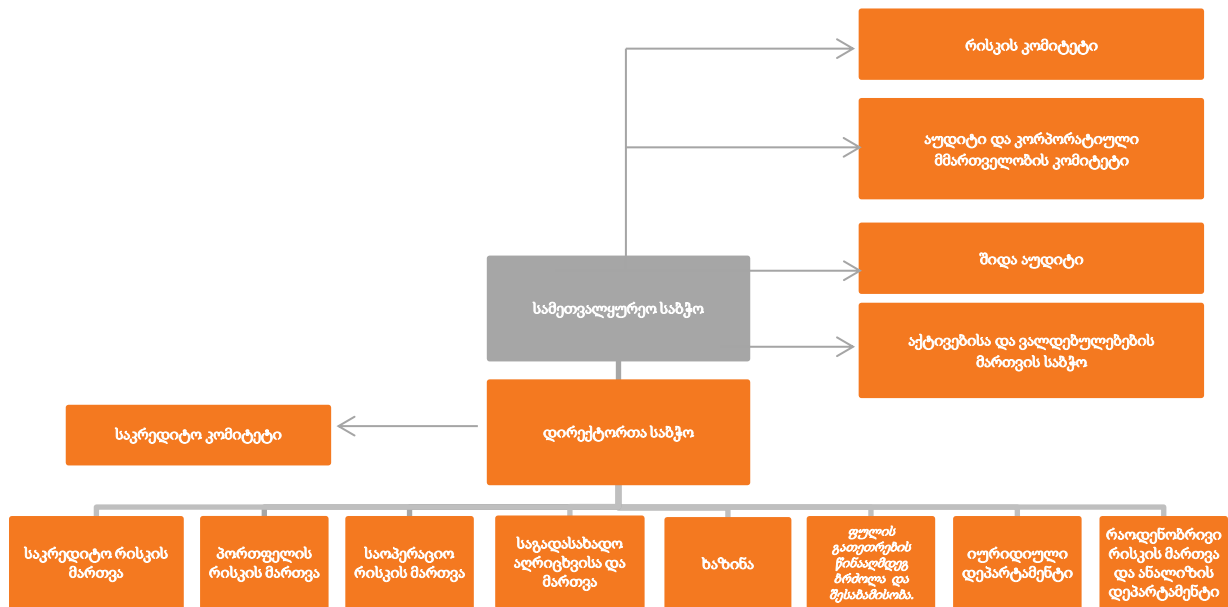
ბანკის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი მთავარი რისკებია: საკრედიტო რისკი, ლიკვიდურობის რისკი, ბაზრის რისკი (მათ შორის, სავალუტო და გაცვლითი კურსის რისკები) და საოპერაციო რისკები. მომდევნო პარაგრაფებში აღწერილია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკა და ამ რისკებთან დაკავშირებული პროცედურები. ბიზნეს რისკები, როგორცაა გარემოს, ტექნოლოგიის და მრეწველობის ცვლილება, კონტროლდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესის საშუალებით.

ბანკის რისკის მართვის სისტემა ეფუძნება ნებისმიერი ოპერაციის პერიოდში რისკის მუდმივად შეფასების პრინციპს და მოიცავს შემდეგ ეტაპებს:

- რისკის იდენტიფიკაცია;
- კონკრეტული რისკის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი შეფასება;
- მისაღები რისკის დონის განსაზღვრა;
- რისკის მონიტორინგი და ზიანის შემცირება;
- მიმდინარე მონიტორინგი და კონტროლი, რაც ეფექტური კორექტირებების საშუალებას იძლევა რაიმე ნეგატიური ცვლილების აღმოჩენის შემთხვევაში იმ მონაცემებში, რომლებზე დაყრდნობითაც გაკეთდა წინასწარი რისკის შეფასება;
- რისკის მართვის სისტემის ეფექტიანობის ანალიზი.

რისკის მართვის ორგანოები

ბანკის რისკის მართვის მთავარი ორგანოებია: სამეთვალყურეო საბჭო, აუდიტის და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი, რისკის კომიტეტი, შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, ხაზინა, საკრედიტო კომიტეტი, აქტივისა და ვალდებულების მართვის კომიტეტი (ALCO), ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის (AML) და შესაბამისობის და ბანკის იურიდიული დეპარტამენტი. გთხოვთ იხილოთ დიაგრამა ქვემოთ.



სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის საერთო რისკის მართვის მეთოდსა და ბანკის რისკის სტრატეგიების და პრინციპების დამტკიცებაზე და საბოლოოდ არის პასუხისმგებელი რისკების გამოვლენასა და კონტროლზე. ის ამტკიცებს ბანკის საკრედიტო პოლიტიკას, რომელშიც ყურადღება მახვილდება საკრედიტო რისკის კონტროლისა და მონიტორინგის პროცედურებზე და ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის სისტემებზე, და ამტკიცებს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც სცილდება საკრედიტო კომიტეტების შესაბამისი უფლებამოსილების ფარგლებს (მათ შორის ერთი მსესხებლის კრედიტორების ჯამურ მაჩვენებელს, რომელიც აღემატება 25.0 მილიონ აშშდ-ს). დირექტორთა საბჭო კვარტალურად წარუდგენს ყოვლისმომცველ საკრედიტო რისკის ანგარიშს და ბაზრის რისკის ანგარიშს განსახილველად სამეთვალყურეო საბჭოს.

აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი. აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი პასუხისმგებელია მონიტორინგი გაუწიოს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებას, შიდა კონტროლსა და უტყუარობის პრინციპებს. ის პასუხისმგებელია ფინანსური რისკის ფუნდამენტურ საკითხებსა და მართვაზე და აკონტროლებს შესაბამისი რისკის მართვის გადაწყვეტილებების ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკასთან შესაბამისობას. აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი ხელს უწყობს შიდა აუდიტის დეპარტამენტის და ბანკის გარეშე აუდიტორების საქმიანობას. შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ასევე განიხილავს ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის (AML) პოლიტიკას და პროცედურებს და კვარტალურად წარუდგენს ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის შესახებ ანგარიშებს აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტს. აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი არჩეულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და ჩვეულებრივ მოიცავს საქართველოს ბანკის ჯგუფის აუდიტის კომიტეტის წევრებისგან.

დირექტორთა საბჭო. დირექტორთა საბჭოს აქვს საერთო პასუხისმგებლობა ბანკის აქტივის, ვალდებულებისა და რისკის მართვის აქტივობებზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. იმისთვის, რომ ეფექტურად განხორციელდეს რისკის მართვის

სისტემა, დირექტორთა საბჭო გადასცემს ინდივიდუალურ რისკის მართვის ფუნქციებს ბანკის ფარგლებში სხვადასხვა გადაწყვეტილების მიმღებსა და აღმასრულებელ ორგანოს..

რისკის კომიტეტი. რისკის კომიტეტი პასუხისმგებელია სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ბანკის საერთო რისკებთან, მათთვის წინააღმდეგობის გაწევასა და სტრატეგიასთან დაკავშირებით კონსულტაციაზე, რომლის დროსაც გათვალისწინებული უნდა იყოს არსებული და მომავალი მაკროეკონომიკური და ფინანსური გარემო. რისკის კომიტეტი აკონტროლებს ბანკის რისკის ხარისხს და კონსულტაციებს უწევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკთან დაკავშირებული სტრატეგიის შესახებ. რისკის კომიტეტი რეგულარულად განიხილავს და ამტკიცებს ბანკის მიერ რისკის შეფასებისთვის გამოყენებულ პარამეტრებსა და მეთოდოლოგიას და განიხილავს ბანკის შესაძლებლობას გამოავლინოს და მართოს რისკის ახალი ტიპები. რისკის კომიტეტი ასევე განსაზღვრავს დიდი მასშტაბის რისკების ზუსტი და დროული მონიტორინგისთვის საჭირო სტანდარტებს და კრიტიკული მნიშვნელობის გარკვეული რისკის ტიპებს, მათ შორის და არა მხოლოდ საკრედიტო რისკსა და საოპერაციო რისკს.

შიდა აუდიტის დეპარტამენტი. შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის ოპერაციების, მოქმედებების, სისტემებისა და პროცესების რეგულარულ შემოწმებასა და აუდიტზე, რათა შეაფასოს და მოიპოვოს გონივრული, დამოუკიდებელი და ობიექტური მხარდაჭერა და დამატებითი ღირებულებისა და ბანკის ოპერაციების გაუმჯობესებისთვის საჭირო საკონსულტაციო მომსახურებები..

ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი დამოუკიდებელია ბანკის დირექტორთა საბჭოსგან. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი ინიშნება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და ანგარიშს აბარებს უშუალოდ ბანკის აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტს. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი განიხილავს ყველა შეფასებას ბანკის მმართველ საბჭოსთან და ანგარიშს აბარებს ბანკის აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტს მის მიერ გამოვლენილი შედეგებისა და რეკომენდაციების შესახებ.

შიდა აუდიტის კომიტეტის მიზანია განსაზღვროს არის თუ არა დირექტორთა საბჭოს მიერ შექმნილი და დანერგული ბანკის რისკის მართვის, შიდა კონტროლისა და კორპორატიული მართვის პროცესები ადეკვატური და ფუნქციონირებს საიმისოდ, რომ უზრუნველყოს:

- მატერიალური რისკები, რომელიც მოიცავს სტრატეგიულ, საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და საოპერაციო რისკებს, სათანადოდ იყოს იდენტიფიცირებული, შეფასებული, გაზომილი და მართული მთელს ბანკში, აუთოსორსინგზე გადაცემული საქმიანობის ჩათვლით;
- სათანადოდ განხორციელდეს სხვადასხვა შიდა მმართველ ჯგუფებთან ურთიერთობა; მნიშვნელოვანი ფინანსური, მმართველობითი და საოპერაციო ინფორმაცია იყოს ზუსტი, საიმედო და დროული;
- ბანკი და მისი თანამშრომლები მოქმედებდნენ პატიოსნად და მათი ქმედებები შესაბამისობაშია ნორმებს, სტანდარტებს, პროცედურებს და მოქმედ კანონმდებლობასა და რეგულაციებს;
- რესურსების შეძენა ხდებოდეს ეკონომიურად, გამოიყენებოდეს ეფექტურად, და დაცული იყოს ადეკვატურად;
- პროგრამები, გეგმები და მიზნები სრულდებოდეს; და
- მნიშვნელოვანი საკანონმდებლო ან მარეგულირებელი საკითხები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ორგანიზაციაზე, გამოვლინდეს და იმართოს დროულად და სათანადოდ.

იმისთვის, რომ შეასრულოს თავისი ფუნქციები, ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი შეუზღუდავად მიუწვდება ხელი ბანკის ყველა ფუნქციაზე, ჩანაწერებზე, ქონებასა და პერსონალზე.

ბაზინა. ბაზინა პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების და მისი მთლიანი ფინანსური სტრუქტურის მართვაზე და ასევე, უპირველეს ყოვლისა, პასუხისმგებელია ბანკის დაფინანსებისა და ლიკვიდურობის რისკების მართვაზე.

საკრედიტო კომიტეტი, ქვე-კომიტეტების დონეები საცალო და კორპორატიულ საბანკო სესხებთან დაკავშირებით

ქვეკომიტეტის თავმჯდომარე		კორპორატიული საბანკო კრედიტების დამტკიცების ლიმიტი (აშშ დოლარი)
I დონე	საკრედიტო რისკის დეპარტამენტის რისკის მენეჯერი	2.0 მილიონ აშშ დოლარზე ნაკლები
II დონე	საკრედიტო რისკის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი / მოადგილე	2.0 მილიონ აშშ დოლარს და 10.0 მილიონ აშშ დოლარს შორის
III დონე	CEO/CRO	10.0 მილიონ აშშ დოლარს ზემოთ
ქვე-კომიტეტის თავმჯდომარე		საცალო საბანკო კრედიტების დამტკიცების ლიმიტი (აშშ დოლარი)
I დონე	საკრედიტო რისკის მართვის განყოფილების რისკის მენეჯერი	200,000 აშშ დოლარზე ნაკლები
II დონე	საკრედიტო რისკის მართვის განყოფილების ხელმძღვანელი	200,000 აშშ დოლარს და 500,000 აშშ დოლარს შორის
III დონე	CRO მოადგილე	500,000 აშშ დოლარს და 2.0 მილიონ აშშ დოლარს შორის
IV დონე	CEO/CRO	2.0 მილიონ აშშ დოლარს ზემოთ

საკრედიტო კომიტეტი. ბანკს აქვს სამი საკრედიტო კომიტეტი (ერთობლივად „საკრედიტო კომიტეტები“), სადაც თითოეული პასუხისმგებელია ფიზიკური პირებისა და შეძლებული კლიენტების, კორპორატიული სესხების და კონტრაგენტების სესხებთან დაკავშირებით ბანკის საკრედიტო რისკის ზედამხედველობასა და მართვაზე. ეს სამი კომიტეტი: ფიზიკური კლიენტების საბანკო მომსახურების კომიტეტი, კორპორატიული საბანკო მომსახურების საკრედიტო კომიტეტი და ფინანსური და სამთავრობო კონტრაგენტის რისკის მართვის კომიტეტი (FGCRM). ეს კომიტეტი მართავს, ამოწმებს და აკონტროლებს კონტრაგენტის რისკს ბანკის ფინანსურ და

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

სამთავრობო კონტრაგენტებთან დაკავშირებით თითოეული საკრედიტო კომიტეტი ამტკიცებს ინდივიდუალურ საკრედიტო ოპერაციებს. კრედიტის ხარისხის შემოწმების პროცესი ხანგრძლივია და უზრუნველყოფს მომხმარებლების კრედიტუნარიანობაში, შესაძლო ცვლილებების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენას, მათ შორის უზრუნველყოფის რეგულარულ გადაფასებას, პოტენციურ დანაკარგებს და გამოსასწორებელ ღონისძიებებს, რომლებიც აუცილებელია რისკის შესამცირებლად, რაც შეიძლება მოიცავდეს დამატებითი უზრუნველყოფის მიმოხილვას საბაზისო სესხის ხელშეკრულების შესაბამისად. 2016 და 2017 წელს, ჯგუფმა გაზარდა თავისი პრობლემური სესხების დაფარვის კოეფიციენტი (2016 წლის ბოლოსთვის არსებული 85.0%-დან 2017 წლის ბოლოსთვის 91,4%-მდე). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის პრობლემური სესხების დაფარვა იყო 92.3%. ჯგუფი მუდმივად აკონტროლებს ბაზრის მდგომარეობას და განიხილავს ბაზრის ცვლილებებს, ასევე ახორციელებს სტრატეგიულ ტენდენციებს საიმისოდ, რომ შეამოწმოს არახელსაყრელ ეკონომიკურ პირობებში მისი ფინანსური პოზიცია.

თითოეული საკრედიტო კომიტეტი შედგება რიგი ქვეკომიტეტებისგან. ფინანსური და სამთავრობო კონტრაგენტის რისკის მართვის კომიტეტი მოიცავს ორ ქვეკომიტეტს. ეს კომიტეტი შედგება ექვსი წევრისგან - გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მმართველობით, გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების საკითხებში, დირექტორის მოადგილე კორპორატიული საინვესტიციო ბანკინგის მმართველობით, რაოდენობრივი რისკის მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, ხაზინის ხელმძღვანელი და სავაჭრო ფინანსების ხელმძღვანელი. ხმათა უმრავლესობა საკმარისია დასამტკიცებლად. თუ პოტენციური საკრედიტო მოცულობა აღემატება 10.0 მილიონ აშშ დოლარს. მაშინ გადაწყვეტილება მისაღებად გადაეცემა ALCO-ს. ფიზიკური პირების საბანკო მომსახურების საკრედიტო კომიტეტი მოიცავს ოთხ ქვეკომიტეტს (რისკის მართვის მიზნებისთვის, შეძლებული კლიენტების კრედიტები კლასიფიცირებულია, როგორც საცალო კრედიტები). 2017 წლიდან, მიკრო და მცირე და საშუალო ბიზნესის (SME) 1.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის საკრედიტო განცხადებებს ამტკიცებენ შესაბამისი საკრედიტო რისკის კომიტეტის საკრედიტო რისკის მენეჯერები. 1.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის SME სესხებს ამტკიცებს SME საკრედიტო რისკის ანალიზის განყოფილების ხელმძღვანელი. კორპორატიული სესხების საკრედიტო კომიტეტი შედგება სამი ქვეკომიტეტისგან. გენერალური დირექტორის მონაწილეობა საჭიროა 10.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის კრედიტის დროს. მსესხებელთა ერთი ჯგუფისთვის 25.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის ყოველი კრედიტის შემთხვევაში, აუცილებელია სამეთვალყურეო საბჭოს დასტური. ქვედა რგოლის ქვეკომიტეტები იკრიბებიან ყოველდღიურად, მაშინ როცა უფრო მაღალი რგოლის ქვეკომიტეტები ჩვეულებრივ იკრიბებიან სამჯერ-ოთხჯერ კვირაში. საკრედიტო კომიტეტების თითოეული ქვეკომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებებს შესაბამისი წევრების ხმათა უმრავლესობით.

პრობლემური აქტივების კომიტეტს ხელმძღვანელობს ქვემოთ ჩამოთვლილიდან ერთ-ერთი: პრობლემური სესხების მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი (პირველი დონე უკავშირდება 250,000 ლარამდე სესხებს), გენერალური დირექტორის მოადგილე ოპერაციების მმართველობით (მეორე დონე უკავშირდება სესხებს 250,000-500,000 ლარის დიაპაზონში) და გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მმართველობით (მესამე დონე უკავშირდება 500,000 ლარზე მეტ სესხებს). პრობლემური სესხების მართვის დეპარტამენტი მართავს ბანკის რისკებს პრობლემურ სესხებთან მიმართებაში და ანგარიშს აბარებს გენერალური დირექტორის მოადგილეს ოპერაციების მმართველობით.

კორპორატიული სესხების ამოღების კომიტეტს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მმართველობით და ის პასუხისმგებელია სესხებთან დაკავშირებით ბანკის ყველა რისკის მონიტორინგზე, რომლებსაც მართავს კორპორატიული სესხების ამოღების დეპარტამენტი. კორპორატიული სესხების ამოღების დეპარტამენტი ანგარიშს აბარებს გენერალური დირექტორის მოადგილეს კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო მომსახურების მმართველობით.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO). აქტივისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი არის მთავარი რისკის მართვის ორგანო, რომელიც განსაზღვრავს კაპიტალის ადეკვატურობასთან, საბაზრო რისკებთან და შესაბამის ლიმიტებთან, დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკთან და შესაბამის ლიმიტებთან, საპროცენტო განაკვეთისა და წინასწარ გადახდის რისკებთან და შესაბამის ლიმიტებთან, ფულის ბაზრის საერთო პირობებსა და საკრედიტო რისკის ლიმიტებთან დაკავშირებულ წესებსა და მიმართულებებს. აქტივისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ქმნის და პრაქტიკაში წყვეტს შესაბამის რისკის მართვისა და სტრატეგიის მოდელს და რეგულარულად აკონტროლებს არსებულ რისკის ლიმიტებთან შესაბამისობას, და ამტკიცებს არასტანდარტული პირობების სახაზინო გარიგებებს. კერძოდ, აქტივისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი:

- განსაზღვრავს ფულის ბაზრის საკრედიტო რისკის მოცულობას / კრედიტის ლიმიტებს;
- განსაზღვრავს ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტებს სადღეღამისო პოზიციებთან დაკავშირებით;
- განსაზღვრავს „სტოპ-ლოსის“ ლიმიტებს სავალუტო ოპერაციებისა და ფსიანი ქაღალდებისათვის;
- აკონტროლებს არსებულ სავალუტო რისკთან, საპროცენტო განაკვეთის რისკთან და დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკთან დაკავშირებული რისკის მართვის მოდელთან შესაბამისობას;
- განსაზღვრავს სხვადასხვა ვადიანობის მიხედვით საპროცენტო განაკვეთების დიაპაზონებს, რომლებშიც ბანკს შეუძლია განათავსოს თავისი ლიკვიდური აქტივები და მოიზიდოს დაფინანსება, და
- ამოწმებს ფინანსური დეპარტამენტის და ფინანსური და სამთავრობო კონტრაგენტის რისკის მართვის კომიტეტის მიერ მომზადებულ სხვადასხვა სტრატეგიულ ტენდენციას და კაპიტალის ადეკვატურობის მოდელს.

აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი და კომიტეტი იკრიბება წესისმიერ დროს, როცა ის ამას საჭიროდ ჩათვლის, და გადაწყვეტილებების მიღება ხდება მისი წევრების ხმათა უმრავლესობით. აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტის წევრები არიან: გენერალური დირექტორი, გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების საკითხში, გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მმართველობით, გენერალური დირექტორის მოადგილე კორპორატიული საბანკო საქმიანობის მმართველობით, გენერალური დირექტორის მოადგილე ფიზიკური პირების საბანკო მომსახურების მმართველობით, გენერალური დირექტორის მოადგილე „სოლო“ და მიკრო და მცირე და საშუალო ბიზნესის მმართველობით, გენერალური დირექტორის მოადგილე ოპერაციების მმართველობით, ფინანსური დეპარტამენტის ხელმძღვანელი და სახაზინო დეპარტამენტის ხელმძღვანელი. აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტი ყოველთვიურად განიხილავს გასული პერიოდების ფინანსურ ანგარიშგებებს და ინდექსებს, მათ შორის, ბანკის ლიმიტებს/კოეფიციენტებს, ბალანსს, ოპერაციების ანგარიშგებებს, დაფარვის ვადიანობის დეფიციტს, საპროცენტო პოზიციას, კურსის ცვლილებებს, სავალუტო რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის და დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის ანგარიშგებებს, მთლიანი ფულადი ნაკადების ანალიზს, კლიენტის ფულადი ნაკადების ანალიზს და კონცენტრაციის რისკის ანალიზს, და ასევე სამომავლო პროგნოზებს, სხვა ფინანსურ ანალიზს და მომავალი ზრდის გეგმებს.

ნომინალური კაპიტალის მოთხოვნები საქართველოში განისაზღვრება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ (სებ) და გამოიყენება ბანკის მიმართ დამოუკიდებლად. სებ-ი მოითხოვს ბანკისგან შეინარჩუნოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების მინიმალური ზღვრები, რომლებიც გაანგარიშებულია სებ-ის რეგულაციებისა და განცხადებების შესაბამისად მომზადებული ბანკის დამოუკიდებელი სპეციალური დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე.

ბაზელ III-ის სისტემაზე გადასვლისთვის, სებ-მა დაწერა ახალი კაპიტალური ადეკვატურობის მოთხოვნები 2017 წლის დეკემბრიდან, რომელიც ეტაპობრივად იწერება კაპიტალის სხვადასხვა დონეებზე ოთხი წლის პერიოდში 2021 წლის 31 დეკემბრამდე. ამ ცვლილებების შედეგად, ბანკი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაექვემდებარა ქვემოთ წარმოდგენილ მინიმალურ კაპიტალის მოთხოვნებს: 1-ლი

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

დონის ძირითადი კაპიტალის კოეფიციენტი 9.5%, 1-ლი დონის კოეფიციენტი 11.4%, და მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტი 15.9%. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ძირითადი კაპიტალის 1-ლადი და 1-ლადი კაპიტალის კოეფიციენტი იყო 12.2%, ხოლო მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტი 16.6%. ბაზელ III-ზე გადასვლა სავარაუდოდ გავლენას არ მოახდენს ბანკის ზრდის პერსპექტივაზე ან მის უზარზუ განახორციელოს დივიდენდის განაწილება დივიდენდის გადახდის დიაპაზონის არსებული პოლიტიკის შესაბამისად.

აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტი არის კაპიტალის ადეკვატურობის მართვის, ასევე შესაბამისი რისკების იდენტიფიკაციისა და მართვის მთავარი მმართველი ორგანო. აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტი განსაზღვრავს ლიმიტებს და განიხილავს ამ ლიმიტების ფაქტობრივ შესრულებას, როგორც სებ-ის, ასევე, ბაზელ I-ის და ბაზელ II/III-ის კაპიტალის ადეკვატურობის რეგულაციებთან მიმართებაში. ფინანსური დეპარტამენტი პასუხისმგებელია რეგულარულ ყოველთვიურ მონიტორინგზე და ანგარიშის ჩაბარებაზე, რომელშიც გამოჩნდება სებ-ის, ბაზელ I-ის და ბაზელ II/III-ის კაპიტალის ადეკვატურობის შესაბამისობა თავდაპირველ განცხადებებთან და აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტის პოლიტიკებთან. კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა, ასევე, ბანკის წლიური და ექვსთვიანი ბიუჯეტის დამტკიცება და ბიუჯეტის განხილვის პროცესები, ბანკის ყოველთვიური ანგარიშგების განყოფილება ნაწილია. ფინანსური დეპარტამენტი ამზადებს სებ-ის, ბაზელ I-ისა და ბაზელ II/III-ის კაპიტალის ადეკვატურობის ფაქტობრივ ანგარიშებს, ასევე, მათ პროგნოზებსა და ბიუჯეტებს და სხვადასხვა სტრატეგიულ სცენარებს ორივე ორივე რეგულაციისთვის, ხოლო, აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტი და დირექტორთა საბჭო რეგულარულად განიხილავს მათ, გამოავლენს რისკებს, გასცემს რეკომენდაციებს, და საჭიროების შემთხვევაში, წარმოადგენს სამოქმედო გეგმებს.

ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლა (AML) და შესაბამისობა. ბანკის ფულის გათეთრებასთან ბრძოლისა და შესაბამისობის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის პროგრამის დანერგვაზე (მათ შორის, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის პოლიტიკასა და პროცედურების შემუშავებაზე, ტრანზაქციის მონიტორინგსა და ანგარიშგებაზე, და თანამშრომლების ტრენინგზე) მთელს ბანკში და მის შვილობილ კომპანიებში. ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის პროგრამა ეფუძნება საერთაშორისო ორგანიზაციების, მათ შორის, FATF/Basel-ის, ევროპის პარლამენტის, აშშ-ს სანქციების პროგრამების სახაზინო დეპარტამენტის რეკომენდაციებს, დირექტივებსა და მოთხოვნებს, და ასევე, ადგილობრივ რეგულაციებს. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ახორციელებს ბანკის ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის სისტემების და კონტროლების შეფასებებს და უზრუნველყოფს შიდა კონტროლის ღონისძიებების დამოუკიდებლობას.

ბანკმა მიიღო რისკზე დაფუძნებული მიდგომა ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების რისკების მიმართ, მათ შორის, ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის საერთო პოლიტიკა, კლიენტების მიღების პოლიტიკა და ფინანსური სანქციების შესაბამისობის პოლიტიკა. ბანკის რისკზე დაფუძნებული მიდგომა ნიშნავს, რომ ის იყენებს გაფართოებულ ფინანსურ ექსპერტიზას ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების რისკების მიმართ, ის განსაზღვრავს პროდუქტების, კლიენტების, მომსახურებების და იურისდიქციების მაღალი რისკის კატეგორიებს.

ბანკი ვალდებულია შეატყობინოს საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურს ყველა ტრანზაქციის შესახებ, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ეს ანგარიშები ამჟამად წარმოდგენილია ფულის გათეთრებასთან ბრძოლისა და შესაბამისობის დეპარტამენტის მიერ ელექტრონული ფორმით კავშირის გარეშე რეჟიმში. ანგარიშგების პროცესი სრულად ავტომატიზებულია და გამყარებულია სპეციალური პროგრამული აპლიკაციით. უფრო მეტიც, ბანკი იყენებს ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის სპეციალურ პროგრამულ უზრუნველყოფას, რომელიც აკმაყოფილებს ინდუსტრიის მოთხოვნებს. ეს პროგრამა მოიცავს სანქციების, ასევე, აკრძალული პირებისა და ორგანიზაციების ჩამონათვალს, რომელიც განსაზღვრულია OFAC-ის, ევროკავშირის, გაეროსა და სხვა მსგავსი ორგანოების მიერ. ის საშუალებას იძლევა განხორციელდეს ყველა ტრანზაქციის სრულად ავტომატიზებული მონიტორინგი სპეციალური სიის მიხედვით. იმისათვის, რომ გამოავლინოს საეჭვო ტრანზაქციები, ფულის გათეთრებასთან ბრძოლისა და შესაბამისობის დეპარტამენტმა დანერგა ცენტრალიზებული პროგრამა, რომელიც აკავშირებს ტრანზაქციებს, ანგარიშებს და კლიენტებს იმგვარად, რომ ბანკმა დაინახოს თითოეულ კლიენტთან დაკავშირებული რისკები საწარმოს ფარგლებში.

იურიდიული დეპარტამენტი. იურიდიული დეპარტამენტის მთავარი მიზნებია იმის უზრუნველყოფა, რომ ბანკის საქმიანობები შესაბამებოდეს მოქმედ კანონმდებლობას და მინიმუმადე ამცირებდეს სამართლებრივი რისკების მატერიალიზაციიდან წარმოქმნილ დანაკარგებს. იურიდიული დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის საქმიანობებში სამართლებრივი რისკების დროულად გამოვლინებისთვის საჭირო მექანიზმების დამოყენებასა და განვითარებაზე, ბანკის საქმიანობის გამოძიებაზე, რათა გამოვლინდეს ნებისმიერი სამართლებრივი რისკი, გამოვლენილი სამართლებრივი რისკების აღმოსაფხვრელად ყველა აუცილებელი ღონისძიებების დაგეგმვასა და განხორციელებაზე, ბანკის სახელით სასამართლო პროცესებში მონაწილეობაზე, საჭიროების შემთხვევაში, და ბანკის იურიდიული დოკუმენტაციის ეფექტიანობის გაზრდის შესაძლებლობების შესწავლასა და მისი ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობებში დანერგვაზე. იურიდიული დეპარტამენტი ასევე პასუხისმგებელია ბანკის და/ან მისი შვილობილი კომპანიების სტრუქტურული დანაყოფებისთვის იურიდიული დახმარების გაწევაზე.

რისკს მართვის სისტემის დამწერგავი ორგანოები

ბანკის რისკის მართვის სისტემა ხორციელდება შემდეგი ორგანოების მიერ: საკრედიტო რისკის მართვის, რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკის ანალიზის დეპარტამენტი, ხაზინის, საოპერაციო რისკის მართვის, იურიდიული, ფულის გათეთრებასთან ბრძოლისა და შესაბამისობის და უსაფრთხოების დეპარტამენტები, ფინანსური დეპარტამენტი და სხვა დეპარტამენტები. საკრედიტო რისკის მართვის, რაოდენობრივი რისკის მართვის და რისკის ანალიზის დეპარტამენტი და საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტები ანგარიშს ახარებენ გენერალური დირექტორის მოადგილეს რისკების მიმართულებით, ხოლო, იურიდიულ დეპარტამენტს ზედამხედველობას უწევს გენერალური იურიდიული კონსულტანტი, რომელიც პირდაპირ ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის წინაშე. ფინანსური დეპარტამენტი და სახაზინო დეპარტამენტი ანგარიშვალდებულია არიან ფინანსების საკითხებში გენერალური დირექტორის მოადგილის წინაშე. ფულის გათეთრებასთან ბრძოლისა და შესაბამისობის დეპარტამენტი ანგარიშვალდებულია ოპერაციების მიმართულებით გენერალური დირექტორის მოადგილის წინაშე.

რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკის ანალიზის დეპარტამენტი, ხაზინასთან კოორდინაციით, ახორციელებს ბანკის საბაზრო რისკის პოლიტიკას, არსებულ ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტებთან, კონტრაგენტის ლიმიტებთან, შესაძლო დანაკარგების VAR ლიმიტებთან და აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტის მიერ განსაზღვრული საპროცენტო განაკვეთის პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფით.

სახაზინო დეპარტამენტი მართავს სავალუტო კურსებს, ფულის ბაზარს, ფასიანი ქაღალდების პორტფელს და დერივატივების ოპერაციებს, აკონტროლებს ამ ოპერაციებისთვის აქტივისა და ვალდებულებების კომიტეტის მიერ განსაზღვრულ ლიმიტებთან შესაბამისობას. სახაზინო დეპარტამენტი ასევე პასუხისმგებელია მოკლევადიანი ლიკვიდურობისა და სახაზინო თანხების ნაკადის მართვაზე, და აკონტროლებს ნაღდი ფულის მოცულობას ბანკის ბანკომატებში და მის სერვის ცენტრებში.

საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტი მართავს საკრედიტო რისკებს კონკრეტულ მსესხებლებთან დაკავშირებით და აფასებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკებს. ის პასუხისმგებელია ბანკის საკრედიტო პოლიტიკასთან შესაბამისობასა და ბანკის სესხის პორტფელის ხარისხის მართვაზე.

პორტფელის რისკების მართვის დეპარტამენტი მართავს და აფასებს საკრედიტო რისკებს კონკრეტულ მსესხებლებთან დაკავშირებით და აფასებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკებს და პასუხისმგებელია საკრედიტო დანაკარგების მინიმუმადე შემცირების მიზნით საკრედიტო პორტფელის ხარისხის გაუმჯობესების შესახებ რეკომენდაციების უზრუნველყოფაზე. ის შეიმუშავებს ბანკის პორტფელის ხარისხის კონტროლის მოდელს/მეთოდებს და უზრუნველყოფს ბანკის საკრედიტო პოლიტიკასა და არსებულ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი გამოავლენს და აფასებს საოპერაციო რისკს ბანკის პროცესებისა და ოპერაციების ფარგლებში. ის ასევე გამოავლენს კრიტიკული რისკის არეალებს ან გაზრდილი რისკის დონის მქონე ოპერაციების ჯგუფებს და ავითარებს შიდა კონტროლის პროცედურებს საიმისოდ, რომ შეამციროს რისკები, ზიზნეს პროცესის ხელახალი დაგეგმვის სქემის საშუალებით (სხვა საშუალებებთან ერთად), მათ შორის, დოკუმენტების ცირკულაციით, ინფორმაციის ნაკადებით, ფუნქციების განაწილებით, ნებართვებითა და პასუხისმგებლობებით.

იურიდიული დეპარტამენტი აკონტროლებს ყველა ცვლილებას შესაბამის კანონმდებლობასა და რეგულაციებში, და უზრუნველყოფს, რომ ეს ცვლილებები სათანადოდ აისახოს ბანკის პროცედურებში, ინსტრუქციებში, სახელმძღვანელოებში და სხვა შესაბამის დოკუმენტაციაში. ის ასევე გადასცემს საკანონმდებლო ცვლილებების შესახებ ინფორმაციას ბანკის ფარგლებში ყველა შესაბამის დეპარტამენტს. კანონმდებლობისა და მარეგულირებლების, გარკვეული ასოციაციებისა და სხვა პროფესიონალური ორგანოების მოთხოვნის საფუძველზე, იურიდიული დეპარტამენტი ასევე მონაწილეობს საკანონმდებლო და მარეგულირებელი დოკუმენტების მომზადებაში.

საგადასახადო ანგარიშგების და საგადასახადო რისკის მართვის განყოფილება ყურადღებას ამახვილებს ბანკის ურთიერთობაზე საგადასახადო ორგანოებთან და უზრუნველყოფს პრაქტიკულ რჩევებს და აკონტროლებს საგადასახადო ვალდებულებებთან შესაბამისობას ჯგუფის მასშტაბით.

თითოეულ ჩამოთვლილ დეპარტამენტს აქვს თავისი პოლიტიკა და/ან სახელმძღვანელოები, რომლებიც დამტკიცებულია ბანკის დირექტორთა საბჭოს და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ (საჭიროების შემთხვევაში). სახელმძღვანელოები და პოლიტიკები მოიცავს ყოვლისმომცველ განმარტებებს ტრანზაქციის თითოეულ ეტაპზე, მათ შორის, და არა მხოლოდ, სახელმძღვანელოებს, რომლებიც ხაზს უსვამს აქტივებისა და ვალდებულების მართვის წესებს, სავალუტო ოპერაციების პროცედურებს, ფიქსირებული შემოსავლების ინვესტიციების მითითებებს, ფიზიკური პირების საბანკო საქმიანობის პროცედურებს, სადეპოზიტო პოლიტიკას და საკრედიტო პოლიტიკას.

რისკის შეფასება და ანგარიშგება ბანკი აფასებს რისკს იმ მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ასახავს როგორც მოსალოდნელ დანაკარგს, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას ნორმალურ გარემოებებში, ასევე მოულოდნელ დანაკარგებს, რომლებიც წარმოადგენს სხვადასხვა პროგნოზირების მოდელების საფუძველზე განსაზღვრულ საბოლოო ფაქტორები დანაკარგის მაჩვენებელს. ეს მოდელები იყენებს ძველი გამოცდილების საფუძველზე დაანგარიშებულ ალბათობებს, რომლებიც პერიოდულად კორექტირდება რათა ასახოს ეკონომიკური გარემო. ბანკი ასევე აკვირდება ყველაზე უარეს სცენარებს, რომლებიც შესაძლოა წარმოიქმნას ექსტრემალური მოვლენების შემთხვევაში.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი ძირითადად ხორციელდება ბანკის მიერ განსაზღვრული ლიმიტების საფუძველზე. ეს ლიმიტები ასახავს ბანკის ზიზნეს სტრატეგიას და საბაზრო გარემოს, ასევე იმ რისკის დონეს, რომელიც მისთვის მისაღებია, შერჩეულ ინდუსტრიებზე დამატებითი ყურადღების გამახვილებით. ბანკი ასევე ახორციელებს მიმდინარე მონიტორინგსა და კონტროლს, რომელიც ეფუძნება კორექტირებების საშუალებას იძლევა იმ შემთხვევაში, თუ მოულოდნელი ცვლილება მოხდა იმ გარემოებებში, რომლებსაც ემყარებოდა რისკის წინასწარი შეფასებები. გარდა ამისა, ბანკი აკონტროლებს და ზომავს მთლიან რისკის აღების უნარიანობას, შეწონილი რისკის საფრთხესთან მიმართებაში, ყველა რისკის ტიპისა და აქტივობის ფარგლებში.

ბანკს აქვს მართვის საანგარიშგებო სისტემა, რომელიც მოითხოვს საკრედიტო რისკის მართვის, რაოდენობრივი რისკის მართვისა და ანალიტიკური, ფინანსური და საბაზრო დეპარტამენტებისგან, მოამზადონ გარკვეული ანგარიშები ყოველდღიურად და ყოველთვიურად. ყოველდღიურად, თითოეულმა დეპარტამენტმა უნდა მოამზადოს ოპერაციების ანგარიშები, ბალანსი და ხაზინის ანგარიში (რომელიც მოიცავს ბანკის დია სავალუტო პოზიციებს, ფულის ნაკადებს, ლიმიტებს და სხვა ბანკებში საკორესპონდენტო ანგარიშებზე ნაშთებს), და იმის დამადასტურებელი დოკუმენტი, რომ სავალდებულო ფინანსურ კოეფიციენტებთან შესაბამისობა დაცული იყო. ყოველთვიურად წარმოდგენილი უნდა იყოს სტრუქტურული ლიკვიდურობის დეფიციტი ანგარიში, საპროცენტო განაკვეთის რისკის ანგარიში, ყოველთვიური ფინანსური ანგარიშგებები და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს კვარტალური ანგარიში, რომელიც მოიცავს ბანკის საქმიანობის ანალიზს ბიუჯეტთან მიმართებაში. ყველა ზიზნესიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა გაანალიზდეს, გაკონტროლდეს და გამოვლინდეს რისკები ადრეულ ეტაპზე. ეს ინფორმაცია წარმოდგენილია და განემარტება დირექტორთა საბჭოს და თითოეული ზიზნეს განყოფილების ხელმძღვანელს. ეს ანგარიში მოიცავს მთლიან საკრედიტო რისკებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებს და რისკის პროფილის ცვლილებებს. ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის გონივრულობას. ბანკის დირექტორთა საბჭო და სამეთვალყურეო საბჭო იღებს ყოვლისმომცველ რისკის ანგარიშს კვარტალში ერთხელ, რომელიც მოიცავს ყველა აუცილებელ ინფორმაციას ბანკის რისკის შესაფასებლად და დასკვნების გასაკეთებლად.

კონკრეტული რისკის ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ყველა დონეზე ბანკის ფარგლებში, რათა ყველა განყოფილებას მიუწვდებოდეს ხელი ყოვლისმომცველ, რელევანტურ და განახლებულ ინფორმაციაზე. ბანკის დირექტორთა საბჭოსა და ბანკის ყველა შესაბამის თანამშრომელს ყოველდღიურად მიეწოდება მოკლე ინფორმაცია საბაზრო ლიმიტების გამოყენებაზე, კერძო ინვესტიციებისა და ლიკვიდურობის, ასევე, ნებისმიერი სხვა რისკის განვითარების შესახებ.

რისკის შერზილება და ჭარბი რისკის კონცენტრაცია

მთლიანი რისკის მართვის ფარგლებში, ბანკი იყენებს დერივატივებსა და სხვა ინსტრუმენტებს, რათა მართოს საპროცენტო განაკვეთების, უცხოური ვალუტების, საკრედიტო რისკების ცვლილებების შედეგად წარმოშობილი პოზიციები და ფორვარდული ტრანზაქციების შედეგად წარმოქმნილი პოზიციები. თუმცა, ეს დერივატივები გამიზნულია ჰეჯირებისთვის, ისინი არ აკმაყოფილებენ ჰეჯირების ადრიცხვის პრინციპებს.

საკრედიტო რისკების შესამცირებლად, ბანკი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას.

იმისათვის, რომ თავიდან იყოს აცილებული რისკების ჭარბი კონცენტრაცია, ბანკი ყურადღებას ამახვილებს დივერსიფიცირებული პორტფელის შენარჩუნებაზე. საკრედიტო რისკების გამოვლენილი კონცენტრაციები კონტროლდება და იმართება შესაბამისად. კონცენტრაციები წარმოიქმნება, როცა რამდენიმე კონტრაგენტი, ან შესაბამისი აქციონერები ჩართული არიან მსგავს ზიზნეს საქმიანობებში, ან იმ საქმიანობებში რომლებიც ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ რეგიონშია მოქცეული, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რომლის დროსაც ეკონომიკურ, პოლიტიკურ ან სხვა პირობებში განხორციელებული ცვლილებები მსგავს გავლენას იქონიებდა მათ მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების უნარიანობაზე. კონცენტრაციები ასევე მოიცავს ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან ნაშთთან შედარებით, დიდი და მნიშვნელოვანი კრედიტების კომბინირებულ, მთლიან პოზიციას.

კონცენტრაციები მიუთითებს ბანკის შედეგების შეფარდებით სენსიტიურობაზე იმ განვითარებებთან მიმართებაში, რომლებიც გავლენას ახდენენ კონკრეტულ ინდუსტრიაზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე. გამოვლენილი საკრედიტო რისკების კონცენტრაციები კონტროლდება და იმართება შესაბამისად.

მთავარი რისკების მართვა

საკრედიტო რისკი

განმარტება: საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მსესხებელმა ან კონტრაგენტმა შეიძლება ვერ გადაიხადოს თანხები მთლიანად ან ნაწილობრივ, როცა მათი გადახდის დრო დადგება. საკრედიტო რისკი ძირითადად წარმოიქმნება ბანკის საკრედიტო საქმიანობის კონტექსტში.

მიტაცვით: ბანკის საკრედიტო პოლიტიკის ზოგადი პრინციპები წარმოდგენილია საკრედიტო პოლიტიკებში. საკრედიტო პოლიტიკები ასევე გამოფხვნილია საკრედიტო რისკის კონტროლისა და მონიტორინგის პროცედურებს და ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის სისტემებს. საკრედიტო პოლიტიკები განიხილება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად, საჭიროების შემთხვევაში. ამ განხილვების შედეგად შემოიღება სესხის რესტრუქტურისა და ახალი ინსტრუმენტები. ბანკი ასევე იყენებს სეზონის დარეზერვების მეთოდოლოგიას, რათა შესაბამისობაში იყოს სეზონის მოთხოვნებთან.

ბანკი თავის საკრედიტო პოლიტიკას მართავს ინდივიდუალურ კორპორატიულ მსესხებელთან ან დაკავშირებულ მსესხებელთან ჯგუფებთან, სადაზღვევო კომპანიების ვალდებულებასთან, და საბანკო ოპერაციების ტიპებთან მიმართებაში რისკის დასაშვებ დონეზე ლიმიტების დაწესებით, და სეზონის მიერ განსაზღვრული პოზიციების ლიმიტების დაცვით. ბანკი აკონტროლებს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას, ითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას ხელშეკრულების შესაბამისად და აკონტროლებს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას, როცა აფასებს კრედიტის საგარეო გაუფასურების გათვალისწინებით შექმნილი რეზერვის ადეკვატურობას. ბანკი ასევე ამცირებს თავის საკრედიტო რისკს უზრუნველყოფის მიღებით და სხვა უსაფრთხოების ღონისძიებების გამოყენებით. ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული პოზიციების შესაბამისი რისკები იმართება შიდა და გარე საბალანსო პოზიციებზე ლიმიტების დაწესებით, და ასევე, ანგარიშსწორების ლიმიტებით ისეთი საგაყრო ტრანზაქციებთან მიმართებაში, როგორიცაა სავალუტო კონტრაქტები.

საკრედიტო კომიტეტი ამტკიცებს ინდივიდუალურ ტრანზაქციებს, ხოლო, საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტი განსაზღვრავს საკრედიტო რისკის კატეგორიებს და დარეზერვების განაკვეთებს, რომლებიც წარმოდგენილია დარეზერვების მეთოდოლოგიაში. გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მიმართულებით და საკრედიტო რისკების მართვის დეპარტამენტი ყოველთვიურად ამოწმებენ პორტფელის საკრედიტო ხარისხს და განსაზღვრავენ დარეზერვების განაკვეთებს, ბანკის გენერალურ დირექტორთან და ფინანსების საკითხებში გენერალური დირექტორის მოადგილესთან კონსულტაციების საფუძველზე.

ბანკის საკრედიტო ხარისხის შემოწმების პროცესი უზრუნველყოფს კონტრაგენტების კრედიტუნარიანობაში შესაძლო ცვლილებების ადრეულ ეტაპზე გამოვლენას, მათ შორის, უზრუნველყოფის საშუალებების რეგულარულ შეფასებას. კონტრაგენტის ლიმიტები განისაზღვრება საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის სისტემის მეშვეობით, რომელიც ანიჭებს რისკის რეიტინგს თითოეულ კონტრაგენტს. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება რეგულარულ გადახედვას. კრედიტის ხარისხის შემოწმების პროცესი საშუალებას აძლევს ბანკს შეაფასოს რისკების შედეგად წარმოქმნილი პოტენციური დანაკარგი, და განხორციელოს გამოსასწორებელი ღონისძიება. ბანკი აძლევს კლიენტებს გარანტიებს / აკრედიტაციებს, რომლებმაც შესაძლოა ბანკს მოსთხოვოს მათი სახელით გადახდების განხორციელება. კლიენტებისგან ასეთი თანხების ამოღება ხდება გარანტიების / აკრედიტაციების პირობების შესაბამისად. ისინი ბანკს უქმნიან სესხების მსგავს რისკებს და მათი მიტაცვით ხდება იმავე კონტროლის პროცესებისა და პოლიტიკის შესაბამისად.

სესხის დამტკიცების პროცედურა

კრედიტების დამტკიცების, კრედიტის ხარისხის მონიტორინგის, და არსებული კრედიტების გაგრძელების, რეფინანსირებისა და/ან რესტრუქტურის პროცედურები წარმოდგენილია ბანკის საკრედიტო პოლიტიკებში, რომლებსაც ამტკიცებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო და/ან დირექტორთა საბჭო. საკრედიტო კომიტეტები ამტკიცებენ ინდივიდუალურ ტრანზაქციებს. (იხილეთ გვერდი 13). გენერალური დირექტორის მონაწილეობა საჭიროა 10.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის კრედიტის დროს. მსესხებელთა ერთი ჯგუფისთვის 25.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის ყოველი კრედიტის შემთხვევაში, აუცილებელია სამეთვალყურეო საბჭოს დასტური.

ბანკი აფასებს კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო მომსახურებების კლიენტებს მათი ფინანსური მდგომარეობის, საკრედიტო ისტორიის, ბიზნეს ოპერაციების, ბაზრის პოზიციის, მართვის, აქციონერის მხარდაჭერის დონის, შემოთავაზებული ბიზნესის და ფინანსური გეგმისა და შემოთავაზებული უზრუნველყოფის ხარისხის საფუძველზე. სათანადო საკრედიტო კომიტეტის შესაბამისი დონე პასუხისმგებელია კრედიტის დამტკიცებასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღებაზე, საკრედიტო მემორანდუმის საფუძველზე და, თუ საჭიროა, საკრედიტო რისკის მენეჯერის ანგარიშზე დაყრდნობით.

კრედიტის დამტკიცების პროცედურა ფიზიკური პირების საბანკო მომსახურებებთან დაკავშირებით დამოკიდებულია პროდუქტების ტიპზე. ფიზიკურ პირებზე გაცემული პროდუქტების ტიპზე. სამომხმარებლო კრედიტებთან დაკავშირებული განცხადებების, მათ შორის, საკრედიტო ბარათებისა და 50.00 ლარამდე ავტო სესხების დამტკიცება ხდება ქულების სისტემით. ფიზიკური პირების საბანკო მომსახურების კლიენტების იპოთეკურ სესხებზე განაცხადი კუთვნილია იპოთეკური სესხის ოფიცის მიერ და წარედგინება საკრედიტო რისკის მენეჯერს, რომელიც აფასებს საკრედიტო რისკებს და განსაზღვრავს კრედიტის მოცულობას და პირობებს, რომლებიც უნდა დამტკიცდეს საკრედიტო კომიტეტის შესაბამის დონეზე. მიკრო საფინანსო სესხების შემთხვევაში, რომელიც არ აღემატება 1.0 მილიონ აშშ დოლარს, კრედიტ ოფიცრები აფასებენ საკრედიტო განცხადებებს, ამზადებენ პროექტის ანალიზს და წარუდგენენ შეთავაზებებს შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს, რომელიც იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას. მიერ და საშუალო საწარმოებისთვის 1.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტის დასამტკიცებლად საჭიროა მცირე და საშუალო საწარმოების საკრედიტო რისკის ანალიზის განყოფილების ხელმძღვანელის მიერ.

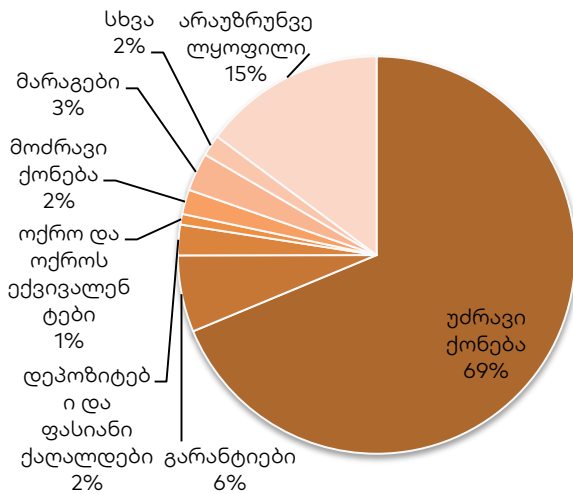
უზრუნველყოფა

ბანკი ჩვეულებრივ მოითხოვს საკრედიტო უზრუნველყოფას ან უზრუნველყოფის საგანს მის მიერ გაცემული სესხებისა და საკრედიტო სახსრების სანაცვლოდ. საკრედიტო უზრუნველყოფის მთავარი ფორმებია გარანტიები და ბანკში მსესხებლის ანგარიშზე არსებულ თანხებზე ან სხვა აქტივებზე მოთხოვნის უფლებები. კორპორატიული კრედიტორებისთვის უზრუნველყოფის მთავარი ფორმებია უძრავი ქონება, მოწყობილობები, ინვენტარი და სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, ხოლო, ფიზიკურ პირებზე გაცემული კრედიტებისთვის - საცხოვრებელ ქონებაზე იპოთეკა. კორპორატიული კრედიტების შემთხვევაში, ბანკი ჩვეულებრივ მოითხოვს პერსონალურ გარანტიას მსესხებლის აქციონერებისგან. ბანკის შიდა სახელმძღვანელოს მითითებების შესაბამისად, უზრუნველყოფა წარმოდგენილი უნდა იყოს (თუ ის მოთხოვნილია) საიმოსოდ, რომ დაფაროს ვალდებულებები ტრანზაქციის მთელი პერიოდის განმავლობაში. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, კლიენტებზე გაცემული კრედიტების 86.1% უზრუნველყოფილი იყო. შემოთავაზებული უზრუნველყოფის შეფასების ანგარიში მზადდება აქტივის შეფასებისა და განკარგვის დეპარტამენტის მიერ და წარედგინება შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს, საკრედიტო განცხადებასთან და საკრედიტო რისკის მენეჯერის ანგარიშთან ერთად. უზრუნველყოფის შეფასების დროს, ბანკი ახორციელებს აქტივების საბაზრო ღირებულების დისკონტირებას, რათა ასახოს უზრუნველყოფის სალიკვიდაციო ღირებულება.

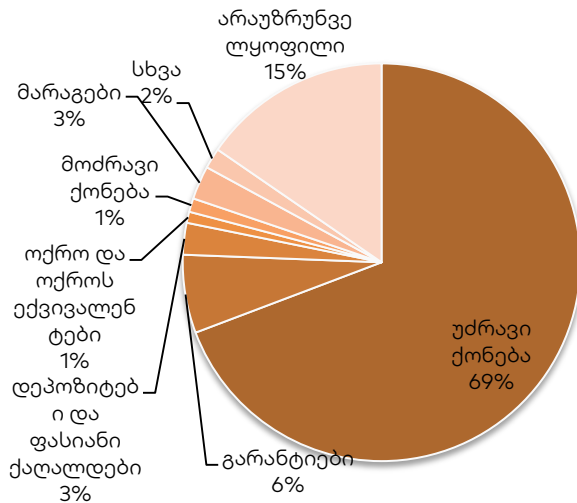
მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

ქვემოთ წარმოდგენილია საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია შერბილების საშუალებების მიხედვით, რომელიც აჩვენებს, რომ ბანკი საკმაოდ კარგად არის უზრუნველყოფილი ძირითადად უძრავი ქონებით, რომელსაც მოჰყვება გარანტიები, მოძრავი ქონება, დეპოზიტები და ფასიანი ქაღალდები:

ჯგუფი, 31 დეკემბერი 2018



ბანკი, 31 დეკემბერი 2018



შეფასება

პოზიციის რისკები და ლიმიტები უნდა შემოწმდეს ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად. ბანკის შესაბამისობა საკრედიტო რისკის ლიმიტებთან მუდმივად მოწმდება საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტის მიერ. რეზერვი ეფუძნება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (ECL), რომელიც უკავშირდება ვალდებულების შეუსრულებლობის ალბათობას მომდევნო 12 თვეში, თუ არ იქნება მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკში კრედიტის გაცემის შემდეგ, რომელ შემთხვევაშიც რეზერვი ეფუძნება მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს აქტივის ექსპლუატაციის ბოლომდე. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ეფუძნება მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას, რომელიც ითვალისწინებს წარსულ მოვლენებს, არსებულ მდგომარეობას და მომავალ ეკონომიკურ მდგომარეობას. ბანკმა შექმნა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ფინანსური აქტივები კოლექტირდება და ინდივიდუალურ საფუძველზე, როცა ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურდება. ბანკი ქმნის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს კონკრეტული მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის, ვადაგადაცილების დღეების რაოდენობის, კრედიტის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკში ცვლილებების, და იმ კომერციულ, ფინანსურ ან ეკონომიკურ პირობებზე არახელსაყრელი ცვლილებების ნებისმიერი პროგნოზის გათვალისწინებით, რომლებიც გავლენას ახდენს მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე და სხვა ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე, როგორცაა გარემო ზაზარი ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები. თუ შემდგომ პერიოდში გაუფასურების დანაკარგის თანხა შემცირდება და თუ ეს კლება შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ წარმოქმნილ მოვლენას, ადრე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგი აღდგება კორექტირებული რეზერვის ანგარიშით. გაუფასურების შედეგად დანაკარგების რეზერვის განსაზღვრა ეფუძნება რისკის ქვეშ არსებული აქტივების ანალიზს და ასახავს მოცულობას, რომელიც ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით ადეკვატურია წარმოქმნილი დანაკარგების უზრუნველყოფისთვის მომავალზე ორიენტირებული ინფორმაციის გათვალისწინებით.

რეზერვები იქმნება მთლიანი საკრედიტო თანხის და დარიცხული პროცენტის მიხედვით. ბანკის შიდა საკრედიტო დანაკარგის რეზერვის მეთოდოლოგიის შესაბამისად, რომელიც ეფუძნება ფასს-ის მოთხოვნებს, ბანკი ყოფს თავის საკრედიტო პორტფელს მნიშვნელოვან და არამნიშვნელოვან კატეგორიებად. მნიშვნელოვანი კრედიტები განსაზღვრულია როგორც კრედიტები, რომლებიც აღემატება 1.0 მილიონ აშშ დოლარს, ხოლო, არამნიშვნელოვანი კრედიტები განსაზღვრულია, როგორც 1.0 აშშ დოლარზე ნაკლები თანხის კრედიტები. საკრედიტო რისკის მართვის დეპარტამენტი ახორციელებს ყველა დეფოლტირებული მნიშვნელოვანი კრედიტის ინდივიდუალურ შეფასებას. არადეფოლტირებული მნიშვნელოვან კრედიტებს ენიჭებათ კოლექტიური შეფასების კოეფიციენტი. რეზერვირების მიზნით, ყველა კრედიტი დაყოფილია სხვადასხვა ჯგუფად (როგორცაა, იპოთეკური, სამომხმარებლო, მიკროსაფინანსო კრედიტები).

2004 წლიდან, ბანკმა, გარკვეულ სხვა ქართულ ბანკებთან და საკრედიტო ინფორმაციის პროვაიდერ „საკრედიტო ინფორმაციის ჯგუფთან“ ერთად შექმნა სს „კრედიტ ინფო ჯორჯია“, რომელიც წარმოადგენს ცენტრალიზებულ საკრედიტო ბიუროს საქართველოში. 2005 წლის ივლისიდან, ყველა ქართული ბანკი უზიარებს მას ნეგატიურ საკრედიტო ინფორმაციას კლიენტებზე. 2007 წლიდან, ისინი აწვდიან და უზიარებენ სს „კრედიტ ინფო ჯორჯიას“ პოზიტიურ და ნეგატიურ საკრედიტო ინფორმაციას კლიენტებზე.

2018 წლის 1 იანვრიდან გაცემული 1.0 მილიონ აშშ დოლარამდე კრედიტები, რომლებიც უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით ჩამოიწერება, თუ ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა 1,460 დღეზე მეტია. უზრუნველყოფის გარეშე კრედიტები და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილის გარდა სხვა უზრუნველყოფილი კრედიტები ექვემდებარება ჩამოწერას, თუ ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა 150 დღეზე მეტია. კორპორატიული კრედიტები და 1.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის კრედიტები, რომლებიც უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, შეძლება ჩამოიწეროს რისკის მიმართულების ბანკის გენერალური დირექტორის და საკრედიტო რისკის დეპარტამენტის მიერ შეფასების შემდეგ.

ჯგუფმა დასრულა თავისი ფასს 9 დანერგვის პროგრამა და მიიღო ფასს 9. ფინანსური ინსტრუმენტები 2018 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფში საკრედიტო რისკის მართვის პრაქტიკაში არ ყოფილა მნიშვნელოვანი ცვლილებები ფასს 9 -ს გამოყენების შემდეგ.

საცალო და მიკრო კრედიტებისთვის, ჯგუფი იყენებს საკრედიტო ბიუროს მიერ წარმოდგენილ გარეშე რეიტინგებს.

ჯგუფის ხაზინა, სავაჭრო და ბანკთაშორისო ურთიერთობები და კონტრაგენტები მოიცავს ფინანსური მომსახურებების ინსტიტუტებს, ბანკებს და ბროკერ-დილერებს. მათთვის ვისთვისაც არსებობს სარეიტინგო სააგენტოების მიერ წარმოდგენილი გარეშე რეიტინგები, ჯგუფის საკრედიტო რისკის დეპარტამენტი იყენებს ასეთ გარეშე რეიტინგებს. მათთვის, ვისთვისაც არ არსებობს გარეშე რეიტინგები, ისინი იყენებენ შიდა რეიტინგებს.

ლიკვიდურობის რისკი

განმარტება: ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ ბანკი ვერ შეძლებს თავისი გადახდის ვალდებულებების შესრულებას, როცა მათი გადახდის დრო დადგება ნორმალურ ან სტრესულ გარემოებებში.

მონიტორინგი: ლიკვიდურობის რისკი იმართება აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ დამტკიცებული ლიკვიდურობის ფარგლებში. ხაზინა მართავს ლიკვიდურობას ყოველდღიურად. იმისათვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკი, ის ახორციელებს კლიენტებისა და საბანკო ოპერაციების მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების ყოველდღიურ მონიტორინგს, რომელიც არის აქტივების / ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილი. ფინანსური დეპარტამენტი აზრადებს და წარუდგენს ყოველთვიურ ანგარიშებს აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტს. აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტი აკონტროლებს არსებული გადასახდელი თანხების პროპორციას, რათა ის შეესაბამებოდეს დეპოზიტებიდან მოხსნად თანხებს, და ბანკთაშორის და სხვა ნასესხები სახსრების თანხებს, რომლებიც უნდა არსებობდეს გატანილი თანხების დასაფარად მოულოდნელი მოთხოვნის დროს.

ლიკვიდურობის რისკის მართვის სისტემა განსაზღვრავს ბანკის შესაძლებლობას დააკმაყოფილოს თავისი გადახდის ვალდებულებები, როგორც ნორმალურ პირობებში, ასევე კრიზისის დროს. ბანკმა შემოქმედა მოდელი ბაზელ III-ის ლიკვიდურობის მითითებების საფუძველზე. ეს მიდგომა განსაზღვრულია იმის საგარანტიოდ, რომ სახსრების მართვის სისტემა საკმაოდ მოქნილი იქნება საიმისოდ, რომ უზრუნველყოს ლიკვიდურობა ბაზრის პირობების ფართო დიაპაზონის ფარგლებში. ლიკვიდურობის მართვის სისტემა პერიოდულად მოწმდება საიმისოდ, რომ ის შესაბამისობაში იყოს ბანკის მიმდინარე და დაგეგმილ საქმიანობებთან. ასეთი შემოწმება მოიცავს დაფინანსების მოდელირებულ სცენარებს, მოდელირების მიდგომას, საბითუმო ფონდირებას, ლიმიტის განსაზღვრას და ლიკვიდური აქტივების მინიმალურ მფლობელობას. ლიკვიდურობის სისტემა მოწმდება აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ, ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებამდე.

სახაზინო და დაფინანსების დეპარტამენტები ასევე ახორციელებენ ყოველწლიური დაფინანსების შემოწმებას, რომელიც განსაზღვრავს მომავალი წლისთვის არსებული დაფინანსების სტრატეგიას. ეს შემოწმება მოიცავს ტრენდებს სავალო ვალდებულებების გლობალურ ბაზრებზე, დაფინანსების ალტერნატივებს, გარეშე ანალიზს, ბანკის მომავალი დაფინანსების მოთხოვნების შეფასებებს, ბაზრის დაფინანსების მოცულობის შეფასებას და დაფინანსების რისკის ანალიზს. წლიური დაფინანსების გეგმა მოწმდება ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ და მტკიცდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, როგორც წლიური ბიუჯეტის ნაწილი. დაფინანსებისა და სახაზინო დეპარტამენტები პერიოდულად ასევე ამოწმებენ სხვადასხვა დაფინანსების ვარიანტებს და აფასებენ ასეთი ვარიანტების რეფინანსირების რისკებს.

მიტიგაცია: ბანკის შესაძლებლობა განახორციელოს თავისი ვალდებულებები დამოკიდებულია მის უნარზე განახორციელოს აქტივების ეკვივალენტური მოცულობის რეალიზება დროის იმავე პერიოდში. ბანკს აქვს მაღალ მოთხოვნადი და დივერსიფიცირებული აქტივების პორტფელი, რომელიც მისი აზრით, შესაძლებელია ადვილად იქნას ლიკვიდირებული, ფულადი სახსრების ნაკადის გაუთვალისწინებელი შეწყვეტის შემთხვევაში. მას ასევე აქვს სავალდებულო საკრედიტო ხაზები, რომელზეც მას ხელი მიუწვდება საიმისოდ, რომ დააკმაყოფილოს თავისი ლიკვიდურობის მოთხოვნები. ასეთი საკრედიტო ხაზები ხელმისაწვდომია სეზ-ის რეფინანსირების საშუალებით. გარდა ამისა, ბანკს აქვს ფულადი დეპოზიტი (სავალდებულო რეზერვი) სეზ-ში, რომლის მოცულობა დამოკიდებულია კლიენტებისგან მოზიდული სახსრების დონეზე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სეზ-ის მოთხოვნების შესაბამისად, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული კლიენტების დეპოზიტების 25% გადადიო მინიმალური რეზერვების სახით. გარდა ამისა, ქართულ ლარში დენომინირებული კლიენტების დეპოზიტების 5%-ის სახით, ბანკი ინარჩუნებს მინიმალურ საშუალო ნაშთს სეზ-ში საკორესპონდენტო ანგარიშზე. საბითუმო დაფინანსებასა და სადეპოზიტო სერტიფიკატებთან დაკავშირებით, სეზ-ი მოითხოვს ბანკისგან, რათა ამ უკანასკნელმა გადადოს თავისი არასუბორდინირებული უცხოური ვალუტის საბითუმო დაფინანსების 25% იმ ვალდებულებებიდან, რომელთა გადახდის დარჩენილი ვადა ერთ წელზე ნაკლებია, (რომელიც თანდათან გაიზრდება 30%-მდე 2019 წლის მაისის ბოლოს, რაც გამოცხადდა სეზ-ის მიერ 2019 წლის 13 მარტს), და 10% იმ ვალდებულებებიდან, რომელთა გადახდის ვადა ერთი ან ორი წელია (რომელიც თანდათან გაიზრდება 15%-მდე 2019 წლის მაისის ბოლოს, რაც გამოცხადდა სეზ-ის მიერ 2019 წლის 13 მარტს), ხოლო, არასუბორდინირებული ქართული ლარის საბითუმო დაფინანსების 5% გადადოს იმ სესხებიდან, რომელთა გადახდის დარჩენილი ვადა ერთ წელზე ნაკლებია. ქართულ ლარში დენომინირებული სადეპოზიტო სერტიფიკატებისთვის არ არსებობს მინიმალური სარეზერვო მოთხოვნები.

დაფინანსება: საქართველოს ბაზარზე, საბრუნავი კაპიტალის შესავსებად აღებული კრედიტების უმრავლესობა მოკლევადიანია და გაცემულია მათი გადახდის დროისთვის განახლების ვარაუდით. შესაბამისად, ასეთი აქტივების საბოლოო გადახდის ვადა შესაძლოა განსხვავდებოდეს ნებისმიერ ადგილას წარმოდგენილი ანალიზისგან. გარდა ამისა, დაფარვის ვადიანობაში დეფიციტის ანალიზი არ ასახავს არსებული ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას.

ბანკის ლიკვიდურობის მთავარი წყაროებია:

- დეპოზიტები;
- სესხები საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებიდან;
- ბანკთაშორისი სადეპოზიტო ხელშეკრულებები;
- ობლიგაციების გამოშვება;
- ფასიანი ქაღალდების რეალიზაციიდან ამონაგები;
- კრედიტებზე ძირითადი თანხის გადახდები;
- საპროცენტო შემოსავალი; საკომისიო შემოსავალი.

საბაზრო რისკი

განმარტება: ბანკზე გავლენას ახდენს საბაზრო რისკი (მათ შორის, სავალუტო კურსის რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი), რომელიც არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები განიცდის მერყეობას ბაზრის ცვლადი მაჩვენებლების ცვლილებების გამო. საბაზრო რისკის საფრთხე წარმოიქმნება ყველა იმ

აქტივისა და ვალდებულების დაფარვის ვადიანობისა და ვალუტებს შორის სხვაობის გამო, რომლებზეც ბაზრის ცვალებადობა გავლენას ახდენს.

მიტიგაცია: ბანკის საბაზრო რისკის მართვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები განსაზღვრულია აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ. ბანკის მიზანია, შეზღუდოს და შეამციროს ღია საბაზრო პოზიციებზე შესაძლო დანაკარგების მოცულობა, რომელიც შესაძლოა წარმოიქმნას ბანკში, სავალუტო კურსისა და საპროცენტო განაკვეთების ნეგატიური ცვლილებების გამო. ბანკი ახდენს საბაზრო რისკის სავაჭრო ან არასავაჭრო პოზიციებზე კლასიფიკაციას. სავაჭრო და არასავაჭრო პოზიციები იმართება და კონტროლდება სხვადასხვა სენსიტიურობის ანალიზის გამოყენებით. იმისთვის, რომ აღმოიფხვრას ეს რისკები, აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტი თითოეული ტიპის ოპერაციისთვის სპეციალურად განსაზღვრავს რისკის ქვეშ არსებული მოცულობის (VAR) ლიმიტებს შესაძლო დანაკარგებზე (ამჟამად, VAR განსაზღვრულია მხოლოდ უცხოური ვალუტის გაცვლითი ოპერაციებისთვის) და რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკის ანალიტიკური დეპარტამენტი აკონტროლებს ასეთ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

სავალუტო კურსის რისკი: სავალუტო კურსის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება იქნება მერყევი სავალუტო კურსში არსებული ცვლილებების გამო. ბანკზე გავლენას ახდენს თავისი ფინანსური პოზიციის ფარგლებში არსებული სავალუტო კურსების მერყეობით გამოწვეული შედეგები. ბანკის სავალუტო რისკი გაანგარიშდება, როგორც ღია პოზიციების ერთობლიობა და კონტროლდება ბანკის სავალუტო კალათასთან მიმართებით VAR-ის დათვლით (განსაზღვრულია აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ).

ბანკი იყენებს ისტორიული სიმულაციის მეთოდს, რომელიც იყენებს 400 სამუშაო დღის სტატისტიკურ მონაცემებს. მისი ღია სავალუტო პოზიციები იმართება სახაზინო დეპარტამენტის მიერ ყოველდღიურად და კონტროლდება რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკის ანალიტიკური დეპარტამენტის მიერ. აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტი განსაზღვრავს ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტებს როგორც დღე-ღამეში, ასევე დღის განმავლობაში პოზიციებთან და „სტოპ-ლოსების“ ლიმიტებთან დაკავშირებით. ამჟამად, ბანკის კერძო სავაჭრო პოზიცია ლიმიტირებულია აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ, სეზ-ის მიერ განსაზღვრული ბანკის მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის მაქსიმუმ 10.0%-ით. სავალუტო პოზიცია ასევე ლიმიტირებულია აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის მიერ, 50 მილიონი ლარის ოდენობის წლიური VAR-ით ერთდღიან სავაჭრო პერიოდზე, 98.0%-იანი „დასაშვები ზღვარით“.

აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტის ლიმიტები უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე სეზ-ის მოთხოვნები, რაც შესაძლებლობას აძლევს ბანკებს იქონიონ საზედამხედველო კაპიტალის 20.0%- მდე ღია პოზიციები. ბანკი ასევე იყენებს სენსიტიურობის სტრეს ტესტებს თავისი ღია სავალუტო პოზიციების მიმართ, რათა შეფასდეს მის სუფთა აქტივებსა და მოგებებზე პოტენციური ნეგატიური ზემოქმედება.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი: ბანკს აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რაც გამოწვეულია ფიქსირებულ და ცვლად საპროცენტო განაკვეთებში კრედიტების გაცემით, რომელთა თანხა და ვადიანობა განსხვავდება ფიქსირებულ და ცვლად საპროცენტო განაკვეთებში წარმოშობილი ვადიანი ვალდებულებების შესაბამისი პირობებისგან. საპროცენტო მარჯები, სხვადასხვა გადახდის ვადის მქონე აქტივებსა და ვალდებულებებზე, შეიძლება გაიზარდოს ან შემცირდეს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებების შედეგად.

სხვა ქართული ბანკების მსგავსად, ბანკის აქტივებისა და დეპოზიტების უმრავლესობას აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთები. იმისთვის, რომ მინიმუმამდე შემცირდეს საპროცენტო განაკვეთის რისკი, ბანკი აკონტროლებს თავისი საპროცენტო განაკვეთის (ფასების გადახედვა) დეფიციტს და ინარჩუნებს საპროცენტო განაკვეთის მარჯას (პროცენტის მომტანი აქტივების სუფთა საპროცენტო შემოსავალი აქტივების გაუფასურებამდე, გაყოფილი პროცენტის მომტანი აქტივების საშუალოზე) იმ დონეზე, რომელიც საკმარისია საოპერაციო ხარჯების და რისკის პრემიუმის დასაფარად. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული ლიმიტების ფარგლებში, აქტივისა და ვალდებულების კომიტეტი ამტკიცებს იმ საპროცენტო განაკვეთების დიაპაზონებს, სხვადასხვა დაფარვის ვადიანობის მიხედვით, რომლის ფარგლებშიც ბანკს შეუძლია განათავსოს აქტივები და მოიზიდოს ვალდებულებები. რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკის ანალიზის დეპარტამენტი აანალიზებს ვადიანობის დეფიციტს და კაპიტალის სენსიტიურობას საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებების მიმართ. თითოეული ვალუტის საპროცენტო განაკვეთის რისკის დონეები კონტროლდება ფინანსური, სახაზინო და რაოდენობრივი რისკის მართვისა და რისკი ანალიზის განყოფილების მიერ.

წინასწარ გადახდის რისკი: ბანკი ასევე შესაძლოა დადგეს წინასწარ გადახდის რისკის ქვეშ. ეს არის რისკი იმისა, რომ ბანკს მიადგება ფინანსური ზარალი იმის გამო, რომ მისი კლიენტები და კონტრაგენტები იხდიან ან ითხოვენ გადახდას მოსალოდნელზე ადრე, როგორცაა ფიქსირებულ-განაკვეთიანი იპოთეკები, როცა საპროცენტო განაკვეთები მცირდება. ბანკი ამოწმებს დროზე ადრე გადახდების წინა ისტორიას თითოეულ საკრედიტო პროდუქტთან დაკავშირებით ინდივიდუალურად, დროზე ადრე გადახდების საშუალო შეწონილი ეფექტური განაკვეთის გაანგარიშებით, შემდეგ იყენებს ამ ისტორიულ განაკვეთებს თითოეული საკრედიტო პროდუქტის ანგარიშების თარიღისთვის არსებული საბალანსო ღირებულების მიმართ, და ბოლოს ამრავლებს პროდუქტის თითოეული პროდუქტისთვის საშუალო შეწონილის ეფექტურ წლიურ საპროცენტო განაკვეთებზე. ეს ბანკს საშუალებას აძლევს გაიანგარიშოს გაუთვალისწინებელი დანაკარგების მოსალოდნელი რაოდენობა დროზე ადრე გადახდის შემთხვევაში.

საოპერაციო რისკი

განმარტება: საოპერაციო რისკი არის მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანის მიერ დაშვებული შეცდომის, თაღლითობის ან გარემო მოვლენების შედეგად გამოწვეული დანაკარგის რისკი. როცა კონტროლები ვერ ფუნქციონირებს, საოპერაციო რისკმა შესაძლოა ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, ჰქონდეს სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ხასიათის პოტენციური შედეგები, ან გამოიწვიოს ფინანსური დანაკარგი. ბანკი არ ვარაუდობს ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ, კონტროლის სისტემის და მონიტორინგისა და პოტენციურ რისკებზე რეაგირების საშუალებით, ბანკს განზრახული აქვს ამ რისკების მართვა.

მიტიგაცია: ბანკი მართავს თავის საოპერაციო რისკებს ბანკის თანხის, გადახდების, ანგარიშების, ვაჭრობის და ძირითადი დამუშავების ოპერაციების სხვადასხვა ასპექტთან დაკავშირებული თავისი პოლიტიკისა და პროცედურების განსაზღვრის, მონიტორინგისა და მუდმივი გაუმჯობესებისა და მონაცემთა სარეზერვო ასლების და მწყობრიდან გამოსვლის შემდეგ აღდგენის ღონისძიებების საშუალებით. ბანკმა შეიმუშავა სისტემა, რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონმდებლობითა და საერთაშორისო სტანდარტებით განსაზღვრულ ნორმატიულ აქტებს. პოლიტიკის რეგულარული შემოწმება და ცვლილებები ხორციელდება რისკების კომიტეტის მიერ, რომელიც ასევე პასუხისმგებელია საერთო რისკის აპეტიტის განსაზღვრაზე.

საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია პოლიტიკების, პროცესებისა და პროცედურების შემუშავებაზე, რათა იმართოს საოპერაციო რისკები ყველა პროდუქტში, საქმიანობაში, პროცესებსა და სისტემებში, და მთელი ბანკის მასშტაბით საოპერაციო რისკის სისტემის უწყვეტად დანერგვაზე. ეს დეპარტამენტი პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკების იდენტიფიკაციასა და შეფასებაზე, კრიტიკული რისკების არეების გამოვლენაზე ან იმ ოპერაციათა ჯგუფების გამოვლენაზე, რომელთაც აქვთ გაზრდილი რისკის დონე; ის ავითარებს ზემდგომი ორგანოების მიერ განხილვის პროცესს, ითვალისწინებს შემცირების სამოქმედო გეგმებს. ბიზნეს რეკომენდაციებს და ზიანის შემცირების სამოქმედო გეგმებს.

საოპერაციო რისკის მართვის კომიტეტი პასუხისმგებელია საოპერაციო რისკისადმი მიდრეკილებასა და ტოლერანტულობის რაოდენობრივი და ხარისხობრივი პარამეტრების განსაზღვრაზე და გადახედვაზე.

საოპერაციო რისკები გამოვლენილია და შეფასებულია რამდენიმე მეთოდოლოგიის გამოყენებით, როგორებიცაა: შიდა დანაკარგის მონაცემთა ბაზის შეგროვება და ანალიზი, სცენარების ანალიზი, რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება (RCSA), ახალი პროდუქტების შეფასება, ძირითადი რისკის ინდიკატორების (KRIs) ანალიზი, და სხვა. საოპერაციო რისკის ზემოქმედების შესამცირებლად, ბანკი იყენებს რამდენიმე მიდგომას, მათ შორის, კონტროლის ელემენტების დანერგვა ბიზნეს პროცესში, მოვალეობების განაწილება და პრევენციული კონტროლის ინსტრუმენტების განვითარება საოპერაციო სისტემების ფარგლებში.

იმისთვის, რომ გარანტირებული იყოს ადეკვატური რისკის მართვის კომპეტენციის დონეების მიღწევა და შენარჩუნება, როგორც რისკის მართვის პროცესის ნაწილი, ბანკი რეგულარულად უზრუნველყოფს პერსონალის საგანმანათლებლო და ტრენინგ კურსებს. კონკრეტული რისკის მართვის ტრენინგები ტარდება ყოველ წელს და მისი მიზანია რისკი მართვის სისტემის მიმოხილვის უზრუნველყოფა.

საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, რომელიც ანგარიშვალდებულია რისკების მიმართულებით გენერალური დირექტორის მოადგილის ბანკის საოპერაციო რისკების ზედამხედველობაზე. პასუხისმგებელია ბანკის საოპერაციო რისკების ზედამხედველობაზე.

2.5. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები ანალოგიურია საქართველოს ბანკის დამოუკიდებელ და კონსოლიდირებულ დონეზე.

ჩვენ წარმოვადგენთ ძირითად რისკებს და გაურკვევლობებს, რომლებიც დიდი ალბათობით გავლენას მოახდენენ ჩვენს სტარტეგიულ მიზნებზე, ბიზნეს მოდელზე, ოპერაციებზე, მომავალ ეფექტურობაზე, გადახდისუნარიანობაზე და ლიკვიდურობაზე. აღნიშნული ძირითადი რისკები აღწერილია ქვემოთ ცხრილში, სტარტეგიულ ბიზნეს მიზნებთან, ძირითად ფაქტორებთან/ტენდენციებთან, რისკების შერბილებისთვის განსაზღვრულ არსებით კონტროლთან და ჩვენს მიერ მიღებულ შემარბილებელ ზომებთან ერთად. ცნობილია, რომ ჯგუფი ჩამოთვლილზე მეტად ექვემდებარება რისკებს. ჩვენ წარმოვადგენთ რისკებს, რომლებიც ჩვენი მოსაზრებით, ყველაზე დიდ გავლენას ახდენენ ჩვენს საქმიანობაზე.

ძირითადი რისკებისა და გაურკვევლობების ჩამონათვალის რიგითობა არ აღნიშნავს მათ პრიორიტეტულ რიგს. შეუძლებელია ყველა ჩვენი რისკის სრული შერბილება. რისკის მართვის და შიდა კონტროლის ნებისმიერი სისტემა შექმნილია ბიზნეს მიზნების მიუღწევლობის რისკის მართვისთვის და არა აღმოფხვრისთვის და ითვალისწინებს მხოლოდ გონივრულ და არა სრულ გარანტიას, რომ წარმოდგენილი იქნება არსებითი უზუსტობების ან დანაკარგის გარეშე.

მაკროეკონომიკური გარემო

ძირითადი რისკი/გაურკვევლობა

მთავარი ფაქტორები/ტენდენციები

საქართველოსთან დაკავშირებულმა მაკროეკონომიკურმა ფაქტორებმა, მათ შორის ლარის გაუფასურებამ აშშ დოლარის მიმართ, შესაძლოა არსებითი გავლენა მოახდინოს ჩვენს საკრედიტო პორტფელზე.

ჯგუფი საქმიანობას ძირითადად ახორციელებს და მისი შემოსავლების ძირითადი წყარო განთავსებულია საქართველოში. საქართველოსთან დაკავშირებულ მაკროეკონომიკურმა ფაქტორებმა, როგორიცაა ცვლილებები მშპ-ში, ინფლაციის და საპროცენტო განაკვეთებში, შესაძლოა არსებითი გავლენა მოახდინოს ჩვენი საკრედიტო პორტფელის ხარისხზე, საკრედიტო ზარალზე, ჩვენს მარჯაზე და მომხმარებლის მოთხოვნაზე ჩვენს პროდუქტებზე და მომსახურებებზე. საქართველოს ეკონომიკამ მიაღწია რეალური მშპ-ს მყარ ზრდას, რომელიც შეადგენს 4.8% – 2018 წელს, რეალური მშპ-ს ზრდა შეადგენდა 4.8%-ს 2017 წელს და 2.8%-ს 2016 წელს საქსტატის შესაბამისად. გაურკვეველ და არასტაბილურ გლობალურ ეკონომიკურ მდგომარეობას შესაძლოა არსებითი პოლიტიკური და მაკროეკონომიკური შედეგები, რაც თავის მხრივ იმოქმედებს საქართველოს ეკონომიკაზე.

2018 წელს, ლარი დოლართან მიმართებით გაუფასურდა 3.3%-ით, 2017 წელს გამყარდა 2.1%-ით. ლარის მერყეობამ დოლართან მიმართებით შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჩვენს საკრედიტო პორტფელის ხარისხზე, გაზარდოს საკრედიტო რისკის ხარჯი და და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების რეზერვები. ეს განპირობებულია იმ გარემოებით, რომ ჩვენი კორპორატიული, MSME და იპოთეკური საკრედიტო პორტფელები ძირითადად დენომინირებულია აშშ დოლარში და ჩვენი კლიენტების უმეტესობის შემოსავალი დენომინირებულია ლარში. ჩვენი კლიენტების კრედიტუნარიანობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ლარის გაუფასურებამ აშშ დოლართან მიმართებით და გაართულოს მათთვის სესხების დაფარვა. ლარის გაუფასურებამ ასევე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჩვენი კლიენტების უზრუნველყოფის ღირებულებაზე.

2018 წლის 31 დეკემბერს, ჩვენი კორპორატიული საბანკო და საცალო საბანკო სესხების დაახლოებით 80.8% და 50.3% ბანკისთვის და ჯგუფისთვის დენომინირებული იყო უცხოურ ვალუტაში (ძირითადად აშშ დოლარში), ხოლო აშშ დოლარში შემოსული სესხები ფარავდა საცალო საბანკო მთლიანი სესხების 6.2%-ს და კორპორატიული საბანკო მთლიანი სესხების 35.2%-ს. ჩვენი საკრედიტო რისკის ხარჯი შეადგენდა 1.7%-ს როგორც ჯგუფისთვის, ასევე ბანკისთვის 2018 წელს, ხოლო ეს მაჩვენებელი 2017 წელს შეადგენდა 2.3%-ს როგორც ჯგუფისთვის, ასევე ბანკისთვის.

მაკროეკონომიკური გარემო

მიტიგაცია

ჯგუფი უწყვეტად აკონტროლებს ბაზრის მდგომარეობას და განიხილავს საბაზრო ცვლილებებს, ასევე ახორციელებს სტრეს და სცენარის ტესტებს მისი პოზიციის შესამოწმებლად უარყოფითი ეკონომიკური პირობებში, მათ შორის სავალუტო კურსის უარყოფითი ცვლილებების პირობებში.

ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ადგენს ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტებს და ბანკის კერძო სავაჭრო პოზიციის ლიმიტებს, რომელიც უფრო კონსერვატიულია ვიდრე საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ), ჩვენი მარეგულირებლის, მოთხოვნები. ხაზინის დეპარტამენტი ვენს ღია სავალუტო პოზიციას ყოველდღიურად. ღია სავალუტო პოზიციების მონიტორინგს ასევე ახორციელებენ ბანკის რაოდენობრივი რისკის მართვის და რისკის ანალიზის დეპარტამენტები.

ჩვენი კლიენტების კრედიტუნარიანობის შეფასების მიზნით, ჩვენ ვითვალისწინებთ სავალუტო კურსის რყევას როდესაც არსებობს სავალუტო შეუსაბამობა კლიენტის სესხსა და შემოსავალს შორის. ჩვენ გამოვყავით 75% დამატებითი კაპიტალი კლიენტების უცხოურ ვალუტაში სესხებისთვის, რომელთა შემოსავლის წყარო დენომინირებულია ლარში.

ბანკის საკრედიტო კომიტეტები და საკრედიტო რისკის დეპარტამენტი ადგენს კონტრაგენტის ლიმიტებს საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის და ინდივიდუალური ტრანზაქციების ქულათა სისტემის გამოყენებით. კრედიტის ხარისხის გადახედვის პროცესი უწყვეტია და უზრუნველყოფს კლიენტების კრედიტუნარიანობაში შესაძლო ცვლილებების ადრეულ დადგენას, მათ შორის უზრუნველყოფის რეგულარულ გადაფასებას, პოტენციურ ზარალს და რისკის შემცირებისთვის საჭირო გამოსწორების ზომებს, რომელიც შესაძლოა მოიცავდეს დამატებითი უზრუნველყოფის მოპოვებას სესხის ხელშეკრულებების შესაბამისად.

2016 წლის დასაწყისიდან ჩვენ ორიენტირებული ვიყავით ადგილობრივ ვალუტაში კრედიტირების ზრდაზე. ჩვენ აქტიურად ვმუშაობთ IFLs-თან გრძელვადიანი დაფინანსებისთვის ლარში კლიენტებისთვის ლარში დენომინირებული სესხების გაზრდის მიზნით. გარდა ამისა 2017 წლის ივნისში ჩვენ განვახორციელეთ პირველი ადგილობრივ ვალუტაში დენომინირებული საერთაშორისო ობლიგაციის გამოშვება 500 მილიონი ლარის ოდენობით ადგილობრივ ვალუტაში კრედიტირების ჩვენ ლარში დენომინირებული საკრედიტო პორტფელისთვის.

რეგიონალური არასტაბილურობა

მირითადი რისკი/გაურკვევლობა

საქართველოს ეკონომიკაზე და ჩვენს საქმიანობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს რეგიონალურმა დამაბულობამ და არასტაბილურობამ.

ჯგუფის საქმიანობას მირითადად ახორციელებს და მისი შემოსავლების მირითადი წყარო განთავსებულია საქართველოში. საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია რეგიონის ეკონომიკაზე კერძოდ რუსეთის, თურქეთის, აზერბაიჯანის და სომხეთის ეკონომიკაზე, რომლებიც მთავარ სავაჭრო პარტნიორებს წარმოადგენენ.

რეგიონში მიმდინარეობს გეოპოლიტიკური დამაბულობა, პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა და შეიარაღებული კონფლიქტი, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჩვენს საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

მთავარი ფაქტორები/ტენდენციები

რუსული შეიარაღებული ძალები აგრძელებენ აფხაზეთის და ცხინვალის / სამხრეთ ოსეთის რეგიონების ოკუპაციას და დამაბულობა რუსეთსა და საქართველოს შორის მუდმივად არსებობს. რუსეთი პოტენციურად ეწინააღმდეგება აღმოსავლეთით „ნატოს“ გაფართოებას, მათ შორის ყოფილ საბჭოთა კავშირის ქვეყნებში, როგორცაა საქართველო. თავისუფალი სავაჭრო რეჟიმის შემოღებამ საქართველოსა და ევროკავშირს შორის 2014 წლის სექტემბერში და უფიზო მიმოსვლა ევროკავშირში საქართველოს მოქალაქეებისთვის 2017 წლის მარტში, შესაძლოა გააძლიეროს დამაბულობა აღნიშნულ ქვეყნებს შორის. მთავრობამ კონკრეტული ზომები მიიღო რუსეთთან ურთიერთობების გაუმჯობესების მიმართულებით, მაგრამ წინამდებარე წლიური ანგარიშის თარიღისთვის ამ ზომებმა არ გამოიწვია ოფიციალური ან სამართლებრივი ცვლილებები აღნიშნულ ქვეყნებს შორის ურთიერთობებში.

2018 წლის ივნისში, ვადამდე საპარლამენტო და საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგად თურქეთის კონსტიტუციაში ამოქმედდა ცვლილებები. ცვლილებები, რომელიც პრეზიდენტს ანიჭებს გაფართოებულ უფლებებს, სავარაუდოდ მოახდენს თურქეთის სამთავრობო სისტემის ტრანსფორმირებას საპარლამენტო სისტემიდან, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს პოლიტიკურ სტაბილურობაზე თურქეთში.

არსებობს მიმდინარე კონფლიქტი აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის, რაც გავლენას ახდენს რეგიონზე.

ჯგუფი აქტიურ მონიტორინგს ახორციელებს რეგიონულ და საბაზრო პირობებზე და რისკებზე, რომელიც დაკავშირებულია პოლიტიკურ არასტაბილურობასთან და ახორციელებს სტრეს და სცენარის ტესტებს ჩვენი ფინანსური მდგომარეობის შესაფასებლად. ასევე შემუშავებულია საპასუხო სტრატეგიები და სამოქმედო გეგმები.

მიტიგაცია

მიუხედავად დამაბულობის სეპარატისტულ ტერიტორიებზე რუსეთმა გააგრძელა თავისი საექსპორტო ბაზრის გახსნა საქართველოს ექსპორტისთვის 2013 წლიდან. ნედლეულზე მსოფლიო ფასების შემცირებამ და მაკროეკონომიკურმა ფაქტორებმა გავლენა მოახდინა

რეგიონალური არასტაბილურობა

საქართველოს რეგიონულ პარტნიორებზე, რამაც გამოიწვია ექსპორტის შემცირება რეგიონში, თუმცა საქართველომ მიიღო სარგებელი გაზრდილი საქეპორტო შემოსავლებიდან არატრადიციული ბაზრებიდან, როგორცაა შვეიცარია, ჩინეთი, ეგვიპტე, საუდის არაბეთი, სამხრეთ კორეა და სინგაპური.

2017 წლის აპრილში IMF დაამტკიცა ახალი სამწლიანი 285 მილიონი აშშ დოლარის ეკონომიკური პროგრამა, რომლის მიზანი იყო მაკროეკონომიკური და ფინანსური სტაბილურობის დაცვა და სტრუქტურული სუსტი მხარეების აღმოფხვრა საქართველოს ეკონომიკაში მაღალი და ინკლუზიური ზრდის მხარდაჭერის მიზნით. IMF პროგრამის განხორციელება წარმატებით მიმდინარეობს, აღნიშნულმა ორგანოებმა მიაღწიეს სტრუქტურული გარდაქმნის ყველა საკონტროლო მაჩვენებლებს კონკრეტულ პერიოდში. 2019 წლის 20-26 თებერვალს IMF პერსონალი ეწვია საქართველოს ახალი ეკონომიკური და ფინანსური მიღწევების და პროგრესის განსახილველად სტრუქტურული რეფორმებით. მისიის დასრულების შემდგომ განცხადებაში IMF მადლობა გადაუხადა აღნიშნულ ორგანოებს ღია და კონსტრუქციული დისკუსიებისთვის და მიუთითა, რომ გააგრძელებენ, რომ დიალოგს საქართველოს IMF-ს - მხარდაჭერილი პროგრამის მეოთხე განხილვის ვიზიტის დროს 2019 წლის აპრილსა და მასში.

2018 წლის განმავლობაში საქართველოს რეალური მშპ-ს ზრდამ შეადგინა 4.7%, ინფლაცია განისაზღვრა 1.5% 2018 წლის დეკემბერში, სეზონის მიზნობრივი მაჩვენებლის - 3.0 - ქვემოთ წლის განმავლობაში. ტურისტული ნაკადების შემოღინება და ფულადი გადარიცხვები, ქვეყანაში დოლარის შემოღინების მნიშვნელოვანი ფაქტორი, კვლავ გრძელდება. ქვეყანამ აღრიცხა თავისი პირველი აქტიური საღიბო მიმდინარე ანგარიშზე 2018 წლის მესამე კვარტალში, მნიშვნელოვნად დადებითი მაკროეკონომიკური განვითარება საქართველოსთვის.

საკრედიტო პორტფელის ხარისხი

ძირითადი
რისკი/გაურკვევლობა

ჯგუფმა შესაძლოა ვერ შეძლოს თავისი საკრედიტო პორტფელის ხარისხის შენარჩუნება

ჯგუფის საკრედიტო პორტფელის ხარისხი შესაძლოა გაუარესდეს გარეშე ფაქტორების გამო, რომელიც სცილდება ჯგუფის კონტროლის ფარგლებს, როგორცაა უარყოფითი მოვლენები საქართველოს ეკონომიკაში ან მეზობელი ქვეყნების ეკონომიკაში, კონკრეტული კლიენტების შესახებ საკრედიტო ინფორმაციის ხელმოწვედომლობა ან შეზღუდული ხელმისაწვდომობა, რისკის მართვის პროცედურების შეუსრულებლობა ან საკრედიტო პორტფელის სწრაფი გაფართოება (იხილეთ სხვა სავალუტო რისკები ზემოთ).

ჯგუფის კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საკრედიტო პორტფელი კონცენტრირებულია და იმ პირობით, თუ ასეთი მსესხებლები გააფორმებენ შემდგომ სასესიო შეთანხმებებს ჯგუფთან, ეს გაზრდის ჯგუფის საკრედიტო და კონტრაგენტის საერთო რისკს აღნიშნულ კონტრაგენტებთან დაკავშირებით და შესაძლოა გამოიწვიოს ჯგუფის საკრედიტო პორტფელის ხარისხის გაუარესება.

გარდა ამისა უზრუნველყოფის ღირებულება, რომელსაც ჯგუფი ფლობს სესხების სანაცვლოდ, შესაძლოა შემცირდეს, რაც სავარაუდოდ უარყოფით გავლენას მოახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

მთავარი
ფაქტორები/ტენდენციები

2018 წლის განმავლობაში ჯგუფის და ბანკის საკრედიტო რისკის ხარჯის კოეფიციენტი შეადგენდა 1.7%-ს, ხოლო 2017 წელს - 2.3%-ს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ხარჯები და ჯგუფის და ბანკის რისკის ღირებულება შესაძლოა გაიზარდოს ერთი მსხვილი მსესხებლის დეფოლტის ან მცირე მსესხებლების დეფოლტის არსებითი კონცენტრაციის შემთხვევაში. 2017 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის უიმედო კრედიტები შეადგენდა მთლიანი გაცემული კრედიტების 3.3%-ს და 3.9%-ს, შესაბამისად ბანკის უიმედო კრედიტები შეადგენდა მთლიანი გაცემული კრედიტების 3.2%-ს და 3.5%-ს.

კორპორატიული საბანკო საკრედიტო პორტფელი კონცენტრირებულია, ჯგუფის ათი უმსხვილესი კორპორატიული საბანკო მომსახურების მსესხებლები შეადგენს საკრედიტო პორტფელის 8.3%-ს, (გაუფასურების რეზერვი) 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს მაჩვენებელი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 8.6%-ს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი ფლობდა უზრუნველყოფას მთლიან სესხებზე, რომელიც შეადგენს საერთო გაცემული კრედიტების 85.2%-ს, ხოლო ბანკისთვის - 84.6%-ს. კორპორატიული საბანკო კრედიტებთან დაკავშირებით აღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ფორმებია დაკავების უფლებები უძრავ ქონებაზე, ძირითად საშუალებებზე, კორპორატიული გარანტიები, მარაგები, ანაზრები და ფასიანი ქაღალდები, სატრანსპორტო მოწყობილობები და ოქრო. საცალო საბანკო კრედიტებისთვის აღებული უზრუნველყოფის გავრცელებული ფორმაა დაკავების უფლება საცხოვრებელ ქონებაზე.

შემცირებებმა საცხოვრებელი და კომერციული უძრავი ქონების ბაზარზე ან ეკონომიკური მდგომარეობის ზოგადმა გაუარესებამ იმ დარგებში, რომელშიც ჯგუფის კლიენტები ოპერირებენ, შესაძლოა გამოიწვიოს ლიკვიდურობა და სესხების უზრუნველყოფის ღირებულების შემცირება, მათ შორის აღნიშნული სესხების ძირი თანხის დაუფარავი ნაშთის შემცირება. გარდა ამისა, უზრუნველყოფის კლებადი ან არასტაბილური ფასები საქართველოში

საკრედიტო პორტფელის ხარისხი

მიტიგაცია

სავარაუდოდ გაართულებს ჯგუფისთვის ფლობილი უზრუნველყოფის ღირებულების ზუსტ შეფასებას. თუ იმ უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება, რომელსაც ფლობს ჯგუფი, მნიშვნელოვნად შემცირდება მომავალში, შესაძლოა საჭირო გახდეს დამატებითი რეზერვები და განაპირობოს მოსალოდნელზე დაბალი ანაზღაურების დონეები 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებულ უზრუნველყოფილ სესხებზე. შემდგომმა ცვლილებებმა კანონებში ან რეგულაციებში შესაძლოა გააუფასუროს ასეთი უზრუნველყოფის ღირებულება.

ჯგუფი უწყვეტად ახორციელებს ბაზრის პირობების მონიტორინგს და ასევე ახორციელებს სტრეს და სცენარის ტესტირებას მისი მდგომარეობის შემოწმების მიზნით უარყოფით ეკონომიკურ პირობებში.

ჩვენმა ბანკმა საკრედიტო კომიტეტებმა და საკრედიტო რისკის დეპარტამენტმა განსაზღვრა კონტრაგენტის ლიმიტები საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის და ინდივიდუალური ტრანზაქციების ქულათა სისტემის გამოყენებით. კრედიტის ხარისხის გადახედვის პროცესი უწყვეტია და უზრუნველყოფს კლიენტების კრედიტუნარიანობაში შესაძლო ცვლილებების ადრეულ დადგენას, მათ შორის უზრუნველყოფის რეგულარულ გადაფასებას, პოტენციურ ზარალს და რისკის შემცირებისთვის საჭირო გამოსწორების ზომებს, რომელიც შესაძლოა მოიცავდეს დამატებითი უზრუნველყოფის მოპოვებას სესხის ხელშეკრულებების შესაბამისად.

ჯგუფი უწყვეტად ახორციელებს კრედიტებზე მის მიერ ფლობილი უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს. უზრუნველყოფის შეფასებისას ჯგუფი ახდენს აქტივების საბაზრო ღირებულების დისკონტირებას, უზრუნველყოფის სალიკვიდაციო ღირებულების ასახვის მიზნით. .

კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის თავსაზრისით, ჯგუფის მიზანია მკაცრად დაიცვას სეზ-ის მიერ დადგენილი ლიმიტები კლიენტების რისკებთან დაკავშირებით, ჯგუფი აკონტროლებს კონცენტრაციის დონეს თავის საკრედიტო პორტფელში და თავისი უმსხვილესი მსესხებლების ფინანსურ მაჩვენებლებს და იყენებს უზრუნველყოფას ზარალის შესამცირებლად დეფოლტის შემთხვევაში თავის აქტიურ სარისკო საბანკო ოპერაციებზე, ამცირებს გარანტიის მოცულობას სარისკო სექტორში და ინარჩუნებს დივერსიფიცირებული საკრედიტო პორტფელის სექტორის კონცენტრაციას.

მარეგულირებელ ნორმებთან შესაბამისობის რისკი

მირითადი რისკი/გაურკვევლობა

საქართველოს ბანკი ოპერირებს განვითარებად მარეგულირებელ გარემოში და ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მარეგულირებელ ზედამხედველობას, რომელიც ზედამხედველობას უწევს საბაზო სექტორს და ფასიან ქაღალდებს საქართველოში.

საქართველოში ფინანსური სექტორი მკაცრად რეგულირდება. მარეგულირებელი გარემო განაგრძობს განვითარებას. თუმცა, ჩვენ არ შეგვიძლია წინასწარ განსაზღვროთ რა მარეგულირებელი ცვლილებები იქნება შემოღებული მომავალში ან რა გავლენას მოახდენს ისინი ჩვენს ოპერაციებზე.

მთავარი ფაქტორები/ტენდენციები

ჩვენი საბანკო ოპერაციები უნდა შესაბამებოდეს მარეგულირებელი ორგანოს, სეზ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტს და სხვა მარეგულირებელ კოეფიციენტებს, მათ შორის რეზერვის მოთხოვნებს და სავალდებულო ფინანსურ კოეფიციენტებს. ჩვენს უნარზე - შევასრულოთ სეზ-ის არსებული თუ შესწორებული მოტხოვნები - შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მთელმა რიგმა ფაქტორებმა, მათ შორის ისეთმა ფაქტორებმა, რომელიც სცილდება ჩვენი კონტროლის ფარგლებს, როგორცაა ბანკის რისკზე შეწონილი აქტივების ზრდა, კაპიტალის მოზიდვის უნარი, ჩვენი აქტივის ხარისხის გაუარესებით გამოწვეული ზარალი და/ან შემოსავლის დონის შემცირება და/ან ხარჯების ზრდა, ბანკის ფასიანი ქაღალდების პორტფელის ღირებულების შემცირება, ასევე გლობალური და საქართველოს ეკონომიკის შესუსტება.

მიტიგაცია

უწყვეტი ინვესტიციები მოსახლეობაში და პროცესები შესაძლებლობას გვაძლევს დავაკმაყოფილოთ მიმდინარე მარეგულირებელი მოთხოვნები და საშუალებები, რომელიც გვაძლევს შესაძლებლობას მოვახდინოთ რეაგირება მომავალ ცვლილებებზე რეგულაციებში.

ჩვენი ინტეგრირებული კონტროლის სტრუქტურის შესაბამისად, სათანადო სიფრთხილით ვაფასებთ საკანონმდებლო და მარეგულირებელი ცვლილებების გავლენას ჩვენი ოფიციალური რისკის დადგენის და შეფასების პროცესების ფარგლებში და შესაძლებლობის მიხედვით აქტიურ მონაწილეობას ვიღებთ შესაბამისი კანონმდებლობის შედგენაში. ამ პროცესის ფარგლებში ჩვენ ვმონაწილეობთ კონსტრუქციულ დიალოგში მარეგულირებელ ორგანოებთან და მივმართავთ გარეშე კონსულტაციას კანონდებლობაში შესაძლო ცვლილებებთან დაკავშირებით. შემდეგ ჩვენ შევიმუშავებთ შესაბამის პოლიტიკას, პროცედურებს და კონტროლის მექანიზმებს ჩვენი შესაბამისობის ვალდებულებების შესასრულებლად.

ჩვენი შესაბამისობის სტრუქტურა ყველა დონეზე ექვემდებარება შიდა აუდიტის და გარეშე სადაზღვევო მომსახურების პროვაიდერების მიერ რეგულარულ გადახედვას.

ლიკვიდურობის რისკი

ძირითადი რისკი/გაურკვეველობა

ჯგუფი ექვემდებარება ლიკვიდურობის რისკს, როდესაც მისი აქტივების და ვალდებულებების დაფარვის ვადა არ ემთხვევა .

მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს თვლის, რომ ექნება საკმარისი სახსრები მომდევნო 18 თვის განმავლობაში და შემდეგ იმისათვის, რომ განახორციელოს თავისი სტრატეგია და ექნება საკმარისი ლიკვიდურობა მომდევნო 18 თვის განმავლობაში და შემდეგ, ლიკვიდურობის რისკი დამახასიათებელია საბანკო ოპერაციებისთვის და შესაძლოა გაიზარდოს მთელი რიგი ფაქტორების გამო, მათ შორის გადაჭარბებული მოლოდინები ან კონკრეტული დაფინანსების წყაროს მიუწვდომლობა, ცვლილებები საკრედიტო რეიტინგებში ან საერთო საბაზრო მოვლენა, როგორცაა ფინანსური ბაზრის არასტაბილურობა.

საკრედიტო ბაზრებზე მსოფლიო მასშტაბით ბოლო წლებში აღინიშნა და შესაძლოა კვლავ აღინიშნოს ლიკვიდურობის და გრძელვადიანი დაფინანსების შემცირება გლობალური ეკონომიკური და ფინანსური ფაქტორების შედეგად. კრედიტის ხელმისაწვდომობაზე განვითარებად ბაზრებზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინვესტორის ნდობის დონე და ნებისმიერი ფაქტორები, რომელიც გავლენას ახდენს ინვესტორის ნდობაზე (მაგალითად ბანკის საკრედიტო რეიტინგის შემცირება ან სახელმწიფოს ჩარევა ან ვალის რესტრუქტურისაცა შესაბამის დარგში) ასევე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ფასზე და დაფინანსების ხელმისაწვდომობაზე ჯგუფის კომპანიებისთვის, რომლებიც აღნიშნულ ბაზრებზე ახორციელებენ საქმიანობას.

მთავარი ფაქტორები/ტენდენციები

ჯგუფის ლიკვიდურობაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ფინანსური ბაზრის არახელსაყრელმა პირობებმა. თუ აქტივებს ჯგუფი ფლობს იმ მიზნით, რომ ლიკვიდურობა გახდეს არალიკვიდური ან მათი ღირებულება მნიშვნელოვნად შემცირდება, ჯგუფმა შესაძლოა გადაწყვიტოს ან დასჭირდეს დაფინანსების სხვა წყაროების გამოყენება თავისი ოპერაციების დასაფინანსებლად და მომავალი ზრდისთვის. თუმცა მხოლოდ დაფინანსების შეზღუდული მოცულობა არის ხელმისაწვდომი საქართველოს შიდა საბანკო ბაზარზე და სხვა დაფინანსების წყაროების რესურსებმა შესაძლოა წარმოქმნას დამატებითი რისკები, მათ შორის იმის ალბათობა, რომ სხვა დაფინანსების წყაროები შესაძლოა იყოს უფრო ძვირი და ნაკლებ მოქნილი. გარდა ამისა, ჯგუფის უნარი ასეთ გარეშე დაფინანსების წყაროებზე წვდომაზე დამოკიდებულია მისთვის ხელმისაწვდომი საკრედიტო ხაზების დონეზე და თავის მხრივ დამოკიდებულია ჯგუფის ფინანსურ და საკრედიტო პირობებზე, ასევე ბაზრის საერთო ლიკვიდურობაზე.

მიმდინარე და მოკლევადიანი ლიკვიდურობის თვალსაზრისით, ჯგუფი ექვემდებარება თავისი კლიენტების მიერ ანაზრების დიდი მოცულობით მოულოდნელი, სწრაფი გატანის რისკს. გარემოებები, როდესაც დიდი ალბათობით კლიენტები სწრაფად გაიტანენ დიდი მოცულობით ანაზრებს, მოიცავს მნიშვნელოვან ეკონომიკურ ვარდნას, ნდობის შერყევას ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ან სოციალური, ეკონომიკური ან პოლიტიკური არასტაბილურობის პერიოდს. იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტების მნიშვნელოვანი ნაწილი სწრაფად ან მოულოდნელად გამოიტანს მოთხოვნამდე ან ვადიან ანაზრს ან არ განახლებს ვადიან ანაზრს დაფარვამდე, ამან შესაძლოა არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ჯგუფის საქმიანობაზე, ფინანსურ პირობებზე და ოპერაციების შედეგებზე.

მიტიგაცია

ჯგუფი მართავს თავის ლიკვიდურობის რისკს ლიკვიდურობის რისკის მართვის სტრუქტურის მეშვეობით, რომელიც ქმნის ჯგუფის შესაძლებლობას - შესარულოს გადახდის ვალდებულებები როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ პირობებში. ჯგუფმა შეიმუშავა მოდელი, რომელიც ეფუძნება ბაზელი III ლიკვიდურობის სახელმძღვანელო პრინციპებს. ეს მოდელი განსაზღვრულია იმის უზრუნველსაყოფად, რომ დაფინანსების სტრუქტურა საკმარისად მოქნილი იყოს ლიკვიდურობის უზრუნველყოფისთვის, საბაზრო პირობებში.

სხვა საკითხებთან ერთად, ჯგუფი აწარმოებს სხვადასხვა დაფინანსების ბაზას, რომელიც მოიცავს დაფინანსების მოკლევადიან წყაროებს (მათ შორის საცალო საბანკო და კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო კლიენტის ანაზრები, ბანკთაშორის სესხები და სესხები სეზ-დან) და დაფინანსების გრძელვადიან წყაროებს (მათ შორის ვადიანი საცალო საბანკო და კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო ანაზრები, სესხები საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებიდან, ფასიანი ქაღალდების და გრძელვადიანი სავალო ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვა).

კლიენტების სახსრები დაფინანსების ყველაზე მნიშვნელოვანი დაფინანსების წყაროა ჯგუფისთვის. 2017 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების მიმართ ჯგუფის სახსრები, რომელიც შეადგენს 90.9%-ს და 91.4%-ს, რომელთა სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები შეადგენს ერთ წელს ან ნაკლებს, ხოლო ბანკის - 91.0%-ს და 91.4%-ს. თუმცა, აღნიშნული თარიღების მდგომარეობით, წმინდა სესხების კოეფიციენტი კლიენტების მიმართ ვალდებულებებთან შეადგენდა 112.6%-ს და 105.4%-ს ჯგუფისთვის და 111.7%-ს და 103.7%-ს ბანკისთვის და სეზ-ის ლიკვიდურობის დაფარვის კოეფიციენტი შეადგენდა 120.9%-ს და 112.4%-ს 2017 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით როგორც ჯგუფისთვის, ასევე ბანკისთვის.

საოპერაციო რისკი, კიბერ-უსაფრთხოება, საინფორმაციო სისტემები და ფინანსური დანაშაული

ძირითადი რისკი/გაურკვეველობა

ჩვენ გვაქვს კიბერ-უსაფრთხოების დარღვევის, ჩვენს სისტემებზე უნებართვო წვდომის და ფინანსური დანაშაულის ან ჩვენი საბანკო საქმიანობის პროცესებში ან სისტემებში გაუმართაობების ან ადამიანური ფაქტორების/შეცდომების რისკი, რომელმაც შესაძლოა ხელი

საოპერაციო რისკი, კიბერ-უსაფრთხოება, საინფორმაციო სისტემები და ფინანსური დანაშაული

მთავარი ფაქტორები/ტენდენციები

შერბილება

შეუშალოს ჩვენს მიერ კლიენტის მონმსახურებებს, გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი, ჰქონდეს სამართლებრივი ან მარეგულირებელი შედეგები და.ან გავლენა მოახდინოს ჩვენს რეპუტაციაზე.

ჩვენ მნიშვნელოვნად დამოკიდებულნი ვართ ჩვენი რისკის მართვის სათანადო ფუნქციონირებაზე, შიდა კონტროლზე და სისტემებზე და შიდა პროცესებზე, მათ შორის მონაცემთა დაცვასთან, ინფორმაციული ტექნოლოგიების და ინფორმაციის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით აღნიშნული საფრთხეების მართვის მიზნით.

კიბერ-უსაფრთხოების საფრთხეები წლის განმავლობაში იზრდება და 2018 წელს, ჩვენთვის ცნობილი გახდა მთელი რიგი მსხვილი საერთაშორისო ორგანიზაციების კიბერ-თავდასხმების შესახებ, თუმცა საბედნიეროდ ჩვენს საქმიანობაზე არსებითი გავლენა არ მოუხდენია. გარეშე საფრთხეების პროფილი უწყვეტად იცვლება და ჩვენი მოსაზრებით ასეთი საფრთხეები კვლავ გაგრძელდება.

გასული რამდენიმე წლის განმავლობაში, ჩვენი საქმიანობის გაფართოების შესაბამისად გაიზარდა ელექტრონული დანაშაულები, მათ შორის თაღლითობის შემთხვევები, თუმცა ზარალი მნიშვნელოვანი არ არის. ფულის გათეთრება, რომლის წინააღმდეგ ბანკს გააჩნია სათანადო დაცვის ზომები, ასევე გლობალურად გაიზარდა ბოლო წლებში.

ჩვენ გვაქვს ინტეგრირებული კონტროლის სტრუქტურა, რომელიც მოიცავს საოპერაციო რისკის მართვას, IT სისტემებს, კორპორატიული და სხვა მონაცემების უსაფრთხოებას, რომლებსაც მართავს ცალკე დეპარტამენტი. ჩვენს ასევე გვაქვს ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის (AML) ოფიცერი და კონტროლის მექანიზმები.

ჩვენ ვადგენთ და ვაფასებთ საოპერაციო რისკის კატეგორიებს ჩვენი რისკის მართვის სტრუქტურის ფარგლებში, ვადგენთ კრიტიკული რისკის სფეროებს და ვადგენთ პოლიტიკას და უსაფრთხოების პროცედურებს აღნიშნული რისკების შესარბილებლად.

ჩვენ გვაქვს უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმები, მათ შორის პოლიტიკა, პროცედურები და უსაფრთხოების ტექნოლოგიები. ჩვენ ასევე რეგულარულად ვახორციელებთ IT და საინფორმაციო უსაფრთხოების შემოწმებებს შიდა ფარგლებში და გარეშე კონსულტანტების დახმარებით. ჩვენ გვაქვს რთული ანტივირუსული და დამცავი ბრანდმაური პოტენციური ჰაკერული პროგრამისგან დაცვის მიზნით. ჩვენ გავზარდეთ შიდა და გარეშე შეღწევის ტესტირება და გვაქვს სარეზერვო ავარიული აღდგენის და ბიზნეს უწყვეტობის გეგმები ჯგუფის ფარგლებში. ჩვენ გავაუმჯობესეთ წვდომის კონტროლი და პაროლის დაცვა “პრივილეგიებული წვდომის მონიტორინგის” განხორციელებით თანამშრომლებისთვის, მაქსიმალური პრივილეგიებული წვდომით კონფიდენციალურ და კლიენტის მონაცემებზე. ჩვენ ვაგრძელებთ ტექნოლოგიაში ჩვენი შესაძლებლობების გაფართოებას მზარდი საფრთხეების პრევენციის, გამოვლენის და მათზე რეაგირებისთვის..

ჩვენი შიდა აუდიტის განყოფილება უზრუნველყოფს ჩვენი რისკის მართვის, შიდა კონტროლის და სისტემების ადეკვატურობას და ეფექტურობას. ამ ტიპის საოპერაციო რისკი არის აუდიტის კომიტეტის რეგულარული დღის წესრიგის და ხშირი განხილვის საგანი საბჭოს დონეზე.

2.6. წილის გამოსყიდვა

წლის განმავლობაში არც ბანკს და არც ჯგუფს არ შეუძენია სს საქართველოს ბანკის აქციები.

Sanne Fiduciary Services Limited (“მინდობილი მესაკუთრე”), რომელიც მოქმედებს ჯგუფის ხელმძღვანელობის წილობრივი ინსტრუმენტებით საკომპენსაციო ანაზღაურების სქემის (“EECP”) მინდობილი მესაკუთრის სახით. ჯგუფი ახორციელებს შენატანებს ამ კომპანიაში EECP-ს ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი მოქმედებს მშობელი და საბოლოო მშბელი კომპანიების აგენტის სახით.

2018 წელს ჯგუფმა ზემოაღნიშნული წილობრივი ანაზღაურების სქემის ფარგლებში შეიტანა 65,420 ლარი და ბანკმა შეიტანა 65,401 ლარი შიდა-ჯგუფური გადანაწილებისთვის.

3. არაფინანსური ინფორმაცია

3.1. რესურსები და პასუხისმგებლობები

მდგრადობის კონცეფცია ჩვენი საქმიანობის საფუძველია და ასახავს ჩვენს წვლილს მდგრად განვითარებაში.

ჩვენ ვაღიარებთ, რომ ვიღებთ ვალდებულებას არამხოლოდ ჩვენი აქციონერების, ასევე ფართო საზოგადოების წინაშე, სადაც ჩვენ ვსაქმიანობთ. როგორც მსხვილი დამსაქმებელი საქართველოში გვევალება წამყვანი ფუნქცია შევასრულოთ ჩვენი ზემოქმედების შესამცირებლად გარემოზე, ვიყოთ საუკეთესო დამსაქმებელი და დადებითი ცვლილებები შევიტანოთ საზოგადოებაში. ჩვენ ვთვლით, რომ მდგრადობა ჩვენი საქმიანობის ზრდის განუყოფელი ნაწილია. ჩვენი მდგრადობის დღის წესრიგი გვაძლევს საშუალებას ვიყოთ მომგებიანი, ასევე ეკოლოგიურად და სოციალურად პასუხისმგებელი. მდგრადობის მიდგომის განხორციელებით ჩვენს საქმიანობებში, ჩვენ მხარს ვუჭერთ გრძელვადიან ურთიერთობებს ჩვენს მთავარ დაინტერესებულ პირებთან, რაც უზრუნველყოფს მაღალ შემოსავლებს ინვესტიციაზე აქციონერებისთვის, აკმაყოფილებს კლიენტების ფინანსურ საჭიროებებს, ავითარებს თანამშრომლებს და

შეაქვს წვლილიადგილობრივი საზოგადოების ეკონომიკურ და სოციალურ კეთილდღეობაში, ასევე ითვალისწინებს ეკოლოგიურ შედეგებს.

ჯგუფს და ბანკს აქვს ეკოლოგიური და სოციალური პოლიტიკა ჯგუფისთვის ჯგუფის პირდაპირი და არაპირდაპირი ზემოქმედების ეფექტური მართვის მიზნით საზოგადოებაზე და ეკოლოგიაზე. ამ პოლიტიკაში აღწერილია ჯგუფის სტრატეგია შეიმუშაოს მყარი მართვის კონტროლი ბუნებრივი რესურსების დაცვის, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების რისკების შემცირების და თანამშრომლებისთვის განვითარების თანაბარი შესაძლებლობების, სამართლიანი კომპენსაციის და სარგებელის მიცემის მიზნით. ჩვენ ვახორციელებთ მდგრადობის პრაქტიკას ჩვენს საქმიანობებში და მუდმივად ვეძებთ ახალ გზებს ჩვენი საქმიანობის გაუმჯობესებისთვის.

ეს ანგარიში ასახავს პოლიტიკას ზემოაღნიშნული პასუხისმგებლობების და იმ საშუალებების დასაკმაყოფილებლად, რის საფუძველზეც ხორციელდება აღნიშნული პოლიტიკა და ჩვენი მიღწევები 2018 წლის განმავლობაში.

ჯგუფის და ბანკის ბიზნეს მოდელი და ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები შეგიძლიათ იხილოთ გვერდებზე 3 და 21.

ეკოლოგიური საკითხები

ჯგუფი აღიარებს, რომ მისი საქმიანობები პირდაპირ და არაპირდაპირ ზემოქმედებას ახდენს გარემოზე და აქედან გამომდინარე განსაზღვრავს მართვის მიდგომებს, რომელიც ხელს შეუწყობს გახდეს გარემოს დამცველი ინსტიტუტი. როგორც წამყვანი ფინანსური დაწესებულება საქართველოში, ბანკი იმ პროექტების მუშევრობით, რომელსაც ის აფინანსებს, მნიშვნელოვან არაპირდაპირ გავლენას ახდენს გარემოზე. გარემოზე პირდაპირ ზემოქმედებასთან დაკავშირებით, ჩვენ ვთვლით, რომ საბანკო საქმიანობის ზემოქმედება მნიშვნელოვანი არ არის.

პირდაპირი ზემოქმედება გარემოზე ბიზნეს საქმიანობის შედეგად

ჯგუფი ითვალისწინებს თავისი მთავარი დაინტერესებული პირების ინტერესებს (კლიენტების, აქციონერების, თანამშრომლების, კრედიტორების და ფართო საზოგადოების) სტრატეგიების და პროცესების შემუშავებისას მათი საქმიანობის გაუმჯობესების მიზნით. ჩვენ განუწყვეტლივ ვისწრაფვით დადებითი წვლილი შევიტანოთ საზოგადოებაში ჩვენი ბიზნეს საქმიანობის მეშვეობით სოციალურად ორიენტირებული პროდუქტების და მომსახურებების შემუშავების, სათანადო მიდგომების განხორციელების გზით ჩვენი ბიზნეს ოპერატორებისთვის, ასევე საქველმოქმედო ღონისძიებების გატარებით.

ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე არაპირდაპირი ზემოქმედების ეფექტურად მართვის მიზნით, ბანკმა პრიორიტეტი მიანიჭა მდგრადი ფინანსური პრინციპების ინტეგრაციას თავის საკრედიტო რისკის მართვის პროცედურებში 2012 წელს. ბანკი უზრუნველყოფს შესაბამის მიდგომას თავისი ფინანსური პროექტების გარემოს, ადამიანის ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების რისკების შეფასებისა და მართვისთვის. ბანკი ყველა ღონისძიების განხორციელებისას ისწრაფვის იპოვოს მდგრადი გადაწყვეტები, რომელიც მომგებიანია კლიენტებისთვის და აცირებს უარყოფით ზემოქმედებებს სოციალურ და ბუნებრივ გარემოზე.

ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მართვის (ESRM) პროცედურები შემდგომ განახლდა 2017 წელს. მისი გადახედვის მიზანი იყო იმის დაზუსტება, რომ აღნიშნული პოლიტიკა კვლავ შეესაბამება მიზანს და ასახავს გამოცდილებას და ცვლილებებს შესაბამის კანონმდებლობაში. 2017 წელს ბანკმა განახლა დაბალი, საშუალო და მაღალი რისკის პროექტების შეფასების პროცედურები და პროექტების მონიტორინგის პროცედურები.

E&S პოლიტიკის მთავარი მიზანია ეკოლოგიური და სოციალური სარგებელის გაზრდა კლიენტებისთვის. ESRM პროცედურების მეშვეობით ბანკი აძლიერებს კლიენტების შესაძლებლობებს ეკოლოგიურ და სოციალურ რეგულაციებთან შესაბამისობის თვალსაზრისით და იღებს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას მოცემულ სფეროში. ESRM პროცედურები პერიოდულად ნახლდება და ამტკიცებს დირექტორთა საბჭო იმის გარანტიისთვის, რომ აღნიშნული პოლიტიკა კვლავ შეესაბამება მიზანს და ასახავს გამოცდილებას და ცვლილებებს შესაბამის კანონმდებლობაში. ESRM პროცედურები, მათი განხორციელებისთვის საჭირო სხვა ინსტრუმენტებთან ერთად, მოიცავს ბანკის ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მართვის სისტემის (ESMS) ძირითად კომპონენტებს. ამ მექანიზმის საფუძველზე ბანკი ისწრაფვის გახდეს გარემოს დაცვაზე ორიენტირებული ფინანსური ინსტიტუტი.

გარდა ამისა, ESRM პოლიტიკის უფრო ეფექტური განხორციელების მიზნით, 2016 წლის სექტემბერში შეიქმნა სოციალური და ეკოლოგიური რისკის განყოფილება. მანამდე ეკოლოგიური და სოციალური რისკის კოორდინატორი იყო პასუხისმგებელი აღნიშნული პოლიტიკის განხორციელებაზე. 2018 წელს ჩვენ დაენიშნეთ სოციალური და ეკოლოგიური რისკის მენეჯერი სოციალური და ეკოლოგიური რისკის მართვის განყოფილებაში, რომელიც ზედამხედველობს ბანკის ESMS სისტემის პრაქტიკულ, ყოველდღიურ განხორციელებას.

ჩვენ ვახორციელებთ შემდეგ პროცედურებს ESMS სისტემის ფუნქციონირებისთვის:

- ჩვენ თავს ვიკავებთ ეკოლოგიურად და სოციალურად მგრძნობიარე ბიზნეს საქმიანობების დაფინანსებისგან, რომლებიც მითითებულია განვითარების დაფინანსების ისეთი ინსტიტუტების ექსკლუზიურ ჩამონათვალში, როგორცაა EBRD, IFC, DEG, FMO და ADB, მათ შორის.
- ჩვენი მიზანია შევავსოთ კლიენტის საქმიანობებთან დაკავშირებული ეკოლოგიური და სოციალური რისკის შედარებითი დონე. ჩვენ ვთხოვთ კონკრეტულ კლიენტებს განახორციელონ კონკრეტული გარემოსდაცვითი ან სოციალური სამოქმედო გეგმები, ბუნებრივ ან სოციალურ გარემოზე მათი ზემოქმედების თავიდან აცილების ან შერბილების მიზნით და დაიცვან კონკრეტული მონიტორინგის და ანგარიშების მოთხოვნები, რომლებიც განსაზღვრეთ ჩვენ ეკოლოგიური და სოციალური რისკის შემცირებისთვის. აღნიშნული მოთხოვნები შეტანილია პირობა-ვალდებულებად ბანკსა და კონკრეტულ ჩვენს კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში.
- ჩვენი მიზანია რეგულარულად განვახორციელოთ ბანკის საქმიანობებთან დაკავშირებული ეკოლოგიური და სოციალური რისკების მონიტორინგი და შევავსოთ კლიენტის მიერ შესაბამისი ხელშეკრულებების პირობების დაცვა.

ყოველწლიური ეკოლოგიური და სოციალური შეფასების და სამოქმედო გეგმების უზრუნველყოფით, სათანადო კომპლექსური შემოწმების ფარგლებში ბანკი მხარს უჭერს თავის კლიენტებს შესაძლოა თავიანთი ეკოლოგიური და სოციალური ვალდებულებები და ქმნის სტრუქტურას მათთვის სათანადო ეკოლოგიური და სოციალური სტანდარტების მისაღწევად. უმეტეს შემთხვევაში ბანკის მიერ კლიენტების ეკოლოგიური და სოციალური რისკების სათანადო და დროული მართვა ეხმარება მათ თავიდან აიცილონ ფინანსური და იურიდიული სანქციები სახელმწიფო სამართალდამცავი უწყებების მიერ ჩატარებული შემოწმებების დროს.

ეკოლოგიური და სოციალური საკითხების გამოკვლევა საპროექტო ობიექტებზე ხორციელდება პერსონალთან თანამშრომლობით, რომელიც უზრუნველყოფს უწყვეტ კონსულტაციას და სახელმძღვანელო მითითებებს სათანადო პრაქტიკასთან და სტანდარტებთან

დაკავშირებით და მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგს. კონკრეტული მაღალი რისკის მქონე პროექტების ეკოლოგიური და სოციალური ასპექტების სათანადო შემოწმებისთვის, ბანკი ხელშეკრულებას აფორმებს დამოუკიდებელ გარეშე ექსპერტებთან. მონიტორინგის ფარგლებში ბანკი მოითხოვს თითოეულმა მაღალი რისკის მქონე კლიენტმა წარუდგინოს ბანკს წლიური ანგარიში მათი ეკოლოგიური და სოციალური მაჩვენებლების შესახებ და განახორციელონ ეკოლოგიური და სოციალური სამოქმედო გეგმები. ალტერნატიულად ბანკის პერსონალი რეგულარულად სტუმრობს მაღალი რისკის მქონე კლიენტებს.

2018 წლის განმავლობაში, ბანკმა განახორციელა აქტიური ეკოლოგიური და სოციალური საკითხების კომპლექსური შემოწმება (ESDD), სადაც ბანკმა განახორციელა კლიენტების მონიტორინგი და შეიმსავა სამოქმედო გეგმები შესაბამის კლიენტებისთვის. ბანკის ძალისხმევების შედეგად რამდენიმე კლიენტმა ჩაატარა ეკოლოგიური აუდიტი და მოიპოვა გარემოზე ზემოქმედების საჭირო ნებართვა თავიანთი საქმიანობის გასაგრძელებლად. აღნიშნულმა კლიენტებმა დაიწყეს ეკოლოგიური და სოციალური რისკების და მათი ზუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების დადგენა, თავიდან აცილება, შერბილება და მართვა. გარდა ამისა ESDD შედეგად ზოგიერთმა კლიენტმა აიღო სესხი თავიანთი კომპანიების უფლებების და შესაძლებლობების გაძლიერებისთვის გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების და მათი საზოგადოებისთვის სარგებელის მოტანის მიზნით. სხვა კლიენტებმა განახორციელეს ეკოლოგიური და სოციალური მართვის სისტემები საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

გარეშე საკითხების და შეკითხვების დასარეგულირებელი პროცედურები ESMS-ს ფარგლებში გათვალისწინებულია ბანკის E&S პოლიტიკასთან დაკავშირებით საზოგადოების შეკითხვების წარდგენის და ასეთი შეკითხვებზე ბანკის მიერ პასუხის დროულად გაცემის საშუალებები. საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების ხელშეკრულებაში, საქართველომ აიღო შესაბამისი სექტორში თავისი კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან მიახლოების და მისი ეფექტურად განხორციელების ვალდებულება. მიახლოების პროცესში საქართველო აქტიურად ამუშავებს და ცვლის კანონმდებლობას შესაბამისი სექტორებში. შედეგად ბანკი რეგულარულად ამოწმებს სამართლებრივ ცვლილებებს და შესწორებებს გარემოს, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების დაცვასთან და შრომით საკითხებთან დაკავშირებით და მნიშვნელოვან ყურადღებას აქცევს ESDD შესაძლებლობების გაუმჯობესებას. ბანკის პერსონალი ორიენტირებულია მიაწოდოს კლიენტებს ინფორმაცია შესაბამისი (არსებული და ახალი) რეგულაციების და კანონების შესახებ ESDD პროცესში, რომლის მიზანია საზოგადოების ინფორმირებულობის და შესაძლებლობების გაძლიერება გარემოს და სოციალური დაცვის სფეროში.

ტრენინგს დიდი მნიშვნელობა აქვს აღნიშნული პოლიტიკის განხორციელებისთვის. 2018 წელს ბანკმა გადამზადების შესაძლებლობები მისცა სოციალური და ეკოლოგიური რისკის განყოფილების ხელმძღვანელს და სოციალური რისკის მართვის პროცესში ჩართულ პერსონალს. აღნიშნული განყოფილების ხელმძღვანელმა მონაწილეობა მიიღო IFC-ს მიერ ორგანიზებულ მე-12 წლიურ Performance Standards Community of Learning ფორუმზე, რომელიც წარმოადგენს ცოდნის გაზიარების ფორუმს, რომლის მიზანია განვითარებად ბაზრებზე ფინანსური ინსტიტუტების მიერ ეკოლოგიური და სოციალური სტანდარტების განხორციელების ხელშეწყობა. ღონისძიებამ მსოფლიოს მასშტაბით ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მართვის სპეციალისტებს მისცა გამოცდილების გაზიარების, საინვესტიციო საქმიანობის პრაქტიკული მაგალითებიდან/კვლევებიდან ცოდნის მიღების და დიალოგში ჩართვის საშუალება. სოციალური და ეკოლოგიური რისკის მართვის განყოფილების ტრენინგი ჩატარდა რისკის მენეჯერების დასახმარებლად პროექტების სათანადოდ კლასიფიკაციის საკითხში მათი ეკოლოგიური რისკის მახასიათებლების შესაბამისად. ბანკმა ჩაატარა რამდენიმე სასწავლო სემინარი მოცემულ სფეროში, ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში ბანკმა გადამზადა 100-ზე მეტი თანამშრომელი. ინსტრუქტორებად მოწვეულნი იყვნენ წამყვანი ექსპერტები და სახელმწიფო ინსპექტორები. ჩვენ ვაპირებთ მომავალშიც ჩავატაროთ მსგავსი ტრენინგები.

2018 წელს ბანკმა წარმოადგინა ეკოლოგიური და სოციალური გაუმჯობესების სისტემა, რომლის მხარდაჭერა „ფონდი მწვანე ზრდისთვის“, „ფონდის მწვანე ზრდისთვის“ ტექნიკური დახმარების ფარგლებში (GGF TAF). პროექტი ორიენტირებულია ბანკის ეკოლოგიური და სოციალური სტრუქტურის გაძლიერებაზე, იმისათვის, რომ გახდეს საუკეთესო პრაქტიკის მქონე ეკოლოგიური და სოციალური მართვის სისტემა საქართველოს ბაზარზე. პროექტის მიზანია (i) ბანკის მიმდინარე ეკოლოგიური და სოციალური პროცესების შეფასება საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების რეკომენდაციების და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის, კერძოდ ISO 14001:2015 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად; (ii) შეფასების დროს დადგენილი ხარვეზების აღმოფხვრა დოკუმენტაციის და პროცესების გადახედვის და შესწორების გზით, კონსულტაციის გაწევა, რეკომენდაციების გაცემა და განხორციელების მხარდაჭერა საჭირო გაუმჯობესებებისთვის; და (iii) განახლებული ეკოლოგიური და სოციალური პროცედურების და სისტემების საბოლოო შეფასების განხორციელება, ჩვენს მიერ პროექტის საწყის ეტაპზე განსაზღვრული მოთხოვნების და საუკეთესო პრაქტიკის შესრულების დადასტურების მიზნით. პერსონალის ტრენინგი პროექტის ერთ-ერთ შემაღენელ ნაწილს წარმოადგენს.

ბანკი ვალდებულია შეასრულოს მდგრადი განვითარების პრინციპები, დაიცვას გარემო და სურს გააუმჯობესოს ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების დაცვის დონე, რომელიც მდგრადი განვითარების და ეკონომიკის ზრდის არსებითი კომპონენტია. ბანკი გააგრძელებს საქმიანობას ბუნებრივი და სოციალური გარემოს დაცვის საკითხების სათანადოდ გათვალისწინებით წვლილს შეიტანს მდგრადი საზოგადოების შექმნაში. ბანკი ასევე დაეხმარება კლიენტებს მიიღონ სარგებელი E&S პოლიტიკის სათანადოდ განხორციელების შედეგად.

პირდაპირი ზემოქმედება გარემოზე

ჩვენ ვთვლით, რომ პირდაპირი ზემოქმედება გარემოზე პირდაპირი არ არის. მიუხედავად ამისა ჩვენ ვახორციელებთ მთელ რიგ ღონისძიებებს ქაღალდის, ელექტროენერგიის და საწვავის მოხმარების შესამცირებლად. „მწვანე ყუთები“ განთავსებულია ბანკის სათავო ოფისების ყველა სართულზე და განკუთვნილია მაკულატურის შეგროვებისთვის მისი გადამუშავების მიზნით. ბანკის ზოგიერთი დეპარტამენტი, რომელიც ინტენსიურად იყენებს ქაღალდს, გადავიდა ორი მონიტორის პრინციპზე, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს ქაღალდის მაკულატურას. განათების სისტემა ბანკის ყველა სერვის-ცენტრში ჩანაცვლდა ენერგო-ეფექტური ლედ ნათურებით, რომელიც გაცილებით ნაკლებ ელექტროენერგიას მოიხმარს ტრადიციულ ეკონომიურ ნათურებთან შედარებით. 2018 წელს ბანკმა საწვავის მოხმარების შემცირების მიზნით მოახდინა თავისი ავტომობილების პარკის 45%-ის აუთსორსინგი.

სასათბურე გაზების ემისია და გამოთვლის მეთოდოლოგია

ემისიების შესახებ მონაცემების მომზადებისას გამოვიყენეთ მსოფლიო რესურსების ინსტიტუტის / მსოფლიო ბიზნეს საბჭო მდგრადი განვითარებისთვის (WRI/WBCSD) სასათბურე გაზების ემისიის პროტოკოლის გამოყენებით: კორპორატიული აღრიცხვის და ანგარიშგების სტანდარტი (რედაქტირებული ვერსია) და ემისიების ფაქტორები, გაერთიანებული სამეფოს მთავრობის სასათბურე გაზების კონვენციის ფაქტორები კომპანიის ანგარიშგებისთვის, 2016 წ. ჩამდინარე წყლების გადამუშავების და გადამუშავების ოპერაციებისთვის ჩვენ გამოვიყენეთ კონვენციის ფაქტორები 2006 წლის IPCC სახელმძღვანელო მითითებებიდან სასათბურე გაზების ეროვნული კადასტრის შესახებ.

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

ჩვენი გამოქვეყნებული მონაცემები შეგროვდა და წარმოდგენილ იქნა ბანკთან დაკავშირებით, რომელიც მოიცავს ყველა ოფისს და საცალო ფილიალს, სადაც ბანკი ახორციელებს საოპერაციო კონტროლს. მონაცემები წარმოდგენილია ადგილზე წარმომადგენლების, ანგარიშ-ფაქტურების და მრიცხველის მაჩვენებლების საფუძველზე.

სფერო 1 (საწვავის წვა და ობიექტების საქმიანობა) მოიცავს ემისიებს შემდეგიდან:

- ბუნებრივი გაზის, დიზელის და ბენზინის წვა სტაციონარულ მოწყობილობაში საკუთრებაში და კონტროლის ქვეშ არსებულ ობიექტებზე; და
- ბენზინის, დიზელის და საავიაციო საწვავის წვა საკუთრებაში არსებულ სატრანსპორტო მოწყობილობებში.

სფერო 2 (საკუთარი მოხმარებისთვის შესყიდული ელექტროენერგია, გათბობის, ორთქლის და გაცივების სისტემები) მოიცავს ემისიებს შემდეგიდან:

- გამოყენებული ელექტროენერგია საკუთრებაში და კონტროლის ქვეშ არსებულ ობიექტებზე; ემისიების გამოსათვლელად ჩვენ გამოვიყენეთ კონვერსიის ფაქტორი არა-OECD ევროპის და ევრაზიის ქვეყნებისთვის (საშუალო) გაერთიანებული სამეფოს მთავრობის სასაბურთო კონვერსიის ფაქტორები კომპანიის ანგარიშგებისთვის, 2016 წ. .

სფერო 3 მოიცავს ემისიებს შემდეგიდან:

- თვითმფრინავით საქმიანი მივლინება (მოკლე მანძილზე და გრძელ მანძილზე); ინფორმაცია მგზავრობის კლასის შესახებ ხელმოწევიდან, თუმცა ჩვენ გამოვიყენეთ „საშუალო მგზავრობის“ კონვერსიის ფაქტორი;
- ხმელეთით ტრანსპორტირება, მათ შორის ტაქსების, ავტობუსების და ავტომობილის დაქირავება; და ,
- მონაცემები მგზავრობით გამოწვეული ემისიების შესახებ წარმოდგენილია მხოლოდ საქმიან მივლინებასთან დაკავშირებით და არ მოიცავს მონაცემებს ყოველდღიური მგზავრობის შესახებ.

საერთო მონაცემები სასაბურთო გაზის ემისიების შესახებ (ტონა - CO₂E)

	2018	2017	2016
სფერო 1	2,034	2,504	1,937
სფერო 2	7,370	7,141	6,385
სფერო 3	3,029	2,819	2,077
სულ ემისიები	12,433	12,464	10,400
FTEs	5,828	5,501	5,016
სულ ემისიები FTE შესაბამისად	2.13	2.27	2.07

ზემოქმედება სოციალურ გარემოზე საქმიანობის შედეგად

საქართველოს ბანკი აგრძელებს საქართველოს განვითარებადი ეკონომიკის მხარდაჭერას იმ დარგების დაფინანსების გზით, რომლებსაც სტრატეგიული მნიშვნელობა აქვს ქვეყნის განვითარებისთვის.

კორპორატიული საბანკო საქმიანობა

ტურიზმი

ტურიზმი საქართველოს ეკონომიკის მნიშვნელოვანი და სწრაფად მზარდი დარგია. ბანკი აქტიურად აფინანსებს სასტუმროს მშენებლობას ქვეყნის მასშტაბით და ხელს უწყობს საქართველოს ტურისტული ბრენდების და ქვეყნის, როგორც სამოგზაუროდ და ბიზნესის კეთებისთვის მიზიდვლი ადგილის, პოზიციის განვითარებას.

საქართველოს ბანკმა დააფინანსა ახალი სასტუმროს სოფელ კაჭრეთში, საქართველოს ცნობილ ღვინის მხარეში - კახეთში. სასტუმროს ექსპლუატაციაში შევიდა 2018 წელს „ამბასადორის ჯგუფის“-ის მიერ, რომელიც წარმოადგენს საქართველოს სასტუმროების ქსელს და ფლობს სასტუმროებს თბილისსა და კაჭრეთში. ბანკის მიერ დაფინანსებული პროექტი იყო კაჭრეთში არსებული 182-ნომრიანი სასტუმროს გაფართოება და მშენებლობის დასრულების შემდეგ დაემატა 106 ნომერი. ღვინის ტურიზმის გარდა სასტუმროს აქვს სხვადასხვა გასართობი ღონისძიებები და საქართველოში ერთ-ერთი პირველი პროფესიული გოლფის მოედანი და ოლიმპიური სტანდარტის საცურაო აუზი.

საქართველოში ტურისტულ ღირშესანიშნაობებს შორის ბათუმი ყველაზე პოპულარულ ქალაქად რჩება. საქართველოს ბანკმა დააფინანსა უძრავი ქონების განვითარების კომპანია (რედკო) „ბათუმი თაუერის“ - სასტუმროს, აპარტმენტის და გასართობი კომპლექსის - ასაშენებლად ბათუმის ცენტრში. გარდა ამისა საქართველოს ბანკმა მხარი დაუჭირა რედკოს საქართველოს ყველაზე პოპულარულ ზამთრის კურორტზე, გუდაურში მნიშვნელოვანი პროექტების დაფინანსებაში, კერძოდ ხუთვარსკვლავიანი სასტუმროს „რედისონის ბრენდით და 26 სხვა განვითარების პროექტის დაფინანსებაში.

თბილისში ბანკმა დააფინანსა „აქსის თაუერი“ - პრემიუმ კლასის სასტუმროს კომპლექსი Pulman, საცხოვრებელი შენობები და ოფისები დედაქალაქის ყველაზე პრესტიჟულ ნაწილში. ბანკის მიერ დედაქალაქში დაფინანსებული სხვა მსხვილ პროექტებს მიეკუთვნება თბილისის ცენტრში მრავალფუნქციური სასტუმრო „ჰილტონ გარდენი“, რომელიც აშენა A&A კომპანია. საქართველოს ბანკი ამ კომპანიას დაეხმარა საგარანტიო წერილის გაცემით.

აღნიშნული ინვესტიციების გარდა, ბანკი ასევე აქტიურად აფინანსებს მზარდი პოპულარობის მქონე საბიუჯეტო სასტუმროებს. საქართველოს ბანკმა დააფინანსა GDG Group ორი საბიუჯეტო 112 ნომრიანი სასტუმროს ასაშენებლად თბილისის ისტორიულ ცენტრში.

პრაქტიკული მაგალითი

სოფელი ახაშენი

2018 წელს საქართველოს ბანკმა დააფინანსა ბრენდული ახალი სასტუმრო სოფელ ახაშენში - საქართველოს მეღვინეობის რეგიონის კახეთის მიკრო ზონა, აღმოსავლეთ საქართველო. სასტუმრო აშენა კახეთის ტრადიციულმა მეღვინეობამ - ერთ-ერთმა მსხვილმა ღვინის მწარმოებელმა და ექსპორტიორებმა საქართველოში და საქართველოს ბანკის პარტნიორმა, ვისთანაც ჩვენ წარმატებით ვითანამშრომლებთ სხვადასხვა პროექტებზე, დაწყებული ღვინის ქარხნით, რომელსაც მოგვიანებით დაემატა სპირტის წარმოება და ისტორიული ღვინის მარნის რეაბილიტაცია კახეთში. ჩვენი ბოლო პროექტით ახაშენში, ჩვენ დავეხმარეთ კომპანიას საქართველოს მეღვინეობის რეგიონის გულში სასტუმრო სექტორის აღორძინებაში. სასტუმროს აქვს 41 ნომერი, რომელიც აღჭურვილია თანამედროვე აღჭურვილობით და საზოგადოებას სთავაზობს ღვინის დეგუსტაციის და ადგილობრივი სამზარეულოს უნიკალურ კულტურულ თავისებურებებს. სასტუმროს ყველაზე მიმზიდველი მახასიათებელი არის მისი მდებარეობა ახაშენში, რომელიც ღვინის ერთ-ერთი დასახელებაა საქართველოში და შესანიშნავი ადგილი ღვინის ექსპერტებისთვის და ტურისტებისთვის. საქართველოს ბანკი ამაყობს ღვინის ტურიზმის მხარდაჭერით საქართველოში და ახაშენში სასტუმროს თანა-დაფინანსებით მოხარული ვართ ჩვენი წვლილი შევიტანოთ მეღვინეობის შესანიშნავ რეგიონში კახეთში.

წარმოება და ექსპორტი

2018 წელს ბანკმა დააფინანსა ნატურალური წვენების მწარმოებელი კომპანია Aroma Product, რომელიც არის წამყვანი, 100%-ით ექსპორტზე ორიენტირებული, ხილის და ბოსტნეულის გადამამუშავებელი კომპანია. საქართველოს ბანკმა დააფინანსა ახალი საწარმოს მშენებლობა კახეთში. კომპანიამ შეიძინა ახალი დანადგარები რომლითაც შესაძლებელია ახალი რბილობიანი წვენების და მაღალი სიბლანტის მქონე პროდუქტების წარმოება.

დაფინანსდა სხვა მნიშვნელოვანი პროექტი არის ყავის წარმოება - კომპანია „მეამას“ მიერ. კომპანიის მთავარი მიზანია შესთავაზოს თავის კლიენტებს საქართველოში თანამედროვე მოწყობილობების და ტექნოლოგიების გამოყენებით წარმოებული მაღალი ხარისხის ყავა. „ნეანან“ უკვე აშენა ყავის მწარმოებელი ქარხანა და ადმინისტრაციული ოფისები 5,000 m² მიწის ნაკვეთზე. კომპანია გეგმავს მოამარაგოს საქართველოს ბაზარი, ასევე ექსპორტზე გაიტანოს თავისი პროდუქტი აზერბაიჯანში, სომხეთში, უკრაინაში და ყაზახეთში, წარმოების დაწყებიდან ერთი-ორი წლის განმავლობაში.

ინფრასტრუქტურა

ინფრასტრუქტურის განვითარება საქართველოს ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან მიზნად რჩება. 2018 წელს ბანკმა დააფინანსა რამდენიმე მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურული პროექტი და მათ შორის იყო დასავლეთ საქართველოს E60 მაგისტრალის ხევი-უბისას მონაკვეთის რეაბილიტაცია. საქართველოს ბანკმა მხარი დაუჭირა პროექტს საგარანტიო წერილის გაცემით, Crédit Agricole, Deutsche Bank და Commerzbank თანამშრომლობით. E60 მაგისტრალის უბისა-შორაპანის მონაკვეთის მეორე ნაწილის რეაბილიტაცია ასევე მხარდაჭერილია საქართველოს ბანკის მიერ აკრედიტაციის გზით Société Générale და HSBC თანამშრომლობით.

ხორციელდება მეტად მნიშვნელოვანი პროექტები წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაციისთვის. საქართველოს ბანკმა დააფინანსა გერმანული კომპანია Ludwig Pfeiffer Hoch-und Tiefbau GmbH & Co. ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის და წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაციისთვის საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში.

ენერგეტიკა

ელექტროენერგიის მოხმარება კვლავ იზრდება საქართველოში და გრძელვადიანი ინვესტიცია ენერგოსექტორში ქვეყნის ერთ-ერთ პრიორიტეტად რჩება. ბანკმა მხარი დაუჭირა ავტოტრანსფორმატორების მიწოდებასთან დაკავშირებით საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ ჩატარებულ ტენდერში გამარჯვებულს, საგარანტიო წერილის გაცემით. პროექტი არის საქართველოს ათწლიანი ქსელის განვითარების გეგმა.

განათლება

2018 წელს, საქართველოს ბანკმა ორგანიზება გაუწია რამდენიმე შეხვედრას თავის კლიენტებთან, რითაც მისცა ერთმანეთს შორის ცოდნის და ინფორმაციის გაზიარების შესაძლებლობა. შეხვედრის ფორმატი იყო არაოფიციალური და მის მიზანი იყო ყველაზე წარმატებული საქართველოს ბანკის კლიენტების წარმოდგენა, სხვა კლიენტებთან მათი წარმატების ისტორიის გაზიარების შესაძლებლობების მიცემისთვის. ერთ-ერთი შეხვედრა ჩატარდა ქალი მეწარმეებისთვის, სადაც განხილულ იქნა ის გამოწვევები, რომელსაც აწყდებიან საქმიანობაში, ასევე მათი გადაწყვეტები და მიღებული გამოცდილება წარმატებისკენ მიმავალ გზაზე. ჩვენ გვჯერა ცოდნის გაზიარების ძალის და იმედი გვაქვს დავეხმარებით ჩვენს კლიენტებს იმ მიზნების მიღწევაში, რომლებიც დასახეს თავიანთ ბიზნესში.

საცალო საბანკო მომსახურება

საქართველოს ბანკი აგრძელებს მთელი რიგი ინოვაციური სოციალურად ორიენტირებული ფინანსური პროდუქტების და მომსახურებების შექმნას, რომელიც დამატებით სარგებელს მისცემს ფიზიკურ პირებს და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებს (SMEs) და დააკმაყოფილებს მათ მოთხოვნებს.

Express საბანკო მომსახურება

საქართველოს საბანკო სექტორი კვლავ აწყდება სირთულეებს ეკონომიკური და გეოგრაფიული ბარიერების დაძლევაში თავისი ფინანსური მომსახურებების გაფართოებასთან დაკავშირებით რეგიონებში და მოსახლეობის დაბალშემოსავლიან სეგმენტში.

ჩვენი Express საბანკო მომსახურება მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ამ საკითხის მოგვარებაში.

- 2018 წლის 31 დეკემბერს, 165 Express ფილიალის ქსელი და 3,115 Express Pay გადახდის აპარატი არის განთავსებული ქვეყნის მასშტაბით, მათ შორის დამორეზულ მთიან რეგიონებში.
- Express ფინანსური პროდუქტები, როგორცაა Express ბარათი, Express ანაბარი და Express სესხი მარტივი, ადვილად ხელმისაწვდომი და ხელსაყრელი მოსახლეობის იმ სეგმენტისთვის, რომელსაც სხვაგვარად არ აქვს წვდომა საბანკო პროდუქტებზე და მომსახურებებზე. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკმა მოიზიდა 538,729 კლიენტი, მათგან 48,701 კლიენტი გახდა ბანკის კლიენტი 2018 წელს.

Express საბანკო მომსახურების ფარგლებში ჩვენ პრიორიტეტი მივანიჭეთ თვითმომსახურების უნარების განვითარებას. ჩვენ ვვგებავთ გავაფართოოთ Express Pay გადახდის აპარატების მიერ შეთავაზებული მომსახურებები. ყველა ეს ცვლილება უფრო მეტად ხელმისაწვდომს გახდის საბანკო მომსახურებას ჩვენი კლიენტებისთვის. 2017 წელს ბანკმა შეიმუშავა ვებ-ბაზაზე განცხადების დამუშავების ინსტრუმენტები, რითაც შესაძლებელია სრული საკრედიტო ციკლის დასრულება დისტანციურად.

Express სტუდენტური ბარათი ითვალისწინებს სპეციალურ ფასდაკლებებს საზოგადოებრივ ტრანსპორტში და უფასო დისტანციურ საბანკო მომსახურებებს სხვა სარგებელთან ერთად. გარდა ამისა სტუდენტს შეუძლია მიიღოს სპეციალური # სტუდენტური შესვენების ფასდაკლებები სხვადასხვა მაღაზიაში, კაფეებში და გასართობ ცენტრებში. სტუდენტები ავტომატურად ერთვებიან Plus+ ლოიალობის პროგრამაში - ეს არის ბანკის ინიციატივა, რომელიც სხვადასხვა სტატუსის დონეებს სთავაზობს კლიენტებს და ანიჭებს ქულებს, რომელიც გროვდება კლიენტის ბანკთან ურთიერთობის საფუძველზე და შეიძლება გადახდილი იქნას პარტნიორი კომპანიების პროდუქტებში და/ან მომსახურებებში, კლიენტის მოთხოვნით. Plus+ ქულები შეიძლება ასევე გადაიკავლოს მობილური ტელეფონის ბალანსის შევსებაზე და გამოყენებულ იქნას საზოგადოებრივ ტრანსპორტში, კომუნალური გადასახადების და სხვა პროდუქტების გადასახდელად. ეს პროგრამა სტიმულს აძლევს სტუდენტებს გამოიყენონ ფინანსური მომსახურებები და მხარს უჭერს მათ ფინანსურად სწავლის დასრულებამდე.

ახალგაზრდების მხარდაჭერა

ჩვენ შევიმუშავეთ ფართო ფინანსური პროდუქტების ასორტიმენტი ახალგაზრდების მხარდასაჭერად საქართველოში. მაგალითად საბავშვო ანაბარის სპეციალური პირობებით ჩვენ მშობლებს ვაძლევთ შესაძლებლობას უზრუნველყოფნ თავიანთი შვილების მომავალი. ანაბარის გახსნა შესაძლებელია მინიმუმ 10 ლარიდან მინიმუმ ორი წლის ვადით ნებისმიერ დროს ბავშვის დაბადებიდან 18 წლამდე. წლიური საპროცენტო განაკვეთი (10.2% ლარში და 1.0%-3.5%-მდე უცხოურ ვალუტაში) ემატება საწყის შენატანს. 2018 წელს ჩვენ გავხსენით დაახლოებით 10,000 საბავშვო ანაბარის ანგარიში.

ბანკი ასევე გთავაზობთ სპეციალურ პროდუქტებს, რაც ახალგაზრდებს აძლევს უმაღლესი განათლების მიღების შესაძლებლობას. ასეთი პროდუქტებია სტუდენტური სესხები ხელსაყრელი პირობებით, რომელიც არ მოითხოვს ფინანსურ გარანტიებს და უზრუნველყოფას. სტუდენტური სესხების ჯამურმა საკრედიტო პორტფელმა შეადგინა c. 672 ათასი ლარი 2018 წლის ბოლოს, ხოლო 2018 წელს გაცემული იქნა სესხები, რომელთა ჯამური ღირებულება შეადგენდა 253 ათასი ლარს.

2016 წელს ბანკმა საერთაშორისო საგანმანათლებლო ცენტრთან (IEC) პარტნიორობით შექმნა საზღვარგარეთ სწავლის ახალი შესაძლებლობები სტუდენტებისთვის. სტუდენტებს შეუძლიათ მოითხოვონ სესხი სწავლის, ცხოვრების და სადაზღვევო ხარჯების დასაფინანსებლად საზღვარგარეთ. სესხის საშერავათო პერიოდი შეადგენს მაქსიმუმ 27 თვეს. საერთაშორისო საგანმანათლებლო ცენტრის (IEC) სარეკომენდაციო წერილით, ბანკი აფინანსებს სტუდენტებს შმეოსავლის დადასტურების მოთხოვნის გარეშე. 2018 წელს ბანკმა გააგრძელა კონტრაქტი საერთაშორისო საგანმანათლებლო ცენტრთან (IEC) და გააგრძელეს სტუდენტების განათლების მხარდაჭერას.

სხვა მაგალითი ბანკის პროდუქტებისა, რომლის მიზანია ახალგაზრდების მხარდაჭერა, არის სოციალურ-საგანმანათლებლო პროექტი "sCool Card" – მრავალფუნქციური ბარათი სკოლის მოსწავლეებისთვის. ამ პროექტის მთავარი მიზანია ასწავლოს ბავშვებს ფინანსური კულტურა და მიიღონ ცოდნა ფინანსური მომსახურებების შესახებ ადრეულ ეტაპზე. sCool Card ხელმისაწვდომია უფასოდ და ასევე უფასოა ყველა ტრანზაქცია და მომსახურება. sCool Card სპეციალურ სარგებელს აძლევს საქართველოს საჯარო და კერძო სკოლების მოსწავლეებს. სარგებელში შედის უფასო საზოგადოებრივი ტრანსპორტი თბილისში (მეტრო, ავტობუსი) და ბათუმში (ავტობუსები) ფასდაკლება ბავშვებს შორის პოპულარულ გასართობ ცენტრებში, ასევე წიგნის მაღაზიებში, სათამაშოების მაღაზიებში, საბავშვო კაფეებში, აგრეთვე ქულების დაგროვება (sCool) თითოეული ტრანზაქციით.

საბანკო პროდუქტების უკეთ გაგებაში ბავშვების დასახმარებლად, ბანკმა გახსნა sCool Card Business School, სადაც გამოცდილი პერსონალი ატარებს ტრენინგს ისეთ თემებზე, როგორიცაა „ფულის მნიშვნელობა“, „ბანკი და მე“, „ოჯახის ბიუჯეტი“, „მე ვარ მენეჯერი“ და სხვა. საქართველოს ბანკი და sCool Card არიან Child Friendly Banking Award 2017 ჯილდოს, The Global Inclusion Awards 2017 (ბერლინი, გერმანია) ჯილდოს ფინალისტები.

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები (MSME)

ჩვენ ვაგრძელებთ MSMEs საწარმოების დაფინანსებას, რომელიც წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკის ხერხემალი და ხელს უწყობს საქართველოს მდგრად განვითარებას. ჩვენი საკუთარი მიკროსაფინანსო და SME სესხის პროგრამების გარდა, ასევე მონაწილეობას ვიღებთ სხვადასხვა პროექტებში, რომლებიც მხარს უჭერს მეწარმეებს. 2015 წლიდან ბანკი არის სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოს (APMA) პარტნიორი, რომელიც მხარს უჭერს MSMEs-ს სოფლის მეურნეობის სექტორში. ერთობლივად ჩვენ გვაქვს თანა-დაფინანსებული აგროსესხები, ფიქსირებული წლიური საპროცენტო განაკვეთით, რომელსაც ნაწილობრივ იხდის APMA. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიერ MSMEs-ზე გაცემული მთლიანი სესხის საერთო თანხამ შეადგინა 2.2 მილიარდი ლარი, აქედან 177 მილიონი ლარი გაიცა Preferential Agriculture Lending Program პროგრამის მეშვეობით.

2018 წელს ბანკმა გააგრძელა მიკრობიზნესის მფლობელების დაფინანსება და ამ სეგმენტს თვლის პორტფელის ზრდის ერთ-ერთ მთავარ სფეროდ.

ბანკმა დანიშნა პერსონალი და განსაზღვრა პროცესები თავის Micro-Express სესხებთან დაკავშირებით მიკრო ბიზნესისთვის და სტავაზობს მათ სესხებს 40,000 ლარის ფარგლებში. ავტომატიზაციის და ციფრულ ფორმატზე გადასვლის ზრდა ბანკის მიკრო კრედიტორების სტრატეგიის ერთ-ერთი საფუძველია, რითაც საბანკო საქმიანობა ხდება სწრაფი, ერთგვაროვანი და სასიამოვნო.

საქართველოს ბანკი აპირებს დამატებით გააფართოოს MSMEs-ს დაფინანსება. გარდა ამისა ბანკი ისწრაფვის განავითაროს ფინანსური პროდუქტები და კრედიტორების პრაქტიკა კონკრეტულად იმ MSMEs-თვის, რომლებსაც უძღვებიან ქალები, რაც საბოლოოდ გაზრდის მათ ჩართულობას საქართველოს კერძო სექტორის განვითარებაში.

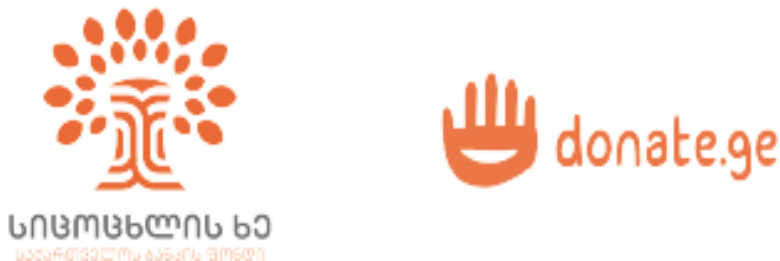
MSMEs-ის ფინანსური დახმარების გარდა, ბანკი აწარმოებს MSME პორტალს www.businesshub.ge. პორტალზე წარმოდგენილია ფინანსური და ბიზნესთან დაკავშირებული რჩევები მეწარმეებისთვის მათი ფინანსური განათლების და ხელმძღვანელობის უნარების გასაუმჯობესებლად და უზრუნველყოფს მათი ბიზნესების მდგრად განვითარებას. პორტალი აწვდის ინფორმაციას მეწარმეებს ტრენინგების შესახებ და უზრუნველყოფს ცოდნით და უნარებით ბუღალტრული აღრიცხვის, ოურიდიული დოკუმენტების, ბიზნესის განვითარების, გაყიდვების და მარკეტინგის შესახებ. ბანკი ეხმარება თავის კლიენტებს პროდუქტების მარკეტინგში ვიდეო მასალების მეშვეობით, რომელიც ჩვენი შექმნილია და გამოქვეყნებულია ჩვენს გვერდებზე სოციალურ მედიაში. #Icreate კუთხეები, რომლებიც განთავსებულია საქართველოს ბანკის ფილიალებში, ასევე ფართო შესაძლებლობებს აძლევს კლიენტებს წარმოადგინონ და რეკლამა გაუკეთონ თავიანთ პროდუქტებს უფასოდ.

MSME კლიენტების ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მართვის პროცესები ჩართულია ბანკის მთლიან საქმიანობებში. ყოველწლიურად ეკოლოგიური და სოციალური რისკის შეფასებით და საჭირო სამუშაოდ გეგმების განხორციელებით, ჩვენი ხელს ვუწყობთ ჩვენს MSME კლიენტებს დაიცვან ეკოლოგიური და სოციალური კანონმდებლობა. ამ მოთხოვნის შეუსრულებლობის შემთხვევაში ჩვენი MSME კლიენტების ეკოლოგიური და სოციალური რისკების სათანადო და დროული მართვა ეხმარება მათ ისეთი პრობლემების მოგვარებაში, რომელმაც შესაძლოა გამოიწვიოს ფინანსური და იურიდიული სანქციები სახელმწიფოს სამართალდამცავი უწყებიდან.

დაფინანსება და კვლამოქმედება

ჩვენი დაფინანსების და საკვლამოქმედო ღონისძიებების ფარგლებში, ჯგუფი ორიენტირებულია ხელი შეუწყოს და გააუმჯობესოს წვდომა განათლებაზე, დაიცვას ბუნება, დაეხმაროს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებს, განავითაროს სოციალური საწარმოები და ხელი შეუწყოს ინოვაციურ პროექტებს, რომელიც მიმართულია სოციალურ კეთილდღეობაზე. ჯგუფის სპონსორული და საკვლამოქმედო პოლიტიკა ხელს უწყობს პარტნიორობას სხვადასხვა ფონდებთან და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან (NGOs) მდგრადი შედეგების მისაღებად და დადებითი ცვლილებების განსახორციელებლად. საკვლამოქმედო ფონდები დაკავშირებულია ბანკის ფონდის „სიცოცხლის ხის“ მეშვეობით, რომელიც თავის მხრივ ანაწილებს დაფინანსებას საგრანტო კონკურსების გზით, დაფინანსების გამჭვირვალე და სამართლიანი მეთოდებით. ჯგუფი ასევე ახორციელებს საკუთარ სოციალურ პროექტებს.

2018 წელს სიცოცხლის ხემ გამოყო დაახლოებით 1.7 მილიონი ლარი განათლების, ბუნების დაცვის, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების, სოციალური პლატფორმების და სოციალური მეწარმეობის განვითარების მხარდასაჭერად. საქართველოს ბანკმა ფონდ „სიცოცხლის ხესთან“ ერთად შექმნა საკვლამოქმედო პლატფორმა www.donate.ge, რომელიც აკავშირებს გაქირებულ ადამიანებს მათთან, ვისაც სურს მათი დახმარება სხვადასხვა საგნებით, ტანსაცმლით, წიგნებით და სხვა. პლატფორმა სთავაზობს საგნების შეგროვებას, დახარისხებას და მიწოდებას. 2017-2018 წლებში შეგროვდა 41,815 ნივთი 428 დონორისგან და www.donate.ge უკვე დაეხმარა 1,360 ბენეფიციარს.



საქართველოს ბანკი აღიარებს ზემოქმედებას, რომელიც შესაძლოა მოახდინოს ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებაზე. აქედან გამომდინარე ბანკმა გამოსცა საგრანტო პროგრამა სოციალურად მართული საწარმოების მხარდასაჭერად საქართველოში. 2016-2018 წლებში, საქართველოს ბანკმა მხარი დაუჭირა ათ სოციალურ საწარმოს 387 ათასი ლარით და 50 ათასი ლარით თითოეულ პროექტზე. იმავდროულად ბანკმა უზრუნველყო უფასო მომსახურებები ბიზნესების ხელშეწყობით ისეთ სფეროებში, როგორიცაა მარკეტინგი, საზოგადოებრივი ურთიერთობები, ინფორმაციული ტექნოლოგიები და სხვა. ბანკი არის სხვადასხვა არასამთავრობო ორგანიზაციის პარტნიორი თავისი როლის მაქსიმალურად შესრულებაში საზოგადოებრივ საქმიანობაში.

განათლებაზე წვდომის ხელშეწყობა და გაუმჯობესება

საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი დაფუძნებულია 2014 წლიდან სტუდენტებს მაღალხარისხიან სამაგისტრო პროგრამას შესთავაზებს. უნივერსიტეტმა მიიღო მეხუთე MBA(ბიზნეს ადმინისტრირების მაგისტრი) სტუდენტები 2018 წლის და იმავდროულად გამოუშვა საბაკალავრო პროგრამა 2017 წელს. სწავლის ღირებულება 2017-2018 წლებში დიდი მოცულობით კვლავ დაფინანსდა ბანკის მიერ 767 ათასი ლარით. 20 სტუდენტი სწავლობს უფასოდ, ხოლო 40 სტუდენტმა ისარგებლა 0%-ანი სესხით სამუდამო პერიოდით დამთავრებამდე. საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს თავის სტუდენტებს პრაქტიკული გამოცდილებით, შესაძლებლობას აძლევს მათ შეასრულონ სხვადასხვა ბიზნეს პროცესები ჯგუფის კომპანიებში.

2013 წელს ბანკი გახდა პირველი ქართული კომპანია, რომელიც თანამშრომლობს ერთ-ერთ ყველაზე პრესტიჟულ სტიპენდიის პროგრამაზე მსოფლიოში - „ჩეინინგის სტიპენდიაზე“ / Chevening scholarship. თანამშრომლობა შესაძლებლობას აძლევს ქართველ სტუდენტებს განათლება მიიღონ დიდ ბრიტანეთში. 2018 წელს ჯგუფმა უზრუნველყო 100 ათასი გირვანქა სტერლინგი სამი სტუდენტის სამაგისტრო პროგრამის დასაფინანსებლად. „ჩეინინგთან“ პარტნიორობა გაგრძელდება მომდევნო წლის განმავლობაში და ჯგუფი შეარჩევს მათ სწავლას დიდ ბრიტანეთში.



2014 წელს საქართველოს ბანკმა ხელი მოაწერა პარტნიორობის ხელშეკრულება პრესტიჟულ აშშ ფულბრაიტის (Fulbright) სტიპენდიის პროგრამის ფარგლებში. საქართველოს ბანკის შენატანის წყალობით საქართველოდან შერჩეულ სტუდენტებს შეუძლიათ გაიარონ ორწლიანი სამაგისტრო პროგრამა აშშ-ს უნივერსიტეტში. 2018 წელს ორწლიან პროგრამაზე სტუდენტების დაფინანსებამ შეადგინა 50 ათასი აშშ დოლარი. 2014 წლიდან ბანკმა გამოყო 300 ათასი აშშ დოლარი აშშ ფულბრაიტის სტიპენდიის დაფინანსების პროგრამისთვის.



2018 წლიდან საქართველოს ბანკი მხარს უჭერს სან დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტს (SDSU) საქართველოში. 2018-2019 აკადემიურ წელს ბანკი დააფინანსებს სტიპენდიას ათი სტუდენტისთვის 80 ათასი აშშ დოლარით.

ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში ბანკი მხარს უჭერს საჯარო მეტყველების კონკურსს, რომელიც ჩატარდა ინგლისურ ენაზე მოლაპარაკეთა კავშირის ორგანიზებით. კონკურსი უმაღლესი სკოლის გამოსაშვები და უნივერსიტეტის პირველი კურსის სტუდენტებს აძლევს საშუალებას მოამზადონ სიტყვა წინასწარ შერჩეულ თემაზე და წარდგეს კომპეტენტური ჟიურის წინაშე. გამარჯვებულს ენიჭება ანაზღაურებული გამგზავრება ლონდონში საჯარო მეტყველების კონკურსზე დასასწრებად. ჩვენი მიზანია კვლავ დავიჭიროთ მხარი ამ კონკურსს 2019 წელს.

ბანკი მხარს უჭერს ყოველ TEDx Tbilisi კონფერენციას მისი პირველი ჩატარების თარიღიდან 2012 წლიდან. TEDx კონფერენცია არის ადგილობრივად ორგანიზებული TED ფორმატის ღონისძიება, სადაც საზოგადოება, ორგანიზაციები და ფიზიკური პირები იკრიბება საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვან თემებზე ერთმანეთთან სასაუბროდ.

2018 წელს საქართველოს ბანკი გახდა საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის გენერალური სპონსორი, რომელსაც ბანკი მხარს უჭერს ყველა სპორტულ ღონისძიებაში 2020 წლამდე. 2018 წელს ბანკმა ფულადი ჯილდო გადასცა 2018 წლის საუკეთესო ახალგაზრდა ქართველ სპორტსმენს, რომელიც შეარჩია საქართველოს ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა და ბუენოს აირესში, არგენტინაში, 2018 წლის ახალგაზრდული ოლიმპიური თამაშების 60 კგ წონით კატეგორიაში კლასიკურ ჭიდაობაში გამარჯვებულს. ბანკის პარტნიორობის მიზანი საქართველოს ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტთან არის სპორტის მხარდაჭერა და პოპულარიზაცია, ქართველი სპორტსმენების შესახებ ინფორმირებულობის ამაღლება და ინფორმაციის წარმოდგენა ოლიმპიური თამაშების შესახებ.

პრაქტიკული მაგალითი

2018 წელს საქართველოს ბანკის კორპორატიული საბანკო მომსახურების ჯგუფმა მოაწყო თანამედროვე ქართული ნახატების საქველმოქმედო აუქციონი-გამოფენა და მოიწვია თავისი ათი უმსხვილესი კლიენტი მონაწილეობის მისაღებად. შედეგად, აუქციონიდან შეგროვებული 75,000 აშშ დოლარი დაამრგვალა 100,000 აშშ დოლარამდე და აღნიშნული თანხა საქართველოს მთიანი რეგიონების ყველაზე ნიჭიერი ბავშვების დასაფინანსებლად მიმართა. პირველი ხუთი ბავშვი ისწავლის ინგლისში ზაფხულის სკოლაში დიდ ბრიტანეთში. ამ ბავშვებმა პოპულარობა მოიპოვეს სოციალურ მედიაში საქართველოს რეგიონების გაცნობისთვის.

ინტერნეტზე წვდომის გასაგრძელებლად ფინანსურად ნაკლებ უზრუნველყოფილი ოჯახებისთვის, ჩვენ მხარს უჭერთ სოციალურ პროექტს www.charte.ge. ვთვლით, რომ ეს პროექტი მნიშვნელოვანია განათლების ხელმისაწვდომობისთვის. 2018 წელს ჩვენ გადავეცით ლეპტოპები და ინტერნეტზე წვდომა 19 ოჯახს კონფლიქტის ზონის ახლოს მდებარე სოფელ დეანში.

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების მხარდაჭერა

2014 წლიდან ბანკი ორიენტირებულია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების მხარდაჭერაზე, რომლებიც ერთ-ერთ ყველაზე მოწყვლად სოციალურ ჯგუფს წარმოადგენს საქართველოში. 2018 წელს ბანკმა ამ მიზნით ფონდს სიცოცხლის ხეს გადასცა 75 ათასი ლარი. ფონდი სიცოცხლის ხე აწარმოებს სახსრებს საგრანტო კონკურსების მეშვეობით - ერთ-ერთი განსაზღვრულია შესაბამისი არასამთავრობო ორგანიზაციისთვის, რომელიც მუშაობს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებთან და მეორე მათგანის მიზანია სოციალური მეწარმეობის ხელშეწყობა. კონკურსში მონაწილეობისთვის წინადადებები და შეთავაზებები ორიენტირებული უნდა იყოს მცირე საწარმოს შექმნაზე, რომლის მიზანი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების საარსებო პირობების გაუმჯობესებაა.

პრაქტიკული მაგალითი

სოციალური საწარმოო წესი

საქართველოს ბანკმა დააფინანსა სოციალური საწარმოო წესი, რომელიც დააფუძნა შეზღუდული შესაძლებლობების პირებმა კასპში - თბილისიდან 65 კმ-ში. საწარმო აწარმოებს სხვადასხვა ზომის და ფორმის ხის ისეთ ნივთებს, როგორცაა კალათები, ავეჯი და სხვა ნივთები. წესი დასაქმებულია შვიდი შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბენეფიციარი, რომელიც ხელსაქმეს სწავლობს სამ თვეში.. წესი მუშაობს ბენეფიციარებს აძლევს უნიკალურ შესაძლებლობას შეიძინონ ახალი უნარები და მოახდინონ მათი ახლად შეძენილი ნიუ-ჰაუს მატერიალიზება კომფორტულ გარემოში. საწარმოს მიზანია თავისი თანამშრომლების ცხოვრების დონის გაუმჯობესება და გეგმავს გაფართოებას მომავალში და მეტი ადამიანისთვის სარგებლის მოტანას.

ბანკი აგრძელებს თავისი ინფრასტრუქტურის ადაპტაციაზე მუშაობას. 2018 წელს დამატებით ათი სერვის ცენტრი გახდა ხელმისაწვდომი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის.

ბუნების დაცვა

ჯგუფის საქველმოქმედო ღონისძიებების ერთ-ერთი პრიორიტეტია ბუნების დაცვა. ბანკი თანამშრომლობს კავკასიის ბუნების ფონდთან (CNF) და თითოეულ წელს გამოყოფს 100,000 აშშ დოლარს ათი დაცული ტერიტორიის შესანარჩუნებლად: ბორჯომი-ხარაგაული, ლაგოდეხი, თუშეთი, ვაშლივანი, მტრალა, ჯავახეთი, ყაზბეგი, ალგეთი, კინტრიში და ფშა-ხევსურეთი.

საქართველოში ეკო-ტურიზმის ხელშეწყობისთვის ბანკის ფონდმა „სიცოცხლის ხე“ დააფინანსა ეკოპროექტი ლაგოდეხის ნაკრძალის ტერიტორიაზე კახეთში, აღმოსავლეთ საქართველოში. ეკოპროექტი შეუძლია უმასპინძლოს ერთდროულად 50 ვიზიტორს და აღჭურვილია სველი წერტილებით, სამზარეულოთი, ხის კაფეტერიით და საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურით. გარდა ამისა, ვიზიტორებს შეუძლიათ ჩაატარონ კონფერენციები, ტრენინგები, სპორტული შეჯიბრებები, კინოჩვენებები და მოაწყონ ღონისძიებები ღია ცის ქვეშ. ბანკს აქვს სივრცე კარგებისთვის, მათ შორის დიდი კარგებისთვის, რომლებიც განსაზღვრულია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის. ეკოპროექტმა მიიღო თავისი პირველი ვიზიტორები 2018 წელს და უმასპინძლა 800 ადამიანს 2018 წლის დასრულებისთვის. ბანკში დასაქმებულია ხუთი ადამიანი, მათ შორის შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები. .

ბუნების დაცვის და ეკოლოგიის მნიშვნელობის შესახებ ინფორმირებულობის ამაღლების მიზნით საქართველოს ბანკი აქტიურად იყო ჩართული მთელ რიგ ღონისძიებებში, როგორცაა World Cleanup Day. ბოლო ორი წლის განმავლობაში ბანკმა გადაამუშავა თავის სათავო ოფისებში გამოყენებული დაახლოებით რვა ტონა მაკულატურა და შედეგად გადარჩა 136 ხე.

2018 წელს საქართველოს ბანკის თანამშრომლები კვლავ იყენებდნენ დამზავრების აპლიკაციას „გზად“. ეს აპლიკაცია თანამშრომლებს აძლევს ბანკიდან და ბანკამდე ერთად მგზავრობის საშუალებას, რაც თავის მხრივ ხელს უწყობს გამონაბოლქვების შემცირებას და საცობების პრობლემის მოგვარებას თბილისში.

2018 წელს საქართველოს ბანკის ფონდმა „სიცოცხლის ხე“ დააფინანსა სოციალური საწარმო მწვანე საჩუქარი, რომლის მიზანია გადამამუშავებული მაკულატურისგან დამზადებული პროდუქტების გასაღება და წარმოება. საწარმო თანამშრომლობს სხვადასხვა კომპანიებთან გამოყენებული მაკულატურის შესაგროვებლად, ამუშავებს მათ და აწარმოებს სასარგებლო და ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტებს. საქართველოს ბანკის გრანტით მწვანე საჩუქარის მიზანია მისი რესურსების გაძლიერება როგორც ადამიანური, ასევე ტექნიკური თვალსაზრისით.

საკადრო საკითხები

ჩვენი წარმატების მთავარი ფაქტორია შეკრული და პროფესიონალი ჯგუფი, რომელსაც აქვს უნარი განახორციელოს ჯგუფის მიზნები. ჩვენი მიზანია მოვიზიდოთ საუკეთესო პროფესიონალები, ვიზრუნოთ და გავითვალისწინოთ მათი მოთხოვნები, დავაზნავოთ ინვესტიცია მათ განვითარებაში და გავაძლიეროთ მათი დაინტერესება.

ადამიანური კაპიტალის მართვის (HCM) დეპარტამენტი და მენეჯმენტის სისტემა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ჩვენი ყველაზე მკაცრ აქტივს - ჩვენი თანამშრომლების მართვაში. HCM დეპარტამენტი ამუშავებს ადამიანური რესურსების (HR) პოლიტიკას და პროცედურებს, რომელიც განსაზღვრავს მთავარ პრინციპებს, სფეროებს, მიდგომებს და მეთოდებს, რომლებსაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ადამიანური კაპიტალის მართვის სისტემების შექმნაში ყველა ჩვენს საქმიანობაში.

ამ ნაწილში წარმოდგენილია პრინციპები, რომელიც ეხება მოვალეობების შესრულებას ჩვენი თანამშრომლების წინაშე, აღნიშნული პოლიტიკის განხორციელების საშუალებები და მიღწეული პოლიტიკის მიზნები 2018 წლის განმავლობაში. საქართველოს ბანკის ადამიანური კაპიტალის მართვის (HCM) დეპარტამენტი აკონტროლებს აღნიშნულ პოლიტიკას დირექტორთა საბჭოსთან კოორდინაციით და უზრუნველყოფს შესაბამის განახლებებს ორგანიზაციული, სტრატეგიული ან სისტემური ცვლილებების შესაბამისად.

ჩვენი HR პოლიტიკა და პროცედურები მოიცავს და არა მხოლოდ შემდეგს:

- თანამშრომლის მოზადება და სამუშაოზე მიღება;
- კადრების მართვა;
- კომპენსაცია და სარგებელი;
- თანამშრომელთა ქცევის კოდექსი;
- თანამშრომლის განვითარება და ტრენინგი;
- ადამიანის უფლებები;
- საჩივრები;
- შემცირება; და
- ნეპოტიზმთან ბრძოლა.

ბანკის ადამიანური კაპიტალის მართვის (HCM) დეპარტამენტი მჭიდროდ თანამშრომლობს ჩვენი შვილობილი კომპანიების HR მენეჯერებთან და ხელმძღვანელობასთან მთავარი პრინციპების სათანადოდ განხორციელების და საჭირო მხარდაჭერის უზრუნველყოფის მიზნით ყველა HR -თან დაკავშირებულ საკითხზე.

ჩვენ ვაღიარებთ ადამიანის უფლებების დაცვის მნიშვნელობას და ჩვენი მიზანია დავენერგოთ სოციალურად პასუხისმგებელი ბიზნეს პრაქტიკა. ჩვენი ადამიანური რესურსების პოლიტიკა განსაზღვრავს პრიორიტეტებს და კონტროლის პროცედურებს თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფის და ნებისმიერ საფუძველზე, მათ შორის შეზღუდული შესაძლებლობების გამო დისკრიმინაციის ან შევიწროების პრევენციის მიზნით. ჩვენი ადამიანების უფლებების დაცვის პოლიტიკა ვრცელდება ყველა თანამშრომელზე და მოიცავს პროცედურებს შრომითი მოწყობის პროცესების (მათ შორის კადრების დაკომპლექტების პროცედურებს და პროცედურებს, რომლებიც არეგულირებს იმ თანამშრომელთა სამუშაო სტაჟის უწყვეტობის საკითხს, რომელიც გახდა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირი საქმიანობის პერიოდში), ტრენინგის და განვითარების შესახებ.

ჩვენი მიზანია თანამშრომელთა ჩართულობა. ჩვენთვის მნიშვნელოვანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა თანამშრომელი ყველა დონეზე ინფორმირებული იყოს ჩვენი ჯგუფის შესახებ და ჩვენ ვცდილობთ უწყვეტად მივაწოდოთ ჩვენს თანამშრომლებს ინფორმაცია, მათ შორის და არამხოლოდ ინფორმაცია ჩვენი კორპორატიული კულტურის, ჯგუფის სტრატეგიის და ეფექტურობის, საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკების, როგორცაა ფინანსური და ეკონომიკური ფაქტორები და ჩვენი პოლიტიკის და პროცედურების შესახებ. ჩვენ ინფორმაციას წარმოადგენთ სხვადასხვა საშუალებებით, მათ შორის მენეჯერების, პრეზენტაციების, ახალი თანამშრომლების წარდგენის, ინტრანეტის, ელ-ფოსტის და რეგულარული შეკრებებისა და სამსახურის გარეთ შეხვედრების მეშვეობით.

ჩვენ ვფასებთ ჩვენი თანამშრომლების მოსაზრებებს. რეგულარულად გავდივართ კონსულტაციებს მათთან და ვახორციელებთ უკუკავშირის სისტემებს, როგორცაა თანამშრომელთა კმაყოფილების რეგულარული კვლევა, რაც უზრუნველყოფს ჩვენი თანამშრომლების მოსაზრებების გათვალისწინებას იმ გადაწყვეტილებების მიღებისას, რომლებმაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მათ ინტერესებზე. თანამშრომლების მოსაზრებების გაგება ასევე ხელს შეუწყობს კლიენტზე ორიენტირებული მიდგომის გაუმჯობესებას. 2018 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს ინიციატივით, ბანკმა შემოიღო ღონისძიება Employee Voice on Board, სადაც ისწავლება გაზიარების კულტურა, უკუპასუხი, გამჭვირვალობა, თანაბარი შესაძლებლობები, დაფასება, ნდობა და პატივისცემა. პირველი შეხვედრა ჩატარდა 2018 წლის 20 სექტემბერს, შეხვედრას ესწრებოდნენ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ქ-ნი ჰანა ლოიკანენი და თავმჯდომარე ნილ ჯანინი და 18 თანამშრომელი ბანკის ხელმძღვანელობიდან. შეხვედრა განხილულ იქნა თანამშრომლებთან და საბჭოსთან. მომდევნო შეხვედრა დაიგეგმა 2019 წლის გაზაფხულზე.

გასულ წელს Barrett Organisational Values შეფასების შემდეგ, 2018 წელს, ჩვენ მოვაშადათ ჩვენი თანამშრომლების ჩართულობის კვლევა უკრაინაში Korn Ferry წარმომადგენლობასთან თანამშრომლობით და შევქმენით საქმიანობის ეფექტურობის მაჩვენებლებში კულტურული ფაქტორების კომპლექსური მიდგომა. Korn Ferry's Engaged Performance™ Framework in 2019 გამოყენებით ჩვენ გვექნება უკეთესი ანალიტიკური შედეგები არსებული მდგომარეობის და მომავალი ინიციატივების შესახებ ჩვენი თანამშრომლების ჩართულობასთან და თანამშრომლის პროდუქტიულობასთან დაკავშირებული სხვა საკითხების შესახებ.

კონკურენტუნარიანი ანაზღაურების უზრუნველსაყოფად, ბანკი აკონტროლებს თანამშრომლების კმაყოფილებას შრომის ბაზრის კომპენსაციის კვლევების საფუძველზე ფინანსურ სექტორში. 2018 წლის კვლევის შედეგები ადასტურებს, რომ ბანკი ინარჩუნებს კონკურენტუნარიანი დამსაქმებლის პოზიციას.

ბანკის თანამშრომელთა საკომპენსაციო პაკეტი მოიცავს შემდეგ ბენეფიტებს:

- დეკრეტული შევებულების კომპენსაცია;
- ჩვენი თანამშრომლების და მათი ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევა;
- ფინანსური დახმარება ქორწინებასთან, შვილის შეძენასთან ან აყვანასთან, თანამშრომლის ან მისი ოჯახის წევრის გარდაცვალებასთან, თანამშრომლის ოჯახის წევრის ავადმყოფობასთან, თანამშრომლის ავადმყოფობასთან დაკავშირებით (კონკრეტულ შემთხვევებში) როდესაც სადაზღვევო პაკეტი არ ფარავს ხარჯებს;
- მოქნილი ერთდღიანი შევებულება(დეი-ოფ) საქართველოს შრომის კოდექსით დადგენილის გარდა; და
- სპეციალური ტარიფები საბანკო პროდუქტებზე და მომსახურებებზე.

თანამშრომელთა ურთიერთობების ოფისი

2017 წელს ბანკის ადამიანური კაპიტალის მართვის დეპარტამენტმა დაიწყო Leaders Partnership მომსახურებები, მენეჯერებთან მთავარი საკონტაქტო პუნქტის სახით, ადამიანური რესურსების პროცესებთან დაკავშირებულ ყველა საკითხზე. 2018 წელს ჩვენ გავაუმჯობესეთ ეს პრაქტიკა თანამშრომელთა ურთიერთობების ოფისის შემოღებით, რომელიც მომსახურებებს გაუწევს ასევე ინდივიდუალურ პირებს. ეს ოფისი ხელს უწყობს თანამშრომლის მოსაზრების გახმოვანებას და უკუკავშირის და პატივისცემის კულტურის დანერგვას. ოფისის მიზანია თანამშრომლების განვითარება ინტერაქტიული კომუნიკაციით და კონსულტაციით და მათი კმაყოფილების და ჩართულობის შენარჩუნება საქართველოს ბანკში მუშაობის პერიოდში.

ნიჭიერი კადრების მოზიდვა

ჩვენი საკადრო პოლიტიკა და შესაბამისი კონტროლის პროცედურები უზრუნველყოფს სამუშაოზე მიღების ობიექტურ პროცესს, რაც დასაქმების თანაბარ შესაძლებლობას აძლევს ყველა კანდიდატს. თუმცა ვაკანტური პოზიციების დაკავებისას პრიორიტეტი ენიჭება შიდა პერსონალს, განსაკუთრებით იმ სიტუაციაში, როდესაც ვაკანსიები ხელმძღვანელობის უმაღლეს და შუა რგოლს ეხება. 2018 წელს ჯგუფის 191 თანამშრომელი (102 ქალი და 89 მამაკაცი) დაწინაურდა ხელმძღვანელ თანამდებობაზე.

ახალგაზრდა ნიჭიერი კადრების მოზიდვის მიზნით ჩვენ აქტიურად ვთანამშრომლობთ საქართველოს წამყვან ბიზნეს სკოლებთან და უნივერსიტეტებთან, მონაწილეობას ვიღებთ ვაკანსიების ბაზარზე და ვახორციელებთ სტაჟირების პროგრამებს, რომლის მიზანია ახალგაზრდა პროფესიონალების განვითარება. 2012 წლიდან ბანკი რეგულარულად ახორციელებს სტაჟირების პროგრამებს სპეციალურ ფორმატში და მუდმივად ავითარებს მათ. აღნიშნული პროგრამა იღებს პერსპექტიულ კურსდამთავრებულებს და აძლევს მათ შესაძლებლობას მონაწილეობა მიიღონ პროფესიულ ტრენინგებში. სტაჟირებს პირდაპირ ამზადებს ბანკის აღმასრულებელი და შუა რგოლის მენეჯერები.

ტრენინგი და განვითარება

ჩვენი თანამშრომლების მართვის მიზნით იმ ფორმით, რომელიც მაქსიმალურად ხელს შეუწყობს ჩვენს ბიზნეს სტრატეგიას, ჩვენ ვცდილობთ დავეხმაროთ მათ მონაწილეობა მიიღონ საქმიანობის ეფექტურობაში პერსონალური და პროფესიული განვითარების გზით. ჩვენი მიზანია ძლიერი და ეფექტური ლიდერის განვითარება, ამისათვის შევიმუშავეთ ლიდერშიპის განვითარების პროგრამა.

ჯგუფის კორპორატიული სასწავლო სისტემა შედგება შიდა და გარეშე სასწავლო კურსებისგან, რომელიც შედგენილია ფრონტ და ბექ ოფისის თანამშრომლების მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად ჯგუფში. შუა და ზედა რგოლის თანამშრომლებს აქვთ შესაძლებლობა გაიარონ ტრენინგი საქართველოს ფარგლებს გარეთ ცნობილ ინსტიტუტებში.

დირექტორები

რაოდენობა ჯგუფში და ბანკში

the Group	8
the Bank	8

უმაღლესი რგოლის ხელმძღვანელობა

რაოდენობა ჯგუფში და ბანკში

the Group	47
the Bank	45

თანამშრომლები

რაოდენობა ჯგუფში და ბანკში

the Group	6,543
the Bank	5,775

2014-2015 წლებში საქართველოს ბანკმა დაიწყო ლიდერშიპის განვითარების ხელმძღვანელობის კოუჩინგის პროგრამა - Leadership Development Executive Coaching programme. რომელიც ითვალისწინებს ინდივიდუალურ მიდგომას ლიდერული უნარების განვითარების მიმართულებით. პროგრამა წარმატებით გაგრძელდა 2018 წლის განმავლობაში და შემდეგ გაგრძელდა ქვედა ლიდერშიპის დონეზე, რამაც სარგებელი მოუტანა მონაწილეებს პერსონალურად მორგებული განვითარების პროცესით. პროგრამაში მონაწილე თანამშრომლებმა მიიღეს უდიდესი ცოდნა თავიანთი ლიდერული ძლიერი მხარეების და მომავალი ზრდის შესაძლებლობების შესახებ. წინა წლების გამოცდილების საფუძველზე ბანკი რეგულარულად ანახლებს და აუმჯობესებს თავის ლიდერშიპის განვითარების სისტემას 360 გრადუსიან უკუკავშირის პროცესთან ერთად. ლიდერშიპის კომპეტენციის მოდელის ბოლო განახლება წარმოდგენილი იყო 2018 წელს 360 გრადუსიან უკუკავშირით.

ბანკი აფასებს თავისი თანამშრომლების პროფესიონალიზმს და უზრუნველყოფს მათი შენარჩუნების სხვადასხვა ღონისძიებებს, უზრუნველყოფს მათ ჩართულობას ლიდერშიპის განვითარების და სხვადასხვა პროფესიული სერტიფიკაციის პროგრამების მეშვეობით. ბანკი განვითარების შესაძლებლობებს უქმნის თანამშრომლებს კარიერული და პერსონალური ზრდის თვალსაზრისით. შიდა დაწინაურებები პროფესიონალი კადრების მოზიდვის და შენარჩუნების სისტემის შემადგენელი ნაწილია და ქმნის თანამშრომლების ლოიალობის და შენარჩუნების საფუძველს. ბანკი ასევე სთავაზობს კონკურენტუნარიან ანაზღაურებას თავის თანამშრომლებს და ხელს უწყობს ბალანსის შენარჩუნებას პირად ცხოვრებასა და სამსახურს შორის, დამატებითი ერთდღიანი შევბუღებების მიცემით, საქართველოს შრომის კოდექსით გათვალისწინებულის გარდა. ბანკი თავისი პროფესიონალი თანამშრომლების ჩართულობას და შრომას აჯილდოებს წლის საუკეთესო თანამშრომლის და გუნდის სტატუსის მინიჭებით.

ბანკმა შეიმუშავა ფართო სასწავლო პროგრამა ფრონტ ოფისის თანამშრომლებისთვის მათთვის შესაბამისი უნარების განვითარებისთვის, როგორცაა ეფექტური კომუნიკაცია და კლიენტთან მყარი და ღირებული ურთიერთობების დამყარება. შიდა კლიენტზე ორიენტირებული გაყიდვების პროგრამა Express და საცალო საბანკო მომსახურების თანამშრომლებისთვის შემუშავდა შიდა სასწავლო გამოცდილებით და ინსტრუქტორების ჯგუფის მიერ. პროგრამის მიზანია მათი გაყიდვების სასაუბრო უნარების გაუმჯობესება და მათთვის დახმარების გაწევა დაამყარონ ორმხრივად მომგებიანი ურთიერთობის კლიენტებთან, შეცვალონ მათი მიდგომა პროდუქტზე ორიენტირებიდან კლიენტზე ორიენტირების მიდგომით და შესაბამისად ასწავლოს მათ ახალი უნარები და მეთოდები.

2018 წელს ჩვენი პარტნიორული ურთიერთობა გვაქვს საერთაშორისო და საკონსულტაციო და ტრენინგ-კომპანიასთან Franklin Covey სასწავლო პროგრამების შემუშავებისთვის ჩვენი გაყიდვების პერსონალისთვის ბანკის კლიენტზე ორიენტირებული მიდგომის უკეთ შეცნობის მიზნით. აღნიშნული სასწავლო პროგრამების მონაწილეები გაიუმჯობესებენ კლიენტებთან დიალოგის წარმოების უნარებს საერთო მიზნების მიღწევის მიზნით, შეიმუშავენ კლიენტებისთვის გრძელვადიან მდგრად გადაწყვეტებს და დაეხმარება მათ პროდუქტების და მომსახურებების ყიდვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.

ბანკის მენტორობის პროგრამა ფრონტ ოფისის ტრენინგის შემადგენელი ნაწილია. თითოეულ ახალ თანამშრომელს რეგულარულად მიეწოდება რჩევა, სახელმძღვანელო მითითება და პრაქტიკული ინსტრუქციები დანიშნული მენტორისგან, რომელიც მოგვიანებით ასევე აფასებს ახალი თანამშრომლის საქმიანობას. ამ პროგრამის მეშვეობით ჩვენი მიზანია ინდივიდუალურად დავეხმაროთ ჩვენს თანამშრომლებს მათი პროფესიული მიზნების მიღწევაში.

2017 წელს ბანკმა განახორციელა ონლაინ სწავლების მართვის სისტემა (LMS) რომელიც მის თანამშრომლებს აძლევს კორპორატიული სწავლების ადგილი და კომფორტული წვდომის შესაძლებლობას. ყოველდღიურად საშუალოდ 250 უნიკალური მომხმარებელი მონაწილეობს სხვადასხვა პროგრამებში. LMS ამჟამად ამჟამად მოიცავს 70-ზე მეტ დისტანციურ და შერეულ კურსს პროფესიული განვითარების თემაზე, სხვადასხვა ბლოგებს, ნათარგმნ სტატიებს და ვიდეო მასალას მნიშვნელოვანი თემების შესახებ.

ბანკმა განახლა თავისი პერსონალის ადაპტაციის პროგრამა, რომელიც წარმოადგენს სპეციალურ ღია ღონისძიებას თანამშრომლებისთვის ყველა დონეზე. ეს არის საორიენტაციო პროგრამა, სადაც წარმოდგენილია და განიხილება ინფორმაცია ორგანიზაციული კულტურის, ბანკის ღირებულებების და ბენეფიტების შესახებ თანამშრომლებისთვის. მონაწილეები ასევე ინფორმაციას იღებენ ბანკის სოციალური პასუხისმგებლობების, კარიერული / დაწინაურების შესაძლებლობების, სწავლების, პერსონალური და პროფესიული განვითარების შესახებ.

პოლიტიკა ადამიანის უფლებების სფეროში

ადამიანური რესურსების და ადამიანის უფლებების პოლიტიკა თანამშრომლის ადაპტაციის პაკეტის განუყოფელი ნაწილია. პოლიტიკა ხელმისაწვდომია თანამშრომლებისთვის ინტრანეტში და შესწორებების კომუნიკაცია ხდება ელექტრონულად.

ადამიანის უფლებების პოლიტიკა მოიცავს:

- თანაბარ შესაძლებლობებს დისკრიმინაციის გარეშე;
- სამუშაო გარემოს შევიწროების გარეშე; და
- საჩივრების განხილვის პოლიტიკას.

ეთიკის კოდექსი, მექრთამეობასთან და კორუფციასთან ბრძოლის პოლიტიკა

ჯგუფს აქვს ეთიკის კოდექსი, ასევე მექრთამეობასთან ბრძოლის პოლიტიკა, რომელიც ასევე ვრცელდება ჯგუფის კომპანიებზე. ბანკში კორპორატიული უსაფრთხოების განყოფილება AML ფარგლებში და შესაბამისობის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია მექრთამეობასთან ბრძოლის საკითხებთან დაკავშირებით კონტროლის მექანიზმების მონიტორინგსა და განხორციელებაზე. დეპარტამენტი შემუშავებულია პროცედურა, რომელიც განსაზღვრავს მომწოდებლებთან და სხვა მესამე მხარეებთან ურთიერთობების დამყარების პროცესს, ასევე საჯარო ტენდერების ჩატარების და სხვა საკითხებს. კორპორატიული უსაფრთხოების განყოფილება უზრუნველყოფს წლიურ ონლაინ ტრენინგს თანამშრომლებისთვის კორუფციასთან ბრძოლის საკითხებზე, რომელიც ასევე შეტანილია საწყის ტრენინგებში.

ბანკი, როგორც მექრთამეობის და კორუფციის პრევენციისთვის მოწოდებული ორგანიზაცია უზრუნველყოფს შიდა კონტროლის მექანიზმების არსებობას ადგილზე და მათ ეფექტურად გამოყენებას.

მექრთამეობასთან და კორუფციასთან ბრძოლის პოლიტიკის განხორციელების პროცესი მოიცავს შემდეგს:

- ინფორმაციის გამჟღავნების ცხელი ხაზის სისტემის მუშაობა;
- ბანკის პერსონალის მიერ მიღებული ან მათთვის შეთავაზებული საჩუქრების ან სხვა სარგებელის, მათ შორის გამასპინძლების შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება;
- მესამე მხარის შემოწმება იმ რისკის დონის დასადგენად, რომელიც შესაძლოა შექმნას ასეთმა მესამე მხარეებმა;
- ყველა საქველმოქმედო და პოლიტიკური დონაცია ნებადართული უნდა იყოს შესაბამისი პასუხისმგებელი თანამდებობის პირის მიერ; ;
- დაინტერესებული პირების ინფორმირება კორუფციასთან და მექრთამეობასთან ბრძოლის პრინციპების შესახებ საქმიანი ურთიერთობების დაწყებამდე.
- კორუფციასთან და მექრთამეობასთან ბრძოლის მუხლების შეტანის უზრუნველყოფა კლიენტებთან და მესამე მხარეებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში;
- კორუფციასთან და მექრთამეობასთან ბრძოლის საკითხების შეტანის უზრუნველყოფა საკონტრაქტო ხელშეკრულებებში პარტნიორებთან / კონტრაგენტებთან; და
- ონლაინ ტრენინგ პროგრამები, რომელთა მიზანია ინფორმირებულობის ამაღლება კორუფციასთან და მექრთამეობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე.

ჯგუფის მიერ მესამე მხარის შემოწმების ფარგლებში იმ რისკის დონის დასადგენად, რომელიც შესაძლოა შექმნას ასეთმა მესამე მხარეებმა, ჯგუფი ახორციელებს შემდეგ კომპლექსური შემოწმების პროცესებს: არაპირდაპირი კვლევა, რომელიც მოიცავს წარმოდგენილი ბიზნეს პარტნიორების მიერ განხორციელებული საქმიანობების ზოგად კვლევას, როგორცაა აგენტები, ერთობლივი საწარმოს პარტნიორები, კონტრაქტორები, მომწოდებლები და სხვა მესამე მხარეები; მათი რეპუტაცია და ინფორმაცია არის თუ არა კომპანია დაკავშირებული მხარე.

კლიენტის შთაბეჭდილება/კმაყოფილება

საქართველოს ბანკი განსაზღვრავს კლიენტის კმაყოფილებას ერთ-ერთ სტრატეგიულ პრიორიტეტად და შეაქვს მისი პრინციპები ყველა ურთიერთობაში / შეხების წერტილებში კლიენტებთან, ახალი პროდუქტის და ქსელის შემუშავებაში დაბეჭდვის ოფისის ბიზნეს პროცესის ოპტიმიზაციაში.

ბანკი თვალყურს ადევნებს კლიენტის კმაყოფილებას სხვადასხვა კვლევებით და საქმიანობის ეფექტურობის ძირითადი მაჩვენებლებით, ეფექტური „close-the-loop“ პროცესის საფუძველზე. ბანკი პასუხისმგებელია უკუკავშირზე კლიენტთან ყოველდღიურ საფუძველზე და მუშაობს კლიენტის შთაბეჭდილების ინტეგრაციაზე თავის პროცესებში. ბანკის კლიენტის ლოიალობის მაჩვენებელი (NPS) გაიზარდა 27.4%-დან 38.8%-მდე გასულ წელს დამოუკიდებელი კომპანიის მიერ საქართველოს მასშტაბით ჩატარებული კვლევის საფუძველზე.

ჩვენ მივაღწიეთ მნიშვნელოვან წარმატებას რამდენიმე სფეროში:

- კლიენტზე ორიენტირებულ მოდელზე გადასვლა საცალო საბანკო მომსახურებებში დაიწყო 2016 წელს და თანდათანობით გაიზარდა კლიენტის კმაყოფილების დონე იმ მომსახურებით, რომელიც მიიღეს უნივერსალური ბანკირებისგან მოდერნიზებულ ფილიალებში. ჩვენმა თანამშრომლებმა ფორტ ოფისში დაამტკიცეს, რომ არიან აღნიშნული ზრდის მთავარი განმაპირობებელი ფაქტორები, საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკაზე დაფუძნებულ ტრენინგებში კლიენტის მომსახურების საკითხზე ბანკის მიერ განხორციელებული ინვესტიციების წყალობით.
- ბანკი თანდათანობით ზრდის თავისი ციფრული ქსელების გამოყენებას თავის კლიენტებს შორის ლოიალობის და ბონუს პროგრამების მეშვეობით. დღეს ფორტ ოფისის ბანკირებს მეტი დრო აქვთ იმისათვის, რომ საკონსულტაციო მომსახურება გაუწიონ კლიენტებს და ნაკლები დრო დახარჯონ ტრანზაქციულ მომსახურებებზე, რომლის განხორციელებას კლიენტები უკვე ციფრულ ქსელებზე ანიჭებენ უპირატესობას.
- იმ არხების მფლობელებს, რომელსაც ჩვენ ვიყენებთ კლიენტის შთაბეჭდილების კვლევისა და წარმოდგენისთვის, აქვთ მკაფიო წარმოდგენა ასეთ არხებზე კლიენტის უკუკავშირის შესახებ და მუშაობენ კლიენტის საერთო შთაბეჭდილების გაუმჯობესებაზე. და
- მოწმდება ბექ ოფისის ტრანსფორმაციის პროცესების უმეტესობა, რომელსაც პირდაპირი ან არაპირდაპირი გავლენა აქვს კლიენტზე. ზოგ შემთხვევაში კლიენტის უკუკავშირი მიღებულია ტრანსფორმაციის განხორციელებამდე.

განათლება საბანკო საკითხებზე

ჯგუფი აღიარებს საზოგადოების ინტერესის მნიშვნელობას როგორც მოკლევადიან, ასევე გრძელვადიან პერსპექტივაში. ბანკი იმ საზოგადოებაზე, სადაც ოპერირებს, დადებითი გავლენის მოხდენის მიზნით, მოტივირებულია მიაწოდოს სრული ინფორმაცია მათი უფლებების და ფინანსური ტრანზაქციების შესახებ.

ქვეყნის მასშტაბით ფინანსური განათლების ამაღლების მიზნით საქართველოს ბანკმა საქართველოს ეროვნულ ბანკთან (სებ) ერთად და გერმანიის შენსაზველი ბანკების ფონდის საერთაშორისო თანამშრომლობისთვის მხარდაჭერით შექმნა ვებ-გვერდი www.grovia.com.ge სადაც მითითებულია ინფორმაცია მსოფლიოს დაზოგვის დღის, საბანკო პროდუქტების და მომსახურებების და კლიენტის უფლებების შესახებ. პროექტს საფუძვლად უდევს ფინანსური სექტორის მიმართ საზოგადოების ნდობის აღდგენის და ხალხსა და კომერციულ ბანკებს შორის არსებული ბარიერების დაძლევის იდეა.

გროვია, რომელიც წარმოადგენს მსოფლიო დაზოგვის დღის სიმბოლოს საქართველოში შეიქმნა პროექტის „დანაზოგების დაგროვება და ფინანსური შესაძლებლობები“-ს ფარგლებში, რომელსაც გერმანული შენსაზველი ბანკების ფონდი საერთაშორისო თანამშრომლობისთვის (SBFIC) გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების სამინისტროთან ერთად ახორციელებს. დანაზოგები მნიშვნელოვანია ქვეყნის ეკონომიკისთვის, ფინანსური ინსტიტუტებისა და მოსახლეობისთვის. დანაზოგები მნიშვნელოვანია ქვეყნის ეკონომიკისთვის და ფინანსური ინსტიტუტებისთვის. დაზოგვის კულტურა პირდაპირ კავშირშია მოსახლეობის ფინანსურ განათლებასთან და ეკონომიკურ საკითხებთან; ფინანსური განათლების ამაღლების საკითხი განიხილება როგორც ფინანსური მომსახურების, მომხმარებელთა უფლებების დაცვის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილი. საკითხის აქტუალურობიდან გამომდინარე ბევრ ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც, უკვე გადაიდგა კონკრეტული ნაბიჯები ფინანსური მომსახურებების შესახებ მოსახლეობის განათლების შესაძლებლობების გაფართოების კუთხით. „გროვია“ ფინანსური განათლებისკენ გადადგმული კიდევ ერთი ნაბიჯია, რომელიც მოსახლეობას ეხმარება დასაბუთებული და ინფორმირებული გადაწყვეტილების მიღებაში პირადი ფინანსების შესახებ.

გროვიას გარდა საქართველოს ბანკმა შეადგინა საბანკო ტერმინოლოგიის ლექსიკონი, რომელიც ეხმარება კლიენტებს უკეთ გაიგონ მათთვის შეთავაზებული საბანკო პროდუქტები, წაიკითხონ და კომენტარი გააკეთონ კონტრაქტებზე, რომელსაც ხელი უნდა მოაწერონ და შედეგად მიიღონ ინფორმირებული გადაწყვეტილებები თავიანთი ინტერესების გათვალისწინებით. ლექსიკონი მოიცავს 1000-ზე მეტ საბანკო, ფინანსურ, იურიდიულ, საბუღალტრო, სადაზღვევო და მარკეტინგულ ტერმინებს და ფრაზებს და ხელმისაწვდომია ბანკის სერვის ცენტრებში, ასევე ინტერნეტში, ვებ-გვერდზე: www.terminebi.ge. ნაბეჭდი ასლები ასევე ხელმისაწვდომია საჯარო ბიბლიოთეკებში და უნივერსიტეტებში. მსგავსი პროექტები წარმატებით განხორციელდა სხვადასხვა განვითარებულ ქვეყანაში, მათ შორის გერმანიასა და პოლონეთში.

უსაფრთხოების საკითხები

საქართველოს ბანკი იღებს ზომებს თანამშრომლების უსაფრთხოების გარანტიისთვის. ბანკი რეგულარულად ახორციელებს სახანძრო და სხვა საგანგებო სიტუაციებში რეაგირების სწავლებებს და ტრენინგებს. ბანკის ყველა მთავარ ფილიალში შერჩეული თანამშრომლები პერიოდულად გადიან გადამზადებას პირველადი დახმარების გაწევის საკითხზე. 2018 წელს საქართველოს ბანკმა განახორციელა ახალი პროექტი, რომლის მიზანია თანამშრომლების უსაფრთხოების დაცვა მათი მანტაჟირების, შეურაცხყოფის, დევნის და სხვა შემთხვევაში. 2018 წელს ბანკმა განახორციელა პროექტი - „ჩემი იურისტი“ - რომელიც შეიქმნა თანამშრომლების და მათი ოჯახის წევრების დასაცავად, მათ წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულის შემთხვევაში ან იმ შემთხვევაში, თუ ისინი თავად არიან სამართალდარღვევამ ბრალდებული. ბანკის ყველა სერვის ცენტრი აღჭურვილია უსაფრთხოების სისტემით და დაცულია პოლიციის მიერ განგაშის სიგნალის აქტივაციის შემთხვევაში. ბანკი ასევე იყენებს საკუთარ დაცვას, რომელიც 24 საათის განმავლობაში იცავს სერვის ცენტრებს.

ჯგუფის პოლიტიკა

ჯგუფის აქვს ქვეყის კოდექსი, ასევე პოლიტიკა, რომელიც ეხება ეკოლოგიურ საკითხებს, თანამშრომლებს, სოციალურ საკითხებს, ჩვენს მიერ ადამიანის უფლებების დაცვას და მექრთამეობასთან და კორუფციასთან ბრძოლას.

4. კორპორატიული მმართველობა

4.1. კორპორატიული მართვის ჩარჩო

ბანკის და ჯგუფის კორპორატიული მართვის სტრუქტურა მსგავსია.

ბანკის კორპორატიული ორგანოებია აქციონერთა საერთო კრება ("GMS"), სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭო, რომელთაგან თითოეულს გააჩნია საკუთარი პასუხისმგებლობა და უფლებამოსილება საქართველოს კანონმდებლობის და ბანკის წესდების შესაბამისად. აქციონერთა საერთო კრება ბანკის უმაღლესი შიდა მმართველი ორგანოა, იგი ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს, რომლებიც პასუხს აგებენ დირექტორთა საბჭოს ზედამხედველობაზე. სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს წევრებს დირექტორთა საბჭოში, რომელიც წარმოადგენს ბანკის ყოველდღიურ ოპერაციებზე პირდაპირ პასუხისმგებელ ადმინისტრაციულ ორგანოს. ბანკის საბოლოო მშობელი კომპანია საქართველოს ბანკის ჯგუფი, განსაზღვრავს ბანკის და მთლიანად ჯგუფის სტრატეგიას. კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონის თანახმად („კანონი საბანკო საქმიანობის შესახებ“), (2018 წლის 26 სექტემბრით დათარიღებული სეზ-ის პრეზიდენტის ბრძანება #215/04), საქართველოს კომერციული ბანკები ვალდებული არიან ჰქონდეთ აუდიტისა და რისკი კომიტეტები, რომლებიც არჩეულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე, სისტემურად მნიშვნელოვან ბანკებს დამატებით მოეთხოვებათ ჰქონდეთ კორპორატიული მმართველობის და ანაზღაურების კომიტეტები მათი სამეთვალყურეო საბჭოების დაქვემდებარებაში.

ღსს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დონეზე, საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო (რომელიც ამჟამად შედგება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან, როგორც არა- ადმინისტრაციული დირექტორებისგან, ბანკის გენერალური დირექტორისგან, როგორც მთავარი ადმინისტრაციული დირექტორისგან, და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარისგან, როგორც თავმჯდომარისგან) („საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო“), თავისი აუდიტის, რისკის, ნომინაციის და ანაზღაურების კომიტეტებით, საბოლოოდ პასუხისმგებელია ჯგუფის რისკის მართვასა და შიდა კონტროლზე.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო, აუდიტის კომიტეტთან, ანაზღაურების კომიტეტთან და რისკების კომიტეტთან ერთად ისეთივე როლებს ასრულებს, როგორსაც საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო შესაბამის კომიტეტებთან, მხოლოდ ბანკის დონეზე.

ურთიერთქმედება საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოსა და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს შორის აღწერილია ქვემოთ:

- მაშინ, როდესაც საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო ძირითად პასუხისმგებლობას ინარჩუნებს ჯგუფის მართვაზე და ხელმძღვანელობაზე, ის გარკვეულ საკითხებზე უფლებამოსილებას გადასცემს საკუთარ კომიტეტებს (აუდიტის, ნომინაციის, ანაზღაურების, რისკების) და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს.
- საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორები სახავენ ჯგუფის სტრატეგიას და მისი განხორციელების გზებს, შეიმუშავენ ჯგუფის პოლიტას, რომელიც საჭიროებისამებრ ვრცელდება ძირითადი ოპერატიული ფილიალების მასშტაბით. საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო აკვირდება ხელმძღვანელობის მიერ სტრატეგიის განხორციელებას და ფინანსურ შედეგებს რამდენიმე საშუალებით, მათ შორის:
 - საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს სხდომებზე რეგულარული ანგარიშების მიღება გენერალური დირექტორისგან, გენერალური დირექტორის მოადგილისგან ფინანსების საკითხებში და გენერალური დირექტორების მოადგილეებისგან ისეთ საკითხებზე, როგორცაა სტრატეგია, პროგრესი სტრატეგიის კვალდაკვალ და ფინანსური მდგომარეობა;
 - განახლებული ინფორმაცია თითოეულ რეგულარულად დაგეგმილ შეხვედრაზე საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს თითოეული კომიტეტის თავმჯდომარის მიერ; –
 - განახლებული ინფორმაცია თითოეულ რეგულარულად დაგეგმილ შეხვედრაზე მაკროეკონომიკის და ბიზნესის სეგმენტის შედეგების შესახებ; –
 - განახლებული ინფორმაცია თითოეულ რეგულარულად დაგეგმილ აუდიტის კომიტეტის შეხვედრაზე შიდა აუდიტის შესახებ, რა დროსაც სერიოზული საკითხების შესახებ ანგარიში წარედგინება საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარის მიერ;
 - პოლიტიკის მიმოხილვა და დამტკიცება მთელ რიგ სფეროებში, რომლებიც მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფარგლებში; და
 - სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დირექტორთა საბჭოს საქმიანობის ზედამხედველობა და საკუთარი აუდიტის კომიტეტის ფლობა.
- საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს გააჩნია განსაზღვრული საკითხების განრიგი, რომელიც შემუშავებულია საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოსთვის. საბჭო იკრიბება მინიმუმ კვარტალურად სტრატეგიული საკითხების და ბიზნეს-საქმიანობის განხილვის მიზნით. საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს კომიტეტებს დოკუმენტურად აქვთ დასაბუთებული კომპეტენციის ფარგლები.

წინამდებარე ანგარიშების უმთავრეს ინტერესის საგანს წარმოადგენს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო და მისი ფუნქციები, მაგრამ, საჭიროების შემთხვევაში, განხილული იქნება საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს საქმიანობაც და აღინიშნება შესაბამისად.

4.2. აქციონერთა ჩართულობა

ბანკის აქციონერთა ჩართულობა ისეთივეა, როგორც წარმოდგენილია სს საქართველოს ბანკის დამოუკიდებელ და კონსოლიდირებულ ანგარიშგებებში.

აქციონერთა ჩართულობის წესი ბანკის წესდების საფუძველზე

ბანკის წესდების მიხედვით, ყოველწლიური აქციონერთა საერთო კრება (GMS) უნდა შეიკრიბოს ბანკის საბუღალტრო წიგნების გარე აუდიტის დასრულებიდან არაუგვიანეს ორი თვისა და ნებისმიერ შემთხვევაში - წინა ფისკალური წლის დასრულებიდან არაუგვიანეს ექვსი თვის შემდეგ.

აქციონერთა საერთო კრების დრო, ადგილი და დღის წესრიგი კვეყნდება ბეჭდურ მედიაში აღნიშნულ GSM-მდე არანაკლებ 20 დღით ადრე. წესდების თანახმად, სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს ჩანაწერის თარიღს აქციონერთა საერთო კრებისთვის. იმ აქციონერებს, რომელთაც უკავიათ მინიმუმ ხმის უფლების მქონე აქციების 1.0%, შეტყობინება ეგზავნებათ დაზღვეული ფოსტით. მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ცალკეულ შემთხვევებში, შეტყობინებას იღებენ ბანკის საკუთარ კაპიტალში შედარებით მცირე წილის მფლობელებიც. ყოველწლიური GSM განიხილავს და გადაწყვეტილებას იღებს ისეთ საკითხებზე, როგორიცაა წლიური ანგარიშგება და წლიური ანგარიშები, დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს შეთავაზებები დივიდენდების განაწილებაზე, ბანკის რეზერვები და დივიდენდების პოლიტიკა და ასეთი პოლიტიკის დასაბუთება დირექტორთა საბჭოს მიერ, აუდიტორის არჩევა და სხვა საკითხები, რომლებიც წარმოდგენილი იქნება განსახილველად დირექტორთა საბჭოს ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, ასევე აქციონერების მიერ საქართველოს კანონმდებლობის და წესდების თანახმად წამოყენებული საკითხები.

აქციონერთა საერთო კრების ქვორუმი დაკმაყოფილებულია, თუ მას ესწრება ხმის უფლების მქონე აქციების მფლობელთა მინიმუმ ნახევარი ან მათი წარმომადგენლები. ქვორუმის არარსებობის შემთხვევაში, შეიკრიბება ახალი აქციონერთა საერთო კრება იმავე დღის წესრიგით და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ პერიოდში, კანონმდებლობით ან გათვალისწინებული პროცედურების შესაბამისად. ახალი აქციონერთა საერთო კრების ქვორუმი დაკმაყოფილებულია, თუ მას ესწრებიან მინიმუმ ხმის უფლების მქონე აქციების 25.0%-ის მფლობელები. თუ აღნიშნულ ახალ აქციონერთა საერთო კრებაზე ქვორუმი არ შედგება, მოწვეული იქნება ახალი აქციონერთა საერთო კრება, რომლის ქვორუმიც დაკმაყოფილებულად ჩაითვლება, დამსწრე და ხმის უფლების მქონე აქციონერების ან მათი წარმომადგენლების რაოდენობის მიუხედავად.

საგანგებო აქციონერთა საერთო კრება ("EGM") მოწვეული იქნება იმ შემთხვევაში, როდესაც დირექტორთა საბჭო, სამეთვალყურეო საბჭო ან გამოცემული აქციების მინიმუმ 5.0%-ის მფლობელი აქციონერი/აქციონერთა ჯგუფი ასეთი კრების მოწვევას საჭიროდ მიიჩნევს. კანონის შესაბამისად, აქციონერები, რომლებიც ინდივიდუალურად ან ერთად ფლობენ სულ გამოშვებული კაპიტალის მინიმუმ 5.0%-ს, უფლებამოსილი არიან, დაასახელონ განსახილველი საკითხი ბოლო აქციონერთა საერთო კრების ჩატარებიდან არანაკლებ ერთ თვეში და მოითხოვონ დირექტორთა საბჭოს მიერ საგანგებო აქციონერთა საერთო კრების მოწვევა. დირექტორთა საბჭო მოიწვევს ასეთ კრებას აქციონერებისგან მოთხოვნის მიღებიდან არაუმეტეს სამ თვეში. იმ შემთხვევაში, თუ აქციონერ(ებ)ის მიერ მოთხოვნილი საგანგებო აქციონერთა საერთო კრების ერთადერთი საკითხი დღის წესრიგში არის ერთი ან რამდენიმე დირექტორის გათავისუფლება და ეს მოთხოვნა 20 დღის განმავლობაში არ დაკმაყოფილებდა, ინიციატორი აქციონერები უფლებამოსილი არიან, მოიწვიონ საგანგებო აქციონერთა საერთო კრება აქციონერებისთვის დაზღვეული ფოსტით შეტყობინების გაგზავნის გზით. ასეთი საგანგებო აქციონერთა საერთო კრების ქვორუმი დაკმაყოფილებულად ითვლება, თუ მას ესწრებიან სულ მცირე ხმის უფლების მქონე აქციების 75.0%-ის მფლობელები. თუ საგანგებო აქციონერთა საერთო კრების ქვორუმი ვერ შედგება, აქციონერები უფლებამოსილი არიან, განმეორებით მოიწვიონ კრება პირველი საგანგებო აქციონერთა საერთო კრებიდან არანაკლებ 20 დღეში. ასეთ შემთხვევაში, ქვორუმის მოთხოვნა იგივე იქნება. თუ მეორე კრების ქვორუმიც ვერ შედგება, აქციონერები უფლებამოსილი არიან, მიმართონ შესაბამისი იურისდიქციის სასამართლოს, რომელიც დაავალდებულებს დირექტორთა საბჭოს, მოიწვიონ საგანგებო აქციონერთა საერთო კრება, სასამართლოს შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებიდან სამი თვის განმავლობაში.

აქციონერთა საერთო კრება ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, ან მისი არყოფნის შემთხვევაში, თავმჯდომარის მოადგილე ან სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი სხვა წევრი. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არყოფნის შემთხვევაში, კრებას ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი. დგება კრების ოქმი, რომელსაც ამოწმებს ნოტარიუსი.

ყველა აქციონერი, რომელიც აქციონერთა საერთო კრების ჩანაწერის დღეს რეგისტრირებულია აქციათა რეესტრში, უფლებამოსილია, დაესწროს და ხმა მისცეს (საჭიროების შემთხვევაში) კრებაზე. საქართველოს კანონის თანახმად, პრივილეგირებული აქციების მფლობელებს არ გააჩნიათ ხმის მიცემის უფლება აქციონერთა საერთო კრების დროს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც წესდება ან აქციის გამოცემის გეგმა ხმის მიცემის უფლებას ანიჭებს პრივილეგირებულ აქციონერებს. წესდების თანახმად, პრივილეგირებული აქციების მფლობელებს არ გააჩნიათ ხმის მიცემის უფლება აქციონერთა საერთო კრებაზე. წინამდებარე ანგარიშის მომზადების დღისთვის ბანკის მიერ პრივილეგირებული აქციები გამოცემული არ არის. აქციონერები შესაძლოა წარმოდგენილი იქნან საგანგებო აქციონერთა საერთო კრებაზე მინდობილი პირის მიერ.

აქციონერი, რომელიც ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75.0%-ზე მეტს ფლობს, უფლებამოსილია, მიიღოს დადგენილება აქციონერთა საერთო კრების მოწვევის გარეშე. ასეთი გადაწყვეტილება ეკვივალენტური იქნება აქციონერთა საერთო კრების ოქმისა და ჩაითვლება აქციონერთა საერთო კრების GSM-ის დადგენილებად. ასეთ შემთხვევაში, დანარჩენ აქციონერებს ეგზავნებათ შეტყობინება დადგენილების შესახებ. იმ შემთხვევაში, თუ ერთზე მეტი აქციონერი ფლობს ბანკის აქციების 75.0%-ზე მეტს, აქციონერთა საერთო კრების მოწვევა სავალდებულოა.

საქართველოს კანონმდებლობით და წესდებით აქციონერები უფლებამოსილი არიან, აქციონერთა საერთო კრებაზე მიიღონ დადგენილება შემდეგ საკითხებზე:

- წესდების დამტკიცება და მასში ცვლილებების შეტანა (მათ შორის, შეუზღუდავად, საწესდებო კაპიტალისა და კორპორატიული სახელის შეცვლა);
- სააქციო კაპიტალის ზრდა ან სააქციო კაპიტალის შემცირება;
- ბანკის ლიკვიდაცია;
- შერწყმის დამტკიცება, ბანკის გაყოფა ან სხვა იურიდიულ პირად გარდაქმნა;

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

- აქციების ყიდვის უპირატესი უფლების სრული ან ნაწილობრივი გაუქმება სააქციო კაპიტალის ზრდის დროს;
- სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს შეთავაზებების დამტკიცება მოგების განაწილების შესახებ, ან იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნულ ორგანოებს არ შეუძლიათ ერთობლივი შეთავაზების წარმოდგენა, გადაწყვეტილების მიღება სუფთა მოგების გამოყენების შესახებ;
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა და გათავისუფლება და მათი მომსახურების პირობების განსაზღვრა;
- ქვეყნის კოდექსის დაწესება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის;
- სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს ანგარიშების დამტკიცება;
- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურების დამტკიცება;
- აუდიტორების დანიშვნა;
- სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორთა საბჭოს წევრების წინააღმდეგ სამართალწარმოებაში მონაწილეობის დამტკიცება, მათ შორის, წარმომადგენლის დანიშვნა ასეთი სამართალწარმოების ფარგლებში.
- ბანკის აქტივების შეძენის, გაყიდვის, გადაცემის, გადაცვლის (ან მსგავსი ტრანზაქციების) დამტკიცება ან ბანკის აქტივების დატვირთვა, რომელთა ღირებულება აღემატება ბანკის საერთო აქტივების 25.0%-ს;
- წლიური ანგარიშების დამტკიცება; და
- კანონით გათვალისწინებული სხვა საკითხები.

წესდების თანახმად, გადაწყვეტილებებს ყველა სხვა საკითხის შესახებ იღებს სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭო საკუთარი უფლებამოსილების ფარგლებში.

ჩატარებულ აქციონერთა კრებები და 2018 წელს მიღებული დადგენილებები

- 2018 წლის 21 მაისს ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელმა აქციონერმა -სს „ბიჯეო ჯგუფმა“ დამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურების ტარიფები
- 2018 წლის 25 მაისს ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელმა აქციონერმა
 - სს „ბიჯეო ჯგუფმა“ დამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭოს ორი ახალი წევრის გადაყენება
 - დევიდ მორისონი და კიმ ბრედლი (ისინი ჩამოქვეითდნენ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობიდან გაყოფის შედეგად);
- 2018 წლის 28 მაისს ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელმა აქციონერმა -სს „ბიჯეო ჯგუფმა“ დამტკიცა 2017 ფინანსური წლის მოგებიდან დივიდენდების განაწილება 120 მილიონი ლარის ოდენობით;
- 2018 წლის 7 ივნისს ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელმა აქციონერმა -სს „ბიჯეო ჯგუფმა“ დამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭოს ახალი წევრის -სესილ ქულიენის დანიშვნა;
- 2018 წლის 21 დეკემბერს ბანკის ხმის უფლების მქონე აქციების 75%-ზე მეტის მფლობელმა აქციონერმა -სს „ბიჯეო ჯგუფმა“ დამტკიცა ბანკის სააქციო კაპიტალის ზრდა 172,510 ახალი აქციის გამოშვებით.

კომერციული ბანკის აქციების მფლობელთა წესი, სებ -ის რეგულაციების საფუძველზე

საბანკო საქმიანობის შესახებ კანონის თანახმად, პირი, რომელიც გასამართლებულია მძიმე ან უკიდურესად მძიმე დანაშაულისთვის, ტერორიზმის დაფინანსებისთვის და/ან უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისთვის, ან სხვა ეკონომიკური დანაშაულისთვის, არ არის უფლებამოსილი, ფლობდეს აქციების მნიშვნელოვან ნაწილს (განისაზღვრება, როგორც ავტორიზებული სააქციო კაპიტალის 10.0%-ზე მეტი, ან პირდაპირ ან არაპირდაპირ მფლობელობაში არსებული სრულად ანაზღაურებული სააქციო კაპიტალის 10.0%-ზე მეტი) კომერციულ ბანკში. სებ-ი უფლებამოსილია, ნორმატიული აქტით განსაზღვროს შესაბამისობის დამატებითი კრიტერიუმები აქციათა მნიშვნელოვანი ნაწილის მფლობელებისთვის.

საბანკო საქმიანობის შესახებ კანონის მიხედვით, პირი, რომელსაც განზრახული აქვს აქციების შეძენა ქართულ ბანკში და რომელიც შესაბამისი შესყიდვის შედეგად გახდება ბანკის სააქციო კაპიტალის 10%, 25% ან 50%-ის ბენეფიციარი მფლობელი, ვალდებულია, სებ-ს წარუდგინოს დეკლარაცია და მიიღოს მისგან წინასწარი დასტური. ზოგადად, სებ ვალდებულია, გამოსცეს ან გააუქმოს საკუთარი თანხმობა დეკლარაციის წარდგენიდან ერთი თვის განმავლობაში; თუმცა, იმ შემთხვევაში, თუ აპლიკანტის მიერ წარმოდგენილი ინფორმაცია არ არის დამაკმაყოფილებელი სებ-ისთვის, იგი უფლებამოსილია, გაახანგრძლივოს აღნიშნული ვადა სამ თვემდე.

ტრანზაქცია, რომლითაც პირი პირდაპირ ან არაპირდაპირ მფლობელობაში იღებს ქართული ბანკის ავტორიზებული სააქციო კაპიტალის ან სრულად ანაზღაურებული გამოშვებული სააქციო კაპიტალის 10%-ზე მეტს, სებ-ისთვის დეკლარაციის წარდგენის გარეშე ან სებ-ის თანხმობის გარეშე, ითვლება ბათილად და ძალადაკარგულად.

სებ უფლებამოსილია, მოსთხოვოს ბანკს დეკლარაციის წარდგენა ბანკის ავტორიზებული სააქციო კაპიტალის ან სრულად ანაზღაურებული გამოშვებული სააქციო კაპიტალის 10%-ზე მეტის პირდაპირი ან არაპირდაპირი მფლობელების შესახებ. ასეთ შემთხვევაში, სებ-ი უფლებამოსილია, დროებით ან განუსაზღვრელი ვადით შეუჩეროს შესაბამის პირს ხმის მიცემის უფლება ან მოითხოვოს აღნიშნული პირის მიერ აქციების მფლობელობის 10%-მდე შემცირება. სებ უფლებამოსილია, უარი განაცხადოს დამტკიცებაზე, თუ ტრანზაქციამ შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას საქართველოს ფინანსური სექტორის სტაბილურობას, გამოიწვიოს საერთაშორისო ორგანიზაციების ან საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებების მიერ განსაზღვრული მოთხოვნების დარღვევა, ან იმ შემთხვევაში, თუ პირი, რომელსაც კომერციულ ბანკში აქციების შესყიდვა სურს, ვერ წარმოადგენს ყველა საჭირო ინფორმაციას ასეთი აქციების შესაძენად გამოყენებული ფულადი სახსრების წარმომავლობის შესახებ. სებ უფლებამოსილია, ნორმატიული აქტით განსაზღვროს შესაბამისობის დამატებითი კრიტერიუმები აქციების მნიშვნელოვანი წილის მფლობელებისთვის.

ამასთან, საბანკო საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონში პირი, ან ერთობლივად მოქმედი აქციონერთა ჯგუფი, რომლებსაც განზრახული აქვთ ქართულ ბანკში არსებული აქციების გაყიდვა, და რომელთა მფლობელობა, შესაბამისი გაყიდვის შედეგად 10%-

ზე, 25%-ზე ან 50%-ზე ნაკლები ხდება, ვალდებულნი არიან, ასეთი გაყიდვის წინ აცნობონ სებ-ს და წარმოადგინონ დეტალური ინფორმაცია აღნიშნული ტრანზაქციის შესახებ.

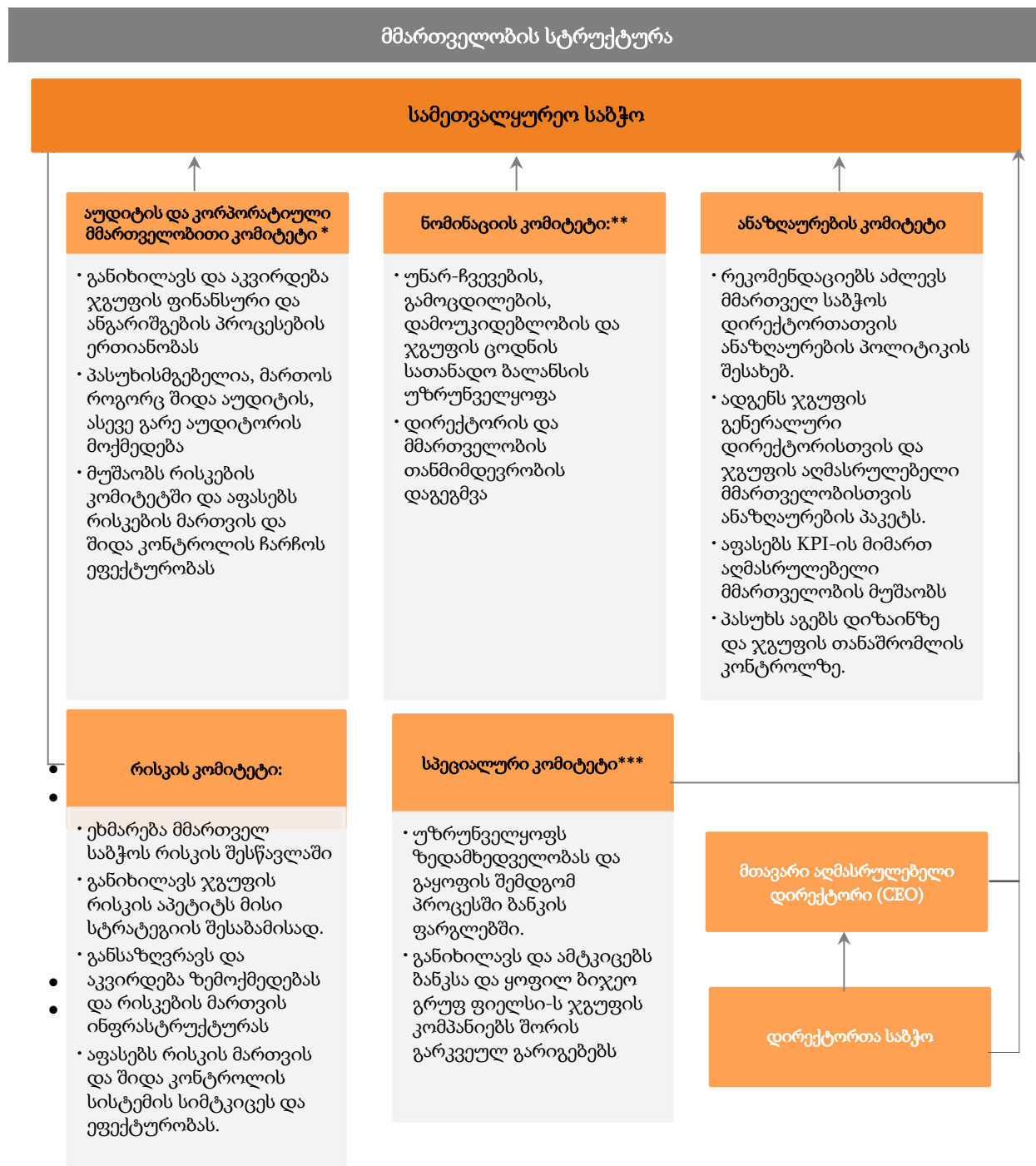
არსებობს გარკვეული ანგარიშგების ვალდებულებები ქართული ბანკის აქციების მნიშვნელოვანი ნაწილის მფლობელობასთან დაკავშირებით. საბანკო საქმიანობის შესახებ კანონის თანახმად, კომერციული ბანკები ვალდებულნი არიან, წლიურ ანგარიშგებასთან ერთად სებ-ს წარუდგინონ ინფორმაცია მათი სააქციო კაპიტალის 10%-ზე მეტის ბენეფიციარისა და პირდაპირი მფლობელების შესახებ (სებ-ის 2006 წლის 23 მაისის ბრძანება № 145 აწესებს შედარებით დაბალ 5%-იან ზღვარს). ასეთი ინფორმაცია უნდა მომზადდეს კომერციული ბანკის ხელთ არსებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელმაც ასევე უნდა მიუთითოს, ადასტურებს თუ არა აღნიშნული ინფორმაციის სიზუსტეს. ამასთან, პირი, რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ბენეფიციურად ფლობს კომერციული ბანკის აქციების 10%-ზე მეტს, ვალდებულია, ყოველი კალენდარული წლის აპრილში სებ-ს წარუდგინოს დეკლარაცია წინა კალენდარული წლის 31 დეკემბრისთვის მის მფლობელობაში არსებული აქციების რაოდენობის შესახებ.

4.3. სამეთვალყურეო საბჭო, BoGG საბჭო და კომიტეტები

სამეთვალყურეო საბჭოს და კომიტეტების ფუნქციები სს საქართველოს ბანკის დამოუკიდებელ და კონსოლიდირებული დონეს შეესაბამება.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ასრულებს მეტწილად ისეთივე როლს, როგორსაც საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო ბანკის დონეზე (ამ ორ საბჭოს შორის ურთიერთქმედება აღწერილი იყო ზემოთ). წესდების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭომ ზედამხედველობა უნდა გაუწიოს ბანკის დირექტორთა საბჭოს. სამეთვალყურეო საბჭო შედგება რვა წევრისგან, რომელთაგან თითოეულს ირჩევს აქციონერთა საერთო კრება, სებ-ის დასტურის საფუძველზე. წევრები ინიშნებიან ოთხწლიანი ვადით, და მათი ხელახალი დანიშვნა და ვადის გაგრძელება შეუზღუდავია. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებმა მოვალეობების შესრულებისას უნდა იმოქმედონ ბანკის ყველა აქციონერის და მისი ბიზნესის ინტერესებიდან გამომდინარე. სამეთვალყურეო საბჭოს დახმარებას უწევს ხუთი სხვადასხვა კომიტეტი, რომლებიც შედგება სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისგან: აუდიტისა და კორპორატიული მართვის კომიტეტი, რისკის მართვის კომიტეტი, ნომინაციის კომიტეტი, ანაზღაურების კომიტეტი და სპეციალური კომიტეტი. შესაბამისი კომიტეტის წევრებს ირჩევს სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის, აუდიტის და კორპორატიული მართვის, ნომინაციისა და ანაზღაურების კომიტეტების ფუნქციები აღწერილი ქვემოთ.

ქვემოთ სქემაზე წარმოდგენილია კომიტეტები, რომლებიც მუშაობენ სამეთვალყურეო საბჭოს დაქვემდებარებაში და ასევე მითითებულია ამთი პასუხისმგებლობები. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ასახავს BoGG საბჭოს არა-აღმასრულებელ წევრებს, როგორც აღნიშნულია ზემოთ.



* 2019 წლის იანვარში, ბანკის აუდიტის კომიტეტი ტრანსფორმირდა აუდიტის და კორპორატიული მართვის კომიტეტად სეზ-ის კორპორატიული მართვის კოდექსის შესაბამისად.

** ნომინაციის კომიტეტი დაფუძნდა 2019 წლის 22 იანვარს.

*** სპეციალური კომიტეტი დაფუძნდა 2019 წლის 7 იანვარს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის გრძელვადიან წარმატებაზე და ბანკის საქმიანობის მართვის შედეგად აქციონერებისთვის მდგრადი ღირებულების შექმნასა და მიწოდებაზე. სამეთვალყურეო საბჭო ადგენს ბანკის ძირითად ღირებულებებს; ადგენს და აკონტროლებს ბანკის სტრატეგიის შესრულებას ძლიერი და ეფექტური რისკის მართვის და შიდა კონტროლის ფარგლებში; ხელს უწყობს კორპორაციული მართვის კულტურას საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად, თავის მრავალ სხვა პასუხისმგებლობასთან ერთად.

სამეთვალყურეო საბჭოს ვალდებულებების სფერო და ანგარიშგება

თითოეულმა კომიტეტმა შეათანხმა ვალდებულებების სფერო, რომელსაც ყოველწლიურად განიხილავს თითოეული კომიტეტი და ნებისმიერი ცვლილება მტკიცდება საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

ყველა არა-აღმასრულებელ დირექტორს აქვს მუდმივი მიწვევა დაესწროს კომიტეტის კრებებს (და არა უბრალოდ კომიტეტის წევრების დასწრების შეზღუდვა).

საქართველოს ბანკის ჯგუფის დონეზე, საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს წევრებს ირჩევენ საქართველოს ბანკის ჯგუფის აქციონერთა წლიურ საერთო კრებაზე ("AGM") და ისინი იყოფა "აღმასრულებელ" და "არა-აღმასრულებელ" დირექტორებად ("არა-აღმასრულებელი დირექტორები"). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს ცხრა წევრიდან რვა დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი წევრი იყო. თითოეულ თავმჯდომარესა და არა-აღმასრულებელ დირექტორს მკაფიოდ აქვს განსაზღვრული საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს სტრუქტურაში თავისი როლი.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე არ არსებობენ "აღმასრულებელი" დირექტორები, რადგან აღმასრულებელი უფლებამოსილებები ხორციელდება ბანკის მენეჯმენტის მიერ ქვემოთ მოყვანილი მაგალითის შესაბამისად. სამეთვალყურეო საბჭოს ნიშნავს აქციონერთა საერთო კრება ზემოთ 3.2 პარაგრაფში აღწერილი პროცედურების შესაბამისად. სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს საკუთარ თავმჯდომარესა და კომიტეტის წევრებს.

ქვემოთ ჩამოთვლილია ინფორმაცია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და მათი პროფესიული გამოცდილების შესახებ (ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ასახავს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს არჩილ გაჩეჩილაძის გარდა, რომელიც არის საქართველოს ბანკის ჯგუფის საბჭოს აღმასრულებელი წევრი):

■ ნილ ჯანინი თავმჯდომარე

ნილ ჯანინი დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ 2010 წლის სექტემბერში და შემდეგ ხელახლა იქნა არჩეული წესდების შესაბამისად. ბ-ნ ჯანინი ასევე არის ბანკის ნომინაციის კომიტეტის თავმჯდომარე, ასევე ანაზღაურების კომიტეტის წევრი. ბ-ნი ჯანინი ასევე არის საქართველოს ბანკის ჯგუფის არა-აღმასრულებელი თავმჯდომარე, ასევე ჯგუფის ნომინაციის კომიტეტის თავმჯდომარე და მისი ანაზღაურების კომიტეტის წევრი.

უნარები და გამოცდილება:

ბ-ნი ჯანინი არის როგორც მომგებიანი, ასევე არამომგებიანი ორგანიზაციების აღმასრულებელი დირექტორების მრჩეველი და აგრძელებს საკონსულტაციო მომსახურებების გაწევას McKinsey & Company-თვის. ბანკში მუშაობის დაწყებამდე 2010 წელს, ბ-ნი ჯანინი იყო პარიზის ოფისში დაფუძნებული McKinsey & Company-ის დირექტორი 27 წლის განმავლობაში, 1982 წლიდან მის პენსიაზე გასვლამდე. McKinsey & Company-ში დაიწყო მუშაობა საცალო, აქტივების მართვის და კორპორატიული საბანკო საქმიანობის სექტორებში, და აქტიურად იყოს ჩართული ორგანიზაციული პრაქტიკის ყველა ასპექტში, მათ შორის, დიზაინში, ხელმძღვანელობაში, მმართველობაში, წარმოების გაფართოებასა და ტრანსფორმაციაში. 2009 წელს, დირექტორების ფრანგული ინსტიტუტის წევრად ყოფნისას, ბატონმა ჯანინმა ნაშრომი გამოაქვეყნა კომპანიის სტრატეგიის განსაზღვრისა და დანერგვის საკითხებში დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობის შესახებ. McKinsey & Company-ში მუშაობის დაწყებამდე, ბატონი ჯანინი მუშაობდა Chase Manhattan Bank-ში (ამჟამად JP Morgan Chase) ნიუ იორკსა და პარიზში, ასევე, Procter & Gamble-ში ტორონტოში. ბ-ნი ჯანინი პრაქტიკულ საქმიანობას ეწეოდა ევროპაში, აზიაში და ჩრდილოეთ მაერიკაში; ის ასევე იყო Neil Janin Limited-ის დირექტორი, კომპანია, რომლის მეშვეობით ის ახორციელებს საკონსულტაციო მომსახურებებს.

განათლება:

ბატონ ჯანინს მიღებული აქვს მაგისტრის ხარისხი ტორონტოში და მინიჭებული აქვს საპატიო ხარისხი ეკონომიკისა და საბუღალტრო ანგარიშგების სფეროში მონრეალის მაკგილის უნივერსიტეტის მიერ.

■ ჰანა ლოიკანენი დამოუკიდებელი წევრი

ჰანა ლოიკანენი დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2015 წლის აგვისტოში. ქ-ნი ლოიკანენი არის ასევე ბანკის ნომინაციის კომიტეტის და აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტის წევრი. ქ-ნი ლოიკანენი ასევე არის ჯგუფის უფროსი დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე ჯგუფის აუდიტისა და ნომინაციის კომიტეტის წევრი. ქ-ნი ლოიკანენი ადრე იყო ჯგუფის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი 2011 წლიდან და 2013 წლამდე და 2015 წლიდან 2018 წლამდე, რომელშიც შედის ჯგუფის აუდიტის, ნომინაციისა და რისკი კომიტეტებში წევრობა.

უნარები და გამოცდილება:

ქალბატონ ლოიკანენს აქვს ფინანსურ ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის 20 წლიანი გამოცდილება რუსეთში და აღმოსავლეთ ევროპაში. ამჟამად, იგი არის East Capital Private Equity AB-ის მრჩეველი. მანამდე, 2010-დან 2012 წლამდე, იგი იყო ჯერ მრჩეველი და შემდეგ კი კერძო წარმომადგენელი და კერძო კაპიტალის ხელმძღვანელი East Capital-ში, შვედური აქტივების მართვის კომპანიაში მოსკოვში. East Capital-ში მუშაობის დაწყებამდე, ქალბატონი ლოიკანენი იკავებდა ფინური საინვესტიციო ბანკის FIM Group-ის გენერალური დირექტორის და ქვეყნის მასშტაბით მენეჯერის პოზიციას რუსეთში, და პასუხისმგებელი იყო FIM Group-ის საბროკერო და კორპორატიული ფინანსური ოპერაციების აწყობასა და მართვაზე რუსეთში. FIM Group-ში მისი მუშაობის დროს, კომპანია საკონსულტაციო მომსახურებას უწევდა მსხვილ უცხოურ კომპანიებს M&A საქმიანობის კუთხით რუსეთში. მანამდე, ქალბატონი ლოიკანენი მუშაობდა Nordea Finance- ში, სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებზე პოლონეთში, ბალტიისპირეთის და სკანდინავიის ქვეყნებში, სადაც მისი საქმიანობა ეხებოდა ბიზნესის განვითარებას, სტრატეგიას და ბიზნესის ინტეგრაციას; ის მუშაობდა SEB-ში, მოსკოვში, სადაც მას ევალებოდა SEB-ის საკრედიტო კაპიტალის ბაზრის ოპერაციების რესტრუქტურისაცა რუსეთში; ის მუშაობდა MeritaNordbanken- ში, სანკტ-პეტერბურგში, სადაც მისი საქმიანობა ეხებოდა სავაჭრო ფინანსებს და შესაბამის საბანკო საქმიანობას. საქართველოს ბანკის ჯგუფის და ბანკში დირექტორობის გარდა, ქალბატონი ლოიკანენი არის რუსეთის საფონდო ბირჟაზე მითითებული უნივერსალური ბანკის PJSC Rosbank-ის (Société Générale Group in Russia) არა-აღმასრულებელი დირექტორი და კომპენსაციის და ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარე და აუდიტის კომიტეტის წევრი. 2014 წლიდან, ის ასრულებდა ჰელსინკიში არსებული დამოუკიდებელი რეგულირებადი ჯანდაცვის მართვის კომპანია T&B Capital-ის საბჭოს არა-აღმასრულებელი თავმჯდომარის მოვალეობას.

განათლება:

ქალბატონი ლოიკანენი ფლობს ჰელსინკის ეკონომიკის სკოლის მიერ გაცემულ მაგისტრის ხარისხს ეკონომიკასა და ბიზნესის ადმინისტრირებაში, და იყო ჰელსინკის ეკონომიკის სკოლის სტიპენდიანტი ახალი სამხრეთ უელსის უნივერსიტეტში.

■ **თამაზ გიორგაძე**
დამოუკიდებელი წევრი

თამაზ გიორგაძე დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2013 წლის დეკემბერში და შემდეგ ხელახლა იქნა დანიშნული წესდების შესაბამისად. ბ-ნი გიორგაძე არის ბანკის რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე და ანაზღაურების კომიტეტის და ნომინაციის კომიტეტის წევრი. ბ-ნი გიორგაძე ასევე არის ჯგუფის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე ჯგუფის რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე და ანაზღაურებისა და ნომინაციის კომიტეტების წევრი. ბ-ნი გიორგაძე ადრე იყო საქართველოს ბანკის ჯგუფის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, რომელიც შეტანილია საქართველოს ბანკის ჯგუფის აუდიტის, ნომინაციისა და რისკების კომიტეტებში.

უნარები და გამოცდილება:

2013 წელს ბატონმა გიორგაძემ დააფუძნა Raisin GmbH (ყოფილი SavingsGlobal GmbH), რომელმაც პირველმა დაიწყო გლობალური დეპოზიტის შუამავლის ფუნქციის შესრულება ევროპაში და სადაც ბატონი გიორგაძე კვლავ განაგრძობს გენერალური დირექტორის პოზიციაზე მუშაობას. აღნიშნული კომპანის დაფუძნებამდე ბატონ გიორგაძეს ათწლიანი კარიერა ჰქონდა ბერლინში McKinsey & Company-ში, სადაც პარტნიორის მოვალეობას ასრულებდა 2009-დან 2013 წლამდე. McKinsey & Company-ში მუშაობისას, ის თანამშრომლობდა გერმანიაში, შვეიცარიაში, რუსეთში, საქართველოსა და ვიეტნამში არსებულ ბანკებთან, მისი საქმიანობა ეხებოდა სტრატეგიას, რისკის იდენტიფიკაციას და მართვას, სადებოზიტო და საინვესტიციო პროდუქტებს, ოპერაციებს და გაყიდვებს. 1994 წლიდან 1995 წლამდე, McKinsey & Company-ში მუშაობის დაწყებამდე, ბატონი გიორგაძე საქართველოს პრეზიდენტის თანაშემწედ მუშაობდა საგარეო ურთიერთობათა დეპარტამენტში. Raisin GmbH-ის გარდა, ბატონი გიორგაძე არ არის სხვა რომელიმე კომპანიის დირექტორი.

განათლება:

ბატონ გიორგაძეს მოპოვებული აქვს ორი დოქტორის ხარისხი, ერთი ეკონომიკის დარგში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან, მეორე კი სოფლის მეურნეობის დარგში Justus-Liebig University Gießen-დან, გერმანიაში. ბატონი გიორგაძე Justus-Liebig University Gießen-ში სამართალმცოდნეობასაც ეუფლებოდა და სწავლა წარჩინებით დაასრულა.

■ **ალასდერ (ალ) ბრიჩი**
დამოუკიდებელი წევრი

2010 წლის სექტემბერში ალასდერ ალ ბრიჩმა დაიკავა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრის ადგილი და შემდეგ ხელმოწერა იქნა არჩეული წესდების შესაბამისად. ბ-ნი ბრიჩი არის ბანკის ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარე და ასევე არის ნომინაციის კომიტეტის წევრი. ბ-ნი ბრიჩი ასევე არის ჯგუფის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარე და რისკისა და ნომინაციის კომიტეტების წევრი. ის ადრე იყო BoGG-ის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე BoGG-ის ანაზღაურების კომიტეტის თავმჯდომარე და ნომინაციისა და რისკის კომიტეტების წევრი. მანამდე ის იყო BGEO Group plc-ს დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, იკავებდა პოზიციებს BGEO Group plc-ს ანაზღაურების, ნომინაციის და რისკის კომიტეტებში.

უნარები და გამოცდილება:

2013 წელს, ბატონი ბრიჩი გახდა Gemsstock Limited-ის თანადამფუძნებელი, რაც წარმოადგენს UK FCA-რეგულირებულ ფონდის კომპანიას, სადაც ის ასევე იკავებს გენერალური დირექტორის პოზიციას. 2010 წელს ბატონმა ბრიჩმა შვეიცარიაში დააფუძნა აქტივების მართვის ფირმა Furka Advisors AG, სადაც მუშაობდა გენერალური დირექტორის პოზიციაზე. Gemsstock Limited-ის დაფუძნებამდე, რომელიც მართავს Gemsstock-ის ფონდს, რომელსაც წარსულში Gemsstock Growth Fund ეწოდებოდა და მის მართვას ბატონი ბრიჩი ახორციელებდა Furka Advisors AG-ში. მისი ადრინდელი კარიერა მოიცავდა კვლევას საინვესტიციო ბანკებში, ძირითადად რუსეთში. 2003 წლის იანვარში ბრიჩი გადავიდა Brunswick UBS-ში (შემდგომში UBS Russia), სადაც მთავარი ეკონომისტი იყო და მოგვიანებით დაინიშნა კვლევისა და მართვის დირექტორის პოზიციაზე, რომელსაც იკავებდა 2007 წლის ოქტომბრამდე. 1998 წლიდან 2002 წლამდე, ბატონი ბრიჩი იყო რუსეთის და ყოფილი საბჭოთა კავშირის ეკონომისტი Goldman Sachs-ში, რომელიც მოსკოვშია დაფუძნებული. ბატონი ბრიჩი ასევე არის 2008 წელს დაარსებული ახალი ამბების მომწოდებელი ვებ-გვერდის The Browser.com-ის თანადამფუძნებელი. ბატონი ბრიჩი იკავებს დირექტორის პოზიციას Gemsstock Limited-ში, Gemsstock ფონდში, The Browser-ში და Furka Holdings AG-ში, რომლებიც კერძო კომპანიებია. ის ასევე არის East Capital-ის მრჩეველი.

განათლება:

ბატონმა ბრიჩმა ეკონომიკის მაგისტრის ხარისხი მოიპოვა ლონდონის ეკონომიკის სკოლაში. ის ასევე ფლობს ედინბურგის უნივერსიტეტის მიერ გაცემულ ბაკალავრის ხარისხს მათემატიკასა და ფილოსოფიაში.

■ **ჯონათან მური**
დამოუკიდებელი წევრი

ჯონათან მური დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2017 წლის აგვისტოში. ის არის ბანკის სპეციალური კომიტეტის და აუდიტის კორპორატიული მმართველობის კომიტეტის თავმჯდომარე, ასევე ნომინაციის კომიტეტის წევრი. ბ-ნი მური ასევე არის BoGG-ის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, BoGG-ის აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე და ნომინაციის კომიტეტის წევრი. ადრე ის იყო BGEO Group plc-ს დირექტორთა საბჭოს დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი 2017 წლის ივნისიდან. მას შემდეგ რაც დეკემბრიდან ეკავა BGEO Group plc-ს დირექტორთა საბჭოს კონსულტანტის პოზიცია.

უნარები და გამოცდილება:

ბატონ მურის აქვს 30 წლიანი გამოცდილება ბუღალტერისა და ფინანსებში. იგი არის LetterOne Holdings SA-ის გენერალური დირექტორი და LetterOne Investment Holdings-ის გენერალური დირექტორი. LetterOne არის საერთაშორისო საინვესტიციო ბიზნესი,

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

რომელიც შედგება ორი ჯგუფისგან და მიზნად ისახავს ინვესტიციების განხორციელებას ჯანდაცვის, ენერგეტიკის, ტელეკომუნიკაციებისა და ტექნოლოგიების, და სავაჭრო ვაჭრობის სექტორებში. LetterOne-მდე, ბატონი მური იყო გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების საკითხებში (2008-2013) და ფინანსების და კონტროლის ვიცე-პრეზიდენტი (2003-2008) TNK-BP-ში, რომელსაც შეუერთდა მას შემდეგ რაც ეკავა გენერალური დირექტორის მოადგილის პოზიცია ფინანსების საკითხებში SIDANCO-ში, TNK-BP-ის ერთ-ერთ მემკვიდრე კომპანიაში. მანამდე, ის იყო გლობალური აუდიტისა და საკონსულტაციო კომპანია Ernst & Young-ის პარტნიორი (1985-2000).

განათლება:

ბატონმა მურმა წარჩინებით დაამთავრა წმ. ენდრიუს სახელობის უნივერსიტეტი. იგი არის ბრიტანეთში კვალიფიკირებული დიპლომირებული ბუღალტერი და ინგლისის და უელსის სერტიფიცირებული ბუღალტრების ინსტიტუტის წევრი.

■ სესილ ქუილენი დამოუკიდებელი წევრი

სესილ ქუილენი არჩეული იქნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2018 წლის ივნისში. ბ-ნი ქუილენი ასევე იყო ბანკის აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის, ანაზღაურების, ნომინაციის და სპეციალური კომიტეტების წევრი. ის ასევე იყო საქართველოს ბანკის BoGG-ის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი და ჯგუფის აუდიტის, ანაზღაურებისა და ნომინაციის კომიტეტების წევრი.

უნარები და გამოცდილება:

ბ-ნი ქუილენი არის იურისტი და ლონდონში დაფუძნებული გლობალური იურიდიული ფირმის Linklaters LLP-ს აშშ პარტნიორი. ის არის ფირმის აშშ ფასიანი ქაღალდების გამოყენების პრაქტიკის ხელმძღვანელი. ბ-ნი ქუილენი მუშაობს ფასიანი ქაღალდებისა და ფინანსური საკითხების ფართო სპექტრზე. მისი საქმიანობისას განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა დსთ-ს ქვეყნებში და ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში ტრანზაქციებს. ბ-ნი ქუილენი არის საერთაშორისო ადვოკატთან ასოციაციის ფასიანი ქაღალდების სამართლის კომიტეტის ოსპეციალისტი და ხელმძღვანელობს მის დაზღვევისა და დისტრიბუციის ქვეკომიტეტს, ასევე არის ფასიანი ქაღალდების რეგულაციის საკონსულტაციო კომიტეტის წევრი ევროპის იურიდიული პრაქტიკის ინსტიტუტში. ის არის ვირჯინიის სამართლის სკოლის ფონდის და დიდი ბრიტანეთის ჰარვარდის უნივერსიტეტის მინდობილი პირი. ბ-ნი ქუილენი გახდა Linklaters-ის პარტნიორი 1996 წელს და იყო ფირმის ნიუ იორკის ოფისის რეზიდენტი 2000 წელს ლონდონის ოფისში გადასვლამდე. მას აქვს პრაქტიკის უფლება ნიუ იორკში და კოლუმბიის ოლქში და არის რეგისტრირებული უცხოელი იურისტი ინგლისსა და უელსში.

განათლება:

ბ-ნი ქუილენმა მიიღო ბაკალავრის დიპლომი ჰარვარდში და იურისტის დიპლომი ვირჯინიის უნივერსიტეტში.

■ ვერონიკა მაკპაროლი დამოუკიდებელი წევრი

ვერონიკა მაკპაროლი დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 2019 წლის 11 თებერვალს. ქ-ნი მაკპაროლი ასევე არის ბანკის რისკების, ნომინაციის და სპეციალური კომიტეტების წევრი. ის ასევე არის BoGG –ს დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე BoGG-ის რისკებისა და ნომინაციის კომიტეტების წევრი.

უნარები და გამოცდილება:

ქ-ნი მაკპაროლს აქვს 30 წელზე მეტი გამოცდილება ფინანსური მომსახურებების სფეროში, კერძოდ კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო საქმიანობასა და რისკი მართვაში. ბოლო დრომდე ის იყო Credit Agricole CIB-ს აღმასრულებელი დირექტორი, პასუხისმგებელი იყო სტრატეგიასა და ბიზნეს ტრანსფორმაციაზე. 2016 წელს CACIB -სთან შეერთებამდე, მან 19 წელი იმუშავა საკონსულტაციო ფირმებში, ეხმარებოდა მსხვილ საბანკო კლიენტებს ფინანსურ საკითხებში, მათ შორის იყო McKinsey & Company (2013-2016), Oliver Wyman (2004-2013) და Andersen/Ernst & Young (1996-2003)-ს პარტნიორი. ქ-ნი მაკპაროლმა დაიწყო თავისი კარიერა 1986 წელს კაპიტალის ბაზრებზე Banque Indosuez-ში, და ასრულებდა სხვადასხვა ფიქსირებული შემოსავლის და შემდეგ ბაზრის რისკი მართვის მომსახურებებს. ქ-ნი მაკპაროლი ასაწავლის ფინანსებს Paris Dauphine University-ში

განათლება:

ქ-ნმა მაკპაროლმა დაამთავრა ESSEC (Ecole Supérieure des Sciences Economiques et Commerciales) 1985 წელს.

■ ანდრეას ვოლფი დამოუკიდებელი წევრი

ანდრეას ვოლფი დაინიშნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრად 2018 წლის 6 დეკემბერს. ბ-ნი ვოლფი ასევე არის ბანკის აუდიტის და კორპორატიული მმართველობის, ნომინაციისა და სპეციალური კომიტეტების წევრი. ის ასევე არის საქართველოს ბანკის ჯგუფის დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორი, ასევე ჯგუფის აუდიტისა და ნომინაციის კომიტეტების წევრი.

უნარები და გამოცდილება:

ბ-ნი ვოლფს აქვს ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპასა და აზიაში ფინანსურ ინსტიტუტებთან მუშაობის 12 წელზე მეტი გამოცდილება. ამჟამად ის არის სტრატეგიისა და ბიზნესის განვითარების განყოფილების ხელმძღვანელი გერმანიაში MHB-Bank AG-ში. ის ასევე არის Raisin - ის კონსულტანტი, ევროპის სადეპოზიტო საბროკერო ბაზარზე. ამჟამინდელ პოზიციამდე ბ-ნი ვოლფს ჰქონდა 10 წლიან კარიერა McKinsey & Company -ში ფრანკფურტში, სადაც ის იყო პარტნიორი 2014 -დამ 2018 წლამდე. McKinsey -ში ის მუშაობდა საბანკო და სადაზღვევო კლიენტებთან გერმანიაში, ავსტრიაში, ნიდერლანდებში, ხორვატიაში, საქართველოში, ინდოეთსა და ჩინეთში, კერძოდ მუშაობდა ციფრულ ტრანსფორმაციაზე, სტრატეგიაზე, რისკის მართვაზე ოპერაციებსა და გაყიდვებზე. მანამდე, ბ-ნი ვოლფი მუშაობდა სტატისტიკის ლექტორად იენის უნივერსიტეტში ოთხი წლის განმავლობაში.

განათლება:

ბ-ნი ვოლფი ფლობს იენის ფრიდრიხ შილერის უნივერსიტეტის სტატისტიკისა და კვლევის მეთოდოლოგიის დარგში დოქტორის ხარისხს, და ასევე სწავლობდა ფსიქოლოგიას ტიუბინგენის, წმიდა ენდრიუს და იენის უნივერსიტეტებში და დაამთავრა წარჩინებით.

სამეთვალყურეო საბჭოს მრავალფეროვნება და დამოუკიდებლობა

ბანკი მიიჩნევს, რომ ბიზნესის ეფექტურად მართვისთვის მნიშვნელოვანია მრავალფეროვანი უნარ-ჩვევები, ცოდნა, გამოცდილება, მსოფლმხედველობა და მიდგომა, გეოგრაფიული მდებარეობა, ეროვნება და სქესი. საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო და მისი ნომინაციის კომიტეტი მუშაობს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭომ შეინარჩუნოს უნარ-ჩვევების, გამოცდილების, დამოუკიდებლობისა და საბანკო ცოდნის სწორი ბალანსი, რომელიც აუცილებელია მისი პასუხისმგებლობის განსახორციელებლად.

BoGG დირექტორთა საბჭო მიიჩნევს, რომ მისი ზომა და შემადგენლობა, ისევე როგორც, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ზომა და შემადგენლობა შესაბამისია. კერძოდ, BoGG დირექტორთა საბჭომ დაადგინა, რომ თითოეული არა-აღმასრულებელი დირექტორი დამოუკიდებელია ხასიათისა და მსჯელობის თვალსაზრისით. ანალოგიურად, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე, თითოეული წევრი დამოუკიდებელია ხასიათისა და მსჯელობის თვალსაზრისით. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეულ წევრს უკავია და/ან ადრე ეკავა მაღალი პოზიციები მრავალ მსგავს ინდუსტრიაში, რაც უმნიშვნელოვანეს გარე პერსპექტივას სძენს სამეთვალყურეო საბჭოს განხილვებს, მათი გამოცდილებისა და ცოდნის გაზიარების გზით და საშუალებას აძლევს მნიშვნელოვნად შეუწყონ ხელი გადაწყვეტილების მიღებას. არცერთ კერძო პირს ან პირთა ჯგუფს არ შეუძლია დომინანტური გავლენის მოხდენა გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე და არცერთ კერძო პირს მიმართ არ არის გაუმართლებელი ნდობა.

ბანკი ყველა სახის მრავალფეროვნებას აფასებს. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოზე ექვსი სხვადასხვა ეროვნების დირექტორი იყო წარმოდგენილი. ბანკმა უნდა შეინარჩუნოს და განავითაროს გენდერული ბალანსი. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რვა დირექტორიდან 2 იყო ქალი.

საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოზე ფასდება რვა არა-აღმასრულებელი დირექტორიდან თითოეულის დამოუკიდებლობა და ჯგუფი მიიჩნევს, რომ თითოეული არა-აღმასრულებელი დირექტორი (რომლებიც ასევე არიან ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები) დამოუკიდებელი და ობიექტურია. აქედან გამომდინარე, დიდი ბრიტანეთის კორპორაციული მმართველობის კოდექსის ("კოდექსი"), და საბანკო საქმიანობის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, თითოეული დირექტორი დამოუკიდებელი და თავისუფალია ნებისმიერი ურთიერთობის ფარგლებში, რასაც შეეძლო გავლენა მოეხდინა მათ გადაწყვეტილებაზე. თითოეულ არა-აღმასრულებელ დირექტორს აქვს ვალდებულება, აცნობოს დირექტორთა საბჭოს ნებისმიერი გარემოების შესახებ, რომელიც ზიანის მომტანია მისი დამოუკიდებლობისთვის.

შემდგომი ღონისძიებების დაგეგმვის და სამეთვალყურეო საბჭოს დანიშვნის პროცედურები

ბანკის დონეზე, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები შეიძლება დაინიშნონ და გათავისუფლდნენ აქციონერთა საერთო კრებაზე, ბანკის წესდებით განსაზღვრული პროცედურის შესაბამისად. საბანკო რეგლამენტი შეიცავს გარკვეულ შეზღუდვებს იმის შესახებ, თუ ვინ შეიძლება გახდეს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი, მაგალითად, ფულის გათვითრების, ტერორიზმის დაფინანსების ან ეკონომიკური დანაშაულისათვის მსჯავრდებული პირის არჩევა დაუშვებელია ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოზე. სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრის მუშაობის სავალდებულო ვადაა ოთხი წელი. სამეთვალყურეო საბჭოს, ასევე ხმის უფლების მქონე აქციების მფლობელ თითოეულ აქციონერს უფლება აქვს, წარმოადგინოს რეკომენდაცია სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეულ ვაკანტურ ადგილზე, ერთი ან მეტი კანდიდატისთვის.

გარდა ამისა, აქციების მფლობელებს, რომლებიც წარმოადგენენ სააქციო კაპიტალის მინიმუმ 20.0%-ს, უფლება აქვთ, საკუთარი წარმომადგენელი წარადგინონ სამეთვალყურეო საბჭოს ვაკანტურ ადგილზე. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს ირჩევენ ერთობლივი კენჭისყრის შედეგად. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი შეიძლება ამავე დროს იყოს დირექტორთა საბჭოს წევრი. დირექტორთა საბჭოს წევრები არ შეიძლება ფლობდნენ სამეთვალყურეო საბჭოს ადგილების უმრავლესობას. ბანკის წესდების თანახმად, სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს თავმჯდომარესა და ვიცე-თავმჯდომარეს მისი წევრებისგან.

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე (ან მისი არყოფნის შემთხვევაში, ვიცე-თავმჯდომარე) იწვევს სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომებს და განსაზღვრავს დღის წესრიგს. ნებისმიერ წევრს შეუძლია დღის წესრიგში საკითხის დამატება ან სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომის მოწვევის მოთხოვნა. სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრები ტარდება მინიმუმ კვარტალში ერთხელ. წერილობითი შეტყობინება შესაბამის დღის წესრიგთან ერთად უნდა გაიგზავნოს კრებამდე მინიმუმ 8 დღით ადრე.

BoGG და ბანკს მიაჩნიათ, რომ შემდგომი ღონისძიებების ეფექტიანი დაგეგმვა ამცირებს კვალიფიციური და გამოცდილი კადრის წასვლასთან ან არარსებობასთან დაკავშირებულ რისკებს. ბანკი აღიარებს ამას და მისი მიზანია უზრუნველყოს, რომ სამეთვალყურეო საბჭო და მენეჯმენტი ყოველთვის სათანადოდ იყოს დაკომპლექტებული წევრების უნარებისა და გამოცდილების გათვალისწინებით, რათა ეფექტურად და წარმატებით იქნას მიღწეული ბანკის სტრატეგია. ბანკი ასევე აღნიშნავს, რომ მუშაობის გრძელვადიანი ვადა განაპირობებს ბანკის სპეციფიკური ცოდნის გაღრმავებას, რაც მნიშვნელოვანია ხარისხის შენარჩუნებისთვის.

შემდგომი ღონისძიებების დაგეგმვა და საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს დანიშვნის პროცედურები

საქართველოს ბანკის ჯგუფის დონეზე, დირექტორთა საბჭოს ნომინაციის კომიტეტი პასუხისმგებელია დირექტორისა და ჯგუფის აღმასრულებელი დირექტორების შემდგომი ღონისძიებების დაგეგმვაზე. დირექტორთა საბჭოს ახალი დირექტორების დანიშვნა ფორმალური, მკაცრი და გამჭვირვალე პროცედურაა.

საქართველოს ბანკის ჯგუფის შემდგომი ღონისძიებების დაგეგმვის მოდელი ზოგჯერ მოიცავს დამოუკიდებელი გარე მრჩეველების მონაწილეობას ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს და კომიტეტების საქმიანობაში. ამ გზით, ჯგუფი და ბანკი ახერხებენ ობიექტური მოსაზრების მიღებას გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში და შეუძლიათ დაადგინონ, აქვს თუ არა ინდივიდუალურ მრჩეველს საჭირო უნარ-ჩვევები და ფლობს თუ არა საკმარის ცოდნას საბანკო საქმიანობის სფეროში, რათა დაინიშნოს დამოუკიდებელი არა-აღმასრულებელი დირექტორად და / ან ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად.

პოზიციის დაკავებისას, არა-აღმასრულებელ დირექტორებს გადაეცემათ წერილი პოზიციაზე დანიშვნის შესახებ, სადაც მოცემულია მათი დირექტრობის ვადა და პირობები, გადასახდელი თანხები და მუშაობის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა. თითოეული არა-აღმასრულებელი დირექტორი ვალდებულია წელიწადში დაახლოებით 25-35 დღე დაუთმოს აღნიშნულ პოზიციას. დამატებითი დრო მოითხოვება მათ მიერ საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს კომიტეტის წევრების

და/ან საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს კომიტეტის თავმჯდომარის პოზიციაზე ვალდებულების შესრულებისთვის. საქართველოს ბანკის ჯგუფი კმაყოფილია იმით, რომ ყველა არა-აღმასრულებელი დირექტორი საჭირო დროს ხარჯავს, რათა ხელი შეუწყოს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს ეფექტიანობას. არა-აღმასრულებელი დირექტორებისთვის განკუთვნილი წერილი პოზიციაზე დანიშვნის შესახებ ხელმისაწვდომია ბანკის რეგისტრირებულ ოფისში და მათი შემოწმება შესაძლებელია როგორც ოფისის სამუშაო საათებში, ასევე, წლიურ საერთო კრებაზე - კრების დაწყებამდე 15 წუთის განმავლობაში და კრების დროს.

არა-აღმასრულებელ დირექტორად გარეშე პირის დანიშვნა ან მისთვის სხვა მნიშვნელოვანი ვალდებულების დაკისრება საჭიროებს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს წინასწარ თანხმობას. არა-აღმასრულებელი დირექტორები იკავებენ დირექტორის ან სხვა გარე პოზიციებს სხვა კომპანიებში, მაგრამ, საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო დარწმუნებულია, რომ მათ საკმარისი დრო აქვთ, რათა შესრულონ ჯგუფის დირექტორის მოვალეობები და რომ სხვა გარე დირექტორის პოზიციების ფლობის შედეგად ჯგუფსა და ბანკს აწვდიან ღირებულ გამოცდილებას.

სამეთვალყურეო საბჭოს როლი როგორც საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს, ასევე, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ძირითადი მოვალეობაა ბანკის ხანგრძლივი წარმატების უზრუნველყოფა, ხელმძღვანელობის მიმართული აქციონერებისთვის მდგრადი ღირებულების შექმნისა და მიწოდებისკენ. აღნიშნული ხორციელდება ხელმძღვანელობის მიერ ბანკის სტრატეგიის განსაზღვრით და მისი განხორციელებით. სამეთვალყურეო საბჭო ანგარიშვალდებულია აქციონერების მიმართ ბანკის ფინანსური მდგომარეობის თვალსაზრისით.

ბანკი მიიჩნევს, რომ თავისი სტრატეგიის წარმატებით განხორციელებისთვის საჭიროა სტრატეგიის შესაბამისობა ბანკის შიდა მართვის სისტემასთან. ბანკი განიხილავს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის მძლავრ სისტემას, როგორც მნიშვნელოვან საშუალებას, რათა განხორციელდეს ბანკის სტრატეგია, რომლის ფარგლებშიც რისკის აპეტიტი დადგინდება და რისკები განისაზღვრება, შეფასდება, და მოხდება მისი მართვა და ეფექტური ანგარიშგება.

ზედა დონეზე ბანკის ძირითადი ღირებულებების დადგენის და ხელმძღვანელობის დემონსტრირებით, სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია ძირითადი პოლიტიკის და პროცედურების განხორციელება, რომლებიც ბანკის მიერ შექმნილია იმ ვარაუდით, რომ ყველა თანამშრომელი იმოქმედებს ეთიკურად და გამჭვირვალედ მის მიერ შესრულებული ყველა ოპერაციის ფარგლებში.

ხელმძღვანელობის მიერ სტრატეგიის განხორციელება, და ფინანსური შედეგები ასევე, ექვემდებარება მონიტორინგს. მიუხედავად იმისა, რომ საბოლოო მიზანი ხანგრძლივი ზრდაა, ბანკს ასევე ესაჭიროება მოკლევადიანი მიზნების დასახვა, ამიტომ, საჭიროა უზრუნველყოფილი იყოს მართებული ბალანსი ამ ორს შორის.

ბანკი ითვალისწინებს ნაკისრ ვალდებულებებს და იმას, თუ რა ზემოქმედება შეიძლება მოახდინოს მისმა გადაწყვეტილებებმა ბანკის სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეზე, მაგალითად, თანამშრომლებზე, აქციონერებზე, კლიენტებზე და მომხმარებლებზე, ზოგადად გარემოსა და საზოგადოებაზე.

იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნას ბანკის მიერ საკუთარი პასუხისმგებლობების შესრულება, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დასამტკიცებლად იქნა წარმოდგენილი სპეციფიკური ძირითადი გადაწყვეტილებები. ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭო პერიოდულად მიიღებს ანგარიშებს და რეკომენდაციებს ნებისმიერი საკითხის შესახებ, რომლებსაც იგი ბანკისთვის მნიშვნელოვნად მიიჩნევს.

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობები:

- მმართველი საბჭოს საქმიანობის ზედამხედველობა;
- გენერალური დირექტორისა და სხვა დირექტორების დანიშვნა და გათავისუფლება, მათთან სამუშაო კონტრაქტების გაფორმება და შეწყვეტა, ასევე დირექტორთა საბჭოს წევრებისათვის ქცევის კოდექსის შემუშავება;
- ბანკის პოლიტიკისა და სხვა მარეგულირებელი მოთხოვნების დამტკიცება და შეცვლა;
- საბანკო ანგარიშების და ქონების შემოწმება, სალარო აპარატების, ფასიანი ქაღალდების და აქტივების შემოწმების ჩათვლით, პირადად ან მოწვეული ექსპერტების დახმარებით;
- დირექტორთა საბჭოსგან ბანკის საქმიანობის შესახებ ანგარიშების მოთხოვნა (მათ შორის, ასოცირებული კომპანიებისა და შვილობილი კომპანიების შესახებ) და შიდა აუდიტის ან გარე ინსპექტირების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის გადახედვა;
- საჭიროების შემთხვევაში, საგანგებო საერთო კრების ჩატარება;
- წლიური ანგარიშების და დირექტორთა საბჭოს მიერ მოგების განაწილებაზე გაკეთებული შემოთავაზებების განხილვა;
- ბანკის წარმოდგენა ბანკის გენერალური დირექტორისა და სხვა დირექტორების წინააღმდეგ მიმდინარე სამართალწარმოების ფარგლებში;
- წლიური ბიუჯეტის დამტკიცება;
- სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტის წევრების შერჩევა;
- გადაწყვეტილების მიღება მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში; და
- დირექტორთა საბჭოს გადაწყვეტილებების დამტკიცება (იხილეთ გვერდი 53)

სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა

წლის განმავლობაში, ჩვეულებრივ, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ოთხი დაგეგმილი შეხვედრა იმართება. რაც შეეხება დანარჩენ შეხვედრებს, მსჯელობა და საკითხების დამტკიცება განხორციელდა ტელეკონფერენციის ან ელ-ფოსტით მიმოწერის გზით.

თითოეულ დაგეგმილ შეხვედრაზე, სამეთვალყურეო საბჭო ანგარიშს იღებს თავმჯდომარისგან, გენერალური დირექტორისგან და გენერალური დირექტორის მოადგილისგან ფინანსების საკითხებში, ბანკის მუშაობის და შედეგების შესახებ. ძირითადი შეიღობილი კომპანიების გენერალური დირექტორები და ბანკის გენერალური დირექტორების მოადგილეები რეგულარულად აწვდიან სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაციას თავიანთ სეგმენტში მთელი წლის განმავლობაში მიმდინარე მუშაობის, სტრატეგიული განვითარების და ინიციატივების შესახებ. გენერალური დირექტორის მოადგილე რისკების მიმართულებით, და გენერალური მრჩეველი რეგულარულად ახარებენ ანგარიშს სამეთვალყურეო საბჭოს სრულ შემადგენლობას. სამეთვალყურეო საბჭო განახლებულ ინფორმაციას იღებს ბანკის ოპერატიული ნაწილიდან, შიდა კონტროლის, რისკების მართვის, შესაბამისობის, შიდა აუდიტის, ადამიანური რესურსებისა და კორპორატიული პასუხისმგებლობის საკითხებზე.

ტიპიური კვარტალური შეხვედრა მოიცავს მსჯელობას შემდეგი საკითხების შესახებ:

- კომიტეტის თავმჯდომარეებისგან მიღებული განახლებული ინფორმაცია შესაბამისი კომიტეტის წინა დღეს გამართულ სხდომაზე განხილულ საკითხებზე;
- მარკეტინგომიკური გარემო;
- ფინანსური მაჩვენებლები;
- ბიზნეს სეგმენტის შედეგები და განვითარება;
- სიღრმისეული მსჯელობა სტრატეგიისა და შესრულების მაჩვენებლების შესახებ ერთ ან მეტ ბიზნეს ერთეულში;
- ახალი სტრატეგიული ინიციატივები და სტრატეგიის პროგრესი;
- განახლებული ინფორმაცია მარეგულირებელი, საკანონმდებლო და სხვა კორპორატიული მართვის შესახებ;
- განვითარება ძირითადი რისკების და რისკების მართვის მიმართულებით.

რისკების მართვის სისტემისა და შიდა კონტროლის სისტემის დეტალური შეფასება ხორციელდება მინიმუმ წელიწადში ორჯერ, რისკების მართვის და აუდიტის კომიტეტების მეშვეობით ან სრული სამეთვალყურეო საბჭოს მეშვეობით.

სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრები მოქნილია, რათა უზრუნველყოფილი იყოს საგანგებო საკითხების მოგვარება მათი წარმოშობისთანავე, შეძლებისდაგვარად სწრაფად.

თავმჯდომარე ხდება გენერალურ დირექტორს თითოეული კრების შემდეგ, შემდგომი ღონისძიებების შესათანხმებლად და იმაზე სამსჯელოდ, რამდენად ეფექტური იყო შეხვედრა.

თავმჯდომარე და გენერალური დირექტორი ოფიციალური შეხვედრების გარდა ინარჩუნებენ ხშირ კონტაქტს (პირადად ან სხვა სახით) ერთმანეთთან და სამეთვალყურეო საბჭოს სხვა წევრებთან მთელი წლის განმავლობაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს წარდგენა, მიმდინარე ტრენინგი და პროფესიული განვითარება.

თანამდებობაზე დანიშნვისთანავე, სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრი ერთვება მოსამზადებელ პროგრამაში, რომლის განმავლობაშიც ის ხდება აღმასრულებელი დირექტორატის წევრებს, იღებს ინფორმაციას სამეთვალყურეო საბჭოს და ინდივიდუალური დირექტორების, ასევე, თითოეული სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტის ფუნქციისა და აღნიშნული კომიტეტების უფლებამოსილების შესახებ. ახალ წევრს აცნობენ იურიდიულ და სხვა ვალდებულებებს.

ბანკი ვალდებულია, უზრუნველყოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების მუდმივი განვითარება, რათა მათ საკუთარ ცოდნაზე დაყრდნობით შეიქმნან დეტალური წარმოდგენა იმ ბიზნესის, ბაზრების და მარეგულირებელი გარემოს შესახებ, რომელშიც ბანკი ახორციელებს საკუთარ საქმიანობას, და ცვალებადი კორპორატიული მმართველობის სისტემის შესახებ.

სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრი მონაწილეობდა 2018 წელს მიმდინარე ტრენინგსა და პროფესიული განვითარების პროგრამაში, მათ შორის ბრიფინგებში, ობიექტზე განხორციელებულ ვიზიტებში, განვითარების შესახებ ჩატარებულ სესიებში და პრეზენტაციებში, რომლებსაც მმართველობის წევრები, გარეშე სპიკერები და ბანკის პროფესიონალი კონსულტანტები წარადგენდნენ.

ბანკი ასევე უზრუნველყოფს სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრის წვდომას სამეთვალყურეო საბჭოს მდივნის კონსულტაციებზე, ასევე, დამოუკიდებელი პროფესიონალების კონსულტაციებზე, ბანკის ხარჯებით, მათი პასუხისმგებლობის ფარგლებში არსებული ნებისმიერი საკითხის შესახებ.

BoGG საბჭოს / სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობის შეფასება

BoGG – საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო და შესაბამისად, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო მუდმივად ცდილობს გააუმჯობესოს მისი ეფექტიანობა და აღიარებს, რომ მისი წლიური შეფასების პროცესი ამ მიზნის მისაღწევად მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია..

2018 წელს საქართველოს ბანკის ჯგუფმა განახორციელა მთლიანად ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს და მისი კომიტეტების შიდა შეფასება. ამ შეფასების შედეგად ჯგუფი დარწმუნდა, რომ ჯგუფის დირექტორთა საბჭოზე წარმოდგენილია უნარ-ჩვევების, გამოცდილებისა და პიროვნული თვისებების ისეთი მრავალფეროვნება, რომელიც უზრუნველყოფს ღია, გამჭვირვალე განხილვებსა და ცვლილებას. საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს შეფასება უმეტეს შემთხვევაში მაღალია და ადასტურებს, რომ საბჭო მუშაობს ეფექტურად. საქართველოს ბანკის ჯგუფის საბჭო ასევე აღიარებს შემდგომი გაუმჯობესების საჭიროებას და მათი მოგვარებისთვის 2019 წლისთვის განსაზღვრულ მიზნებს. ამ შეფასების საფუძველზე, საქართველოს ბანკის ჯგუფის საბჭოს მიზნები 2019 წლისთვის შემდეგია:

შესაბამისი კომიტეტის დონეზე გაიზარდოს აუდიტის და რისკის საკითხებისთვის განსაზღვრული დრო, და განხორციელდეს მეტი კომუნიკაცია და თანამშრომლობა აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტსა და რისკების კომიტეტს შორის;

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

ახალ გენერალურ დირექტორთან ერთად ყურადღება გაამახვილოს მომდევნო სამ წელთან დაკავშირებით ბანკის ხედვასა და სტრატეგიაზე და ზუსტად მისდიოს შერჩეულ სტრატეგიას საქართველოს ბანკის ჯგუფის დონეზე ხელმძღვანელობასთან სათანადო ურთიერთობით;

უზრუნველყოს, რომ ხედვასა და სტრატეგიასთან დაკავშირებული შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები სწორ ორიენტირის იძლევიან ხელმძღვანელობისთვის;

გაიზარდოს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს დონეზე წარმოდგენილი დაინტერესებული მხარეების, მათ შორის, აქციონერების, მოსაზრებების დიაპაზონი; და

რადგან ჯგუფი აგრძელებს თავისი გზით სვლას, გაყოფის შემდეგ, უზრუნველყოს შემდგომი დაგეგმვა, როგორც საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს დონეზე, ასევე, ჯგუფის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის დონეზე. გარდა ამისა, 2018 წლის დეკემბერში, არა-აღმასრულებელი დირექტორები შეიკრიბნენ, უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორის ხელმძღვანელობით, რათა შეეფასებინათ თავმჯდომარის საქმიანობა და დაასკვნეს, რომ თავმჯდომარე კვლავაც ეფექტურად უძღვება საქმეს. 2018 წლის დეკემბერში, თავმჯდომარე ასევე შეხვდა არა-აღმასრულებელ დირექტორებს, გენერალური დირექტორის გარეშე.

BoG საბჭოს და კომიტეტის კრებაზე დასწრება

ქვემოთ წარმოდგენილია ინფორმაცია საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოსა და შემდგომში სამეთვალყურეო საბჭოს და კომიტეტის კრებებზე დასწრების შესახებ, 2018 წელს .

წევრები	საბჭო	აუდიტის და კორპორატიული მართვის კომიტეტი	ნომინაციის კომიტეტი	ანაზღაურების კომიტეტი	რისკის კომიტეტი
ნილ ჯანინი	6/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	3/3	n/a
ალასდარ ბრიჩი	6/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	3/3	3/3
თამაზ გიორგაძე	6/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	3/3 დაგეგმილი 1/1 სიტუაციის მიხედვით	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	3/3	3/3
კახა კიკნაველიძე	6/6 დაგეგმილი 2/2 სიტუაციის მიხედვით	n/a	2/2 დაგეგმილი	n/a	3/3
ჰანა ლოიკანენი	6/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	5/5 დაგეგმილი 1/1 სიტუაციის მიხედვით	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	n/a
ვერონიკა მაკპაროლი	2/2 დაგეგმილი 2/2 სიტუაციის მიხედვით	n/a	1/1 დაგეგმილი 2/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	1/1
ჯონათან მური	5/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	5/5 დაგეგმილი 1/1 სიტუაციის მიხედვით	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	3/3
სესილ ქუილენი	6/6 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	5/5 დაგეგმილი 1/1 სიტუაციის მიხედვით	2/2 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	3/3	n/a
ანდრეას ვოლფი	2/2 დაგეგმილი 2/2 სიტუაციის მიხედვით	2/2 დაგეგმილი	1/1 დაგეგმილი 3/3 სიტუაციის მიხედვით	n/a	n/a

კომიტეტები

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს და საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს გადანაწილებული აქვთ უფლებამოსილება შესაბამის საბჭოს კომიტეტებზე, რათა ამ უკანასკნელებმა მათთვის შეასრულონ გარკვეული დავალებები, ეფექტიანად ფუნქციონირების თვალსაზრისით და საჭირო დონის ყურადღების მისაქცევად, შესაბამისი საკითხების განხილვისას, და რათა უზრუნველყოფილი იყოს ფინანსური, აუდიტის, შიდა კონტროლისა და რისკების საკითხების დამოუკიდებელი ზედამხედველობა და ანაზღაურების საკითხები; თუმცა, ამავდროულად, ისინი იტოვებენ უფლებამოსილებას დაამტკიცონ გარკვეული ძირითადი საკითხები, როგორც ეს წარმოდგენილია სამეთვალყურეო საბჭოსთვის მინდობილი ბანკის დონეზე განსახილველი საკითხების ფარგლებში, და რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

2018 წელს, საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოში შედიოდა ოთხი კომიტეტი: რისკების, აუდიტის, ანაზღაურებისა და დანიშვნის. 2019 წლის 2 იანვარს, ბანკის აუდიტის კომიტეტი გარდაიქმნა აუდიტის და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტად, 2019 წლის 7 იანვარსა და 2019 წლის 22 იანვარს, ბანკის დონეზე შეიქმნა სპეციალური და ნომინაციის კომიტეტები.

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს რისკის, აუდიტის, ნომინაციისა და ანაზღაურების კომიტეტების ფუნქციები მეტწილად ემთხვევა ქვემოთ აღწერილ ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს შესაბამისი კომიტეტების ფუნქციებს:

- ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ჰქონდა შემდეგი კომიტეტები:
- აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი;
- რისკების კომიტეტი;
- ნომინაციის კომიტეტი (2019 წლის 22 იანვრიდან);
- ანაზღაურების კომიტეტი და;
- სპეციალური კომიტეტი (2019 წლის 7 იანვრიდან);

■ აუდიტის და კორპორატიული მართვის კომიტეტი

აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტი ეხმარება სამეთვალყურეო საბჭოს ბანკის ფინანსური და ანგარიშგების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი მონიტორინგს უწევს ფინანსური ანგარიშგების მთლიანობას და პასუხისმგებელია შიდა აუდიტის ფუნქციისა და გარე აუდიტორის მართვაზე, სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ანგარიშის ჩაბარებით. ის განიხილავს პოლიტიკის, პროცედურებისა და სისტემების ეფექტიანობას, რომელიც უკავშირდება, სხვა ოპერაციულ რისკებთან ერთად, შესაბამისობას, IT-სა და ინფორმაციულ უსაფრთხოებას (მათ შორის, კიბერ-უსაფრთხოებას), და მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკების კომიტეტთან, რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტიანობის შესაფასებლად. აუდიტის კომიტეტი აკონტროლებს შიდა კონტროლისა და რისკების მართვის სისტემების მართვას, ფინანსური ანგარიშგების პროცესთან მიმართებაში.

■ რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტის ძირითადი ფუნქცია ეხება რისკის ზედამხედველობას. იგი განიხილავს ბანკის რისკისადმი მიდრეკილებას სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და აკონტროლებს რისკის გამჟღავნებას და რისკების მართვის ინფრასტრუქტურას, აკონტროლებს რისკების მართვის სტრატეგიის განხორციელებას რისკის თავიდან ასაცილებლად, განიხილავს ბანკის რისკის პოლიტიკას, რეგულარულად თანამშრომლობს და აკონტროლებს რისკის მთავარი სპეციალისტის საქმიანობას, რეკომენდაციებს აწვდის სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის სტრატეგიებსა და პოლიტიკის ეფექტიანობასთან დაკავშირებით და აუდიტისა და კორპორატიული მმართველობის კომიტეტთან ერთად, აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტიანობას..

■ ნომინაციის კომიტეტი

ნომინაციის კომიტეტი (რეკომენდებულია სისტემატურად მნიშვნელოვანი ბანკებისთვის) რეკომენდაციებს აწვდის სამეთვალყურეო საბჭოს როგორც დირექტორების, ასევე სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების დანიშვნის თაობაზე, უზრუნველყოფს, რომ სამეთვალყურეო საბჭოში არ დომინირებდეს რომელიმე ერთი ფიზიკური პირი ან პირთა მცირე ჯგუფი. ნომინაციის კომიტეტი შექმნილია იმისათვის, რომ რეგულარულად განიხილოს სამეთვალყურეო საბჭოს სტრუქტურა, ზომა და შემადგენლობა (მათ შორის, უნარები, ცოდნა, გამოცდილება და მრავალფეროვნება). ამ კომიტეტმა თავისი წვლილი უნდა შეიტანოს დირექტორებისა და სხვა ხელმძღვანელ ადმინისტრატორებთან დაკავშირებით მონაცვლეობის დაგეგმვაში; და რეკომენდაციები გაუწიოს სამეთვალყურეო საბჭოს ადმინისტრატორული და არა-ადმინისტრატორული დირექტორების და სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტებში წევრების დანიშვნასთან დაკავშირებით. ეს კომიტეტი ასევე აკონტროლებს სამეთვალყურეო საბჭოს ეფექტურობის ყოველწლიურ განხილვას.

■ ანაზღაურების კომიტეტი

ანაზღაურების კომიტეტი განიხილავს და სამეთვალყურეო საბჭოს რეკომენდაციას უწევს გენერალური დირექტორის, გენერალური დირექტორის მოადგილეებისა და ადმინისტრატორული დირექტორებისთვის შრომის ანაზღაურების წესზე, რათა უზრუნველყოს ანაზღაურების პაკეტების მუშაობით ბანკის გრძელვადიანი წარმატება და ხელმძღვანელობის სათანადოდ დაჯილდოვება ბანკის საქმიანობაში მათი წვლილის გათვალისწინებით, ფართო საბაზრო პირობებისა და აქციონერის შეხედულებების კონტექსტში. კომიტეტი განსაზღვრავს ზემოთ ჩამოთვლილ პოზიციებზე ანაზღაურების პაკეტებს, მათი დასაქმების პირობებთან ერთად და აფასებს ადმინისტრატორული დირექტორების მუშაობას, შესრულების ძირითად მაჩვენებლებთან მიმართებაში.

■ სპეციალური კომიტეტი

სპეციალური კომიტეტი შეიქმნა 2019 წლის 7 იანვარს კორპორატიული მმართველობის ინტერესებიდან გამომდინარე და უზრუნველყოფს კონტროლსა და დამატებით უსაფრთხოებას ბანკის ფარგლებში, გაყოფის შემდგომ პერიოდში. სპეციალური კომიტეტის ფუნქციები მოიცავს დაყოფის შემდგომ პროცესის საერთო კონტროლს, მათ შორის, ბანკსა და ყოფილ ბიჯეო ჯგუფის კომპანიებს შორის გარკვეული გარიგებების შემოწმებას და დადასტურებას.

სამეთვალყურეო საბჭოსთან ანგარიშგების პირობები

თითოეული კომიტეტისთვის განსაზღვრული და შეთანხმებულია პირობები, რომლებიც ყოველწლიურად განიხილება თითოეული კომიტეტის მიერ და ნებისმიერ ცვლილებას ამტკიცებს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო და სამეთვალყურეო საბჭო, შესაბამისად.

ყველა არა-ადმინისტრატორული დირექტორს აქვს მუდმივი მოწვევა კომიტეტის სხდომებზე (დასწრება არ შემოფარგლება მხოლოდ კომიტეტის წევრებით).

კომიტეტის კრებაზე დასწრება

2018 წელს ბანკის კომიტეტის კრებებზე დასწრება წარმოდგენილია ზემოთ, 49 გვერდზე.

4.4. დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭოს ფუნქციები სს საქართველოს ბანკის დამოუკიდებელი და კონსოლიდირებული ფუნქციების მსგავსია.

ბანკის დირექტორთა საბჭო შედგება ქვემოთ ჩამოთვლილი წევრებისგან. დირექტორთა საბჭოს ყველა წევრის საქმიანობის მისამართი: საქართველო, თბილისი, 0160 გაგარინის ქ. 29ა.

სახელი	დაკავებული თანამდებობა
არჩილ გაჩეჩილაძე	გენერალური დირექტორი
კახაბერ კიკნაველიძე	გენერალური დირექტორი (2019 წლის 28 იანვრამდე)
სულხან გვალია	გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსური დირექტორი
დავით წიკლაური	გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსური დირექტორი (2019 წლის 1 მაისამდე)
ლევან ყულიაჯანაშვილი	გენერალური დირექტორის მოადგილე, ოპერაციების მიმართულებით
მიხეილ გომარტელი	გენერალური დირექტორის მოადგილე, სავალო საბანკო ოპერაციები - განვითარებადი მასიური საცალო, და მიკრო ბიზნესის ბანკინგი
გიორგი ფაილოძე	გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა
ვასილ ხოდელი	გენერალური დირექტორის მოადგილე, (2019 წლის 11 ივნისამდე)
გიორგი ჭილაძე	გენერალური დირექტორის მოადგილე, რისკების მართვის დირექტორი
ვახტანგ ზოზოხიძე	გენერალური დირექტორის მოადგილე, ინფორმაციული ტექ. დირექტორი
რამაზ კუკულაძე	გენერალური დირექტორის მოადგილე, SME პრემიუმ საცალო ბიზნეს- ბანკინგი (2019 წლის 1 მაისამდე)

ქვემოთ წარმოდგენილია ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების პროფესიული გამოცდილება:

■ არჩილ გაჩეჩილაძე გენერალური დირექტორი

არჩილ გაჩეჩილაძე დაინიშნა საქართველოს ბანკის ჯგუფის და ბანკის მთავარ აღმასრულებელ დირექტორად და გენერალურ დირექტორად 2019 წლის 28 იანვარს. ბ-ნი გაჩეჩილაძე ასევე არის საქართველოს ბანკის ჯგუფის რისკის კომიტეტის წევრი. ამ თანამდებობაზე დაინიშნამდე, ბ-ნი გაჩეჩილაძე, 2017 წლის იანვრიდან 2019 წლის იანვრამდე, იყო Georgian Global Utilities-ის გენერალური დირექტორი. ბ-ნი გაჩეჩილაძე შეუერთდა ბანკს 2009 წელს, როგორც გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორატიული ბანკინგის მიმართულებით (2009-2013) და მას შემდეგ სხვადასხვა თანამდებობას იკავებდა ბანკში და მის ჰოლდინგურ და დაკავშირებულ კომპანიებში, როგორიცაა, გენერალური დირექტორის მოადგილე, ინვესტიციების მართვის მიმართულებით, (2013-2015), სს ბიჯეო ჯგუფის ფინანსური დირექტორი (2015-2016) და ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორატიული საინვესტიციო ბანკინგის მიმართულებით (2016-2017). ბ-ნი გაჩეჩილაძეს აქვს 17-წლიანი გამოცდილება ფინანსური მომსახურებების სფეროში, მათ შორის, მას ეკავა სხვადასხვა ხელმძღვანელი პოზიცია როგორც ადგილობრივ, ასევე, საერთაშორისო ორგანიზაციებში, როგორიცაა, „თიბისი ბანკი“ (2008-2009), Lehman Brothers Private Equity (ამჟამად Trilantic Capital Partners) (2006-2008), Salford Equity Partners, KPMG და World Bank's CERMA (1998- 2004). ბ-ნმა გაჩეჩილაძემ მიიღო ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკაში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და მაგისტრის ხარისხი Cornell University-ში. ის ასევე არის CFA-ის ინსტიტუტის პროფესიონალური სერტიფიკატის მფლობელი და არის CFA-ის საზოგადოების წევრი გაერთიანებულ სამეფოში.

■ სულხან გვალია გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსური დირექტორი

სულხან გვალია დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილედ, ფინანსების მიმართულებით, 2019 წლის მაისში. ბ-ნი გვალიას აქვს ჭარბი გამოცდილება საბანკო საქმიანობის სფეროში, მუშაობდა ბანკის სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობაზე, მათ შორის, როგორც გენერალური დირექტორის მოადგილე, რისკების მიმართულებით (2005-2012) და კორპორატიული ბანკინგის ხელმძღვანელი (2012-2016). ამ თანამდებობებამდე, ბ-ნი გვალია იყო „თბილუნისერსალ ბანკის“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე, სანამ მას შეიძენდა „საქართველოს ბანკი“ 2004 წლის ნოემბერში. ამ ახალ თანამდებობაზე დაინიშნამდე, ბ-ნი გვალია გახლდათ საქართველოში ელექტრომობილების დამტენი ინფრასტრუქტურის განმავითარებელი ერთადერთი ქართული კომპანიის E-Space Limited, Tbilisi-ის დამფუძნებელი. ის ასევე არის არა-აღმასრულებელი დამოუკიდებელი დირექტორი „ინკომბანკში“ (სომხეთი). ბ-ნი გვალიას აქვს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურისტის დიპლომი.

■ ლევან ყულიაჯანაშვილი გენერალური დირექტორის მოადგილე, ოპერაციები

ბატონი ყულიაჯანაშვილი 2017 წლის სექტემბერში დაინიშნა ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილედ ოპერაციების მიმართულებით. დაინიშნამდე, ის იყო ჯგუფის ფინანსური დირექტორი და სს „საქართველოს ბანკის“ გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების მიმართულებით (2016 წლის თებერვლიდან). ბანკში მუშაობის 20 წლის მანძილზე, ბ-ნი ყულიაჯანაშვილი იკავებდა სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებს, მათ შორის, ის იყო შესაბამისობისა და შიდა კონტროლის უფროსი (2009 წლიდან, გენერალური დირექტორის მოადგილედ დაინიშნამდე, ფინანსების მიმართულებით), შიდა აუდიტის დეპარტამენტის უფროსი (2000-დან 2009-მდე), ფინანსური მონიტორინგის, სტრატეგიისა და დაგეგმარების დეპარტამენტის მენეჯერი (1999-დან 2000-მდე) და ფინანსური ანალიზის განყოფილების უფროსი (1997-დან 1999-მდე). მან ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკასა და ვაჭრობაში მოიპოვა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ხოლო, მაგისტრის ხარისხი მიიღო გრენოზლის ბიზნეს სკოლაში.

■ მიხეილ გომართელი

გენერალური დირექტორის მოადგილე, საცალო საბანკო მომსახურება – განვითარებადი და მასიური საცალო, და მიკრო ბიზნესის ბანკინგი

2017 წლის თებერვალში, საცალო საბანკო საქმიანობის მნიშვნელოვანი ზრდის გამო საცალო ბანკინგის ორად გაყოფის შემდეგ, ბატონი გომართელი დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილედ საცალო საბანკო საქმიანობა – განვითარებადი და მასიური საცალო, და მიკრო ბიზნესის ბანკინგი მიმართულებით. მანამდე, 2009 წლის თებერვლიდან ბატონი გომართელი ასრულებდა საცალო ბანკინგის ერთადერთი გენერალური დირექტორის მოადგილის მოვალეობას. ის ბანკში მუშაობს 1997 წლის დეკემბრიდან. ამ 20 წლის განმავლობაში, იგი იკავებდა მრავალ ხელმძღვანელ პოზიციას, მათ შორის იყო საცალო ბანკინგის თანა-თავმჯდომარე (2007 წლის მარტიდან 2009 წლის თებერვლამდე), ბიზნესის განვითარების უფროსი (2005 წლის მარტიდან 2005 წლის ივლისამდე), სტრატეგიისა და დაგეგმარების უფროსი (2004-დან 2005-მდე), ფილიალის მართვისა და გაყიდვების კოორდინაციის უფროსი (2003-2004), ფილიალის მართვისა და მარკეტინგის უფროსი (2002-2003), და საბანკო პროდუქტებისა და მარკეტინგის უფროსი (2000- 2002). ბატონმა გომართელმა ეკონომისტის ბაკალავრის ხარისხი მიიღო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

■ გიორგი ფაილოძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე, კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა

გიორგი ფაილოძე სს საქართველოს ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილედ კორპორატიული საბანკო საინვესტიციო საქმიანობის სფეროში 2019 წლის ივნისში დაინიშნა. გიორგი ფაილოძეს მსოფლიო ფინანსური მომსახურების სექტორში მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს. იგი მუშაობდა საერთაშორისო და ადგილობრივ საბანკო დაწესებულებებში. საქართველოს ბანკში მოსვლამდე გიორგი Evercore-ის - საბანკო საინვესტიციო საკონსულტაციო კომპანიის - ვიცე-პრეზიდენტი იყო. იგი მუშაობდა Evercore-ის ნიუ-იორკის (2015-2017) და ლონდონის (2017-2019 წლები) ოფისებში. Evercore-ში გიორგი ფაილოძე სტრატეგიულ, კრედიტებთან და ინვესტიციებთან დაკავშირებულ კონსულტაციებს უწევდა სხვადასხვა დარგის წარმომადგენელ კორპორაციულ და კერძო საინვესტიციო კლიენტებს. Evercore-ში მისვლამდე გიორგი ფაილოძე ორი წელი მუშაობდა ნიუ-იორკში, Citigroup-ის კორპორაციულ და საბანკო საინვესტიციო დეპარტამენტში. გიორგი ფაილოძემ საბანკო სფეროში კარიერა საქართველოში დაიწყო - მას სხვადასხვა წამყვანი თანამდებობა ეკავა „თიბისი ბანკსა“ და „HSBC ბანკ საქართველოში“. გიორგი ფაილოძეს დამთავრებული აქვს კავკასიის ბიზნესის სკოლა. მაგისტრის ხარისხი კი მან კორნელის უნივერსიტეტში მიიღო.

■ გიორგი ჭილაძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე, რისკების მართვის დირექტორი

ბატონი ჭილაძე 2013 წლის სექტემბერში დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე რისკების მიმართულებით. ის კვლავ დაბრუნდა ბანკში სამუშაოდ, მას შემდეგ რაც 2008-2012 წლებში იკავებდა გენერალური დირექტორის მოადგილის პოზიციას ფინანსების საკითხებში. 2012-2013 წლებში, ბატონი ჭილაძე იყო საპარტნიორო ფონდის გენერალური დირექტორის მოადგილე, და ის ასრულებდა BTA ბანკის (საქართველო) გენერალური დირექტორის მოვალეობას 2005-2008 წლებში. BTA ბანკში გადსვლამდე, ის იყო სს „Europace სადაზღვევო კომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭოს აღმასრულებელი წევრი და მმართველობის საკონსულტაციო ფირმის შპს „Altergroup-ის“ დამფუძნებელი პარტნიორი. ბატონი ჭილაძე მანამდე მუშაობდა აშშ-ში, ნიუ იორკში, Bear Stearns-ის პროგრამული ვაჭრობის განყოფილებაში, სანამ საქართველოში დაბრუნდებოდა 2003 წელს. ბატონმა ჭილაძემ ფიზიკის დოქტორის ხარისხი მიიღო ბალტიმორში, მერილენდის ჯონ ჰოპკინსის სახელობის უნივერსიტეტში, ბაკალავრის ხარისხი კი მიღებული აქვს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

■ ვახტანგ ზოზოხიძე

გენერალური დირექტორის მოადგილე, ინფორმაციის მიმართულებით

ბ-ნი ზოზოხიძე დაინიშნა გენერალური დირექტორის მოადგილედ ინფორმაციის მიმართულებით 2018 წლის მარტში, მანამდე ის მუშაობდა IT -ს ხელმძღვანელად 2016 წლის აპრილიდან. ის შეუერთდა ბანკს 2005 წლის ბოლოს როგორც ხარისხის მართვის მენეჯერი, სანამ 2010 წელს ის არ გადავიდა სს ბანკ რესპუბლიკაში. ბ-ნი ზოზოხიძე დაბრუნდა ბანკში 2010 წლის დეკემბერში როგორც IT-ის ბიზნეს კონსულტანტი და ამჟამად არის საინფორმაციო განყოფილების ხელმძღვანელი. მან მიიღო ბაკალავრის ხარისხი და მაგისტრის ხარისხი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში.

ბანკის დირექტორთა საბჭო არის აღმასრულებელი ორგანო, რომელიც პასუხისმგებელია ბანკის ყოველდღიურ მართვაზე (გარდა აქციონერთა საერთო კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის გამოყოფილი ფუნქციებისა) და ის შედგება გენერალური დირექტორისა და არანაკლებ სამი დირექტორისგან. ბანკის დირექტორთა საბჭო ანგარიშვალდებულია აქციონერთა და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე, მის წევრებს თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს სამეთვალყურეო საბჭო. დირექტორთა საბჭოს წევრების მიერ წევრს უფლება აქვს, მოითხოვოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრისგან სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომის მოწვევა და იგი უფლებამოსილია, მიმართოს აღნიშნულ კრებას..

ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს ბანკის დირექტორთა საბჭოს თითოეული წევრის ანაზღაურების და დასაქმების სხვა პირობებს. ბანკის დირექტორთა საბჭოს გარკვეული დადგენილებები წინასწარ უნდა დაამტკიცოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი, რომელიც სამეთვალყურეო საბჭოსთან ერთად აწარმოებს პასუხისმგებლობას დირექტორთა საბჭოს წევრებს შორის. დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობა მოიცავს შემდეგს:

- ბანკის ყოველდღიური საქმიანობის განხორციელება;
- აქციონერთა საერთო კრებისა ან სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომების დღის წესრიგის განხილვა, ყველა საჭირო ინფორმაციის მოპოვება, წინადადებების მომზადება და რეზოლუციების შედგენა;
- მომავალი წლის ბიზნეს გეგმის მომზადება და წარდგენა სამეთვალყურეო საბჭოზე დასამტკიცებლად (ასეთი ბიზნეს გეგმა უნდა შეიცავდეს ბიუჯეტს, მოგებისა და ზარალის პროგნოზირებას და ბანკის ინვესტიციების გეგმას);
- ბანკის ფულადი სახსრებისა და ფასეულობების დაკრედიტების, ანგარიშსწორების, დაფინანსების, ფულადი მომსახურებების, უსაფრთხოების, საბუღალტრო აღრიცხვისა და ანგარიშგების საკითხების განხილვა და შიდა კონტროლი;
- გადაწყვეტილებები ბანკის ფილიალებისა და სერვის ცენტრების ფუნქციონირების შესახებ, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ფილიალის მენეჯერებმა და სერვის ცენტრების ხელმძღვანელებმა შეასრულონ თავიანთი ამოცანები და ფუნქციები;

მმართველობითი ანგარიში 2018 / სს საქართველოს ბანკი

- შიდა აუდიტის ან გარე ინსპექტირების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის და ფილიალის მენეჯერების და სერვის ცენტრების ხელმძღვანელების მიერ წარდგენილი ანგარიშების გადახედვა, და პარალელურად შესაბამისი გადაწყვეტილებების მიღება;
- GMS-სა და სამეთვალყურეო საბჭოზე მიღებული რეზოლუციების შესრულების უზრუნველყოფა;
- სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული პოლიტიკის, კანონქვემდებარე ნორმატიული და სხვა მარეგულირებელი დოკუმენტების შემუშავება და ასეთ პოლიტიკასთან, კანონქვემდებარე ნორმატიულ და მარეგულირებელ დოკუმენტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა;
- კადრების დანიშვნის, გათავისუფლების, ტრენინგისა და ანაზღაურების შესახებ გადაწყვეტილებების მიღება;
- საჭიროების შემთხვევაში, საგანგებო საერთო კრების მოწვევა; ნებისმიერი სხვა საკითხი, რომელიც შეიძლება დაეკისროს დირექტორთა საბჭოს სამეთვალყურეო საბჭოს და / ან GMS-ის მიერ; და
- ბანკის წესდებისა და მოქმედი კანონების მიერ განსაზღვრული მოვალეობების შესრულება.

დირექტორთა საბჭოს შეუძლია შემდეგი საქმიანობის განხორციელება მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცების შემთხვევაში:

- სხვა კომპანიებში აქციების მოპოვება და განკარგვა, თუ ასეთი წილის / აქციების რაოდენობა აღემატება ამ კომპანიის საერთო კაპიტალის 50.0%-ს, ან ტრანზაქციის მოცულობა აღემატება ბანკის კაპიტალის ღირებულების 2.5%-ს, წინა კალენდარული თვის ბოლოს მდგომარეობით;
- უძრავი ქონების შეძენა, მასთან დაკავშირებული საკუთრების უფლების მოპოვება და გადაცემა, თუ ასეთი გარიგება ბანკის რუტინული ეკონომიკური საქმიანობის ფარგლებს სცილდება და ასეთი გარიგების მოცულობა აღემატება ბანკის კაპიტალის ღირებულების 2.5%-ს, წინა კალენდარული თვის ბოლოს მდგომარეობით;
- ფილიალების ჩამოყალიბება და ლიკვიდაცია;
- ინვესტიციების განხორციელება, რომელთა ნაწილობრივი ან საერთო თანხა აღემატება ბანკის კაპიტალის ღირებულების 2.5%-ს, წინა კალენდარული თვის ბოლოს მდგომარეობით;
- სესხის აღება, რომლის მოცულობაც აღემატება ბანკის კაპიტალის ღირებულების 2.5%-ს, წინა კალენდარული თვის ბოლოს მდგომარეობით;
- სავალო დაფინანსების უზრუნველყოფა, თუ ასეთი დაფინანსება რუტინული ეკონომიკური საქმიანობის ფარგლებს სცილდება;
- საბანკო საქმიანობის ახალი ტიპის დაწყება ან საბანკო საქმიანობის არსებული ტიპის შეწყვეტა ან შეჩერება;
- ბიზნესის სტრატეგიის ზოგადი პრინციპებისა და ბანკის ბიზნეს გეგმის მიღება და წლიური ბიუჯეტისა და გრძელვადიანი ვალდებულებების შემუშავება და დამტკიცება;
- ბანკის ხელმძღვანელობისთვის ანაზღაურების და / ან დამატებითი სარგებლის განსაზღვრა (გენერალური დირექტორი, დირექტორთა საბჭოს სხვა წევრები და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ შერჩეული სხვა ხელმძღვანელი პირები);
- სავაჭრო წარმომადგენლების დანიშვნა და გათავისუფლება;
- ისეთი ხელშეკრულების ან კონტრაქტის დამტკიცება, რომლის მიხედვითაც ბანკის ხარჯები (ერთი ან რამდენიმე ტრანშით გადასახდელი) აღემატება ბანკის კაპიტალის ღირებულების 1.0%-ს, წინა კალენდარული თვის ბოლოს მდგომარეობით;
- შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების განსაზღვრა და დამტკიცება დაკრედიტების, ინვესტიციების, უცხოური ვალუტის, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის, აქტივების შეფასების, მათი კლასიფიკაციისა და ადეკვატური უზრუნველყოფის ირგვლივ;
- კრედიტებსა და დეპოზიტებზე გამოყენებული მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთების განსაზღვრა და დამტკიცება;
- ბანკის აქციების გამოსყიდვა, რომლებიც გათვალისწინებულია შესაბამისი კანონებით, მათ შორის გამოსყიდული საკუთარი აქციები;
- მსესხებელთა ერთი ჯგუფისთვის 25.0 მილიონ აშშ დოლარზე მეტი მოცულობის ყოველი კრედიტის შემთხვევაში, აუცილებელია სამეთვალყურეო საბჭოს დასტური;
- და სხვა საქმიანობა, რომელიც შეიძლება გათვალისწინებული იყოს არსებული კანონებით.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს გენერალური დირექტორი, რომელიც პასუხისმგებელია: (i) ბანკის სახელით დამოუკიდებლად მოქმედებაზე (სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერი საჭირო თანხმობით); (ii) დირექტორთა საბჭოს სხდომების თავმჯდომარეობაზე, დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და GMS-ის გადაწყვეტილებების განხორციელების ზედამხედველობაზე, სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით დავალებების გადანაწილებაზე დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის, და ასევე, ბანკის სხვა მენეჯერებისთვის, და ამ მიზნით, შესაბამისი ბრძანებების, ინსტრუქციებისა და სხვა დირექტივების გამოშვება; (iii) სამეთვალყურეო საბჭოსთვის ბანკის თანამშრომლების ანაზღაურებისა და პრემიების შესახებ რეკომენდაციების წარდგენა დასამტკიცებლად; (iv) თანამშრომლების დანიშვნა და გათავისუფლება, დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებული თანამშრომლის დასაქმების გეგმის შესაბამისად; (v) ბანკის მიზნების მისაღწევად საჭირო ნებისმიერი სხვა საქმიანობის განხორციელება (გარდა იმათი, რომლებიც შედის აქციონერთა საერთო კრების ან სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენციის ფარგლებში). გენერალურ დირექტორს შეუძლია თავისი პირდაპირი დავალებები გადასცეს დირექტორთა საბჭოს სხვა წევრებს ან ბანკის შესაბამისი დეპარტამენტების ხელმძღვანელებს, თუ ეს მიზანშეწონილად მიაჩნია.

4.5. ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები და რისკის მართვა

ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცედურები ცენტრალიზებულია და მის მართვას და მონიტორინგს ახორციელებს ბანკის ფინანსური დეპარტამენტი და ჯგუფის ბიუჯეტირების და ანგარიშგების დეპარტამენტი. თითოეულ შვილობილ კომპანიას ჰყავს ფინანსური ანგარიშგების ჯგუფი. მათი ფუნქციები და საქმიანობა კოორდინირებულია და კონტროლდება ჯგუფის ანგარიშგების ჯგუფის მიერ. პროცესის საერთო მონიტორინგს ხელმძღვანელობს ჯგუფის ფინანსური დირექტორი (CFO). ბანკის და ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცედურების მზიანია წლიური სრული პაკეტი და შუალედური დამოუკიდებელი და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფასს-ის და EU ფასს-ის შესაბამისად. 2017 წელს ჯგუფმა გამოსცა თავისი ფინანსური ანგარიშგების პროცედურების სახელმძღვანელო, რომელიც წარმოადგენს ინსტრუქციების და ნიმუშების კრებულს, სადაც აღწერილია მთავარი კომპონენტები, ძირითადი წესები, პროცედურები და ფინანსური ანგარიშგებების მომზადების ვადები. აღნიშნული სახელმძღვანელო რეგულარულად ნახლდება ჯგუფში ან ანგარიშგების სტანდარტებში ცვლილებების საფუძველზე.

ფინანსური ანგარიშგების პროცესი იწყება შვილობილი კომპანიის დონეზე. თითოეული შვილობილი კომპანიის ფინანსური დეპარტამენტი ამზადებს ფინანსური ანგარიშგების სრულ პაკეტს, რომელსაც მოგვიანებით გადახედავს და ამტკიცებს შვილობილი კომპანიების ფინანსური დირექტორები. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგები და საინფორმაციო პაკეტები წარედგინება ჯგუფის ბიუჯეტირების და ანგარიშგების ჯგუფს, რომელიც განიხილავს ანგარიშგებს და ახდენს მათ კონსოლიდაციას ჯგუფის და ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებებში. კონსოლიდირებული სრული პაკეტის ანგარიშს განიხილავს და ამტკიცებს ჯგუფის და ბანკის ფინანსური დირექტორი.

ფინანსური დირექტორის მიერ დამტკიცების შემდეგ ფინანსურ ანგარიშგებებს განიხილავს დირექტორთა საბჭო, აუდიტის კომიტეტი, სამეთვალყურეო საბჭო და გარეშე აუდიტორები. ბანკის და ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებები ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს, აუდიტის კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

ბანკის და ჯგუფის აუდიტის დეპარტამენტი რეგულარულად გადახედავს ბანკის და ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებს და ფინანსურ ანგარიშგებებს და წარუდგენს ფინანსურ დეპარტამენტს და ჯგუფის ანგარიშგების და ბიუჯეტირების ჯგუფს განსახილველი საკითხებით და გაუმჯობესების რეკომენდაციებით.

5. დირექტორთა საბჭოს განაცხადი

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია მმართველობითი ანგარიშგების, კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებაზე შესაბამისი რეგულაციებისა და კანონის შესაბამისად. ჩვენ მივიჩნევთ რომ მმართველობითი ანგარიშგება და კონსოლიდირებული და განცალკევებული ფინანსური ანგარიშგებები მთლიანობაში არის სწორი, დაბალანსებული და გასაგები და აქცინერებს აძლევს ინფორმაციას ჯგუფის პოზიციის, საქმიანობის, ბოზნეს მოდელის და სტრატეგიის შესაფასებლად.

დირექტორთა საბჭოს ბრძანებით

არჩილ გაჩეჩილაძე
გენერალური დირექტორი
18 სექტემბერი 2019

მითითებები

ბანკი	სს საქართველოს ბანკი
საბჭო	ლსს საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭო
ჯგუფი	ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები
დირექტორები	BCG დირექტორთა საბჭოს წევრები
ანგარიში	სს საქართველოს ბანკის მმართველობითი ანგარიში
CFO ან ფინანსური დირექტორი	ბანკის ფინანსური დირექტორი
CRO ან რისკის მართვის დირექტორი	ბანკის რისკის მართვის დირექტორი
წესდება	ბანკის წესდება
GMS	აქციონერთა საერთო კრება
ფასს	ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები
დირექტორთა საბჭო / აღმასრულებელი ხელმძღვანელობა	ბანკის და ჯგუფის დირექტორთა საბჭო
სამეთვალყურეო საბჭო	ბანკის და ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭო
მომგებიანობა საშუალო საკუთარ კაპიტალზე (ROAE)	აქციონერებისთვის მიკუთვნებული მოგება, გაყოფილი საშუალო ყოველთვიურ აქციონერებისთვის მიკუთვნებულ მთლიანი კაპიტალის მაჩვენებელზე. აქციონერებისთვის მიკუთვნებული მთლიანი კაპიტალი შედგება სააქციო კაპიტალისგან, დამატებით გადახდილი კაპიტალისგან, გაუნაწილებელი მოგებისგან და სხვა რეზერვებისგან.
საკრედიტო პორტფელი	ამ რეპორტის მიზნებისთვის „საკრედიტო პორტფელი“, „სესხები“ წარმოადგენს მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების ჯამს ასევე მთლიანი სესხები და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი წარმოდგენილია ხელშეკრულებით დარიცხული მისაღები საპროცენტო შემოსავლის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოკლებით. ამას არ აქვს გავლენა წმინდა სესხების ბალანსზე. მენეჯმენტი თვლის რომ ეს მეთოდი ყველაზე სწორად და მართებულად წარმოაჩენს სესხის პორტფელს

Report in accordance with the requirements of Article 7, paragraph 10 of the Georgian Law on Accounting, Reporting and Auditing

To the Shareholders and Supervisory Board of JSC Bank of Georgia

We expressed an unmodified audit opinion on the audited consolidated financial statements of JSC Bank of Georgia and its subsidiaries in our report dated 13 March 2019 and on the audited separate financial statements of JSC Bank of Georgia in our report dated 13 August 2019. The audited financial statements do not reflect the effects of events that occurred subsequent to the date our report on the audited financial statements. The effect of events described in the Annual report that occurred after the date of our auditor's report on the audited financial statements were not audited by us.

In our opinion, based on the work undertaken in the course of the audit:

- The information given in the Annual report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the consolidated and separate financial statements; and
- The Annual report includes the information required by the Article 7 of the Georgian Law on Accounting, Reporting and Auditing and complies with respective regulatory normative acts.

Oleg Youshenkov,

On behalf of EY LLC

Tbilisi, Georgia

18 September 2019

Management Report 2018



საქართველოს ბანკი
BANK OF GEORGIA

Contents

1. Introduction.....	1
1.1. About us	1
1.2. Group structure.....	2
2. Business overview.....	3
2.1. Strategy	3
2.1.1. Delivering on current strategy	4
2.1.2. Retail Banking – client-centric, multi-brand strategy.....	4
2.1.3. Corporate Banking.....	6
2.1.4. Wealth Management	6
2.2. Improvements.....	7
2.2.1. Advanced analytics	7
2.2.2. Digital banking experience	7
2.2.3. Efficiency gains – optimisation.....	9
2.3. Key financial and non-financial indicators	9
2.4. Risk management.....	12
2.5. Principal risks and uncertainties.....	24
2.6. Share buybacks	30
3. Non-financial information.....	30
3.1. Resources and responsibilities	30
4. Corporate governance	44
4.1. Corporate governance framework.....	44
4.2. Shareholder engagement	45
4.3. Supervisory Board, BoGG Board and Committees	47
4.4. Management Board.....	59
4.5. Financial reporting procedures and risk management.....	62
5. Management Board statement	63
References	64

1. Introduction

1.1. About us

JSC Bank of Georgia (the "Bank") was established on 21 October 1994 as a joint stock company ("JSC") under the laws of Georgia. The Bank and its subsidiaries make up a group of companies (the "Group").

The Group comprises: a) retail banking b) corporate banking and wealth management operations in Georgia, and c) banking operations in Belarus ("BNB"). Among the ancillary business lines are leasing, payment services. JSC Bank of Georgia, the leading universal bank in Georgia, is the core entity of the Group. The Group intends to benefit from significant growth of the Georgian economy through both its Retail Banking and Corporate Banking services and aims to deliver on its strategy, which is based on at least 20% Return on Average Equity (ROAE) and c15%* growth of its loan book.

At 31 December 2018 the Bank had 276 operating outlets in all major cities of Georgia. The Bank's registered legal address is 29a Gagarini Street, Tbilisi 0160, Georgia.

Ownership

As at 31 December 2018, the principal shareholder of the Bank was JSC BGEO Group, owning 79.78% of the Bank's shares, while 19.78% of the shares were owned by Bank of Georgia Group plc. The remaining 0.45% of the shares are owned by up to a 1000 different persons on Georgian Stock Exchange.

Before 29 May 2018 JSC BGEO Group was fully owned by BGEO Group plc a public limited liability company incorporated in England and Wales and represented the ultimate parent company of the Bank. The shares of BGEO Group plc were admitted to the premium listing segment of the Official List of the UK Listing Authority and admitted to trading on the London Stock Exchange plc's Main Market for listed securities, effective 28 February 2012.

On 3 July 2017, BGEO Group plc announced its intention to demerge into a London-listed banking business, Bank of Georgia Group plc, and a London-listed investment business, Georgia Capital plc, by the end of the first half of 2018. The demerger was completed on 29 May 2018 and as a result, Bank of Georgia Group plc became the 100% shareholder of JSC BGEO Group through BGEO Group Limited (see below), and ultimate shareholder of the Bank.

As at 31 December 2018, BGEO Group plc is delisted and transformed into BGEO Group Limited, a limited liability company incorporated in England, whilst two demerged entities: Bank of Georgia Group plc (admitted to premium listing segment of the Official List of the UK Listing Authority and to trading on the London Stock Exchange plc under ticker "BGEO") and Georgia Capital plc (admitted to premium listing segment of the Official List of the UK Listing Authority and to trading on the London Stock Exchange plc under ticker "CGEO") continue their operation as independent London-listed companies.

As at 31 December 2018 and 2017, the following shareholders owned more than 3.0% of the total outstanding shares of Bank of Georgia Group plc (the "BoGG") and BGEO Group plc, respectively. Other shareholders individually owned less than 3.0% of the outstanding shares.

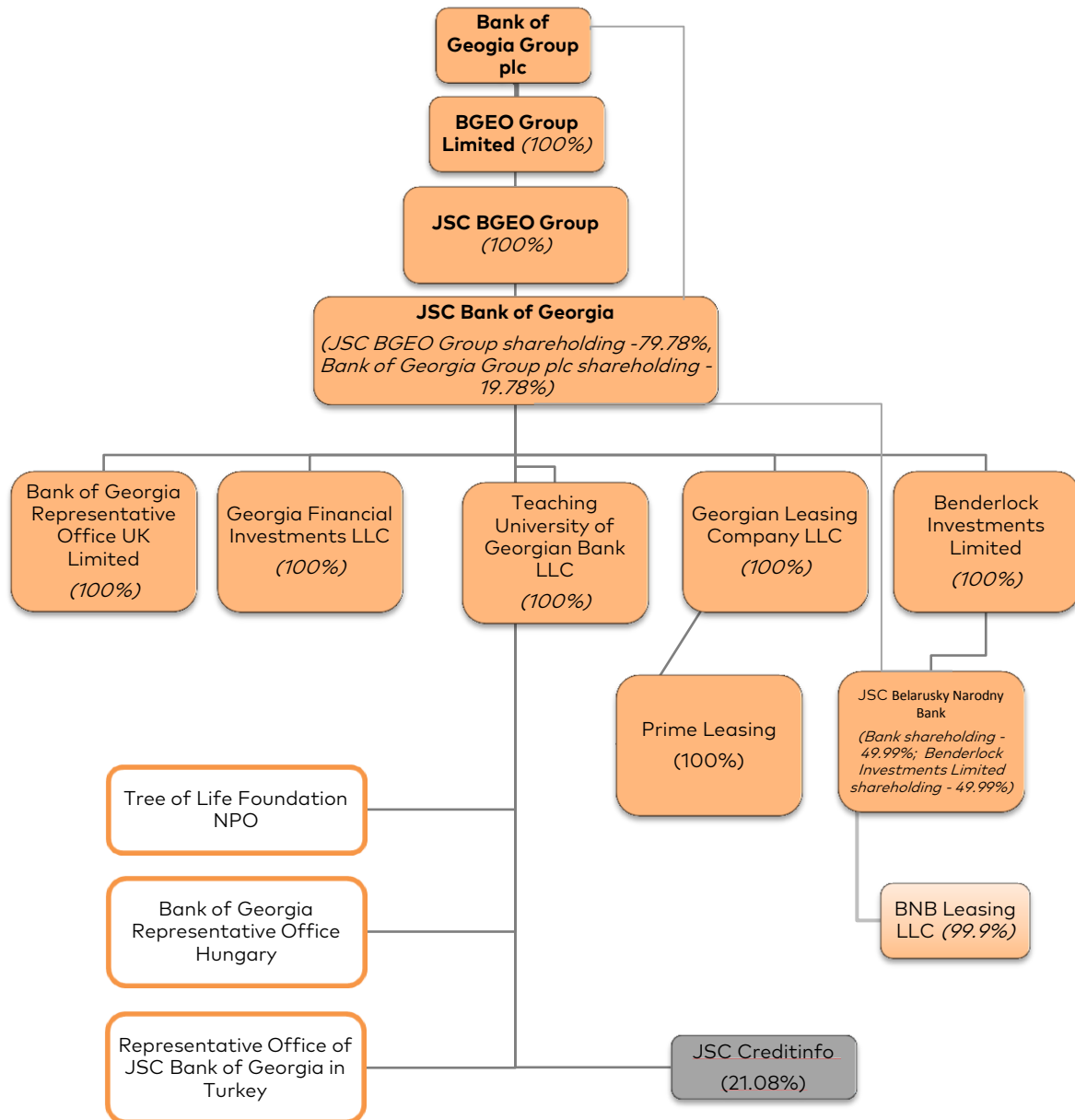
Shareholder	31 December 2018(BoGG)	31 December 2017(BGEO Group plc)
JSC Georgia Capital	19.90%	-
Harding Loevner Management LP	4.66%	8.32%
JP Morgan Asset Management	3.01%	2.34%
Norges Bank Investment Management	2.56%	3.11%
Others	69.87%	86.23%
Total**	100.00%	100.00%

* Loan book growth target was reassessed from 15%-20% to c.15% in June 2019.

** For the purposes of calculating percentage of shareholding, the denominator includes total number of issued shares, which includes shares held in the trust for the share-based compensation purposes of the BoGG group companies

1.2. Group structure

JSC Bank of Georgia and its subsidiaries make up a group of companies where the primary business activities include providing banking services to corporate and individual customers. As at 31 December 2018, the principal holdings were as follows:



2. Business overview

2.1. Strategy

JSC Bank of Georgia is the core entity of the Group, therefore, the Bank's strategy is similar on the standalone and consolidated level.

The Supervisory Board's mandate includes determining the Bank's and the Group's risk appetite and risk tolerance as well as monitoring risk exposures to ensure that the nature and extent of the main risks faced are consistent with the Bank's and the Group's overall goals and strategic objectives.

Strategy

The Bank and the Group aim to benefit from superior growth of the Georgian economy through both its retail and corporate banking services. The strategy is based on (i) at least 20% annual ROAE and (ii) c.15%* annual growth of its loan book. The Bank's and the Group's strategic priorities during the medium- to long-term are as follows:

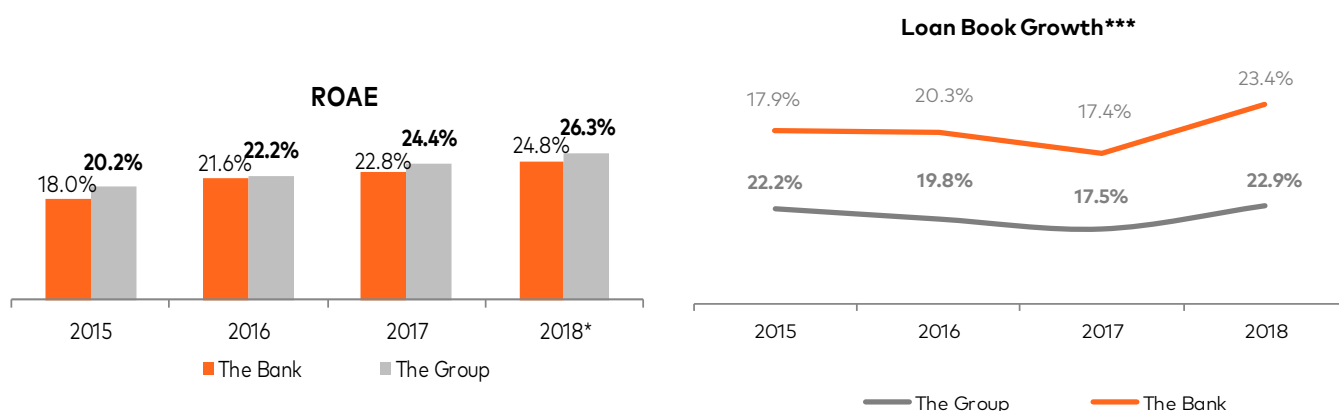
In June 2019 the Group has amended the strategy of the Group and the Bank.

- **Retail Banking client-centric model focusing on customer success.** The Bank has started shifting to a client-centric model, which includes rolling out branches redesigned in consultation with a global management consulting firm, an independent consultant; providing a more client-centric service by training front office personnel to sell and service the Group's entire product range and freeing up their time by moving processes that are not client-facing to the back office; and developing client-centric digital channels. The roll-out of the client-centric branches and implementation of client-centric model was completed by the end of 2017 and the Bank is already operating on this model. The key areas of focus in Retail Banking is providing services to the Bank's customers through convenient channels and payment ecosystem and offering best-in-class solution-based customer experience through tailor-made products and services development with the help of advanced analytics, optimised processes and digital ecosystem. We aim to grow in retail through increasing customer satisfaction through higher digitalisation and solution based banking.
- **Grow its Solo and SME businesses.** The Bank achieved its target of 40,000 Solo clients by the end of 2018 ahead of time in the third quarter of 2018 and currently has over 44,000 Solo clients. The Bank intends to continue growing its Solo franchise through increasing the engagement and loyalty of existing customers and will be targeting doubling profit to GEL 112 million in 3 years through excellence in customer service, higher digitalisation and tailor-made bundled offering. The Bank also intends to increase its SME customer base and continue to cross-sell Solo banking services to the owners and executives of its SME customers and retail banking services to their employees.
- **Further growth in Corporate Banking (CB) after successful de-concentration.** The Bank and the Group has successfully achieved its target of reducing its ten largest exposures to less than 10% of the total loan portfolio. In 2018, the Bank resumed growth in CB and the ratio of its top ten clients accounted for 8.4% of the total loan portfolio as of 31 December 2018, compared to 8.7% as of 31 December 2017 (calculated based on consolidated JSC Bank of Georgia's figures prepared in accordance with the International Financial Reporting Standards (the "IFRS")). The Bank intends to continue to grow the CB lending portfolio, with the aim of maintaining the top ten largest borrowers' concentration at less than 10% of the total loan portfolio. CB is also focusing on developing new non-lending products, such as factoring, supply chain finance and mezzanine finance products. The key strategic objectives of the CB business are ROAE of 20%+ and 15-20% annual growth of its loan book.
- **Grow fee income.** The Bank and the Group aims to focus on further increasing fees and commission income from CB customers, and in particular from its trade finance franchise, which the Bank believes is the strongest in the region.
- **Regional private banking hub.** The Bank believes that Georgia is well placed to become the regional private banking hub due to its relatively sophisticated regulatory system (including AML legislation, which requires reporting entities, including commercial banks, to monitor and report suspicious transactions and cash transaction reports which exceed GEL 30,000, or the foreign currency equivalent), high standards of customer protection and favourable tax laws. The wealth management business provides private banking services to high net worth individuals from up to 76 countries and offers investment management products internationally through representative offices in London, Budapest, Istanbul and Tel Aviv. This

* Loan book growth target was reassessed from 15%-20% to c.15% in June 2019.

business leverages the Bank's knowledge and capabilities in the Georgian and neighbouring markets in terms of research and expertise.

2.1.1. Delivering on current strategy



ROAE of 20%+

We consistently deliver compelling returns in excess of 20%.

2018* – the Group 26.3%/the Bank 24.8%

Loan book growth c.15-20%**

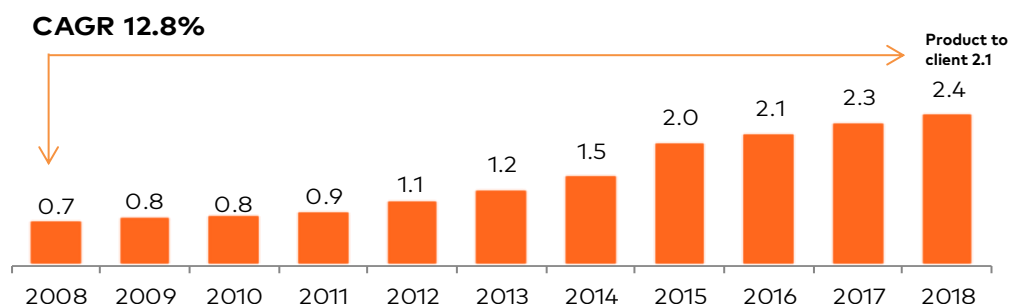
2018 – the Group 22.9%/the Bank 23.4%***

Up until the end of 2017, loan book growth was focused on Retail Banking, while in Corporate Banking our target was to decrease our exposure to our top ten clients to 10% of the total loan portfolio. After successful de-concentration of risk in the Corporate Banking portfolio, lending growth is now more balanced between Retail and Corporate Banking and we expect this trend to continue.

2.1.2. Retail Banking – client-centric, multi-brand strategy

Over the past decade, Retail Banking has been a primary driver of the growth and has repeatedly demonstrated a stellar performance by reaching 2.4 million clients, delivering a retail loan book growth of 24.2% y-o-y. The past several years marked successful transformation from a product-focused to a client-centric business model, which has resulted in more effective tailor-made services through the Bank of Georgia's multi-brand strategy. We have made significant achievements in creating highly popular digital platforms, such as our mobile banking application (mBank) and attractive loyalty programmes, both of which are an integral part of our client-centric business model and our focus on developing stronger customer relationships.

Over 2.4 million Retail Banking clients



* 2018 results adjusted for GEL 45.4mln Demerger-related costs, GEL 8.0mln Demerger-related corporate income tax gain, GEL 3.9mln former CEO termination costs net of income tax and GEL 30.3mln one-off impact of remeasurement of deferred tax balances

** The annual loan book growth target was reassessed from 15-20% to c.15% in June 2019.

*** Through the report the loan book represents the sum of loans to customers and finance lease receivables.

Our Retail Banking is made up of four segments: Express Bank for emerging retail clients; Bank of Georgia's flagship mass retail brand; SOLO for the affluent retail clients; and Micro, Small and Medium Enterprise (MSME) banking. Each serves and focuses on the specific needs of their respective clients.

Segments



Strategic focus

Profitability and growth through client-centric business model

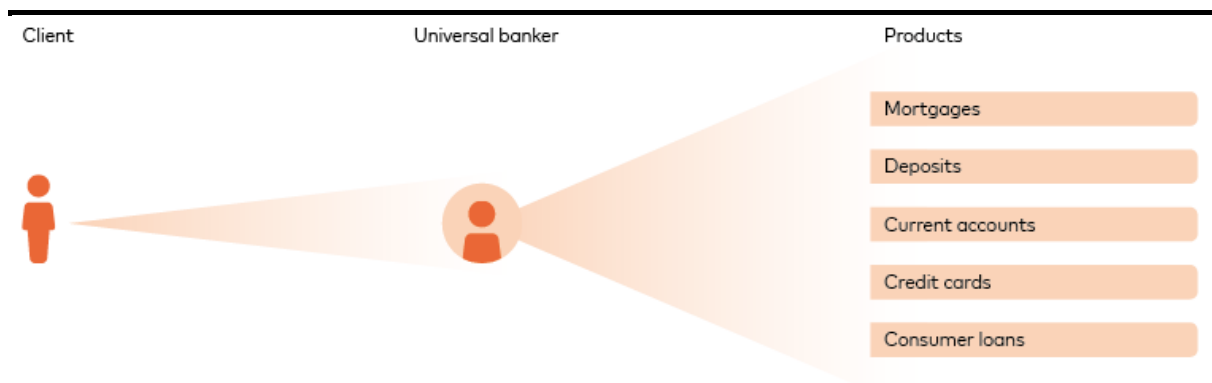
Clients

539 k	1,663 k	44 k	195 k
2018 profit*			
GEL 40 mln +2.0 % y-o-y	GEL 109 mln -1.4% y-o-y	GEL 56 mln +31.4% y-o-y	GEL 79 mln +58.2% y-o-y
Profit per client*			
GEL 75	GEL 67	GEL 1,455	GEL 440
P/C ratio			
3.3	1.7	5.4	1.4
Branches			
165	94	12	n/a

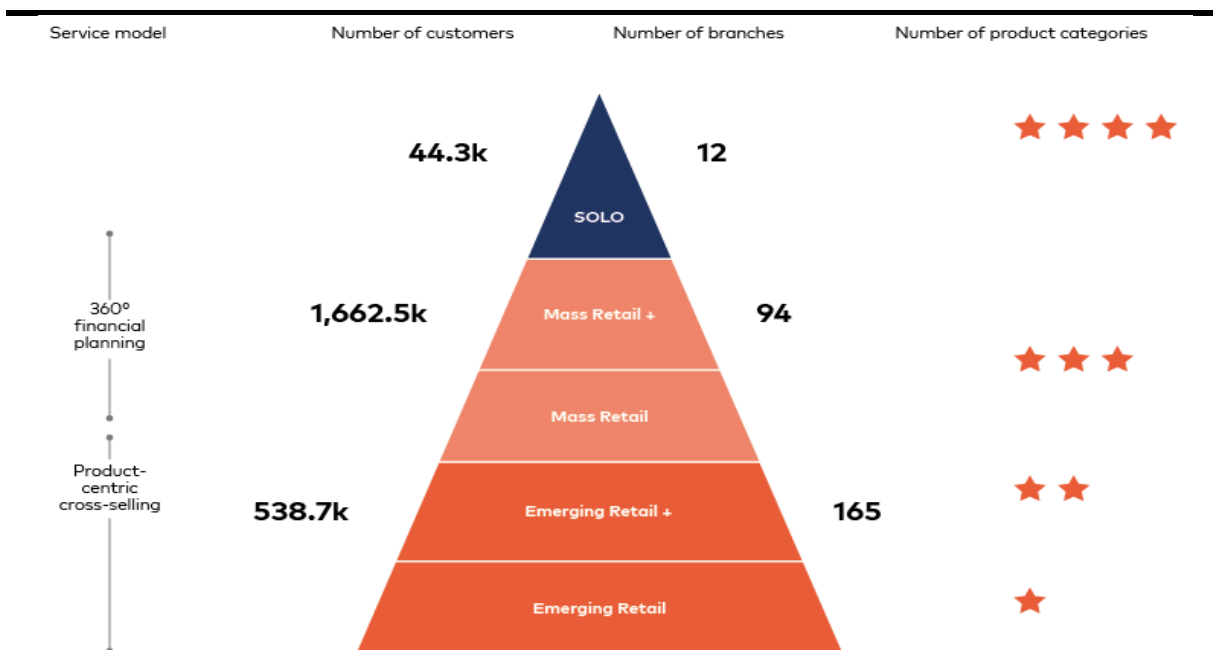
* Adjusted for Demerger-related expenses and one-off impact of remeasurement of deferred tax balances.

Branch operating model

Customer-centric approach



Retail Banking customer segmentation



2.1.3. Corporate Banking

With c.2,500 clients by the end of 2018, Bank of Georgia's Corporate Banking (CB) is a leading provider of corporate banking solutions in Georgia. Our CB franchise leverages its best-in-class expertise in product design and 360 degree view of every client to execute profitable transactions for the Bank and offer excellent services to clients.

In 2018, CB loan portfolio resumed growth after our strategic goal to de-concentrate and reposition the CB loan portfolio was successfully achieved by the end of 2017. CB's Standalone Bank's net loan book reached GEL 2.4 billion at 31 December 2018, up 19.7% y-o-y. The top ten CB clients' concentration was 8.4% of total consolidated Group's loan book at the end of 2018. While aiming for a healthy growth of the Corporate Banking loan book, Bank of Georgia will continue to prudently manage the concentration risk so that the exposure to its top ten clients is maintained around 10% of the total loan book. CB's loan portfolio is targeted to grow by c.15%* and we aim for profitability in terms of a ROAE to be at 20%+.

2.1.4. Wealth Management

Bank of Georgia's Wealth Management serves high-net worth individuals and offers investment management products internationally through representative offices in London, Budapest, Istanbul and Tel Aviv. Our customer base in Wealth Management increased to 1,528 clients from 76 countries compared to 1,434 clients from 75 countries in 2017.

In January 2019, Bank of Georgia opened an office in the centre of Tbilisi, which is dedicated to serve our Wealth Management clients. This coincides with the creation of a new brand identity for the Wealth Management, which is based on the virtues of both Georgia and the Bank itself. The country offers a number of advantages such as stability, a liberal tax system, innovative financial services, a growing economy and security to international investors. Bank of Georgia is a leading bank that delivers strong returns, constantly innovates and is known for reliability. Our strategic focus in Wealth Management is to turn it into a regional hub for private banking and extend its client base to nearby countries. A stable business environment in Georgia and Bank of Georgia's reputation and expertise make it a perfect bank for affluent individuals to do business with. Bank of Georgia is a digitally strong bank, but we always apply a tailor-made approach when the needs of our clients are concerned.

* The annual loan book growth target was reassessed from 15-20% to c.15% in June 2019.

2.2. Improvements

2.2.1. Advanced analytics

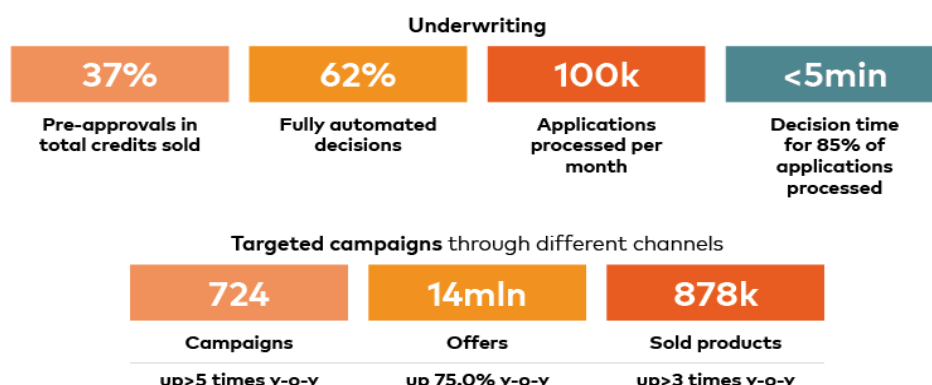
In addition to replacing a product-centric model with the client-centric approach, we have actively invested our resources in revamping credit management in Retail Banking. Namely, in 2017, we added machine learning tools to traditional statistics used before, and already in 2018, advanced analytics methods, such as client wallet size estimation and a probability of default prediction with machine learning algorithms, became business as usual. This enhanced our capabilities in predictive modelling, through which we aim to further optimise our credit, collections and campaign management in Retail Banking.

In 2018, we implemented new analytics tools to identify the best choices for the shadow limits and to predict customer churn. In order to gain a better insight into the behavioural propensities of our Retail Banking clients, we classified them on a loyalty scale based on the variables such as time span, frequency and monetary value of their engagement with Bank of Georgia. Client analysis through loyalty classification allows us to predict client relationships with the Bank and make specific steps to retain them and boost their satisfaction.

In 2018, automated decisions accounted for 75% of total consumer loan sales in Retail Banking and 59% of the sales were driven by active campaign management. A share of automated decisions in Retail Business Banking loan sales increased from 11% in 2017 to 47% in 2018 and 29% of the sales were driven by campaign management. In 2018, the campaigns resulted in a total of c.19.5 million actions through phone calls, messages and Next Best Offer (NBO).

The year 2018 was also marked by our first venture into Natural Language Processing (NLP). We tried our first high precision sentiment evaluation model using customer satisfaction data. In the future, we aim to use text analytics, an NLP technique, to categorise customer feedback into specific topics, analyse the feedback, extract critical trends from it and find the solutions.

Going forward, we also plan to enhance our NBO and make our customer service even more personalised. By harnessing big data and machine learning capabilities, we aim to offer our clients relevant products and services that are logically linked to their needs and lifestyle. We plan to build a recommendation system that self-develops and evolves around client characteristics and habits.



2.2.2. Digital banking experience

Bank of Georgia regards digital experience in modern banking as inherent to its own identity and strategy. We have actively invested in information technology solutions to offer our retail and corporate clients best-in-breed digital banking channels that help to make their everyday lives and businesses easier and successful. In order to remain relevant and up-to-date with today's ever increasing preferences in digital solutions, we observe the latest trends and practices, analyse potential novelties and quickly turn knowledge into the services our clients need.

Internet banking

In the first quarter of 2019, we released a brand new business internet banking platform (Business iBank) for our MSME and corporate clients, which comes with plenty of handy features designed to make its use an intuitive and smooth experience. Many of the existing features were redesigned, while a number of new ones were added. We focused our efforts on making the Business iBank even more useful for business transactions, accounting, payments, money transfers and administration.

Mobile banking

Since the Bank launched its mobile banking application (mBank) platform in 2017, we consistently boosted its capabilities and usefulness.

In 2018, we enriched our mBank with flexible tools that enable our clients to manage their accounts, loans and deposits. In addition, starting from 2018, our customers are also able to apply for a loan or prepay it via mBank. 26,098 loans were issued with a total value of GEL 39.4 million using the mobile banking application during 2018. Moreover, a new feature was added to mBank and our customers can now open or terminate a deposit via our mobile platform. Currently, we are in the process of building a personal finance manager (PFM) tool for mBank. We partnered with Strands to integrate their award-winning solution for PFM into our mBank.

Open banking strategy

In 2018, we introduced BOG Fintech – a new strategic direction established under the Open Banking Strategy. Open Banking offers new opportunities to innovators to create new technology-based financial services for customers. It opens up information technology infrastructure and new resources to fintechs so that they can introduce innovative services in partnership with the Bank.

In 2018, we transformed the delivery process of in-house information technology solutions. We aim to increase the efficiency and effectiveness of project delivery, better meet the requirements of the Banking Business and improve the quality of end-products.

Omni-channel experience

Currently, we are developing an omni-channel digital experience within Bank of Georgia's primary website www.bankofgeorgia.ge, which will be completely redesigned and revamped in order to make it comprehensive and useful. The updated website, which we will introduce in 2019, will be a one-stop-shop space for all products and services that Bank of Georgia offers. Importantly, the website will come with fully integrated internet banking platforms for both our retail and corporate clients. With a single login, a client will be able to navigate to any of the digital platforms he or she desires. Once logged in, a client will be able to easily apply for any product from the menu and since the client's data automatically flows from other digital channels, filling the application will be as easy and enjoyable as never before. To make the experience even more worthwhile, the website will offer product comparison pages, calculators, currency conversion widgets, GPS location, and more.

Internet bank (iBank)

Volume of transactions

2.0bln

+44.7% y-o-y

Number of transactions

5.9mln

-8.2% y-o-y

Number of users

295,226

+34.5% y-o-y

Mobile bank (mBank)

Volume of transactions

2.0bln

+186.1% y-o-y

Number of transactions

15.7mln

+146.9% y-o-y

Number of users

333.698

+88.3% y-o-y

In 2018, Bank of Georgia was awarded with a Consumer Digital Bank of Distinction Award from Global Finance in Central and Eastern Europe, for the second consecutive year.

2.2.3. Efficiency gains – optimisation

Project Lean

In 2018, Bank of Georgia launched project “Lean”, which aims to transform and optimise the operations in three areas of the Bank: service centres, processes and functions.

Transformation of the service centres has been carried out with the purpose of increasing the number of customers served and products sold to them. Currently, all of the flagship branches of the Bank have been transformed to become more productive and efficient in their services. We set up a queue management system to improve customer experience, increase client satisfaction and retention rates by offering speedier and higher quality services. As a result, 98% of the clients entering a transformed service centre are served, while the figure before the optimisation used to be 83%. We introduced frequently revised shorter-term key performance indicators for our bankers, which are aimed at boosting sales by increasing the number of clients served and products sold per banker ratios. As a result, the sales in transformed service centres increased by 20%. Client satisfaction also saw a positive trend having reached 90%, in line with our future target of 95%.

We have optimised the way we process mortgage applications in Retail Banking and loan applications in Corporate Investment Banking, and plan to transform the processes in other segments as well. In order to efficiently utilise the time and human resources needed to process mortgage applications and reduce the number of errors to a minimum, we introduced standard operating procedures and checklists. As a result, we decreased the number of errors by 50%.

In addition to applying new procedures, we also updated the flow of application processing, which now includes a Time to Yes concept and allows us to inform clients of the outcome of their application within an hour from its submission. Overall, our goal was to decrease the amount of time needed to process a mortgage application from 7.5 days to only 3 days. Currently, this number stands at four days.

In Corporate Investment Banking, we aim to halve the time needed to issue a corporate loan to 15 days. We have introduced an evaluation system, whereby by the end of each loan processing cycle the involved parties are encouraged to voice their feedback to each other. We have rearranged the roles and responsibilities within the teams, aiming to ultimately eliminate duplicated and scattered tasks. The launch of the new scheme in a trial mode revealed that the process cycle time can potentially be reduced by 50%, and the number of errors by 30%. CIB will start applying the new process in 2019.

In addition to transforming the processes in order to achieve a more efficient utilisation of resources, we have also optimised the functions in several departments and plan to work with others in the nearest future. We have improved the efficiency of task flows in the operations support unit and streamlined the processes in the cash and securities settlements unit. We have also reshuffled the functions in corporate lending, so that the corporate bankers focus increasingly more on sales and relationships with clients. Moreover, we freed SOLO branches from back office functions, which we instead centralised in the headquarters of the Bank. We are in the process of implementing the same changes in SME banking and in Wealth Management. In 2019, we plan to identify all the back office operations throughout Bank of Georgia that can be transferred to and centralised in the headquarters.

2.3. Key financial and non-financial indicators

Strong results driven by solid performance across all segments

The KPIs for 2018 reflect a continuing strong performance, demonstrating excellent customer franchise growth with stable margins, a strong balance sheet and strong profitability.

Profitability KPIs

Diversified revenue sources, a growing loan book, improved asset quality, efficient cost performance and fee income growth were the main drivers of the exceptional results in terms of profitability.

The substantial growth of the loan book and good cost management in both Retail and Corporate Banking businesses, stable individual product loan yields, stable cost of funds, and higher asset quality translated into 28.6% y-o-y increase in profit before non-recurring items and income tax in 2018 for the Group and 26.2% for the Bank. The resulting strong growth in interest and non-interest income translated into 15.2% y-o-y growth in revenue for the Group and 15.0% for the Bank. Our increasing focus on lending in the mortgage segment and to finer margin corporate and SME clients, has however led to a negative mix effect on overall loan yields and on the net interest margin, which was reduced by 60 basis points y-o-y in 2018 both for the Group and the Bank.

In 2019 and beyond, we will continue to focus on profitable earnings growth, to be driven by sustainable levels of customer lending growth without compromising asset quality, to increase the share of income from fee-generating operations and to enhance cost efficiencies.

Profit before non-recurring items and income tax
(GEL million)

The Group

476.2

+28.6% y-o-y

The Bank

455.0

+26.2% y-o-y

Profit before non-recurring items and income tax is calculated in accordance with IFRS and represents revenue and profit from associates, less operating expenses and cost of risk.

Return on average equity*

The Group

26.3%

+190 bps y-o-y

The Bank

24.8%

+210 bps y-o-y

Profit attributable to shareholders divided by monthly average total equity attributable to shareholders. Total equity attributable to shareholders is made up of share capital, additional paid-in capital, treasury shares, retained earnings and other reserves.

Efficiency KPIs

In 2018, operating expenses broadly kept pace with revenue growth, reflecting organic growth of our Retail Banking business and increase in administrative expenses. Express Banking, a technology-intensive remote banking channel, and our remote channels, such as mBank and iBank, are the main drivers of efficiency for our Banking Business. In 2018, we implemented "Agile Delivery" in our information technology arm, which aims at optimising the workflow and coordination processes and increasing end-product quality and usefulness. In 2018, the Bank introduced a "Lean" project, which has already started to improve back office procedures, and introduce end-to-end process optimisation in the mortgage business.

Cost to income ratio

The Group

35.9%

-160 bps y-o-y

The Bank

34.5%

-160 bps y-o-y

Operating expenses divided by revenue

Operating Leverage

The Group

4.9%

The Bank

5.1%

Operating leverage is measured as the percentage change in revenue less the percentage change in operating expenses

Growth KPIs

The 22.9% loan book growth for the Group and 23.4% for the Bank was driven by our Retail Banking business, which posted a 24.2% growth in the loan book in 2018. The Corporate Banking loan book increased by 19.6% in 2018, after delivering on the targets of loan portfolio risk de-concentration initiatives in 2017. We expect customer lending growth for the medium to long term to be comfortably within our c.15 expected growth range.

Net loan book growth

The Group

22.9%

The Bank

23.4%

Net loans to customers and finance lease receivables at the end of the year compared to the previous year

* 2018 results were adjusted for GEL 45.4mln Demerger-related costs, GEL 8.0mln Demerger-related corporate income tax gain, GEL 3.9mln former CEO termination costs net of income tax and GEL 30.3mln one-off impact of remeasurement of deferred tax balances.

Asset quality KPIs

Our asset quality improved in 2018, as a result of our prudent application of the Group's risk management policies, good lending discipline and the ongoing strength of the Georgian economy. Cost of credit risk ratio decreased from 2.3% in 2017 to 1.7% in 2018 both for the Bank and the Group. NPLs to gross loans improved from 3.9% as at 31 December 2017 to 3.3% at the end of 2018 for the Group and from 3.5% as at 31 December 2017 to 3.2% at the end of 2018 for the Bank. NPL coverage ratio went down in 2018 to 89.9% for the Bank and 90.7% for the Group.

Cost of Credit Risk

The Group

1.7%

-60 bps y-o-y

The Bank

1.7%

-60 bps y-o-y

Cost of credit risk ratio equals expected credit loss/impairment charge for loans to customers and finance lease receivables for the period divided by monthly average gross loans to customers and finance lease receivables over the same period.

NPLs to Gross Loans

The Group

3.3%

-60 bps y-o-y

The Bank

3.2%

-30 bps y-o-y

NPLs to Gross Loans* equals NPLs divided by Gross Loans to Customer and Finance Lease Receivables

Capital KPIs

In 2018, our Tier I Capital Adequacy ratio (NBG, Basel III) stood at 12.2%. The risk weighted assets increased by 23.4%, reflecting the increase in interest earning assets during the year. We continue to generate high levels of internal capital as a result of both high return on average equity, and the improved risk asset intensity of our lending growth. Over the medium term, we aim to maintain c.200 basis points for CET1 and Tier 1 capital ratios over the minimum regulatory requirements.

Tier 1 capital adequacy ratio, (NBG, Basel III)**

The Group

12.2%

The Bank

12.2%

NBG (Basel III) Tier I capital adequacy ratio equals Tier I capital divided by total risk weighted assets, both calculated in accordance with the requirements of the National Bank of Georgia instructions.

Leverage (times)

The Group

7.4

The Bank

6.9

Leverage (times) equals total liabilities divided by total equity

NBG (Basel III) Tier I capital adequacy ratio equals Tier I capital divided by total risk weighted assets, both calculated in accordance with the requirements of the National Bank of Georgia instructions.

Non-financial KPIs

The Bank tracks customer satisfaction with multiple survey channels and several key performance indicators on an ongoing basis, followed by an effective "close-the-loop" process. The Bank is responsive to the customer feedback which it collects on a daily basis and has been consistently working on integrating the customer experience in its processes. Going forward, we aim at improving these non-financial KPIs.

Net promotion scale (NPS)

The Bank

38.8%

NPS asks: on a scale of 0-10, how likely is it that you would recommend our Bank to a friend or a colleague? The responses are: 9 and 10 – are promoters; 7 and 8 – are neutral; 1 to 6 – are detractors. The final result, thus an NPS, equals to the percentage of the promoters minus the percentage of the detractors.

Customer satisfaction (CSAT)

The Bank

25.3%

CSAT asks: on a scale of 1-5, how satisfied are you with a particular channel or a parameter? The final result is the percentage of the respondents that reply with 5 from the total number of the respondents

* The gross loans and respective allowance for impairment are presented net-of expected credit loss (ECL) on contractually accrued interest income. These do not have an effect on the net loans to customers balance. Management believes that netted-off balances provide the best representation of the Group's loan portfolio position

** Tier 1 capital adequacy ratio at 31 December 2016 is presented in accordance with NBG Basel II guidelines.

2.4. Risk management

The Bank's and the Group's risk management is principally the same at the Standalone and Consolidated JSC Bank of Georgia level.

Each year, the Bank and the Group review the effectiveness of the risk management processes and internal control systems, with the assistance of the Audit and Risk Committees. This review covers all material systems, including financial, operational and compliance controls. The latest review covered the financial year to 31 December 2018. The Bank and the Group obtained assurance from management, external and Internal Auditors.

The Supervisory Board is able to conclude with reasonable assurance that the appropriate internal controls and risk management systems were maintained and operated effectively throughout 2018. The review did not identify any significant weaknesses or failings in the systems.

Although the Bank did not identify any significant weaknesses or failings, it continuously strives to improve its framework and focus on further mitigating the key risks, especially as they evolve.

Overview

Management believes that in order to have an effective risk management framework there needs to be a strong risk management culture within the Bank and the Group and for this purpose the risk management is ingrained in everyday business activities. The Bank seeks to create an environment where there is openness and transparency in how decisions are made and risks are managed and where business managers are accountable for the risk management and internal control processes associated with their activities. The Bank's culture also seeks to ensure that risk management is responsive, forward-looking and consistent.

The Group and the Bank has a comprehensive system of internal controls in place, designed to ensure that risks are mitigated and that the Group's and the Bank's objectives are attained. The Supervisory Board recognises its responsibility to present a fair, balanced and understandable assessment of the Group's and the Bank's position and prospects. It is accountable for reviewing and approving the effectiveness of internal controls operated by the Group and the Bank, including financial, operational and compliance controls, and risk management. The Supervisory Board recognises its responsibility in respect of the Group's and the Bank's risk management process and system of internal control, and, oversees the activities of external auditors and risk management function which have been delegated to the Audit and Corporate Governance and Risk Committees. The Audit and Corporate Governance and Risk Committees monitor internal control over operating and compliance risk through discussions with the Deputy General Director/Chief Risk Officer, Deputy General Director/Chief Financial Officer and the Head of AML and Compliance and other executive management on a quarterly basis. Any key issues identified are escalated to the Supervisory Board. The Supervisory Board also receives regular presentations directly from the head of each risk unit. Important risk and internal control issues are addressed in such presentations.

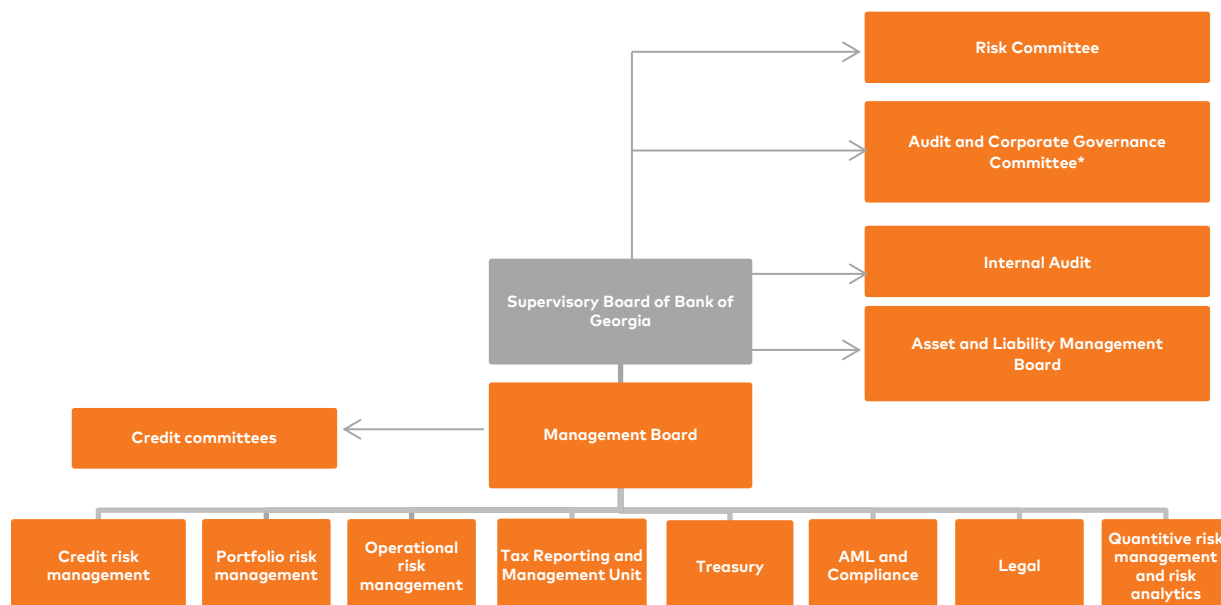
The main risks inherent in the Group's and the Bank's operations are credit risk, liquidity risk, market risk (including currency and interest rate risks), operational risk and legal risk. The following is a description of risk management policies and procedures in respect of those risks. Business risks such as changes in the environment, technology and industry are monitored through the Group's strategic planning process.

The Bank's risk management system is based on the principle of continually assessing risk throughout the life of any operation and includes such stages as:

- risk identification;
- qualitative and quantitative assessment of a particular risk;
- determination of an acceptable risk level;
- risk monitoring and mitigation;
- on-going monitoring and control allowing efficient adjustments in case of any changes in the conditions on which the preliminary risk assessment was made; and
- Analysis of the effectiveness of the risk management system.

Risk management bodies

The principal risk management bodies of the Group and the Bank are: the Supervisory Board, the Audit and Corporate Governance Committee*, the Risk Committee, the Management Board, the Internal Audit department, the Treasury, the Credit Committee, the Asset and Liability Management Committee (the "ALCO"), the AML and Compliance department and the Legal department.



Supervisory Board. The Supervisory Board is responsible for the Group's and the Bank's overall risk management approach and for approving risk strategies and principals and is ultimately responsible for identifying and controlling risks. It approves Credit Policies, which outline credit risk control and monitoring procedures and credit risk management systems and approves certain decisions which fall outside the scope of the respective authorities of the Credit Committees (including approvals of single borrower lending exposure exceeding US\$25.0 million). The Management Board presents a comprehensive credit risk report and market risk report to the Supervisory Board for its review on a quarterly basis.

Audit and Corporate Governance Committee. The Audit and Corporate Governance Committee has overall responsibility for monitoring the Group's and the Bank's financial reporting, internal control and assurance frameworks. It is responsible for fundamental financial risk issues and manages and monitors compliance of relevant financial risk management decisions with the risk management policy. The Audit and Corporate Governance Committee facilitates the activities of the Internal Audit department and the external auditors. The Internal Audit department also reviews AML policies and procedures and presents audit reports on AML to the Audit and Corporate Governance Committee on a quarterly basis. The Audit and Corporate Governance Committee is elected by the Supervisory Board and is usually comprised of the members of the Audit Committee of BoGG.

Management Board. The Management Board has overall responsibility for the Group's and the Bank's asset, liability and risk management activities, policies and procedures. In order to effectively implement the risk management system, the Management Board delegates individual risk management functions to each of the various decision-making and executive bodies within the Bank and the Group.

Risk Committee. The Risk Committee has overall responsibility for advising the Supervisory Board on the Group's and the Bank's overall risk appetite, tolerance and strategy, taking into account the current and prospective macroeconomic and financial environment. The Risk Committee oversees the risk exposures of the Bank and the Group and advises the Supervisory Board on risk strategy. The Risk

*In January 2019, Audit Committee of the Bank was transformed into the Audit and Corporate Governance Committee in accordance with NBG Corporate Governance Code.

Committee regularly reviews and approves the parameters and methodology used by the Bank to assess risk and reviews the Bank's capability to identify and manage new risk types. The Risk Committee also sets standards for accurate and timely monitoring of large exposures and certain risk types of critical importance, including, but not limited to, credit risk, market risk and operational risk.

Internal Audit department. Internal Audit department is responsible for the regular review/audit of the Group's and the Bank's operations, activities, systems and processes, in order to evaluate and provide reasonable, independent and objective assurance and consulting services designed to add value and improve the Group's and the Bank's operations.

Internal Audit department is independent of the Management Board. The Head of Internal Audit department is appointed by the Supervisory Board and reports directly to the Audit and Corporate Governance Committee. Internal Audit department discusses the outcomes of all assessments with the Management Board, and reports its findings and recommendations to the Audit and Corporate Governance Committee.

The Internal Audit department's scope of work is to determine whether overall risk management framework, internal control and corporate governance processes, as designed and represented by the Management Board, are adequate and functioning in a manner to ensure:

- material risks - including strategic, credit, compliance market, liquidity, reputational and operational risks - are appropriately identified, measured, assessed and managed across the Bank, including its outsourced activities;
- interaction between the various governance and risk management groups occurs efficiently and effectively;
- material financial, management and operational reporting is accurate, reliable and timely;
- the Group's, the Bank's and its employees' conduct is of high integrity and their actions are in compliance with the Group's and the Bank's policies, standards, procedures, as well as applicable laws and regulations;
- resources are acquired economically, used efficiently, and protected adequately;
- programmes, plans and objectives are achieved in line with predetermined expectations; and
- significant legislative or regulatory issues impacting the organization are recognised and addressed timely and properly.

In order to fulfil its function, the Bank's Internal Audit department has unrestricted access to all of the Bank's records, property and personnel.

Treasury. Treasury is responsible for managing the Bank's assets and liabilities and its overall financial structure and is also primarily responsible for managing funding and liquidity risks of the Bank.

Credit Committee tiers of subcommittees for Retail and Corporate Banking loans

	Subcommittee Chair	Approval limit for Corporate Banking loans (US\$)
Tier I	Risk Manager of the relevant Credit Risk department	Less than US\$ 2.0 million
Tier II	Deputy CRO/Head of the Credit Risk department	Between US\$ 2.0 million and US\$ 10.0 million
Tier III	CEO/CRO	Greater than US\$ 10.0 million
	Subcommittee Chair	Approval limit for Retail Banking loans (US\$)
Tier I	Risk Manager of the relevant Credit Risk Management unit	Less than US\$ 200,000
Tier II	Head of the relevant Credit Risk Management unit	Between US\$ 200,000 and US\$ 500,000
Tier III	Deputy CRO	Between US\$ 500,000 and US\$ 2.0 million
Tier IV	CEO/CRO	Greater than US\$ 2.0 million

Credit Committee. The Bank has five credit committees (together, the "Credit Committees"), each responsible for supervising and managing the Bank's credit risk in respect of retail and investment (wealth) management clients, micro loans, SME loans, corporate loans and counterparty loans. The committees are: the Retail Banking Committee, the Micro Loans Credit Committee, the SME Loans Credit Committee, the Corporate Banking Credit Committee and the Financial and Governmental Counterparty Risk Management Committee ("FGCRMC"). FGCRMC manages, monitors and controls counterparty risk in relation to financial and governmental counterparties of the Bank. Each Credit Committee approves individual loan transactions. The Credit Committees set counterparty limits by the use of a credit risk classification and scoring system and approve individual transactions. The credit quality review process is continuous and provides early identification of possible changes in the creditworthiness of customers, including regular collateral revaluations, potential losses and corrective actions needed to reduce risk, which may include obtaining additional collateral in accordance with underlying loan agreements. In 2016 and 2017, the Group increased its NPL coverage ratio (to 91.4% as of the end of 2017 from 85.0% as of the end of 2016). As of 31 December 2018, the Group's NPL coverage was 92.3 %. The Group continuously monitors market conditions and reviews market changes, and it also performs stress and scenario testing to test its financial position under adverse economic conditions.

Each Credit Committee is comprised of tiers of subcommittees. The FGCRMC consists of two tiers of subcommittees. The Committee consists of six members - Deputy General Director, Chief Risk Officer ("CRO")/ Deputy General Director, Chief Financial Officer/ Deputy General Director, Corporate Banking/ Head of Quantitative Risk Management department, Head of Treasury and Head of Trade Finance. A majority of votes is enough for approval. If the potential exposure exceeds US\$10.0 million, then the decision is deferred to the ALCO. The Credit Committee for retail loans comprises four tiers of subcommittees (for risk management purposes, loans for investment (wealth) management clients are classified as retail loans), for micro loans - one tier and for SME loans three tiers of subcommittees. Since 2017, micro loans and SME loan applications of less than US\$1.0 million are approved by credit risk managers of relevant Credit Risk department. The SME loans of more than US\$1.0 million are approved by the Head of SME Credit Risk Analysis unit. The Credit Committee for corporate loans consists of three tiers of subcommittees. Participation of the General Director is required for exposures exceeding US\$10.0 million. All exposures to a single group of borrowers over US\$25.0 million must be approved by the Supervisory Board. Lower tier subcommittees meet on a daily basis, whereas higher tier ones typically meet three to four times a week. Each of the subcommittees of the Credit Committees makes its decisions by a majority vote of its respective members.

The Problem Assets Committee is chaired by one of the following: the Head of the Problem Loan Management department (1st level pertains to loans of up to GEL 250,000), the Bank's Deputy General Director, Operations (2nd level pertains to the loans in the range of GEL 250,000-500,000) and the Bank's Deputy General Director, the CRO (3rd level pertains to the loans above GEL 500,000). The Problem Loan Management department manages the Bank's exposures to problem loans and reports to the Deputy General Director, Operations.

The Corporate Recovery Committee is chaired by the Deputy General Director, the CRO and is responsible for monitoring all of the Bank's exposures to loans that managed by the Corporate Recovery department. The Corporate Recovery department reports to the Deputy General Director, Corporate Banking.

Asset and Liability Management Committee. The ALCO is the core risk management body that establishes policies and guidelines with respect to capital adequacy, market risks and respective limits, funding liquidity risk and respective limits, interest rate and prepayment risks and respective limits, money market general terms and credit exposure limits. ALCO designs and implements respective risk management and stress testing models in practice and regularly monitors compliance with the pre-set risk limits, and approves treasury deals with nonstandard terms. Specifically, ALCO:

- sets money-market credit exposure/lending limits;
- sets open currency position limits with respect to overnight and intraday positions;
- establishes stop-loss limits for foreign currency operations and securities;
- monitors compliance with the established risk management models for foreign exchange risk, interest rate risk and funding liquidity risk;
- sets ranges of interest rates for different maturities at which the Bank may place its liquid assets and attracts funding; and
- reviews different stress tests and capital adequacy models prepared by the Finance department and FGCRMC.

The ALCO is chaired by the General Director and meets at any time deemed necessary, with decisions made by a majority vote of its members. ALCO members include the General Director, Deputy General

Director/ Chief Financial Officer, Deputy General Director/ CRO, Deputy General Director/ Corporate Banking, Deputy General Director/ Retail Banking, Deputy General Director/ Solo and SME, Deputy General Director/ Operations, the Head of the Treasury department and the Head of the Finance department. The ALCO reviews financial reports and indices including the Bank's limits/ratios, balance sheet, statement of operations, maturity gap, interest rate gap, currency gap, foreign exchange risk, interest rate risk and funding liquidity risk reports, total cash flow analysis, customer cash flow analysis and concentration risk analysis, for the past periods as well as future projections and forecasts, other financial analysis and further growth projections on a monthly basis.

Regulatory capital requirements in Georgia are set by the NBG and are applied to the Bank on a stand-alone basis. The NBG requires the Bank to maintain minimum capital adequacy ratios computed based on the Bank's standalone special purpose financial statements prepared in accordance with NBG regulations and pronouncements.

In order to transition to the Basel III framework, the NBG introduced new capital adequacy requirements since December 2017, which are phased-in on different levels of capital over the four year period through 31 December 2021. As a result of these changes, the Bank became subject to the following minimum capital requirements as at 31 December 2018: Common Equity Tier 1 ratio of 9.5%, Tier 1 ratio of 11.4%, and Total Capital ratio of 15.9%. At 31 December 2018, the Bank's Common Equity Tier 1 and Tier 1 ratios were 12.2%, while the Total Capital ratio was 16.6%. Transition to Basel III is not expected to affect the Bank's growth prospects or its ability to maintain dividend distributions within the existing dividend policy pay-out range.

The ALCO is the key governing body for the capital adequacy management as well as for the respective risks identification and management. The ALCO establishes limits and reviews actual performance over those limits for NBG Basel II/III capital adequacy regulations. The Finance department is in charge of regular monthly monitoring of and reporting over NBG Basel II/III capital adequacy compliance with original pronouncements, as well as with ALCO policies. Capital adequacy management is an integral part of the Bank's monthly reporting, as well as the Bank's annual and semi-annual budget approval and budget review processes. The Finance department prepares NBG Basel II/III capital adequacy actual reports as well as forecasts and budgets and different stress scenarios, while the ALCO and the Management Board regularly review them, identify risks, issues recommendations and, if applicable, propose action plans.

Anti-Money Laundering (AML) and Compliance. The Bank's AML and Compliance department is responsible for the implementation of the Bank's AML programme (including the development of AML policies and procedures, transaction monitoring and reporting, and employee training) throughout the Bank and its subsidiaries. The AML programme is based on recommendations, directives and requirements of international organisations, including FATF/Basel, the European Parliament, the US Department of Treasury on sanctions programs, as well as local regulations. The Bank's Internal Audit department makes annual assessments of the Bank's AML systems and controls and provides independent assurance of internal controls.

The Bank has adopted a risk-based approach towards money laundering and terrorist financing risks, including a general AML policy, a customer acceptance policy and financial sanctions compliance policy. The Bank's riskbased approach means that it applies enhanced due diligence towards money laundering and terrorist financing risks, it determines high risk products, customers, services and jurisdictions.

The Bank is obliged to notify the Financial Monitoring Service of Georgia (the "FMS") of all transactions that are subject to monitoring in accordance with Georgian legislation. These reports are currently filed in electronic form in an offline mode by the AML and Compliance department. The reporting process is fully automated and is supported by a special software application. Furthermore, the Bank operates special AML software, which meets industry requirements. The programme allows fully-automated monitoring of all transactions against every sanctions list, as well as debarred and banned individuals and organisations as identified by OFAC, the EU, the UN and similar bodies. In pursuance of identifying suspicious transactions, the AML and Compliance department has implemented a centralised solution that links transactions, accounts and customers so that the Bank can see the enterprise-wide risk associated with each customer.

Legal department. The Legal department's principal purposes are to ensure that the Bank's activities conform to applicable legislation and to minimise losses from the materialisation of legal risks. The Legal department is responsible for the application and development of mechanisms for identifying legal risks in the Bank's activities in a timely manner, the investigation of the Bank's activities in order to identify any legal risks, the planning and implementation of all necessary actions for the elimination of identified legal risks, participation in legal proceedings on behalf of the Bank, where necessary, and the investigation of possibilities for increasing the effectiveness of the Bank's legal documentation and

its implementation in the Bank's daily activities. The Legal department is also responsible for providing legal support to structural units of the Bank and/or its subsidiaries.

Bodies implementing the risk management system

The Bank's risk management system is implemented by the Bank's Credit Risk department, Quantitative Risk Management and Risk Analytics department, Treasury, Operational Risk Management, Legal, AML and Compliance and Security departments, Finance department and other departments. The Credit Risk, Quantitative Risk Management and Risk Analytics, Portfolio Risk Management and Operational Risk Management departments report to the Bank's Deputy General Director, Chief Risk Officer and the Legal department is under supervision of the Bank's General Counsel, who directly reports to the Bank's General Director. The Finance department and the Treasury department report to the Bank's Deputy General Director, Chief Financial Officer. The AML and Compliance department reports to the Bank's Deputy General Director, Operations.

The Quantitative Risk Management and Risk Analytics department, in coordination with the Treasury, implements the Bank's market risk policies by ensuring compliance with established open currency position limits, counterparty limits, VAR limits on possible losses and the interest rate policy set by the ALCO.

The Treasury department manages foreign currency exchange, money market, securities portfolio and derivatives operations and monitors compliance with the limits set by the ALCO for these operations. The Treasury department is also responsible for management of short-term liquidity and treasury cash flow and monitors the volumes of cash in the Bank's ATMs and at its service centres.

The Credit Risk department manages credit risks with respect to particular borrowers and assesses overall loan portfolio risks. It is responsible for ensuring compliance with the Bank's Credit Policies and management of the quality of the Bank's loan portfolio.

The Portfolio Risk Management department manages and assesses credit risk with respect to the overall loan portfolio and is responsible for providing recommendations on the improvement of loan portfolio quality to minimise credit losses. It develops the Bank's portfolio quality control models/methods and ensures compliance with the Bank's Credit Policies and established limits.

The Operational Risk Management department identifies and assesses operational risk within the Bank's processes and operations. It also detects critical risk areas or groups of operations with an increased risk level and develops internal control procedures to address these risks, through (among other things) business-process redesign schemes, including document circulation, information streams, distribution of functions, permissions and responsibility.

The Legal department monitors all changes in relevant laws and regulations, and ensures that those changes are properly reflected in the Bank's procedures, instructions, manuals, templates and other relevant documentation. It also disseminates information on legislative changes to all relevant departments within the Bank. The Legal department participates in drafting laws and regulatory documents upon request of legislators and regulators, certain associations and other professional bodies.

The Tax Reporting and Tax Risks Management unit focuses on the Bank's relationship with the tax authorities, provides practical advice and monitors tax compliance across the Group.

Each of these departments is provided with policies and/or manuals that are approved by the Bank's Management

BoGG Board and/or the Supervisory Board (as required). The manuals and policies include comprehensive guidance for each stage of a transaction, including, but not limited to, manuals outlining asset and liability management policies, foreign exchange operations procedures, fixed income investment guidelines, Retail Banking operations procedures, the deposit policy and Credit Policies.

Risk measurement and reporting. The Bank measures risk using a method which reflects both the expected loss likely to arise in normal circumstances and unexpected losses, which are an estimate of the ultimate actual loss based on different forecasting models. These models use probabilities derived from historical experience, adjusted from time to time to reflect the economic environment. The Bank also models scenarios simulating the impact of extreme events.

Monitoring and controlling of risks is primarily performed based on limits established by the Bank. These limits reflect the business strategy and market environment of the Bank, as well as the level of risk that it is willing to accept, with additional emphasis on selected industries. The Bank also conducts ongoing monitoring and control, allowing efficient adjustments in case of any unexpected changes in the conditions on which the preliminary risk assessment was made. In addition, the Bank monitors and

measures overall risk-bearing capacity in relation to aggregate risk exposure across all risk types and activities.

The Bank maintains a management reporting system which requires the Credit Risk, Quantitative Risk Management and Risk Analytics, Portfolio Risk Management, Finance and Treasury departments to prepare certain reports on a daily and monthly basis. On a daily basis, a statement of operations, balance sheet and treasury report (which includes the Bank's open foreign exchange positions, cash flows, limits and balances on correspondent accounts with other banks) and confirmation that there has been compliance with mandatory financial ratios must be provided by each department. On a monthly basis, a report on the structural liquidity gap, a report on interest rate risk, and financial statements are produced, and these are summarised in a quarterly report to the Bank's Supervisory Board and to the Risk Committee containing analysis of the Bank's performance against its budget. Information compiled from all the businesses is examined and processed in order to analyse, control and identify emerging risks. This information is presented and explained to the Management Board and the head of each business division. The report includes aggregate credit exposure, liquidity ratios and risk profile changes. The Bank's Management Board assesses the appropriateness of the allowance for credit losses on a monthly basis. The Management Board and the Supervisory Board receive a comprehensive risk report once a quarter which is designed to provide all the necessary information to assess and draw conclusions on the Bank's risk exposure.

Specifically tailored risk reports are prepared and distributed to all levels throughout the Bank in order to ensure that all business divisions have access to extensive, relevant and up-to-date information. A daily briefing is given to the Bank's Management Board and all other relevant employees of the Bank on the utilisation of market limits, proprietary investments and liquidity, as well as any other risk developments.

Risk mitigation and excessive risk concentration

As part of its overall risk management, the Bank uses derivatives and other instruments to manage exposures resulting from changes in interest rates, foreign currencies, credit risks, and exposures arising from forward transactions. While these derivatives are intended for hedging, they do not qualify for hedge accounting.

The Bank actively uses collateral to reduce its credit risks.

In order to avoid excessive concentrations of risks, the Bank focuses on maintaining a diversified portfolio. Identified concentrations of credit risks are controlled and managed accordingly. Concentrations arise when a number of counterparties, or related shareholders, are engaged in similar business activities, or activities in the same geographic region, or have similar economic features that would cause their ability to meet contractual obligations to be similarly affected by changes in economic, political or other conditions. Concentrations also involve combined, aggregate exposures of large and significant credits compared to the total outstanding balance of the respective financial instrument(s).

Concentrations indicate the relative sensitivity of the Bank's performance to developments affecting a particular industry or geographical location. Identified concentrations of credit risks are controlled and managed accordingly.

Management of main risks

Credit risk

Definition: Credit risk is the risk that a borrower or counterparty will be unable to pay amounts in full or in part when due. Credit risk arises mainly in the context of the Bank's lending activities.

Mitigation: The general principles of the Bank's credit policy are outlined in the Credit Policies. The Credit Policies also outline credit risk control and monitoring procedures and the Bank's credit risk management systems. The Credit Policies are reviewed annually or more frequently, if necessary. As a result of these reviews, new loan restructuring tools are introduced. The Bank also uses the NBG's provisioning methodology in order to comply with NBG requirements.

The Bank manages its credit risk by placing limits on the amount of risk accepted with respect to individual corporate borrowers or groups of related borrowers, liability of insurance companies, types of banking operations and by complying with the exposure limits established by the NBG. The Bank also mitigates its

credit risk by obtaining collateral and using other security arrangements. The Bank monitors the market value of collateral, requests additional collateral in accordance with the underlying agreement and monitors the market value of collateral obtained during its review of the adequacy of the allowance for

ELC/impairment losses. The exposure to financial institutions is managed by limits covering on and off-balance sheet exposures and by settlement limits with respect to trading transactions such as foreign exchange contracts.

The Credit Committees approve individual transactions and the Credit Risk department establishes credit risk categories and the provisioning rates, which are set as per the provisioning methodology. The Bank's Deputy General Director, Chief Risk Officer, the Credit Risk department and the Portfolio Risk Management department review the credit quality of the portfolio and set provisioning rates, in consultation with the Bank's General Director and Deputy General Director, Chief Financial Officer, on a monthly basis.

The Bank's credit quality review process provides early identification of possible changes in the creditworthiness of counterparties, including regular collateral revaluations. Counterparty limits are established by the use of a credit risk classification system, which assigns a risk rating to each counterparty. Risk ratings are subject to regular revision. The credit quality review process allows the Bank to assess the potential loss as a result of the risks to which it is exposed and to take corrective action. The Bank makes available to its customers guarantees/letters of credit, which may require that the Bank makes payments on their behalf. Such payments are collected from customers based on the terms of the guarantee/letter of credit. They expose the Bank to similar risks to loans and these are mitigated by the same control processes and policies.

Loan approval procedures

The procedures for approving loans, monitoring loan quality and for extending, refinancing and/or restructuring existing loans are set out in the Bank's Credit Policies that are approved by the Supervisory Board and/or the Management Board of the Bank. The Credit Committees approve individual transactions (refer to page 15). Participation of the General Director is required for exposures exceeding US\$10.0 million. All exposures to a single group of borrowers over US\$25.0 million must be approved by the Supervisory Board.

The Bank evaluates Corporate Banking clients on the basis of their financial condition, credit history, business operations, market position, management, level of shareholder support, proposed business and financing plan and on the quality of the collateral offered. The appropriate level of the relevant Credit Committee is responsible for making the decision for loan approval based on credit memorandum and, where appropriate, the Credit Risk Manager's report.

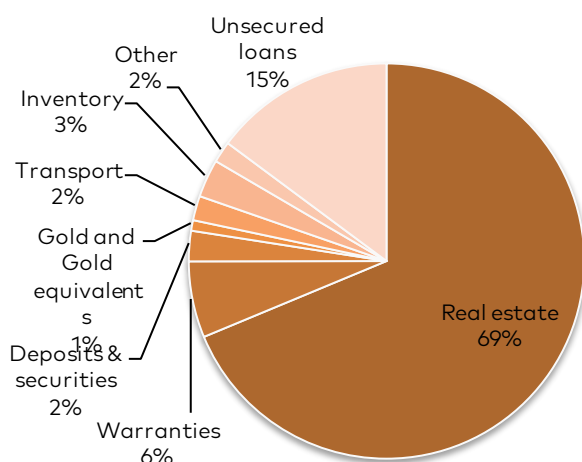
The loan approval procedures for Retail Banking loans depend on the type of retail lending products. Applications for consumer loans, including credit cards and auto loans up to GEL 50,000 are approved by the scoring system. Applications for mortgage loans of Retail Banking clients are completed by the Mortgage Loan Officer and submitted to the Credit Risk Manager, who evaluate the credit risks and determine the amount, terms and conditions of the loan, which must be approved at the appropriate level of the Credit Committee. In the case of micro financing loans and SME loans of less than US\$ 1.0 million, loan officers evaluate loan applications, prepare a project analysis and submit proposals to the relevant Credit Risk Manager, who makes the final decision. Loans of more than US\$ 1.0 million to SMEs are approved by the Head of SME Credit Risk Analysis unit.

Collateral

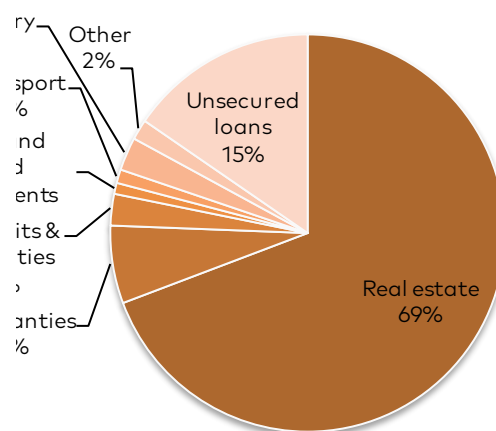
The Bank typically requires credit support or collateral as security for the loans and credit facilities that it grants. The main forms of credit support are guarantees and rights to claim amounts on the borrower's current account with the Bank or other assets. The main forms of collateral for corporate lending are charges over real estate properties, equipment, inventory and trade receivables and the main form of collateral for retail lending is a mortgage over residential property. In the case of corporate loans, the Bank usually requires a personal guarantee (surety) from the borrower's shareholders. Under the Bank's internal guidelines, collateral should be provided (where it is required) to cover outstanding liabilities during the entire duration of a transaction. As of 31 December 2018, 86.1% of the loan portfolio was collateralised. An evaluation report of the proposed collateral is prepared by the Asset Evaluation department or by the third party asset appraisal company and submitted to the appropriate Credit Committee, together with the loan application and Credit Risk Manager's report. When evaluating collateral, the Bank discounts the market value of the assets to reflect the liquidation value of the collateral.

Below is presented the credit risk concentration per respective mitigation instruments, which shows that the Bank is well secured mostly by real estate, followed by warranties, movable property, deposits and securities:

The Group as at 31 December 2018



The Bank as at 31 December 2018



Measurement

Exposure and limits are subject to annual or more frequent review. The Bank's compliance with credit risk exposure limits is monitored by the Credit Risk department on a continuous basis. The allowance is based on the Expected Credit Loss (ECL) associated with the probability of default in the next 12 months, unless there has been a significant increase in credit risk since the loan origination, in which case the allowance is based on the ECL over the life of the asset. The allowance for credit losses is based on forward-looking information, which takes into consideration past events, current conditions and forecasts of future economic conditions. The Bank establishes the ECL of financial assets on a collective basis and on an individual basis when a financial asset or group of financial assets is impaired. The Bank creates the ECL by reference to the particular borrower's financial condition, the number of days the relevant loan is overdue, changes in credit risk since loan origination, any forecasts for adverse changes in commercial, financial or economic conditions affecting the creditworthiness of the borrower and other qualitative indicators, such as external market or general economic conditions. If in a subsequent period the amount of the ECL decreases the previously recognised loss is reversed by an adjusted ECL account. The determination of ECL is based on an analysis of the assets at risk and reflects the amount which, in the judgement of the Bank's Management Board, is adequate to provide for expected losses considering forward-looking information.

Provisions are made against gross loan amounts and accrued interest. Under the Bank's internal loan loss allowance methodology, which is based upon IFRS requirements, the Bank categorises its loan portfolio into significant and non-significant loans. Significant loans are defined as loans in excess of US\$ 1.0 million and non-significant loans are defined as loans below US\$ 1.0 million. The Credit Risk department makes an individual assessment of all defaulted significant loans. Non-defaulted significant loans are given a collective assessment rate. For the purposes of provisioning, all loans are divided into different groups (such as mortgage, consumer, micro loans).

In 2004, the Bank, jointly with certain other Georgian banks and with the Creditinfo International GmbH, an international holding of credit information bureaus and a provider of credit information solutions, established Credit Information Bureau Creditinfo Georgia JSC (the "Creditinfo") to serve as a centralised credit bureau in Georgia. Most Georgian banks have shared negative customer information since July 2005. Since 2007, they also share and contribute positive and negative customer credit information to Creditinfo.

Effective 1 January 2018, loans up to US\$ 1.0 million secured by real estate are subject to a write-off once overdue for more than 1,460 days. Unsecured loans and loans secured by collateral other than real estate are subject to a write-off once overdue for more than 150 days. Corporate loans and loans above US\$ 1.0 million, secured by real estate, may be written off following an assessment by the Bank's Deputy General Director, Chief Risk Officer and the Credit Risk department.

The Group has completed its IFRS 9 implementation programme and adopted IFRS 9 Financial Instruments from 1 January 2018. There were no material changes in credit risk management practice at the Group as a consequence of IFRS 9 application.

For retail and micro loans, the Group uses external ratings provided by Credit Bureau.

The Group's treasury, trading and interbank relationships and counterparties comprise financial services institutions, banks and broker-dealers. For these, where external ratings provided by rating agencies are available the Group credit risk department uses such external ratings. For those where external ratings are not available internal ratings are assigned.

Liquidity risk

Definition: Liquidity risk is the risk that the Bank will be unable to meet its payment obligations when they fall due under normal and stress circumstances.

Monitoring: Liquidity risk is managed through the ALCO-approved liquidity framework. Treasury manages liquidity on a daily basis. In order to manage liquidity risk, it performs daily monitoring of future expected cash flows on customers' and banking operations, which is a part of the assets/liabilities management process. The Finance department prepares and submits monthly reports to the ALCO. The ALCO monitors the proportion of maturing funds available to meet deposit withdrawals and the amounts of interbank and other borrowing facilities that should be in place to cover withdrawals at unexpected levels of demand.

The liquidity risk management framework models the ability of the Bank to meet its payment obligations under both normal conditions and extreme circumstances. The Bank has developed a model based on the Basel III liquidity guidelines. This approach is designed to ensure that the funding framework is sufficiently flexible to secure liquidity under a wide range of market conditions. The liquidity management framework is reviewed from time to time to ensure it is appropriate to the Bank's current and planned activities. Such review encompasses the funding scenarios, wholesale funding capacity, limit determination and minimum holdings of liquid assets. The liquidity framework is reviewed by the ALCO prior to approval by the Bank's Management Board.

The Treasury and Funding departments also undertake an annual funding review that outlines the current funding strategy for the coming year. This review encompasses trends in global debt markets, funding alternatives, peer analysis, estimation of the Bank's upcoming funding requirements, estimated market funding capacity and a funding risk analysis. The annual funding plan is reviewed by the Bank's Management Board and approved by the Bank's Supervisory Board as part of the annual budget. The Funding and Treasury departments also review, from time to time, different funding options and assess the refinancing risks of such options.

Mitigation: The Bank's capability to discharge its liabilities is dependent on its ability to realise an equivalent amount of assets within the same period of time. The Bank maintains a portfolio of highly marketable and diverse assets that it believes can be easily liquidated in the event of an unforeseen interruption of cash flow. It also has committed lines of credit that it can access to meet its liquidity needs. Such lines of credit are available through the NBG's refinancing facility. In addition, the Bank maintains a cash deposit (obligatory reserve) with the NBG, the amount of which depends on the level of customer funds attracted. As of 31 December 2018, in line with the NBG's requirements, 25% of customer deposits in foreign currencies were set aside as minimum reserves. In addition, the Bank maintains a minimum average balance of 5% of its customers' deposits in Georgian Lari on its correspondent account at the NBG. For wholesale funding and Certificates of Deposits, the NBG requires the Bank to set aside 25% of its unsubordinated foreign currency wholesale funding for borrowings with a remaining maturity of less than one year (which will be gradually increased to 30% by the end of May 2019, as announced by the NBG on 13 March 2019), 10% for borrowings with a remaining maturity of one to two years (which will be gradually increased to 15% by the end of May 2019, as announced by the NBG on 13 March 2019) and 5% of its unsubordinated Georgian Lari wholesale funding for borrowings with a remaining maturity of less than one year. There is no minimum reserves requirement for Georgian Lari Certificates of Deposits.

Funding: In the Georgian marketplace, the majority of working capital loans are short-term and granted with the expectation of renewal at maturity. As such, the ultimate maturity of assets may be different from the analysis presented elsewhere. In addition, the maturity gap analysis does not reflect the historical stability of current accounts.

The Bank's principal sources of liquidity are as follows:

- deposits;
- borrowings from international credit institutions;

- inter-bank deposit agreements;
- debt issuances;
- proceeds from sale of securities;
- principal repayments on loans;
- interest income; and
- fee and commission income.

Market risk

Definition: The Bank is exposed to market risk (including currency exchange rate risk and interest rate risk), which is the risk that the fair value or future cash flows of financial instruments will fluctuate due to changes in market variables. Market risk exposure arises from mismatches of maturity and currencies between the assets and liabilities, all of which are exposed to market fluctuations.

Mitigation: The general principles of the Bank's market risk management policy are set by the ALCO. The Bank aims to limit and reduce the amount of possible losses on open market positions which may be incurred by the Bank due to negative changes in currency exchange rates and interest rates. The Bank classifies exposures to market risk into either trading or non-trading positions. Trading and non-trading positions are managed and monitored using different sensitivity analyses. In order to address these risks, the ALCO specifically establishes Value at Risk (VAR) limits on possible losses for each type of operation (currently the VAR limit is set for foreign currency exchange operations and counterparty risk) and the Quantitative Risk Management and Risk Analytics department monitors compliance with such limits.

Currency exchange rate risk: Currency exchange rate risk is the risk that the value of a financial instrument will fluctuate due to changes in foreign currency exchange rates. The Bank is exposed to the effects of fluctuation in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position. The Bank's currency risk is calculated as an aggregate of open positions and is controlled by setting a VAR calculation (established by the ALCO) with respect to the Bank's currency basket.

The Bank uses the historical simulation method based on 400-business-day statistical data. Its open currency positions are managed by the Treasury department on a day-to-day basis and are monitored by the Quantitative Risk Management and Risk Analytics department. The ALCO sets open currency position limits with respect to both overnight and intra-day positions and stop-loss limits. Currently, the Bank's proprietary trading position is limited by the ALCO to a maximum of 10% of the Bank's total regulatory capital as defined by NBG. The open currency position is also limited by the ALCO to an annual VAR limit of GEL 50 million with a 98.0% "tolerance threshold".

The ALCO limits are more conservative than NBG requirements, which allow banks to keep open positions of up to 20.0% of regulatory capital. The Bank also applies sensitivity stress tests to its open currency positions to estimate any potential negative impact on its net assets and earnings.

Interest rate risk: The Bank has exposure to interest rate risk as a result of lending at fixed and floating interest rates in amounts and for periods which differ from those of term borrowings at fixed and floating interest rates. Interest margins on assets and liabilities having different maturities may increase or decrease as a result of changes in market interest rates.

Similarly to other Georgian banks, the majority of the Bank's assets and deposits have fixed interest rates. In order to minimise interest rate risk, the Bank monitors its interest rate (re-pricing) gap and maintains an interest rate margin (net interest income before impairment of interest-earning assets divided by average interest-earning assets) sufficient to cover operational expenses and risk premium. Within limits approved by the Bank's Supervisory Board, the ALCO approves ranges of interest rates for different maturities at which the Bank may place assets and attract liabilities. The Quantitative Risk Management and Risk Analytics department analyses duration gap and capital sensitivity to interest rate changes. Interest rate risk levels for each currency are monitored by Finance, Treasury and Quantitative Risk Management and Risk Analytics.

Prepayment risk: The Bank is also subject to prepayment risk, which is the risk that the Bank will incur a financial loss because its customers and counterparties repay or request repayment earlier than expected, such as fixed rate mortgages when interest rates fall. The Bank reviews the prior history of early repayments by calculating the weighted average effective rate of early repayments across each credit product, individually, applying these historical rates to the outstanding carrying amount of each loan product as of the reporting date and then multiplying the product by the weighted average effective annual interest rates for each product. This allows the Bank to calculate the expected amount of unforeseen losses in the case of early repayments.

Operational risk

Definition: Operational risk is the risk of loss arising from systems failure, human error, fraud or external events. When controls fail to perform, operational risks can cause damage to reputation, have legal or regulatory implications, or lead to financial loss. The Bank cannot expect to eliminate all operational risks, but through a risk management and integrated control framework and by monitoring and responding to potential risks, the Bank aims to manage the risks.

Mitigation: The Bank manages its operational risks by establishing, monitoring and continuously improving its policies and procedures relating to the various aspects of the Bank's cash, payments, accounting, trading and core processing operations and data back-up and disaster recovery arrangements. The Bank has elaborated a framework, which is in compliance with normative acts defined by Georgian legislation and international standards. Regular review of and amendments to the policy are performed by the Management Board and overseen by the Risk Committee, which are also responsible for setting an overall risk appetite.

The Operational Risk Management department is responsible for development of policies, processes and procedures for managing operational risks in all products, activities, processes and systems, consistently implementing an operational risk framework throughout the Bank. The department is responsible for the identification and assessment of operational risks, detecting critical risk areas or groups of operations with an increased risk level, developing escalation processes, considering business recommendations and mitigation action plans.

The Operational Risk Management Committee is responsible for setting and overseeing qualitative and quantitative parameters of operational risk appetite and tolerance.

Operational risks are identified and assessed by using several methodologies, including: internal loss database collection and analysis, scenario analysis, Risk and Control Self-Assessment (RCSA), new products assessment, and Key Risk Indicators (KRIs) analysis. To mitigate the impact of operational risk, the Bank applies approaches, including the implementation of control elements in a business process, segregation of duties, access, authorisation and reconciliation procedures, and development of preventive control tools within operating systems.

To ensure that adequate risk management competency levels are achieved and maintained, the Bank provides regular staff education and training courses as part of the risk management process. Specific risk management training sessions are held on an annual basis aimed at providing an overview of the risk management framework.

The Head of Operational Risk Management, who reports to the Bank's Deputy General Director, Chief Risk Officer, is responsible for the oversight of the Bank's operational risks.

2.5. Principal risks and uncertainties

The principal risks and uncertainties are similar on the Standalone and Consolidated JSC Bank of Georgia level.

We outline the principal risks and uncertainties that are most likely to have an impact on our strategic objectives, business model, operations, future performance, solvency and liquidity. These principal risks are described in the table that follows, together with the relevant strategic business objectives, key drivers/trends, material controls which have been put in place to mitigate the risks and the mitigation actions we have taken. It is recognised that the Group is exposed to risks wider than those listed. We disclose those which we believe are likely to have had the greatest impact on our business.

The order in which the principal risks and uncertainties appear does not denote their order of priority. It is not possible to fully mitigate all of our risks. Any system of risk management and internal control is designed to manage rather than eliminate the risk of failure to achieve business objectives and can only provide reasonable and not absolute assurance against material misstatement or loss.

Macroeconomic environment	
PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY KEY DRIVERS/TRENDS	Macroeconomic factors relating to Georgia, including depreciation of the Lari against the US Dollar, may have a material impact on our loan book. The Group's operations are primarily located in, and most of its revenue is sourced from, Georgia. Macroeconomic factors relating to Georgia, such as changes in GDP, inflation and interest rates, may have a material impact on the quality of our loan portfolio, loan losses, our margins, and customer demand for our products and services. The Georgian economy delivered a solid 4.8% estimated real GDP growth in 2018, compared to real GDP growth of 4.8% in 2017 and 2.8% in 2016, according to Geostat. Uncertain and volatile global economic conditions could have substantial political and macroeconomic ramifications globally which in turn could impact the Georgian economy. In 2018, the Lari depreciated against the US Dollar by 3.3%, after appreciating by 2.1% in 2017. The volatility of Lari against Dollar may adversely affect the quality of our loan portfolio, as well as increase the cost of credit risk and expected credit loss/impairment provisions. This is because our corporate, MSME and mortgage loan books are largely US Dollar-denominated and the majority of our customers' income is Lari-denominated. The creditworthiness of our customers may be adversely affected by the depreciation of Lari against US Dollar, which could result in them having difficulty repaying their loans. The depreciation of Lari may also adversely affect the value of our customers' collateral. As at 31 December 2018, approximately 80.8% and 50.3% of our Corporate Banking and Retail Banking loans both for the Bank and the Group, respectively, were denominated in foreign currency (predominantly US Dollar), while US Dollar income revenue loans covered 6.2% of Retail Banking gross loans and 35.2% of Corporate Banking gross loans. Our cost of credit risk was 1.7% both for the Group and the Bank in 2018 compared to 2.3% in 2017 both for the Group and the Bank. The Group continuously monitors market conditions and reviews market changes, and also performs stress and scenario testing to test its position under adverse economic conditions, including adverse currency movements. The Bank's Asset and Liability Management Committee sets our open currency position limits and the Bank's proprietary trading position limits, which are currently more conservative than those imposed by the National Bank of Georgia (NBG), our regulator. The Treasury department manages our open currency position on a day-to-day basis. The open currency position is also monitored by the Bank's Quantitative Risk Management and Risk Analytics department. In order to assess the creditworthiness of our customers, we take into account currency volatility when there is a currency mismatch between the customer's loan and the revenue. We allocate 75% additional capital to the
	MITIGATION

Macroeconomic environment

foreign currency loans of clients, whose source of income is denominated in Lari.

The Bank's Credit Committees and Credit Risk department set counterparty limits by using a credit risk classification and scoring system for approving individual transactions. The credit quality review process is continuous and provides early identification of possible changes in the creditworthiness of customers, including regular collateral revaluations, potential losses and corrective actions needed to reduce risk, which may include obtaining additional collateral in accordance with underlying loan agreements.

Since the beginning of 2016, we have focused on increasing local currency lending. We actively work with IFIs to raise long-term Lari funding to increase our Lari-denominated loans to customers. Furthermore, in June 2017, we completed the inaugural local currency- denominated international bond issuance in the amount of GEL 500 million to support local currency lending.

Applicable from the beginning of 2017, the NBG expanded the list of assets that banks are permitted to use as collateral for REPO transactions, which provides an additional funding source for our Lari-denominated loan book.

Regional instability

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY

The Georgian economy and our business may be adversely affected by regional tensions and instability.

The Group's operations are primarily located in, and most of its revenue is sourced from, Georgia. The Georgian economy is dependent on economies of the region, in particular Russia, Turkey, Azerbaijan and Armenia who are key trading partners.

There has been ongoing geopolitical tension, political and economic instability and military conflict in the region, which may have an adverse effect on our business and financial position.

KEY DRIVERS/TRENDS

Russian troops continue to occupy the Abkhazia and the Tskhinvali/South Ossetia regions and tensions between Russia and Georgia persist. Russia is potentially opposed to the eastward enlargement of NATO, including former Soviet republics such as Georgia. The introduction of a free trade regime between Georgia and the EU in September 2014 and the visa-free travel in the EU granted to Georgian citizens in March 2017 may intensify tensions between the countries. The Government has taken certain steps towards improving relations with Russia, but, as of the date of this Annual Report these have not resulted in any formal or legal changes in the relationship between the two countries.

In June 2018, as a result of early parliamentary and presidential elections, amendments to the Turkish constitution became effective. The amendments which grant the president wider powers are expected to transform Turkey's system of government away from a parliamentary system which could have a negative impact on political stability in Turkey.

There is an ongoing conflict between Azerbaijan and Armenia which impacts the region.

MITIGATION

The Group actively monitors regional and local market conditions and risks related to political instability, and performs stress and scenario tests in order to assess our financial position. Responsive strategies and action plans are also developed.

Despite tensions in the breakaway territories Russia has continued to open its export market to Georgian exports since 2013. While lower global commodity prices and macroeconomic factors have affected Georgia's regional trading partners, leading to lower exports within the region,

Regional instability

Georgia has benefited from increased exports earnings from non-traditional markets such as Switzerland, China, Egypt, Saudi Arabia, South Korea and Singapore.

In April 2017, the IMF approved a new three-year US\$ 285 million economic programme, aimed at preserving macroeconomic and financial stability and addressing structural weaknesses in the Georgian economy to support higher and inclusive growth. Implementation of the IMF programme is on track, with the authorities achieving all structural benchmarks set for specific periods. On 20-26 February 2019, the IMF staff visited Georgia to discuss the recent economic and financial developments and progress with structural reforms. In their end-of-mission statement, the IMF thanked the authorities for the open and constructive discussions and stated that they are looking forward to continuing the dialogue during the visit for the fourth review of Georgia's IMF-supported programme in April and May 2019.

During 2018, Georgia delivered estimated real GDP growth of 4.8%, whilst inflation was well contained at 1.5% in December 2018, comfortably below the NBG's target of 3.0% for the year. Tourist arrivals and remittances, a significant driver of Dollar inflows for the country, continued to increase. The country recorded its first ever current account surplus in the third quarter of 2018, an extremely positive macroeconomic development for Georgia.

Loan portfolio quality

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY

The Group may not be able to maintain the quality of its loan portfolio.

The quality of the Group's loan portfolio may deteriorate due to external factors beyond the Group's control such as negative developments in Georgia's economy or in the economies of its neighbouring countries, the unavailability or limited availability of credit information on certain of its customers, any failure of its risk management procedures or rapid expansion of its loan portfolio (see other currency risk above).

The Group's Corporate Investment Banking loan portfolio is concentrated and to the extent that such borrowers enter into further loan arrangements with the Group, this will increase the credit and general counterparty risk of the Group with respect to those counterparties and could result in deterioration of the Group's loan portfolio quality.

Furthermore, the collateral values that the Group holds against the loans may decline, which may have an adverse effect on the business and financial position of the Group.

KEY DRIVERS/TRENDS

During 2018, the Group's and the Bank's cost of credit risk ratio was 1.7%, as compared to 2.3% in 2017. Expected credit loss/impairment charges and, in turn, the Group's and the Bank's cost of risk could increase if a single large borrower defaults or a material concentration of smaller borrowers default. As of 31 December 2018 and 2017, the Group's non-performing loans accounted for 3.3% and 3.9% of gross loans, respectively and the Bank's non-performing loans accounted for 3.2% and 3.5% of gross loans, respectively.

The Corporate Banking loan portfolio is concentrated, with the Group's top ten Corporate Banking borrowers accounting for 8.3% of the loan portfolio (gross of allowances for impairment) as of 31 December 2018, as compared to 8.6% at 31 December 2017 and the Bank's top ten Corporate Banking borrowers accounting for 8.8% of the loan portfolio (gross of allowances for impairment) as of 31 December 2018, as compared to 9.2% at 31 December 2017.

As of 31 December 2018, the Group held collateral against gross loans covering 85.2% of the total gross loans, while for the Bank 84.6%. The main forms of collateral taken in respect of Corporate Banking loans are liens

Loan portfolio quality

MITIGATION

over real estate, property plant and equipment, corporate guarantees, inventory, deposits and securities, transportation equipment and gold. The most common form of collateral accepted in Retail Banking loans is a lien over residential property.

Downturns in the residential and commercial real estate markets or a general deterioration of economic conditions in the industries in which the Group's customers operate may result in illiquidity and a decline in the value of the collateral securing loans, including a decline to levels below the outstanding principal balance of those loans. In addition, declining or unstable prices of collateral in Georgia may make it difficult for the Group to accurately value collateral it holds. If the fair value of the collateral that the Group holds declines significantly in the future, it could be required to record additional provisions and could experience lower than expected recovery levels on collateralised loans past due more than 90 days. Further changes to laws or regulations may impair the value of such collateral.

The Group continuously monitors market conditions and reviews market changes, and also performs stress and scenario testing to test its position under adverse economic conditions.

Our Credit Committees and Credit Risk department set counterparty limits by using a credit risk classification and scoring system for approving individual transactions. The credit quality review process is continuous and provides early identification of possible changes in the creditworthiness of customers, including regular collateral revaluations, potential losses and corrective actions needed to reduce risk, which may include obtaining additional collateral in accordance with underlying loan agreements.

The Group continuously monitors the market value of the collateral it holds against the loans. When evaluating collateral, the Group discounts the market value of the assets to reflect the liquidation value of the collateral.

In terms of Corporate Investment Banking loan portfolio concentration, the Group aims to adhere strictly to the limits set by the NBG for client exposures, monitors the level of concentration in its loan portfolio and the financial performance of its largest borrowers and uses collateral to minimise loss given default on its largest exposures, reduces guarantee exposures in the riskier sector and maintains a well diversified loan book sector concentration.

Regulatory risk

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY

Bank of Georgia operates in an evolving regulatory environment and is subject to regulatory oversight of the National Bank of Georgia, supervising the banking sector and the securities market in Georgia.

The financial sector in Georgia is highly regulated. The regulatory environment continues to evolve. We, however, cannot predict what additional regulatory changes will be introduced in the future or the impact they may have on our operations.

KEY DRIVERS/TRENDS

Our banking operations must comply with capital adequacy and other regulatory ratios set by our regulator, the NBG, including reserve requirements and mandatory financial ratios. Our ability to comply with existing or amended NBG requirements may be affected by a number of factors, including those outside of our control, such as an increase in the Bank's risk-weighted assets, our ability to raise capital, losses resulting from deterioration in our asset quality and/or a reduction in income levels and/or an increase in expenses, decline in the value of the Bank's securities portfolio, as well as a weakening of global and Georgian economies.

MITIGATION

Continued investment in our people and processes is enabling us to meet our current regulatory requirements and means that we are well placed to

Regulatory risk

respond to any future changes in regulation.

In line with our integrated control framework, we carefully evaluate the impact of legislative and regulatory changes as part of our formal risk identification and assessment processes and, to the extent possible, proactively participate in the drafting of relevant legislation. As part of this process, we engage in constructive dialogue with regulatory bodies, where possible, and seek external advice on potential changes to legislation. We then develop appropriate policies, procedures and controls, as required, to fulfil our compliance obligations.

Our compliance framework, at all levels, is subject to regular review by Internal Audit and external assurance services providers.

Liquidity risk

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY

The Group is exposed to liquidity risk when the maturities of its assets and liabilities do not coincide.

Although the Group expects to have sufficient funding over the next 18 months and beyond to execute its strategy and to have sufficient liquidity over the next 18 months and beyond, liquidity risk is nevertheless inherent in banking operations and may be heightened by a number of factors, including an over-reliance on, or an inability to access, a particular source of funding, changes in credit ratings or market-wide phenomena, such as financial market instability.

Credit markets worldwide have in recent years experienced, and may continue to experience, a reduction in liquidity and long-term funding as a result of global economic and financial factors. The availability of credit in emerging markets, in particular, is significantly influenced by the level of investor confidence and, as such, any factors that affect investor confidence (for example, a downgrade in credit ratings of the Bank, Georgia, or state interventions or debt restructurings in a relevant industry) could affect the price or availability of funding for the Group companies, operating in any of these markets.

KEY DRIVERS/TRENDS

The Group's current liquidity may be affected by unfavourable financial market conditions. If assets held by the Group in order to provide liquidity become illiquid or their value drops substantially, the Group may be required, or may choose, to rely on other sources of funding to finance its operations and future growth. Only a limited amount of funding, however, is available on the Georgian inter-bank market, and recourse to other funding sources may pose additional risks, including the possibility that other funding sources may be more expensive and less flexible. In addition, the Group's ability to access such external funding sources depends on the level of credit lines available to it, and this, in turn, is dependent on the Group's financial and credit condition, as well as general market liquidity.

In terms of current and short-term liquidity, the Group is exposed to the risk of unexpected, rapid withdrawal of deposits by its customers in large volumes. Circumstances in which customers are more likely to withdraw deposits in large volumes rapidly include, among others, a severe economic downturn, a loss in consumer confidence, an erosion of trust in financial institutions or a period of social, economic or political instability. If a substantial portion of customers rapidly or unexpectedly withdraw their demand or term deposits or do not roll over their term deposits upon maturity, this could have a material adverse effect on the Group's business, financial condition and results of operations.

MITIGATION

The Group manages its liquidity risk through the liquidity risk management framework, which models the ability of the Group to meet its payment obligations under both normal conditions and crisis. The Group has developed a model based on the Basel III liquidity guidelines. This approach is

Liquidity risk

designed to ensure that the funding framework is sufficiently flexible to secure liquidity under a wide range of market conditions.

Among other things, the Group maintains a diverse funding base comprising of short-term sources of funding (including Retail Banking and Corporate Investment Banking customer deposits, inter-bank borrowings and borrowings from the NBG) and longer-term sources of funding (including term Retail Banking and Corporate Investment Banking deposits, borrowing from international credit institutions, sales and purchases of securities and long-term debt securities).

Amounts due to customers are one of the most important sources of funding for the Group. As of 31 December 2018 and 2017, 90.9% and 91.4%, respectively, of the Group's amounts due to customers had contractual maturities of one year or less, while the Bank's was 91.0% and 91.4% respectively. However, as of the same dates, the ratio of net loans to amounts due to customers was 112.6% and 105.4%, respectively for the Group and 111.7% and 103.7%, respectively for the Bank, and the NBG liquidity coverage ratios were 120.9% and 112.4% as of 31 December 2018 and 2017, respectively both for the Bank and the Group.

Operational risk, cyber-security, information systems and financial crime

PRINCIPAL RISK/UNCERTAINTY

We are at risk of experiencing cyber-security breaches, unauthorised access to our systems and financial crime, or failures in our banking activity processes or systems or human error, which could disrupt our customer services, result in financial loss, have legal or regulatory implications and/or affect our reputation.

We are highly dependent on the proper functioning of our risk management, internal controls and systems, and internal processes including those related to data protection, IT and information security in order to manage these threats.

KEY DRIVERS/TRENDS

Cyber-security threats have continued to increase y-o-y and during 2018, we saw a number of major international organisations subject to cyber-attacks, although fortunately, our operations were not materially affected. The external threat profile is continuously changing and we expect threats to continue to increase.

Over the past few years, as our operations have expanded, we have seen an increase in electronic crimes, including fraud, although losses have not been significant. Money laundering, which the Bank has measures in place to guard against, has also increased globally in recent years.

MITIGATION

We have an integrated control framework encompassing operational risk management, IT systems, corporate and other data security, each of which is managed by a separate department. We also have an Anti-Money Laundering (AML) officer and controls in place.

We identify and assess operational risk categories within our risk management framework, identify critical risk areas or groups of operations with an increased risk level and develop policies and security procedures to mitigate these risks.

We have security controls in place including policies, procedures and security technologies. We also regularly carry out IT and information security checks internally and with the assistance of external consultants. We have sophisticated anti-virus protection and firewalls to help protect against potentially malicious software. We have increased our internal and external penetration testing and have back-up disaster recovery and business continuity plans in place across the Group. We improved access control and password protections through the implementation of "Privileged Access Monitoring" for employees with the highest privileged access to confidential

Operational risk, cyber-security, information systems and financial crime

and customer data. We continue to invest in technology to enhance our ability to prevent, detect and respond to increasing and evolving threats.

Our Internal Audit function provides assurance on the adequacy and effectiveness of our risk management, internal controls and systems in place. These types of operational risk are on the Audit Committee's regular agenda and are also frequently discussed at Board level.

2.6. Share buybacks

During the year neither the Bank, nor the Group has acquired the shares of JSC Bank of Georgia.

Sanne Fiduciary Services Limited (the "Trustee"), acts as the trustee of the Group's Executives' Equity Compensation Plan ("EECP"). The Group makes contributions to the Trustee in respect of the awards granted within EECP. JSC BGEO Group has the legal obligation to settle the awards. In granting the awards, the Bank acts as the agent of the parent and the ultimate parent companies.

In 2018, the Group contributed GEL 65,420 and the Bank contributed GEL 65,401 as intra-group recharge under share-based compensation schemes described above.

3. Non-financial information

3.1. Resources and responsibilities

The concept of sustainability lies at the heart of our business and reflects our contribution to sustainable development

We recognise that we owe a duty not only to our shareholders but to the wider society in which we operate. As a large employer in Georgia, it is incumbent upon us to play a leading role in minimising our impact upon the environment, to be an employer of choice and to drive positive change in society. We consider sustainability to be integral to the growth of our business. Our sustainability agenda allows us to be profitable as well as environmentally and socially responsible. By implementing a sustainability approach in our activities, we foster long-term relationships with our main stakeholders, providing high return on investment for shareholders, satisfying the financial needs of customers, developing employees and contributing to the economic and social welfare of the local communities, while taking into account our environmental footprint.

The Group and the Bank both has Environmental and Social Policy for the Group in order to effectively manage the Group's direct and indirect impact on society and the environment. This policy describes the Group's strategy to develop solid management controls to conserve natural resources, minimise health and safety risks, and provide employees with equal development opportunities, fair compensation and benefits. We are pioneering sustainability practices in our operations and are constantly seeking new ways to improve our performance.

This report sets out the policies we have in place to meet these responsibilities and the ways in which these policies have been implemented, and our achievements against these over the course of 2018.

The Group's and the Bank's business model, and principal risks and uncertainties can be found on pages 3 and 24, respectively.

Environmental matters

The Group recognises that its operations have both an indirect and direct impact on the environment, and therefore seeks to establish management approaches which will help it become a more environmentally-friendly institution. As a leading financial institution in Georgia, the Bank, through the projects it finances, produces significant indirect impacts on the environment. As for the direct environmental impact, we believe that the impact of the Banking Business is not significant.

Indirect environmental impact through business operations

The Group considers the interests of its main stakeholders (customers, shareholders, employees, lenders and wider society) when developing the strategy and the processes to improve its operations. We continually strive to positively contribute to society through the entire scope of our business activities by developing socially-oriented products and services, implementing responsible approaches to our business operations, carrying out sponsorship and charitable activities.

In order to efficiently manage its indirect environmental and social impact, the Bank has prioritised the integration of sustainable finance principles into its credit risk management procedures since 2012. The Bank ensures it has a consistent approach to evaluating and managing the environmental, human health and safety risks of its financed projects. In all that the Bank does, it strives to find sustainable solutions that make business sense to clients and minimise negative impacts on the social and natural environments.

Environmental and Social Risk Management (ESRM) procedures were further updated in 2017. The purpose of the review was to ensure that the policy remains fit for purpose and reflects experience and changes in the relevant legislation. In 2017, the Bank updated the assessment procedures of low, medium and high risk projects and refined the monitoring procedures of the projects.

The main objective of the E&S Policy is to increase environmental and social benefits for our clients. Through ESRM procedures, the Bank enhances clients' opportunities to be in compliance with national environmental and social regulations and adopt international best practices in this area. ESRM procedures are periodically updated and approved by the Board of Directors to ensure that the Policy remains fit for purpose and reflects experience and changes in the relevant legislation. ESRM procedures, along with other tools necessary for their implementation, comprise the core components of the Bank's Environmental and Social Risk Management System (ESMS). Under this mechanism, the Bank endeavours to become an environmentally friendly financial institution.

Furthermore, to ensure a more effective operation and maintenance of the ESRM Policy, the Social and Environmental Risk Unit was created in September 2016. Until then, the Environmental and Social Risk Coordinator was responsible for the implementation of the Policy. In 2018, we appointed a Social and Environmental Risk Manager in the Social and Environmental Risk Unit, who will oversee the practical, day-to-day implementation of the Bank's ESMS.

We implement the following procedures to ensure the operation and maintenance of the ESMS:

- We refrain from financing environmentally or socially sensitive business activities mentioned in the exclusion lists of Development Finance Institutions such as EBRD, IFC, DEG, FMO and ADB, among others.
- We aim to assess the relative level of environmental and social risk associated with clients' businesses. We require certain customers to implement specific environmental or social action plans to avoid or mitigate their environmental and social impact and adhere to specific monitoring and reporting requirements that we set in order to minimise environmental and social risk. These requirements are included as covenants in agreements between certain of our customers and the Bank.
- We aim to regularly monitor environmental and social risks associated with the Bank's activities, and assess clients' compliance with the terms of respective agreements.

Through ensuring comprehensive environmental and social assessment and action plans, as a part of stable due diligence, the Bank encourages its customers to fulfil their environmental and social obligations and establishes a framework for them to achieve good environmental and social standards. In many cases, the Bank's proper and timely management of customers' environmental and social risks has helped them to avoid financial and legal sanctions during inspections conducted by state enforcement agencies.

Environmental and social issues are tracked at project sites in cooperation with the facility staff, providing ongoing advice and guidance on good practice and standards and monitoring compliance with the requirements. For environmental and social due diligence of certain high risk projects, the Bank contracts independent external experts. As part of monitoring, the Bank requires each high risk client to provide the Bank with an annual report on their environmental and social performance and the implementation of applicable Environmental and Social Action Plans. Alternatively, the Bank's staff visits high risk clients on a regular basis.

Throughout 2018, the Bank held extensive Environmental and Social Due Diligence (ESDD), where the Bank monitored clients and developed action plans for non-compliant clients. Thanks to the Bank's efforts, some clients conducted an environmental audit and obtained the necessary environmental impact permits to continue their business operations. Those clients started to identify, avoid, mitigate and manage

environmental and social risks and their impact on the natural and social environment. In addition, as a result of ESDD some clients took out loans to enhance their companies' power and ability to reduce negative impacts on the environment and positively benefit their communities. Others implemented environmental and social management systems in accordance with international standards.

Procedures for addressing external queries and concerns, developed within the framework of ESMS, provide a means for the public to submit queries or concerns related to the Bank's E&S Policy, and have these inquiries responded to by the Bank in a timely manner. In the Association Agreement between the European Union and Georgia, Georgia has committed to progressively approximate its legislation in the relevant sectors with that of the EU and to implement it effectively. Through this approximation process, Georgia is actively developing and amending its national legislation in the relevant sectors. As a result, the Bank regularly checks legal developments and updates with regard to environmental, health and safety, and labour issues and places great emphasis on the improvement of ESDD opportunities. The Bank's staff are very focused on introducing clients to information about relevant (existing and new) regulations and laws during ESDD with the aim of strengthening public knowledge and capacity in the area of environmental and social protection.

Training activities play an important role in enhancing the implementation of the Policy. In 2018, the Bank provided training opportunities for the Head of Social and Environmental Risk and the staff involved in environmental and social risk management processes. The Head of Unit participated in the 12th Annual Performance Standards Community of Learning organised by the IFC. The Community of Learning is a knowledge sharing forum aimed at strengthening the implementation of environmental and social standards by financial institutions in emerging markets. The event provided a chance to exchange experience, learn from investment case studies, and engage in dialogue among environmental and social risk management specialists from all over the globe. A Social and Environmental Risk Management Training was held to help risk managers appropriately categorise the projects according to their environmental risk characteristics. More generally, the Bank has delivered several training sessions in this area and consequently more than 100 employees were trained during the last five years. Leading experts and state inspectors were invited as trainers. We intend to continue the trainings in the future.

In 2018, the Bank launched an Enhancement of Environmental and Social System, supported by the Green for Growth Fund within the framework of the Green for Growth Fund Technical Assistance Facility (GGF TAF). The project focuses on strengthening the Bank's environmental and social framework for it to become a best-practice environmental and social management system in the Georgian market. The project aims (i) to assess current environmental and social processes of the Bank versus relevant recommendations of international financial institutions and best international practice, in particular ISO 14001:2015 international standard, (ii) to address gaps identified during the assessment through revision and amendment of documentation and processes, providing consultancy, recommendations and implementation support for the necessary improvements, and (iii) to conduct a final assessment of upgraded environmental and social procedures and systems to confirm our compliance with requirements and best-practice as defined in the initial phase of the project. Staff trainings are one of the deliverables of the project. The project should be completed in 2019.

The Bank is committed to respecting the principles of sustainable development, protecting the environment, and is willing to improve the level of public health safety as an essential element for sustainable development and economic growth. The Bank will continue to conduct business with due consideration to environmental and social protection and contribute to the creation of a sustainable society. The Bank will further help its clients benefit from a proper and diligent implementation of the E&S Policy.

Direct environmental impact

We believe that the direct impact on the environment is not significant. Nevertheless, we undertake a number of measures to reduce paper, electricity, and fuel consumption. "Green Boxes" are placed on every floor of the Bank's headquarters and are designated to collect paper for recycling purposes. Some of the Bank's paper-intensive departments switched to the principle of two monitors, which considerably reduces paper waste. The lighting system in all of the Bank's service centres was replaced with energy efficient LED lamps, which consume far less electricity than traditional economical ones. In 2018, the Bank outsourced 45% of its car fleet in order to reduce its fuel consumption.

Greenhouse gas emissions and calculating methodology

In preparing our emissions data, we have used the World Resources Institute/World Business Council for Sustainable Development (WRI/WBCSD) Greenhouse Gas Protocol: A Corporate Accounting and Reporting Standard (revised edition) and emissions factors from the UK Government's Greenhouse Gas

Conversion Factors for Company Reporting 2016. For wastewater treatment and discharge operations we used conversion factors from 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories.

Our reported data is collected and reported on in respect of the Bank, which includes all of its offices and retail branches, where the Bank has operational control. The data is provided by on-site delegates, invoices and metre readings.

Scope 1 (combustion of fuel and operation of facilities) includes emissions from:

- combustion of natural gas, diesel and petrol in stationary equipment at owned and controlled sites; and
- combustion of petrol, diesel and aviation fuel in owned transportation devices.

Scope 2 (electricity, heat, steam and cooling purchased for own use) includes emissions from:

- used electricity at owned and controlled sites; to calculate the emissions, we used the conversion factor for Non-OECD Europe and Eurasia (average) conversion from the UK Government's Greenhouse Gas Conversion Factors for Company Reporting 2016.

Scope 3 includes emissions from:

- air business travel (short haul and long haul); information on the class of travel is unavailable, hence, we used an "average passenger" conversion factor;
- ground transportation, including taxis, coaches and car hire; and
- data on emissions resulting from travel is reported for business-related travel only and excludes commuting travel.

Total greenhouse gas emissions data (Tonnes of CO ₂ E)	2018	2017	2016
Scope 1	2,034	2,504	1,937
Scope 2	7,370	7,141	6,385
Scope 3	3,029	2,819	2,077
Total emissions	12,433	12,464	10,400
FTEs	5,828	5,501	5,016
Total emissions per FTE	2.13	2.27	2.07

Social impact through business operations

Bank of Georgia also continues to support Georgia's emerging economy by financing industries that are of strategic importance for the development of the country.

Corporate Banking

Tourism

Tourism is an important pillar of Georgia's economy and the most rapidly growing industry. The Bank actively provides financing for hotel constructions throughout the country and thus helps develop Georgian tourism brands and position the country as an attractive destination for travel and business.

Bank of Georgia financed a new hotel in the village of Kachreti in Georgia's famous wine region – Kakheti. The hotel was commissioned in 2018 by Ambassadors Group, a Georgian hotel chain that owns hotels in Tbilisi and Kachreti. The project financed by the Bank was an expansion of an existing 182-room hotel in Kachreti, and upon completion of construction, an additional 106 rooms were added to its capacity. Besides wine tourism, the hotel offers a wide range of recreational activities and has one of the few professional golf courses in Georgia and an Olympic-size swimming pool.

Among tourist destinations in Georgia, Batumi remains one of the most popular cities. Bank of Georgia financed Real Estate Development Company (RedCo) to build Batumi Tower – a hotel, apartment and entertainment complex in downtown Batumi. Moreover, Bank of Georgia supported RedCo in financing a set of important projects in Georgia's most popular winter resort, Gudauri, namely a five-star hotel under the Radisson brand and 26 other development projects.

In Tbilisi, the Bank financed Axis Towers – a complex of premium class Hotel Pulman, residences and offices in the most prestigious part of the capital. Another large project the Bank funded in the capital was

a Hilton Garden multifunctional hotel in the centre of Tbilisi constructed by A&A Company. Bank of Georgia supported the latter by issuing a letter of guarantee.

In addition to these investments in larger complexes, the Bank actively finances increasingly popular budget hotels as well. Bank of Georgia funded GDG Group to construct two budget 112-room hotels in the historic centre of Tbilisi.

Case study

The village of Akhasheni

In 2018, Bank of Georgia financed a brand new hotel in the village of Akhasheni – a micro zone of Georgia's winemaking region in Kakheti, Eastern Georgia. The hotel was built by Kakhetian Traditional Winemaking – one of the major wine producers and exporters in Georgia, and Bank of Georgia's long-term partner, with whom we have successfully cooperated on a number of projects, starting with a wine factory, later adding spirits production and rehabilitation of a historic wine cellar in Kakheti. With our most recent project in Akhasheni we helped the company enter the hospitality sector in the heart of Georgia's winemaking region. The hotel has a capacity of 41 rooms equipped with modern facilities and offering unique cultural experiences in winetasting and local cuisine. The most attractive characteristic of the hotel is its location in Akhasheni, which is one of the appellations for wines in Georgia and a wonderful destination for wine connoisseurs and tourists. Bank of Georgia takes pride in supporting wine tourism in Georgia and by co-financing the hotel in Akhasheni, we are happy to be playing our role in developing this beautiful winemaking region of Kakheti.

Production and export

In 2018, the Bank financed natural juices processing company Aroma Product, which is a leading 100% export oriented fruit and vegetable processing company. Bank of Georgia financed the construction of a new production plant in Kakheti. The company acquired new filling machines that enable it to produce new types of pulpy juices and high-viscosity products.

Another important project was financing coffee production by Meama. The main goal of the company is to offer its customers high-quality coffee processed in Georgia using modern equipment and technologies. Meama has already built the coffee production plant and administration offices on 5,000 m² of land. The company intends to supply the Georgian market, as well as export its products to Azerbaijan, Armenia, Ukraine and Kazakhstan within one to two years of production launching.

Infrastructure

Infrastructure development remains one of the most important objectives in Georgia. In 2018, the Bank financed several significant infrastructure projects and among them was the rehabilitation of the Khevi-Ubisa segment of Western Georgia's E60 highway. Bank of Georgia supported the project by issuing letters of guarantee in collaboration with Crédit Agricole, Deutsche Bank and Commerzbank. The rehabilitation of the second part of the E60 highway Ubisa-Shorapani is also supported by Bank of Georgia via letters of credit in collaboration with Société Générale and HSBC.

Very important projects are implemented to rehabilitate the water supply system. Bank of Georgia financed a German company Ludwig Pfeiffer Hoch-und Tiefbau GmbH & Co. to develop infrastructure and rehabilitate the water supply system in different regions of Georgia.

Energy

Electricity consumption continues to grow in Georgia and long-term investment in the energy sector remains one of the top priorities in the country. The Bank supported the winner of the tender run by Georgian State Electrosystem for supply of various autotransformers, by issuing a letter of guarantee. The project is part of Georgia's Ten Year Network Development Plan.

Education

In 2018, Bank of Georgia organised several meetings for its clients in order to enable a knowledge and information exchange among them. The format of the meetings was informal and aimed to present the most successful Bank of Georgia clients with an opportunity to share their success stories with other clients. One of the meetings was held for female entrepreneurs and covered the challenges they encounter in their businesses, the solutions they reached and the overall experience they received all the way towards success. We believe in the power of knowledge-sharing and hope to help our clients achieve the objectives they set for their businesses.

Retail Banking

Bank of Georgia continues to innovate and generate a wide range of socially-oriented financial products and services that provide additional value to individuals and micro, small and medium-sized enterprises (SMEs) and meet their respective needs.

Express Banking

The Georgian banking sector still experiences difficulties in overcoming economic and geographical barriers in expanding its financial services in remote regions and among low-income segments of the population.

Our Express Banking service plays an important role in addressing this issue.

- As at 31 December 2018, a network of 165 Express branches and 3,115 Express Pay terminals are located all over the country, including in remote mountain regions.
- Express financial products, such as Express Card, Express Deposit and Express Loan are uncomplicated, easily accessible and affordable to a segment of the population that would not have access to banking products and services otherwise. By 31 December 2018, the Bank had attracted 538,729 clients, of which 48,701 became clients of the Bank in 2018.

As a part of the Express Banking service, we prioritise the development of self-service skills. We plan to expand the services offered by Express Pay terminals. All of these changes will provide a more accessible banking service to our clients. In 2017, the Bank developed web-based application processing tools that enable the completion of a full lending cycle remotely.

Express Student Card offers special discounts on public transport and free distance banking services, among other benefits. Moreover, students can get special #StudentBreak discounts in various stores, cafés and entertainment centres. Students are automatically involved in the Plus+ loyalty scheme – the Bank's initiative that offers different status levels to customers and reward points that accumulate based on the client's business with the Bank and can be redeemed into partner companies' products and/or services, at the client's request. Plus+ points can also be converted into mobile phone top-ups and used to pay public transport, utility bills and other products. The programme encourages the student population to use financial services and supports them financially during their studies.

Youth support

We developed a wide range of financial products to support young people in Georgia. For example, via special conditions of the Child Deposit we provide parents with the opportunity to secure their children's future. Starting from a minimal amount of GEL 10, a deposit can be opened for at least two years at any time from a child's birth until the age of 18. The annual interest rate (10.2% for Georgian Lari and 1.0%-3.5% for foreign currency) is added to the initial deposit. In 2018, we opened approximately 10,000 Child Deposit accounts.

The Bank also offers special products that allow young people to get a higher education. Examples of such products are student loans with favourable terms that do not require any financial guarantees and collateral. Total portfolio of student loans amounted to c.GEL 672 thousand by the end of 2018, while loans with a total value of c.GEL 253 thousand were issued in 2018.

In 2016, the Bank partnered with the International Educational Centre (IEC) and created a new opportunity for students to study abroad. Students can apply for loans to finance tuition, living and insurance expenses abroad. The loans have a grace period of maximum 27 months. With a recommendation letter from IEC, the Bank finances the students without requesting a confirmation of income. In 2018, the Bank extended the contract with IEC and will continue to support students' education.

Another example of the Bank's products aimed at supporting young people is a social-educational project "sCool Card" – a multifunctional card for school children. The main objective of the project is to teach children about financial culture and build their knowledge around financial services at an early stage. sCool Card is available at no cost and all of the transactions and services are also free of charge. sCool Card provides special benefits for children in Georgian public and private schools. The benefits include free public transport in Tbilisi (metro, buses) and Batumi (buses), discounts for entertaining centres popular among children, bookstores, toyshops, children cafés, as well as the accumulation of points (sCoola) with each transaction.

In a further effort to help children better understand banking products, the Bank opened a sCool Card Business School, where experienced staff provide free training about topics such as: "The importance of money", "Bank and me", "Family budget", "I am a manager", etc. Bank of Georgia and the sCool Card are the finalists of the Child Friendly Banking Award 2017, The Global Inclusion Awards 2017 (Berlin, Germany).

Micro, small and medium enterprises (MSME)

We continue to provide financing to MSMEs, a backbone of the Georgian economy that helps to ensure the sustainable development of Georgia. In addition to our own microfinance and SME loan programmes, we also participate in various projects that support entrepreneurs. Since 2015, the Bank has partnered with the non-profit Agriculture Projects Management Agency (APMA), which supports MSMEs in the agriculture sector. Together, we have co-financed agriculture loans at fixed annual interest rates that are partially subsidised by APMA. As of 31 December 2018, the total amount of gross loans that the Bank issued to MSMEs amounted to GEL 2.2 billion, of which c.GEL 177 million was issued through the Preferential Agriculture Lending Program.

In 2018, the Bank continued to reinforce the financing of micro business owners and considers this segment as one of the main areas of its portfolio growth.

The Bank has dedicated staff and established processes for its Micro-Express loans that target micro businesses and offer them loans under GEL 40,000. Increasing the automation and digitalisation is one of the cornerstones of the Bank's micro lending strategy to make their banking experience fast, smooth and enjoyable.

Bank of Georgia is committed to further extending financing to MSMEs. Furthermore, the Bank is keen to develop financial products and lending practices to specifically service women-led MSMEs, which will ultimately increase their involvement in developing Georgia's private sector.

In addition to assisting the MSMEs financially, the Bank runs an MSME portal www.businesshub.ge. The portal provides financial and business-related advice to entrepreneurs in order to upgrade their financial literacy and management skills and ensure the sustainable development of their businesses. The portal provides entrepreneurs with information on trainings and equips them with knowledge and skills in accounting, legal documents, business development, sales and marketing. The Bank assists its clients in marketing products through videos we create about them and publish on our pages in social media. #Icreate corners, located in Bank of Georgia's branches, are also a great opportunity for clients to exhibit and promote their products free of charge.

Environmental and social risk management processes of MSME clients are embedded throughout the Bank's activities. By ensuring that comprehensive environmental and social risk assessments and the necessary action plans are undertaken, we encourage our MSME clients to be in compliance with national environmental and social legislation. During site visits, we provide our clients with advice and guidance on good practice and standards in these areas. We update them on environmental, health and safety, as well as labour issues and monitor their compliance with environmental and social legislation. In many cases of non-compliance, our proper and timely management of the environmental and social risks of our MSME clients has helped them to address issues that would otherwise have resulted in financial and legal sanctions from the state enforcement agency.

Sponsorship and charity

As part of our sponsorship and charitable activities, the Group continues to focus on promoting and enhancing access to education, conserving nature, supporting people with disabilities and special needs, developing social enterprises and facilitating innovative projects that focus on social goods. The Group's Sponsorship and Charity Policy encourages partnerships with various foundations and Non-Governmental Organisations (NGOs) to deliver sustainable results and bring positive change. Sponsorship and charity funds are channelled through the Bank's Tree of Life Foundation that, in its turn, distributes funding by means of grant competitions in order to ensure transparent and fair methods of financing. The Group also implements its own social projects.

In 2018, Tree of Life has allocated around GEL 1.7 million to support education, nature conservation, people with disabilities and special needs, social platforms, and the development of social entrepreneurship. Bank of Georgia together with the Tree of Life Foundation established a charity platform www.donate.ge, which connects the people in need with those who are willing to donate items, clothes, books, etc. The platform offers collection, sorting and delivery of items. In 2017-2018, 41,815 items were collected with help from 428 donors and www.donate.ge has already supported 1,360 beneficiaries.



Bank of Georgia recognises the impact it can have on the country's social-economic development. Therefore, the Bank launched a grant programme to support socially driven enterprises in Georgia. In 2016-2018, Bank of Georgia supported ten social enterprises with up to GEL 387 thousand and GEL 50 thousand per project. At the same time, the Bank provided pro-bono services by helping the businesses in areas such as marketing, public relations, information technology, etc. The Bank partners with various NGOs to maximise its role in the social cause.

Promoting and enhancing access to education

Bank of Georgia University has offered a top quality master's degree programme since its foundation in 2014. The university welcomed its fifth intake of MBA students in 2018 and simultaneously launched a bachelor's degree programme in 2017. The cost of studies in 2017-2018 were again largely subsidised by the Bank with GEL 767 thousand. Up to 20 students study at no cost, while 40 students benefit from a 0% loan with grace period until graduation. Bank of Georgia University provides its students with hands-on experience by offering them the possibility to observe various business processes at the Group's companies.

In 2013, the Bank became the first Georgian company to cooperate with one of the most prestigious scholarship programmes in the world – the Chevening scholarship. This cooperation provides Georgian students with an opportunity to pursue education in the UK. In 2018, the Group provided up to GBP 100 thousand to finance a master's degree programme for three students. The partnership with Chevening will continue next year and the Group is looking forward to selecting students who will continue their studies in the UK.



In 2014, the Bank signed a partnership agreement with the prestigious US Fulbright scholarship scheme. Thanks to the Bank of Georgia's contribution, a selected number of students from Georgia are able to enrol in a two-year master's degree programme at a US university. In 2018, the funding provided to the students for their two-year degrees amounted to US\$ 50 thousand. Since 2014, the Bank has granted US\$ 300 thousand to the US Fulbright scholarship programme.



Starting from 2018, Bank of Georgia supports San Diego State University (SDSU) Georgia. For 2018-2019 academic year the Bank will finance the scholarships for ten students in the amount of up to US\$ 80 thousand.

Over the last four years, the Bank has been supporting a public speaking competition organised by the English Speaking Union Georgia. The competition allows high school senior year or first year university students to prepare a speech on a pre-selected topic and present it in front of a competent jury. The winner is granted a fully paid trip to London to attend a global public speaking competition. We aim to support this competition in 2019 as well.

The Bank has been supporting every single TEDx Tbilisi conference since they were first organised in 2012. A TEDx conference is a locally organised TED format event, where communities, organisations and individuals join to initiate a conversation and connect with each other on different topics, which are important to society.

In 2018, Bank of Georgia became a general sponsor of the Georgian National Olympic Committee, which the Bank will support in all of its planned sports activities up until 2020. In 2018, the Bank granted monetary awards to the best young Georgian sportsman of 2018, selected by the Georgian National Olympic Committee, and to the winner of the boys' Greco-Roman 60kg competition at the 2018 Youth Olympic Games in Buenos Aires, Argentina. The Bank's partnership with the Georgian National Olympic Committee aims to support and popularise sport in Georgia, to raise awareness of Georgian athletes and to provide information on Olympic Game

Case study

In 2018, Bank of Georgia's Corporate Banking team organised a charity auction-exhibition of modern Georgian paintings and invited its top clients to participate in the cause. As a result, US\$ 75,000 collected from the auction was rounded to US\$ 100,000 by the Bank and the amount is directed at financing extremely talented children from Georgia's highlands. The first batch of five children will study English in summer school in the UK. These children gained huge popularity on social media for popularising Georgian regions.

In our effort to spread internet access to financially disadvantaged families in Georgia, we support a social enterprise www.charte.ge. We believe that this project is crucial for access to education. In 2018, we granted laptops and access to internet to 19 families near the conflict zone in the village of Dvani.

Supporting people with disabilities

Since 2014, the Bank has focused its efforts on supporting people with disabilities – one of the most vulnerable social groups in Georgia. In 2018, the Bank donated up to GEL 75 thousand to the Tree of Life Foundation for this cause. The Tree of Life Foundation distributed the funds through grant competitions – one intended for the relevant NGOs that work with people with disabilities and another with the specific aim of promoting social entrepreneurship. In order to qualify for the competition, the proposals had to focus on the creation of a small enterprise with a social component aimed at improving the livelihood of people with disabilities.

Case study

A social enterprise Tsnuli

Bank of Georgia financed a social enterprise, Tsnuli, founded by the People with Disabilities Union in Kaspi – a town 65 km from Tbilisi. The enterprise makes handmade wood-woven products of various shapes and sizes, namely, baskets, lamps, furniture, etc. Tsnuli employs seven beneficiaries with disabilities, who were taught the craft in just three months. Employment in Tsnuli gave the beneficiaries a unique opportunity to learn new skills and materialise their newly gained know-how in a supportive atmosphere. The enterprise aims to improve the quality of life of its employees and plans to expand in the future and benefit even more people on its way.

The Bank continues to focus on the adaptation of its own infrastructure. In 2018, an additional ten service centres became available for people with disabilities.

Conserving nature

Another priority of the Group's charitable activities is the preservation of wildlife diversity. The Bank cooperates with the Caucasus Nature Fund (CNF) and each year donates US\$ 100,000 for the maintenance of ten protected areas: Borjomi-Kharagauli, Lagodekhi, Tusheti, Vashlovani Mtirala, Javakheti, Kazbegi, Algeti, Kintrishi and Pshav-Khevsureti.

In order to promote eco-tourism in Georgia, the Bank's Tree of Life Foundation financed an eco-camp in Lagodekhi Protected Area in Kakheti, Eastern Georgia. The eco-camp can host 50 visitors at a time and is equipped with water closets, kitchens, a wooden cafeteria, and communication infrastructure. Moreover, the visitors can hold conferences, training, sport competitions, screen films and organise events in open air. The camp has a space for tents, including large ones designed for people with disabilities. The eco-camp received its first visitors in the summer of 2018 and had hosted c.800 people by the end of 2018. The camp employs five people, including people with disabilities.

In order to raise awareness about conserving nature and the importance of ecology, Bank of Georgia is actively involved in a number of activities such as World Cleanup Day. Over the last two years, the Bank has recycled around eight tonnes of used paper in its headquarters and saved 136 trees as a result.

In 2018, Bank of Georgia's employees continued using a car pooling application called "Gzad". The application enables them to share a ride to and from the Bank, which in turn helps reduce air pollution and ease the traffic in Tbilisi.

In 2018, Bank of Georgia's Tree of Life Foundation financed a social enterprise Green Gift, whose goal is to manufacture and promote products made of recycled paper. The enterprise cooperates with a number of companies to collect used paper, process it and manufacture useful and eco-friendly products. With the grant from Bank of Georgia, Green Gift aims to strengthen its resources, both in human and technical terms.

Employee matters

A key factor to our success is a cohesive and professional team, capable of accomplishing the Group's objectives. We are committed to attracting and identifying the best professionals, caring and planning for their needs, investing in their development and fostering their commitment.

The Human Capital Management (HCM) department and the management system it implements play a vital role in managing our most valuable asset – our employees. The HCM department develops Human Resource (HR) policies and procedures which determine key principles, areas, approaches and methods that are crucial for building HCM systems for all our businesses.

This section sets out the policies we have in place to meet the responsibilities towards our employees, the ways in which these policies have been implemented, and the aims of the policies achieved, over the course

of 2018. Bank of Georgia's HCM department oversees these policies in coordination with the Board of Directors and ensures relevant updates according to organisational, strategic or systemic changes.

Examples of some of our HR policies and procedures include, but are not limited to:

- employee planning and recruiting;
- staff administration;
- compensation and benefits;
- a code of conduct for employees;
- employee development and training;
- human rights;
- grievances;
- retrenchment; and
- anti-nepotism.

The Bank's HCM department works closely with HR managers and executives from our subsidiaries in order to ensure proper implementation of the main principles and the provision of necessary support in all HR-related matters.

We recognise the importance of observing human rights and are committed to implementing socially responsible business practices. Our Human Rights Policy establishes priorities and puts control procedures in place to provide equal opportunities and prevent discrimination or harassment on any grounds, including disability. Our Human Rights Policy applies to all employees and includes procedures in relation to employment processes (including recruitment procedures and procedures governing the continuity of employment of employees who become disabled during the course of their employment), training and development.

We are committed to employee engagement. Ensuring that all employees at all levels of the business are aware of our Group is important to us and we strive to provide our employees with a continuous flow of information, which includes but is not limited to information about our corporate culture, the Group's strategy and performance, risks relating to its performance, such as financial and economic factors, and our policies and procedures. We provide information in a number of ways, including via managers, presentations, new employees onboarding, intranet, email and regular town hall and off-site meeting.

We value the views of our employees. We consult with them regularly and have implemented feedback systems, such as regular employee satisfaction surveys, which ensure that opinions of our employees are taken into account when making decisions which are likely to affect their interests. Employee feedback also helps to improve our customer-focused approach. In 2018, by the Supervisory Board's initiative, the Bank introduced Employee Voice on Board event, nurturing a culture of sharing, feedback, transparency, equal opportunities, appreciation, trust and respect. The first meeting was held on 20 September 2018. It was facilitated by the Supervisory Board Vice-chairman Ms. Hanna Loikkanen and Chairman Mr. Neil Janin and 18 employees from the Bank's leadership pool participated in the meeting. The meeting overview was shared with employees and the Board. The next meeting is scheduled for Spring 2019.

Following the Barrett Organisational Values assessment last year, in 2018, we prepared our employee engagement survey in cooperation with Korn Ferry representative office in Ukraine and created a holistic view of the cultural factors in the performance indicators. Using Korn Ferry's Engaged Performance™ Framework in 2019 we will have better insights regarding the current state and the future initiatives on employee engagement, inclusion and other issues related to employee productivity.

In order to ensure pay is competitive, the Bank monitors employee pay satisfaction via labour market compensation surveys in the financial sector. The results of the 2018 survey confirmed that the Bank remains a competitive employer.

The Bank's Employee compensation package includes the following benefits:

- maternity leave compensation;
- health insurance for our employees and their family members;
- financial aid in case of marriage, child birth or adoption, employee death, death of family members, illness of family members, employee illness (in particular cases) when the insurance package does not cover the expenses;
- flexible days off in addition to those defined by Labour Code of Georgia; and
- special rates on banking products and services.

Employee relations office

In 2017, the Bank's Human Capital department started Leaders Partnership services as a key point of contact for managers regarding all matters related to HR processes. In 2018, we enhanced this practice by introducing an Employee Relations Office to provide such services to individual contributors as well. The office contributes to the employee voice and to the culture of feedback and respect. The office aims at supporting employees' development through interactive communication and consulting, and maintaining their satisfaction and engagement during their employment at Bank of Georgia.

Talent attraction

Our recruitment policy and relevant control procedures ensure an unbiased hiring process that provides equal employment opportunities for all candidates. However, internal candidates have a priority when filling vacant positions, especially in situations where there are vacancies in top and middle management. Thus, in 2018, 191 Group employees (102 women and 89 men) were promoted to managerial positions.

In order to attract young talent, we actively partner with leading Georgian business schools and universities, participate in job fairs and run extensive internship programmes aimed at the development of young professionals. Since 2012, the Bank runs regular internship programmes in its special format and constantly develops it. The program attracts promising graduates and provides them with the opportunity to participate in professional trainings. Interns are directly coached by the Bank's executives and middle managers.

Training and development

To manage our employees in a way that best supports our business strategy, we seek to help them contribute to business performance through personal and professional development. Following our aspiration to develop strong leaders, we have developed an extensive leadership development programme.

The Group's corporate learning system is comprised of a wide range of internal and external training sessions specifically designed to meet the needs of front and back office employees at the Group. Middle and senior-level employees are given the opportunity to receive external training in well known training institutions outside of Georgia.

Directors

Headcount



Senior managers

Headcount



Employees

Headcount



In 2014-2015, Bank of Georgia launched a Leadership Development Executive Coaching programme. It provides an individual approach towards developing leadership skills. The programme continued to run successfully throughout 2018 and further expanded to lower leadership levels, having benefited its participants with a personally tailored development experience. Employees involved in the programme gained greater awareness of their leadership strengths and opportunities for future growth. Based on its previous years' experience, the Bank regularly updates and improves its Leadership Development System together with the 360 degree feedback process. The last update of Leadership Competency Models was delivered for 2018 360 Feedback.

The Bank highly values the talent of its employees and provides various talent retention activities engaging them through leadership development and various professional certification programmes. The Bank creates different development opportunities for employees in terms of career and personal growth. Internal promotions are part of the talent attraction and retention system and create a basis for employee loyalty and retention. The Bank also offers competitive remuneration and benefit packages for its employees and supports work-life balance by providing additional paid days off, in addition to those in the Labour Code of Georgia. The Bank encourages engagement and dedication of its talented employees with awards made to the Best Employee and Team of the Year.

The Bank has developed an extensive training programme for front office employees in order to provide them with relevant skills such as: effective communication and building strong and valuable client relationships. In-house client-centric sales programme for Express and Retail Business Banking employees has been developed by internal learning experience and a team of trainers. The goal is to enhance their conversational sales skills and help them develop mutually beneficial relationships with customers, switch their mindset from a product-centric approach to the client-centric approach and equip them with new skills and techniques accordingly.

In 2018, we are also partnering with international consulting and training company Franklin Covey for development of a training programme for our sales force to better understand of the Bank's client-centered approach. Participants of this training programme will improve their ability to dialogue with clients in order to achieve common goals, build long-term sustainable solutions for our clients and help them in their decision making process of buying products and services.

The Bank's mentoring programme is part of front office training. Every new employee is provided with regular advice, guidance and practical instructions from an appointed mentor, who later also evaluates a new employee's performance. Through this programme we aim to provide individual support to our employees in achieving their professional goals.

In 2017, the Bank launched an online Learning Management System (LMS) to offer its employees an easy and comfortable access to corporate learning opportunities. On average 250 unique users are participating in various programmes daily. LMS currently offers more than 70 distance and blended courses for professional development, various blogs, translated articles and videos about important topics.

The Bank has updated the onboarding programme, which is a special welcoming event for the employees at all levels. It is an orientation programme, where information about the organisational culture, the Bank's values and benefits for employees are delivered and discussed. Participants are also informed about the Bank's social responsibilities, career opportunities, learning, personal and professional development.

Human Rights Policy

The Human Resources and Human Rights Policies are an integral part of the employee on-boarding package. It is available for employees on the intranet and the updates are communicated electronically.

The Human Rights Policy covers:

- equal opportunities and anti-discrimination;
- work environment free of harassment; and
- grievance policy.

Code of ethics, anti-bribery and anti-corruption policies

The Group has a Code of Ethics, as well as an Anti-Bribery Policy, which are also applicable to the Group companies. In the Bank, the Corporate Security Unit within the AML and Compliance department is in charge of implementing and monitoring controls related to anti-bribery issues. The department has the procedures in place, which define the process of establishing relationships with vendors and other third parties, undertaking public tenders, etc. The Corporate Security Unit provides annual online training for employees on anti-bribery issues, which are also included in induction trainings.

As an organisation that is fully committed to the prevention of bribery and corruption, the Bank ensures that appropriate internal controls are in place and operating effectively.

Anti-bribery and anti-corruption policy enforcement processes include:

- operating an internal whistleblowing hotline system;
- disclosure of gifts or other benefits, including hospitality, offered to, or received by Bank's personnel;
- voluntary disclosure of corrupt conduct;
- third party screening to identify the level of risk third parties might pose;
- all charitable and political donations must be authorised by the relevant responsible position;
- informing the stakeholders about anti-corruption and anti-bribery principles before commencement of business relations;
- ensuring that anti-bribery and anti-corruption clauses are incorporated in the agreements with customers and third parties;
- ensuring that anti-bribery and anti-corruption matters are included in contractual agreements with partners/counterparties; and
- online training programmes aiming to raise awareness in corruption and bribery issues among employees.

As part of the Group's third party screening to identify the level of risk the third parties might pose, the Group carries out the following due diligence processes: indirect investigations which includes general research of the activities undertaken by the proposed business partners such as agents, joint venture partners, contractors, suppliers and other third parties, their reputation and information whether the company is a related party.

Client experience

Bank of Georgia has identified customer experience as one of its strategic priorities and incorporates its principles in all relationships/touch-points with customers, new product and channel development, and optimisation of business processes in the back office.

The Bank tracks customer satisfaction with multiple survey channels and several key performance indicators on an ongoing basis, followed by an effective "close-the-loop" process. The Bank is responsive to the customer feedback which it collects on a daily basis and has been consistently working on integrating the customer experience in its processes. The Bank's Net Promoter Score (NPS) increased from 27.4% to 38.8% in the past year based on a research conducted by an independent company across Georgia.

We made significant progress in several areas:

- the transformation towards our client-centric model in Retail Banking started in 2016 and has gradually increased client satisfaction with the service they receive from universal bankers in re-designed branches. Our employees in front offices have proved to be the key drivers of this increase thanks to the Bank's investment in training in customer service trainings based on international best practices;
- the Bank is gradually increasing the utilisation of its digital channels among its customers through ongoing loyalty and bonus programmes. Now, bankers in front offices have more time to provide consulting services to clients and spend less time on transactional services that customers already prefer to carry out on digital channels;
- the owners of the channels we use to research and report customer experience have a transparent view of the customer feedback on those channels and work consistently on enhancing the experience in their channel to improve the overall journey of the customer; and
- the majority of back office transformation processes that have a direct or indirect impact on a customer are tested. In some cases customer feedback is obtained before the transformation is implemented (where relevant).

Educating on banking matters

The Group recognises the importance of having the best interest of society both in the short and long term. With the aim to positively impact the community where it operates, the Bank is motivated to provide its clients with comprehensive information on their rights and financial transactions.

Aiming to increase financial knowledge throughout the country, the Bank of Georgia together with the National Bank of Georgia (NBG) and with the support of the German Foundation of Savings Banks for International Cooperation, launched a website www.grovia.com.ge which contains information on World Savings Day, banking products and services, and customer rights. The idea behind the project is to restore the public trust in the financial sector and to overcome the hurdle between people and commercial banks.

Grovia, which is a symbol of World Savings Day in Georgia, was created within Savings Accumulation and Financial Opportunities – the project supported by the Savings Banks Foundation for International Cooperation (SBFIC) together with the Ministry of Economic Cooperation and Development of Germany. Public savings are important for the country's economy and financial institutions. The culture of saving is directly related to people's knowledge of financial and economic matters. Financial education is considered as one of the components of financial services and consumer protection. Due to its importance, many countries, including Georgia, have taken steps to increase opportunities to educate the population on financial services. Grovia is a step towards spreading financial education in Georgia and empowering the people to make sound and informed decisions about their personal finances.

In addition to Grovia, Bank of Georgia compiled a dictionary of banking terminology to help clients better understand the banking products offered to them, read and comment on the contracts they are about to sign, and as a result make informed decisions in their best interest. The dictionary includes more than 1,000 banking, financial, legal, accounting, insurance, marketing terms and phrases and is available in the Bank's service centres, as well as online under www.terminebi.ge. Printed copies are also available in public libraries and universities. Similar projects are successfully implemented in various developed countries, including Germany and Poland.

Security matters

Bank of Georgia takes a number of measures to guarantee employee safety. The Bank regularly carries out fire and other emergency drills and relevant trainings. Selected employees in every major branch of the Bank are periodically trained in providing first aid. In 2018, Bank of Georgia launched a new project which aims to provide security to employees in case they are blackmailed, abused, stalked, etc. In 2018, the Bank launched "My Lawyer" – a project created to protect the rights of the employees and their family members in case a crime was committed against them or if they themselves are accused of wrong-doing. Every service centre of the Bank is equipped with a security system and is protected by the Police force when the alarm is activated. The Bank also employs its own security which patrols the service centres around the clock.

Group policies

The Group has in place a Code of Ethics, as well as policies which relate to environmental matters, employees, social matters, our respect for human rights and anti-corruption and bribery.

4. Corporate governance

4.1. Corporate governance framework

The corporate governance framework is the same for the Bank and the Group as well.

The Bank's and the Group's corporate bodies are the General Meeting of Shareholders ("**GMS**"), the Supervisory Board and the Management Board, each having its own responsibilities and authorities in accordance with applicable Georgian laws and the Bank's Charter. The **GMS** is the highest internal governing body of the Bank and elects members of the Supervisory Board, which is responsible for supervising the Management Board. The Supervisory Board appoints the members of the Management Board, which is the executive body of the Bank directly responsible for day-to-day operations. The Bank's ultimate parent company, BoGG, determines the strategy for the Bank and the Group as a whole. Under the newly adopted Corporate Governance Code for Commercial Banks (Order # 215/04 of the President of NBG, dated 26 September 2018) (the "**Corporate Governance Code**"), commercial banks in Georgia are required to have audit and risk committees, elected by and reporting to supervisory board, and systemically important banks are additionally required to have corporate governance and remuneration committees under their supervisory boards.

On the BoGG level, BoGG Board of directors, (which is currently comprised of the members of the Bank's Supervisory board serving as non-executive directors, the Bank's General Director serving as Chief Executive Officer, and the Bank's Supervisory Board Chairman serving as the Chairman) (the "**BoGG Board**"), with its Audit, Risk, Nomination and Remuneration Committees, is ultimately responsible for the Group's and the Bank's risk management and internal controls.

The Bank's Supervisory Board, with its Audit and Corporate Governance Committee, Remuneration Committee and Risk Committee performs similar roles as the BoGG Board, at the Bank and the Group level.

Interaction between the BoGG Board and the Supervisory Board is further described below:

- While the BoGG Board/Supervisory Board retains ultimate responsibility for the whole BoGG Group's governance and management, it delegates authority for certain matters to its Committees (Audit, Nomination, Remuneration, Risk) and to the Supervisory Board of the Bank.
- The BoGG Board/ Supervisory Board sets the Group strategy, oversees its implementation and sets Group policies, which are cascaded down to key operating subsidiaries as appropriate. The BoGG Board/Supervisory Board monitors the Management Board's execution of strategy and financial performance through a number of ways including:
 - Receiving regular reports at BoGG Board/Supervisory Board meetings from the Bank's General Director, CFO and Deputy General Directors on matters including strategy, progress against strategy and financial performance;
 - Updates at each regularly scheduled meeting of each Committee Chairman;
 - Updates at each regularly scheduled meeting on macroeconomics and business segment performance;
 - Updates at each regularly scheduled meeting of Audit and Corporate Governance Committee on Internal Audit, with serious matters reported to the BoGG Board/Supervisory Board by the Chairman of the Audit and Corporate Governance Committee;
 - Reviewing and approving policies in a range of areas which have relevance across the Group; and
 - The Supervisory Board supervising the activities of the Management Board and having its own Audit and Corporate Governance Committee.
- The BoGG Board/Supervisory Board has a schedule of defined matters reserved for the BoGG Board/Supervisory Board and meets at least quarterly to discuss strategic matters and business performance. The BoGG Board committees have documented terms of reference.

The core focus of this Report will be placed on Supervisory Board and its functions, but where necessary/overlapping with those of BoGG Board, BoGG Board operations will also be discussed, as marked accordingly.

4.2. Shareholder engagement

The Bank's Shareholder engagement is similar for the Standalone and Consolidated JSC Bank of Georgia.

Regulation of shareholder engagement, based on the Bank Charter

According to the Charter of the Bank, the annual GMS shall be convened no later than two months following the completion of an external audit of the Bank's books and in any case no later than six months from the end of the previous fiscal year.

The time, place and the agenda of the GMS is published in printed media at least 20 days prior to the date of such GMS. According to the Charter, the Supervisory Board determines the record date for the GMS. Shareholders holding at least 1.0% of voting shares should be notified about the GMS via registered mail. In certain cases envisaged by the applicable laws, shareholders holding smaller stakes in the Bank's equity should also receive notifications. The annual GMS discusses and adopts decisions on issues such as annual report and annual accounts, proposal(s) of the Management Board and Supervisory Board regarding distribution of dividends, bank's reserves and dividend policy and a justification of such policy by the Management Board, selection of the auditor and other subjects presented for discussion by the Management Board or the Supervisory Board as well as items put forward by the shareholders in accordance with Georgian law and the Charter.

The GMS quorum is satisfied if it is attended by the holders of at least half of the voting shares or their representatives. If there is no quorum, a new GMS shall be convened with the same agenda and within the period determined by the Supervisory Board in accordance with the procedures set by the law and the Charter. The new GMS quorum is satisfied if holders of at least 25.0% of the voting shares are present. If there is no quorum at this new GMS, a further new GMS shall be convened and such further GMS will be quorate irrespective of the number of attending and voting shareholders or their representatives.

An extraordinary GMS ("EGM") is convened whenever the Management Board, the Supervisory Board or a shareholder/group of shareholders holding at least 5.0% of the issued shares deems such a meeting necessary. Pursuant to the law, shareholders who individually or together hold at least 5.0% of the total issued capital may, stating the subjects to be discussed, not earlier than one month from the last GMS, request that the Management Board convene an EGM. The Management Board shall convene such meeting no later than three months after the receipt of the request from the shareholder(s). If the only item on the agenda of the EGM requested by the shareholder(s) is the removal of one or more directors and such request is not satisfied within 20 days, the initiating shareholders are entitled to convene an EGM through notification of the shareholders via registered mail. Such EGM is quorate if attended by holders of not less than 75.0% of voting shares. If the EGM is not quorate, the shareholders may reconvene the meeting no earlier than 20 days after the date of the first EGM and the quorum requirement for this second EGM shall remain the same. If the second meeting is not quorate either, the shareholders may apply to the court of relevant jurisdiction, which shall oblige the Management Board to convene an EGM within three months following adoption of the respective court resolution.

The GMS is presided over by the chairman of the Supervisory Board or, in his absence, by the deputy chairman or any other member of the Supervisory Board. In the absence of members of the Supervisory Board, the meeting is presided over by the General Director. The minutes of the meeting are drawn up and certified by a notary.

All shareholders registered with the share registrar as of the record date of the GMS shall have the right to attend and vote (if applicable) at the meeting. Georgian law provides that holders of preferred shares are not entitled to voting rights at the GMS, unless the Charter or any relevant share issue prospectus allocates voting rights to preferred shareholders. According to the Charter, holders of preferred shares are not entitled to voting rights at the GMS. As of the date of this Report, the Bank has not issued any preferred shares. Shareholders may be represented at the GMS by a proxy.

Convention of GMS is not necessary, if a shareholder holding more than 75.0% of the Bank's voting shares passes a resolution. Such decision will be equivalent to the minutes of the GMS and is considered as a resolution of the GMS. If more than one shareholder owns more than 75.0% of shares of the Bank, convening of the general meeting of shareholders is mandatory.

Under Georgian law and the Charter, the shareholders are authorized to pass resolutions on the following issues at a GMS:

- Approval and amendment of the Charter (including, without limitation, charter capital, and change of the corporate name);
- Increase of share capital or reduction of share capital;
- Liquidation of the Bank;
- Approval of merger, division or transformation of the Bank into another legal entity;
- Full or partial cancellation of pre-emptive rights during the increase of share capital;
- Approval of Supervisory Board and Management Board proposals regarding the distribution of profits, or if these bodies cannot provide a joint proposal, making a decision about the use of net profits;
- Election or dismissal of Supervisory Board members and determination of their terms of service;
- Establishment of a code of conduct for Supervisory Board members;
- Approval of Supervisory Board and Management Board reports;
- Approval of remuneration of Supervisory Board members;
- Appointment of auditors;
- Approval of participation in litigation against Supervisory Board and Management Board members, including the appointment of a representative in such litigation;
- Approval of acquisition, sale, transfer, exchange (or such related transactions) or encumbrance of the Bank's assets, the value of which is more than 25.0% of the total assets of the Bank;
- Approval of annual accounts; and
- Other issues provided by law.

According to the Charter, decisions on all other issues are made by the Supervisory Board and the Management Board within their respective capacities.

Shareholder meetings held and resolutions reached during 2018

- On 21 May 2018 the shareholder owning more than 75% of the voting shares of the Bank - JSC BGEO Group approved salaries of the Supervisory Board's members;
- On 25 May 2018, the shareholder owning more than 75% of the voting shares of the Bank
 - JSC BGEO Group approved resignation of two new members of the Supervisory Board
 - David Morrison and Kim Bradley (They stepped down from the Supervisory Board as a result of Demerger);
- On 28 May 2018 the shareholder owning more than 75% of the voting shares of the Bank
 - JSC BGEO Group approved distribution of dividends from 2017 FY's profit in amount of GEL 120 Million;
- On 7 June 2018, the shareholder owning more than 75% of the voting shares of the Bank
 - JSC BGEO Group approved appointment of a new member of the Supervisory Board – Cecil Quillen;
- On 21 December 2018 the shareholder owning more than 75% of the voting shares of the Bank - JSC BGEO Group approved increase of Bank's share capital by issuing 172,510 new shares.

Regulation of holders of commercial bank shares, based on the NBG regulations

Pursuant to the Banking Law, a person who has been convicted of a serious or extremely serious offence, terrorism financing and/or legalisation of illicit income, or other economic crime, may not hold a significant shareholding (defined as more than 10.0% of either the authorised share capital or of the fully paid-up issued share capital held directly or indirectly) in a commercial bank. The NBG is authorised to establish additional compliance criteria for holders of a significant shareholding with a normative act.

Pursuant to the Banking Law, a person who intends to acquire shares in a Georgian bank and who, as a result of the relevant acquisition, would hold or beneficially own more than 10%, 25% or 50% of the share capital of the bank, must submit a declaration to and obtain prior approval from the NBG. Generally, the NBG should issue or deny its consent within one month from the date of submission of the declaration; however, if the information provided by the applicant is not satisfactory to the NBG, it may extend this term by up to three months.

A transaction by which a person acquires directly or indirectly more than 10% of the authorised share capital or fully paid-up issued share capital of a Georgian bank, without submission of a declaration to NBG or in case of NBG's refusal, is deemed to be null and void.

The NBG may request a bank to submit a declaration about direct/indirect or beneficial holders of more than 10% of the authorised share capital or fully paid-up issued share capital of the bank. In this case, NBG is entitled to temporarily or indefinitely suspend the voting rights of a relevant person or request that such person reduces his shareholding to 10%. The NBG is entitled to deny approval if the transaction may endanger stability of Georgia's financial sector, result in breach of requirements

established by international organisations or by Georgia's international agreements or if the person wishing to acquire shares in a commercial bank fails to provide all necessary information about the origin of funds used to purchase such shares. The NBG is authorised to establish additional compliance criteria for holders of significant shareholding with a normative act.

Furthermore, according to the Banking Law, a person, or group of shareholders acting in concert, who intend to sell shares in a Georgian bank and, as a result of the relevant sale, their holding may fall below 10%, 25% or 50%, are required to notify the NBG prior to such sale and provide detailed information regarding such transaction.

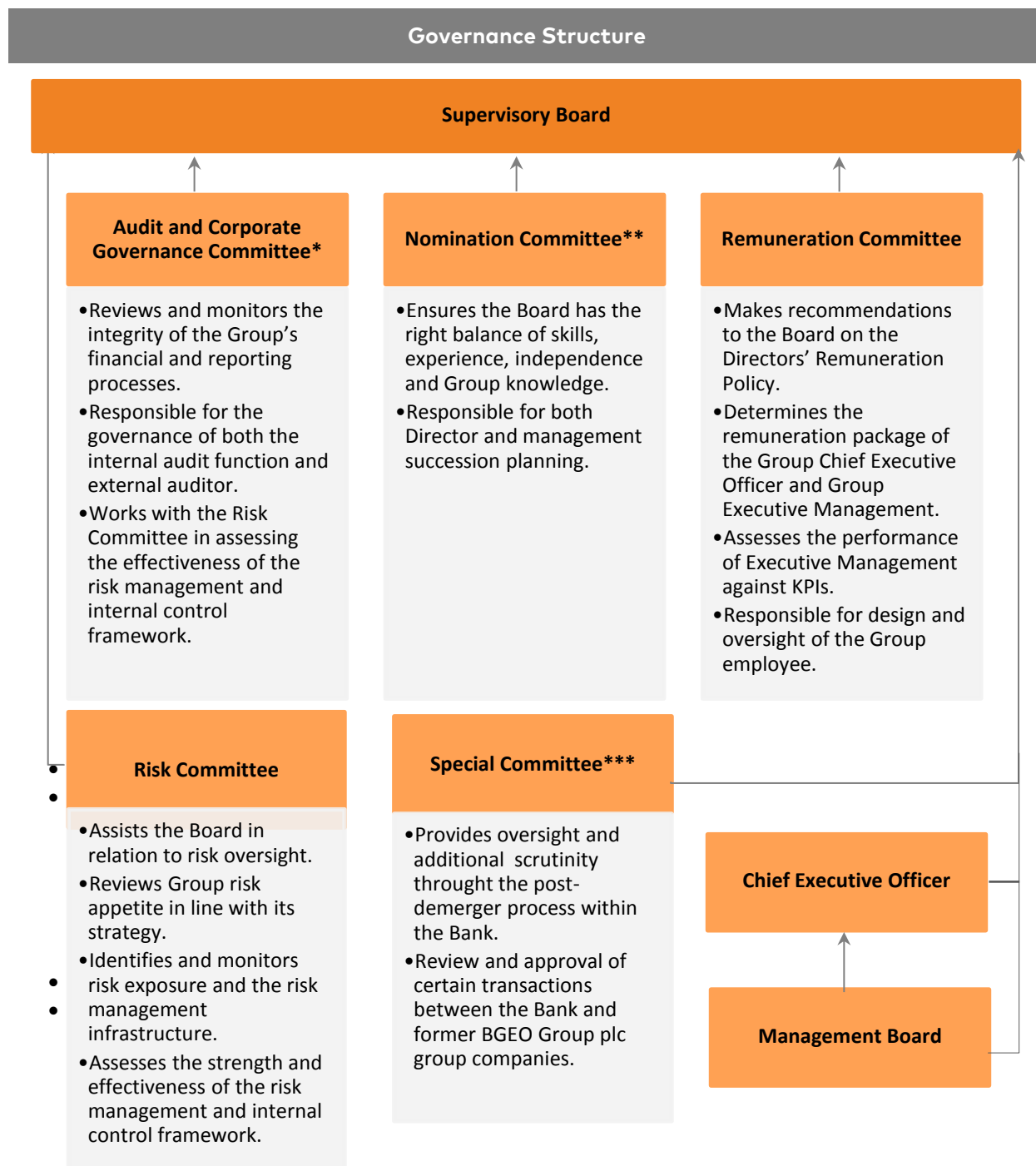
There are certain reporting obligations related to the ownership of a significant shareholding of a Georgian bank. Pursuant to the Banking Law, commercial banks are required to submit to the NBG, together with the annual report, information on the direct and beneficial holders of more than 10% of their share capital (NKG Order No. 145 of 23 May 2006 sets a lower threshold of 5%). Such information must be prepared in reliance on the information available to the commercial bank, which must also note whether or not it confirms the accuracy thereof. In addition, any person that directly or indirectly beneficially owns more than 10% of shares of a commercial bank must submit a declaration to the NBG in April of each calendar year as to the amount of its shareholdings as of 31 December of the preceding calendar year.

4.3. Supervisory Board, BoGG Board and Committees

The Supervisory Board and Committees roles are the same at the Standalone and consolidated JSC Bank of Georgia level.

As mentioned above, the Supervisory Board of the Bank performs largely similar roles as the BoGG Board at the Bank level (interaction between the two was described above). In accordance with the Charter, it is the responsibility of the Supervisory Board to supervise the Management Board. The Supervisory Board consists of eight members, each of whom is elected by the GMS, subject to approval of the NBG. The members are appointed for four-year terms, and their reappointment and prolongation is unlimited. The Supervisory Board members are required to act in the best interests of all the shareholders of the Bank and its business when performing their duties. Supervisory Board is assisted by five different committees, composed by the members of the Supervisory Board, namely: Audit and Corporate Governance Committee, Risk Committee, Nomination Committee, Remuneration Committee and Special committee. The members of the relevant Committees are elected by the Supervisory Board. The functions of Supervisory Board's Risk, Audit and Corporate Governance, Nomination and Remuneration Committees are described below.

The chart below outlines the committees operating under the Supervisory Board and their key responsibilities. The Supervisory Board of the Bank mirrors the non-executive members of BoGG Board as mentioned above.



* In January 2019, Audit Committee of the Bank was transformed into the Audit and Corporate Governance Committee in accordance with NBG Corporate Governance Code

** The Nomination Committee was established on 22 January 2019

*** The Special Committee was established on 7 January 2019

The Supervisory Board is responsible collectively for the long-term success of the Bank and for the creation and delivery to shareholders of sustainable value through the management of the Bank's business. The Supervisory Board establishes the Bank's core values and leads by example; sets and oversees the execution of the Bank's strategy within a framework of strong and effective risk management and internal controls; and encourages a culture of corporate governance in line with best practice, amongst its many other responsibilities.

Terms of reference and reporting to the Supervisory Board

Each Committee has agreed terms of reference, which are reviewed annually by each Committee and any changes are approved by the BoGG Board and Supervisory Board, respectively.

All Non-Executive Directors have a standing invitation to attend Committee meetings (rather than just limiting attendance to Committee members).

On BoGG level, the BoGG Board members are elected by BoGG Shareholders' Annual General Meeting ("AGM") and they are divided into "Executive" and "Non-executive" directors (the "Non-Executive Directors"). As at 31 December 2018, eight out of nine members of BoGG Board were independent non-executive members. Each of the Chairman and Non-Executive Directors has clearly defined roles within the BoGG Board structure.

On the Bank's Supervisory Board level, there are no "executive" directors, as the executive powers are carried out by the management of the Bank as exemplified below. Supervisory Board is appointed by GMS in accordance to the procedures described above at Section 3.2. The Supervisory Board elects its own Chairman and Committee members.

Below are outlined the Supervisory Board members' and their professional backgrounds (the Supervisory Board of the Bank mirrors the BoGG Board except for Archil Gachechiladze which is the executive member of BoGG Board):

■ **Neil Janin** Chairman

Neil Janin was appointed as the Chairman of the Bank's Supervisory Board in September 2010 and has been subsequently re-appointed in accordance with the Charter. Mr Janin also serves as Chairman of the Bank's Nomination Committee, as well as a member of the Remuneration Committee. Mr Janin also serves as Non-Executive Chairman of BoGG, as well as Chairman of BoGG's Nomination Committee and a member of its Remuneration Committee

Skills and experience:

Mr Janin serves as counsel to CEOs of both for-profit and non-profit organisations and continues to provide consulting services to McKinsey & Company. Prior to joining the Bank in 2010, Mr Janin was a Director of McKinsey & Company, based in its Paris office, for over 27 years, from 1982 until his retirement. At McKinsey & Company, he conducted engagements in the retail, asset management and corporate banking sectors, and was actively involved in every aspect of organisational practice, including design, leadership, governance, performance enhancement and transformation. Before joining McKinsey & Company, Mr Janin worked for Chase Manhattan Bank (now JP Morgan Chase) in New York and Paris, and Procter & Gamble in Toronto. Mr Janin has practised in Europe, Asia and North America. Mr Janin is also a Director of Neil Janin Limited, a company through which he provides his ongoing consulting services.

Education:

Mr Janin holds an MBA from York University, Toronto, and a joint honours degree in Economics and Accounting from McGill University, Montreal.

■ **Hanna Loikkanen**
Independent member

Hanna Loikkanen was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board in August 2015. Ms Loikkanen is also a member of the Bank's Nomination Committee and the Audit and Corporate Governance Committee. Ms Loikkanen also serves as the Senior Independent Non-executive Director of BoGG, as well as a member of the BoGG's Audit and Nomination Committees. Ms Loikkanen previously served as an Independent Non-Executive Director of BGEO Group plc from 2011 until 2013 and from 2015 until 2018, which included positions on BGEO Group plc's Audit, Nomination and Risk Committees.

Skills and experience:

Ms Loikkanen has over 20 years of experience working with financial institutions in Russia and Eastern Europe. She currently serves as an advisor to East Capital Private Equity AB. Prior to this, she served from 2010 to 2012 as the Chief Representative and Head of the Private Equity team at East Capital, a Swedish asset management company in Moscow, with a special focus on financial institutions. Prior to this, Ms Loikkanen held the position of Country Manager and Chief Executive Officer at FIM Group in Russia, a Finnish investment bank, where she was responsible for setting up and running FIM Group's brokerage and corporate finance operations in Russia. During her tenure at FIM Group, the company advised several large foreign companies in their M&A activities in Russia. Earlier in her career, Ms Loikkanen worked for Nordea Finance in various management positions in Poland, the Baltic States and Scandinavia with a focus on business development, strategy and business integration; for SEB in Moscow where she was responsible for the restructuring of SEB's debt capital market operations in Russia; and for MeritaNordbanken in St Petersburg where she focused on trade finance and correspondent banking. In addition to her directorships at Bank of Georgia Group PLC, Ms Loikkanen serves as a Non-Executive Director, Chair of the Compensation and Remuneration Committee and member of the Audit Committee of PJSC Rosbank, a universal bank listed on the Moscow Stock Exchange (Société Générale Group in Russia). Since 2014, she has acted as Non-Executive Chairman of the Board of T&B Capital, an independent regulated wealth management company based in Helsinki.

Education:

Ms Loikkanen holds a Master's degree in Economics and Business Administration from the Helsinki School of Economics, and was a Helsinki School of Economics scholar at the University of New South Wales.

■ **Tamaz Georgadze**
Independent member

Tamaz Georgadze was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board in December 2013 and has been subsequently re-appointed in accordance with the Charter. Mr Georgadze serves as a Chairman of the Bank's Risk Committee and as a member of the Remuneration Committee and the Nomination Committee. Mr Georgadze also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as a Chairman of BoGG's Risk Committee and a member of the Remuneration and Nomination Committees. Mr Georgadze previously served as an Independent Non-Executive Director of BGEO Group plc, which included positions on BGEO Group plc's Audit, Nomination and Risk Committees.

Skills and experience:

In 2013, Mr Georgadze founded Raisin GmbH (formerly SavingGlobal GmbH) a company which launched the first global deposit intermediation in Europe and he continues to serve as its CEO/Chairman. Prior to founding this company, Mr Georgadze had a ten-year career at McKinsey & Company in Berlin, where he served as a Partner from 2009 to 2013. At McKinsey & Company, he conducted engagements with banks in Germany, Switzerland, Russia, Georgia and Vietnam, focusing on strategy, risk identification and management, deposit and investment products, operations and sales. Prior to joining McKinsey & Company, Mr Georgadze worked as an aide to the President of Georgia in the Foreign Relations Department from 1994 to 1995. Save for his role at Raisin GmbH, Mr Georgadze does not hold any other directorships.

Education:

Mr Georgadze holds two PhDs, one in Economics from Tbilisi State University and the other in Agricultural Economics from Justus-Liebig University Gießen, Germany. Mr Georgadze also studied Law at Justus-Liebig Universität Gießen and graduated with honours.

■ **Alasdair (Al) Breach**

Independent member

Alasdair Breach was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board in September 2010 and has been subsequently re-elected in accordance with the Charter. Mr Breach is the Chairman of the Bank's Remuneration Committee and also serves as a member of the Nomination Committee. Mr Breach also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as a Chairman of BoGG's Remuneration Committee and a member of the Risk and Nomination Committees. He previously served as an Independent Non-Executive Director of BGEO Group plc, which included positions on BGEO Group plc's Remuneration, Nomination and Risk Committees.

Skills and experience:

In 2013, Mr Breach co-founded Gemsstock Limited, a UK FCA-regulated fund manager, where he also serves as an Executive Director. In 2010, Mr Breach founded Furka Advisors AG, a Swiss-based asset management firm, and served as an Executive Director until founding Gemsstock Limited, which manages the Gemsstock Fund, which was previously called the Gemsstock Growth Fund and was managed by Mr Breach at Furka Advisors AG. His previous career was in research in investment banks, principally in Russia. In January 2003, Mr Breach joined Brunswick UBS (later UBS Russia) as Chief Economist, and later was appointed Head of Research and Managing Director until October 2007. From 1998 to 2002, Mr Breach was a Russia and Former Soviet Union (FSU) economist at Goldman Sachs, based in Moscow. Mr Breach is also the co-founder of The Browser.com, a web-based curator of current affairs writing, established in 2008. Mr Breach serves as a Director of Gemsstock Limited, the Gemsstock Fund, The Browser and Furka Holdings AG, all of which are private entities. He is also an advisor to East Capital.

Education:

Mr Breach holds an MSc in Economics from the London School of Economics and an undergraduate degree in Mathematics and Philosophy from Edinburgh University.

■ **Jonathan Muir**

Independent member

Jonathan Muir was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board in August 2017. He serves as the Chairman of the Bank's Special Committee and the Audit and Corporate Governance Committee and as a member of the Nomination Committee. Mr Muir also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as the Chairman of BoGG's Audit Committee and a member of the Nomination Committee. He previously served as an Independent Non-Executive Director to BGEO Group plc's board of directors since June 2017, after serving as an advisor to BGEO Group plc's board of directors since December.

Skills and experience:

Mr Muir has over 30 years' experience working as a professional in accounting and finance. He is an executive director (CEO) of LetterOne Holdings SA and is CEO of LetterOne Investment Holdings. LetterOne is an international investment business consisting of two groups which target investments in the healthcare, energy, telecoms and technology, and retail sectors. Prior to joining LetterOne, Mr Muir was CFO (2008-2013) and Vice President of Finance and Control (2003-2008) of TNK-BP, which he joined after serving as CFO of SIDANCO, one of TNK-BP's heritage companies. Prior to this, he was a partner at the global audit and consulting company Ernst & Young (1985-2000).

Education:

Mr Muir graduated with first class honours from St. Andrews University in the UK. He is a British qualified Chartered Accountant and a member of the Institute of Chartered Accountants of England and Wales.

■ **Cecil Quillen**

Independent member

Cecil Quillen was elected as an Independent Member of the Supervisory Board of the Bank in June 2018. Mr Quillen also serves as a member of the Bank's Audit and Corporate Governance, Remuneration, Nomination and Special Committees. He also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as a member of BoGG's Audit, Remuneration and Nomination Committees.

Skills and experience:

Mr Quillen is a lawyer and a London-based US partner of Linklaters LLP, the global law firm. He is the leader of the firm's US securities practice. Mr Quillen works on a broad spectrum of securities and finance matters. A particular focus of his practice has been transactions in the CIS and in Central and Eastern Europe. Mr Quillen is an officer of the Securities Law Committee of the International Bar Association, chairing its Underwriting and Distribution Subcommittee, and sits on the Advisory Committee for Securities Regulation in Europe of the Practising Law Institute. He is a trustee of the University of Virginia Law School Foundation and of UK Friends of Harvard University. Mr Quillen became a partner of Linklaters in 1996 and was resident in the firm's New York office before transferring to the London office in 2000. He is admitted to practice in New York and the District of Columbia and is a registered foreign lawyer in England and Wales.

Education:

Mr Quillen received his undergraduate degree from Harvard and his law degree from the University of Virginia.

■ **Véronique McCarroll**

Independent member

Véronique McCarroll was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board on 11 February 2019. Ms McCarroll also serves as a member of Bank's Risk, Nomination and Special Committees. She also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as a member of BoGG's Risk and Nomination Committees.

Skills and experience:

Ms McCarroll has over 30 years' experience in financial services, with a strong focus on corporate and investment banking and risk management. She currently sits on the Executive Committee of Mobile Finance, where she heads Strategy and Innovation for Digital banking across Europe. She was until recently an Executive Director at Crédit Agricole CIB, in charge of Strategy and Business Transformation. Prior to joining CACIB in 2016, she spent 19 years in consulting firms, helping large banking clients on financial matters, including as a Partner at McKinsey & Company (2013-2016), Oliver Wyman (2004-2013) and Andersen/Ernst & Young (1996-2003). Ms McCarroll started her career with Banque Indosuez in Capital Markets in 1986, serving in various front office fixed income and then market risk management roles. Ms McCarroll teaches Finance at Paris Dauphine University.

Education:

Ms McCarroll graduated from ESSEC (Ecole Supérieure des Sciences Economiques et Commerciales) in 1985.

■ **Andreas Wolf**

Independent member

Andreas Wolf was appointed as an Independent Member of the Bank's Supervisory Board on 6 December 2018. Mr Wolf also serves as a member of the Bank's Audit and Corporate Governance, Nomination and Special Committees. He also serves as an Independent Non-Executive Director of BoGG, as well as a member of BoGG's Audit and Nomination Committees.

Skills and experience:

Mr Wolf has more than 12 years of experience working with financial institutions in Central and Eastern Europe as well as Asia. He currently serves as Head of Strategy and Business Development for MHB-Bank AG in Germany. He also serves as an advisor to Raisin, a European deposit brokerage marketplace. Prior to his current positions, Mr Wolf had more than ten years at McKinsey & Company in Frankfurt, where he served as a Partner from 2014 to 2018. At McKinsey, he worked with banking and

insurance clients in Germany, Austria, the Netherlands, Croatia, Georgia, India and China, focusing on digital transformation/digital attackers, strategy, risk management, operations and sales. Prior to that, Mr Wolf worked as a lecturer in Statistics at the University of Jena for four years.

Education:

Mr Wolf holds a PhD in Statistics and Research Methodology from the Friedrich-Schiller-University of Jena, and also studied Psychology at the Universities of Tuebingen, St. Andrews and Jena and graduated with honours.

Supervisory Board diversity and independence

The Bank considers that a diversity of skills, backgrounds, knowledge, experience, outlook and approach, geographic location, nationalities and gender is important to effectively govern the business. The BoGG Board and its Nomination Committee work to ensure that the BoGG Board/ Bank's Supervisory Board continues to have the right balance of skills, experience, independence and the Bank knowledge necessary to discharge its responsibilities.

The BoGG Board believes that its size and composition, as well as the size and composition of the Bank's Supervisory Board, are appropriate. In particular, the BoGG Board has determined that each of the Non-Executive Directors is independent in character and judgement. Similarly, on Bank Supervisory Board level, each of the members is independent in character and judgement. Each of the Bank's Supervisory Board members occupies, and/or has previously occupied, senior positions in a broad range of relevant associated industries, bringing valuable external perspective to the Supervisory Board's deliberations through their experience and insight enabling them to contribute significantly to decision-making. No individual or group of individuals is able to dominate the decision-making process and no undue reliance is placed on any individual.

The Bank values diversity in all forms. At 31 December 2018, 6 different nationalities were represented on the Bank's Supervisory Board of eight Directors. Bank is committed to sustaining and developing gender balance. At 31 December 2018, 2 of eight Directors were women.

On BoGG Board, the independence of each of the eight Non-Executive Directors is assessed and BoGG is of the opinion that each of the Non-Executive Directors (who are also members of the Bank's Supervisory Board) acts in an independent and objective manner and therefore, under the UK Corporate Governance Code (the "**Code**") and, the Banking Law in Georgia, is independent and free from any relationship that could affect their judgement. Each Non-Executive Director has an on-going obligation to inform the BoGG Board of any circumstances which could impair their independence.

Succession planning and Supervisory Board appointment procedures

At the Bank level, members of the Supervisory Board may be appointed and dismissed at a GMS according to the process defined by the Bank's charter. Banking regulations contain certain limitations as to who may become a member of the Supervisory Board, for example, a person who has been convicted of money laundering, terrorist financing or economic crime cannot be elected to the Supervisory Board of a bank. The statutory term of each Supervisory Board member is four years. The Supervisory Board as well as each holder of voting shares is entitled to make a recommendation on one or more candidates for each vacant seat of the Supervisory Board.

Furthermore, holders of shares representing in aggregate at least 20.0% of the issued share capital have the right to nominate, subject to the existence of a vacancy on the Supervisory Board, their representative to the Supervisory Board. The members of the Supervisory Board are elected by cumulative voting. A member of the Supervisory Board may serve as a member of the Management Board at the same time. The members of the Management Board may not hold majority of the seats in the Supervisory Board. According to the Bank's Charter the Supervisory Board elects the Chairman and the Vice-Chairman from its members.

The Chairman of the Supervisory Board (or in case of his/her absence, the Vice-Chairman) convenes the Supervisory Board meetings and determines the agenda. Any member may add items to the agenda or request a meeting of the Supervisory Board. Meetings of the Supervisory Board shall be held at least once per quarter. A written notification with the respective agenda shall be sent at least eight days prior to the anticipated date of the meeting.

BoGG and the Bank believe that effective succession planning mitigates the risks associated with the departure or absence of well qualified and experienced individuals. The Bank recognises this, and its aim is to ensure that the Supervisory Board and Management Board are always well resourced with the right people in terms of skills and experience, in order to effectively and successfully deliver the Bank's strategy. The Bank also recognises that continued tenure brings a depth of Bank-specific knowledge that is important to retain.

Succession Planning and BoGG Board Appointment Procedures

At BoGG level, the BoGG Board Nomination Committee is responsible for both Director and Group executive management succession planning. There is a formal, rigorous and transparent procedure for the appointment of new Directors to the BoGG Board.

BoGG's succession planning model occasionally involves the recruitment of independent external advisors to the BoGG Board and Committees. In this way, both BoGG and the Bank receive objective insight into the decision making and can judge whether an individual advisor has the requisite skills – and knowledge and understanding of the Bank – to be appointed as an Independent Non-Executive Director and/or Independent member of the Bank's Supervisory Board.

On appointment, Non-Executive Directors are given a Letter of Appointment that sets out the terms and conditions of their directorship, including the fees payable and the expected time commitment. Each Non-Executive Director is expected to commit approximately 25-35 days per year to the role. An additional time commitment is required to fulfil the role as BoGG Board Committee members and/or BoGG Board Committee Chairmen, as applicable. The BoGG is satisfied that all Non-Executive Directors dedicate the amount of time necessary to contribute to the effectiveness of the BoGG Board. The Letters of Appointment for the Non-Executive Directors are available for inspection at the BoGG's registered office during normal business hours and also at the Annual General Meeting for 15 minutes prior to and during that Meeting.

Any external appointment or other significant commitment of the Non-Executive Directors requires the prior approval of the BoGG Board. The Non-Executive Directors hold external directorships or other external positions but the BoGG Board believes they still have sufficient time to devote to their duties as a Director of BoGG and that the other external directorship positions held provide BoGG and the Bank with valuable expertise.

Role of the Supervisory Board Both BoGG Board's and the Bank Supervisory Board's principal duty is to promote the long-term success of the Bank by directing management towards creating and delivering sustainable shareholder value. This is accomplished by setting the Bank's strategy and overseeing its implementation by management. The Supervisory Board is accountable to shareholders for the financial performance of the Bank.

The Bank believes that the success of the implementation of its strategy requires for the strategy to be aligned with the Bank's internal governance framework. The Bank views a strong system of risk management and internal controls as essential to governance in allowing the Bank to pursue its strategy in a way that risk appetite can be set and risks identified, assessed, managed and reported effectively.

By setting the tone at the top, establishing the core values of the Bank and demonstrating the leadership, Supervisory Board is able to implement the key policies and procedures the Bank has created in a manner that clearly sets an expectation that every employee acts ethically and transparently in all of his or her dealings.

The management's execution of strategy and financial performance are also monitored. While the ultimate focus is long-term growth, the Bank also needs to deliver on short-term objectives and thus seeks to ensure that management strikes the right balance between the two.

The Bank is mindful of its wider obligations and considers the impact its decisions will have on the Bank's various stakeholders, such as the employees, the shareholders, the customers and the clients, the environment and the community as a whole.

In order to ensure that the Bank meets its responsibilities, specific key decisions have been reserved for approval by the Supervisory Board. In addition, the Supervisory Board will receive reports and recommendations from time to time on any matter which it considers significant to the Bank.

Responsibilities of the Bank's Supervisory Board include:

- Supervising the activities of the Management Board;
- Appointing and dismissing the General Director and other directors, concluding and terminating service contracts with them, as well as establishing a code of conduct for the members of the Management Board;
- Approving and amending the Bank's policy and other regulatory requirements;
- Inspecting the Bank's accounts and property, including inspection of conditions of cash desk, securities and assets, personally or with the help of invited experts;
- Requesting reports of the Bank's activities from the Management Board (including information concerning associated companies and subsidiaries) and reviewing the information provided by internal audit or external inspections;
- Convening an extraordinary general meeting, if necessary;
- Reviewing annual reports and the proposals of the Management Board on profit distribution;
- Representing the Bank in proceedings against the Bank's General Director and other directors;
- Approving the annual budget;
- Electing Supervisory Board committee members;
- Making decisions in other cases provided by applicable laws; and
- Approving the decisions of the Management Board (see page 62)

Operation of the Supervisory Board

During the year, there are usually four scheduled in-person meetings for the Bank's Supervisory Board. For the rest of the meetings the discussion and approval were held either through teleconference or through email correspondence.

At each scheduled meeting, the Supervisory Board receives reports from the Chairman, the General Director and the CFO on the performance and results of the Bank. The General Directors of the principal subsidiaries and the Deputy General Directors of the Bank regularly update the Supervisory Board on the performance, strategic developments and initiatives in their respective segment throughout the year. The Chief Risk Officer and General Counsel regularly present to the full Supervisory Board. The Supervisory Board receives updates from the Bank's operating functions on internal control and risk management, compliance, internal audit, human resources and corporate responsibility matters.

A typical quarterly in-person meeting will include discussion on the following topics:

- Updates from Committee Chairmen on matters discussed at the respective Committee meetings held the day before;
- The macroeconomic environment;
- Financial performance;
- Business segment performance and developments;
- A deeper dive into strategy and performance at one or more business units;
- New strategic initiatives and progress against strategy;
- Regulatory, legislative and other corporate governance updates;
- Developments in relation to principal risks and risk management.

A comprehensive assessment of the risk management framework and system of internal controls is performed at least twice a year through the Risk and Audit and Corporate Governance Committees or the full Supervisory Board.

Supervisory Board meetings are, however, flexible to ensure that pressing matters, when they arise, are addressed as quickly as possible.

The Chairman meets with the General Director after each meeting to agree the follow-up actions and to discuss how effective the meeting was.

The Chairman and General Director maintain frequent contact (in person or otherwise) with each other and the other Supervisory Board members throughout the year outside of the formal meetings.

Supervisory Board induction, on-going training and professional development

On appointment, each Supervisory Board member takes part in an induction programme, during which he or she meets members of executive management, receives information about the role of the Supervisory Board and individual members, each Supervisory Board Committee and the powers delegated to these Committees. The new member is also advised of the legal and other duties.

The Bank is committed to the continuing development of the Supervisory Board members in order that they may build on their expertise and develop an ever-more detailed understanding of the business, markets and regulatory environment in which the Bank operates and of the evolving corporate governance framework.

All of the Supervisory Board members participated in an on-going training and professional development throughout 2018, which included briefings, site visits, development sessions and presentations by members of management, external speakers and the Bank's professional advisors.

The Bank also ensures that all of the Supervisory Board members have access to the advice of the Supervisory Board Secretary as well as independent professional advice, at the Bank's expense, on any matter relating to their responsibilities.

Evaluation of BoGG Board/Supervisory Board performance

The BoGG Board and subsequently, the Bank's Supervisory Board continually strives to improve its effectiveness and recognises that its annual evaluation process is an important tool in reaching that goal.

For the year 2018 BoGG undertook an internal evaluation of the BoGG Board as a whole and its Committees. As a result of evaluation BoGG is confident that the BoGG Board has a good balance of skills, experience and diversity of backgrounds and personality that encourages open, transparent debate and change. The results of the evaluation rated the BoGG Board highly in most of the areas and confirmed that the Board operated effectively. The BoGG Board also recognised the areas for further improvement and set objectives for 2019 to address these. Based on the evaluation, the BoGG Board's objectives for 2019 are:

- increase the time dedicated to audit and risk matters at the respective Committee level, and introduce more communication and collaboration between the Audit and Corporate Governance Committee and Risk Committee;
- alongside the new General Director, focus closely on the Bank's vision and the strategy for the next three years and secure a close follow-up on the chosen strategy at BoGG Board level with clear feedback to management;
- ensure the KPIs associated with the vision and the strategy provide the right focus to management;
- increase the range of stakeholder views, including the views of shareholders, heard at BoGG Board level; and
- as the Group moves on from the Demerger, assure further succession planning both at BoGG Board level and across senior staff of the Group. In addition, in December 2018, the Non-Executive Directors met to evaluate the performance of the Chairman led by the Senior Independent Director and concluded that the Chairman continues to show effectiveness in leadership. The Chairman also met with Non-Executive Directors without the General Director present in December 2018.

BoGG Board and Committee meeting attendance

Details of BoGG Board, and subsequently the Supervisory Board's, and Committee meetings attendance in 2018 are presented below.

Members	Board	Audit and Corporate Governance	Nomination Committee	Remuneration Committee	Risk Committee
Neil Janin	6/6 scheduled 3/3 ad hoc	n/a	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	3/3	n/a
Alasdair Breach	6/6 scheduled 3/3 ad hoc	n/a	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	3/3	3/3
Tamaz Georgadze	6/6 scheduled 3/3 ad hoc	3/3 scheduled 1/1 ad hoc	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	3/3	3/3
Kaha Kiknavelidze	6/6 scheduled 2/2 ad hoc	n/a	2/2 scheduled	n/a	3/3
Hanna Loikkanen	6/6 scheduled 3/3 ad hoc	5/5 scheduled 1/1 ad hoc	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	n/a	n/a
Véronique McCarroll	2/2 scheduled 2/2 ad hoc	n/a	1/1 scheduled 2/3 ad hoc	n/a	1/1
Jonathan Muir	5/6 scheduled 3/3 ad hoc	5/5 scheduled 1/1 ad hoc	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	n/a	3/3
Cecil Quillen	6/6 scheduled 3/3 ad hoc	5/5 scheduled 1/1 ad hoc	2/2 scheduled 3/3 ad hoc	3/3	n/a
Andreas Wolf	2/2 scheduled 2/2 ad hoc	2/2 scheduled	1/1 scheduled 3/3 ad hoc	n/a	n/a

Committees

Both the Bank's Supervisory Board and BoGG Board have delegated authority to respective Board Committees to carry out certain tasks on their behalf, in order to operate efficiently and give the right level of attention and consideration to relevant matters, and to ensure there is independent oversight of financial, audit, internal control and risk issues, review of remuneration, while reserving the authority to approve certain key matters, as documented in the Bank's charter reserved for the Supervisory Board, which is reviewed annually by the Supervisory Board.

In 2018, the BoGG Board had four Committees: Risk, Audit, Remuneration and Nomination. The Banks Supervisory Board had three Committees: Risk, Audit and Remuneration. On 2 January 2019, the Audit Committee of the Bank was transformed into the Audit and Corporate Governance Committee, on 7 January 2019 and 22 January 2019 the Special and the Nomination Committees were established on the Bank's Level.

The functions of BoGG Board's Risk, Audit, Nomination and Remuneration Committees are essentially the same as described below with regards to the Bank's Supervisory Board's respective Committees.

The Bank's the Supervisory Board had following Committees:

- the Audit and Corporate Governance Committee;
- the Risk Committee;
- the Nomination Committee (*From 22 January, 2019*);;
- the Remuneration Committee and;
- Special Committee (*From 7 January, 2019*);

■ Audit and Corporate Governance Committee

The Audit and Corporate Governance Committee assists the Supervisory Board in relation to the oversight of the Bank's financial and reporting processes. It monitors the integrity of the financial statements and is responsible for governance around both the internal audit function and external auditor, reporting back to the Supervisory Board. It reviews the effectiveness of the policies, procedures and systems in place related to, among other operational risks, compliance, IT and information security (including cyber-security) and works closely with the Risk Committee in connection with assessing the effectiveness of the risk management and internal control framework. The Audit and Corporate Governance Committee oversees and challenges management on its internal control and risk management systems in relation to the financial reporting process.

■ Risk Committee

The main role of the Risk Committee is in relation to the oversight of risk. It reviews the Bank's risk appetite in line with strategy, identifies and monitors risk exposure and the risk management infrastructure, oversees the implementation of strategy to address risk, reviews the Bank's risk policies on regular basis cooperates and monitors the activities of the Chief Risk Officer, provides recommendations to the Supervisory Board regarding the risk strategies and effectiveness of the policies and in conjunction with the Audit and Corporate Governance Committee, assesses the strength and effectiveness of the risk management and internal control framework.

■ Nomination Committee

The Nomination Committee (recommended for systemically important banks) provides recommendations to the Supervisory Board on all new appointments of both directors and Supervisory Board members, ensures that the Supervisory Board is not dominated by any one individual or small group of individuals. The Nomination Committee is constituted to regularly review the structure, size and composition (including the skills, knowledge, experience and diversity) of the Supervisory Board. The committee is required to give consideration to succession planning for directors and other senior executives; and make recommendations to the Supervisory Board on new appointments of executive and non-executive directors and memberships in Supervisory Board committees. The committee also oversees the annual review of the Supervisory Board effectiveness.

■ Remuneration Committee

The Remuneration Committee reviews and recommends to the Supervisory Board the Remuneration Policy for the General Director, Deputy General Directors and executive management to ensure that remuneration packages are designed to promote the long-term success of the Bank and to see that management is appropriately rewarded for its contribution to the Bank's performance in the context of wider market conditions and shareholder views. The Committee determines the remuneration packages for the above-listed positions along with their terms of employment and assesses the performance of executive management against KPIs.

■ Special Committee

The Special Committee was established on 7 January 2019 in the interests of the best practices of corporate governance and provides oversight and additional scrutiny throughout the post-demerger process within the Bank. The functions of the Special Committee include general oversight of post-demerger processes, including review and approval of certain transactions between the Bank and former BGEO Group plc group companies.

Terms of reference and reporting to the Supervisory Board

Each Committee has agreed terms of reference, which are reviewed annually by each Committee and any changes are approved by the BoGG Board and the Bank's Supervisory Board, respectively.

All Non-Executive Directors have a standing invitation to attend Committee meetings (rather than just limiting attendance to Committee members).

Committee meeting attendance

Details of the Bank's Committee meetings attendance in 2018 are presented on page 57 above.

4.4. Management Board

The Management Board roles are the same for the Standalone and consolidated JSC Bank of Georgia

The Bank's Management Board consisted of the members listed below. The business address for all of the Management Board members is 29a Gagarini Street, Tbilisi 0160, Georgia.

Name	Current Position
Archil Gachechiladze	General Director
Kakhaber Kiknavelidze	General Director (until 28 January 2019)
Sulkhan Gvalia	Deputy General Director, Chief Financial Officer
Davit Tsiklauri	Deputy General Director, Chief Financial Officer (until 1 May 2019)
Levan Kulijanishvili	Deputy General Director, Operations
Mikheil Gomarteli	Deputy General Director, Retail Banking - Emerging and Mass Retail, and Micro Business Banking
Giorgi Pailodze	Deputy General Director, Corporate and Investment Banking
Vasil Khodeli	Deputy General Director, (until 11 June 2019)
George Chiladze	Deputy General Director, Chief Risk Officer
Vakhtang Bobokhidze	Deputy General Director, Chief Information Officer
Ramaz Kukuladze	Deputy General Director, SME and Premium Retail business (Until 1 May 2019)

Below are outlined the Bank's Management Board members' professional backgrounds:

■ Archil Gachechiladze

General Director

Archil Gachechiladze was appointed as a CEO and General Director of the BoGG and the Bank on 28 January 2019. Prior to his recent appointment Mr Gachechiladze served as CEO of Georgian Global Utilities since January 2017 to January 2019. Mr Gachechiladze joined the Bank in 2009 as Deputy General Director, Corporate Banking (2009-2013) and has since held various roles with the Bank and its holding and sister companies, such as Deputy General Director, Investment Management (2013-2015), CFO of JSC BGEO Group (2015-2016) and Deputy General Director, Corporate Investment Banking (2016-2017) of the Bank. Mr Gachechiladze has over 17 years of experience in the financial services, including various senior positions both in local and international organisations, such as TBC Bank (2008-2009), Lehman Brothers Private Equity (currently Trilantic Capital Partners) (2006-2008), and Salford Equity Partners, KPMG and the World Bank's CERMA (1998-2004). Mr Gachechiladze received his undergraduate degree in Economics from Tbilisi State University and holds his MBA with distinction from Cornell University. He is also a CFA Charterholder and a member of the CFA Society in the United Kingdom.

■ **Sulkhan Gvalia**

Deputy General Director, Chief Financial Officer

Sulkhan Gvalia was appointed as Deputy General Director, Chief Financial Officer in May 2019. Mr Gvalia has extensive experience in banking having worked in a number of senior management roles at the Bank, including Chief Risk Officer (2005-2012) and Head of Corporate Banking (2012-2016). Prior to these roles Mr Gvalia served as Deputy Chairman of the management board of TbilUniversalBank, prior to its acquisition by Bank of Georgia in November 2004. Prior to his recent appointment Mr Gvalia was the founder and CEO of E-Space Limited, Tbilisi – the only Georgian company developing the electric car charging infrastructure in Georgia. He also serves as a non-executive independent director at Inecobank (Armenia). Mr Gvalia holds a law degree from Tbilisi State University.

■ **Levan Kulijanashvili**

Deputy General Director, Operations

Levan Kulijanishvili was appointed as Deputy General Director, Operations in September 2017, prior to which he served as BGEO Group plc's CFO and as Deputy General Director, Finance of the Bank from February 2016. He has been with the Bank since 1997. During his 20 years of service, Mr Kulijanishvili has held various senior positions, including Head of Compliance and Internal Control from 2009 until his appointment as Deputy General Director, Finance, Head of the Internal Audit department (2000 to 2009), Manager of the Financial Monitoring, Strategy and Planning department (1999 to 2000) and Head of the Financial Analysis division (1997 to 1999). Mr Kulijanishvili received his undergraduate degree in Economics and Commerce from Tbilisi State University and received his MBA from Grenoble Graduate School of Business.

■ **Mikheil Gomarteli**

Deputy General Director, Retail Banking - Emerging and Mass Retail, and Micro Business Banking

Following the split of Retail Banking into two segments in February 2017 due to significant growth in the Retail Banking business, Mr Gomarteli assumed the role of Deputy General Director responsible for Emerging and Mass Retail Banking and Micro Business Banking. Prior to this, Mr Gomarteli had served as the sole Deputy General Director of Retail Banking since February 2009. He has been with the Bank since December 1997. During his 20 years of service with the Bank, Mr Gomarteli has held various senior positions, including Co-Head of Retail Banking (March 2007 to February 2009), Head of Business Development (March 2005 to July 2005), Head of Strategy and Planning (2004 to 2005), Head of Branch Management and Sales Coordination (2003 to 2004), Head of Branch Management and Marketing (2002 to 2003) and Head of Banking Products and Marketing (2000 to 2002). Mr Gomarteli received an undergraduate degree in Economics from Tbilisi State University.

■ **Giorgi Pailodze**

Deputy General Director, Corporate and Investment Banking

Mr Pailodze was appointed as Deputy CEO, Corporate and Investment Banking of JSC Bank of Georgia in June 2019. Mr Pailodze has extensive experience in the global financial services sector, having worked for international and local banking institutions. Prior to joining the Bank, Mr Pailodze was a Vice President at Evercore, an investment banking advisory firm, where he was based in London (2017-2019) and New York (2015-2017). In his role at Evercore he provided strategic, debt and equity advice to corporate and private equity clients across a range of sectors. Prior to joining Evercore, Mr Pailodze spent two years in corporate and investment banking at Citigroup in New York. Mr Pailodze started his banking career in Georgia, where he held various managerial roles at TBC Bank and HSBC Bank Georgia. Mr Pailodze received his MBA degree from Cornell University and his undergraduate degree in business administration from Caucasus School of Business.

■ **George Chiladze**

Deputy General Director, Chief Risk Officer

Mr Chiladze was appointed as Deputy General Director, Chief Risk Officer in September 2013. He re-joined the Bank having already served as Deputy General Director, Finance from 2008 to 2012. From 2012 to 2013, Mr Chiladze was Deputy CEO at the Partnership Fund, and he served as general director of BTA Bank (Georgia) from 2005 to 2008. Prior to joining BTA Bank, he was an executive member of the Supervisory Board of JSC Europace Insurance Company and a founding partner of the management consulting firm, Altergroup Ltd. Mr Chiladze had previously worked in the US at the Programme Trading Desk at Bear Stearns in New York City, prior to returning to Georgia in 2003. Mr Chiladze received a PhD in Physics from Johns Hopkins University in Baltimore, Maryland and an undergraduate degree in Physics from Tbilisi State University.

■ **Vakhtang Bobokhidze**

Deputy General Director, Chief Information Officer

Mr Bobokhidze was appointed as Deputy General Director, Chief Information Officer in March 2018, prior to which he served as Head of IT since April 2016. He joined the Bank in late 2005 as a Quality Control Manager through a progression of positions until he joined JSC Bank Republic in 2010. Mr Bobokhidze made his return to the Bank in December 2010 as IT Business Consultant and he currently holds the position Chief Information Officer. He received his undergraduate and MBA degree from Tbilisi State University.

The Management Board of the Bank is an executive body that is responsible for the day-to-day management of the Bank (with the exception of the functions reserved to the GMS and the Supervisory Board) and consists of the General Director and not less than three directors. The Management Board of the Bank is accountable to the shareholders and the Supervisory Board and its members are appointed and dismissed by the Supervisory Board. Any member of the Management Board shall have the right to request from any Supervisory Board member that a meeting of the Supervisory Board be called and he/she may address such meeting.

The Supervisory Board of the Bank approves the remuneration and other conditions of employment for each member of the Management Board of the Bank. Certain resolutions of the Management Board of the Bank are subject to the prior approval of the Supervisory Board of the Bank.

The Management Board is led by the General Director, who together with the Supervisory Board, allocates responsibilities of the Management Board among its members. The responsibilities of the Management Board include:

- Conduct of the Bank's day-to-day activities;
- Review of agenda items for the GMS or the Supervisory Board meetings, obtaining all the necessary information, preparing proposals and drafting resolutions;
- Drafting and presenting to the Supervisory Board for approval the business plan for the following year (such business plan to include the budget, profit and loss forecast and the Bank's investments plan);
- Review of issues in relation to lending, settlement, financing, cash services, security, accounting and reporting of cash and valuables of the Bank and internal controls;
- Decisions regarding the operation of the Bank's branches and service centers, ensuring that the branch managers and heads of service centers fulfil their tasks and functions;
- Review of the information provided by internal audit or external inspections, and the reports submitted by the branch managers and heads of service centers, making appropriate decisions;
- Ensuring the fulfilment of resolutions passed at the GMS and the Supervisory Board;
- Developing policies, by-laws and other regulatory documents, which are approved by the Supervisory Board and ensuring compliance with such policies, by-laws and regulatory documents;
- Deciding on the appointment, dismissal, training and remuneration of staff;
- Convening an extraordinary general meeting, if necessary;
- Any other issues which may be assigned to the Management Board by the Supervisory Board and/or the GMS; and
- Fulfilling the responsibilities set forth by the Bank's charter and the applicable laws.

The following activities may be carried out by the Management Board only with the approval of the Supervisory Board:

- Acquisition and disposal of a stake in other companies if the amount of such stake/shares exceeds 50.0% of the total equity of such company or the volume of the transaction exceeds 2.5% of the Bank's equity value as of the end of the previous calendar month;
- Acquisition, transfer and encumbrance of real estate and related ownership rights, if such transaction falls outside the scope of routine economic activity of the Bank and the volume of such transaction exceeds 2.5% of the Bank's equity value as of the end of the previous calendar month;
- Establishment and liquidation of branches;
- Investments, the partial or total amount of which exceeds 2.5% of the Bank's equity value as of the end of the previous calendar month;
- Borrowing funds in excess of 2.5% of the Bank's equity value as of the end of the previous calendar month;
- Securing debt financing, if such financing falls outside the scope of routine economic activity;
- Launching a new type of banking activity or terminating or suspending the existing type of banking activity;
- Adopting general principles of business strategy and the business plan of the Bank and the development and approval of the annual budget and long-term liabilities;
- Determination of the remuneration and/or additional benefits for the Bank's top management (General Director, other members of the Management Board and any other top managers so selected by the Supervisory Board);
- Appointment and dismissal of trade representatives;
- Approval of an agreement or contract pursuant to which the expenditures of the Bank (payable by single or several tranches) exceeds 1.0% of the Bank's equity value as of the end of the previous calendar month;
- Determination and approval of internal policies and procedures for lending, investing, foreign exchange, assets and liabilities management, asset valuation, their classification and adequate provisioning;
- Determination and approval of the minimal and maximal interest rates to be used on credits and deposits;
- Redemption of the Bank's shares in cases envisaged by the applicable laws, including the redemption of treasury shares;
- All exposures to a single group of borrowers over US\$25.0 million must be approved by the Supervisory Board; and
- Other activities that may be prescribed by applicable laws.

The Management Board is led by the General Director who is responsible for: (i) acting independently on behalf of the Bank (subject to any required consents from the Supervisory Board); (ii) chairing meetings of the Management Board, supervising the implementation of decisions of the Management Board, Supervisory Board and the GMS, assigning tasks to the Management Board members with the consent of the Supervisory Board and to other managers of the Bank and issuing relevant orders, instructions and other directives for these purposes; (iii) submitting for approval to the Supervisory Board, recommendations on the remuneration and bonuses of the Bank's employees; (iv) appointing and dismissing employees in accordance with the employee recruitment plan approved by the Management Board; (v) carrying out any other activity required for attaining the goals of the Bank (except those that fall within the competence of the GMS or Supervisory Board). The General Director is entitled to delegate his direct tasks to other Management Board members or the heads of the relevant departments of the Bank as deemed appropriate.

4.5. Financial reporting procedures and risk management

Financial reporting procedures of the Group and the Bank are centralised and are managed and monitored by the Finance Department of the Bank and Group Budgeting and Reporting. Each subsidiary has a designated financial reporting team. Their function and performance is coordinated and controlled by the Group Reporting team. Overall monitoring of the process is led by the Group's CFO. The Bank's and the Group's financial reporting procedures are aimed at producing annual full set and interim condensed stand-alone and consolidated financial statements in accordance with IFRS and EU IFRSs. In 2007 the Group issued financial reporting procedures manual, which is a set of instructions and templates prescribing the key components, key rules, procedures and deadlines for preparing financial statements. The manual is regularly updated based on the changes in the Group or in reporting standards.

Process of financial reporting starts at subsidiary level. Finance department of each subsidiary prepares respective full package financial reports, which are then reviewed and finally approved by subsidiary CFOs. Financial reports and information packages of the subsidiaries are further submitted to the Group Budgeting and Reporting team, which reviews the reports and consolidates them into the Group's and the Bank's financial Statements. Consolidated full package report is reviewed and approved by the Group's and the Bank's CFO.

Following CFO approval, financial statements are reviewed by Management Board, Audit Committee, Supervisory Board and external auditors. The Bank's and the Group's financial statements are authorized for issuance by the Management Board, Audit Committee and Supervisory Board.

Internal Audit Department of the Bank and the Group regularly reviews financial reports and financial statements of the Bank and the Group and provides Finance Department and Group Reporting and Budgeting team with review points and suggestions for improvement.

5. Management Board statement

The Management Board is responsible for preparing the Annual Report and the consolidated and separate financial statements in accordance with applicable law and regulations. We consider that the Annual Report and the consolidated and separate financial statements taken as a whole, are fair, balanced and understandable and gives shareholders the information needed to assess the Group's position and performance, business model and strategy.

By order of the Management Board

Archil Gachechiladze
General Director
18 September 2019

References

The Bank	JSC Bank of Georgia
The Board	The Board of Directors of Bank of Georgia Group plc
The Group	The Bank and its subsidiaries
The Directors	Members of the BoGG Board of Directors
The Report	Management Report of JSC Bank of Georgia
CFO or Chief Finance Officer	Chief Finance Officer of the Bank
CRO or Chief Risk Officer	Chief Risk Officer of the Bank
The Charter	Bank's charter
GMS	General Meeting of Shareholders
IFRSs	International Financial Reporting Standards
Management Board/Executive Management	Management Board of the Bank and the Group
Supervisory Board	Supervisory Board of the Bank and the Group
Return on average total equity (ROAE)	Profit for the period attributable to shareholders of BOGG divided by monthly average equity attributable to shareholders of BOGG for the same period
Loan Book	Through the report the term "loan book" and "loans" represents the sum of loans to customers and finance lease receivables. Further the gross loans and respective allowance for impairment are presented net-of expected credit loss (ECL) on contractually accrued interest income. These do not have an effect on the net loans to customers balance. Management believes that netted-off balances provide the best representation of the Group's loan portfolio position.

სს „საქართველოს ბანკი და შვილობილი
კომპანიები“
კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება

31 დეკემბერი, 2018 წ.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	1
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	2
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	4
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	5
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	8
2. მომზადების საფუძველი	9
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები	11
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	40
5. ინფორმაცია სემენტების შესახებ.....	47
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	51
7. საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები.....	51
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	52
9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები.....	53
10. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	62
11. საინვესტიციო ქონება.....	64
12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები.....	65
13. გუდვილი	69
14. გადასახადები.....	71
15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები	74
16. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე.....	75
17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	76
18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	77
19. პირობითი ვალდებულებები.....	77
20. კაპიტალი.....	78
21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი	80
22. წმინდა შემოსავალი უძრავი ქონებიდან.....	81
23. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	82
24. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	83
25. წმინდა არარეგულარული მუხლები	84
26. წილობრივი გადახდა	84
27. რისკის მართვა.....	87
28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	107
29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი	116
30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	121
31. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	122

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „საქართველოს ბანკისა“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე, ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში და აუდიტზე დაყრდნობით ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბებისას, შესაბამისად ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვხატავთ. ქვემოთ, თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩვენივე აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“, აღნიშნული საკითხების ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რითაც შევაფასებდით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების რისკებს, რომლებიც გამოწვეულია თაღლითობით ან შეცდომით. ჩვენი აუდიტის პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად ჩატარებული პროცედურების შედეგები, წარმოადგენს თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება ვინაიდან მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი მნიშვნელოვანია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისთვის და ახლად მიღებული ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ („ფასს 9“) მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა კომპლექსურია და განსჯას საჭიროებს, ეს საკითხი აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხად მივიჩნიეთ. დანაკარგების გამო სესხების გაუფასურება გამოითვლება ერთდროულად კოლექტიური დარეზერვების მოდელითა და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე ინდივიდუალური სასესხო რეზერვის შექმნით, და აგრეთვე რეგრესული საპროგნოზო შეფასებების საფუძველზე. კოლექტიური და ინდივიდუალური დარეზერვება დამოკიდებულია მთელ რიგ დაშვებასა და განსჯაზე. მაგალითად: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელ მოდელში გამოყენებული სააღრიცხვო ინტერპრეტაციები და დაშვებები; სესხების გადანაწილება პირველ, მეორე და მესამე ეტაპებზე ფასს 9-ში წარმოდგენილი კრიტერიუმების	ჩვენ შევისწავლეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის პროცესი და შევაფასეთ კონტროლის იმ ძირითადი მექანიზმების მოწყობა და ქმედუნარიანობა, რომლებიც მოიცავდა ინდივიდუალური რეზერვის შექმნისთვის სესხების იდენტიფიკაციის, რისკის შესაბამისი დონის მიხედვით მსესხებლების კლასიფიკაციის და გაუფასურების ეტაპების, საკრედიტო მონიტორინგის, მონაცემთა სიზუსტისა და სისრულის კონტროლს. კონტროლის ავტომატიზებული მექანიზმების შემოწმებაში საინფორმაციო ტექნოლოგიების ჩვენი სპეციალისტები ჩავრთეთ. აუდიტის განმავლობაში, ძირითადად, შემდეგი საკითხები გავაანალიზეთ: შევაფასეთ საკრედიტო რისკის მოდელები და დაშვებები, რომლებიც გამოყენებულია დარეზერვების ძირითადი პარამეტრების დადგენისა და თითოეული პორტფელისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების განსაზღვრისთვის; შევაფასეთ ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელსაც იგი ეყრდნობა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ინდივიდუალურად და კოლექტიურად დადგენისას, რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით;

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდევით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმარტებაში
მიხედვით; სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გავლენის შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და დაშვებები; დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების განსაზღვრა, უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით, და ინდივიდუალურად დადგენილი რეზერვების შეფასება, მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით. ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების სიზუსტე და ადეკვატურობა. რეზერვის დადგენისას გამოყენებული განსჯისა და მოდელირების სხვადასხვა ხერხის გამო, დაშვებებმა და პროგნოზებმა შეიძლება განაპირობოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვნად განსხვავებული რეზერვი. მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ ინფორმაცია შესულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის დართულ მე-9 შენიშვნაში „მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“ და 22-ე შენიშვნაში „რისკის მართვა“.	შევამოწმეთ სესხების გადანაწილება გაუფასურების შესაბამის ეტაპებზე წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით შევამოწმეთ პროგნოზირებული სამომავლო ფულადი ნაკადები, უზრუნველყოფის საგნიდან მიღებული ფულადი ნაკადების ჩათვლით, რომლებიც უკავშირდება მომხმარებლებზე გაცემულ მნიშვნელოვნად გაუფასურებულ სესხებსა და ავანსებს. ჩვენს აუდიტის პროცედურებში შედიოდა ჯგუფის მიერ ფასს 9-ის მოთხოვნების შესაბამისად შემუშავებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიის შეფასება, რომლითაც იგი გამოითვლის რეზერვებს მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე. ჩვენ შევაფასეთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული საკრედიტო რისკის ფაქტორები და ნორმები იმის დასადგენად, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა - ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად. შევაფასეთ საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული კრიტერიუმების გამოყენების თანმიმდევრულობა. კოლექტიურად შეფასებული რეზერვის შესამოწმებლად, მოდელირების ჩვენი შიდა სპეციალისტების მხარდაჭერით შევაფასეთ საბაზისო სტატისტიკური მოდელები, მთავარი ამოსავალი მონაცემები და

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმარტებაში
	გამოყენებული დაშვებები და ასევე შევამოყენეთ საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშებაში. ამასთანავე, გავაანალიზეთ მოდელის მთავარი ამოსავალი მონაცემების ცვლილების მიმართ რეზერვების მგრძნობელობა. ჩვენ შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ საკრედიტო რისკით მნიშვნელოვნად გაუფასურებული კორპორაციული კრედიტები და საფუძვლიანად შევამოწმეთ სამომავლო ფულადი ნაკადების შესახებ დაშვებები, უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებისა და მოსალოდნელი შედეგების დადგომის ალბათობების ჩათვლით. შევამოყენეთ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების საკმარისობა და მართებულობა.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმალობაში
საინვესტიციო ქონების შეფასება ჯგუფი საინვესტიციო უძრავი ქონებისთვის სამართლიანი ღირებულების მოდელს იყენებს. ჯგუფმა საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად პროფესიონალი შემფასებელი დაქირავა. უძრავი ქონების შეფასებას ახასიათებს გაურკვევლობა და ეყრდნობა ვარაუდებს. ამასთან, ჯგუფის უძრავი ქონება ძირითადად საქართველოში მდებარეობს, სადაც მეორადი ბაზარი შედარებით არალიკვიდურია, რის გამოც იზრდება ამ შეფასებებში განსჯის გამოყენების აუცილებლობა. ეს შეფასებები, მათი დიდი მნიშვნელობისა და სუბიექტური ხასიათის გამო აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხია. საინვესტიციო ქონების შეფასების შესახებ ინფორმაცია ასახულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-3 შენიშვნაში „მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა“, მე-11 შენიშვნაში „საინვესტიციო ქონება“ და 28-ე შენიშვნაში „სამართლიანი ღირებულების შეფასება“.	
	ჯგუფის უძრავი ქონების ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე ობიექტების შესაფასებლად, რომლებიც შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ, დავიქირავეთ უძრავი ქონების შეფასების სპეციალისტები. სპეციალისტებმა ასევე შეაფასეს ჯგუფის მიერ დაქირავებული გარე შემფასებლების კომპეტენტურობა და ობიექტურობა, გაანალიზეს გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები და შეამოწმეს შემფასებლების მიერ წარმოდგენილი მონაცემები. რაც შეეხება ქონებას, რომლებიც არ ექვემდებარებოდა გარეშე სპეციალისტის მიერ ინდივიდუალურად შეფასება, შევამოწმეთ ხელმძღვანელობის დაშვებები საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ასეთი ობიექტების ფასების მერყეობის შესახებ. ეს დავასაბუთეთ გარეშე შემფასებლების მიერ მომზადებული ბაზრის მიმოხილვის ანგარიშების გაცნობით, ჯგუფის უძრავი ქონების პორტფელში გარკვევით და ემპირიული საბაზრო ინფორმაციის მოძიებით. განვიხილეთ, რამდენადაა აღიარებული შეფასების შედეგები და ჯგუფის განმარტებები საინვესტიციო ქონების შეფასებასთან დაკავშირებით.

სხვა ინფორმაცია ასახულია ჯგუფის 2018 წლის წლიურ ანგარიშში.

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ გამოგვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან

დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.

- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ კომპანიის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

აუდიტის კომიტეტს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ამასთანავე, აუდიტის კომიტეტს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ეჭვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, წარმოვადგენთ შესაბამის გარანტიებს.



**Building a better
working world**

აუდიტის კომიტეტისთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის საჯაროობა, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამით გამოწვეული უარყოფითი შედეგები გადაწონის ამ ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელს.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

13 მარტი, 2019 წ.

აუდიტის კომიტეტისთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის საჯაროობა, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამით გამოწვეული უარყოფითი შედეგები გადაჭონის ამ ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელს.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

13 მარტი, 2019 წ.

სს „საქართველოს ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშ- გნები	2018	2017	2016
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	1,220,524	1,501,654	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,305,191	1,216,343	940,485
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	1,932,553	1,613,759	1,283,902
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	9	9,120,881	7,445,578	6,379,965
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	108,439	65,306	13,096
საინვესტიციო ქონება	11	155,183	202,534	152,596
გადახდილი ავანსები		50,068	55,953	12,452
ძირითადი საშუალებები	12	312,017	305,474	277,394
არამატერიალური აქტივები	12	76,569	50,948	35,814
ინვესტიციები შეკავშირე საწარმოებში		12,371	11,031	9,626
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		19,234	696	18,505
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	14	123	130	194
სხვა აქტივები	15	134,573	117,857	88,280
გასაწიდად გამოზნული აქტივები		42,408	-	-
სულ აქტივები		14,523,587	12,620,716	10,732,932
ვალდებულებები				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	16	8,196,551	7,123,866	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	17	2,749,348	3,162,209	3,468,353
და სხვა ნასესხები სახსრები				
გამოშვებული სავალ ფასიანი ქაღალდები	18	1,711,032	749,655	177,271
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		679	8,753	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო	14	28,154	11,342	22,169
ვალდებულებები				
ანარიცხები	19	4,582	2,815	3,380
სხვა ვალდებულებები	15	102,213	80,157	55,103
სულ ვალდებულებები		12,792,559	11,138,797	9,499,788
კაპიტალი	20			
საწესდებო კაპიტალი		27,994	27,821	27,821
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		174,011	141,154	216,030
გამოსყიდული აქციები		(9)	(9)	(9)
სხვა რეზერვები		11,048	10,212	252
გაუნაწილებელი მოგება		1,517,984	1,302,741	975,314
ბანკის აქციონერებისთვის განკუთვნილი მოლიანი		1,731,028	1,481,919	1,219,408
კაპიტალი				
არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელები		-	-	13,736
სულ კაპიტალი		1,731,028	1,481,919	1,233,144
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		14,523,587	12,620,716	10,732,932

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე

გენერალური დირექტორი

დავით წიკლაური

ფინანსური დირექტორი

13 მარტი, 2019 წ.

8-124 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშ- ვნები	2018	2017	2016
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	1,220,524	1,501,654	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,305,191	1,216,343	940,485
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	1,932,553	1,613,759	1,283,902
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	9	9,120,881	7,445,578	6,379,965
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	108,439	65,306	13,096
საინვესტიციო ქონება	11	155,183	202,534	152,596
გადახდილი ავანსები		50,068	55,953	12,452
ძირითადი საშუალებები	12	312,017	305,474	277,394
არამატერიალური აქტივები	12	76,569	50,948	35,814
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში		12,371	11,031	9,626
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		19,234	696	18,505
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	14	123	130	194
სხვა აქტივები	15	134,573	117,857	88,280
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		42,408	-	-
სულ აქტივები		14,523,587	12,620,716	10,732,932
ვალდებულებები				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	16	8,196,551	7,123,866	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	17	2,749,348	3,162,209	3,468,353
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	18	1,711,032	749,655	177,271
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		679	8,753	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	14	28,154	11,342	22,169
ანარიცხები	19	4,582	2,815	3,380
სხვა ვალდებულებები	15	102,213	80,157	55,103
სულ ვალდებულებები		12,792,559	11,138,797	9,499,788
კაპიტალი	20			
საწესდებო კაპიტალი		27,994	27,821	27,821
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		174,011	141,154	216,030
გამოსყიდული აქციები		(9)	(9)	(9)
სხვა რეზერვები		11,048	10,212	252
გაუნაწილებელი მოგება		1,517,984	1,302,741	975,314
ბანკის აქციონერებისთვის განკუთვნილი მთლიანი კაპიტალი		1,731,028	1,481,919	1,219,408
არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელები		-	-	13,736
სულ კაპიტალი		1,731,028	1,481,919	1,233,144
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		14,523,587	12,620,716	10,732,932

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე

გენერალური დირექტორი

დავით წიკლაური

ფინანსური დირექტორი

13 მარტი, 2019 წ.

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

		შენიშ- ვნები	2018	2017	2016
საპროცენტო შემოსავალი					
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები			1,124,611	965,614	806,641
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები			136,115	113,276	90,589
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ			28,705	17,031	7,933
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები			17,947	9,464	2,879
			1,307,378	1,105,385	908,042
საპროცენტო ხარჯი					
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე			(254,680)	(221,410)	(194,029)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები			(204,437)	(195,594)	(137,248)
გამოშვებული სავალდებულო ფასიანი ქაღალდები			(110,762)	(43,834)	(41,583)
			(569,879)	(460,838)	(372,860)
ანაბრის დაზღვევის საკომისიო			(5,955)	-	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი			731,544	644,547	535,182
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო			223,320	191,000	168,386
საკომისიო ხარჯი			(93,796)	(74,730)	(58,496)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	21		129,524	116,270	109,890
წმინდა შემოსულობა უძრავი ქონებიდან	22		5,138	5,679	8,631
წმინდა ზარალი ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტიდან, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ახახვით			(1,023)	n/a	n/a
წმინდა შემოსულობა გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან			n/a	2,060	2,162
წმინდა შემოსულობა ფინანსური აქტივებიდან, რომლებიც აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით			(878)	n/a	n/a
წმინდა ზარალი (შემოსულობა) სხვა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან			n/a	1,478	(634)
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	11, 12		190	7,336	(1,221)
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან:					
- გარიგებები			92,651	66,502	65,461
- საკურსო სხვაობები			33,009	19,238	18,307
სხვა წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯი)			2,898	(1,056)	1,912
სხვა საოპერაციო არასაპროცენტო შემოსავალი			131,985	101,237	94,618
შემოსავალი			993,053	862,054	739,690
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	23		(202,225)	(186,885)	(153,760)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	23		(108,147)	(95,007)	(75,534)
ცვვთა და ამორტიზაცია			(42,413)	(38,414)	(34,883)
სხვა საოპერაციო ხარჯები			(3,756)	(3,063)	(3,425)
საოპერაციო ხარჯები			(356,541)	(323,369)	(267,602)
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე			636,512	538,685	472,088

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

		შენიშ- ვნები	2018	2017	2016
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე			636,512	538,685	472,088
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი /გაუფასურების რეზერვის ხარჯი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე	24		(140,192)	(156,558)	(155,366)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი /გაუფასურების რეზერვის ხარჯი ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე	24		(164)	(475)	(161)
სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი და ანარიცხები	24		(2,245)	n/a	n/a
			(17,738)	(11,316)	(5,616)
რისკის ხარჯი			(160,339)	(168,349)	(161,143)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე			476,173	370,336	310,945
წმინდა არარეგულარული მუხლები	25		(76,066)	(3,589)	(49,169)
მოგება მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე			400,107	366,747	261,776
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი	14		(56,579)	(27,840)	27,318
წლის მოგება			343,528	338,907	289,094
შემდეგი პირებისთვის მისაკუთვნიებული მოგება:					
- ბანკის აქციონერები			343,528	338,761	287,945
- არასაკონტროლო პაკეტების მფლობელები			-	146	1,149
			343,528	338,907	289,094
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე	20		12.3452	12.1803	10.3511

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშ- ვნები			
		2018	2017	2016
წლის მოგება		343,528	338,907	289,094
სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი				
<i>სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომელიც შემდეგ პერიოდებში რეკლასიფიცირდება მოგების ან ზარალის ქუხელში:</i>				
- საავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		2,199	n/a	n/a
- გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდების არარეალიზებული გადაფასება		n/a	3,595	85,612
- რეალიზებული შემოსულობა ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		1,023	n/a	n/a
- არარეალიზებული შემოსულობა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში რეკლასიფიცირებული გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდებიდან		n/a	(2,058)	(28,143)
- ცვლილება იმ საავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და რეკლასიფიცირებული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში		238	n/a	n/a
- (ზარალი) შემოსულობა საკურსო სხვაობებიდან მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	14	(4,825) (265)	(3,259) (551)	234 (5,019)
წმინდა სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირდება ხდება		(1,630)	(2,273)	52,684
<i>სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებში მოგება ან ზარალად რეკლასიფიცირდება არ ხდება:</i>				
- საინვესტიციო ქონებაში რეკლასიფიცირებული ძირითადი საშუალებების გადაფასება	11, 12	1,043	3,483	-
- წმინდა ზარალი ინვესტიციებიდან წილობრივ ინსტრუმენტებში, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		(2,525)	n/a	n/a
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	14	-	(781)	-
წმინდა სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირდება არ ხდება		(1,482)	2,702	-
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, წმინდა		(3,112)	429	52,684
პერიოდის მთლიანი სრული შემოსავალი		340,416	339,336	341,778
მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც მიკუთვნებადი შემდეგი პირებისთვის:				
- ბანკის აქციონერები		340,416	339,190	339,938
- არასაკონტროლო პაკეტების მფლობელები		-	146	1,840
		340,416	339,336	341,778

სს „საქართველოს ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	განკუთვნილი ჯგუფის აქციონერებისთვის						არასაკონ- ტროლო პაკეტის მფლობე- ლები	
	საწესდებო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გამოსყი- ძული აქციები	სხვა რეზერ- ვები	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სულ	სულ	კაპიტალი
31 დეკემბერი, 2015 წ.	27,821	297,300	(3)	(29,748)	887,665	1,183,035	11,896	1,194,931
წლის მოგება	-	-	-	-	287,945	287,945	1,149	289,094
წლის სხვა სრული (ზარალი)	-	-	-	51,692	301	51,993	691	52,684
შემოსავალი:	-	-	-	-	-	-	-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	51,692	288,246	339,938	1,840	341,778
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	38,195	-	-	-	38,195	-	38,195
ბანკის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	-	-	-	(200,597)	(200,597)	-	(200,597)
არასაკონტროლო პაკეტის შესყიდვა არსებულ შვილობილ კომპანიებში	-	-	-	(21,692)	-	(21,692)	-	(21,692)
განაცემები წილობრივი გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(119,465)	(6)	-	-	(119,471)	-	(119,471)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	27,821	216,030	(9)	252	975,314	1,219,408	13,736	1,233,144
ფასს 15-ის ნაადრევად მიღების ეფექტი	-	-	-	-	(10,827)	(10,827)	-	(10,827)
1 იანვარი, 2017 წ.	27,821	216,030	(9)	252	964,487	1,208,581	13,736	1,222,317
წლის მოგება	-	-	-	-	338,761	338,761	146	338,907
წლის სხვა სრული (ზარალი)	-	-	-	936	(507)	429	-	429
შემოსავალი:	-	-	-	-	-	-	-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	936	338,254	339,190	146	339,336
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	50,394	-	-	-	50,394	-	50,394
არსებულ შვილობილ კომპანიებში არასაკონტროლო წილების შეძენა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს შეძენა	-	-	-	13,882	-	13,882	(13,882)	-
განაცემები წილობრივი გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(125,270)	-	-	-	(125,270)	-	(125,270)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	27,821	141,154	(9)	10,212	1,302,741	1,481,919	-	1,481,919
ფასს 9-ზე გადასვლა (შენიშვნა 3)	-	-	-	3,268	(7,605)	(4,337)	-	(4,337)
1 იანვარი, 2018 წ.	27,821	141,154	(9)	13,480	1,295,136	1,477,582	-	1,477,582
წლის მოგება	-	-	-	-	343,528	343,528	-	343,528
წლის სხვა სრული (ზარალი)	-	-	-	(717)	(2,395)	(3,112)	-	(3,112)
შემოსავალი:	-	-	-	-	-	-	-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	(717)	341,133	340,416	-	340,416
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის გადატანა, წმინდა	-	-	-	(4,240)	4,240	-	-	-
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	82,483	-	-	-	82,483	-	82,483
ჯგუფის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	-	-	-	(120,000)	(120,000)	-	(120,000)
წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების გაყიდვა, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ჯორჯიან კაპიტალის აქციები	-	-	-	2,525	(2,525)	-	-	-
ბიზნესის გაყოფის შედეგად თანამშრომლებისთვის საინვესტიციო ბიზნესის აქციების გადაცემა	-	2,649	-	-	-	2,649	-	2,649
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 20)	173	13,145	-	-	-	13,318	-	13,318
განაცემები წილობრივი გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(65,420)	-	-	-	(65,420)	-	(65,420)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	27,994	174,011	(9)	11,048	1,517,984	1,731,028	-	1,731,028

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშ- ვნები	2018	2017	2016
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
მიღებული პროცენტი		1,286,400	1,086,379	894,996
გადახდილი პროცენტი		(571,907)	(458,060)	(410,417)
მიღებული საკომისიო		247,785	186,007	163,926
გადახდილი საკომისიო		(93,796)	(74,730)	(58,501)
წმინდა ფულადი ნაკადები უძრავი ქონებიდან		5,114	5,336	12,601
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებიდან		-	-	1,177
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა		-	-	2,091
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან				
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან		92,651	66,502	65,461
მომხმარებლებზე გაცემული ჩამოწერილი სესხების ამოღება	9	35,306	52,792	36,244
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)		18,617	(16,620)	(50,681)
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(152,189)	(136,014)	(121,198)
გადახდილი ზოგადი, ადმინისტრაციული და საოპერაციო ხარჯები		(111,379)	(81,666)	(73,887)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		756,602	629,926	461,812
საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე				
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(50,741)	(294,287)	(146,572)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		(1,707,438)	(1,456,372)	(719,819)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები		(36,727)	(7,577)	2,291
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები		(90,749)	(12,980)	46,354
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები		(469,057)	(271,170)	1,641,229
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		943,026	568,250	(831,549)
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე		902,776	1,436,334	357,110
სხვა ვალდებულებები		5,704	(4,799)	11,545
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		253,396	587,325	822,401
გადახდილი მოგების გადასახადი		(64,508)	(9,303)	(44,326)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		188,888	578,022	778,075

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	<i>შენიშ- ვნები</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები				
შვილობილი კომპანიების შესყიდვა, მიღებული ფულადი სახსრების გამოკლებით		-	(8,133)	-
დარჩენილი დაკავებული თანხების დაფარვა წინა წლის შესყიდვებიდან		-	-	(8,768)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების წმინდა შესყიდვა		(311,752)	(321,379)	(317,297)
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		85,143	11,067	4,455
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან		1,638	2,015	980
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(81,479)	(104,601)	(45,794)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(306,450)	(421,031)	(366,424)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი				
გადახდილი დივიდენდები		(119,760)	(211)	(200,099)
განაცემები წილობრივი გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)		(65,420)	(125,270)	(119,471)
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 20)		13,318	-	-
დამატებითი წილების შესყიდვა არსებულ შვილობილ კომპანიებში		-	(21,701)	-
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი სახსრები		(171,862)	(147,182)	(319,570)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		8,374	4,675	18,307
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(80)	n/a	n/a
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება) ზრდა		(281,130)	14,484	110,388
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	6	1,501,654	1,487,170	1,376,782
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	1,220,524	1,501,654	1,487,170

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) 1994 წლის 21 ოქტომბერს დაარსდა, როგორც სააქციო საზოგადოება („სს“) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“ ან „საქართველოს ცენტრალური ბანკი“) მიერ 1994 წლის 15 დეკემბერს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე.

ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გაცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ და აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის 276 ფილიალი მოქმედებდა საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში (2017 წლის 31 დეკემბერი: 286, 2016 წლის 31 დეკემბერი: 278). ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0160, გაგარინის ქ. 29.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფი“ („შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო“, ყოფილი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკი ჰოლდინგი“) იყო ინგლისსა და უელსში დაფუძნებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია და წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას. 2012 წლის 28 თებერვლიდან შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეოს“ აქციები განთავსდა დიდი ბრიტანეთის ლისტინგის ორგანოს ოფიციალური სიის პრემიუმ ლისტინგის სეგმენტში და სავაჭრო სისტემაში დაშვებული იქნა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ლონდონის საფონდო ბირჟის“ რეგისტრირებული ფასიანი ქაღალდების ძირითად ბაზარზე.

2015 წლის აგვისტოში, მას შემდეგ, რაც სებ-მა განიზრახა საქართველოში მოქმედი ბანკების ინდივიდუალურად დარეგულირება და ამით ადგილობრივად დარეგულირებული საბანკო ერთეულების ინვესტიციების შეზღუდვა ისეთ შვილობილ კომპანიებში, რომლებიც არასაბანკო საქმიანობას ეწევიან, ბანკმა დაასრულა იურიდიული რესტრუქტურისა. ამის შედეგად, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეომ“, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკის მშობელ კომპანიად დააფუძნა ახალი ჰოლდინგური კომპანია - სს „ბიჯეო ჯგუფი“ (შემდგომში „სს „ბიჯეო“).

2017 წლის 3 ივლისს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფმა“ განაცხადა, რომ 2018 წლის პირველი ნახევრის ბოლოსთვის იგი ორ მიმართულებად - ლონდონის ბირჟაზე დარეგისტრირებულ საბანკო ბიზნესის მიმართულებად - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფად“ და ლონდონის ბირჟაზე დარეგისტრირებულ საინვესტიციო ბიზნესის მიმართულებად - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ჯორჯია კაპიტალად“ დაიყოფოდა. აღნიშნული გაყოფა (შემდგომში „გაყოფა“) 2018 წლის 29 მაისს დასრულდა, რის შედეგადაც, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ (შემდგომში „შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“) გახდა სს „ბიჯეო ჯგუფის“ 100%-იანი მფლობელი, რომელიც ბანკის მთავარი აქციონერია. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას.

ბანკი და მისი დანარჩენი შვილობილი კომპანიები, ძირითადად, საქართველოსა და ბელარუსში დაფუძნებული კომპანიების ჯგუფია (შემდგომში „ჯგუფი“). მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი არის ჯგუფის ძირითადი საოპერაციო ერთეული და მასზე მოდის ჯგუფის საქმიანობის დიდი წილი.

2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო“ ბანკის მთავარი აქციონერი იყო:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
მფლობელი			
სს "ბიჯეო ჯგუფი"	79.78%	99.55%	99.55%
"ბიჯეო გრუპ ფლს"	19.78%	-	-
სხვა*	0.45%	0.45%	0.45%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%

საქართველოს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული აქციები

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2018 წლის ანგარიშგებისთვის.

ბანკი და მისი საქართველოში მდებარე შვილობილი კომპანიები ვალდებული არიან, ბუღალტრული აღრიცხვა აწარმოონ და ფინანსური ანგარიშგება მარეგულირებელი ორგანოსთვის მოამზადონ ქართულ ლარში, ხოლო ბანკის საქართველოს ფარგლებს გარეთ მდებარე შვილობილი კომპანიები ამას შესაბამის ადგილობრივ ვალუტებში ახორციელებენ. ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, შემდეგი გამონაკლისებით:

- ფინანსური აქტივებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების, წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, და საინვესტიციო უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება;
- სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეფასება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით;
- გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების შეფასება თვითღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლარი“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ბანკის დირექტორთა საბჭომ შეაფასა, ჯგუფს შესწევს თუ არა უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ და მიაჩნია, რომ ჯგუფს აქვს საკმარისი რესურსი, გააგრძელოს საქმიანობა ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღიდან მინიმუმ 12 თვის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ განჭვრეტად მომავალში. აქედან გამომდინარე, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

შვილობილი და მეკავშირე კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგ შვილობილ და მეკავშირე კომპანიებს მოიცავს:

შვილობილი კომპანიები	ხმის უფლების მქონე და ზეგულებრივი აქციების წილი			რეგისტრაციის		დაფუძნების თარიღი	შექმნის თარიღი
	31	31	31	ქვეყანა	სფერო		
	დეკემბერი, 2018 წ.	დეკემბერი, 2017 წ.	დეკემბერი, 2016 წ.				
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა გაერთიანებულ სამეფოში	100.00%	100.00%	100.00%	გაერთიანებული სამეფო	ინფორმირება და საბაზრო კვლევა	17/8/2010	—
აიპ ფონდი „სიკოცხლის ხე“	100.00%	100.00%	100.00%	საქართველო	საქველმოქმედო საქმიანობა	25/8/2008	—
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში	100.00%	100.00%	100.00%	უნგრეთი	წარმომადგენლობა	18/6/2012	—
სს "საქართველოს ბანკის" წარმომადგენლობა თურქეთში	100.00%	100.00%	100.00%	თურქეთი	წარმომადგენლობა	25/12/2013	—
შპს "საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია"	100.00%	100.00%	100.00%	ისრაელი	ინფორმირება და საბაზრო კვლევა	9/2/2009	—
შპს "პროფესიული საკალათბურთო კლუბი დინამო თბილისი"	(ა)	100.00%	100.00%	საქართველო	სპორტი	10/1/2011	—
შპს "საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი"	100.00%	100.00%	100.00%	საქართველო	განათლება	15/10/2013	—
"ბენდერლოკ ინვესტმენტ ლიმიტედი"	100.00%	100.00%	100.00%	კვიპროსი	ინვესტიციები	12/5/2009	13/10/2009
სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკი“	99.98%	99.98%	79.99%	ბელარუსი	საბანკო საქმიანობა	16/4/1992	3/6/2008
შპს "ბელარუსის ეროვნული ბანკის ლიზინგი"	99.90%	99.90%	99.90%	ბელარუსი	ლიზინგი	30/3/2006	3/6/2008
შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“ (ბ)	100.00%	100.00%	-	საქართველო	ლიზინგი	29/10/2001	31/12/2004
პრაიმ ლიზინგი (ბ)	100.00%	100.00%	-	საქართველო	ლიზინგი	27/1/2012	21/1/2015

მეკავშირე კომპანიები	ხმის უფლების მქონე და ზეგულებრივი აქციების წილი						
	31	31	31				
	დეკემბერი, 2018 წ.	დეკემბერი, 2017 წ.	დეკემბერი, 2016 წ.	რეგისტრაციის ქვეყანა	სფერო	დაფუძნების თარიღი	შექმნის თარიღი
სს "კრედიტინფო"	21.08%	21.08%	19.11%	საქართველო	ფინანსური შუამავლობა	14/2/2005	14/2/2005

(ა) 2018 წელს სს „საქართველოს ბანკმა“ გაყიდა თავისი ინვესტიცია პროფესიონალურ საკალათბურთო კლუბ „დინამო თბილისში“.

(ბ) 2017 წლის ივნისში ბანკმა შეისყიდა საქართველოს სალიზინგო კომპანია.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფი ახდენს შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაციას მასზე კონტროლის შეძენისთანავე. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ჯგუფს აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე (ანუ უფლებები მას მიმდინარე მომენტში საშუალებას აძლევს მართოს ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა);
- ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგების მიღების უფლება ან მგრძნობელობა; და
- შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე ახორციელებს თუ არა კონტროლს, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან საკონტრაქტო გარიგებები;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები;

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებები მომხდარი. შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი საწარმოს წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შემოსავალი და ხარჯები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

შვილობილი საწარმოს კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი:

- ჩამოწერს შვილობილი კომპანიის აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს,
- ჩამოწერს არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულებას
- ჩამოწერს კაპიტალში ასახულ ჯამურ საკურსო სხვაობებს,
- ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას
- ასახავს ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას
- ასახავს მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას
- ასევე მოახდენს მშობელი კომპანიის სხვა სრულ შემოსავალში ადრე ასახული კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, ან გაუნაწილებელ მოგებაზე, როგორც ეს საჭირო იქნებოდა იმ შემთხვევაში, ჯგუფს პირდაპირ რომ გაესხვისებინა შესაბამისი აქტივები ან ჩამოეწერა ვალდებულებები.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. შესყიდვის ღირებულება გამოითვლება შემდეგი კომპონენტების დაჯგუფებით: შესყიდვის დღეს სამართლიანი ღირებულებით გადახდილი საფასური და შეძენილი კომპანიის ნებისმიერი უმცირესობის წილის მოცულობა. საწარმოთა გაერთიანების თითოეულ შემთხვევაში, ჯგუფი შეძენილი კომპანიის არასაკონტროლო პაკეტს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ან ამოცნობადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილის შესაბამისად, ხოლო არასაკონტროლო პაკეტის სხვა კომპონენტებს – მათი შეძენის თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით. შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების აღიარება ხდება მათი გაწევისთანავე და შედის ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

როდესაც ჯგუფი შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული საკონტრაქტო ვალდებულებების, ეკონომიკური გარემოებებისა და რელევანტური პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული საწარმოს მიერ ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას ძირითად ხელშეკრულებებში.

თუ საწარმოთა გაერთიანება ეტაპობრივად მოხდა, მფლობელობაში არსებული სააქციო წილი გადაფასდება შესყიდვის თარიღისთვის მის სამართლიან ღირებულებამდე და მიღებული შემოსულობა ან ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში. მისი გათვალისწინება შემდეგ გუდვილის განსაზღვრის დროს ხდება.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას შემძენის მიერ, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შემძენის თარიღისათვის. პირობითი საფასური, რომელიც მოიაზრება აქტივად ან ვალდებულებად, წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს და შეესაბამება ფასს (IFRS) 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში შემდგომი ცვლილებები აისახება მოგებაში ან ზარალში, ან როგორც სხვა სრული შემოსავლის ცვლილება. იმ შემთხვევაში თუ პირობითი ანაზღაურება არ შეესაბამება ფასს 9-ს, იგი ფასდება შესაბამისი ფასს-ის მიხედვით. პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კლასიფიცირდება კაპიტალად, არ გადაფასდება და შემდგომი ცვლილებებიც აღირიცხება კაპიტალში.

გუდვილის აღიარება თავდაპირველად ხდება თვითღირებულებით, და ტოლია წმინდა ამოცნობადი შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ღირებულების ზემოთ გადახდილი ნამეტო ღირებულებისა (სხვაობა უმცირესობის და მფლობელობაში ადრე არსებულ ნებისმიერ წილში გადახდილ და ნაკისრი ანაზღაურების ჯამს და წმინდა შეძენილ აქტივებსა და ნაკისრ ვალდებულებებს შორის). თუ შეძენილი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მეტია მთლიანად გადახდილ ანაზღაურებაზე, ჯგუფი ხელახლა აფასებს, სწორად ამოიცნო თუ არა ყველა შეძენილი აქტივი და ნაკისრი ვალდებულება და გადასინჯავს შემძენის თარიღისთვის ასაღიარებელი თანხების შესაფასებლად გამოყენებულ პროცედურას. თუ ხელახალი შეფასების შედეგად წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მაინც გადააჭარბებს მთლიანად გადახდილ საზღაურს, მაშინ ხდება შემოსულობის აღიარება მოგებაში ან ზარალში.

პირველადი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი. გაუფასურების დადგენის მიზნებისათვის, საწარმოთა გაერთიანებისას წარმოქმნილი გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან განაწილდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულებზე, რომლებიც, როგორც მოსალოდნელია, ისარგებლებენ გაერთიანებით, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ბიზნეს ერთეულებს შეძენილი საწარმოს სხვა აქტივები მიეკუთვნება, თუ ვალდებულებები.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი (გაგრძელება)

როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიკუთვნილი გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოთა გაერთიანება

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოთა გაერთიანებები აღირიცხება კაპიტალის წილების გაერთიანების მეთოდით წინა პერიოდების გადაანგარიშების გარეშე საერთო კონტროლის ქვეშ გაერთიანების თარიღამდე, რათა გაერთიანება ისე აისახოს, თითქოს ის მოხდა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული უადრესი პერიოდის დასაწყისიდან, მიუხედავად გაერთიანების რეალური თარიღისა.

როდესაც ჯგუფი შეიძენს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოს, გასაერთიანებელი საწარმოების აქტივები და ვალდებულებები აისახება მათი საბალანსო ღირებულებებით. საწარმოთა გაერთიანების შედეგად გუდვილის აღიარება არ ხდება. გადახდილ/გადაცემულ ღირებულებას და კაპიტალის შემენილ წილს შორის ნებისმიერი სხვაობა აისახება საკუთარ კაპიტალში. საწარმოთა გაერთიანების შედეგი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ჯგუფი ზოგადად ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები გაიანგარიშება კაპიტალ-მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ჯგუფის წილი აისახება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ჯგუფის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ჯგუფი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფსა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ტრანსაქციებზე იქვითება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში ჯგუფის წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვითება, თუ ტრანსაქცია არ ამტკიცებს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას. როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია ხდება მეკავშირე კომპანია, ინვესტიცია გადაფასდება სამართლიან ღირებულებამდე და მანამდე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ყველა შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

ჯგუფი ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორიცაა სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მომხმარებლებზე გაცემული გარკვეული სესხები, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და არაფინანსური აქტივები (მაგალითად, საინვესტიციო უძრავი ქონება) აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ყოველი საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღით. გარდა ამისა, ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

ფასს 9 ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ჯგუფს არ გადაუანგარიშებია 2017 წლის შედარებადი ინფორმაცია ფასს 9-ის მოქმედების არეალში მოქცეული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ამიტომ 2017 წლის შედარებადი ინფორმაცია გაცხადებულია ბასს 39-ის შესაბამისად და არ ედრება 2018 წლისთვის წარმოდგენილ ინფორმაციას. ფასს 9-ის მიღების შედეგად წარმოშობილი სხვაობები პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაშია აღიარებული 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით და მოცემულია ქვემოთ: ბასს 39-ით გათვალისწინებული სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც 2017 და 2016 ფინანსურ წლებს უკავშირდება, წარმოდგენილია წინა წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ფასს 9 არ ახდენს გავლენას საზედამხედველო კაპიტალზე და კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებზე.

ცვლილებები კლასიფიკაციასა და შეფასებაში

ფასს 9 მოითხოვს წილობრივი ინსტრუმენტებისა და, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გარდა, ყველა ფინანსური აქტივის შეფასებას ჯგუფის მიერ ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელის და ასევე ამ ინსტრუმენტებზე სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავისებურებების საფუძველზე. ბასს 39-ის შეფასების კატეგორიები ჩაანაცვლა შემდეგმა:

- სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავალო ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, წილობრივი ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანის გარეშე; და
- ამორტიზებული ღირებულება.

ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვა მეტწილად იგივე რჩება, რაც ბასს 39-ითაა გათვალისწინებული.

ფასს 9-ის მიხედვით, ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები აღარ არის გამიჯნული დაკავშირებული ძირითადი ფინანსური აქტივისგან. ამის მაგივრად ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ხდება ბიზნესმოდელისა და მათი სახელშეკრულებო ვადების საფუძველზე, როგორც ქვემოთაა განმარტებული. ფინანსურ ვალდებულებებში და არაფინანსურ ძირითად ხელშეკრულებებში ჩართული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვა არ შეცვლილა.

კლასიფიკაცია და შეფასება

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და აქტივის სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე. ი. 1 დონის ამოსავალი მონაცემი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ჯგუფი აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც შემოსულობას ან ზარალს.
- ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ჯგუფი ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მონაცემები გახდება ბაზარზე მოპოვებადი, ან როდესაც ინსტრუმენტების აღიარება შეწყდება.

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფი ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსური აქტივებს თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად;
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე.

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ.

ბიზნესმოდელი

ფასს 9-ის მიხედვით სამი ბიზნესმოდელი არსებობს:

- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად: მისი მიზანია აქტივის ფლობა ვადის ამოწურვამდე საპროცენტო შემოსავლის, კონტრაქტისგან ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდების მისაღებად.
- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად: ეს მოდელი ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის მოდელის მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ საწარმომ შეიძლება გადაწყვიტოს თავისი ყველა ან ზოგიერთი აქტივის გაყიდვა მათი ვადის ამოწურვამდე, გარემოებების ცვლილების გამო, ან აქტივების ფლობა ლიკვიდურობის მიზნით.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ აკმაყოფილებს „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის“ ან „ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობის“ კრიტერიუმებს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ბიზნესმოდელის შესაფასებლად საჭიროა შეფასების თარიღისთვის არსებულ ფაქტებსა და გარემოებებზე დაყრდნობით გადაწყვეტილების მიღება. ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, ინსტრუმენტის თითოეული ტიპის აგრეგირებული პორტფელის, დონეზე და ეყრდნობა დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს. ჯგუფმა განიხილა რაოდენობრივი (მაგ. გაყიდვების მოსალოდნელი ინტენსიურობა და მოცულობა) და ხარისხობრივი ფაქტორები, მაგალითად, როგორ ხდება ბიზნესმოდელის ეფექტურობის და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების შეფასება და ანგარიშგება ხელმძღვანელობის ზედა რგოლისთვის, რისკები, რომლებიც ამ ბიზნესმოდელის ეფექტურობაზე მოქმედებს და, განსაკუთრებით, როგორ იმართება ეს რისკები; და როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების შრომის ანაზღაურება.

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი ფლობილია ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად“ ბიზნესმოდელის ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად“ ბიზნესმოდელის ფარგლებში, მაშინ კლასიფიკაციის განსაზღვრისთვის თავდაპირველი აღიარებისას საჭიროა იმის შეფასება, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს თუ არა. SPPI ტესტირება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე ხდება.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, შეესაბამება მთავარ საკრედიტო შეთანხმებას. პროცენტი არის ფულის დროითი ღირებულებისა და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია. იგი ასევე შეიძლება მოიცავდეს დაკრედიტებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი) და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების (მაგ. ადმინისტრაციული დანახარჯები) ანაზღაურებას, და ასევე ძირითად საკრედიტო შეთანხმებით გათვალისწინებულ მოგების მარჟას.

იმის შესაფასებლად, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებია (SPPI) თუ არა, ჯგუფი განიხილავს, ხომ არ შეიცავს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები ისეთი პირობას, რომელმაც შეიძლება შეცვალოს ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში წარმოშობილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობის დრო ან სიდიდე, რამაც, შესაძლოა, გავლენა მოახდინოს იმაზე, ჩაითვლება თუ არა, რომ ინსტრუმენტმა გაიარა SPPI ტესტირება.

თუ ფინანსური აქტივები SPPI ტესტირებას ვერ გაივლის, ისინი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ხოლო მიღებული პროცენტის აღიარება ხდება სხვა საპროცენტო შემოსავალში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

პირველ და მეორე ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ჯგუფი საპროცენტო შემოსავალს გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე. მესამე ეტაპზე მყოფი ფინანსური აქტივების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ანუ მთლიან საბალანსო ღირებულებას გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი). ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირდება, როგორც მხოლოდ შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებელ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამ შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ფასს 9-ის შედეგად ბუღალტრული აღრიცხვის 1-ელ საერთაშორისო სტანდარტში (ბასს 1) „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ შესული ცვლილებების გამო ჯგუფი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ცალკე წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავალს, რომელსაც გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI)

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფი სავალო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), როდესაც კმაყოფილება ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ფინანსური აქტივების გაყიდვით და ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობით ლიკვიდურობის მართვის მიზნებისთვის;
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

ეს ინსტრუმენტები მოიცავს აქტივებს, რომლებიც ბასს 39-ის მიხედვით ადრე კლასიფიცირებული იყო, როგორც გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.

სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორითაც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

წილობრივი ინსტრუმენტები რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულია, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ოფციონი

თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი ახდენს თავისი წილობრივი ინსტრუმენტების შეუქცევადად კლასიფიცირებას წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი აკმაყოფილებენ ბასს 32-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“ მიხედვით „კაპიტალის“ განმარტებას და მათი ფლობის მიზანი არ არის ვაჭრობა. თითოეული ინსტრუმენტისთვის კლასიფიკაცია ცალკე ხდება.

ამ წილობრივ ინსტრუმენტებზე მიღებული შემოსულობა და ზარალი არასდროს გადაიტანება მოგებაში ან ზარალში. დივიდენდების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. წილობრივი ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, არ ექვემდებარება გაუფასურების შემოწმებას.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ისეთი ბიზნესმოდელით მართული ფინანსური აქტივების ჯგუფები, რომლის მიზანი არც ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობაა და არც ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობა და გაყიდვა, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ფასს 9-ის თავდაპირველი გამოყენების თარიღიდან.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ჯგუფი სხვადასხვა კონტრაქტთან აქვს გარიგებები წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის სვოპებს, ფორვარდებს და სხვა მსგავს ინსტრუმენტებს. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება აქტივებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებაში წმინდა ცვლილებები აისახება ფინანსური ინსტრუმენტიდან მიღებულ წმინდა შემოსულობაში / ზარალში, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, გარდა უცხოური ვალუტის წარმოებულებიდან მიღებული შემოსულობისა / ზარალისა, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში.

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ჯგუფის ვალდებულება თითოეული გარანტიის მიხედვით ფასდება ან თავდაპირველად აღიარებული თანხით, რომელსაც აკლდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული კუმულაციური ამორტიზაცია, ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით, იმისდა მიხედვით, თუ რომელია უფრო მეტია.

ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ერთმანეთთან გაიქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ცენტრალური ბანკების მიმართ მოთხოვნებს, გარდა მათში განთავსებული სავალდებულო რეზერვებისა, მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, რომლებსაც აქვს წარმოქმნიდან 90-დღიანი ვადა, კონტრაქტის მიხედვით უფლებრივად არ იტვირთება და თავისუფლად არის კონვერტირებადი ფულის გარკვეულ ოდენობად.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებებისა და მომხმარებლების წინაშე (მარტივი თამასუქების ჩათვლით). აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის რეალური ღირებულებით, რასაც აკლდება შესაბამის ოპერაციასთან პირდაპირ დაკავშირებული თანხები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი წარმოადგენს ბანკის მიერ საერთაშორისო ან ადგილობრივი საფინანსო ბაზრებიდან მოზიდულ გრძელვადიან ფულად სახსრებს. ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სუბორდინირებული ვალის მფლობელებს სხვა კრედიტორებთან შედარებით ექნებათ სესხის დაფარვის უფრო დაბალი პრიორიტეტი. სუბორდინირებული ვალი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება.

იჯარა

i. ფინანსური იჯარა – ჯგუფი, როგორც მეიჯარი

იჯარა, რომელიც იჯარის საგნის საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს გადასცემს, ფინანსურ იჯარად მიიჩნევა. ჯგუფი ფინანსური იჯარაზე დავალიანებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის თანხის ოდენობით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან. მინიმალური საიჯარო გადასახადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლისას დისკონტირების ფაქტორად გამოიყენება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი. თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების პირველად შეფასებაში. მიღებული საიჯარო გადასახდელები გადანაწილდება ფინანსურ იჯარასა და დაუფარავი საიჯარო გადასახდელების შემცირებას შორის. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება იმისდა მიხედვით, თუ როგორია მუდმივი პერიოდული უკუგების კოეფიციენტი მიმდინარე წმინდა ინვესტიციაზე.

ii. საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მოიჯარი

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა ადმინისტრაციულ და საოპერაციო ხარჯებში.

iii. საოპერაციო იჯარა – ჯგუფი, როგორც მეიჯარი

ჯგუფი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან საიჯარო შემოსავლის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში, როგორც სხვა შემოსავლისა. მოიჯარისათვის წამახალისებელ ფაქტორებზე ჯამური დანახარჯის აღიარება ხდება, როგორც საიჯარო შემოსავლის წრფივი მეთოდით შემცირება იჯარის ვადის განმავლობაში. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლების მიღების თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

გაუფასურების შეფასებაში შესული ცვლილებები

ფასს 9-ის მიღებამ საფუძვლიანად შეცვალა ჯგუფის მიერ სესხის გაუფასურების აღრიცხვა, რადგან ბასს 39-ის განცდილი ზარალის მიდგომა ჩაანაცვლა საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიდგომით. ფასს 9-ის მიხედვით, ჯგუფს მოეთხოვება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღრიცხვა თავისი ყველა სავალო ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე, ასევე სასესხო დავალიანებასა და ფინანსურ გარანტიებზე. რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში. თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას.

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის გაუფასურების დადგენის მეთოდი და ფასს 9-ის გამოყენების რაოდენობრივი გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

2018 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფმა შექმნა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, რომლებიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, სავალო ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და ფინანსური გარანტიებისთვის, აკრედიტივებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისთვის (შემდგომში ერთობლივად იწოდება „ფინანსურ ინსტრუმენტებად“). ეს ეწინააღმდეგება ბასს 39-ის გაუფასურების მოდელს, რომელიც არ ვრცელდებოდა გარეგანსურ ფინანსურ ვალდებულებებზე, რადგან მათზე მოქმედებდა ბასს 37-ის მოთხოვნები: *ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები*. ჯგუფი გამარტივებულ მიდგომას იყენებს სავაჭრო, საიჯარო და სხვა დებიტორული დავალიანებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის და აღრიცხავს მათი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ ზარალს.

გაუფასურების ზარალის და რეზერვის განსაზღვრა განცდილი საკრედიტო ზარალის მოდელიდან, რომლის მიხედვითაც საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც დგება ბასს 39-ით განმარტებული ზარალის დადგომის შემთხვევა, გადაინაცვლებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელზე, რომელსაც ფასს 9 ითვალისწინებს და რომლის მიხედვითაც ანარიცხების შექმნა ხდება ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას. ფასს 9-ის მიხედვით, ჯგუფი ჯერ ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდეგ ის კოლექტიურად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც არის მნიშვნელოვანი, მაგრამ რომელთა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ინდივიდუალური შეფასების მიხედვით, არ არსებობს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი ეტაპობრივი მიდგომა

ფასს 9-მ შემოიღო სამეტაპიანი მიდგომა შექმნის ან შესყიდვის თარიღისთვის მოქმედი (შემოსავლიანი) ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისადმი. ეს მიდგომა შემდეგი სამი ეტაპისგან შედგება:

- პირველი ეტაპი: ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12-თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- მეორე ეტაპი: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზრდილად ითვლება, ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ ეტაპზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდია გასათვალისწინებელი პირველი ეტაპის 12-თვიან პერიოდთან შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე ეტაპზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.
- მესამე ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე ეტაპზე. ჯგუფი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

ფასს 9-ის გაუფასურებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოქმედების არეალში მოქცეული ფინანსური ინსტრუმენტები ზემოთ წარმოდგენილი სამი ეტაპიდან ერთ-ერთში კლასიფიცირდება. შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული თუ არ არის, ახლად წარმოქმნილი აქტივები კლასიფიცირდება პირველ ეტაპად და ამ ეტაპზე მანამ, სანამ ჩაითვლება, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რა შემთხვევაშიც აქტივი გადადის მე-2 ეტაპზე.

შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ითვალისწინებს ფინანსური აქტივის ყველა სახელშეკრულებო პირობას და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად, თუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით. შემენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ აქტივად აღიარებული აქტივი ამ სტატუსს ჩამოწერამდე შეინარჩუნებს.

ფასს 9-ასთან დაკავშირებით გამოყენებული ძირითადი შეფასებები და ვარაუდები წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა, ან
- ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ჯგუფის მიერ აქტივის აღიარება ხდება მონაწილეობის შენარჩუნების პირობით. მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით

როდესაც უწყვეტი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შეძენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის რეალიზაციის ფასს შორის უმცირესით.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია

ჯგუფი ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების რესტრუქტურირებას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას. ასეთ დროს ჯგუფი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე აფასებს, ახალი პირობები არის თუ არა არსებითად განსხვავებული თავდაპირველი პირობებისგან. როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუკი გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხების კლასიფიცირება ხდება 1-ელ ეტაპად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისთვის, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ახალი სესხი ითვლება შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ სესხად.

ჯგუფი შემდეგ ფაქტორებს ითვალისწინებს იმის გადასაწყვეტად, ჩამოწეროს (შეწყვიტოს აღიარება) თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტი:

- სესხის ვალუტის ცვლილება;
- საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება;
- წილობრივი მახასიათებლის შემოტანა;
- კონტრაჰენტის შეცვლა;
- თუ მოდიფიკაცია იმგვარია, რომ ინსტრუმენტი აღარ დააკმაყოფილებდა SPPI კრიტერიუმს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

თუ პირობები არსებითად განსხვავებული არ არის, რესტრუქტურზაცია ან მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას და ჯგუფი გადაიანგარიშებს მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებას ფინანსური აქტივის გადაფასებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს საპროცენტო შემოსავალში აღიარებს. ახალი მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულება გამოითვლება მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება და სესხების მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ჯგუფი დათმობაზე მიდის და, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სიძნელეები აქვს, ცვლის სესხის თავდაპირველ პირობებს, ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს ან იძულებითი ღონისძიების გზით მიიღოს უზრუნველყოფის საგანი. ჯგუფი იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავს იკავებს მაშინ, როდესაც მიდის ასეთ დათმობებსა და მოდიფიკაციებზე მსესხებლის არსებული ან მოსალოდნელი ფინანსური სიძნელეების პასუხად და, მსესხებელი ფინანსურად გამართული რომ ყოფილიყო, ჯგუფი ამ პირობებს არ დათანხმდებოდა. იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება შესაძლოა მოიცავდეს სესხის დაფარვის გადავადებას და სესხის ახალ პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც გაანგარიშებულია პირობების მოდიფიკაციამდე. აქტივები, რომლებზეც ხდება იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება, მიეკუთვნება მე-3 ეტაპს. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, თუ რამდენ ხანს დარჩება აქტივი ამ კატეგორიაში, მიიღება ინდივიდუალურად კომერციული და მცირე და საშუალო ზომის სესხების შემთხვევაში, ხოლო დანარჩენი სესხების შემთხვევაში, მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული გადახდაა საჭირო იმისთვის, რომ სესხი ამ კატეგორიიდან მე-2 ეტაპზე გადავიდეს. სესხის მე-2 ეტაპზე გადასვლის შემდეგ ჯგუფი ხელახლა აფასებს, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, თუმცა, პირველ ეტაპზე გადატანამდე ასეთი აქტივები მე-2 ეტაპზე რჩება მინიმუმ 12-თვიანი საცდელი ვადით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები

გრძელვადიან აქტივებსა და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფს გასაყიდად არსებულის კატეგორიას ჯგუფი იმ შემთხვევაში მიაკუთვნებს, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება ძირითადად გაყიდვის ოპერაციიდან და არა მათი უწყვეტი გამოყენებით მოხდება. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფები ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული რეალიზაციაზე დანახარჯები) შორის უმცირესით. გაყიდვის დანახარჯები არის ნაზარდი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი აქტივის (გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფის) გასხვისებისთვის, ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯებისა და მოგების გადასახადის ხარჯის გამოკლებით.

გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირების კრიტერიუმში დაკმაყოფილებულად ჩაითვლება მხოლოდ მაშინ, თუ გაყიდვის მაღალი ალბათობა არსებობს და აქტივი ან გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფი არსებულ მდგომარეობაში ხელმისაწვდომია დაუყოვნებლივ გასაყიდად. გაყიდვის გარიგების შესასრულებლად საჭირო ნაბიჯები იმაზე უნდა მიანიშნებდეს, რომ არ არის მოსალოდნელი გაყიდვაში ცვლილებების შესვლა ან გაყიდვის გადაწყვეტილების შეცვლა. ხელმძღვანელობას გადაწყვეტილი უნდა ჰქონდეს აქტივის გაყიდვა და აქტივი უნდა გაიყიდოს კლასიფიკაციიდან ერთი წლის განმავლობაში.

გასაყიდად გამიზნული აქტივის თავდაპირველ კლასიფიკაციამდე ამ აქტივის საბალანსო ღირებულება ფასდება მოქმედი ფასს-ების შესაბამისად.

გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შესული ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა ან ამორტიზაცია არ ხდება.

გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიაში შესული აქტივები და ვალდებულებები სხვა აქტივებისა და ვალდებულებებისგან ცალკეა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოიანგარიშება შესაბამის ტერიტორიაზე მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად, სადაც ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები საქმიანობენ.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებობდა ამოქმედებული იყო ანგარიშგების დღეს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გადასახადები

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოსა და ბელარუსში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გამიზნულია საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის და რომელსაც ჯგუფი არ იყენებს.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, ტრანსაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, ასევე იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის მუხლში.

თუ საინვესტიციო ქონებას დაიკავებს მესაკუთრე, მაშინ ხდება მისი რეკლასიფიცირება ძირითად საშუალებებად და მისი საბალანსო ღირებულება რეკლასიფიცირების თარიღისთვის ხდება მისი დასაშვები ღირებულება, რომელიც შემდგომში ცვეთას ექვემდებარება. იმ შემთხვევაში, თუ საინვესტიციო ქონება აკმაყოფილებს გასაყიდად გამიზნული აქტივის კრიტერიუმებს, მისი გადატანა ხდება გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა აითვლება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არის და ხელმისაწვდომია. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წელი
საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	100-მდე
ავტო და მოწყობილობები	10
კომპიუტერული ტექნიკა და	5-10
აღჭურვილობა	
სატრანსპორტო საშუალებები	5

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

დაუმთავრებელი მშენებლობები თვითღირებულებით აღირიცხება და ცვეთა არ ერიცხება მანამ, სანამ არ გახდება ექსპლუატაციისთვის ვარგისი და მოხდება მათი კლასიფიცირება ძირითადი საშუალებების შესაბამის ჯგუფში.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესებების ცვეთა ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში, ან იჯარის მოსალოდნელ ვადაზე, თუ ეს უკანასკნელი უფრო ხანმოკლეა.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

გუდვილის გაუფასურება

გუდვილის გაუფასურების შეფასება ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად თუ მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება გაუფასურებული იყოს.

გაუფასურების შემოწმების მიზნით, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ერთეულებზე ან ასეთ ერთეულთა ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებენ, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ერთეულებს ან ერთეულთა ჯგუფებს ჯგუფის სხვა აქტივები განეკუთვნება, თუ ვალდებულებები. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეული ან ერთეულთა ჯგუფი, რომლებზეც გუდვილია გადანაწილებული:

- წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ჯგუფი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს შიდა მართვის მიზნებისთვის; და
- არ აღემატება ფასს (IFRS) 8-ის „საოპერაციო სეგმენტები“ შესაბამისად განმარტებული სეგმენტის სიდიდეს.

გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც გუდვილი უკავშირდება. თუ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება. გაუფასურების ზარალის აღდგენა მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. პირველადი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები ითვლება სასრულად, ამორტიზდება 4-დან 15 წლამდე ვადაზე და გაუფასურების დასადგენად მოწმდება მაშინ, როდესაც არსებობს არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ნიშნები. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება, სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

კომპიუტერული პროგრამების მართვასთან დაკავშირებული დანახარჯები მათი გაწევისთანავე აღირიცხება ხარჯების ნაწილში. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის ხარჯები (დაკავშირებული ახალი, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფის ტესტირებასა და დიზაინთან) აღიარებულია, როგორც არამატერიალური აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს ამ პროცესის ბოლომდე მიყვანის სურვილი და ტექნიკური უნარი იმ მოცულობით, რომ შესაძლებელი იყოს პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენება თუ გაყიდვა, აგრეთვე აქტივს შეეძლოს სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოტანა განვითარების ხარჯების გათვალისწინებით. უნდა არსებობდეს რესურსები აქტივის ბოლომდე მიყვანისთვის და შესაძლებელი იყოს განვითარების ხარჯების სანდოდ შეფასება. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნაზე გაწეული სხვა დანახარჯების აღრიცხვა მათი გაწევისთანავე ხდება სხვა ხარჯების ნაწილში.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

წილობრივი გადახდის ოპერაციები

ჯგუფის თანამშრომლები (უმაღლესი რგოლის აღმასრულებელი პირების ჩათვლით) იღებენ აქციებზე დაფუძნებულ ანაზღაურებას, რომლის მიხედვითაც ისინი ჯგუფისგან გაწეული მომსახურების სანაცვლოდ ანაზღაურების სახით წილობრივ ინსტრუმენტებს იღებენ („წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული განსაზღვრული გარიგებები“).

წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებები

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებების ხარჯი ფასდება გადაცემის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე.

წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, საკუთარი კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“). უფლების გადაცემის თარიღამდე ანგარიშგების შედგენის ყოველი თარიღით აღიარებული წილობრივი ინსტრუმენტებით განხორციელებული ოპერაციების მთლიანი ხარჯი აისახება უფლების გადაცემის პერიოდის ამოწურვის პროპორციულად და წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის მიხედვით, რომლებიც, ჯგუფის შეფასებით, გაიცემა უფლების გადაცემის თარიღისთვის. მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშის ხარჯი ან დანარიცხი მოცემული პერიოდისთვის წარმოადგენს ამ პერიოდის დასაწყისში და დასასრულს აღიარებული კუმულაციური ხარჯების მოძრაობას.

ხარჯის აღიარება არ ხდება იმ გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებზეც საბოლოოდ არ გადაიცემა უფლება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც წილობრივი ინსტრუმენტის გადაცემისას უფლების გადაცემა პირობითია და და მოკიდებულია საბაზრო პირობებზე და ითვლება უფლების გადაცემად იმისდა მიუხედავად, დაკმაყოფილდა თუ არა საბაზრო პირობა, თუმცა ყველა დანარჩენი სახელშეკრულებო პირობა დაკმაყოფილებული უნდა იყოს.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

წილობრივი გადახდის ოპერაციები (გაგრძელება)

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების პირობები შეიცვლება, ხდება მინიმალური ხარჯის აღიარება ისე, თითქოს პირობები არ შეცვლილა. დამატებითი ხარჯის აღიარება მოხდება ნებისმიერი ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც ცვლილების დღეს ჩატარებული შეფასებით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის სისტემის მთლიან სამართლიან ღირებულებას ზრდის ან სხვაგვარად არის სარგებლის მომტანი თანამშრომლისთვის.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული ახალი გადახდა განისაზღვრება, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გაუქმებული გადახდის ჩანაცვლება, წილობრივი ინსტრუმენტების ჩანაცვლება აღირიცხება მოდიფიკაციის სახით.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორება გაუქმდება, ეს აღირიცხება ისე, თითქოს უფლების გადაცემა მოხდა გაუქმების დღეს და მასთან დაკავშირებული ყოველგვარი ხარჯი, რომელიც ჯერ არ არის აღიარებული, დაუყოვნებლივ აღიარდება. თუმცა თუ ახალი ანაზღაურება ჩანაცვლებს გაუქმებულს და გაცემის დღეს აღირიცხება, როგორც ჩანაცვლებული ანაზღაურება, გაუქმებული და ახალი ანაზღაურება აისახება ისე, თითქოს ისინი წარმოადგენდნენ თავდაპირველი ანაზღაურების მოდიფიკაციას, წინა აბზაცში აღწერილის შესაბამისად.

კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებითი შეტანილი კაპიტალი.

გამოსყიდული აქციები

როდესაც ბანკი ან მისი შვილობილი კომპანიები იძენენ ბანკის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები აღირიცხება ნომინალური ღირებულებით და დაკორექტირდება პრემიებით დამატებით შეტანილ კაპიტალთან მიმართებით.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები გაცხადდება მაშინ, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე. დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი ემატება დივიდენდის თანხას და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემოსავლისა და ხარჯის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისა და პროცენტიანი ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღიარდება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი აღიარდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი აკმაყოფილებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაიარსდება იმავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებლიდან და გასამრჯელოებს აქტივების მართვიდან, მეურვეობიდან, მომსახურებების ან პროდუქტების პაკეტიდან, ასევე სხვა მართვის თუ საკონსულტაციო მომსახურებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

მომხმარებელთა წახალისების პროგრამა

ბიზნესში მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის დაგროვილი ქულები აღირიცხება როგორც გადავადებული შემოსავალი და მისი აღიარება თანდათანობით, მათი მიღებისთანავე ხდება შემოსავლებში. ჯგუფი მომხმარებელთა წახალისების პროგრამიდან მიღებულ საერთო შემოსავალს აღიარებს მაშინ, როდესაც შესრულდება სახელშეკრულებო ვალდებულება ანუ როდესაც მომხმარებელი გამოსიყიდის ქულებს ან ქულებს ვადა გაუვა. აქ ჯგუფი მოქმედებს როგორც პრინციპალი. ჯგუფი თავის შემოსავალს აფასებს როგორც თავის ანგარიშზე შენარჩუნებულ წმინდა თანხას, რომელიც წარმოადგენს სხვაობას სასაჩუქრე ქულებზე მიკუთვნებულ ანაზღაურებასა და სასაჩუქრე ქულების გაცემისთანავე საჩუქრების მოწოდებისთვის მესამე მხარისათვის გადასახდელ თანხას შორის. ამ შემთხვევაში ჯგუფი მოქმედებს როგორც აგენტი). ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს დაგროვილი ქულების იმ ნაწილს, რომლის გამოყენებაც სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით მოსალოდნელია მომხმარებლების მიერ. ეს ქულები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღირიცხება ვალდებულებად და მათი აღიარება შემოსავალში ხდება ამ ქულების მიღების ან ვადის ამოწურვისთანავე.

საოპერაციო მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

მოლაპარაკებების წარმოებისთვის ან მესამე მხარისთვის გარიგების თაობაზე მოლაპარაკებებში მონაწილეობისთვის (როგორცაა აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის ან ბიზნესების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები) მიღებული გასამრჯელო აისახება სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების შემთხვევაში შესაბამისი გარიგების დასრულებისთანავე. გასამრჯელო და გასამრჯელოს ის კომპონენტები, რომლებიც უკავშირდება გარკვეულ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს, აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

დივიდენდიდან შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ჯგუფს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

არარეგულარული მუხლები

ჯგუფი ცალკე ახდენს არარეგულარული ხასიათის შემოსავლისა და ხარჯების კლასიფიცირებასა და გაცხადებას. ჯგუფი არარეგულარულ შემოსავალს ან ხარჯს განსაზღვრავს, როგორც ეკონომიკური, ბიზნესის ან ფინანსური მოვლენის შედეგად განპირობებულ ან მისგან გამომდინარე შემოსავალს ან ხარჯს, რომელიც არ არის ჯგუფის ჩვეულებრივი და რეგულარული საქმიანობისთვის დამახასიათებელი და გამოწვეულია წინასწარ გაურკვეველი და არაპროგნოზირებადი გარე ფაქტორებით, რომელთა წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია და ამიტომ მათი გათვალისწინება არ უნდა მოხდეს სამომავლო პროგნოზების გაკეთებიდან.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც ჯგუფის წარსადგენი ვალუტაა. ბანკის სამუშაო ვალუტა ქართული ლარია. ჯგუფის თითოეული წევრი თავად განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებაში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. იმ არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი გარიგების დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა სრულ შემოსავალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. ხოლო როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა მოგებაში ან ზარალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვაობები გარკვეული ოპერაციის სახელშეკრულებო სავალუტო კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს აისახება უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	ლარი გირვანქა სტერლინგთან მიმართებით	ლარი აშშ დოლართან მიმართებით	ლარი ევროსთან მიმართებით	ლარი ბელარუსულ რუბლთან მიმართებით
31 დეკემბერი, 2018 წ.	3.3955	2.6766	3.0701	1.2418
31 დეკემბერი, 2017 წ.	3.5005	2.5922	3.1044	1.3083
31 დეკემბერი, 2016 წ.	3.2579	2.6468	2.7940	1.3532

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია (გაგრძელება)

საანგარიშგებო თარიღისთვის იმ სამეურნეო სუბიექტების აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამუშაო ვალუტა ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან განსხვავდება, ლარში გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით, ხოლო მათი მოგება-ზარალის ანგარიშგების კონვერტაცია ხდება წლის საშუალო შეწონილი სავალუტო კურსით. გადაანგარიშებისას წარმოდგარი საკურსო სხვაობა აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან განსხვავებული სამუშაო ვალუტის მქონე შვილობილი ან მეკავშირე საწარმოს გასხვისებისას, სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ამ კონკრეტულ სამეურნეო სუბიექტთან დაკავშირებული გადავადებული კუმულაციური თანხის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

უცხოური ოპერაციის შეძენის შედეგად მიღებული გუდვილი და ამ შეძენის შედეგად აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში სამართლიანი ღირებულების მისაღებად შეტანილი კორექტივები აღირიცხება, როგორც უცხოური ოპერაციების აქტივები და ვალდებულებები და კონვერტირდება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი კურსით.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

ამ ცვლილებების ხასიათი და გავლენა აღწერილია ქვემოთ.

ფას 9-ზე გადასვლა

ქვედა ცხრილში შეჯამებულია ფას 9-ის მიღების გავლენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და გაუნაწილებელ მოგებაზე, მათ შორის ბასს 39-ის მიხედვით გაწეული საკრედიტო ზარალის გაანგარიშების ფას 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით ჩანაცვლების ეფექტი.

ბასს 39-ის მიხედვით საბალანსო ღირებულებების და ფას 9-ის მიხედვით გაცხადებული ნაშთების 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შეჯერების შედეგი ასეთია:

თავდაპირველი საბალანსო თავდაპირველი ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით	ხელახალი შეფასება*			ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით	ახალი რეკლასიფიკაცია ფასს 9-ის მიხედვით	
	მოსალოდნე- ლი საკრედიტო ზარალი	ხელახალი შეფასება**				
		ზარალი	სხვა**			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,501,654	-	(80)	-	1,501,574	ამორტიზებული ღირებულება
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,216,343	-	(598)	-	1,215,745	ამორტიზებული ღირებულება
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,613,759	-	-	-	1,613,759	
სახესხო ფასიანი ქაღალდები	1,613,558	-	-	-	1,613,558	FVOCI - საცალო
კორპორაციული აქციები	201	-	-	-	201	FVOCI - წილობრივი
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	7,445,578	-	(36,919)	31,905	7,440,564	ამორტიზებული ღირებულება
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	FVTPL
სხვა აქტივები - დებიტორული დაფალიანება და სხვა სესხები	26,080	-	2	-	26,082	ამორტიზებული ღირებულება
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	13,484	-	-	-	13,484	FVTPL
მოგების გადავადებული	130	-	-	-	130	-
საგადასახადო აქტივები	-	-	92	-	65,398	-
ფინანსურ იჯარასთან	65,306	-	-	-	738,382	-
დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	-	-	738,382	-
ყველა სხვა აქტივი	738,382	-	-	-	738,382	-
სულ აქტივები	12,620,716	-	(37,503)	31,905	12,615,118	
ანარიცხები	(2,815)	-	(868)	-	(3,683)	-
მოგების გადავადებული	(11,342)	-	-	2,129	(9,213)	-
საგადასახადო ვალდებულებები	-	-	-	-	(11,124,640)	-
ყველა სხვა ვალდებულება	(11,124,640)	-	-	-	(11,124,640)	-
სულ ვალდებულებები	(11,138,797)	-	(868)	2,129	(11,137,536)	
წმინდა გავლენა კაპიტალზე ფასს 9-ის მიღების გამო 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით		-	(38,371)	34,034		

* ცხრილში მოცემული გადაფასება ითვალისწინებს ხელშეკრულების მიხედვით დარიცხულ საპროცენტო შემოსავალზე აღიარებული 1,677 ლარის ოდენობის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტს („მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ბრუტო მაჩვენებელში გადაყვანა“)

** სხვა გადაფასება წარმოადგენს მომხმარებელზე გაცემული ადრე ჩამოწერილი მთლიანი (ბრუტო) სესხების აღდგენის ეფექტს ჩამოწერის პოლიტიკაში ფას 9-ის დანერგვის შედეგად შესული ცვლილების გამო.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ფასს 9-ს გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის ფინანსურ ვალდებულებებზე.

ამ პოლიტიკის დანერგვამ განაპირობა რეკლასიფიკაცია, რომელიც წარმოდგენილია ზედა ცხრილში და განმარტებულია ქვემოთ:

a) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ჯგუფმა შეაფასა თავისი ბიზნესმოდელი, რომლითაც მართავს მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს. ამ სესხების ფლობის მიზანი, ძირითადად, არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება. ჯგუფს გამოვლენილი აქვს ჯგუფის ერთ-ერთი სამეურნეო სუბიექტის მიერ გაცემული სესხების გარკვეული ჯგუფი, რომლის ბიზნესმოდელი არ არის ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად ან ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად. ეს სასესხო პორტფელი, რომელიც ადრე კლასიფიცირებული იყო ამორტიზებული ღირებულებით, თავდაპირველი გამოყენების თარიღიდან რეკლასიფიცირდა, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. შეფასების საფუძვლის ცვლილებას ჯგუფისთვის არ გამოუწვევია არსებითი გადაფასების აუცილებლობა. ჯგუფის მომხმარებლებზე გაცემული სესხების დანარჩენი ნაწილის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, აკმაყოფილებს SPPI კრიტერიუმებს და ამიტომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით.

b) ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, წილობრივი ინსტრუმენტების გარდა, და ფასიანი ქაღალდები, რომელთა ფლობის მიზანიც ვაჭრობაა

2018 წლის 1 იანვრისთვის ჯგუფმა შეაფასა თავისი ლიკვიდურობის პორტფელი, რომელიც მანამდე კლასიფიცირებული იყო, როგორც გასაყიდად გამიზნული სავალდებულო ინსტრუმენტები. ჯგუფმა დაასკვნა, რომ ეს ინსტრუმენტები იმართება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და ფინანსური აქტივების გაყიდვის ბიზნესმოდელით და აკმაყოფილებს SPPI კრიტერიუმებს. შესაბამისად, ჯგუფმა ამ ინვესტიციების კლასიფიცირება მოახდინა სავალდებულო ინსტრუმენტებად, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

წილობრივი ინსტრუმენტები

ჯგუფმა არჩია შეუქცევადად განსაზღვროს 201 ლარის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები არასავაჭრო წილობრივი ფასიანი ქაღალდების პორტფელში, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, რი საშუალებასაც ფასს 9 იძლევა. ეს ფასიანი ქაღალდები მანამდე კლასიფიცირებული იყო, როგორც გასაყიდად გამიზნული. ამ ფასიანი ქაღალდების გასხვისებისას მათ სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებები ადარ რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ფასს 9-ზე გადასვლის გავლენა რეზერვებსა და გაუნაწილებელ მოგებაზე ასეთია:

	<i>სხვა რეზერვები დაგაუნაწილებელი მოგება</i>
სხვა რეზერვები	
საბოლოო ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბერი)	10,212
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით სავალ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	3,351
მოგების გადასახადი ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით	(83)
საწყისი ნაშთი ფასს 9-ის მიხედვით (2018 წლის 1 იანვარი)	13,480
გაუნაწილებელი მოგება	
საბოლოო ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბერი)	1,302,741
ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება, მათ შორის იმ ზარალისა, რომელიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (იხ. ქვემოთ)	(43,399)
მომხმარებლებზე გაცემული, ადრე ჩამოწერილი, სესხების ამოღება *	33,582
მოგების გადასახადი ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით	2,212
საწყისი ნაშთი ფასს 9-ის მიხედვით (2018 წლის 1 იანვარი)	1,295,136
მთლიანი ცვლილება კაპიტალში ფასს 9-ის მიღების გამო	(4,337)

* ჩამოწერის პოლიტიკაში ფასს 9-ის დანერგვის გამო მომხდარმა ცვლილებამ გადასვლის თარიღისთვის
განაპირობა მანამდე ჩამოწერილი მომხმარებლებზე გაცემული სესხების აღდგენა.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის საწყისი აგრეგირებული ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით და ანარიცხები სასესხო ვალდებულების და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისთვის ბასს 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ მიხედვით შეჯერებულია ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვთან.

სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი ბასს 39-ის / ბასს 37-ის მიხედვით	ხელახალი შეფასება	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დარიცხული პროცენტის გარეშე	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასს 9-ის მიხედვით	
სესხები და მისაღები ანგარიშები (ბასს 39) / ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები (ფასს 9)	31 დეკემბერი 2017		1 იანვარი 2018	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	80	-	80
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	598	-	598
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	274,540	36,919	17,273	328,732
სხვა აქტივები - დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	40,591	(2)	-	40,589
	315,131	37,595	17,273	369,999
გასაყიდად გამოზნული ფინანსური ინსტრუმენტები (ბასს 39) / სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (ფასს 9)				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	3,351	-	3,351
	-	3,351	-	3,351
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	2,380	(92)	-	2,288
ანარიცხები	2,815	868	-	3,683
	320,326	41,722	17,273	379,321

ჰეჯირების აღრიცხვა

ფასს 9-ში შედის ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი წესები, რომელთა მიზანია ჰეჯირების აღრიცხვის უკეთ მისადაგება რისკის მართვის პრაქტიკასთან. ზოგადად, ბასს 39-ით გათვალისწინებული ზოგიერთი შეზღუდვა მოიხსნა და ჰეჯირების უფრო მრავალფეროვანი ინსტრუმენტი და ჰეჯირების მუხლი გახდა ხელმისაწვდომი ჰეჯირების აღრიცხვისთვის. ფასს 9 შეიცავს სააღრიცხვო პილიტიკის არჩევანს, რომ გადავადდეს ფასს 9-ის მიხედვით ჰეჯირების აღრიცხვის მიღება და გაგრძელდეს ჰეჯირების აღრიცხვა ბასს 39-ის შესაბამისად. ჯგუფს არ გამოუყენებია ჰეჯირების აღრიცხვა

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის კლასიფიკაცია და შეფასება“ - ცვლილებები
ფასს 2-ში

ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ფასს 2-ში „წილობრივი გადახდა“, რომლებიც ეხება სამ ძირითად საკითხს: უფლების გადაცემის პირობების გავლენას ფულით განსაზღვრული წილობრივი გადახდის გარიგებებზე; ურთიერთგაქვითვის პირობის მქონე წილობრივი გადახდის გარიგების კლასიფიკაციას დაკავებული გადასახადის ვალდებულებებისთვის; და ბუღალტრულ აღრიცხვას ისეთ შემთხვევებში, როდესაც წილობრივი გადახდის გარიგების პირობების შეცვლის შედეგად, იგი ფულით განსაზღვრულის კატეგორიიდან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრულ კატეგორიაში გადადის. ცვლილება გავლენას არ ახდენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის შედეგებზე.

„საინვესტიციო ქონების გადაცემა“ - ცვლილებები ბასს (IAS) 40-ში

ცვლილებები განმარტავს, როდის უნდა გადაიტანოს საწარმომ ქონება, მათ შორის სამშენებლო ან მოწყობითი სამუშაოების პროცესში მყოფი ქონება, საინვესტიციო ქონებაში ან საინვესტიციო ქონებიდან. ცვლილებების მიხედვით, მიზნობრიობის ცვლილება ხდება მაშინ, როდესაც ქონება აკმაყოფილებს ან აღარ აკმაყოფილებს საინვესტიციო ქონების განმარტებას და არსებობს დანიშნულების შეცვლის მტკიცებულება. მხოლოდ ხელმძღვანელობის მიერ ქონების ექსპლუატაციის განზრახვის შეცვლა არ წარმოადგენს ქონების დანიშნულების შეცვლისთვის საკმარის მტკიცებულებას. საწარმოებმა ეს ცვლილებები პერსპექტიულად უნდა გამოიყენონ იმ დანიშნულების შეცვლაზე, რომელიც ხდება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დაწყებისას ან დაწყების შემდეგ, რომელშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებებს. საწარმომ ხელახლა უნდა შეაფასოს ამ თარიღისთვის თავის მფლობელობაში არსებული ქონების კლასიფიკაცია და, თუ ეს შესაძლებელია, მოახდინოს ქონების რეკლასიფიკაცია, რათა ასახოს ამ თარიღისთვის არსებული პირობები. რეტროსპექტიულად გამოყენება ბასს 8-ის შესაბამისად ნებადართულია მხოლოდ მაშინ, თუ ის შესაძლებელია წარსული მოვლენების შეფასების გარეშე. ცვლილება გავლენას არ ახდენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე.

ფასიკ (IFRIC) ინტერპრეტაცია 22 „უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და წინასწარი გადახდა“

ინტერპრეტაციის თანახმად, წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც საწარმო თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. ვინაიდან ჯგუფის არსებული პრაქტიკა შეესაბამება ახალ მოთხოვნებს, ცვლილებას არ მოუხდენია არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის შედეგებზე.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ბასს (IAS) 28 „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ - განმარტება, რომ ინვესტიციის ობიექტების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მოგებაში ან ზარალში ასახვით თითოეული ინვესტიციის შემთხვევაში ინდივიდუალურად უნდა მოხდეს

ცვლილებები განმარტავს, რომ:

- საწარმოს, რომელიც არის სარისკო კაპიტალის ორგანიზაცია ან სხვა ნებადართული საწარმო, შეუძლია სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში შეაფასოს მისი ინვესტიცია მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში თითოეული ინვესტიციის შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას, მათი ინდივიდუალურად განხილვის საფუძველზე.
- თუ საწარმო, რომელიც თვითონ არ არის საინვესტიციო საწარმო, ფლობს წილს მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში, რომელიც საინვესტიციო საწარმოა, მას შეუძლია, კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებისას არჩიოს სამართლიანი ღირებულებით შეფასების შენარჩუნება, რომელსაც იყენებს ეს საინვესტიციო მეკავშირე თუ ერთობლივი საწარმო საინვესტიციო მეკავშირე თუ ერთობლივი საწარმოს წილის მიმართ შვილობილ კომპანიებში. ეს არჩევანი კეთდება ინდივიდუალურად თითოეული საინვესტიციო მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს შემთხვევაში, მომდევნო თარიღებიდან უგვიანესით: (ა) საინვესტიციო მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს თავდაპირველი აღიარება; (ბ) მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს გარდაქმნა საინვესტიციო საწარმოდ; და (გ) საინვესტიციო მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს გარდაქმნა მშობელ კომპანიადა.

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდისთვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც ჯგუფს ნაადრევად არ მიუღია. ასეთი სტანდარტები, რომლებიც სავარაუდოდ გავლენას მოახდენენ ჯგუფზე, ან რომელთა გავლენაც ამჟამად ფასდება, ასეთია:

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფასიკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამონაკლისს მოიჯარეებისთვის - „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების სამორტიზაციო ხარჯი.

(ათას ლარში)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩეული ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორც ბასს 17-ის მიხედვით და გამიჯნავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16 როგორც მოიჯარეებს, ისე მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

ფასს 16-ზე გადასვლა

ჯგუფი ამ სტანდარტს გამოიყენებს მისი მიღების სავალდებულო თარიღიდან - 2019 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფი აპირებს, რომ სტანდარტი გამოიყენოს მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით და არ გადაინგარიშებს სტანდარტის მიღების წინა წლის შედარებად თანხებს. სტანდარტი გავრცელდება იმ ხელშეკრულებებზე, რომლებიც მანამდე იჯარად განისაზღვრებოდა ბასს 17-ისა და ფასიკ 4-ის მიხედვით. ჯგუფი გამოიყენებს აღიარების გამონაკლისებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა მიხედვითაც, იჯარის ვადა მთავრდება 12 თვეში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, და აგრეთვე იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. საიჯარო ვალდებულება შეფასდება დარჩენილი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, რომლებიც დისკონტირდება თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის მოიჯარის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები შეფასდება ფასს 16-ზე გადასვლისთანავე საიჯარო ვალდებულების თანაბარი ოდენობით და დაკორექტირდება წინასწარ გადახდილი თანხებით, რომლებიც ჯგუფმა მაშინვე, თავდაპირველი გამოყენების თარიღამდე, აღიარა.

ჯგუფმა დაასრულა თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ფასს 16-ზე გადასვლის პოტენციური გავლენის საწყისი შეფასება. ჯგუფი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით აფასებს, რომ ახალი სტანდარტის მიღება გამოიწვევს ჯგუფის ვალდებულებების გაზრდას 75,326 ლარით და გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების აღიარებას 89,875 ლარის ოდენობით, საიდანაც 14,349 ლარის რეკლასიფიკაციაა მოსალოდნელი ავანსებიდან გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებზე.

წლიური გაუმჯობესება 2015-2017 წ.წ. ციკლი

ბასს (IAS) 12 „მოგებიდან გადასახადები“

ბასს 12-ში შესული ცვლილებები განმარტავს, რომ დივიდენდებზე დარიცხული მოგების გადასახადის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), ფასს 9-ის განმარტების შესაბამისად (მოგების განაწილება წილობრივი ინსტრუმენტების მფლობელებისთვის მათი წილის პროპორციულად) აღიარება უნდა მოხდეს:

- ამ დივიდენდების გადახდის ვალდებულების აღიარების მომენტში; და
- მოგებაში ან ზარალში, სხვა სრულ შემოსავალში, ან საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში, იმისდა მიხედვით, თუ თავდაპირველად სად აღიარებდა საწარმო წარსულში მომხდარ გარიგებებს ან მოვლენებს, რომლებიდანაც წარმოიქმნა გასანაწილებელი მოგება, საიდანაც გადაიხდება დივიდენდები.

ბასს 12-ში შესული ცვლილებები ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული პერიოდებისთვის, თუმცა ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება. საწარმოებმა ეს ცვლილება უნდა გამოიყენონ უადრესი შედარებადი პერიოდის დასაწყისიდან აღიარებულ დივიდენდებზე მოგების გადასახადის დარიცხვისას. ჯგუფი ამჟამად აფასებს მის გავლენას.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ჯგუფის დირექტორთა საბჭო და ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას იყენებენ თავიანთ შეხედულებებსა და შეფასებებს. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება (28-ე შენიშვნა).

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შიდა კაპიტალიზაციის (იგივე დისკონტირებული სამომავლო ფულადი ნაკადების მეთოდი) და გაყიდვების შედარების მეთოდების კომბინაციის გამოყენებით.

ჯგუფი თავის საინვესტიციო ქონებას საკმარისი სიხშირით აფასებს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. შეფასების შედეგები წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში, ხოლო შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და ხერხები აღწერილია 28-ე შენიშვნაში. ჯგუფის უძრავი ქონება ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში მდებარეობს. მართალია, საქართველოში მეორადი ბაზარი საკმარის საბაზრო ინფორმაციას იძლევა მცირე და საშუალო ზომის ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასებისთვის, დიდი ზომის ქონების შეფასება მოითხოვს სხვადასხვა საბაზრო და არასაბაზრო ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას ხელმისაწვდომ შედარებად გასაყიდ ფასებში შესატანი კორექტირებების განსაზღვრისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ყველაზე ზუსტ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მაინც განსხვავებული იყოს.

ფინანსური აქტივების რეზერვი

ფასს 9 ხელმძღვანელობას ავალდებულებს მთელი რიგი გადაწყვეტილების (განსჯის), დაშვების და შეფასების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. შეფასებები და გადაწყვეტილებები ეყრდნობა ხელმძღვანელობის ცოდნასა და წარსულში მიღებულ გამოცდილებას. ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ძირითადი გადაწყვეტილებები მოცემულია ქვემოთ.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დეფოლტის, საკრედიტო რისკით გაუფასურების და გამოსწორების (აღმოფხვრის) განმარტება (27-ე შენიშვნა)

ჯგუფი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. განმარტება შეიძლება სხვადასხვა პროდუქტისთვის განსხვავებული იყოს. განმარტება შეესაბამება შიდა საკრედიტო რისკის მართვის მიზნებისთვის გამოყენებულ განმარტებას და აკმაყოფილებს ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კლასიფიკაციის შიდა წესებს. კონტრაჰენტი დეფოლტში მყოფად კლასიფიცირდება ან პროცენტის, ძირითადი თანხის თუ საკომისიოს გადახდის 90 დღით დაგვიანების შემთხვევაში, ან გაკოტრების, თაღლითობის წარმოების, იძულებითი ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების თუ გადახდის ვალდებულების შეუსრულებლობის სხვა მტკიცებულების აღმოჩენის შემთხვევაში, იმისდა მიხედვით, თუ რომელი დგება უფრო გვიან. იმის განსაზღვრა, ფინანსური ინსტრუმენტი არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ეყრდნობა დეფოლტის რისკს და არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შემამცირებელ ისეთ ფაქტორებს, როგორიცაა უზრუნველყოფის საგანი ან გარანტია (თავდებობა).

ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, თუ კონტრაჰენტი არის დეფოლტის სიტუაციაში და/ან ინსტრუმენტი არის შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული.

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად (გარდა შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივებისა), იგი ინარჩუნებს ამ კლასიფიკაციას, თუ ყველა ვადაგადაცილებული თანხა არ არის ამოღებული ან არ არსებობს კრედიტის დაფარვის ზოგადი მტკიცებულება. საკრედიტო რისკის გამო რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების გასვლის კრიტერიუმებად გამოიყენება მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული თვის გადახდები. გამონაკლისია კორპორაციული სესხების პორტფელი და სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. მათ შემთხვევაში გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება გაკოტრებული ან კრედიტუნარო სტატუსის შეცვლა, ლიკვიდურობის პრობლემების აღმოფხვრა ან კრედიტის ამოღების სხვა ზოგადი მტკიცებულება, რაც ინდივიდუალურად ფასდება. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება მთლიანი ვადაგადაცილებული თანხის დაფარვა, რეფინანსირების ან უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარდა.

როდესაც საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივი დააკმაყოფილებს დეფოლტის სიტუაციიდან გასვლის კრიტერიუმებს, იგი დარჩება მე-2 ეტაპზე მინიმუმ მომდევნო 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში. 12 თანმიმდევრული გადახდის შემდეგ გადაიტანება პირველ ეტაპზე, თუ საკრედიტო რისკი სესხის გაცემის თარიღის შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის ფასს 9-ით განმარტებული ტერმინი და ამიტომ მის მნიშვნელობას განსაზღვრავს ხელმძღვანელობა თავისი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შესაფასებლად, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი თუ არა, ჯგუფმა დაადგინა მთელი რიგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკური ანალიზის საფუძველზე. ამ ფაქტორებს შორისაა როგორც კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის სპეციფიკური, ისე პორტფელის გარკვეული ნაწილებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ეს კრიტერიუმებია:

- საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც გამოიხატება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დეფოლტის რისკის ფარდობითი და/ან აბსოლუტური ზრდით. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა განისაზღვრება სესხის გაცემის თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების (შიდა და გარე) და საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების თითოეული აქტივებისთვის ინდივიდუალურად შედარების საფუძველზე. ზღვარი (ლიმიტები) ცალ-ცალკე განისაზღვრება კორპორაციული, საცალო და მცირე/საშუალო საწარმოებისთვის და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელებისთვის იმისდა მიხედვით, თუ რა თავდაპირველი რეიტინგი ჰქონდა მინიჭებული ამ ინსტრუმენტებს მათი წარმოქმნისას.
- კომერციულ, ფინანსურ ან ეკონომიკური პირობებში უარყოფითი ცვლილებების პროგნოზის არსებობა, რომლებიც ცუდად აისახება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე.
- სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაცია მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო, გარდა დეფოლტისა
- ცალკეული ხელშეკრულების დონეზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა აღემატება დადგენილ 30-დღიან ნორმას.
- სხვა ხარისხობრივი მაჩვენებლები, მაგალითად, საკრედიტო რისკის გარე საბაზრო მაჩვენებლები ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები, რომლებიც მიანიშნებს იმაზე, რომ სესხის გაცემის თარიღიდან რისკის დონე მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზემოაღნიშნული ნიშნები ვლინდება ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, რათა მოხდეს თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან საკრედიტო რისკის ცვლილების დაფიქსირება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება, რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთაა განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობის შეფასება: ჯგუფი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მინიმუმ სამწლიანი მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს. მიგრაციის მატრიცა იქმნება ისე, რომ ასახავდეს მონაცემების ისტორიული პერიოდის განმავლობაში წლიური მიგრაციის საშუალო შეწონილს. რისკის ჯგუფები განისაზღვრება იმგვარად, რომ უზრუნველყოფდეს შიდაჯგუფურ ერთგვაროვნებას და დეფოლტის ალბათობის მოსალოდნელი დონეების დიფერენციაციას. სასესხო პორტფელის შემთხვევაში, გარდა კორპორაციული სესხებისა, დეფოლტის ალბათობა დამატებით კორექტირდება ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოქმნიდან გასული დროის გათვალისწინებით. მოდელები მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, სადაც შესაძლებელია, ეფუძნება წამყვანი სარეიტინგო სააგენტოების, საკრედიტო ბიუროს და შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემების ინფორმაციას. ვინაიდან მესამე ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტები ვადაგადაცილებულია, დეფოლტის ალბათობა 100%-ს უდრის.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (გაგრძელება)

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. 1-ლი ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად ბანკი აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, რათა გამოიანგარიშოს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. მეორე და მესამე ეტაპებისა და შემდგომი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ფასდება ინსტრუმენტების არსებობის მანძილზე მომხდარი მოვლენებისთვის. ჯგუფი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას სხვადასხვანაირად აფასებს დაფარვის გრაფიკის მქონე პროდუქტებისა და დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტებისთვის. დაფარვის გრაფიკის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ საპროგნოზო დავალიანებას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიდგომის გამოყენებით, რომელშიც შეაქვს კორექტირებები მოსალოდნელი ავანსებისა და ვადაგადაცილებული დღეების გათვალისწინებით. დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტების შემთხვევაში, როგორცაა საკრედიტო ბარათები, საკრედიტო ხაზები და ფინანსური გარანტიები, ჯგუფი გამოითვლის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ მოსალოდნელ დავალიანებას ლიმიტის ათვისების მიდგომის გამოყენებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაქტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების დადგენისას გასათვალისწინებელია უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები ან გაკოტრების პროცესიდან მოსალოდნელ თანხებს არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე, სადაც შესაძლებელია, ქონების რეალიზაციისთვის საჭირო დროს და მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობას. ჯგუფი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს ყოფს ერთგვაროვან პორტფელებად იმ ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც აქტუალურია სამომავლო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად. გამოყენებული მონაცემები მოიცავს წარსულში მიღებული ზარალის მონაცემებს და გარიგების უფრო მეტ მახასიათებლებს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, უზრუნველყოფის ტიპების უფრო ფართო სპექტრი). ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჯგუფი აფასებს დავალიანების ამოღების მაჩვენებელს (არა უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით), დეფოლტის აღმოფხვრის მაჩვენებელს და ხელახალი დეფოლტის ალბათობას. უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით დავალიანების ამოღება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე განიხილება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გაანგარიშებისას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებული აქტივები

ფასს 9-ის მიხედვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში უნდა აისახოს უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები. უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვა და ასახვა ფასს 9-ის მიზნებისთვის შეესაბამება ჯგუფის რისკის მართვის ზოგად პრინციპებს, პოლიტიკასა და პროცესებს. ჯგუფის პოლიტიკა საკრედიტო ხელშეკრულებების ფარგლებში მისთვის გადაცემული უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ იგივეა, როგორც იყო ბასს 39-ის მოქმედების დროს. უზრუნველყოფის საგანი, თუ დასაკუთრებული არ არის, არ აისახება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე. სამართლიანი ღირებულება, როგორც წესი, ფასდება უზრუნველყოფის გადაცემის თარიღიდან და გადაფასდება ყოველწლიურად, რათა ასახოს ყველა არსებითი რისკი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით, საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება გონივრულ და დასაბუთებულ საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მიიღება გაუმართლებელი დანახარჯისა და ძალისხმევის გარეშე და ითვალისწინებს წარსულში მომხდარ მოვლენებს, ამჟამად არსებულ პირობებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზს.

იმისათვის, რომ ჯგუფმა საკრედიტო ზარალის რეზერვში ასახოს საპროგნოზო ინფორმაცია, იგი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოცემულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს საქართველოში მოქმედი შვილობილი კომპანიებისთვის, ხოლო ბელარუსის ეროვნული ბანკი იყენებს ბელარუსში მოქმედი არასამთავრობო კვლევითი ცენტრისგან მიღებულ ინფორმაციას. მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებსაც ეს პროგნოზები შეიცავს და რომლებსაც ჯგუფი იყენებს თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ-ის ზრდის ტემპს, სავალუტო კურსსა და ინფლაციის ტემპს. ეს საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები ახლდება ნახევარ წელიწადს ერთხელ ქართული კომპანიების, ხოლო კვარტალურად - ბელარუსის ეროვნული ბანკის შემთხვევაში.

ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

ჯგუფის აზრით, ეს პროგნოზები ყველაზე ზუსტად აფასებს მოვლენების შესაძლო განვითარებას იმ სარწმუნო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მისთვის ხელმისაწვდომია.

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თითოეული გეოგრაფიული სეგმენტისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული პერიოდის ბოლოს ყველაზე მნიშვნელოვანი დაშვებები. ყველა პორტფელისთვის გამოყენებულია „საბაზო“, „ოპტიმისტური“ და „პესიმისტური“ სცენარები.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

საქართველო

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი	მინიჭებული წონა	31 დეკემბერი, 2018 წ.			1 იანვარი, 2018 წ.		
	საკრედიტო ზარალის სცენარი							
			2019	2020	2021	2018	2019	2020
მშპ-ის ზრდა, %								
	ოპტიმისტური	25%	6.00%	5.50%	5.00%	5.50%	6.00%	5.70%
	საბაზო	50%	5.00%	5.00%	5.00%	4.50%	4.80%	5.00%
	პესიმიისტური	25%	2.00%	2.50%	3.50%	3.00%	2.00%	3.00%
ლარი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %								
	ოპტიმისტური	25%	10.00%	5.00%	-5.00%	5.00%	7.00%	0.00%
	საბაზო	50%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	პესიმიისტური	25%	-15.00%	-10.00%	5.00%	-10.00%	-15.00%	-10.00%
სფი-ს ინფლაციის ტემპი, %								
	ოპტიმისტური	25%	3.40%	3.20%	3.00%	2.50%	2.50%	2.70%
	საბაზო	50%	2.90%	3.00%	3.00%	3.50%	3.00%	3.00%
	პესიმიისტური	25%	4.50%	4.00%	3.00%	4.50%	4.30%	3.80%

ბელარუსია

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო	მინიჭებული წონა	31 დეკემბერი, 2018 წ.				2018 წლის 1 იანვრის			
			2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4
მშპ-ის ზრდა, %										
	ოპტიმისტური	25%	0.87%	1.13%	1.98%	2.82%	3.24%	3.38%	3.56%	3.11%
	საბაზო	50%	0.40%	0.30%	0.75%	1.41%	2.96%	2.61%	2.24%	1.58%
	პესიმიისტური	25%	-0.07%	-0.53%	-0.47%	0.00%	2.67%	1.85%	1.02%	-0.14%
ბელარუსული რუბლი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %										
	ოპტიმისტური	25%	8.23%	6.94%	4.25%	2.55%	4.78%	4.97%	5.31%	5.56%
	საბაზო	50%	10.11%	9.55%	7.61%	5.57%	5.45%	5.91%	6.39%	6.78%
	პესიმიისტური	25%	12.61%	13.50%	12.83%	10.95%	6.12%	6.69%	7.15%	8.17%
სფი-ს ინფლაციის ტემპი, %										
	ოპტიმისტური	25%	9.06%	5.70%	0.35%	5.59%	1.87%	4.22%	8.91%	4.74%
	საბაზო	50%	10.90%	7.22%	1.73%	6.80%	5.00%	8.05%	13.21%	9.77%
	პესიმიისტური	25%	12.75%	8.72%	3.09%	7.99%	7.94%	11.06%	16.15%	13.39%

ყველა სხვა პარამეტრი თუ უცვლელი დარჩება, მშპ-ის ზრდა, ხოლო სავალუტო კურსის ვარდნა და ინფლაციის ტემპის კლება გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას, ხოლო ამის საპირისპირო ცვლილებები გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას. მშპ-ის ზრდის მაჩვენებელი ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. მას მოჰყვება სავალუტო კურსი და ინფლაცია. საცალო პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ნაკლებად მოქმედებს სავალუტო კურსი, რადგან დიდი წილი ლარში გამოხატულ დავალიანებაზე მოდის. თუმცა, საცალო პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მოქმედებს ინფლაცია, რომელსაც კორპორაციულ პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვს.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების დაჯგუფება კოლექტიური შეფასებისთვის

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნებისთვის, ერთგვაროვანი ფინანსური ინსტრუმენტები ერთიანდება შემდეგი წესით: კორპორატიული სესხების პორტფელი ჯგუფდება სესხის დაფარვის წყაროს ტიპების მიხედვით; საცალო სესხების პორტფელი ჯგუფდება საკრედიტო რისკის ისეთი მახასიათებლების საფუძველზე, როგორიცაა აქტივის ტიპი, უზრუნველყოფის დონე, დაფარვის წყაროს ტიპი და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორები. რაც შეეხება საშუალო და მცირე საწარმოებზე გაცემულ და მიკროსესხების პორტფელს, აქ ფინანსური ინსტრუმენტები ჯგუფდება აქტივის ტიპის, ვადაგადაცილების პერიოდის, უზრუნველყოფის დონისა და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორების მიხედვით.

განახლებადი პროდუქტების მოსალოდნელი ვადის განსაზღვრა

განახლებადი პროდუქტების შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადა განისაზღვრება ან მომდევნო განახლების თარიღზე დაყრდნობით, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ ფაქტობრივ ვადაზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება ემპირიული დაკვირვებით ამ ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში.

ჩამოწერა

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც მათი ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს, რაც არსებითად უცვლელია კორპორაციული და არაუზრუნველყოფილი სესხების პორტფელისა თუ უზრუნველყოფილი სესხების შემთხვევაში, გარდა უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებისა, თუ შევადარებთ ბასს 39-ით სავალდებულო სააღრიცხვო პოლიტიკას. იპოთეკების და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სხვა სესხების შემთხვევაში ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, რომლის შემდეგაც ნაშთები მიიჩნევა უიმედოდ და უნდა ჩამოიწეროს, 365 დღიდან 1460 დღემდე გაიზარდა. თუ ჩამოსაწერი თანხა სესხებზე შესაძლო დანაკარგების დარიცხულ რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ აღირიცხება, როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი. დავალიანების ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯის ანგარიშზე.

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

მართვის მიზნებისათვის ჯგუფი დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტებისა და მომსახურების მიხედვით:

საცალო საბანკო მომსახურება - გულისხმობს ძირითადად სამომხმარებლო სესხების, იპოთეკური სესხების, ოვერდრაფტების, საკრედიტო ბარათების და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ასევე ფულადი გზავნილების და ანგარიშსწორების მომსახურებას, იურიდიული და ფიზიკური პირების ანაბრების მართვას; მოიცავს პრემიალურ სეგმენტს და საცალო მომსახურების ბაზრებს, საშუალო და მცირე ზომის საწარმოებსა და მიკრობიზნესებს,

კორპორაციული საბანკო მომსახურება - ძირითადად გულისხმობს სესხებისა და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას მაღალშემოსავლიან ფიზიკურ პირებზე და მცირე, საშუალო და მიკრო საწარმოებზე უფრო მსხვილ იურიდიულ პირებზე, ასევე ფულადი გზავნილებისა და ანგარიშსწორების მომსახურებას, ვაჭრობის დაფინანსების მომსახურებას და დოკუმენტური ოპერაციების მხარდაჭერას, შემნახველი და ვადიანი ანაბრების მართვას კორპორაციული და ინსტიტუციონალური მომხმარებლებისთვის;

ინვესტიციების მართვა - ძირითადად გულისხმობს რეზიდენტი და არარეზიდენტი შემღებულ ფიზიკური პირების, ასევე მათი ოჯახის წევრების კერძო საბანკო მომსახურებას ინდივიდუალურად მისადაგებული მიდგომისა და ექსკლუზიურობის უზრუნველყოფით, კერძოდ ზოგადი საბანკო მომსახურებების გაწევას, როგორცაა ფულადი გადარიცხვები, ვალუტის კონვერტაცია ან ანგარიშსწორების ოპერაციები, ან მათი შემნახველი და ვადიანი ანაბრების მართვას; ინვესტიციების მართვის მომსახურება გულისხმობს ქონების და აქტივების მართვის მომსახურების გაწევას ამავე პირებისთვის სხვადასხვა საინვესტიციო შესაძლებლობის გამოყენებისა და კონკრეტულად მათთვის შექმნილი საინვესტიციო პროდუქტების მეშვეობით. იგი ასევე მოიცავს კომპანიების საკონსულტაციო მომსახურებას;

„ბელარუსის ეროვნული ბანკი“ - ნიშნავს სს „ბელარუსკი ნაროდნი ბანკ“, რომელიც ძირითადად საცალო და კორპორაციულ საბანკო მომსახურებას სწევს ბელარუსში.

სხვა - მოიცავს რამდენიმე მომცრო კომერციულ და სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე კომპანიას.

ხელმძღვანელობა აკონტროლებს თავისი სეგმენტების საოპერაციო შედეგებს ცალ-ცალკე, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები რესურსების განაწილებასა და შესრულებული საქმიანობის შეფასებაზე. სეგმენტის საქმიანობა, რომელიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია განმარტებული, ისევე ფასდება, როგორც მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

საოპერაციო სეგმენტებს შორის გარიგებები ხდება გაშლილი ხელის პრინციპით, ანუ მესამე პირებთან შემდგარი გარიგებების მსგავსად.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა საქართველოშია კონცენტრირებული, ბელარუსის ეროვნული ბანკის გარდა, რომელიც ბელარუსში საქმიანობს.

2018, 2017 და 2016 წლებში ერთ გარეშე მომხმარებელთან ან კონტრაქტთან დადებული გარიგებებიდან მიღებულ შემოსავალი ჯგუფის მთლიანი შემოსავლის 10%-ზე ნაკლებს შეადგენდა.

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორა- ციული საბანკო საქმიანობა	საბანკო მომსახურე- ბა	ინვესტიცი- ების მართვა	ბელარუსიის ეროვნული ბანკი	სხვა	სეგმენტებ- შორისი ოპერაციები და ნაშთები	სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	132,378	547,524	24,900	25,794	930	18	731,544
წმინდა საკომისიო შემოსავალი (ხარჯი)	22,406	98,497	821	7,805	(5)	-	129,524
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) უძრავი ქონებიდან	4,269	396	3	657	8	(195)	5,138
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) უცხოური ვალუტიდან	49,758	55,374	3,935	16,605	(12)	-	125,660
სხვა შემოსავალი	109	1,142	(200)	138	(2)	-	1,187
შემოსავალი	208,920	702,933	29,459	50,999	919	(177)	993,053
საოპერაციო ხარჯები	(64,244)	(251,811)	(11,109)	(29,252)	(302)	177	(356,541)
საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯები) რისკის ხარჯამდე	144,676	451,122	18,350	21,747	617	-	636,512
რისკის ხარჯი	(26,450)	(130,742)	(77)	(3,070)	-	-	(160,339)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი(ზარალი) არარეგულარულ მუხლებამდე	118,226	320,380	18,273	18,677	617	-	476,173
წმინდა არარეგულარული მუხლები	(14,337)	(50,339)	(1,891)	(716)	(8,783)	-	(76,066)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე	103,889	270,041	16,382	17,961	(8,166)	-	400,107
მოგების გადასახადის ხარჯი	(13,812)	(36,735)	(2,402)	(3,545)	(85)	-	(56,579)
წლის მოგება (ზარალი)	90,077	233,306	13,980	14,416	(8,251)	-	343,528
აქტივები და ვალდებულებები							
სულ აქტივები	4,265,741	9,490,405	83,309	680,550	15,269	(11,687)	14,523,587
სულ ვალდებულებები	3,731,788	8,410,833	66,147	595,287	191	(11,687)	12,792,559
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ							
ძირითადი საშუალებები	5,739	48,160	402	1,841	48	-	56,190
არამატერიალური აქტივები	2,774	36,223	226	1,343	67	-	40,633
კაპიტალური დანახარჯები	8,513	84,383	628	3,184	115	-	96,823
ცვეთა	(3,522)	(28,339)	(305)	(954)	-	-	(33,120)
ამორტიზაცია	(935)	(7,877)	(72)	(409)	-	-	(9,293)

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორა- ციული საბანკო საქმიანობა	საცალო საბანკო მომსახუ- რება	ინვესტიცი- ების მართვა	ბელარუსიის ეროვნული ბანკი	სხვა	სეგმენტებ- შორისი ოპერაციები და ნაშთები	სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	110,384	480,241	24,482	29,397	9	34	644,547
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	22,787	83,418	729	9,336	-	-	116,270
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) უძრავი ქონებიდან	4,350	1,587	(475)	412	-	(195)	5,679
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტიდან	44,601	27,940	2,347	10,852	-	-	85,740
სხვა შემოსავალი	4,366	3,605	485	1,362	-	-	9,818
შემოსავალი	186,488	596,791	27,568	51,359	9	(161)	862,054
საოპერაციო ხარჯები	(61,113)	(224,892)	(9,894)	(27,063)	(568)	161	(323,369)
საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯები)	125,375	371,899	17,674	24,296	(559)	-	538,685
რისკის ხარჯი	(48,698)	(110,562)	4	(9,093)	-	-	(168,349)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი/(ზარალი)	76,677	261,337	17,678	15,203	(559)	-	370,336
არარეგულარულ მუხლებამდე	(749)	(2,584)	(196)	(60)	-	-	(3,589)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადის ხარჯამდე	75,928	258,753	17,482	15,143	(559)	-	366,747
მოგების გადასახადის ხარჯი	(5,404)	(18,870)	(1,309)	(2,257)	-	-	(27,840)
წლის მოგება (ზარალი)	70,524	239,883	16,173	12,886	(559)	-	338,907
აქტივები და ვალდებულებები							
სულ აქტივები	4,246,985	7,707,139	36,398	624,835	22,465	(17,106)	12,620,716
სულ ვალდებულებები	3,709,073	6,877,763	23,547	545,315	205	(17,106)	11,138,797
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ							
ძირითადი საშუალებები	5,531	41,915	568	1,464	-	-	49,478
არამატერიალური აქტივები	2,532	18,819	218	999	-	-	22,568
კაპიტალური დანახარჯები	8,063	60,734	786	2,463	-	-	72,046
ცვეთა	(3,539)	(26,086)	(423)	(858)	-	-	(30,906)
ამორტიზაცია	(874)	(6,321)	(73)	(240)	-	-	(7,508)

(ათას ლარში)

5. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორა- ციული საბანკო საქმიანობა	საცალო საბანკო მომსახურ- ება	ინვესტიცი- ების მართვა	ბელარუსიის ეროვნული ბანკი	სხვა	სეგმენტებ- შორისი ოპერაციები და ნაშთები	სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	113,052	371,060	20,294	30,773	3	-	535,182
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	25,346	76,372	710	7,462	-	-	109,890
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) უძრავი ქონებიდან	5,845	2,596	(7)	392	-	(195)	8,631
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) უცხოური სხვა შემოსავალი	45,792	26,605	2,920	8,452	(1)	-	83,768
	2,577	785	579	(1,130)	-	(592)	2,219
შემოსავალი	192,612	477,418	24,496	45,949	2	(787)	739,690
საოპერაციო ხარჯები	(52,839)	(185,478)	(9,503)	(20,905)	336	787	(267,602)
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	139,773	291,940	14,993	25,044	338	-	472,088
რისკის ხარჯი	(70,075)	(75,690)	419	(15,797)	-	-	(161,143)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	69,698	216,250	15,412	9,247	338	-	310,945
წმინდა არარეგულარული მუხლები	(13,559)	(32,647)	(1,545)	(1,418)	-	-	(49,169)
მოგება მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე	56,139	183,603	13,867	7,829	338	-	261,776
მოგების გადასახადის სარგებელი	10,067	21,733	1,090	(5,141)	(431)	-	27,318
წლის მოგება (ზარალი)	66,206	205,336	14,957	2,688	(93)	-	289,094
აქტივები და ვალდებულებები							
სულ აქტივები	4,139,060	5,987,954	49,726	544,727	27,372	(15,907)	10,732,932
სულ ვალდებულებები	3,661,784	5,343,030	34,941	475,256	684	(15,907)	9,499,788
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ							
ძირითადი საშუალებები	4,326	28,716	459	1,407	67	-	34,975
არამატერიალური აქტივები	1,368	9,042	115	300	-	-	10,825
კაპიტალური დანახარჯები	5,694	37,758	574	1,707	67	-	45,800
ცვეთა	(3,638)	(24,150)	(448)	(917)	-	-	(29,153)
ამორტიზაცია	(716)	(4,731)	(60)	(223)	-	-	(5,730)

(ათას ლარში)

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2018	2017	2016
ნაღდი ფულის ნაშთი საღაროში	513,222	464,877	478,256
მიმდინარე ანგარიშები ცენტრალურ ბანკებში,			
სავალდებულო რეზერვების გარდა	298,788	91,692	150,152
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო			
დაწესებულებებში	236,653	181,131	446,142
90-დღემდე ვადის მქონე ანაბრები საკრედიტო			
დაწესებულებებში	172,003	763,954	412,620
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,220,666	1,501,654	1,487,170
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის /			
გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(142)	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, წმინდა	1,220,524	1,501,654	1,487,170

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 315,081 ლარი (2017 წ.: 929,676 ლარი, 2016 წ.: 812,798 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე და ვადიან ანაბრებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ და ცენტრალურ ბანკებში, რომლებიც კონტაქტებად გამოდიან ჯგუფის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. ჯგუფმა მიიღო 3.00%-მდე წლიური პროცენტი ამ ანაბრებზე (2017 წ.: 2.00%-მდე, 2016 წ.: 0.90%-მდე). ხელმძღვანელობა არ მოეღოს ზარალს, რომელიც გამოწვეულია ისეთი კონტრაქტების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით, სადაც განთავსებულია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ამასთან, მათი საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები არსებითად არ განსხვავდება.

7. საკრედიტო ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები

	2018	2017	2016
სავალდებულო რეზერვები ცენტრალურ ბანკებში	1,244,885	1,000,565	934,996
ვადიანი ანაბრები 90 დღეზე მეტი ვადით	43,459	209,227	38
ბანკთაშორის გაცემულ სესხებზე მისაღები თანხები	17,586	6,551	5,451
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,305,930	1,216,343	940,485
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის /			
გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(739)	-	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, წმინდა	1,305,191	1,216,343	940,485

ცენტრალურ ბანკებში განთავსებული სავალდებულო რეზერვები წარმოადგენს სებ-ში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ თანხებს. საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ნორმატიული აქტის შესაბამისად, ჯგუფს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ჯგუფმა საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ სავალდებულო რეზერვებზე 1.00%-მდე პროცენტი მიიღო (2017 წ.: 1.00%, 2016 წ.: 0.25%).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკთაშორის გაცემულ სესხებზე მოთხოვნები მოიცავდა არა-ეთგოს ბანკებში განთავსებულ 17,586 ლარს (2017 წ.: 6,551 ლარი, 2016 წ.: 2,164 ლარი).

(ათას ლარში)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2018	2017	2016
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	1,932,087	n/a	n/a
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც განიხილება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულად, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - წილობრივი ინსტრუმენტები	466	n/a	n/a
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	n/a	1,613,759	1,283,902
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,932,553	1,613,759	1,283,902
	2018	2017	2016
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები*	899,024	n/a	n/a
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები**	100,111	n/a	n/a
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები***	71,156	n/a	n/a
სხვა სასესხო ინსტრუმენტები****	861,796	n/a	n/a
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო	1,932,087	n/a	n/a
	2018	2017	2016
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები*	n/a	847,839	811,531
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები**	n/a	77,460	88,411
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები***	n/a	73,415	24,015
სხვა სასესხო ინსტრუმენტები****	n/a	614,844	359,650
კორპორაციული აქციები	n/a	201	295
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	n/a	1,613,759	1,283,902

* სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 573,517 ლარით (2017 წ.: 448,558 ლარით, 2016 წ.: 712,169 ლარით).

** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები არაფრით იყო უზრუნველყოფილი (2017 წ.: არაფრით, 2016 წ.: 55,842 ლარით).

*** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები არაფრით იყო უზრუნველყოფილი (2017 წ.: არაფრით, 2016 წ.: 9,402 ლარით).

**** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 674,616 ლარით (2017 წ.: 475,735 ლარით, 2016 წ.: 286,832 ლარით).

სხვა სავალო ინსტრუმენტები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითადად მოიცავდა ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკის მიერ გამოშვებულ 249,659 ლარის ობლიგაციებს (2017 წ.: 268,057 ლარი, 2016 წ.: 133,055 ლარი), ნიდერლანდების განვითარების საფინანსო კომპანიის მიერ გამოშვებულ 163,454 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2017 წ.: ნული, 2016 წ.: ნული), შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 136,504 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2017 წ.: 60,625 ლარი, 2016 წ.: 60,454 ლარი), საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ გამოშვებულ 110,545 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2017 წ.: 110,862 ლარი, 2016 წ.: 28,402 ლარი), აზიის განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 65,145 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2017 წ.: 65,245 ლარი, 2016 წ.: 64,921 ლარი), და საერთაშორისოდ აღიარებული საინვესტიციო ბანკის ნულოვან ობლიგაციებს, რომლებიც აშშ დოლარშია გამოხატული (2017 წ.: 26,666 ლარი, 2016 წ.: ნული).

ამ პერიოდის განმავლობაში, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და სხვა სრულ შემოსავალში ასახულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებზე - სავალო ინსტრუმენტებზე აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 1,619 ლარს გაუტოლდა (2017 წ.: არა, 2016 წ.: არა), რაც, ძირითადად, უკავშირდებოდა ამავე პერიოდის განმავლობაში მთლიანი საბალანსო ღირებულების ზრდას.

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

	2018	2017	2016
კომერციული სესხები	2,794,818	2,412,513	2,473,016
სამომხმარებლო სესხები	1,876,888	1,751,106	1,367,228
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	2,129,215	1,776,044	1,493,937
იპოთეკური სესხები	2,549,453	1,712,515	1,234,176
საღონობარდო სესხები	80,771	67,940	60,685
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული	9,431,145	7,720,118	6,629,042
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(310,264)	(274,540)	(249,077)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, წმინდა	9,120,881	7,445,578	6,379,965

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული 357,342 ლარის საბალანსო ღირებულების სესხებით (2017 წ.: 333,944 ლარი, 2016 წ.: 177,825 ლარი) იყო უზრუნველყოფილი სებ-დან მიღებული მოკლევადიანი სესხები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ მთლიანი სესხებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა წარმოდგენილია სემენტების მიხედვით, სადაც შექმნილ ან შეძენილ ახალ ფინანსურ აქტივებში და წლის განმავლობაში დაფარულ აქტივებში შედის განახლებადი სესხებისა და კლიენტების დავალიანების ზრდის ეფექტი, როცა არსებული სესხები გადაიფარება წლის განმავლობაში გამოშვებული ახალი კონტრაქტებით:

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,745,670	362,673	292,913	26,847	2,428,103
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,718,737	88,529	9,875	-	2,817,141
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	353,609	(353,487)	(122)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(490,844)	540,968	(50,124)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(34,031)	(43,065)	77,096	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ნამოწერის გარდა)	(106,070)	(847)	-	-	(106,917)
გადახდილი აქტივები	(2,091,118)	(266,330)	(71,492)	(13,664)	(2,442,604)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ნამოწერა	-	-	(44,675)	-	(44,675)
ნამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,914	-	2,914
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,437	(151)	3,286
საკურსო სხვაობები	(11,660)	(1,553)	(499)	-	(13,712)
სხვა წმინდა ცვლილებები	133,240	941	23,096	(5,995)	151,282
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,217,533	327,829	242,419	7,037	2,794,818
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	240,708	988	241,696
კოლექტიურად შეფასებული	2,217,533	327,829	1,711	6,049	2,553,122
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,217,533	327,829	242,419	7,037	2,794,818

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,757	5,305	167,520	5,506	183,088
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	7,631	43	277	-	7,951
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	1,338	(1,338)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(1,349)	1,693	(344)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,472)	(647)	2,119	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(495)	884	2,938	-	3,327
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ნამოწერების გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(2,836)	(2,838)	(14,259)	(413)	(20,346)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ნამოწერა	-	-	(44,675)	-	(44,675)
ნამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,914	-	2,914
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,437	(151)	3,286
საკურსო სხვაობები	499	246	(122)	-	623
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(3,532)	2,204	36,578	(4,418)	30,832
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	4,541	5,552	156,383	524	167,000
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	155,946	495	156,441
კოლექტიურად შეფასებული	4,541	5,552	437	29	10,559
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	4,541	5,552	156,383	524	167,000

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,529,130	147,105	75,918	88	1,752,241
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,139,297	11,259	2,224	4,776	2,157,556
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	272,027	(241,184)	(30,843)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(457,067)	470,935	(13,868)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(167,089)	(175,960)	343,049	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(363)	-	(363)
გადახდილი აქტივები	(1,679,766)	(110,816)	(174,039)	(472)	(1,965,093)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(2,124)	59	(2,065)
ჩამოწერა	-	-	(127,298)	(73)	(127,371)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	22,743	-	22,743
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	5,839	16	5,855
საკურსო სხვაობები	(872)	(8)	(29)	-	(909)
სხვა წმინდა ცვლილებები	14,420	(185)	19,982	77	34,294
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,650,080	101,146	121,191	4,471	1,876,888
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	325	-	325
კოლექტიურად შეფასებული	1,650,080	101,146	120,866	4,471	1,876,563
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,650,080	101,146	121,191	4,471	1,876,888

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	38,560	15,646	43,134	14	97,354
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	92,269	2,050	883	255	95,457
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	40,697	(26,102)	(14,595)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(29,909)	36,760	(6,851)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(52,634)	(21,277)	73,911	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(17,251)	(2,270)	26,661	-	7,140
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(3)	-	(3)
გადახდილი აქტივები	(37,773)	(12,836)	(73,098)	(36)	(123,743)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	(420)	(420)
ჩამოწერა	-	-	(127,298)	(73)	(127,371)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	22,743	-	22,743
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	5,839	16	5,855
საკურსო სხვაობები	57	34	5	-	96
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(14,362)	17,350	110,812	633	114,433
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	19,654	9,355	62,143	389	91,541
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	111	-	111
კოლექტიურად შეფასებული	19,654	9,355	62,032	389	91,430
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	19,654	9,355	62,143	389	91,541

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,625,728	57,178	114,928	3,401	1,801,235
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,923,582	3,787	96	1,123	1,928,588
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	84,240	(78,991)	(5,249)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(212,351)	222,077	(9,726)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(38,253)	(63,122)	101,375	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(956)	-	(956)
გადახდილი აქტივები	(1,498,299)	(57,258)	(57,425)	(1,098)	(1,614,080)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(1,150)	(2)	(1,152)
ჩამოწერა	-	-	(31,200)	(28)	(31,228)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,198	-	7,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,197	10	2,207
საკურსო სხვაობები	(5,179)	(348)	(1,506)	-	(7,033)
სხვა წმინდა ცვლილებები	34,496	1,988	9,123	(1,171)	44,436
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,913,964	85,311	127,705	2,235	2,129,215
ინდივიდუალურად შეფასებული კოლექტიურად შეფასებული	-	-	9,806	-	9,806
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,913,964	85,311	117,899	2,235	2,119,409
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,913,964	85,311	127,705	2,235	2,129,215

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	6,690	2,934	34,533	410	44,567
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	10,485	-	-	201	10,686
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	3,622	(2,473)	(1,149)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(3,692)	5,215	(1,523)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,990)	(2,185)	4,175	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(1,162)	1,111	3,247	-	3,196
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(200)	-	(200)
გადახდილი აქტივები	(5,500)	(1,377)	(13,533)	(1)	(20,411)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	(183)	(183)
ჩამოწერა	-	-	(31,200)	(28)	(31,228)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,198	-	7,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,197	10	2,207
საკურსო სხვაობები	97	256	(665)	-	(312)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	889	1,972	26,646	(339)	29,168
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	9,439	5,453	29,726	70	44,688
ინდივიდუალურად შეფასებული კოლექტიურად შეფასებული	-	-	7,091	-	7,091
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	9,439	5,453	22,635	70	37,597
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	9,439	5,453	29,726	70	44,688

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასუ- რებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,583,402	83,581	52,043	751	1,719,777
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,784,950	532	17	24,088	1,809,587
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	161,836	(152,752)	(9,084)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(226,504)	234,139	(7,635)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(73,754)	(49,756)	123,510	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(1,830)	-	(1,830)
გადახდილი აქტივები	(939,819)	(31,367)	(71,161)	(2,025)	(1,044,372)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(689)	(1)	(690)
ჩამოწერა	-	-	(2,195)	(86)	(2,281)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,338	-	2,338
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	414	21	435
საკურსო სხვაობები	(2)	-	-	-	(2)
სხვა წმინდა ცვლილებები	61,098	2,432	2,521	440	66,491
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,351,207	86,809	88,249	23,188	2,549,453
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	732	2,451	3,183
კოლექტიურად შეფასებული	2,351,207	86,809	87,517	20,737	2,546,270
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,351,207	86,809	88,249	23,188	2,549,453

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასუ- რებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	302	59	3,267	61	3,689
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,315	-	-	595	1,910
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	230	(92)	(138)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(57)	209	(152)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(982)	(37)	1,019	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(173)	(106)	1,436	-	1,157
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	(41)	-	(41)
გადახდილი აქტივები	(94)	(9)	(4,237)	(94)	(4,434)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(2,195)	(86)	(2,281)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,338	-	2,338
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	414	21	435
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(303)	7	3,672	592	3,968
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	238	31	5,383	1,089	6,741
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	238	31	5,383	1,089	6,741
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	238	31	5,383	1,089	6,741

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასუ- რებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	65,670	431	1,839	-	67,940
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	80,944	-	96	-	81,040
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	4,300	(1,855)	(2,445)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(3,396)	3,694	(298)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(8,800)	(1,641)	10,441	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(63,239)	(92)	(4,553)	-	(67,884)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(609)	-	(609)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	113	-	113
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	8	-	8
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
სხვა წმინდა ცვლილებები	4	4	155	-	163
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	75,483	541	4,747	-	80,771
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	75,483	541	4,747	-	80,771
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	75,483	541	4,747	-	80,771

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასუ- რებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	34	-	34
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	76	-	-	-	76
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	22	-	(22)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	-	10	(10)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(76)	-	76	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(22)	(10)	77	-	45
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(3)	(1)	(220)	-	(224)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(609)	-	(609)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	113	-	113
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	8	-	8
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	14	1	836	-	851
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	11	-	283	-	294
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	11	-	283	-	294
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	11	-	283	-	294

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

	კომერცი- ული სესხები	სამომხმა- რებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	სულ
	2017	2017	2017	2017	2017
1 იანვრის მდგომარეობით	156,067	58,785	3,891	30,334	249,077
დანარიცხი	41,659	80,607	2,700	31,592	156,558
აღდგენები	9,979	23,485	8,151	11,177	52,792
ჩამოწერა	(35,053)	(74,027)	(9,912)	(32,267)	(151,259)
ჩამოწერილ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(10,746)	(16,649)	(768)	(4,141)	(32,304)
საკურსო სხვაობები	18	(143)	-	(199)	(324)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	161,924	72,058	4,062	36,496	274,540
ინდივიდუალური გაუფასურება	153,340	1,019	2,427	23,621	180,407
კოლექტიური გაუფასურება	8,584	71,039	1,635	12,875	94,133
	161,924	72,058	4,062	36,496	274,540
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოქეითვამდე	310,308	2,178	14,671	53,117	380,274
	კომერცი- ული სესხები	სამომხმა- რებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	სულ
	2016	2016	2016	2016	2016
1 იანვრის მდგომარეობით	125,327	51,017	6,061	16,504	198,909
დანარიცხი	71,763	64,099	3,899	15,605	155,366
აღდგენები	3,525	21,632	4,003	7,084	36,244
ჩამოწერა	(41,624)	(65,597)	(8,597)	(10,317)	(126,135)
ჩამოწერილ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(3,901)	(12,463)	(1,475)	(641)	(18,480)
საკურსო სხვაობები	977	97	-	2,099	3,173
31 დეკემბრის მდგომარეობით	156,067	58,785	3,891	30,334	249,077
ინდივიდუალური გაუფასურება	143,312	1,977	2,272	23,704	171,265
კოლექტიური გაუფასურება	12,755	56,808	1,619	6,630	77,812
	156,067	58,785	3,891	30,334	249,077
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოქეითვამდე	462,607	2,778	11,869	51,118	528,372

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაშია ჩამოწერილი, მაგრამ მათზე მაინც ვრცელდება იძულებითი აღსრულების ღონისძიება შეადგენდა 67,001 ლარს (2017 წ.: 70,904 ლარი, 2016 წ.: 45,258 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის - უძრავი ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა, კომპანიის აქციები/წილები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები და მესამე მხარის თავდებობა.
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, ავტომანქანები, ოქრო და ძვირფასეულობა, მესამე მხარის კომპანიის გარანტია და კომპანიის მფლობელების თავდებობა.

ხელმძღვანელობა მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის შესაბამისი ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ჯგუფის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ობიექტების რეალიზაცია ხდება სათანადო წესით ან ნარჩუნდება კაპიტალის ღირებულების ზრდისა თუ საიჯარო შემოსავლის მიღების მიზნით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება აუნაზღაურებელი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად. ზოგადად, ჯგუფი დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასეთი იქნებოდა:

- კომერციული სესხები: 249,514 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- სამომხმარებლო სესხები: 86,622 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- სესხები მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის: 107,980 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- იპოთეკური სესხები: 75,073 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- სალომბარდო სესხები: 283 ლარი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვი 263,482 ლარით მეტი იქნებოდა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2017 წ.: 253,818 ლარით მეტი, 2016 წ.: 322,880 ლარით მეტი).

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 788,216 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 8%-ს (2017 წ.: 671,120 ლარი და 9%, შესაბამისად, 2016 წ.: 580,343 ლარი და 9%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 44,079 ლარის ოდენობით (2017 წ.: 41,207 ლარი, 2016 წ.: 17,203 ლარი).

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელთა ჯგუფზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,067,718 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 11%-ს (2017 წ.: 860,946 ლარი და 11%, შესაბამისად, 2016 წ.: 965,964 ლარი და 15%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 42,108 ლარის ოდენობით (2017 წ.: 73,269 ლარი, 2016 წ.: 35,049 ლარი).

(ათას ლარში)

9. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების კონცენტრაცია (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხები ძირითადად საქართველოს ტერიტორიაზე იყო გაცემული და საქმიანობის სფეროებზე შემდეგნაირად ნაწილდებოდა:

	2018	2017	2016
ფიზიკური პირები	5,509,279	4,297,115	3,336,523
ვაჭრობა	1,023,776	808,335	807,020
წარმოება	937,454	699,574	646,228
უძრავი ქონება	436,450	432,352	423,124
მშენებლობა	366,009	368,509	304,890
სასტუმროს ბიზნესი	301,415	283,527	233,891
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	132,588	114,926	166,288
მომსახურება	128,535	192,202	168,455
სამთო-მოპოვებითი მრეწველობა	127,835	104,799	114,115
ელექტროენერგიის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	76,574	84,727	34,835
ფინანსური შუამავლობა	61,866	51,597	139,092
სხვა	329,364	282,455	254,581
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	9,431,145	7,720,118	6,629,042
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(310,264)	(274,540)	(249,077)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	9,120,881	7,445,578	6,379,965

სესხები შემდეგი ტიპის მომხმარებლებზეა გაცემული:

	2018	2017	2016
ფიზიკური პირები	5,509,279	4,297,115	3,336,523
კერძო საწარმოები	3,919,089	3,423,003	3,270,898
სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი პირები	2,777	-	21,621
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	9,431,145	7,720,118	6,629,042
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(310,264)	(274,540)	(249,077)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	9,120,881	7,445,578	6,379,965

(ათას ლარში)

10. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2018	2017	2016
იჯარაზე მისაღები მინიმალური გადასახდელები	155,043	83,008	17,794
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური იჯარის შემოსავალი	(44,956)	(15,322)	(3,199)
	110,087	67,686	14,595
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(1,648)	(2,380)	(1,499)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	108,439	65,306	13,096

სხვაობა მომავალში მისაღებ მინიმალურ საიჯარო გადასახდელებსა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციის კონცენტრაცია ხუთ უმსხვილეს საიჯარო მოთხოვნაში შეადგენდა 9,803 ლარს ანუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მთლიანი მოთხოვნების 9%-ს (2017 წ.: 4,403 ლარი, ანუ 7%, 2016 წ.: 5,773 ლარი, ანუ 40%) და მათგან მიღებული ფინანსური შემოსავალი 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 1,185 ლარს, ანუ იჯარიდან მიღებული მთლიანი ფინანსური შემოსავლის 7%-ს (2017 წ.: 755 ლარი, ანუ 8%, 2016 წ.: 866 ლარი, ანუ 30%).

ქვემოთ მოცემულია სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ:

	2018	2017	2016
1 წლამდე	62,475	43,782	8,075
1-დან 5 წლამდე	89,781	34,224	9,719
5 წელზე მეტი	2,787	5,002	-
მისაღები მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	155,043	83,008	17,794

(ათას ლარში)

10. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა:

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასუ- რებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	60,306	6,005	1,375	-	67,686
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	110,810	-	-	-	110,810
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	15,056	(15,044)	(12)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(27,189)	27,420	(231)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(509)	(7,794)	8,303	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(41,006)	(2,859)	(462)	-	(44,327)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(5,491)	-	(5,491)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
საკურსო სხვაობები	(580)	(113)	(38)	-	(731)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(15,938)	(1,809)	(113)	-	(17,860)
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	100,950	5,806	3,331	-	110,087
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,140	-	1,140
კოლექტიურად შეფასებული	100,950	5,806	2,191	-	108,947
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	100,950	5,806	3,331	-	110,087

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასუ- რებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	424	894	970	-	2,288
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	781	-	-	-	781
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	692	(688)	(4)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(340)	426	(86)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(220)	(549)	769	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(218)	228	352	-	362
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერების გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(659)	(170)	(318)	-	(1,147)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(756)	-	(756)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	47	-	47
საკურსო სხვაობები	(16)	(43)	(36)	-	(95)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	35	(39)	172	-	168
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	479	59	1,110	-	1,648
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	518	-	518
კოლექტიურად შეფასებული	479	59	592	-	1,130
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	479	59	1,110	-	1,648

(ათას ლარში)

10. ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

	ფინანსური იჯარა 2017	ფინანსური იჯარა 2016
1 იანვრის მდგომარეობით	1,499	1,551
დანარიცხი	475	161
ჩამოწერილი თანხები	(299)	(293)
რეორგანიზაცია	758	-
საკურსო სხვაობები	(53)	80
31 დეკემბერი	2,380	1,499
ინდივიდუალური გაუფასურება	1,152	1,263
კოლექტიური გაუფასურება	1,228	236
	2,380	1,499
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ინდივიდუალურად შეფასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული მოთხოვნების მთლიანი თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	2,593	2,475

11. საინვესტიციო ქონება

	2018	2017	2016
1 იანვრის მდგომარეობით	202,534	152,596	135,453
შემოსვლები*	71,785	69,330	25,734
გასვლები	(74,278)	(11,067)	(4,455)
წმინდა (ზარალი) შემოსულობა საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	(994)	7,336	(1,221)
გადატანები (ძირითად საშუალებებში) ძირითადი საშუალებებიდან, სხვა (აქტივებში) აქტივებიდან და	(43,864)	(15,939)	(3,225)
გასაყიდად გამიზნულ (აქტივებში) აქტივებიდან**	-	278	310
საკურსო სხვაობები	-	278	310
31 დეკემბერი	155,183	202,534	152,596

* 2018, 2017 და 2016 წლებში შემოსვლები შეადგენს უზრუნველყოფის დასაკუთრებულ საგნებს, ფულადი გარიგებები არ მომხდარა.

** მოიცავდა 17,301 ლარის გადატანას ძირითადი საშუალებებიდან (2017 წ.: 4,449 ლარის გადატანები ძირითადი საშუალებებზე და 2016 წ.: 351 ლარის გადატანები ძირითად საშუალებებზე, შესაბამისად), ნული ლარის გადატანას სხვა აქტივებზე - სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებზე (2017 წ.: ნულის გადატანა სხვა აქტივებზე - სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებზე და 2016 წ.: 1,336 ლარის გადატანა სხვა აქტივებზე - სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებზე) და 6,478 ლარის გადატანას ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე (2017 წ.: 11,490 ლარის გადატანა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე და 2016 წ.: 1,538 ლარის გადატანა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე). გარდა ამისა, ჯგუფმა გამოავლინა 54,687 ლარის გარკვეული საინვესტიციო უძრავი ქონება, რომელიც აკმაყოფილებდა გასაყიდად გამიზნული აქტივების კრიტერიუმებს და ეს აქტივები შესაბამის კატეგორიას მიაკუთვნა.

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების სამართლიანი ღირებულებები ეყრდნობა აკრედიტებული დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ ჩატარებულ შეფასებას. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაწვრილებით აღწერილია 28-ე შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	ავეჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვი- ლობა	სატრან- სპორტო საშუა- ლებები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბესება	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	199,296	197,869	75,069	7,443	18,268	7,877	505,822
შემოსვლები	270	24,084	14,718	1,002	240	15,876	56,190
გასვლები	(1,679)	(3,065)	(740)	(2,632)	(859)	-	(8,975)
გადატანები	11,200	(933)	6	-	6,651	(16,924)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(14,471)	-	-	-	-	(3,741)	(18,212)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(12,874)	(2,201)	(1,101)	-	43	(16,133)
გადაფასება	2,227	-	-	-	-	-	2,227
საკურო სხვაობები	(870)	(109)	(440)	(17)	(30)	(20)	(1,486)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	195,973	204,972	86,412	4,695	24,270	3,111	519,433
დარიცხული გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	2,472	38	83	7	-	-	2,600
საკურო სხვაობები	(55)	(6)	4	-	-	-	(57)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,417	32	87	7	-	-	2,543
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	20,263	117,269	50,045	4,155	6,016	-	197,748
ცვეთის დანარიცხი	2,078	14,888	8,581	896	5,098	-	31,541
საკურო სხვაობები	(296)	11	(50)	(1)	(24)	-	(360)
გადატანები	-	(5)	5	-	-	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(911)	-	-	-	-	-	(911)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(14,760)	(1,048)	-	-	-	(15,808)
გასვლები	(1,237)	(2,390)	(289)	(2,620)	(801)	-	(7,337)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	19,897	115,013	57,244	2,430	10,289	-	204,873
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	176,561	80,562	24,941	3,281	12,252	7,877	305,474
31 დეკემბერი, 2018 წ.	173,659	89,927	29,081	2,258	13,981	3,111	312,017

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	ავეჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვი- ლობა	სატრან- სპორტო საშუა- ღებები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბესება	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	186,520	178,144	63,770	6,270	14,746	4,785	454,235
შემოსულები	-	20,818	12,834	1,079	80	14,667	49,478
საწარმოთა გაერთიანება	2,399	18	17	45	-	-	2,479
გასვლები	(1,871)	(316)	(191)	(148)	(3,779)	-	(6,305)
გადატანები	13,104	4	121	-	7,007	(20,236)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებიდან (ქონებაში)	(4,115)	-	-	206	-	8,305	4,396
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	40	(735)	(1,365)	-	232	153	(1,675)
გადაფასება	3,197	-	-	-	-	286	3,483
საკუროსო სხვაობები	22	(64)	(117)	(9)	(18)	(83)	(269)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	199,296	197,869	75,069	7,443	18,268	7,877	505,822
დარიცხული გაუმჯობესება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	2,509	40	86	7	-	-	2,642
საკუროსო სხვაობები	(37)	(2)	(3)	-	-	-	(42)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	2,472	38	83	7	-	-	2,600
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	19,123	102,675	43,446	3,210	5,745	-	174,199
ცვეთის დანარიცხი	2,091	16,024	8,003	1,063	3,725	-	30,906
საკუროსო სხვაობები	(325)	-	(33)	-	(5)	-	(363)
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(53)	-	-	-	-	-	(53)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	(171)	(1,238)	(1,242)	-	-	-	(2,651)
გასვლები	(402)	(192)	(129)	(118)	(3,449)	-	(4,290)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	20,263	117,269	50,045	4,155	6,016	-	197,748
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	164,888	75,429	20,238	3,053	9,001	4,785	277,394
31 დეკემბერი, 2017 წ.	176,561	80,562	24,941	3,281	12,252	7,877	305,474

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	ავეჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვი- ლობა	სატრან- სპორტო საშუა- ლებები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბესება	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	182,955	161,806	55,124	6,398	13,758	3,804	423,845
შემოსვლები	-	17,156	9,326	2,164	87	6,242	34,975
გასვლები	-	(126)	(53)	(2,319)	(2,800)	-	(5,298)
გადატანები	2,174	25	25	-	3,684	(5,908)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებიდან	351	-	-	-	-	-	351
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(760)	(857)	1	-	504	(1,112)
საკუროს სხვაობები	1,040	43	205	26	17	143	1,474
31 დეკემბერი, 2016 წ.	186,520	178,144	63,770	6,270	14,746	4,785	454,235
დარიცხული გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	780	37	82	7	-	9	915
გაუფასურების ხარჯი	1,403	-	-	-	-	-	1,403
საკუროს სხვაობები	326	3	4	-	-	(9)	324
31 დეკემბერი, 2016 წ.	2,509	40	86	7	-	-	2,642
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	15,976	87,263	37,077	3,912	5,644	-	149,872
ცვეთის დანარიცხი	2,638	15,873	7,020	903	2,719	-	29,153
საკუროს სხვაობები	509	2	82	20	(13)	-	600
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(414)	(694)	-	-	-	(1,108)
გასვლები	-	(49)	(39)	(1,625)	(2,605)	-	(4,318)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	19,123	102,675	43,446	3,210	5,745	-	174,199
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2015 წ.	166,199	74,506	17,965	2,479	8,114	3,795	273,058
31 დეკემბერი, 2016 წ.	164,888	75,429	20,238	3,053	9,001	4,785	277,394

ჯგუფმა თავისი არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის რეგულარული გადასინჯვის ციკლის ფარგლებში შეცვალა გარკვეული აქტივების დარჩენილი ვადები. ვადების შეცვლის მიზეზი იყო მომავალში ამ აქტივების გამოყენების განახლებული სტრატეგია. ამ აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადა, საშუალოდ, 10-დან 15 წლამდე გაიზარდა. სააღრიცხვო შეფასებაში ცვლილება შევიდა წლის მეორე ნაწილიდან პერსპექტიულად და ამორტიზაციის ხარჯის 621 ლარით შემცირება განაპირობა.

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივების მოძრაობა ასეთი იყო:

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	სხვა	სულ
თვითღირებულება			
31 დეკემბერი, 2017 წ.	85,311	3,259	88,570
შემოსულები	17,499	23,134	40,633
გასვლები	(112)	-	(112)
ჩამოწერა	(14,419)	(138)	(14,557)
საკუთრო სხვაობები	(115)	-	(115)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	88,164	26,255	114,419
დაგროვილი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2017 წ.	37,255	367	37,622
ამორტიზაციის დანარიცხი	8,912	381	9,293
გასვლები	(107)	-	(107)
ჩამოწერა	(8,873)	(58)	(8,931)
საკუთრო სხვაობები	(26)	(1)	(27)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	37,161	689	37,850
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2017 წ.	48,056	2,892	50,948
31 დეკემბერი, 2018 წ.	51,003	25,566	76,569

	პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია	სხვა	სულ
თვითღირებულება			
31 დეკემბერი, 2016 წ.	56,933	9,157	66,090
შემოსულები	21,726	842	22,568
გასვლები	(155)	(3)	(158)
გადატანები	6,737	(6,737)	-
საწარმოთა გაერთიანება	111	-	111
საკუთრო სხვაობები	(41)	-	(41)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	85,311	3,259	88,570
დაგროვილი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2016 წ.	28,432	1,844	30,276
ამორტიზაციის დანარიცხი	6,923	585	7,508
გასვლები	(160)	-	(160)
გადატანები	2,062	(2,062)	-
საკუთრო სხვაობები	(2)	-	(2)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	37,255	367	37,622
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2016 წ.	28,501	7,313	35,814
31 დეკემბერი, 2017 წ.	48,056	2,892	50,948

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	<i>პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია</i>		
	<i>სხვა</i>	<i>სულ</i>	
თვითღირებულება			
31 დეკემბერი, 2015 წ.	47,950	7,281	55,231
შემოსვლები	8,949	1,876	10,825
გასვლები	(11)	-	(11)
საკუროსო სხვაობები	45	-	45
31 დეკემბერი, 2016 წ.	56,933	9,157	66,090
დარიცხული გაუფასურება			
31 დეკემბერი, 2015 წ.	(7)	-	(7)
საკუროსო სხვაობები	7	-	7
31 დეკემბერი, 2016 წ.	-	-	-
დაგროვილი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2015 წ.	23,477	1,092	24,569
ამორტიზაციის დანარიცხი	4,978	752	5,730
გასვლები	(56)	-	(56)
საკუროსო სხვაობები	33	-	33
31 დეკემბერი, 2016 წ.	28,432	1,844	30,276
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2015 წ.	24,480	6,189	30,669
31 დეკემბერი, 2016 წ.	28,501	7,313	35,814

13. გუდვილი

გუდვილის მოძრაობა 2018 წლის 31 დეკემბრით, 2017 წლის 31 დეკემბრითა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში:

	2018	2017	2016
თვითღირებულება			
1 იანვარი	57,209	57,209	57,209
31 დეკემბერი	57,209	57,209	57,209
დარიცხული გაუფასურება			
1 იანვარი	23,756	23,756	23,756
31 დეკემბერი	23,756	23,756	23,756
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
1 იანვარი	33,453	33,453	33,453
31 დეკემბერი	33,453	33,453	33,453

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

საწარმოთა გაერთიანებების მეშვეობით შეძენილი გუდვილი გაუფასურების ტესტირების მიზნით გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ორ ინდივიდუალურ ერთეულზე: კორპორაციული და საცალო საბანკო მომსახურება.

(ათას ლარში)

13. გუდვილი (გაგრძელება)

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება (გაგრძელება)

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2018	2017	2016
საცალო საბანკო მომსახურება	23,488	23,488	23,488
კორპორაციული საბანკო საქმიანობა	9,965	9,965	9,965
სულ	33,453	33,453	33,453

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის მიერ დამტკიცებულ, ერთიდან სამ წლამდე ვადის, ფინანსურ ბიუჯეტებზე დაყრდნობით ფულადი ნაკადების პროგნოზების გამოყენებით გაანგარიშებული გამოყენების ღირებულების საფუძველზე. დისკონტირების განაკვეთი არ დაკორექტირდა მუდმივი ან კლებადი ზრდის ტემპისთვის იმ სამწლიანი პერიოდების მიღმა, რომლებსაც ფინანსური ბიუჯეტები მოიცავს. გაუფასურების შემოწმების მიზნებისთვის, დაშვებულია მუდმივი ზრდის 3%-იანი ტემპი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის სამომავლო საოპერაციო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად.

ჯგუფმა დისკონტირების შემდეგი განაკვეთები გამოიყენა კორპორაციული საბანკო მომსახურებისა და საცალო საბანკო მომსახურებისთვის:

	კორპორაციული საბანკო			საცალო საბანკო		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
დისკონტირების განაკვეთი	4.7%	4.5%	5.3%	6.2%	6.1%	6.9%

დისკონტირების განაკვეთები

დისკონტირების განაკვეთები ასახავს ხელმძღვანელობის მოლოდინს თითოეული მიმართულებიდან მისაღები უკუგების მიმართ. სწორედ ამაზე დაყრდნობით აფასებს ხელმძღვანელობა საოპერაციო საქმიანობის შედეგებს და სამომავლო საინვესტიციო წინადადებებს. დისკონტირების განაკვეთები გამოითვლება კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაზე დაყრდნობით, გადასახადით დაბეგრამდე.

საცალო და კორპორაციული საბანკო მომსახურების ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის შემდეგი დამატებითი დაშვებები გაკეთდა:

- სესხებისა და ანაზღაურების სტაბილური, ორგანული ზრდა;
- თვითღირებულებაში / შემოსავლების სტრუქტურაში ან კოეფიციენტში არსებითი ცვლილებების გარეშე;
- ვაჭრობის დაფინანსების ან სხვა დოკუმენტური საქმიანობების სტაბილური, ორგანული ზრდა;
- ექსპრეს საბანკო მომსახურების კიდევ უფრო გაფართოება საცალო საბანკო მომსახურების უფრო სტაბილური მარჟებით უზრუნველყოფის მიზნით.

მგრძნობიარობა დაშვებებში ცვლილებების მიმართ

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულის აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებულ ძირითად დაშვებებში გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილებები არ გამოიწვევს გუდვილის გაუფასურებას. გამოყენების ღირებულების ნამეტი საბალანსო ღირებულებაზე განისაზღვრება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული წმინდა საბალანსო ღირებულების საფუძველზე. შესაძლო ცვლილებად მიჩნეული იქნა +/-1% დისკონტირების განაკვეთისა და ზრდის ტემპში.

(ათას ლარში)

14. გადასახადები

მოგების გადასახადის კრედიტი (ხარჯი) მოიცავს შემდეგს:

	2018	2017	2016
მიმდინარე მოგების ხარჯი	(37,896)	(38,024)	(18,159)
გადავადებული მოგების გადასახადის კრედიტი (ხარჯი)	(18,683)	10,184	45,477
მოგების გადასახადის (ხარჯი) კრედიტი	(56,579)	(27,840)	27,318

2018 წლის, 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში სხვა სრული შემოსავალში პირდაპირ შესულ მუხლებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი:

	2018	2017	2016
საკურსო სხვაობები	-	(578)	(4,996)
წმინდა ეფექტი ფასიან ქალაქებზე	(265)	27	(23)
შენიშვნების გადაფასება	-	(781)	-
მოგების გადასახადის ხარჯი სხვა სრულ შემოსავალში	(265)	(1,332)	(5,019)

ჯგუფის შემოსავლის დიდ ნაწილზე ვრცელდება მოგების გადასახადის განაკვეთი, რომლითაც იბეგრება შვილობილი კომპანიების შემოსავალი, და მერყეობს 15%-დან 25%-მდე (2017 წ.: 15%-დან 25%-მდე, 2016 წ.: 15%-დან 25%-მდე).

2018 წლის 12 ივნისის ფინანსური ინსტიტუტების, მათ შორის ბანკებისა და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან, ნაცვლად 2019 წლის 1 იანვრისა, რომელიც ძალაში 2016 წელს შევიდა. ცვლილებამ მაშინვე მოახდინა გავლენა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ნაშთებზე, რომლებიც მიკუთვნებადია წინა პერიოდებთან დაკავშირებით აღიარებული დროებითი სხვაობებისთვის. 2018 წლის 30 ივნისისთვის გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა შეფასდა ცვლილების დანერგვის ახალი თარიღის შესაბამისად. ჯგუფმა გამოითვალა გადავადებული გადასახადების ის ნაწილი, რომლის გამოყენებას აპირებს 2023 წლის 1 იანვრამდე ფინანსური საქმიანობისთვის და აღიარა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შესაბამისი ნაწილი. გარდამავალი პერიოდის განმავლობაში ჯგუფი გააგრძელებს ამავე პერიოდში მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების მხოლოდ იმ ნაწილის აღიარებას, რომლის გამოყენებასაც 2023 წლის 1 იანვრამდე მოელოდა.

(ათას ლარში)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ მოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ტარიფის მიხედვით გამოთვლილი მოგების გადასახადის ხარჯის და რეალური ხარჯის შედარება:

	2018	2017	2016
მოგება მოგების გადასახადის (ხარჯამდე) სარგებლამდე	400,107	366,747	261,776
საშუალო საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი საშუალო საგადასახადო განაკვეთის შემთხვევაში	(60,016)	(55,012)	(39,266)
გადასახადი თითოეულ ქვეყანაში მოგების გადასახადის ადგილობრივი განაკვეთის შემთხვევაში	(788)	(1,273)	213
მოგება, რომელიც დაბეგვრას არ ექვემდებარება	37,670	24,150	12,767
წინა წლის დეკლარაციების შესწორება	-	4,645	2,726
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებების ეფექტი	(30,275)	-	52,495
გამოუქვითავი ხარჯები	(4,424)	(350)	(1,605)
სხვა	1,254	-	(12)
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი	(56,579)	(27,840)	27,318

საქართველოსა და ბელარუსში მოქმედი გადასახადები მოიცავს მოგების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, ქონების გადასახადს, დამატებითი ღირებულების გადასახადს და სხვ. თუმცა მათი რეგულირება ხშირად ბუნდოვანია ან საერთოდ არ ხდება, და არასაკმარისი პრეცედენტი არსებობს. ამის გამო საგადასახადო რისკები საქართველოსა და ბელარუსში ჩვეულებრივ გაცილებით მაღალია, ვიდრე უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემის მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფი არსებითად აკმაყოფილებს იმ საგადასახადო კანონებს, რომლებიც მის საქმიანობას ეხება. ამის მიუხედავად, მაინც არსებობს იმის რისკი, რომ შესაბამისმა ორგანოებმა ამა თუ იმ კანონის სხვაგვარი ინტერპრეტაცია მოახდინონ.

(ათას ლარში)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება			დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება			დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება			2018	
	მოგება- ზარალის ანგარიშ-		სხვა სრულ შემოსა- ვალში	მოგება- ზარალის ანგარიშ-		15- წლის შემოსა- ვალში	მოგება- ზარალის ანგარიშ-		9- წლის შემოსა- ვალში		
	2015	გებაში		2016	გებაში		2017	გებაში			
	2015	გებაში		2016	გებაში		2017	გებაში			
გადასახადის ეფექტი გამოსაქვით დროებით სხვაობებზე:											
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	482	(482)	-	-	-	-	-	26	77	-	103
და სხვა ნასესხები სახსრები	-	431	59	490	(284)	-	(18)	188	17	-	205
საინვესტიციო ქონება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გაუფასურების რეზერვი და	4,866	1,602	23	6,491	1,292	-	(7)	7,776	(7,159)	-	617
სხვა დანაკარგების	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ანარიცხები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
მომდევნო პერიოდებში	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გადატანილი საგადასახადო	12,123	(3,886)	(8,237)	-	-	-	-	8	10	-	18
ზარალი	-	188	632	820	81	-	(179)	722	1,255	-	1,977
ძირითადი საშუალებები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა აქტივები და	578	923	695	2,196	1,824	-	(214)	3,806	3,820	(87)	7,539
ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გადავადებული	18,049	(1,224)	(6,828)	9,997	2,913	-	(418)	12,492	(2,033)	-	10,459
საგადასახადო აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გადასახადის ეფექტი დასაბეგრ დროებით სხვაობებზე:											
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	1,230	-	1,230	(470)	-	-	760	1,825	-	2,585
და სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გამოსეგბული სავალდ	-	-	-	-	-	-	-	2,722	-	-	2,722
ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ფულადი სახსრები და მათი	-	-	-	-	-	-	-	2,669	-	-	2,669
ეკვივალენტები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საინვესტიციო ფასიანი	-	-	-	-	-	-	-	(26)	83	265	322
ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული	28,956	(11,210)	720	18,466	(4,423)	-	(262)	13,781	3,463	(1,973)	15,271
სესხები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ძირითადი საშუალებები	34,196	(26,681)	(1,098)	6,417	(2,668)	-	1,203	4,952	5,468	-	10,420
საინვესტიციო ქონება	6,511	(4,966)	(1,545)	-	-	-	-	-	584	-	584
არამატერიალური აქტივები	3,763	(3,846)	102	19	(2)	-	(1)	16	(4)	-	12
სხვა აქტივები და	7,056	(1,228)	12	5,840	292	(1,911)	(26)	4,195	(51)	(239)	3,905
ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გადავადებული	80,482	(46,701)	(1,809)	31,972	(7,271)	(1,911)	914	23,704	16,650	(2,129)	265
საგადასახადო	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
წმინდა გადავადებული	(62,433)	45,477	(5,019)	(21,975)	10,184	1,911	(1,332)	(11,212)	(18,683)	2,129	(265)
საგადასახადო	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(ათას ლარში)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2018	2017	2016
წარმოებული ფინანსური აქტივები	35,557	13,484	2,610
დებიტორული ანგარიშები	19,702	1,803	902
სხვა დებიტორული დავალიანება	9,048	-	-
ფინანსური იჯარით გადაცემის მიზნით ნაყიდი აქტივები	13,783	10,477	-
ფულადი გზავნილებიდან მისაღები თანხები	8,866	12,890	8,915
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8,787	16,328	5,798
დოკუმენტური ოპერაციებიდან მისაღები თანხები	6,607	7,790	1,827
ამოღებული უზრუნველყოფა	4,374	52,095	50,821
ჯგუფის საგადასახადო აქტივები	4,255	4,377	3,856
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	4,057	1,843	1,774
აქტივების გაყიდვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები	849	825	482
ანგარიშსწორება ოპერაციებზე	167	929	1,101
სხვა	22,952	16,349	22,459
	139,004	139,190	100,545
გამოკლებული - სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(4,431)	(21,333)	(12,265)
სხვა აქტივები	134,573	117,857	88,280

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2018	2017	2016
გადავადებული შემოსავალი და სხვა დარიცხვები	24,273	19,176	455
თანამშრომლების კომპენსაციის დანარიცხები	20,457	18,482	18,004
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	11,569	3,948	15,689
კრედიტორები	10,038	18,974	6,664
მიღებული ავანსები	8,279	2,761	364
სხვა საგადასახადო დავალიანება	7,728	7,346	3,657
გადასახდელი დივიდენდები	1,304	1,064	1,276
კრედიტორული დავალიანება	323	98	12
სხვა	18,242	8,308	8,982
სხვა ვალდებულებები	102,213	80,157	55,103

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად მათ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების, განაკვეთის ან ინდექსის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

(ათას ლარში)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

	2018		
	სამართლიანი		
	პირობითი	ვალდებუ-	
	თანხა	აქტივი	ლება
სავალუტო ხელშეკრულებები			
ფორვარდები და სვოპები -			
ადგილობრივ ვალუტაში	721,906	3,110	981
ფორვარდები და სვოპები -			
უცხოურ ვალუტაში	1,920,039	19,811	4,228
საპროცენტო განაკვეთის			
კონტრაქტები			
ფორვარდები და სვოპები -	1,109,990	12,636	6,360
სულ წარმოებული			
აქტივები/ვალდებულებები	3,751,935	35,557	11,569
	2017	2016	
	სამართლიანი		
	პირობითი	ვალდებუ-	
	თანხა	აქტივი	ლება
სავალუტო ხელშეკრულებები			
ფორვარდები და სვოპები -	370,523	3,039	1,958
ფორვარდები და სვოპები -	227,585	1,576	534
საპროცენტო განაკვეთის			
ფორვარდები და სვოპები -	777,660	7,368	-
ოფციონები - უცხოურ ვალუტაში	10,183	1,501	1,456
სულ წარმოებული			
აქტივები/ვალდებულებები	1,385,951	13,484	3,948
	1,444,177	2,610	15,689

16. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს:

	2018	2017	2016
ვადიანი ანაბრები	4,064,347	3,352,379	2,844,948
მიმდინარე ანგარიშები	4,132,204	3,697,021	2,854,336
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	-	74,466	74,228
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	8,196,551	7,123,866	5,773,512
აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად განკუთვნილი (შენიშვნა 19)	125,393	98,399	96,692

2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ გამოშვებული მარტივი თამასუქები მოიცავს თამასუქებს, რომლებიც ფინანსური დაწესებულებების კერძო მფლობელობაშია და ფაქტობრივად არის სადებოზიტო სერთიფიკატების ეკვივალენტური, ფიქსირებული ვადითა და ასევე ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ 966,873 ლარის (12%) ოდენობით ათ უმსხვილეს მეანაბრეზე (2017 წ.: 1,066,616 ლარი (15%), 2016 წ.: 635,303 ლარი (11%)) მოდიოდა.

(ათას ლარში)

16. ვალდებულებები მომხმარებლის წინაშე (გაგრძელება)

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს ანგარიშებს მომხმარებლების შემდეგ ტიპებით:

	2018	2017	2016
ფიზიკური პირები	4,827,522	3,866,404	3,123,534
კერძო საწარმოები	2,828,809	2,793,175	2,512,506
სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი სუბიექტები	540,220	464,287	137,472
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	8,196,551	7,123,866	5,773,512

მომხმარებელთა ანგარიშები საქმიანობის სფეროების მიხედვით:

	2018	2017	2016
ფიზიკური პირები	4,827,522	3,866,404	3,123,534
მშენებლობა	572,628	279,623	291,440
ვაჭრობა	536,833	593,752	435,836
სახელმწიფო მომსახურება	508,410	438,492	102,530
ფინანსური შუამავლობა	471,488	659,464	522,046
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	342,745	257,818	213,301
მომსახურება	304,190	306,061	381,837
წარმოება	178,619	225,336	208,519
უძრავი ქონება	101,020	105,030	127,163
ელექტროენერგიის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	95,987	109,780	113,572
ჯანდაცვა და სოციალური სამუშაო	50,831	70,535	46,106
სასტუმროს ბიზნესი	40,216	44,241	22,248
სხვა	166,062	167,330	185,380
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	8,196,551	7,123,866	5,773,512

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2018	2017	2016
მოკლევადიანი სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკიდან	1,118,957	793,528	1,085,000
საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან	895,994	1,087,897	1,072,033
ვადიანი ანაბრები და ბანკთაშორისი სესხები	196,523	261,173	150,582
საკორესპონდენტო ანგარიშები	118,693	204,512	329,609
სხვა ნასესხები სახსრები*	-	386,426	394,224
ქვეჯამი	2,330,167	2,733,536	3,031,448
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული ვალი	419,181	428,673	436,905
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	2,749,348	3,162,209	3,468,353

* სხვა ნასესხები სახსრები წარმოდგენილია სს „ბიჯეოსგან“ ნასესხები აშშ დოლარში გამოხატული ფულადი სახსრებით, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა 2023 წელს იჭურებოდა, მაგრამ წინსწრებით დაიფარა 2018 წლის მარტში.

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა 6.10%-მდე გადაიხადა საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აშშ დოლარში ნასესხებ სახსრებზე (2017 წ.: 6.27%-მდე, 2016 წ.: 5.79%-მდე). 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა 10.00%-მდე გადაიხადა აშშ დოლარში აღებულ სუბორდინირებულ სესხზე (2017 წ.: 8.92%-მდე და 2016 წ.: 8.44%-მდე).

(ათას ლარში)

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ზოგი გრძელვადიანი სესხი აღებულია გარკვეული პირობებით („კრედიტორის პირობები“), რომ ჯგუფი შეინარჩუნებს კაპიტალის ადეკვატურობის გარკვეულ ლიმიტებს, ლიკვიდურობას, სავალუტო პოზიციებს, საკრედიტო რისკების მოცულობას, მოზიდული სახსრების წილს და ა. შ. 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აღებულ მნიშვნელოვან სესხებზე აკმაყოფილებდა კრედიტორთა ყველა პირობას.

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე
საბალანსო ღირებულება 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის	21,692
უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	9
გადახდილი ფულადი სახსრები	(21,701)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის	-
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	-

18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2018	2017	2016
გამოშვებული ევროობლიგაციები და თამასუქები	1,350,921	454,953	-
სადეპოზიტო სერთიფიკატები	323,171	268,552	177,271
ქართული ადგილობრივი ობლიგაციები	36,940	26,150	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	<u>1,711,032</u>	<u>749,655</u>	<u>177,271</u>

19. პირობითი ვალდებულებები

იურიდიული

საი-ინვესტი

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს ჰქონდა სასამართლო დავა შპს „საი-ინვესტთან“ შვიდი მილიონი ევროს ოდენობის ანაზარზე გირაოსთან დაკავშირებით, რომლის გამოყენებითაც შემცირდა შპს „სპორტ ინვესტის“ მიერ სს „საქართველოს ბანკისთვის“ გადასახდელი სესხის თანხა. ხელმძღვანელობის აზრით ამ სარჩელის გამო არსებითი ზარალის მიღების დაბალი ალბათობა არსებობს, შესაბამისად, ანარიცხები ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ შეუქმნია.

რუსთავის აზოტი

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკს დავა ჰქონდა თბილისის მერიაში ისტ-ვესტ იუნაიტიდ ბანკთან (East-West United Bank S.A.), აგროქიმთან (Agrochim S.A.) და სისტემა ჰოლდინგ ლიმიტედთან (Systema Holding Limited) (შემდგომში, მოსარჩელები) შპს „რუსთავის აზოტის“ დაუფარავი სესხის უზრუნველყოფის საგნის (უძრავ-მოძრავი ქონება და არამატერიალური აქტივები) აუქციონის გზით რეალიზაციის თაობაზე. მოსარჩელები მოითხოვენ შპს „რუსთავის აზოტის“ კუთვნილ ქონებაზე საკუთრების უფლების აღდგენას და ზიანის ანაზღაურებას დაახლოებით 93.6 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. ანარიცხები არ შექმნილა, რადგან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს მოთხოვნა უსაფუძვლოა და ამ სარჩელიდან მნიშვნელოვანი ზარალის მიღება მოსალოდნელი არ არის.

(ათას ლარში)

19. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

იურიდიული (გაგრძელება)

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში შესაძლებელია ჯგუფისა და ბანკის წინააღმდეგ სარჩელები აღიძვრას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჯგუფის ან ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფინანსური პირობითი ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	2018	2017	2016
კრედიტის გაცემასთან დაკავშირებული ვალდებულებები			
გაცემული გარანტიები	1,015,567	630,413	456,996
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	278,253	261,397	231,704
აკრედიტივები	42,009	43,423	58,561
	1,335,829	935,233	747,261
 გამოკლებული აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად განკუთვნილი ფულადი სახსრები (შენიშვნა 16)	(125,393)	(98,399)	(96,692)
გამოკლებული - ანარიცხები	(4,582)	(2,815)	(3,380)
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან			
არაუგვიანეს 1 წლისა	29,377	20,115	19,200
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუგვიანეს 5 წლისა	74,331	47,558	45,405
5 წელზე გვიან	28,754	18,486	18,713
	132,462	86,159	83,318
 პირობითი ვალდებულებები კაპიტალური დანახარჯებიდან	6,616	2,538	2,394

20. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

2018 წლის, 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნებადართული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 43,308,125 ჩვეულებრივი აქციისგან. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გამოშვებული და სრულად განაღდებული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 27,993,660 ჩვეულებრივი აქციისგან (2017 წ.: 27,821,150; 2016 წ.: 27,821,150). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება ერთი (1) ლარია. ქვემოთ მოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული აქციები:

	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	ჩვეულებრივი აქციების მოცულობა
31 დეკემბერი, 2015 წ.	27,821,150	27,821
31 დეკემბერი, 2016 წ.	27,821,150	27,821
31 დეკემბერი, 2017 წ.	27,821,150	27,821
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება	172,510	173
31 დეკემბერი, 2018 წ.	27,993,660	27,994

გამოსყიდული აქციები

ჯგუფის მფლობელობაში არსებული გამოსყიდული აქციების რაოდენობა 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 8,995-ს (2017 წლის 31 დეკემბერი: 8,995; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 8,995), რომელთა ნომინალური ღირებულება იყო 9 ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერი: 9 ლარი; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 9 ლარი).

(ათას ლარში)

20. კაპიტალი (გაგრძელება)

დივიდენდები

აქციონერებს ლარში გამოხატული დივიდენდების მიღების უფლება აქვთ.

2018 წლის 14 ივნისს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2017 წლის შუალედური მოგების დივიდენდები, თითო აქციაზე 4.31 ლარის ოდენობით. 2018 წლის 2 ივლისს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 120,000 ლარის ოდენობით.

2016 წლის 29 ნოემბერს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2016 წლის შუალედური მოგების დივიდენდები, თითო აქციაზე 3.59 ლარის ოდენობით. 2016 წლის 29 დეკემბერს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 100,000 ლარის ოდენობით.

2016 წლის 12 თებერვალს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2015 წლის საბოლოო დივიდენდები, თითო აქციაზე 3.48 ლარის ოდენობით. 2016 წლის 15 მარტს აქციონერებმა მიიღეს სულ 100,597 ლარის საბოლოო დივიდენდები.

შემოსავალი აქციაზე

	2018	2017	2016
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე			
ჯგუფის ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებისთვის			
განკუთვნილი წლის მოგება	343,528	338,761	287,945
წლის განმავლობაში მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი			
აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა	27,826,807	27,812,155	27,817,934
შემოსავალი აქციაზე	12.3452	12.1803	10.3511

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)

ეს რეზერვი ასახავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში შესულ ცვლილებებს.

არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)

ეს რეზერვი ასახავს არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებულ არარეალიზებულ შემოსულობას (ზარალს)

უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი

უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი გამოიყენება იმისათვის, რომ აღრიცხოს უცხოური შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგებების გადაანგარიშების შედეგად წარმოშობილი საკურსო სხვაობები.

მოდრაობა სხვა რეზერვებში 2018 წლის 31 დეკემბრით, 2017 წლის 31 დეკემბრით და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებებში.

(ათას ლარში)

21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	2018	2017	2016
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	183,184	151,630	127,633
გარანტიები და აკრედიტივები	18,211	17,879	19,517
საკასო ოპერაციები	15,585	15,735	14,682
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	1,691	447	585
სხვა	4,649	5,309	5,969
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	223,320	191,000	168,386
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(84,224)	(63,813)	(47,743)
საკასო ოპერაციები	(5,133)	(5,157)	(5,954)
გარანტიები და აკრედიტივები	(1,629)	(2,177)	(2,865)
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	(301)	(27)	(20)
სადაზღვევო ბროკერის მომსახურების ღირებულება	(261)	(211)	(227)
სხვა	(2,248)	(3,345)	(1,687)
საკომისიო ხარჯი	(93,796)	(74,730)	(58,496)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	129,524	116,270	109,890

სხვა მომხმარებლებისგან მიღებული შემოსავალი

ჯგუფმა შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარა შემდეგი თანხები, რომლებიც დაკავშირებული იყო მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან:

	2018	2017
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან	238,048	193,160

საკონტრაქტო აქტივები და ვალდებულებები

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	31 დეკემბერი, 2018 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	23,837	17,730

ჯგუფი არ აკორექტირებს ანაზღაურების დაპირებულ თანხას დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის შესაბამისად, თუ ჯგუფი ხელშეკრულების გაფორმებისას მოელის, რომ მომხმარებლისთვის ჯგუფის მიერ დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ საქონლის ან მომსახურების ღირებულების გადახდას შორის ვადა მაქსიმუმ ერთი წელია.

ჯგუფმა აღიარა 6,873 ლარის შემოსავალი მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში (2017 წლ: 5,531 ლარი), რომელიც უკავშირდება მომდევნო პერიოდზე გადატანილ საკონტრაქტო ვალდებულებებს და ასახულია გადავადებულ შემოსავალში.

(ათას ლარში)

21. წმინდა საკომისიო შემოსავალი (გაგრძელება)

დარჩენილ საკონტრაქტო ვალდებულებებზე განაწილებული გარიგების ფასი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომავალში იმ საკონტრაქტო ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არ არის დაკმაყოფილებული:

	2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	3-5 წელიწადში	5-10 წელიწადში	სულ
შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომხმარებლებთან გაფორმებულ აქტიურ კონტრაქტებზე	21,677	9,427	5,533	2,169	152	38,958
	2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	3-5 წელიწადში	5-10 წელიწადში	სულ
შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომხმარებლებთან გაფორმებულ აქტიურ კონტრაქტებზე	16,773	7,559	3,223	3,618	495	31,668

ჯგუფი იყენებს ფასს 15-ის 121-ე მუხლით გათვალისწინებულ პრაქტიკული მიზანშეწონილობის პრინციპს და არ წარმოადგენს ინფორმაციას დარჩენილი საკონტრაქტო ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადაც მაქსიმუმ ერთი წელია.

22. წმინდა შემოსავალი უძრავი ქონებიდან

	2018	2017	2016
შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან	5,390	3,361	6,045
შემოსულობა უძრავი ქონების გაყიდვიდან	13,836	4,630	2,929
შემოსავალი უძრავი ქონებიდან	19,226	7,991	8,974
ზარალი უძრავი ქონების გაყიდვიდან	(14,088)	(2,312)	(343)
წმინდა შემოსავალი უძრავი ქონებიდან	5,138	5,679	8,631

(ათას ლარში)

23. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

	2018	2017	2016
ხელფასები და პრემიები	(197,697)	(183,016)	(150,710)
სოციალური გადასახადის ხარჯი	(4,528)	(3,869)	(3,050)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(202,225)	(186,885)	(153,760)

ხელფასები და პრემიები მოიცავს 48,338 ლარის, 50,393 ლარის და 39,696 ლარის დანახარჯებს წილობრივი ანაზღაურების პროგრამის ფარგლებში 2018 წლის 31 დეკემბრით, 2017 წლის 31 დეკემბრითა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის, შესაბამისად, რომელიც უკავშირდება წილობრივი ანაზღაურების ჯგუფის მასშტაბით დამტკიცებულ სქემას (26-ე და 30-ე შენიშვნები).

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2018	2017	2016
იჯარა და ქირა	(26,643)	(24,195)	(19,458)
მარკეტინგი და რეკლამა	(17,166)	(14,575)	(12,652)
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	(12,881)	(12,637)	(10,051)
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	(11,509)	(7,977)	(6,508)
საოპერაციო გადასახადები	(7,177)	(6,824)	(5,688)
თანამშრომელთა შერჩევა და გადამზადება	(5,928)	(3,386)	(1,619)
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	(5,830)	(5,239)	(4,873)
საოფისე მარაგები	(5,729)	(5,596)	(4,355)
საკომუნიკაციო ხარჯები	(5,030)	(5,140)	(4,323)
დაცვა-უსაფრთხოება	(2,841)	(2,211)	(1,540)
დაზღვევა	(2,369)	(2,757)	(1,904)
მგზავრობის ხარჯი	(1,773)	(1,641)	(1,029)
ჯარიმები	(568)	(49)	(17)
სხვა	(2,703)	(2,780)	(1,517)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(108,147)	(95,007)	(75,534)

აუდიტორის გასამრჯელო

აუდიტორების გასამრჯელო შესულია იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯებში ზემოთ და მოიცავს შემდეგს:

	2018	2017	2016
გასამრჯელო ჯგუფის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის			
ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	797	428	423
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	186	812	242
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	779	-	115
სულ გასამრჯელო	1,762	1,240	780

ზედა ცხრილში წარმოდგენილი თანხები ასახავს შპს „იუაისთვის“ და მისი მეკავშირე კომპანიებისთვის გადახდილ გასამრჯელოებს. მშობელი კომპანიისა და ჯგუფის შვილობილი კომპანიების აუდიტში სხვა აუდიტორებისთვის გადახდილი გასამრჯელო, რომლებიც იუაისთან არ არიან დაკავშირებული, შეადგენდა 24 ლარს (2017 წ.: 67 ლარი; 2016 წ.: 92 ლარი), ხოლო ჯგუფისთვის გაწეულ სხვა მომსახურებაში გადახდილი გასამრჯელო იყო 49 ლარი (2017 წ.: 207 ლარი; 2016 წ.: 146 ლარი).

(ათას ლარში)

24. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული წლისთვის:

31 დეკემბერი, 2018 წ.						
პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი		შეძენისას ან შეკმნისას		
კოლექტი- ური	კოლექტი- ური	ინდივიდუ- ალური	კოლექტი- ური	გაუფასურებუ- ლი	სულ	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(62)	-	-	-	(62)	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(141)	-	-	-	(141)	
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	(1,065)	-	-	-	(1,065)	
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	17,079	4,089	5,165	(170,153)	3,628	(140,192)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(71)	792	(254)	(631)	-	(164)
დებიტორული ანგარიშები	(6)	-	-	-	-	(6)
ფინანსური გარანტიები	(1,854)	16	291	84	-	(1,463)
მომხმარებლებზე გაცემული აკრედიტივი	186	15	-	621	-	822
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(252)	(78)	-	-	-	(330)
დასრულებული წლისთვის, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	13,814	4,834	5,202	(170,079)	3,628	(142,601)

ქვემოთ მოცემულია 2017 წლის 31 დეკემბრითა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალის ინდივიდუალური და კოლექტიური რეზერვების შეჯერება:

	2017			2016		
	ინდივიდუ- ალური	კოლექტიუ- რი	სულ	ინდივიდუ- ალური	კოლექტიუ- რი	სულ
	გაუფასურე- ბა	გაუფასურე- ბა		გაუფასურე- ბა	გაუფასურე- ბა	
	2017	2017	2017	2016	2016	2016
1 იანვრის						
მდგომარეობით	171,265	77,812	249,077	138,935	59,974	198,909
წლის დანარიცხი	58,823	97,735	156,558	74,051	81,315	155,366
აღდგენები	10,948	41,844	52,792	7,880	28,364	36,244
ჩამოწერა	(49,554)	(101,705)	(151,259)	(46,994)	(79,141)	(126,135)
გაცემულ გაუფასურებულ	(10,768)	(21,536)	(32,304)	(5,394)	(13,086)	(18,480)
საკურსო სხვაობები სხვაობები	(307)	(17)	(324)	2,787	386	3,173
31 დეკემბერი	180,407	94,133	274,540	171,265	77,812	249,077

(ათას ლარში)

25. წმინდა არარეგულარული მუხლები

	2018	2017	2016
გამოყოფასთან დაკავშირებული ხარჯები*	(34,984)	-	-
სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯი**	(11,478)	-	-
მშობელი კომპანიის სესხის წინსწრებით დაფარვით გამოწვეული ზარალი	(10,432)	-	-
შრომითი საქმიანობის შეწყვეტის გასამრჯელო / დასაქმებისას წახალისების ხარჯები	(4,401)	(868)	(12,643)
ზარალი შვილობილი კომპანიის გაყიდვიდან	(1,414)	-	-
ზარალი გამოშვებული სავალ ფასიანი ქაღალდების სრულად გამოსყიდვიდან	-	-	(43,919)
ზარალი ნახესხები სახსრების წინსწრებით დაფარვის შედეგად	-	-	(6,979)
საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯები	-	-	(5,258)
გადახდილი აგანსების გაუფასურება	-	-	(2,205)
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება	-	-	(1,403)
Vისა I6C-ის და ასტერჩარდ-ის ჩ და კლასის აქციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა, შესაბამისად შემოსულობა გასაყიდად გამიზნული ინვესტიციის	-	-	16,426
მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციად რეკლასიფიკაციიდან	-	-	9,626
სხვა არარეგულარული შემოსავალი/შემოსულობა	-	-	516
სხვა	(13,357)	(2,721)	(3,330)
წმინდა არარეგულარული მუხლები	(76,066)	(3,589)	(49,169)

*გამოყოფასთან დაკავშირებული ხარჯები მოიცავს: თანამშრომელთა შრომის ანაზღაურების ხარჯებს 31,913 ლარის ოდენობით, მათ შორის საინვესტიციო ბიზნესის თანამშრომლების წილობრივი ანაზღაურების დაჩქარებას, მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულ 1,663 ლარის გამოყოფის დანახარჯებს და გამოყოფასთან დაკავშირებულ სხვა ხარჯებს 1,408 ლარის ოდენობით.

**კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა მოიცავს საქართველოში სოფლად ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ფართოდიამეტრის ჰაბს ინფრასტრუქტურის მხარდასაჭერ ერთჯერად პროექტს.

26. წილობრივი გადახდა

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა

Sanne Fiduciary Services Limited (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „აღმასრულებელი პირების წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის სქემაში“ (შემდგომში „EECP“). ჯგუფი სატრასტო კომპანიაში შენატანებს ხორციელებს EECP-ის ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. სს „ბიჯეო“ სამართლებრივი ვალდებულება აქვს გასცეს კომპენსაცია. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი გამოდის მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის აგენტად.

2018 წელს ჯგუფმა ზემოაღწერილი წილობრივი ანაზღაურების სქემის ფარგლებში 65,420 ლარი გამოყო შიდაჯგუფური გადანაწილებისთვის (2017 წ.: 125,270 ლარი, 2016 წ.: 119,471 ლარი).

გამოყოფის შემდეგ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა დირექტორთა საბჭოს წევრების პირობით წილობრივ ანაზღაურებაში ცვლილების შეტანა გამოყოფამდე შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ და ლისტინგის შემდეგ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ აქციების შედარებითი ფასების საფუძველზე.

(ათას ლარში)

26. წილობრივი გადახდა (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2018 წლის თებერვალში ბიჯეოს ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 232,548 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 16 აღმასრულებელი პირისთვის - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 79,050 ჩვეულებრივი აქცია. გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა, რომლის ერთადერთი პირობაც, ორივე შემთხვევაში, ამ ხნის განმავლობაში ჯგუფში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2018 წლის 14 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2018 წლის 14 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 114.56 ლარი ერთ აქციაზე.

2017 წლის თებერვალში შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 253,950 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 19 აღმასრულებელი პირისთვის - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 70,550 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოსთვის და დანარჩენი 19 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი ან სამწლიანი ვადა დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის და სამწლიანი ვადა აღმასრულებელი პირებისთვის. ორივე შემთხვევაში ერთადერთი მოთხოვნა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2017 წლის 28 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2017 წლის 28 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 90.01 ლარი ერთ აქციაზე.

2016 წლის თებერვალში შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 288,500 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 19 აღმასრულებელი პირისთვის - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 52,600 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი ვადა, ხოლო დანარჩენი ცხრამეტი აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე - სამწლიანი ვადა და ორივე შემთხვევაში ერთადერთი პირობა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემის თარიღად მიიჩნევს 2016 წლის 12 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2016 წლის 12 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 57.83 ლარი ერთ აქციაზე.

2018 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე ჯამში შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეო ჯგუფის“ 82,000 ჩვეულებრივი აქციით და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ 115,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში 2019 წლის იანვრიდან. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2018 წლის 16 თებერვალს, 2018 წლის 23 მარტს და 2018 წლის 10 ივლისს. ჯგუფის შეფასებით, 2018 წლის 16 თებერვალს, 2018 წლის 23 მარტს და 2018 წლის 10 ივლისს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 115.03 ლარს, 122.23 ლარს და 60.47 ლარს.

2016 წლის ბოლოს და 2017 წლის განმავლობაში, დირექტორთა საბჭოს ახალმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე სულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეოს“ 141,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი ოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში 2018 წლის იანვრიდან, საიდანაც თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2016 წლის 11 ოქტომბერს, 2016 წლის 18 ოქტომბერს და 2017 წლის 1 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, 2016 წლის 11 ოქტომბერს, 2016 წლის 18 ოქტომბერს და 2017 წლის 1 მარტს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 86.4 ლარს, 87.6 ლარს და 92.2 ლარს.

(ათას ლარში)

26. წილობრივი გადახდა (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2015 წლის ბოლოს და 2016 წლის განმავლობაში, დირექტორთა საბჭოს ახალმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე სულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია „ბიჯეოს“ 225,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი ოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში 2017 წლის იანვრიდან, საიდანაც თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2015 წლის 30 დეკემბერს და 2016 წლის 6 სექტემბერს. ჯგუფის შეფასებით, 2015 წლის 30 დეკემბერს და 2016 წლის 6 სექტემბერს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 68.30 ლარს და 90.22 ლარს.

ბანკი თავის არააღმასრულებელ თანამშრომლებს კომპენსაციის სახით აქციებს გადასცემს. 2018 წლის თებერვალში, 2017 წლის თებერვალში და 2016 წლის თებერვალში, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა, შესაბამისად, 158,960, 131,710 და 91,851 ჩვეულებრივი აქციის გადაცემა თავისი ზოგიერთი არააღმასრულებელი თანამშრომლისთვის. ყველა გადაცემულ აქციაზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა და უფლების გადაცემის ერთადერთი პირობა უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი ამ წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად, შესაბამისი თანმიმდევრობით, მიიჩნევს 2018 წლის 14 თებერვალს, 2017 წლის 28 თებერვალს და 2016 წლის 12 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2018 წლის 14 თებერვალს, 2017 წლის 28 თებერვალს და 2016 წლის 12 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 114.56 ლარი, 90.01 ლარი და 57.83 ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

შეჯამება

შეფასების თარიღისთვის გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ბაზარზე არსებული ფასებით.

გადაცემული აქციების საშუალო შეწონილი სამართლიანი ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის იყო 106.38 ლარი ერთ აქციაზე 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს (2017 წლის 31 დეკემბერი: 89.79 ლარი ერთ აქციაზე; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 66.60 ლარი ერთ აქციაზე).

ჯგუფის მთლიანი წილობრივი გადახდის ხარჯი 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 82,760 ლარს (2017 წლის 31 დეკემბერი: 50,393 ლარი; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 39,696 ლარი) და შევიდა „ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა სარგებელში“, როგორც „ხელფასები და ბონუსები“.

ქვემოთ შეჯამებულია ინფორმაცია წილობრივი გადახდების შესახებ:

	2018	2017	2016
სულ გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტის მთლიანი რაოდენობა*	667,558	597,210	657,951
- მათ შორის, ხელმძღვანელობის ზედა რგოლისთვის და დირექტორთა საბჭოსთვის	429,548	394,950	513,500
საშუალო შეწონილი ღირებულება უფლებების მინიჭების თარიღისთვის ერთ აქციაზე (ლარში, მთლიანი ოდენობით)	106.38	89.79	66.60
ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის, სულ (ლარი)	71,012	53,626	43,821
წლის განმავლობაში აღიარებული ხარჯები, სულ (ლარი)	(82,760)	(50,393)	(39,696)

* 2018 წლის განმავლობაში აღიარებული ხარჯი მოიცავს 34,422 ლარის არარეგულარულ ხარჯს.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა

შესავალი

ჯგუფის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, რისკების ლიმიტებისა და კონტროლის სხვა მექანიზმების მეშვეობით. რისკის მართვას გადაწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის რენტაბელურობისათვის და ჯგუფის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში. ჯგუფს აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. მათი კონტროლი ხდება ჯგუფის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი ეხმარება დირექტორთა საბჭოს ჯგუფის ფინანსური და ანგარიშგების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი აკონტროლებს ფინანსური ანგარიშგების სისრულეს და პასუხს აგებს მართვის ფუნქციაზე როგორც შიდა აუდიტის, ისე გარე აუდიტორის წინაშე, რის შესახებაც ანგარიშებს წარუდგენს დირექტორთა საბჭოს. ამოწმებს საოპერაციო რისკების, შესაბამისობის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და შიდა უსაფრთხოების (კიბერუსაფრთხოების ჩათვლით) და სხვა დანერგილი პოლიტიკის, პროცედურების და სისტემების გამართულობას და მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკის კომიტეტთან რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობის შესაფასებლად.

რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტი დირექტორთა საბჭოს ეხმარება რისკის ზედამხედველობაში. იგი ამოწმებს ჯგუფის ამტანობას რისკების მიმართ სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობას და რისკის მართვის ინფრასტრუქტურას, ზედამხედველობს რისკის შემცირების სტრატეგიის განხორციელებას და აუდიტის კომიტეტთან ერთად აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას.

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხს აგებს ბანკის აქტივების, ვალდებულებების და რისკის მართვაზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად დანერგვის მიზნით, დირექტორთა საბჭო ცალკეული რისკის მართვის ფუნქციის დელეგირებას ახდენს ბანკის სხვადასხვა გადაწყვეტილების მიმღებ და აღმასრულებელ ორგანოზე.

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი („ალკო“) არის რისკის მართვის უმთავრესი ორგანო, რომელიც ადგენს პოლიტიკასა და სახელმძღვანელოებს კაპიტალის ადეკვატურობის, საბაზრო რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის და შესაბამისი ლიმიტების, საპროცენტო განაკვეთის და წინასწარ გადახდის რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, ფულადი ბაზრების ზოგადი პირობების და საკრედიტო რისკის ლიმიტების შესახებ, შეიმუშავებს და პრაქტიკაში განხორციელებს რისკის მართვის და სტრუქტურული ტესტირების მოდელებს და რეგულარულად აკონტროლებს რისკების წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

შიდა აუდიტი

შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ჯგუფის რისკის მართვის, შიდა კონტროლის და კორპორაციული მართვის პროცესების ყოველწლიურ აუდიტზე, რომლის მიზანიც არის საოპერაციო და სხვა რისკების დონეების დაწევა, ჯგუფის შიდა კონტროლის სისტემების აუდიტზე და ჯგუფის სხვადასხვა დეპარტამენტისა და სამმართველოს დარღვევების ან შეცდომების გამოვლენაზე. იგი ამოწმებს ჯგუფის ადეკვატურობას და შესაბამისობას ამ პროცესებთან. ჯგუფის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ჯგუფის რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რომელიც წარმოადგენს პროგნოზირების სხვადასხვა მოდელის საფუძველზე ნავარაუდევ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. ჯგუფი სამ სხვადასხვა ძირითად სცენარს განიხილავს, საიდანაც ერთი არის საბაზო სცენარი (ანუ პროგნოზი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში), ხოლო დანარჩენი ორი არის პრობლემური და კრიზისული სცენარები, რომლებიც შესაბამისად წარმოადგენენ უფრო ცუდ და ყველაზე ცუდ შემთხვევებს და უკიდურესი და ნაკლებად სავარაუდო მოვლენების დადგომისას არის მოსალოდნელი.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ჯგუფის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს, ამავდროულად განსაკუთრებული ყურადღება მახვილდება შერჩეულ დარგებზე. გარდა ამისა, ჯგუფი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკის დასაშვებ დონეს რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით.

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნეს განყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიშები ასახავს აგრეგირებულ საკრედიტო რისკებს და მათ ლიმიტებს, ამ ლიმიტებიდან გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და ლიკვიდურობის ლიმიტებს, საბაზრო რისკის კოეფიციენტებს და მათ ლიმიტებს და ცვლილებებს რისკის პროფილში. წამყვანი ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მართებულობას. დირექტორთა საბჭო თვეში ერთხელ იღებს საკრედიტო რისკის ამომწურავ ანგარიშს და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის ანგარიშს თვეში ერთხელ. ამ ანგარიშებში ჯგუფის რისკების შეფასებისა და მათზე დასკვნების გამოტანისთვის საჭირო სრული ინფორმაციაა წარმოდგენილი.

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ჯგუფის ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

დირექტორთა საბჭოს და ჯგუფის ყველა შესაბამის თანამშრომელს უტარდება ყოველდღიური ბრიფინგი საბაზრო შეზღუდვების, ქონებრივი ინვესტიციებისა და ლიკვიდურობის, ასევე სხვა რისკის წარმოშობის შესახებ.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკის შემცირება

მთლიანი რისკის მართვისას ჯგუფი იყენებს წარმოებულ და სხვა ინსტრუმენტებს, რომ მართოს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით გამოწვეული, სავალუტო, კაპიტალის, საკრედიტო რისკები და პროგნოზირებული გარიგებებიდან წარმოშობილი რისკები. მართალია, ამ ინსტრუმენტების მიზანი ჰეჯირებაა, ჰეჯირების აღრიცხვა მათ არ ეხება.

საკრედიტო რისკის შესამცირებლად ჯგუფი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დაწვრილებით იხილეთ ქვემოთ).

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან ეს კონტრაქტები წარმოადგენს ერთმანეთთან დაკავშირებულ მხარეებს, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაციები ასევე გულისხმობს მნიშვნელოვანი და მსხვილი კრედიტების გაერთიანებულ, აგრეგირებულ რისკებს შესაბამისი ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან დაუფარავ ნაშთთან შედარებით. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ჯგუფის საქმიანობის მეტ მგრძნობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

რისკების გადაჭარბებული კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით ჯგუფის პოლიტიკა და პროცედურები შეიცავს სპეციალურ მითითებებს როგორც ფინანსური აქტივების, ისე ფინანსური ვალდებულებების დივერსიფიცირებული პორტფელის შენარჩუნებაზე. გამოვლენის შემდეგ საკრედიტო რისკების ან ლიკვიდურობის/გადაუხდელობის რისკების კონცენტრაცია შესაბამისად იმართება.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი განიცდის ზარალს, თუ მისმა მომხმარებლებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაქტისთვის, ასევე გეოგრაფიული, დარგობრივი, პროდუქტებისა და ვალუტების მიხედვით კონცენტრაციებისთვის, და რისკების ამ ლიმიტებთან დაცვის მონიტორინგით.

ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. გარიგებაში მონაწილე მხარის შეზღუდვები დგინდება საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის სისტემის გამოყენებით, რომელიც თითოეულ მონაწილე მხარეს ანიჭებს რისკის რეიტინგს. რისკის რეიტინგი ექვემდებარება რეგულარულ შემოწმებებს.

საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები. მაქსიმალური საკრედიტო რისკის ლიმიტი უტოლდება შესაბამისი ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებას და წარმოდგენილი გარანტიების და თავდებობების პირობით თანხებს.

ფასს 9-ის გამოყენების შემდეგ ჯგუფის საკრედიტო რისკის მართვის პრაქტიკაში არსებითი ცვლილებები არ შესულა.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის ლიმიტი ყოველთვის უტოლდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ, დადებითი სამართლიანი ღირებულების მქონე წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

საკრედიტო ხასიათის კალდებულებების რისკი

ჯგუფი თავის მომხმარებლებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც ჯგუფს შესაძლოა მოუხდეს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება მომხმარებლებისგან ხდება გარანტიისა და აკრედიტივის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი დგას სესხის გაცემისთვის დამახასიათებელი რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ჯგუფი ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს მართავს საკრედიტო რეიტინგების შიდა და გარე სისტემით, რომელთაც გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კორპორაციული და მცირე და საშუალო სესხების პორტფელებისთვის ჯგუფს აქვს შიდა რეიტინგის მოდელი, რომელშიც მომხმარებლებს მინიჭებული აქვთ შიდა შეფასებები 1-დან 7-მდე. მოდელები მოიხმარს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, უშუალოდ მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის გარდა, ასევე გამოიყენებს დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსესხებლის ქცევაზე. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაქტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება ჯგუფის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

საცალო და მიკროსესხების შემთხვევაში ჯგუფი იყენებს საკრედიტო ბიუროსგან მიღებულ გარე რეიტინგებს.

ჯგუფის სახაზინო, სავაჭრო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაქტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწევი დაწესებულებები, ბანკები და საბროკერო-სადილერო კომპანიები. თუ სარეიტინგო სააგენტოების გარე რეიტინგები ხელმისაწვდომია ამ სესხებისთვის, ჯგუფის საკრედიტო განყოფილება ამ გარე რეიტინგებს იყენებს. თუ გარე რეიტინგები არ არის ხელმისაწვდომი, ამ სესხებს ენიჭება შიდა რეიტინგები.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული შიდა და გარე რეიტინგები.

შიდა რეიტინგის აღწერა*	შიდა რეიტინგის შეფასება*	გარე რეიტინგი		
		საკრედიტო ბიუროს რეიტინგი	Moody's	S&P
მაღალი შეფასება				
	Aaa	2	A	AAA
	Aa1	2-	B	AA+
	Aa2	3+	C1	AA
	Aa3	3	C2	AA-
	A1	3-	C3	A+
	A2	4+		A
	A3	4		A-
	Baa1	4-		BBB+
	Baa2	5+		BBB
	Baa3	5		BBB-
სტანდარტული შეფასება				
	Ba1	5-	D1	BB+
	Ba2	6+	D2	BB
	Ba3	6		BB-
	B1	6-		B+
	B2	7+		B
დაბალი შეფასება				
	B3	7	D3	B-
	Caa1	7-	E1	CCC+
	Caa2	7-	0	CCC
	Caa3	7-	0	CCC-
	Ca	7-		CC
				C

* სხვადასხვა კატეგორიის რეიტინგები არ უნდა იყოს ერთმანეთთან დაკავშირებული.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ჯგუფის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

გადაუხდელი ფინანსური აქტივი, რომელიც 90 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც უიმედო სესხი ან განისაზღვრება ინდივიდუალურად მსესხებლის ფინანსური სიმძნელების შესახებ სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

	<i>31 დეკემბერი, 2018 წ.</i>	
	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		
მაღალი შეფასება	315,934	315,934
სტანდარტული შეფასება	302,981	302,981
დაბალი შეფასება	765	765
შეფასების გარეშე	87,764	87,764
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	707,444	707,444

	<i>31 დეკემბერი, 2018 წ.</i>	
	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		
მაღალი შეფასება	29,744	29,744
სტანდარტული შეფასება	1,256,325	1,256,325
დაბალი შეფასება	-	-
შეფასების გარეშე	19,861	19,861
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,305,930	1,305,930

	<i>31 დეკემბერი, 2018 წ.</i>	
	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - საავალო ინსტრუმენტები		
მაღალი შეფასება	830,008	830,008
სტანდარტული შეფასება	1,028,605	1,028,605
დაბალი შეფასება	6,246	6,246
შეფასების გარეშე	71,531	71,531
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,936,390	1,936,390

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2018 წ.					
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,327,033	59,862	-	-	1,386,895
სტანდარტული შეფასება	362,875	160,192	-	-	523,067
დაბალი შეფასება	102,328	73,296	-	6,050	181,674
შეფასების გარეშე	425,297	34,479	-	-	459,776
გადაუხდედი					
უიმედო	-	-	187,641	-	187,641
სხვა	-	-	54,778	987	55,765
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,217,533	327,829	242,419	7,037	2,794,818

31 დეკემბერი, 2018 წ.					
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	749,583	2,731	-	109	752,423
სტანდარტული შეფასება	299,181	4,100	-	-	303,281
დაბალი შეფასება	483,340	93,786	-	194	577,320
შეფასების გარეშე	117,976	529	76	-	118,581
გადაუხდედი					
უიმედო	-	-	38,831	214	39,045
სხვა	-	-	82,284	3,954	86,238
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,650,080	101,146	121,191	4,471	1,876,888

31 დეკემბერი, 2018 წ.					
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,024,192	7,449	-	-	1,031,641
სტანდარტული შეფასება	347,357	10,016	-	-	357,373
დაბალი შეფასება	240,321	45,920	-	5	286,246
შეფასების გარეშე	302,094	21,926	-	5	324,025
გადაუხდედი					
უიმედო	-	-	80,244	1,979	82,223
სხვა	-	-	47,461	246	47,707
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,913,964	85,311	127,705	2,235	2,129,215

31 დეკემბერი, 2018 წ.					
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,691,375	18,777	-	311	1,710,463
სტანდარტული შეფასება	290,796	7,038	-	-	297,834
დაბალი შეფასება	319,076	60,994	-	533	380,603
შეფასების გარეშე	49,960	-	-	-	49,960
გადაუხდედი					
უიმედო	-	-	23,239	3,455	26,694
სხვა	-	-	65,010	18,889	83,899
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,351,207	86,809	88,249	23,188	2,549,453

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2018 წ.					
ამორტიზებული ღირებულებით ადრიცხული სალომბარდო სესხები	პირველი	მეორე	მესამე	შეძენისას ან შეყენისას გაუფასურებული	სულ
	ეტაპი	ეტაპი	ეტაპი		
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
შეფასების გარეშე	75,483	541	-	-	76,024
გადაუხდელი					
უიმედო	-	-	369	-	369
სხვა	-	-	4,378	-	4,378
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	75,483	541	4,747	-	80,771

31 დეკემბერი, 2018 წ.				
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	პირველი	მეორე	მესამე	სულ
	ეტაპი	ეტაპი	ეტაპი	
მაღალი შეფასება	19,375	1,375	-	20,750
სტანდარტული შეფასება	7,659	213	-	7,872
დაბალი შეფასება	1,914	794	-	2,708
შეფასების გარეშე	72,002	3,424	683	76,109
გადაუხდელი				
უიმედო	-	-	2,410	2,410
სხვა	-	-	238	238
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	100,950	5,806	3,331	110,087

31 დეკემბერი, 2018 წ.				
დებიტორული ანგარიშები	პირველი	მეორე	მესამე	სულ
	ეტაპი	ეტაპი	ეტაპი	
შეფასების გარეშე	19,702	-	-	19,702
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	19,702	-	-	19,702

31 დეკემბერი, 2018 წ.				
გაცემული გარანტიები	პირველი	მეორე	მესამე	სულ
	ეტაპი	ეტაპი	ეტაპი	
მაღალი შეფასება	165,401	5,697	-	171,098
სტანდარტული შეფასება	37,795	5,708	-	43,503
დაბალი შეფასება	17,791	466	-	18,257
შეფასების გარეშე	760,203	8	-	760,211
გადაუხდელი				
სხვა	-	-	22,498	22,498
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	981,190	11,879	22,498	1,015,567

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

აკრედიტივები	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	31,381	2,553	-	33,934
სტანდარტული შეფასება	4,844	-	-	4,844
დაბალი შეფასება	-	2,355	-	2,355
შეფასების გარეშე	876	-	-	876
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	37,101	4,908	-	42,009

გაცემული სესხების აუთენტიკაციის ნაწილი	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	185,926	165	-	186,091
სტანდარტული შეფასება	22,951	150	-	23,101
დაბალი შეფასება	19,349	3,495	-	22,844
შეფასების გარეშე	44,350	466	61	44,877
გადაუხდელი სხვა	-	-	1,340	1,340
ნაშთი, 31 დეკემბერი, 2018 წ.	272,576	4,276	1,401	278,253

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების საკრედიტო მუხლებისთვის 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

	შენიშ- ვნები	არც გადაგადაცემული და არც გაუფასურებული			გადაგადაცე- მული ან ინდივიდუა- ლურად გაუფასურე- ბული	სულ
		მაღალი შეფასება	სტანდარ- ტული შეფასება	სტანდარ- ტულზე დაბალი შეფასება		
31 დეკემბერი, 2017 წ.						
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	1,216,343	-	-	-	1,216,343
სავალო ფასიანი ქაღალდები გასაყიდად გამიზნული	8	1,613,558	-	-	-	1,613,558
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:	9					
კომერციული სესხები		1,820,670	275,044	6,193	310,606	2,412,513
სამომხმარებლო სესხები		1,580,503	37,612	31,915	101,076	1,751,106
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები		1,547,233	105,302	30,019	93,490	1,776,044
იპოთეკური სესხები		1,619,638	28,961	19,783	44,133	1,712,515
სალომბარდო სესხები		65,865	-	-	2,075	67,940
		6,633,909	446,919	87,910	551,380	7,720,118
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	48,069	12,161	2,063	5,393	67,686
სულ		9,511,879	459,080	89,973	556,773	10,617,705

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	შენიშ- გნები	არც გადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული			გადაგადაცი- ლებული ან ინდივიდუა- ლურად გაუფასურე- ბული	სულ
		მდალი შეფასება	სტანდარ- ტული შეფასება	სტანდარ- ტულზე დაბალი შეფასება		
31 დეკემბერი, 2016 წ.						
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	940,485	-	-	-	940,485
სავალო ფასიანი ქაღალდები გასაყიდად გამიზნული	8	1,283,607	-	-	-	1,283,607
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:	9					
კომერციული სესხები		1,693,220	286,282	17,814	475,700	2,473,016
სამომხმარებლო სესხები		1,243,553	21,520	23,740	78,415	1,367,228
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები		1,225,610	113,565	37,761	117,001	1,493,937
იპოთეკური სესხები		1,134,266	49,285	15,052	35,573	1,234,176
სალომბარდო სესხები		56,977	-	-	3,708	60,685
		5,353,626	470,652	94,367	710,397	6,629,042
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები სულ	10	1,426	7,525	2,337	3,307	14,595
		7,579,144	478,177	96,704	713,704	8,867,729

ფასს 9-ზე გადასვლამდე, ჯგუფის საკრედიტო რისკების შეფასების პოლიტიკის მიხედვით ვადაგადაცილებული და ინდივიდუალურად არაგაუფასურებული ფინანსური აქტივები განისაზღვრებოდა შემდეგნაირად:

- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, მაგრამ წარსულში ყოფილა მაქსიმუმ 30 დღით ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც მაღალი ხარისხის ფინანსური აქტივი;
- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, მაგრამ წარსულში ყოფილა 31 დღეზე მეტი და 60 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც სტანდარტული ხარისხის ფინანსური აქტივი;
- საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული ფინანსური აქტივი, რომელიც წარსულში ყოფილა 60-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული, ან რომლის მსესხებელს აქვს მინიმუმ ერთი დამატებითი სესხი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის ვადაგადაცილებულია 60-ზე მეტი დღით, ფასდება როგორც ქვესტანდარტული ხარისხის ფინანსური აქტივი.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ვადაგადაცელებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური
აქტივების ტიპების მიხედვით შემდეგია:

31 დეკემბერი, 2017 წ.	30 დღეზე ნაკლები	31-დან 60 დღემდე	61-დან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:					
სამომხმარებლო სესხები	42,625	15,044	12,321	28,907	98,897
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	7,486	8,822	4,777	19,288	40,373
იპოთეკური სესხები	14,446	4,969	2,144	7,903	29,462
კომერციული სესხები	1,487	452	208	227	2,374
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	2,499	227	-	74	2,800
სულ	68,543	29,514	19,450	56,399	173,906
31 დეკემბერი, 2016 წ.	30 დღეზე ნაკლები	31-დან 60 დღემდე	61-დან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:					
სამომხმარებლო სესხები	34,353	10,940	9,349	20,995	75,637
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	20,035	9,494	6,479	29,874	65,882
იპოთეკური სესხები	10,074	4,472	1,840	7,319	23,705
კომერციული სესხები	10,235	4,558	387	1,621	16,801
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	832	-	-	-	832
სულ	75,529	29,464	18,055	59,809	182,857

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

რესტრუქტურულიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

წლის განმავლობაში ჯგუფმა შეცვალა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მომხმარებლებზე გაცემულ გარკვეულ სესხებზე და ავანსებზე. ყველა ასეთი სესხი მანამდე გადაიტანებოდა, მინიმუმ, მეორე ეტაპზე, ხოლო დანაკარგების რეზერვი ფასდებოდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ინფორმაციას ფინანსურ აქტივებზე, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა მაშინ, როცა მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით:

პერიოდის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები:	ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე	წმინდა ზარალი მოდიფიკაციის შედეგად
კომერციული სესხები	9,529	-
სამომხმარებლო სესხები	19,144	(2,065)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	21,852	(1,152)
იპოთეკური სესხები	5,883	(690)
სალომბარდო სესხები	-	-
	56,408	(3,907)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს რესტრუქტურულიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას კატეგორიების მიხედვით 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის:

	2017	2016
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:		
კომერციული სესხები	103,365	235,026
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	47,539	37,003
იპოთეკური სესხები	44,058	38,757
სამომხმარებლო სესხები	39,318	29,828
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	5,508	836
სულ	239,788	341,450

არ გამოვლენილა ისეთი სესხები, რომლებიც ადრე მოდიფიცირდა (როდესაც იყვნენ მეორე ან მესამე ეტაპზე) და ახლა მიკუთვნებულია პირველი ეტაპისთვის, ხოლო მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასებულია 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ოდენობით.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

2018									
		დსთ და სხვა ქვეყნები					დსთ და სხვა ქვეყნები		
საქართველო	გვთო	საქართველო	გვთო	სულ	საქართველო	გვთო	საქართველო	გვთო	სულ
აქტივები:									
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	789,187	315,081	116,256	1,220,524					
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,258,544	26,982	19,665	1,305,191					
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,020,244	779,097	133,212	1,932,553					
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	8,699,974	2,168	418,739	9,120,881					
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	94,521	-	13,918	108,439					
ყველა სხვა აქტივი	746,276	43,937	45,786	835,999					
	12,608,746	1,167,265	747,576	14,523,587					
ვალდებულებები:									
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	6,071,067	658,852	1,466,632	8,196,551					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,300,444	1,360,473	88,431	2,749,348					
გამოშვებული საგალო ფასიანი ქაღალდები	36,940	1,635,929	38,163	1,711,032					
ყველა სხვა ვალდებულება	120,474	9,715	5,439	135,628					
	7,528,925	3,664,969	1,598,665	12,792,559					
	5,079,821	(2,497,704)	(851,089)	1,731,028					
დია საბალანსო პოზიცია, წმინდა									
2017					2016				
		დსთ და სხვა ქვეყნები					დსთ და სხვა ქვეყნები		
საქართველო	გვთო	საქართველო	გვთო	სულ	საქართველო	გვთო	საქართველო	გვთო	სულ
აქტივები:									
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	475,133	929,676	96,845	1,501,654	608,415	812,798	65,957	1,487,170	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,023,145	182,699	10,499	1,216,343	933,638	3,287	3,560	940,485	
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	980,876	559,468	73,415	1,613,759	912,345	286,832	84,725	1,283,902	
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7,059,260	-	386,318	7,445,578	6,030,838	-	349,127	6,379,965	
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	52,109	-	13,197	65,306	123	-	12,973	13,096	
ყველა სხვა აქტივი	702,272	4,271	71,533	778,076	595,611	4,950	27,753	628,314	
	10,292,795	1,676,114	651,807	12,620,716	9,080,970	1,107,867	544,095	10,732,932	
ვალდებულებები:									
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	5,356,374	663,234	1,104,258	7,123,866	4,270,165	557,909	945,438	5,773,512	
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,455,058	1,631,331	75,820	3,162,209	1,774,115	1,583,393	110,845	3,468,353	
და სხვა ნახევრები სახსრები									
გამოშვებული საგალო ფასიანი ქაღალდები	26,149	694,994	28,512	749,655	-	153,145	24,126	177,271	
ყველა სხვა ვალდებულება	98,511	571	3,985	103,067	68,359	7,091	5,202	80,652	
	6,936,092	2,990,130	1,212,575	11,138,797	6,112,639	2,301,538	1,085,611	9,499,788	
დია საბალანსო პოზიცია, წმინდა									
	3,356,703	(1,314,016)	(560,768)	1,481,919	2,968,331	(1,193,671)	(541,516)	1,233,144	

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფმა ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და რეგულარულ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ჯგუფი ფლობს საკმაოდ რეალიზებადი და დივერსიფიცირებული აქტივების პორტფელს, რომელთა ლიკვიდაციაც მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მოულოდნელი შეწყვეტის შემთხვევაში. ჯგუფი ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით. ამასთან, ჯგუფი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ბანკის ლიკვიდურობის პოზიციას ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს და მართავს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ლიკვიდურობის კოეფიციენტების მიხედვით. სებ-ის მიერ დადგენილი ყოველთვიური საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა 30%-ია და გამოითვლება როგორც საშუალო ლიკვიდური აქტივები თვის განმავლობაში (სებ-ის განმარტების შესაბამისად) გაყოფილი ამავე თვის საშუალო ვალდებულებებზე (სებ-ის მიერ დადგენილი გარკვეული გამონაკლისების გათვალისწინებით). 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს კოეფიციენტები ასე გამოიყურებოდა:

	2018, %	2017, %	2016, %
ლიკვიდურობის საშუალო წლიური კოეფიციენტი*	33.3%	39.8%	43.6%
ლიკვიდურობის მაქსიმალური საშუალო თვიური კოეფიციენტი*	36.8%	44.8%	48.5%
ლიკვიდურობის მინიმალური საშუალო თვიური კოეფიციენტი*	30.2%	34.4%	37.7%

* გამოითვლება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი სს „საქართველოს ბანკისთვის“ ინდივიდუალურად გამოითვლება როგორც ყოველდღიური ლიკვიდურობის კოეფიციენტების საშუალო წლიური (არიტმეტიკული), რომლებიც, თავის მხრივ, გამოითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული ლიკვიდური აქტივების ვალდებულებებთან თანაფარდობით:

ლიკვიდური აქტივები შედგება ფულადი სახსრებისგან და მათი ეკვივალენტებისგან და სხვა აქტივებისგან, რომელთა დაუყოვნებლივ ნაღდ ფულად გარდაქმნა არის შესაძლებელი. ეს აქტივებში შედის საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები და სებ-ის მიერ გამოშვებული სადეპოზიტო სერთიფიკატები და არ შედის მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, ბანკთაშორისი დეპოზიტების გარდა, და/ან არა-ეთგოს ქვეყნების მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების სავალო ფასიანი ქაღალდები, თანხები დაყადაღებულ „ნოსტრო“ ანგარიშებზე, გაუფასურებული ბანკთაშორისი დეპოზიტები და სებ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვის თანხები, რომლებითაც უზრუნველყოფილია სებ-ისგან მიღებული სესხები.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ვალდებულებები შედგება ბალანსზე ასახული მთლიანი ვალდებულებებისგან, რომლებშიც არ შედის დავალიანება საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე, რომელთა დაფარვა საანგარიშგებო თარიღიდან ექვსი თვის შემდეგ უნდა მოხდეს, სამაგიეროდ, შედის გარეგანსური ვალდებულებები, რომელთა დარჩენილი ვადა საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ ექვს თვეზე ნაკლებია. გარეგანსურ ვალდებულებებში შედის ყველა ვალდებულება გარდა ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივებისა, რომლებიც სრულად არის უზრუნველყოფილი ბანკში განთავსებული მომხმარებელთა ანაზრებით, და უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების წარმოებით წარმოშობილი ვალდებულებები. ლიკვიდურობის მაქსიმალური და მინიმალური კოეფიციენტები აღებულია შესაბამისი საანგარიშგებო წლების ისტორიული მონაცემებიდან.

გარდა ამისა, 2017 წლის 15 მაისს სებ-მა გამოსცა ბრძანება კომერციული ბანკების ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის შესახებ, რომელიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 სექტემბერს. ამ ბრძანების მიხედვით, ბანკები ვალდებული არიან, რომ შეინარჩუნონ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც განისაზღვრა როგორც მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების თანაფარდობა წმინდა ფულად გადინებებთან მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. ბრძანების თანახმად, სტრესულ პერიოდებს თუ არ ჩავთვლით, კოეფიციენტი 100%-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 120.1%-ს გაუტოლდა (2017 წ.: 112.4%).

ჯგუფი ასევე აბალანსებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ვადებს და უარყოფით გეპებზე მაქსიმალურ ლიმიტს აწესებს, განსხვავებით ბანკის ინდივიდუალური მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალისა, რომელიც გამოითვლება სებ-ის რეგულაციის შესაბამისად. კოეფიციენტების შეფასება, მონიტორინგი და დადგენილ ლიმიტებთან შედარება ყოველთვიურად ხდება. გადახვევების აღმოჩენის შემთხვევაში, ცვლილებების სტრატეგიებს/ნაბიჯებს განიხილავს და ამტკიცებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. ამის მიუხედავად, ჯგუფის მოლოდინით, ბევრი მომხმარებელი არ მოითხოვს ვალდებულებების დაფარვას იმ უადრესი თარიღით, რომლითაც შეიძლება ბანკს დაევალოს გადახდა; და ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადებს, რომელიც ეფუძნება დეპოზიტების ვადაზე ადრე გატანის ისტორიულ მონაცემებს.

ფინანსური ვალდებულებები 31 დეკემბერი, 2018 წ.	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	3,126,421	4,388,790	765,904	79,108	8,360,223
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,383,079	244,340	1,153,815	302,379	3,083,613
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	54,953	354,362	1,652,340	-	2,061,655
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	10,574	995	-	-	11,569
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	4,575,027	4,988,487	3,572,059	381,487	13,517,060

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები 31 დეკემბერი, 2017 წ.	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	2,952,578	3,624,515	626,061	65,597	7,268,751
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,321,995	538,270	962,370	917,642	3,740,277
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	15,036	140,508	749,631	-	905,175
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	3,139	809	-	-	3,948
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	4,292,748	4,304,102	2,338,062	983,239	11,918,151
ფინანსური ვალდებულებები 31 დეკემბერი, 2016 წ.	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	2,231,133	3,119,928	504,757	49,205	5,905,023
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,670,504	530,156	1,116,111	755,118	4,071,889
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	31,520	20,905	139,825	-	192,250
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	8,466	6,589	634	-	15,689
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	3,941,623	3,677,578	1,761,327	804,323	10,184,851

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საკონტრაქტო ვადის ამოწურვას ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით.

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი, 2018 წ.	423,886	337,522	616,522	96,977	1,474,907
31 დეკემბერი, 2017 წ.	398,504	192,724	329,458	103,244	1,023,930
31 დეკემბერი, 2016 წ.	343,628	218,438	228,957	41,950	832,973

ჯგუფის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

მომხმარებლების წინაშე ვალდებულებებს მიეკუთვნება ფიზიკურ პირების ვადიანი ანაზრები. საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით ბანკი ვალდებულია, მეანაზრეს ანაზრიდან ნაშთის გატანის საშუალება მისცეს ამის თაობაზე მისგან მოთხოვნის მიღებისთანავე (მე-16 შენიშვნა).

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. ჯგუფი ახორციელებს საბაზრო რისკის კლასიფიცირებას სავაჭრო ან არა-სავაჭრო პორტფელებად. სავაჭრო და არა-სავაჭრო პოზიციები იმართება და მოწმდება მგრძნობელობის ანალიზების გამოყენებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. მოცემული ცხრილი ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია:

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის დასაშვები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებულ ცვლადი განაკვეთის არა-სავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს. საბაზისო პუნქტებში შესული ცვლილებები გამოითვლება ბოლო თვის განმავლობაში ცვლებადი განაკვეთების ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრების გამრავლებით შესაბამის ცვლებად განაკვეთებზე. 2018 წლის, 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის საკუთარ კაპიტალზე.

გაღუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2018	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2018	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2018
ლარი	6	251	1,019
ევრო	(1)	(50)	(2)
აშშ დოლარი	6	121	63

გაღუტა	საბაზისო ერთეულის კლება 2018	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2018	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2018
ლარი	6	(251)	(1,019)
ევრო	(1)	50	2
აშშ დოლარი	6	(121)	(63)

გაღუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2017	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2017	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2017
ლარი	13	443	(1,159)
ევრო	1	(22)	-
აშშ დოლარი	3	(73)	-

გაღუტა	საბაზისო ერთეულის კლება 2017	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2017	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2017
ლარი	13	(443)	1,159
ევრო	1	22	-
აშშ დოლარი	3	73	-

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

გაღუბა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2016	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2016	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2016
ლარი	206	261	(1,758)
ევრო	1	1	-
აშშ დოლარი	3	69	-

გაღუბა	საბაზისო ერთეულის კლება 2016	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2016	სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა 2016
ლარი	206	(261)	1,758
ევრო	1	(1)	-
აშშ დოლარი	3	(69)	-

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. დირექტორთა საბჭოს სეზონ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი ხდება ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებშიც გამოხატულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე ჯგუფს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზის დროს, ფასდება უცხოური ვალუტის ქართული ლარის მიმართ კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრძნობიარე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). ქართულ ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების გავლენა გამოითვლება როგორც თორმეტი თვის განმავლობაში სავალუტო კურსის ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრა. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას. 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის, 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის საკუთარ კაპიტალზე.

გაღუბა	სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება 2018	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე (324)	სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება 2017	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე (2,487)	სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება 2016	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე (3,336)
ევრო	9.9%	(324)	12.0%	(2,487)	11.6%	(3,336)
აშშ დოლარი	7.1%	10,877	8.9%	5,758	9.3%	3,507

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარ გადახდის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები ან კონტრაქტები გადაიხდიან, ან მოითხოვენ გადახდას მოსალოდნელზე ადრე, მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკის შემთხვევაში, როცა საპროცენტო განაკვეთების შემცირდება, ან სხვა საკრედიტო პროდუქტების შემთხვევაში, მსგავსი ან სხვა მიზეზით.

ჯგუფი ნაადრევი გადახდების ეფექტის დასადგენად თითოეული სასესხო პროდუქტისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის ვადაზე ადრე გადახდების საშუალო შეწონილ მაჩვენებლებს, ამ ისტორიულ მაჩვენებლებს იყენებს შესაბამისი პროდუქტების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის და ამრავლებს თითოეული პროდუქტის წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების საშუალო შეწონილზე. ეს მოდელი არ განასხვავებს გადახდის სხვადასხვა მიზეზს (მაგ. ადგილის გამოცვლა, რეფინანსირება და რესტრუქტურზაცია) და ითვალისწინებს წინსწრებით გადახდის ჯარიმების ეფექტს ჯგუფის შემოსავალზე.

წინასწარ გადახდის რისკის მოსალოდნელი ეფექტი ჯგუფის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე 2018 წლის 31 დეკემბრით, 2017 წლის 31 დეკემბრითა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	<i>ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე</i>
2018	(73,870)
2017	(46,527)
2016	(27,487)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ჯგუფი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ჯგუფი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ განაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო რისკი (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო

ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილი კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არა აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, როგორც წესი, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (იმ რისკის ჩათვლით, რომ ლარი არ წარმოადგენს თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტას ქვეყნის გარეთ, ასევე მხედველობაშია მისაღები განუვითარებელი სასესხო და კაპიტალის ბაზრები). თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. ამ რეფორმებს შორისაა ახალი კანონმდებლობის მიღება (ახალი საგადასახადო კოდექსისა და საპროცესო კანონების ჩათვლით). დირექტორთა საბჭოს აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ამცირებს ბიზნეს რისკებს საქართველოში.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდწილადაა დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს მსოფლიო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელება.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით:

31 დეკემბერი, 2018 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	155,183	155,183
მიწა	-	-	15,094	15,094
საცხოვრებელი შენობა	-	-	75,171	75,171
არასაცხოვრებელი შენობა	-	-	64,918	64,918
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,932,158	395	1,932,553
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	35,557	-	35,557
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	1,220,524	-	1,220,524
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,305,191	-	1,305,191
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	9,091,370	9,091,370
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	108,439	108,439
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები:				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	11,569	-	11,569
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	-	8,192,491	-	8,192,491
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,560,563	188,785	2,749,348
და სხვა ნასესხები სახსრები	-	1,374,229	360,326	1,734,555

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2017 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	202,534	202,534
მიწა	-	-	38,378	38,378
საცხოვრებელი შენობა	-	-	64,038	64,038
არასაცხოვრებელი შენობა	-	-	100,118	100,118
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,613,558	201	1,613,759
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	13,484	-	13,484
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	1,501,654	-	1,501,654
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,216,343	-	1,216,343
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	7,559,124	7,559,124
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	65,306	65,306
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები:				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	3,948	-	3,948
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	-	7,128,147	-	7,128,147
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,518,086	644,123	3,162,209
და სხვა ნასესხები სახსრები	-	468,536	294,702	763,238

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2016 წ.	ღონე 1	ღონე 2	ღონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	152,596	152,596
მიწა	-	-	31,610	31,610
საცხოვრებელი შენობა	-	-	41,389	41,389
არასაცხოვრებელი შენობა	-	-	79,597	79,597
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,283,607	295	1,283,902
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	2,610	-	2,610
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულება ზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	1,487,170	-	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	940,485	-	940,485
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	6,457,145	6,457,145
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	13,096	13,096
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	15,689	-	15,689
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულება ზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	-	5,779,581	-	5,779,581
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,983,236	485,117	3,468,353
და სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	177,271	177,271

ქვემოთ აღწერილია შეფასების ხერხებით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა. ჯგუფმა გამოიყენა ის დაშვებები, რომლებსაც, ჯგუფის აზრით, დაეყრდნობიან ბაზრის მონაწილეები ინსტრუმენტის შეფასების დროს.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს, სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს და ოფციონის კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება და ასევე სტანდარტული ოფციონის ფასწარმოქმნის მოდელი. მოდელი შეიცავს სხვადასხვა ამოსავალ მონაცემს კონტრაქტების საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის და ნაგულისხმევი მერყეობის ჩათვლით.

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაწილი კოტირებული წილობრივი და სავალო ფასიანი ქაღალდებია. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სასესხო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ ბაზარზე არსებულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბაზრო ან არასაბაზრო მონაცემები. არადაკვირვებადი მონაცემი მოიცავს ვარაუდს დაფინანსებული კომპანიის სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, სადაც ოპერირებს დაფინანსებული კომპანია.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების მოძრაობა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის ფინანსური აქტივების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება:

	31 დეკემბერი, 2015 წ.	31 დეკემბრის მდგომარე- ობით 2016	გასვლები	31 დეკემბრის მდგომარე- ობით 2017	შესყიდვა	31 დეკემბრის მდგომარე- ობით 2018
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები						
კაპიტალის ინვესტიციის გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდები	295	295	(94)	201	194	395

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მესამე დონის არაფინანსური აქტივების მოძრაობა

ყველა საინვესტიციო ქონება მესამე ეტაპს მიეკუთვნება. მათი საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში.

მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე გავლენა, რომლებიც ძირითადი დაშვებების ცვლილებების სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს მე-3 დონის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებზე გავლენას გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გამოყენებით:

	გონივრული შესაძლო		გონივრული შესაძლო		გონივრული შესაძლო	
	საბალანსო ღირებულება	ალტერნატიული დაშვებების გავლენა	საბალანსო ღირებულება	ალტერნატიული დაშვებების გავლენა	საბალანსო ღირებულება	ალტერნატიული დაშვებების გავლენა
	2018		2017		2016	
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები						
კაპიტალის ინვესტიციის გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდები	395	+/- 59	201	+/- 30	295	+/- 44

იმისთვის, რომ განესაზღვრა გონივრულად შესაძლო ალტერნატიული ვარაუდები, ჯგუფმა განახორციელა მოდელის არადაკვირვებადი მთავარი ინფორმაციის კორექტირება შემდეგნაირად:

კაპიტალისათვის ჯგუფმა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადი დააკორექტირა მისი 10%-ით გაზრდით ან შემცირებით, რომელიც ჯგუფის აზრით ექცევა რეალურად დასაშვები ალტერნატივების ფარგლებში. ჯგუფის მოსაზრება ეყრდნობა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადებს, რომლებსაც იყენებენ ანალოგიური კომპანიები საქმიანობის იმავე სფეროსა და იმავე გეოგრაფიულ არეალში.

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია საინვესტიციო ქონების, გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებებისთვის:

საინვესტიციო ქონება	2018	შეფასების მეთოდი	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)*	სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	მეტოქელობა ინფორმაციის სამართლიანი ღირებულების მიმართ
მიწა	15,094	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	0.11 - 1,008 (215.8)	კვადრატული მეტრი, მიწა	7 - 4,667,136 (454,326)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
საცხოვრებელი შენობა	75,171	საბაზრო მიდგომა	კვ.მ.-ის ფასი	24 - 2,678 (1,128)	კვადრატული მეტრი, შენობა	2 - 1,583 (301)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
არასაცხოვრებელი შენობა	64,918						
	20,453	საბაზრო მიდგომა	ფასი	5.6 ათასი - 4.8 მლნ (0.3 მლნ)	კვადრატული მეტრი, მიწა კვადრატული მეტრი, შენობა	77 - 73,575 (2,540) 6 - 3,823 (1,195)	ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			კვ.მ.-ის იჯარა	2.1 - 67.7 (9.96)	კვადრატული მეტრი, შენობა	23.5 - 5,984 (2,503)	იჯარის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
	33,369	შემოსავლის მიდგომა	შენობის დატვირთვის მაჩვენებელი	10% - 75% (32%)			დატვირთვის მაჩვენებლის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			საშუალო დღიური განაკვეთი	78 - 244 (97)			საშუალო დღიური მაჩვენებლის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			1 კვ.მ. მიწის ფასი	0.65 - 563 (53)	კვადრატული მეტრი, მიწა	600 - 240,000 (121,780)	კვ.მ. მიწის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
	11,096	დანახარჯების მიდგომა	1 კვ.მ.-ზე ამორტიზებული ნანაცვლების დანახარჯი	259 - 648 (413)	კვადრატული მეტრი, შენობა	20 - 10,600 (5,943)	1 კვ.მ.-ზე ამორტიზებული ნანაცვლების დანახარჯის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)

* ამ ცხრილში წარმოდგენილი არადაკვირვებადი მონაცემების ფასი, განაკვეთი და ღირებულება წარმოდგენილია ლარში, თუ სხვა ვალუტა არ არის მითითებული.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმოხილვა, ფულადი სახსრებისა და მოკლევადიანი ანაზღაურების გარდა.

31 დეკემბერი, 2018 წ.			
ფინანსური აქტივები	ამორტიზებული ღირებულება	FVOCI	FVTPL
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,305,191	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	9,120,881	-	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	108,439	-	-
საგაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება (სხვა აქტივებში)	20,379	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	466	-
სასესიო ინსტრუმენტები	-	1,932,087	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	12,636
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	22,921
სულ:	10,554,890	1,932,553	35,557
ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	8,196,551	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,749,348	-	-
და სხვა ნასესხები სახსრები			
გამოშვებული საგალო ფასიანი ქაღალდები	1,711,032	-	-
საგაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)	19,393	-	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	6,360
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	5,209
სულ:	12,676,324	-	11,569

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2017 წ.			31 დეკემბერი, 2016 წ.		
	სესხები და მისაღები	გასაყიდად ანგარიშები	FVTPL	სესხები და მისაღები	გასაყიდად ანგარიშები	FVTPL
	ანგარიშები	გამიზნული		ანგარიშები	გამიზნული	
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები საკრედიტო	1,216,343	-	-	-	-	-
დაწესებულებების მიმართ				940,485	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7,445,578	-	-	6,379,965	-	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული	65,306	-	-	-	-	-
მოთხოვნები				13,096	-	-
სავაჭრო და სხვა დებიტორული	23,605	-	-	-	-	-
დავალიანება (სხვა აქტივებში)				13,268	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	201	-	-	295	-
სასესხო ინსტრუმენტები	-	1,613,558	-	-	1,283,607	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	8,869	-	-	-
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული	-	-	4,615	-	-	2,610
ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	-	-	-	-
სულ:	8,750,832	1,613,759	13,484	7,346,814	1,283,902	2,610
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები მომხმარებლების	7,123,866	-	-	-	-	-
წინაშე				5,773,512	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო	3,162,209	-	-	3,468,353	-	-
დაწესებულებების წინაშე				-	-	-
და სხვა ნასესხები სახსრები				-	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი	749,655	-	-	177,271	-	-
ქაღალდები				-	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული	27,482	-	-	11,609	-	-
დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)				-	-	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	1,456	-	-	-
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული	-	-	2,492	-	-	15,689
ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	-	-	-	-
სულ:	11,063,212	-	3,948	9,430,745	-	15,689

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ცხრილში არ არის ნაჩვენები არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები ან სხვა უფრო მცირე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც არსებითად უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებებს.

	საბალანსო ღირებულება 2018	სამართლიანი ღირებულება 2018	არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2018
ფინანსური აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,220,524	1,220,524	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,305,191	1,305,191	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	9,120,881	9,091,370	(29,511)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	108,439	108,439	-
ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	8,196,551	8,192,491	4,060
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	2,749,348	2,749,348	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,711,032	1,734,555	(23,523)
არაღიარებული სამართლიანი ღირებულების მთლიანი უდიარებელი ცვლილება			(48,974)

	საბალანსო ღირებულება 2017	სამართლიანი ღირებულება 2017	არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2017	საბალანსო ღირებულება 2016	სამართლიანი ღირებულება 2016	არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2016
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,501,654	1,501,654	-	1,487,170	1,487,170	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,216,343	1,216,343	-	940,485	940,485	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7,445,578	7,559,124	113,546	6,379,965	6,457,145	77,180
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	65,306	65,306	-	13,096	13,096	-
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	7,123,866	7,128,147	(4,281)	5,773,512	5,779,581	(6,069)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	3,162,209	3,162,209	-	3,468,353	3,468,353	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	749,655	763,238	(13,583)	177,271	177,271	-
მთლიანი აუდიარებელი ცვლილება არაღიარებულ სამართლიან ღირებულებაში			95,682			71,111

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე ანაზღაურებას, განსაზღვრული ვადის არმქონე შემნახველ ანგარიშებს და ცვალებადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის.

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი მათი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით, გარდა მიმდინარე ანგარიშებისა, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი. ჯგუფის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების შესახებ იხილეთ 27-ე შენიშვნა „რისკის მართვა“.

	2018							
	მოთხოვნამდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,053,012	167,512	-	-	-	-	-	1,220,524
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,239,365	45,185	976	7,874	-	-	11,791	1,305,191
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	751,172	941,275	42,499	37,052	108,072	35,115	17,368	1,932,553
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	1,390,542	627,697	1,372,808	2,449,399	1,323,071	1,957,364	9,120,881
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	17,045	13,678	21,368	42,388	12,249	1,711	108,439
სულ	3,043,549	2,561,559	684,850	1,439,102	2,599,859	1,370,435	1,988,234	13,687,588
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	1,588,304	1,525,213	732,943	3,603,586	654,967	52,704	38,834	8,196,551
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	118,693	1,268,990	81,927	178,106	526,983	413,146	161,503	2,749,348
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	54,524	162,581	173,755	566,570	753,602	-	1,711,032
სულ	1,706,997	2,848,727	977,451	3,955,447	1,748,520	1,219,452	200,337	12,656,931
წმინდა	1,336,552	(287,168)	(292,601)	(2,516,345)	851,339	150,983	1,787,897	1,030,657
აკუმულირებული გეპი	1,336,552	1,049,384	756,783	(1,759,562)	(908,223)	(757,240)	1,030,657	

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

2017								
	მოთხოვნამდე 3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ	
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	743,848	757,806	-	-	-	-	-	1,501,654
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,005,631	182,699	5,006	12,508	-	-	10,499	1,216,343
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	837,933	641,380	2,910	49,962	20,812	58,916	1,846	1,613,759
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	1,229,603	603,533	1,380,173	1,930,946	1,024,674	1,276,649	7,445,578
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	12,157	8,531	12,471	21,617	5,007	5,523	65,306
სულ	2,587,412	2,823,645	619,980	1,455,114	1,973,375	1,088,597	1,294,517	11,842,640
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	1,678,608	1,262,626	617,035	2,955,253	538,844	39,351	32,149	7,123,866
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	204,511	1,110,011	146,966	336,673	501,056	303,325	559,667	3,162,209
გამოშვებული სავალდო ფასიანი ქაღალდები	-	14,911	96,995	35,241	602,508	-	-	749,655
სულ	1,883,119	2,387,548	860,996	3,327,167	1,642,408	342,676	591,816	11,035,730
წმინდა	704,293	436,097	(241,016)	(1,872,053)	330,967	745,921	702,701	806,910
აკუმულირებული გეპი	704,293	1,140,390	899,374	(972,679)	(641,712)	104,209	806,910	
2016								
	მოთხოვნამდე 6 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ	
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,078,904	408,266	-	-	-	-	-	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	933,689	-	3,235	2,164	-	-	1,397	940,485
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	110,363	1,080,185	36,415	11,323	6,269	38,971	376	1,283,902
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	1,108,622	504,864	1,243,016	1,760,692	818,641	944,130	6,379,965
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	9,259	2,496	781	548	12	-	13,096
სულ	2,122,956	2,606,332	547,010	1,257,284	1,767,509	857,624	945,903	10,104,618
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	1,337,991	882,170	569,655	2,494,158	409,416	54,063	26,059	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	329,622	1,321,475	121,642	314,800	525,242	264,423	591,149	3,468,353
გამოშვებული სავალდო ფასიანი ქაღალდები	-	30,324	-	19,109	127,838	-	-	177,271
სულ	1,667,613	2,233,969	691,297	2,828,067	1,062,496	318,486	617,208	9,419,136
წმინდა	455,343	372,363	(144,287)	(1,570,783)	705,013	539,138	328,695	685,482
აკუმულირებული გეპი	455,343	827,706	683,419	(887,364)	(182,351)	356,787	685,482	

ჯგუფის მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მონაკვეთში ეკვივალენტური აქტივების რეალიზაციაზე. საქართველოს ბაზარზე, სადაც ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილია თავმოყრილი, ბევრი მოკლევადიანი კრედიტი გაიცემა იმ მოლოდინით, რომ მათი დაფარვის თარიღისთვის ამ სესხების ვადა გაგრძელდება. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან. მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის ასახვის მიზნით ჯგუფი გამოითვლის მიმდინარე ანგარიშების მინიმალურ ყოველდღიურ ნაშთს ბოლო ორი წლის განმავლობაში და ამ თანხას ზემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახავს ერთ წლამდე კატეგორიაში. დანარჩენი მიმდინარე ანგარიშები შესულია მოთხოვნამდე კატეგორიაში.

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ჯგუფის ლიკვიდურობის მთავარი წყაროებია:

- ანაზრები;
- საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები;
- ბანკთაშორისი სადეპოზიტო ხელშეკრულება;
- გაცემული სესხები;
- შემოსავალი ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან;
- სესხის ძირითადი თანხის დაფარვები;
- საპროცენტო შემოსავალი; და
- მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ შეადგენდა 8,196,551 ლარს (2017 წ.: 7,123,866 ლარი, 2016 წ.: 5,773,512 ლარი) და წარმოადგენდა ჯგუფის ვალდებულებების 64%-ს (2017 წ.: 64%, 2016 წ.: 61%). ეს სტაბილური და დივერსიფიცირებული თანხები კვლავაც ჯგუფის დაფინანსების უმთავრესი წყაროა. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო ინსტიტუტების წინაშე დავალიანება შეადგენდა 2,749,348 ლარს (2017 წ.: 3,162,209 ლარი, 2016 წ.: 3,468,353 ლარი), რაც მთლიანი ვალდებულებების 21%-ია (2017 წ.: 28%, 2016 წ.: 37%). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები შეადგენდა 1,711,032 ლარს (2017 წ.: 749,655 ლარი, 2016 წ.: 177,271 ლარი) და წარმოადგენდა მთლიანი ვალდებულებების 13%-ს (2017 წ.: 7%, 2016 წ.: 2%).

დირექტორთა საბჭოს აზრით ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს არსებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა:

	31 დეკემბერი, 2018 წ.		
	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,220,524	-	1,220,524
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,293,400	11,791	1,305,191
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,771,998	160,555	1,932,553
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,391,047	5,729,834	9,120,881
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	52,091	56,348	108,439
საინვესტიციო ქონება	-	155,183	155,183
გადახდილი ავანსები	32,971	17,097	50,068
ძირითადი საშუალებები	-	312,017	312,017
არამატერიალური აქტივები	-	76,569	76,569
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	12,371	12,371
გუდვილი	-	33,453	33,453
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	19,234	-	19,234
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	123	123
სხვა აქტივები	132,135	2,438	134,573
გასაყიდად გამოზნული აქტივები	42,408	-	42,408
სულ აქტივები	7,955,808	6,567,779	14,523,587
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	7,450,046	746,505	8,196,551
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,647,716	1,101,632	2,749,348
და სხვა ნასესხები სახსრები			
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	390,860	1,320,172	1,711,032
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები	679	-	679
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	308	27,846	28,154
ანარიცხები	4,582	-	4,582
სხვა ვალდებულებები	100,887	1,326	102,213
სულ ვალდებულებები	9,595,078	3,197,481	12,792,559
წმინდა	(1,639,270)	3,370,298	1,731,028

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2017 წ.			31 დეკემბერი, 2016 წ.		
	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,501,654	-	1,501,654	1,487,170	-	1,487,170
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,205,844	10,499	1,216,343	939,088	1,397	940,485
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,532,185	81,574	1,613,759	1,238,286	45,616	1,283,902
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,213,309	4,232,269	7,445,578	2,856,502	3,523,463	6,379,965
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	33,159	32,147	65,306	12,536	560	13,096
საინვესტიციო ქონება	-	202,534	202,534	-	152,596	152,596
გადახდილი ავანსები	27,098	28,855	55,953	12,395	57	12,452
ძირითადი საშუალებები	-	305,474	305,474	-	277,394	277,394
არამატერიალური აქტივები	-	50,948	50,948	-	35,814	35,814
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	11,031	11,031	-	9,626	9,626
გუდვილი	-	33,453	33,453	-	33,453	33,453
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	696	-	696	18,505	-	18,505
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	130	130	-	194	194
სხვა აქტივები	84,055	33,802	117,857	87,158	1,122	88,280
სულ აქტივები	7,598,000	5,022,716	12,620,716	6,651,640	4,081,292	10,732,932
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	6,513,522	610,344	7,123,866	5,283,974	489,538	5,773,512
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	1,798,161	1,364,048	3,162,209	2,087,539	1,380,814	3,468,353
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	147,147	602,508	749,655	49,433	127,838	177,271
მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები	8,753	-	8,753	-	-	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	-	11,342	11,342	-	22,169	22,169
ანარიცხები	2,815	-	2,815	3,380	-	3,380
სხვა ვალდებულებები	74,981	5,176	80,157	54,469	634	55,103
სულ ვალდებულებები	8,545,379	2,593,418	11,138,797	7,478,795	2,020,993	9,499,788
წმინდა	(947,379)	2,429,298	1,481,919	(827,155)	2,060,299	1,233,144

(ათას ლარში)

30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში ასეთია:

	2018			2017			2016		
	საერთო			საერთო			საერთო		
	კონტროლს დაქვემდებარებული კომპანია	უმადლესი რანგის უმადლესი ხელმძღვანელობა*	მშობელი	კონტროლს დაქვემდებარებული კომპანია	უმადლესი რანგის უმადლესი ხელმძღვანელობა*	მშობელი	კონტროლს დაქვემდებარებული კომპანია	უმადლესი რანგის უმადლესი ხელმძღვანელობა*	მშობელი
1 იანვრის მდგომარეობით დაუფარავი მოვლიანი სესხები	8,981	103,141	2,358	9,171	64,772	1,735	9,334	51,205	1,242
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	2,168	609	2,768	-	148,145	3,259	-	59,086	4,457
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში სხვა მოძრაობა	(8,981)	(1,726)	(2,474)	-	(76,070)	(3,236)	-	(72,589)	(4,351)
	-	(101,617)	(998)	(190)	(33,706)	600	(163)	27,070	387
დაუფარავი სესხები, 31 დეკემბერი, სულ	2,168	407	1,654	8,981	103,141	2,358	9,171	64,772	1,735
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	(1)	-	(3)	(1)	-	(248)	-
დაუფარავი სესხები, 31 დეკემბერი, წმინდა	2,168	407	1,653	8,981	103,138	2,357	9,171	64,524	1,735
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	25	2,992	62	-	5,949	147	-	8,230	148
სესხის გაუფასურების რეზერვის ხარჯი	-	-	-	-	-	(1)	-	-	-
ანაბრები 1 იანვრის მდგომარეობით	42,720	396,712	25,717	202,642	207,674	15,480	84,368	198,593	16,349
წლის განმავლობაში მიღებული ანაბრები	3,299	2,701	9,363	-	238,818	18,938	115,090	65,254	11,328
წლის განმავლობაში დაფარული ანაბრები	-	(25,826)	(774)	(133,051)	(14,983)	(11,262)	-	(30,828)	(10,934)
სხვა მოძრაობა	(7)	(341,150)	(19,834)	(26,871)	(34,797)	2,561	3,184	(25,345)	(1,263)
ანაბრები, 31 დეკემბერი	46,012	32,437	14,472	42,720	396,712	25,717	202,642	207,674	15,480
საპროცენტო ხარჯი ანაბრებზე	(989)	(2,579)	(410)	(6,546)	(4,316)	(374)	(3,239)	(1,592)	(614)
სხვა შემოსავალი	-	-	-	-	-	-	-	626	-
ნასესხები სახსრები 1 იანვრის მდგომარეობით	386,508	-	-	394,224	-	-	-	-	-
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	-	-	-	-	-	-	586,250	-	-
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	(372,110)	-	-	(25,464)	-	-	(230,620)	-	-
სხვა მოძრაობა	(14,398)	-	-	17,748	-	-	38,594	-	-
ნასესხები სახსრები, 31 დეკემბერი	-	-	-	386,508	-	-	394,224	-	-
საპროცენტო ხარჯი ნასესხებ სახსრებზე	(5,620)	-	-	(25,823)	-	-	(12,229)	-	-
ზარალი ნასესხები სახსრების წინსწრებით დაფარვისგან	(10,432)	-	-	-	-	-	(6,979)	-	-
საფალო ფასიანი ქაღალდები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	32,066	-	-	-	-	-	-	-
პერიოდის განმავლობაში მიღებული საფალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	32,066	-	-	-	-
პერიოდის განმავლობაში დაფარული საფალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მოძრაობა	-	(31,594)	-	-	-	-	-	-	-
საფალო ფასიანი ქაღალდები, 31 დეკემბერი	-	472	-	-	32,066	-	-	-	-
გამოშვებული საფალო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო ხარჯი	-	(10,401)	-	-	-	-	-	-	-
გაცემული გარანტიები	-	-	-	-	12,453	-	-	30,957	-

* უმადლესი რანგის ხელმძღვანელობაში შედიან საქართველოს ბანკის ჯგუფის დირექტორთა საბჭოს წევრები და ჯგუფის ძირითადი აღმასრულებელი პირები.

** სხვა მოძრაობა ძირითადად გამოყოფას უკავშირდება.

(ათას ლარში)

30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2018	2017	2016
ხელფასები და სხვა სარგებელი	4,504	7,372	4,905
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია*	56,711	33,635	40,679
სოციალური გადასახადის ხარჯი	69	82	51
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	61,284	41,089	45,635

* 2018 წლის წილობრივი გადახდის კომპენსაცია მოიცავდა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლისთვის განკუთვნილ 28,347 ლარს (2017 წ.: ნული, 2016 წ.: 9,820 ლარი), რომელიც აისახა არარეგულარულ მუხლებში.

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა არ იღებს ფულით განსაზღვრულ კომპენსაციას, გარდა ფიქსირებული ხელფასებისა. მთლიანი კომპენსაციის დიდი ნაწილი წილობრივი ინსტრუმენტებია (26-ე შენიშვნა). უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის 16 ადამიანი შედიოდა (2017 წლის 31 დეკემბერი: 19; 2016 წლის 31 დეკემბერი: 16).

31. კაპიტალის ადეკვატურობა

ჯგუფი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკი და ჯგუფი სრულად აკმაყოფილებდნენ ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ჯგუფის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად.

ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტორების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლებიდან ბანკის მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეცვლილა.

(ათას ლარში)

31. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის (ბაზელ II/III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2014 წლის 30 ივნისიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით კომერციულმა ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 10.5%-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება ბანკის დამოუკიდებელი, სპეციალური დანიშნულების ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მზადდება საქართველოს ეროვნული ბანკის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად ბაზელ II/III-ის მოთხოვნების საფუძველზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	2017	2016
პირველადი კაპიტალი	1,241,866	958,979
გამოკლებული: გამოქვითვები	(100,021)	(66,366)
მეორადი კაპიტალი	501,689	519,726
სულ კაპიტალი	1,643,534	1,412,339
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	11,115,315	9,790,282
მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტი	14.8%	14.4%
1-ლი რიგის კაპიტალის კოეფიციენტი	10.3%	9.1%

პირველადი კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისგან, დამატებით შეტანილი კაპიტალისგან და გაუნაწილებელი მოგებისგან, გამოკლებული ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში, არამატერიალური აქტივები და გუდვილი. მეორადი კაპიტალი მოიცავს სუბორდინირებულ გრძელვადიან ვალს და ზარალის ზოგად რეზერვებს. ფასს-ის მიხედვით მიღებული შედეგები და რეზერვები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

სებ-ის (ბაზელ III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში, და შემოიღო კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემურობის ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი. სებ-ის მოთხოვნით ბანკმა უნდა შეინარჩუნოს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი. ეს კოეფიციენტი გამოითვლება ბანკის სპეციალური დანიშნულების ინდივიდუალური ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მომზადებულია სებ-ის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად, ბაზელ III-ის მოთხოვნების საფუძველზე. 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	2018	2017
პირველადი კაპიტალი	1,379,953	1,141,845
მეორადი კაპიტალი	502,355	501,689
სულ კაპიტალი	1,882,308	1,643,534
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	11,338,660	9,192,078
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	16.6%	17.9%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	12.2%	12.4%
მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	15.9%	12.4%

(ათას ლარში)

31. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 1998 წლის Basel Capital Accord-ის (ბაზელის შეთანხმება კაპიტალის
თაობაზე) მიხედვით

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი, რომელიც ეყრდნობა ფინანსური მდგომარეობის
კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას და გამოთვლილია კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1988 წლის
შეთანხმების მიხედვით, შემდგომი ცვლილებების, მათ შორის საბაზრო რისკებთან დაკავშირებული
ცვლილებების გათვალისწინებით, 2018 წლის 31 დეკემბრის, 2017 წლის 31 დეკემბრისა და 2016 წლის
31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	2018	2017	2016
პირველადი კაპიტალი	1,719,989	1,471,714	1,240,270
გამოკლებული: გამოქვითვები - გუდვილი	(33,340)	(33,340)	(33,340)
მეორადი კაპიტალი	580,408	560,771	561,713
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(9)	(9)	(9)
სულ კაპიტალი	2,267,048	1,999,136	1,768,634
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	12,014,414	9,750,829	7,929,784
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	18.9%	20.5%	22.3%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	14.0%	14.8%	15.2%
მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	8.0%	8.0%	8.0%

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაი საქართველოს“ მიერ 2019 წლის 13 მარტს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.